

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

SAYI 1: 26 EKİM 1973
SAYI 320: 24 MAYIS 1980

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

SAYI 1: 26 EKİM 1973
SAYI 320: 24 MAYIS 1980

İletişim:

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

A: Selanik Caddesi No:19/1 06650 Yenisehir/ANKARA

T: +90.312 418 12 75

F: +90.312 417 48 24

E: tmmob@tmmob.org.tr

W: <http://www.tmmob.org.tr/>

Baskı:

Patika Ajans Matbaacılık Reklam Org. Tic. Ltd. Şti.

A: Adakale Sokak 4/B Kızılay/Ankara T: 0.312 431 22 11

F: +90 312 431 22 66

SUNUŞ

TMMOB'nin iki ayrı kuruluşu olduğu söylenebilir. İlki, 6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 4 Şubat 1954 tarihinde yürürlüğe girmesiyle gerçekleşen resmi kuruluşu, ikincisi ise 16 Nisan 1973 tarihinde toplanan 18. Genel Kurulu'nda gerçekleşen kuruluşu...

TMMOB'nin 1954 yılındaki kuruluşunun hemen ardından Birlik ve bağlı Odalar arasında Odaların tüzel kişilikleri konusundaki yaşanan tartışmalar, kısa zamanda derin bir ayrışmaya neden olmuştur. 1960'lı yılların başından itibaren Odalar, TMMOB Kanunu'nun değiştirilerek Odaların müstakil tüzel kişiliklere sahip olabilecekleri yeni bir hukuki statü konusunda ısrarcı olmuştur. Yeni bir yasa konusundaki çalışmaların başarıya ulaşamaması üzerine 1964 yılından itibaren o dönemde var olan 11 odadan en fazla üyeye sahip olan 7'si kanuni işlemler dışında TMMOB ile işbirliği yapılmaması, genel kurullara katılım sağlanmaması, kurullara temsilci verilmemesi noktasında ortak tavır geliştirmiştir. Böylelikle 1964 yılından itibaren başlayan bu ikili hayatla birlikte, 1973 yılına kadar, TMMOB hukuki olarak varlığını sürdürse de, fiili olarak işlevsiz hale gelmiştir.

TMMOB'nin yeniden kuruluşu, 1960'lı yılların sonundan itibaren Türkiye'de yaşanan toplumsal gelişmelerle yakından ilgilidir. O dönemde yükselen gençlik hareketinin ve topluma egemen olan toplumcu değerlerin etkisi 1970'li yılların başından itibaren TMMOB'ye bağlı odalara da yansımıştır. 1970 yılında yapılan Oda Genel Kurullarında ilerici, devrimci mühendis ve mimarların yönetimlere gelmesi TMMOB örgütlülüğünün kaderi açısından dönüm noktası olmuştur. O yıllara kadar daha çok devlet bürokrasisiyle uyum içinde, hükümetleri rahatsız etmeden yönetilen Odalar, artık yükselen toplumsal hareketlerin öncü bir parçası haline gelmiştir. Odaların mesleki ve toplumsal sorunlara bakışı tümüyle değişmiş, bu sorunların halktan yana çözümünü için ortak mücadele etme eğilimi öne çıkmıştır.

12 Mart Muhtırası sonrasında ilan edilen sıkıyönetimin 1971 yılında yapılacak olan TMMOB Genel Kurulu'na izin vermemesi, Odalarda yaşanan bu anlayış değişikliğinin TMMOB'ye yansımalarını geciktirmiştir. Nihayet 16 Nisan 1973 yılında toplanan TMMOB 18. Genel Kurulu, mühendis ve mimarların ilerici, devrimci, toplumcu değerler ışığında ortak mücadele etme anlayışının TMMOB bünyesinde sürdürülmesi kararlılığının da ilan edilmesiyle sonuçlanmıştır. Böylelikle birkaç yıl öncesine kadar fiilen işlevsiz konumda olan TMMOB, adeta yeniden kurularak, ülkedeki mühendis ve mimar hareketinin mücadele aracı haline dönüşmüştür. 18. Genel Kurulumuz sonrasında Birliğimizin Yönetim Kurulu Başkanlığına seçilen Teoman Öztürk, TMMOB'nin bu yeni kuruluşunun ve mücadele anlayışının sembolü olmuştur.

Teoman Öztürk ve arkadaşlarının TMMOB yönetimine gelmesiyle başlayan süreç, TMMOB'nin sadece mücadele anlayışının dönüşümü açısından değil, kurumsal kimliğinin oluşumu açısından da önemlidir. Odalarla işbirliğinin gelişmesi, TMMOB bütünselliğini sağlanması, Birlik Haberleri adıyla yayın faaliyetinin başlaması, illerde bulunan oda şubelerinin faaliyetlerinin ortaklaştırılması için İl Koordinasyon Kurullarının oluşturulması, işyerlerinde kurulan komilere aracılığıyla örgütlenme faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve demokratikleşmesi, ülkenin temel sorunlarına ilişkin kongre ve kurultaylar toplanılarak teknik aklın halkın çıkarı için kullanılması, teknik elemanların sendikalaşma mücadelesi gibi çalışmalar bu dönemde TMMOB bütünlüğü altında yürütülmüştür.

Elinizde bulunan bu arşiv çalışmasının konusunu oluşturan TMMOB Bülteni de, bu kurumsallaşma sürecinin bir ürünüdür. İlk sayısı 26 Ekim 1973 tarihinde yayınlanan TMMOB Bülteni, Teoman Öztürk'ün Yönetim Kurulu Başkanlığından ayrıldığı 25. Genel Kurulumuzun toplandığı 24 Mayıs 1980'e kadar yayınlanan 320 sayısı boyunca, TMMOB örgütlülüğünün ve mücadelesini en yakından takip edebileceğimiz tarihsel belge niteliğini taşımaktadır.

Birlik adına çoğunlukla Teoman Öztürk imzasıyla yayınlanan bültenlerin içeriğini ülkede yaşanan önemli olaylar konusundaki açıklamalar, mesleki ve teknik konulardaki görüşler, eylem ve ekinlik duyuruları, Odalara ve İl Koordinasyon Kurullarına gönderilen yazılar, farklı kurumlara gönderilen mesaj ve telgraf- lar, resmi makamlara yazılan dilekçeler, yasa ve yönetmeliklere ilişkin görüşler, Genel Kurul konuşmaları

gibi çok farklı konular oluşturuyor. Bu çeşitlilik Ekim 1973-Mayıs 1980 arasında Türkiye’de yaşananların bir meslek örgütü tarafından dile getirilişini görmemiz açısından çok değerli bir kaynak sağlıyor.

TMMOB Bülteni’nin yayınlandığı yıllar, hem içerdeki gelişmeler, hem de uluslararası ilişkiler açısından Türkiye tarihinin en çalkantılı yıllarıdır. Kıbrıs Barış Harekati’ndan ABD ambargosuna, dünya çapındaki petrol krizlerinden ülkedeki tüp kuyruklarına, karaborsadan grevlere, Milliyetçi Cephe Hükümetlerinden Ecevit Hükümetlerine, meydanlara sığmayan işçilerden işçileri hedef alan karanlık ellere, Maraş-Çorum katliamlarından Nokta Operasyonuna, siyasi cinayetlerden 24 Ocak Kararlarına uzanan bu döneme ilişkin TMMOB’nin gözlemlerini ve tanıklığını içeren TMMOB Bülteni, resmi tarihin dayatma ve yönlendirmelerine karşı da önemli bir tarihsel tanıklık oluşturuyor.

12 Mart Muhtırası sonrasında başlayıp, 12 Eylül Darbesiyle sona eren bu tarihsel dönemde toplumsal muhalefet hareketleri hızla yaygınlaşıp kitleselleşirken, bu muhalefeti bastırmaya yönelik girişim ve saldırılar da aynı ölçüde artmıştır. TMMOB üyesi mühendis ve mimarlar, yükselen bu toplumsal hareketinin parçası olduğu gibi, toplumsal muhalefeti sindirmeye yönelik saldırıların da hedefi olmuştur. Bu çalışmayı, başta Teoman Öztürk olmak üzere bu mücadeleyi var eden arkadaşlarımızın değerli anısına adıyoruz.

TMMOB arşivlerinde yer alan bu belgeleri titizlikle inceleyip bir araya getirerek örgütümüzün hafızasının ve mücadele birikiminin gelecek nesillere aktarılmasında büyük emeği geçen Mehmet Soğancı’ya, Elif Öztürk’e ve yayın birimimiz çalışanlarına teşekkürlerimizle...

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni
haftada bir yayınlanır - sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk - tunali hilmi caddesi, ankara, tel: 481275

Ekim
26 Ekim 1973, Sayı: 1

MÜHENDİS VE MİMARLAR BİR ORTAK GÖRÜŞ YAYINLADILAR :

ÖZGÜRCE ÖRGÜTLENMEYE KONAN ENGELLER KALDIRILMALIDIR

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ile Birliğe bağlı meslek odaları dün bir ortak toplantı yaparak seçimler sonrası durumu gözden geçirmiş ve acil demokratik istekleri içeren bir görüşün kamu oyuna iletilmesini kararlaştırmıştır.

1973 Türkiye'sinin en önde gelen sorununun "özgürlük ve örgütlenme haklarına konan engellerin ortadan kaldırılması" olduğunun belirtildiği ortak görüş aynen şöyledir:

Bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri temelinde dayanan Cumhuriyetimizin 50 ci yılına, antidemokratik davranışların, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel adaletsizliklerin sürdüğü bir ortamda giriyoruz.

On yılı geçti, kalkınma, sanayileşme, tarımda modernleşme, sosyal ve kültürel hayatımız sözde planlara bağlandı. Fakat sorunlara halk yararına çözümler getirilmedi, halk kitlelerinin yaşama düzeyinde bir ilerleme olmadı.

Halkımızın yoksul ve geri oluşu onun kaderi değildir. Yoksul ve geri oluşumuz, ekonomik, politik, kültürel, tüm hayatımızda, bir avuç, yerli-yabancı banka, sanayi, ticaret, emlak ve toprak tekelcisinin egemen oluşundadır. Halkımız, milyonlarca işçisi ve köylüsü, onbinlerce teknik elemanı, yurdumuzun doğal zenginlikleri ve birikmiş sosyal servetleri ile bütün sorunlarını çözebilir, yoksulluk ve gerilik zincirinden kurtulabilir ve böylece tam bağımsızlığa kavuşabilir.

Mustafa Kemal tam bağımsızlığı şöyle tanımlar :

"Tam bağımsızlık demek, elbette, siyasa, maliye, iktisat, adalet, askerlik, kültür gibi her alanda tam bağımsızlık ve tam özgürlük demektir. Bu saydıklarımın herhangi birinde bağımsızlıktan yoksunluk, ulusun ve ülkenin gerçek anlamıyla bütün bağımsızlığından yoksunluğu demektir."

Biz teknik elemanlar, yaşadığımız hayatın günden güne artan sıkıntıları yanında, birer Yurtsever, birer teknik aydın olarak, herşeyimizi borçlu olduğumuz halkımızın hizmetinde olamamaktan, teknik-mesleki bilgilerimizi, demokratik düşüncelerimizi halkımızın sorunlarına çözümü için kullanamamaktan kurtulmak istiyoruz.

Halkımızın, Planlı Kalkınmayı gerçekleştirmeyi, sanayileşmeyi, köylümüzü maddi manevi yoksulluktan kurtarmayı, tarımı modernleştirmeyi bilinçle başarması için, özgür-

ce teşkilatlanması şarttır. Cumhuriyetin 50. yıldönümünün kutlanacağı 1973 Türkiye'-sinde halkımızın için en önde gelen sorun, özgürlük ve örgütlenme haklarına konan engellerin ortadan kaldırılmasıdır. Bu nedenle :

- Anayasada yapılan anti-demokratik değişiklikler iptal edilmelidir.
- Örgütlü demokratik yaşayışı yoketmeyi, siyaseti belli bir dar çerçevede sınırlamayı, tek tip bir düşünceyi topluma egemen kılmayı amaçlayan Dernekler Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, Siyasi Partiler Kanunu, Sendikalar Kanunu gibi kanunlardaki antidemokratik hükümler iptal edilmelidir.
- Halkımızın tümünü, gittikçe azgınlıkla kasıp kavuran pahalılık afetine karşı mücadelede çalışanların tek aracı olan anayasal ekonomik direnme haklarında yapılan kısıntılar kaldırılmalıdır. Bu yüzden memurların elinden alınan Sendika kurma hakkı grev hakkı da tanınarak geri verilmelidir.
- Basından baskı ve kitap yasağı kaldırılmalı, özerkliğe ters düşen TRT Kanunu değiştirilmeli, bilimsel ve yönetsel özerkliği önleyen ve paralı eğitimi yaygınlaştıran üniversiteler Kanunu'ndaki anti-demokratik hükümler çıkarılmalıdır.
- Üretici niteliği yüzünden yatırımların denetiminde söz sahibi olan yurtsever teknik elemanların ve onların meslek örgütlerinin parçalanmasını ve susturulmasını amaçlayan, yabancı uzman saltanatına meşruiyet kazandıran, teknik eleman ücretlerini daha fazla baskı altında tutulmasını hedefleyen TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ KANUN DEĞİŞİKLİĞİ TEKLİFİ, yasama organından geri alınmalı bu kanun, ülkenin ve teknik elemanların çağdaş ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde yeniden hazırlanmalıdır.
- Ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel adaletsizlikler sonucu cezaevlerinde tutulan insanların affı siyasi yatırım konusu yapılmamalı, halkımızın beklediği acil bir ihtiyaç olarak kabul edilmeli ve Cumhuriyetimizin 50. yılında tüm siyasi suçları da içeren bir genel af çıkarılmalıdır.

Genel affın Cumhuriyetimizin 50. yılında getireceği sığınç, ancak toplumumuzdaki adaletsizliklerin ortadan kaldırılması ile süreklilik kazanacaktır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

haftada bir yayınlanır - sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk - tunali hilmi caddesi, ankara, tel: 181275

6 ARALIK 1973, Sayı: 2

BEŞER SINIFLARIN ÇIKARLARI KENTLERİMİZDE ANARŞİ YARATIYOR

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu, yaptığı bir toplantıda, kentlerimizin sorunlarına gördüğü ve bu konuda varılan görüşün kamu oyu'na iletilmesini kararlaştırmıştır.

1973 Türkiye'sinde, kentlerimizin çarpık yapısının ve bağı bozuk kentleşmesinin "Ekonomik, Sosyal ve Siyasal yapımızın tam bir yansıması" olduğu ileri sürülen görüş aynen şöyledir:

Ekonomik, Sosyal, Siyasal ve Kültürel adaletsizliklerin sürdüğü günümüzde; kentlerimizdeki dengesiz yapıya çatlaklar, konut darlığı, çevre kirlenmesi, sağlık-beslenme-dinlenme-öğlenme yetersizlikleri, işsizlik, pahalılık gibi sorunlar giderek büyümektedir.

Bölgelerarası dengesizlikler artmakta, tarım ve sanayide geriliğinin süregelmektedir.

İşsizlik, yoksulluk, yetersiz beslenme ve açlık yüzünden köylülerimizin kentlere göçüp, gecekondularda, susuz, elektriksiz, okulsuz, yolbus ve salgın hastalık tehlikeleri içinde barınması; ekonomik, sosyal ve siyasal yapımızın getirdiği kaçınılmaz sonuçtur.

Bir avuç yerli-yabancı banka, sanayi, ticaret, emlak ve toprak tekellerinin tüm hayatımıza egemen oluşu ve sosyal anaçlardan önce, açarı kâr anaçlarına dönmüş olan tekelci sermayenin ulusal plânlama ve halk yararına plânlama ile bağdaşmazlığı yüzünden, kalkınma plânları, yıllık programlar, bölgesel plânlar, nazım plânları ve inşaat plânları bu grupların çıkarlarına hizmet etmekten öte bir işe yaramamaktadır.

Ve bu çıkar hesapları, bağıbozuk bir kentleşme ile giderek büyüyen çarpık kentlerimizde de aynen yansımakta ve bugüne göz yumulmakla, yirmi yıl sonrasında ortaya çıkacak olan kargaşaya girdiden izin verilmektedir.

BUGÜN

Balen 37 milyonu aşan nüfusumuzun % 34'ü yani 13 milyon'u kentlerde yaşamaktadır.

Halkımızın en hayati ihtiyaçları yerine getirilmeden gösterişçi ve egemen grupların çıkarlarına dönmüş yatırımlarla kentler altüst edilmektedir.

Kentlerdeki milyonlara dönüm arazi ile geçirilmekte, spekülasyonla milyarlar varılmakta ve bu kira ve fiyat artışlarında önemli bir neden olmaktadır.

Arazide özel mülkiyet ve arazi spekülasyonu kent planlamasını siyasal baskıların ortasına itmekte ve inşaat yolsuzluklarına yaygınlaştırmaktadır.

Komut aşağı giderek büyümekte, 700.000 aile gecekondularda yaşamaktadır.

Marino ve Belediye arazileri elden çıkarılmakta, sahillerimiz yağmalanmaktadır.

Konutunuzdan, sahillerinizde; suyunuzdan, kanalizasyonunuz kadar herşeyinizde, "diş yardım" adı altında el atan uluslararası mali kuruluşlar sorunlara gözünü getirmekte, uzun vadeli pazar bulma ve aşırı kâr sağlama plânlarına rahatça uygulayabilmektedirler. Ve diş sâkürünün el attığı alanlarda yetkililerin mahalli idarelerden alınıp merkezi idarede toplanması bu amaçla hizmet etmektedir.

GELİŞİMDE.....

Üçüncü beş yıllık kalkınma plânı temel hedefler ve stratejisine göre 1995'te 65 milyon'a varacak olan nüfusumuzun % 70'i yani 45 milyon insanımız kentlerde yaşayacaktır.

Bu, önümüzdeki 20 yılda, bugüne eklenecek 32 milyon yeni insanın kentlerinizde gelmeleri ve yavaşlamanın bugünkü işsizlik, yoksulluk ve kötü şartlar üzerine karmaları demek olacaktır.

Yine önümüzdeki 20 yılda kentlerde yerleşecek 32 milyon yeni insan barınma, ışık, ulaşım ve sosyal hizmet gibi kentsel alan olarak kişi başına 110 metrekare hesabıyla 3 milyar 520 milyon metrekare kentsel alana yayılacaktır.

Halkımız bu yerleşmenin bedeli olarak spekülâtorlere yüzlerce milyar lira ödeyecek ve bu dönemde komut'a 44 milyar, yeni kent alanları için 60-70 milyar lira yatırım yapılacaktır. Etkili tedbirlerin alınmaması halinde bu milyarların halkımızın sorunlarına gözünü getirmeyeceği ve bugünkü sâkürü garkının dönmüsinden başka bir çözüme yararı sağlayacağı açıktır.

SONUÇ

Kentleşiminizin ve kentlerinizin sorunlarının giderek hangi boyutlara varacağı ve bu ekonoedik, sosyal ve siyasal yapı sürdürülme sorularına bugününden itibaren cevap için yukarıdaki tablo yeterlidir.

Artık, kentlerinizin ve insanlarımızın bir sâkürü arazi oluştuktan kurtarılması, gerçek demokrasiden yana ve sâkürüye karşı güçler bu amaçta birleşerek, teşkilâtli olarak yönetimine ağırlıklarını koymalıdır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

haftada bir yayınlanır - sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına toman öztürk - tunali hilmi caddesi, ankara, tel: 481275

30 ARALIK 1973

SAYI : 3

T.M.M.O.B. BAŞKANI TOMAN ÖZTÜRK
BİR YENİ YIL MESAJI YAYINLADI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Toman ÖZTÜRK bir yeni yıl mesajı yayınlayarak, "1974 yılının, halkımızın özgürlük ve örgütlenme haklarına konan engellerin ortadan kaldırılması mücadelesinde yeni bir dönemin başlangıcı olacağı" görüşünü savunmuştur.

Mesaj aynen şöyledir:

Beşimsizlik ve özgürlük mücadeleleri temelinde dayanan Cumhuriyetimizin 50 yılını geride bırakıp 1974 yılına girerken; ülkenizin, halkımızın ve buna bağlı olarak da teknik elemanlarımızın sorunlarına bakarak yapılacak bir değerlendirmenin, gelecek için bir görev olduğunu inanıyorum.

Geçtiğimiz elli yılda, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel adaletsizliklerin süregelmeye başlamasında sorunlarımız giderek büyümüş, sosyal ve ekonomik bunalmış büyüklüğünü arttırarak günümüzdeki boyutlara ulaşmıştır.

Ekonomik, politik ve kültürel tüm hayatımız bir avuç tokolelinin hakim oluşu yoksulluk ve geriliğimizin temel nedeni olmuştur.

Bu elli yılın ikinci yarısı; yabancı çıkarların ülkenizin kaynaklarına elbildiğine sömürme girişimlerinin yoğunlaştığı; doğal kaynaklarımızın ve insan gücümüzün sömürülmesinin programlandığı yıllardır.

Son on yılda tüm hayatımız sözde plânlara bağlanmış, 1961 Anayasasının ön sürdüğü sosyal, ekonomik ve kültürel reformlar bir kenara atılmış; 1961 Anayasası lüks sayılarak defalarca değiştirilmiş, ekonomik ve sosyal haklar önemli ölçüde sınırlandırılmış, başka tedbirleri, anti-demokratik ve çağdaş uygulamalar yaygınlık kazanmıştır.

Fakat ulusumuzun gerçek demokrasi, sosyal adalet ve insanca yaşama arzusu ve taleplerinin dile geldiği son seçimlerin neticeleri, yeni bir dönemin başlanmakta olduğunu kesin delildir. Bu sonuçlar; tüm insan gücü ve hazzında kaynaklarımızın halkımızın hizmetine sunulması, bu kaynakların kullanılmasında tüm çalışanların söz sahibi olması, ülke çıkarlarına aykırı girişimlerin son bulması için yabancı denetimin tamamen ortadan kalkması gerektiğini açıkça belirlemektedir.

Halkımızın, milyonlara işçisi ve köylüsü, onbinlerce teknik elemanı, yurdumuzun doğal zenginlikleri ile bütün sorunlarını çözebileceği, bunun içinde Sağduyu Sağduyulanabilirliği yolundaki engellerin ortadan kalkmasının önemini tekrarlamakta yarar umuyorum.

Anayasamız ve diğer tüm yasalarda yapılan antidemokratik değişikliklerin iptal edilmesi; ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel adaletsizliklerin sonucu cevaplarında tutulan insanların ve halkımızın beklediği, genel affın fikir ve siyasal suçluların tümünün affını da sağlayacak bir biçimde acilen ele alınması konularını 1974 yılının önde gelen ihtiyacı olarak bir kere daha belirtiyor, bu yeni dönemin başlangıcında halkımızın ve onun bir parçası olan çalışanların bu doğrultudaki mücadelelerinin güçleneceğine inanıyorum.

Saygılarımla,

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

haftada bir yayınlanır - sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk - tunali hilmi caddesi, ankara, tel: 481275

SAYI : 4

27 Ocak 1974

Mühendis ve Mimar Odaları
Teknik Eleman Parlamentolarla
Bir Toplantı Düzenledi

MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
MERKEZİ VE MAHALLİ YÖNETİME
ETKİN OLARAK KATILMAK İSTİYOR

Mühendis ve Mimar Odaları
Önerilerini Parlamento Teknik
Elemanlara İletiyor

ANKARA

Türk Mühendis ve Mimar Odaları parlamentoda bulunan teknik eleman senatör ve milletvekilleriyle, (28 Ocak Pazartesi günü) bir toplantı düzenlemiştir. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Birliği başlı 16 meslek odasının, yurt ve meslek sorunlarıyla ilgili görüş ve önerilerini parlamentodaki üyelerine duyurmak amacıyla düzenlediği bu toplantıya çeşitli partilere mensup 70 mühendis ve mimar parlamenter davet edilmiştir.

"MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
MERKEZİ VE MAHALLİ YÖNETİME
ETKİN OLARAK KATILMALIDIR"

Mühendis ve Mimar Odaları, toplantıya katılan milletvekili ve senatörlere iletilmek üzere hazırladıkları bir raporda, teknik eleman Odalarının mahalli ve merkezi yönetimin çalışmalarına etkin olarak katılmasını önermişlerdir.

Mahalli ve merkezi yönetimlerin, özellikle teknik konularda meslek kuruluşlarıyla bir işbirliğine girmeden aldıkları kararların, düzenledikleri yönetmelik ve yasaların, sorunları çözmekten uzak kaldığı belirtilen raporda bu konuda şöyle denilmektedir:

"Teknik elemanlarımız ve onların meslek kuruluşları, kendi gücüne dayanan bir sanayileşme ve kalkınmanın sağlanmasında bugüne kadar, üzerine düşen görevleri yapmaya çalışmışlardır.

"Ancak ülke ve halkımızın çıkarları doğrultusunda yürütülen bu çalışmaların, uygulanabilmesi sağlanamamaktadır.

"T.M.M.O.B. ve Birliğe bağlı meslek Odalarının mahalli ve merkezi yönetimlerin çalışmalarına aktif ve söz sahibi olarak katılmaları bu aksaklığı gidermekte yararlı olacaktır."

"Bu yüzden, T.M.M.O.B.'nin mahalli ve merkezi yönetimlerde temsil edilmesini ve çıkarılacak yasa, yönetmelik ve benzeri kararlarda söz sahibi olmasına sağlayacak yasalar çıkarılmalıdır."

Mühendis ve Mimar Odalarının hazırladığı raporda, ulusal teknolojinin gerekliliği, grev ve toplu sözleşme haklarını da içeren bir Teknik Personel Kanununun çıkarılması, yabancı teknik hizmet ithalinin önlenmesi, Devlet Proje Ofisinin kurulması konularında da özetle şu görüş ve öneriler yer almaktadır:

ULUSAL TEKNOLOJİ UYGULANMALIDIR"

"Son 20-25 yıldır, ülkenize, patent, lisans, know-how satın alınarak 'teknoloji' ithal edilmektedir. İthal edilen teknoloji ancak daha iyi teknikler kullandığı zaman yabancı sermaye için kârlı olmaktadır. Bu bakımdan teknoloji ithaline devam edildiği sürece Üretim teknolojimiz bir türlü gerilikten kurtulup modernleşmemekte ve ulusal teknolojinizin gelişmesi ve uygulanması engellenmektedir."

"Yabancı sermayenin ağır kâr amaçlarına hizmet eden teknoloji ithali ülkenizin kalkınmasına ve gerçek anlamda sanayileşmesini baltalamaktadır."

"Bugün artık kendi ulusal teknolojinizin belirlenmesi ve uygulanması, ülke çıkarlarına aykırı sonuçlar getiren yabancı teknoloji ithalinin önlenmesi kaçınılmaz bir gerekliliktir. Bu yolda yoğun çabalara girişilmeli, ülkeniz ve halkımızın çıkarları doğrultusunda bir ulusal teknoloji saptanmalıdır. Bunun için T.M.M.O.B.'ye yasalarla söz sahibi olma hakkı tanınmalıdır."

"YABANCI TEKNİK ELEMANLARIN SALDATINA SON VERİLMELİDİR"

"Yabancı sermayeciliğin bir unsuru olarak ülkenize musallat olan teknik hizmet ithali, bir yandan çalışma koşullarımızı ağırlaştırırken, diğer yandan yabancıların ülkedeki teknoloji üzerindeki denetimlerini gittikçe arttırmalarına olanak sağlamaktadır. Yurt kalkınmasını, ulusal çıkarlar doğrultusunda gerçekleştirecek yeterli güce sahip olan teknikelemanlarımız işsiz bırakılarak yabancı ülkelere göç etmeye zorlanırken, önemli yatırımların araştırma, projelendirme ve uygulamalarıyla ilgili işler yabancılarla verilmektedir."

"Ülkenizin gerçek anlamda kalkınması, bilim ve teknikte ilerlemesi, sanayileşmesi, esasen kendi gücümüze dayanarak gerçekleştirilebilir. Kendi gücümüze dayanarak ulusumuzun mutluluğu ve ülkenizin kalkınması için çalışmak, çağdaş bilim ve yaratıcı tekniğin uygulayıcısı olmak teknik elemanlarımızın gerçek ölümlüdür."

"Yabancı teknik elemanların saltanatına son verilmeli, yabancı araştırma ve projelendirme bürolarıyla yapılan anlaşmalar iptal edilmelidir. Teknik hizmet ithali konusunda T.M.M.O.B.'nin kesin söz sahibi olmasını sağlayan yasalar getirilmelidir."

"GREV VE TOPLU SÖZLEŞME HAKLARINI GETİREN
BİR TEKNİK PERSONEL KANUNU ÇIKARILMALIDIR"

"Personel Kanunu ile teknik eleman ücretleri yıllardır değişmeyen çok düşük düzeyde dondurulmuştur. Yüzdü 80'i kamu kesiminde çalışan teknik elemanların Personel Kanununun belirlediği ücret politikası nedeniyle büyük ölçüde zarara uğramışlardır. Bugün teknik elemanların büyük çoğunluğu geçim sıkıntısı çekmektedir. Teknik elemanlarımızın önemli bir kısmı ekonomik bunalımın itmesiyle özel kesime veya yurt dışına göçmek veya mesleği terk etmek istenmektedirler."

"Üretici niteliği yetersizden yatırımların denetiminde söz sahibi olan teknik elemanları işsizlik ve yurt dışına göç tehdidinden kurtarmak için toplu sözleşme ve grev hakkının da tanınması yeni bir Teknik Personel Kanunu çıkarılması zorunludur. T.M.M.C.B.'ce hazırlıkları yapılan 'Teknik Personel Kanunu' bir an önce ele alınmalı ve meclislerden çıkarılmalıdır."

"KATSAYI HAYAT PAHALILIĞI
ORANINDA ARTTIRILMALIDIR"

"1958 yılından bu yana durdurulmasıyla ve giderek daha hızlı artan hayat pahalılığı karşısında, kamu kesiminde çalışanların yıllardır aynı seviyede tutulan ücretleri bunalımlar doğurmaktadır."

"Kamu kesiminde çalışanların, emeklerinin karşılığını toplu sözleşme ve grev haklarıyla elde edebilme olanaklarına kavuşturulması esastır. Bu gerçekliğine göre kadavir kısa dönemde, çalışanların ücretlerinin insanca yaganabilecek bir düzeye getirilmesi gerekmektedir. Yakında bağlanacak olan bütçe görüşmelerinde bu durum dikkate alınmalı ve katsayı oran artan hayat pahalılığı oranında arttırılmalıdır."

"TEKNİK ELEMANLAR ARASINDA YARATILAN
YAPILI AYRICALIKLAR GİDERİLMELİDİR"

"Personel Kanunu, yan ödemeler ve kanun gücünde kararnamelele teknik elemanlar arasında kitloyi bölücü ve husur besleyen ayrıcalıklar yaratılmaktadır."

"Teknik görüşlerinin gerçekliğine göre kadar kısa dönemde islenecek ücret politikasının çalışanlar arasında sürüşmeler yaratmayacak ve ayrıcalıklara yol açmayacak bir biçimde ele alınması gerekmektedir. Bugüne kadar eğitimli sanayilerde ilgililere ve kamu adına dayandırmaya bu sorunun çözümleri için, kanun, yan ödemeler ve kanun gücünde kararnamelele yaratılan ayrıcalıklar hemen giderilmelidir."

"DEVLET PROJE OFİSİ KURULMALIDIR"

İnşaat ve Mimar Önemleri tarafından, parlamentodaki mimar ve mühendis parlamenterlere iletilmek üzere hazırlanan raporda kamu yatırımlarının

projelendirme işlerinin daha rasyonel yürütülmesi için bir Devlet Proje Ofisi'nin kurulması ömrüsü de yer almaktadır. Ülkemizdeki araştırma, projelendirme ve uygulamaların dağınık ve irrasyonel bir biçimde yürütülmekte olduğu belirtilen raporda bu konuda şöyle denilmektedir:

" Araştırma, projelendirme ve uygulamanın dağınık rasyonel olmayan bir biçimde ele alınması ve bu konuda herhangi bir düzenlemeye girilmesi, ülkenin ve halkımızın çıkarlarına uygun sonuçlar alınmasını engellenmektedir. Bu nedenle kamu kesiminde dağınık bir biçimde sürdürülen araştırma, projelendirme ve uygulama işlemlerinin ulusal çıkarlar doğrultusunda ve her türlü politik baskılardan uzak olarak ele alınacağı, Anayasa güvencesi altında özerk bir devlet proje ofisi kurulmalıdır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

haftada bir yayınlanır - sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk - tunali hilmi caddesi, ankara, tel: 481275

SAYI : 5

22 MART 1974

Devlet Personel Dairesi'nin
düzenlediği toplantıya katılan
TMMOB görüşlerini açıkladı

ÇALIŞANLAR ARASINDAKİ
AYRICALIKLAR KALDIRILMALI

KÖKLÜ ÇÖZÜM İÇİN,
KAMU PERSONELİNE
SENDİKAL HAKLAR TANINMALIDIR

ÜCRETLER ARTAN HAYAT PAHALILIĞI
ORANINDA YÜKSELTİLMELİDİR

Devlet Personel Dairesi tarafından düzenlenen ve Devlet Bakanı İsmail Hakkı Birlir'in başkanlığında, (bugün) Devlet İstatistik Enstitüsü salonunda çalışmalarına bağlayan toplantıya katılan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından yapılan bir açıklamada özetle şu görüşler yer almaktadır:

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, kamu kesiminde çalışanların sorunlarının saptanması ve gerekli tedbirlerin alınması amacı ile düzenlenen, bu toplantının, köklü çözümler yolunda, bir başlangıç olması gerekliliğine inanmaktadır."

"Günümüze kadar, kamu kesiminde çalışanlara kapıkulu olarak bakılmamıştır. Ekonomik, sosyal ve demokratik hakları hiçe sayılan, gelişen koşullar karşısında kötüleşen durumlarına düzeltme olanaklarına sahip olmayan bu kesimin sorunlarının, artık, ciddiyetle ele alınması şart ve kaçınılmaz olmaktadır."

"Sorunları geçiktirici tedbirlerle halletmeye çalışarak çözümü ertelemek ve güçleştirmek yerine, bugünden değre temellere oturarak çözümlerin Ulkomeze ve çalışanlara sağlayacağı yararların büyüklüğü gözden kaçırılmamalıdır."

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, yeni bir döneme bağlanılacak ve köklü çözümler yolunda yürütülecek çalışmalara bütün gücüyle katılacağını belirtmeyi"

görev saymaktadır."

KAMU KESİMİNDE ÇALIŞANLARA DA SENDİKAL
HAKLAR TANIYMALI
ÇALIŞANLAR YÖNETİME KATILMALIDIR

"Kamu kesiminde çalışanların sorunları, tüm çalışanların sorunlarının ayrılmaz bir parçasıdır ve ancak birlikte ele alındığında çözülebilir."

"Kamu kesiminde çalışanların temel sorunu 'ekonomik ve demokratik haklarının verilmeyişi'dir. Bunun sonucu olarak, çalışanlar halkımıza gereğince hizmet edememekte ve insanca yaşayacak bir ücret alamamaktadırlar. Demokratik hak, çalışanların sendikal hakları ve bununla birlikte çalışılan kuruluşun yönetimine katılma hakkıdır. Demokratik haklar tam anlamıyla verildiğinde, hem çalışanların ekonomik sorunları daha ileri bir düzeyde çözülebilecek, hem de kamu kuruluşlarının halkımız yararına en verimli biçimde işleyebileceği olacağı doğacaktır."

"Bundan dolayı, köklü bir çözüme gidilmek isteniyorsa:

1. Tüm kamu personeline, toplu sözleşme ve grev hakkı ile beraber sendikal haklar tamamsalıdır.

2. Kamu kuruluşları, bünyesinde çalışanların yönetime katılmaları sağlanacak biçimde yeniden örgütlenmelidir."

KISA DÖNEMDE ALINACAK TEDBİRLER

TMMOB'nin toplantıda açıklanan görüşlerinde köklü çözümler sağlanıncaya kadar kısa dönemde alınacak tedbirler üzerinde de durularak özetle şöyle denilmektedir:

"Temel çözümün en kısa zamanda gerçekleştirilmesi için vakit geçirilmeden çalışmalara başlanmalıdır. Ve kısa dönemde acilen:

1. Çalışanlar arasında ve her kesimin içinde yaratılan ayrıcalıklar ortadan kaldırılmalı,

2. Mevcut kanunun uygulanmasından doğan aksaklıklar giderilmeli,

3. Emekli Sandığı gibi sosyal güvenlik kuruluşlarının, lüks ve israfa kaçan yatırımlar yerine, çalışanların yararlarına uygun girişimlerde bulunması sağlanmalı,

4. Yıllardır artan hayat pahalılığı karşısında ezilen kamu personelinin sorunlarına katmayı 7 den 8'e yükseltmekle hiç bir çözüm getirilmediği gerçeği kabul edilmeli ve gelirler en az artan hayat pahalılığı oranında yükseltilmelidir."

TEKNİK ELEMANLARIN SORUNLARI

TMMOB'nin toplantıya ilittiği açıklamada, teknik personelin sorunlarının, genelde bütün çalışanların sorunlarından ayrılmayacağı belirtilmekte ve kamu kısmında çalışan teknik elemanların özel durumlarıyla ilgili olarak bilgi verilmektedir.

Teknik personel konusunda da geçici düzenlemelerle yetinilmesini, köklü çözümlere gidilmesini isteyen TMMOB, bu konuda şu görüşleri belirtmiştir:

"150 yıldan beri süregelen yabancı sömürü, son 25 yılda yoğunlaşmış, doğal kaynaklarımızı, insan gücümüzü ve buna bağlı olarak da teknik elemanlarımızı muacilât olmuştur. Bir yandan sözde yardımlar, sömürdük krediler ve yabancı uzmanlar ile kalkınmaya(!) yönelirken, öte yandan halkımızın hizmetinde olmak, teknik ve mesleki bilgilerini, demokratik düşüncelerini halkımızın sorunlarının çözümü için kullanmak isteyen teknik elemanlar ekonomik ve anti demokratik baskılarla, mesleği terke ve yurt dışına göçe zorlanmıştır. Giderik kötüleşen ekonomik durumunu düzeltmek için sahibolması gereken demokratik haklarına kavuşturulmamıştır. Teknik eleman sendikalarının kapatılması, teknik elemanların 657 sayılı kanunun kapsamına alınmaları, teşvik tedbirleri ile teknik hizmet ithalinin teşvik edilmesi hep aynı düşünce rastlar ve tesadüflerle açıklanmaz. Bu dönemde, gittikçe geriletelen ekonomik ve sosyal haklar ve yaygınlaşan baskılar yüzünden kamu kısmındaki görevini terk eden teknik eleman sayısındaki artış dikkat çekicidir."

657 SAYILI PERSONEL KANUNU TEKNİK ELEMANLARA NE GETİRDİ?

657 sayılı kanunun ve eklerinin teknik elemanlara uygulanması ile:

- Yatırımların gerçekleştirilmesi ve denetiminde iş sahibi olan teknik elemanların bu görevlerini görebince yapabilmeleri, bu kanundan güç alan ekonomik ve politik baskılarla engellenmiştir.
- Politikacının amaçlarına uygun olarak işleyecek bir hukuki yapıya sahip olduğundan, çalışanlar ve üretime yeterince katkıda bulunanlar değil, siyasi kadrolara yakın olanlar memnun edilmiştir. (Terfi kadrolar, yan ödemeler, terfi düzeni v.b. gibi olanaklar ile)
- Teknik elemanın 10195 sayılı kararnamayla çalışırken sağladığı sosyal güvenlik ve ücret konularındaki müktesep hakları dikkate alınmamış, getirilen yeni kesintilerle ücretler düşürülmüş, e tarihte alınan paraya hak kazanılması için 6 yıl gibi bir süre beklenilmesi öngörülmüştür.

.Üretim politikasında ayrıcalıklar ve çelişkiler yaratılmış;

.Aynı kuruluşta aynı işi yapan veya farklı kuruluşlarda aynı işi yapan teknik elemanlara torba kadrolar ve yan ödemesilerle farklı ödeme biçimleri getirilmiş,

.8 sayılı kararname ile 4 yıl teknik öğrenim görmüş bir gruba sadece yüksek unvanı taşıdığı için 2 kademe ilerlemesi sağlanırken, diğer 4 yıllık eğitim görmüş teknik elemanlara bu hak tanınmamış,

.30.11.1970 tarihinden önce memuriyetleri sırasında 4 yıl ve daha fazla süreli yüksek okulu bitirenlere 2 kademe ilerlemesi verilirken, bu tarihten sonra bitirenlere bu hak verilmemiş,

.Çoğaltabilecek bu gibi örneklemlerle teknik elemanlar arasında yaygınlaştırılan ayrıcalıklar huzursuzluklar doğurmaktadır.

.Böyle artan hayat pahalılığı karşısında üretimi dondurulan teknik elemanların büyük bir kısmı geçim sıkıntısı içinde itilmiflerdir."

TEKNİK ELEMANLARA DA TOPLU SÖZLEŞME VE GREV HAKKI TANINMALIDIR

Kamu kuruluşlarında çalışan teknik elemanların, kendi gücümize dayanan bir sanayileşmenin ve kalkınmanın gerçekleşmesi için her türlü politik ve ekonomik baskıdan uzak tutulmaları, gerektiği belirtilen TEMOB görüşünde, bu konuda şu öneriler yer almaktadır:

- 1.Üretime değrudan katkıda bulunan teknik elemanlara, toplu sözleşme ve grev hakkıyla beraber sendikal hakları verilmeli,
- 2.Kamu kuruluşlarının yönetimine etkin olarak katılmaları sağlanmalıdır.

Sorunlarımızın temel çözümleri olan bu demokratik haklarımız verilinceye kadar da, kısa dönemde ve acilen:

- .Ayrıcalıklar ortadan kaldırılmalı,
- .İntibaklardan doğan aksaklıklar giderilmeli,
- .Teknik elemanların gelirleri, artan hayat pahalılığına karşılamaak düzeye getirilmelidir."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

haftada bir yayınlanır - sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk - tunali hilmi caddesi, ankara, tel: 481275

SAYI : 6

10 NİSAN 1974

**T.M.M.O.B. GENEL BAŞKANI ÖZTÜRK,
TÜRKİYE 1. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI
ÖNCESİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI:**

"1970 sonrasında teknik elemanlar ve
çalışan kesimler üzerinde akıl almas
baskılar yapıldı"

"Bu dönemde yabancı çıkarlarına, ya-
bancı teknik hizmete ve yabancı
teknik elemanlara kapılarımız ardına
kadar açıldı"

"Kurultayın, hükümetin bu konudaki
çalışmalarına olumlu katkılarda
bulunacağına inanıyoruz"

T.M.M.O.B. Genel Başkanı Teoman ÖZTÜRK, 13 Nisan 1974 Cumartesi günü başlayacak olan TÜRKİYE BİRİNCİ TEKNİK ELEMAN KURULTAYI öncesinde, görüşlerini açıklamıştır.

T.M.M.O.B. Genel Başkanı ÖZTÜRK, teknik elemanların çalışma ve yaşam koşullarının yıllardır giderek ağırlaştığını, güçleştğini ve Türkiye'de ilk kez 150 bin tek-
nik elemanı temsil eden 29 meslek kuruluşunun biraraya geleceği TEKNİK ELEMAN
KURULTAYI'nın düzenlenişinde de bu koşulların otken rol oynadığını belirtmiş,
ağırlaşan koşulları şöyle özetlemiştir:

"Bugün, mühendisler, mimarlar, teknikerler ve diğer bütün teknik elemanlar halkın
hizmetinde olamamanın, teknik bilgi ve becerilerini ülkenin kalkınması için ge-
rekli gerçek bir sanayileşmede kullanamamanın huzursuzluğunu yaşamaktadırlar.

"Geçtiğimiz yıllarda teknik eleman ücretlerinde fiili düşmeler olmuş, getirilen
yan ödeme şüphümleri yeni yeni sorunlar yaratmıştır.

"Bütün bu gelişmelere karşı teknik elemanların ekonomik ve demokratik haklar
doğrultusundaki mücadeleleri antidemokratik baskılarla durdurulmaya çalışılmıştır.
Teknik eleman sendikaları kapatılmış, Odalar çalışmasız duruma sokulmak istenmiş,
birçok meslek kuruluşu antidemokratik Cemiyetler Kanununun kısıtlamalarına tabi
tutulmuştur."

ÖZTÜRK, 1970 sonrasında, bu koşulların en geniş boyutlara ulaştığını, teknik
elemanların, tüm çalışan kesimler üzerindeki akıl almas demokratik ve ekonomik
baskılardan paylarını aldıklarını, bu dönemde çıkarılan Personel Kanunıyla
teknik eleman ücretlerinin fiilen düşürüldüğünü, diğer kamu personeli sendika-
larıyla birlikte teknik eleman sendikalarının da kapatıldığını belirtmiştir.

T.M.M.O.B. Genel Başkanı, bu dönemin aynı zamanda yabancı çıkarlarına, yabancı teknik hizmete ve yabancı süzde uzmanlara kapılarımızın ardına kadar açıldığı, ekonomimizin yabancılar tarafından denetlendiği bir dönem haline geldiğini söyleyerek, şöyle devam etmiştir:

"Fakat 1970 sonrasında bütün ağırlaşan baskıları, teknik elemanları yaldirmamıştır. Yaratılmak istenen suni gelişkilere, teknik elemanları birbirine düşman etme çabalarına rağmen teknik eleman kitlesi dayanışma içinde, ekonomik ve demokratik özgürlükler doğrultusundaki mücadelesini sürdürmüştür. Bugün teknik elemanlar, verdikleri mücadelenin aynı zamanda halkımızın ve çalışanların mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunu çok iyi bilmektedirler."

T.M.M.O.B. Genel Başkanı ÖZTÜRK, sözlerinin sonunda, teknik elemanların, böyle bir mücadelenin sürekliliğinin bilincinde olarak, gelişen demokratik toplumlar paralelinde mücadelenin gücünü arttırmak, yöntemini gözden geçirmek amacıyla bu KURULTAY'ı toplamak sorumluluğunu duyduğunu bildirmiş ve şöyle demiştir:

"Sorunların bir kez daha tartışılacağı ve çözüm önerilerinin geliştirileceği TÜRKİYE 1. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI'nın, halkımızın demokrasi ve özgürlük usutlarının sonucu görece gelen bugünkü hükümetin bu konulardaki çabalarına olumlu katkılarda bulunacağına inanıyoruz."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

haftada bir yayınlanır—sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk —tunalı hilmi caddesi,ankara,tel: 481275

15 MAYIS 1974

SAYI : 7

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ 19. GENEL KURULU
17 MAYIS 1974, CUMA GÜNÜ, SAAT 9.30'DA,

ANKARA, DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TOPLANTI SALONUNDA
ÇALIŞMALARINA BAŞLAYACAKTIR.

BİRLİĞE BAĞLI 16 ODANIN DELEGELERİNİN KATILACAĞI T.H.H.O.B.
GENEL KURULU İKİ GÜN SÜRÜCEKTİR..

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

haftada bir yayınlanır - sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk - tunali hilmi caddesi, ankara, tel: 481275

19 MAYIS 1974

Sayı: 8

TMMOB 19. Genel Kurulu Çalışmalarını Tamamladı:

"MÜHENDİS VE MİMARLAR, HÜKÜMETİN HALK YARARINA DEMOKRATİK GİRİŞİMLERİNİ DİSTEKLEYECEKLERDİR"

"ÇIKAN AP, İŞİTLİK İLMUSİNE AYKIRIDIR"

"DÜŞÜNCELERİ, KAPILARIN İÇİNE HAPSETMEK İSTİYORLAR"

Çalışmalarını tamamlayan TMMOB 19. Genel Kurulu, Başbakan Dilekçi Ecevit ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'a gönderdiği bir telgrafta, mühendis ve mimar odalarının koalisyon hükümetinin halk yararına girişimlerini somuna kadar destekleyecekleri bildirilmiştir. Genel Kurulun oybirliğiyle kabul ettiği telgraf metninde aynı şekilde belirtilmektedir:

"Yurtsever teknik elemanlar olarak demokrasi düşmanlarına ve faşizm tertiplerine fırsat verilmeyeceğini umar, koalisyon hükümetinin halk yararına demokratik girişimlerini somuna kadar destekleyeceğimizi bildiririz."

16 mühendis ve mimar odasının bağlı delegelerin katıldığı TMMOB Genel Kurulunun yayınladığı bir bildiri de, ekonomik ve politik durumun genel bir değerlendirilmesi yapılarak, genel kurulun üzerinde görüş birliğine varılan konular açıklanmıştır.

Genel kurula katılan delegelerin oybirliğiyle kabul edilen bildiri aynı şekilde:

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 19. Genel Kurulu ile ilerici-yurtsever bir çalışma dönemi vevuçlanmış bulunmaktadır. Antidemokratik saldırıların yoğunluk kazandığı karanlık dönemlerde 13 yıl süren ile ışık görmes halde tutulmaya çalışılan TMMOB'nin 1973 yılı başlarında gerçek yöneticilerine ve bugüne dek geliştiren koruduğu ileri girişimine kavuşması, egemen çevrelerin yönelttiği tertip ve saldırıların boşa çıkartılmasının somut bir belgesidir.

"TMMOB'nin bugünkü tutarlı yapısı, 1960 sonrası toplumsal birleşmelerin ve demokratik mücadelelerin doğal bir ürünüdür.

"19. Genel Kurulumuzun ülke ve sosyal sorunları üzerindeki görüşleri, ülkenin içinde bulunduğu sordürü düzeninin somut koşullarından kaynaklanmaktadır. Biz teknik elemanlar, gerici-antidemokratik-çöğ diği baskıların en yoğun olduğu dönemlerde dahi ısrarla ve inançla savunduğumuz görüşlerimizi, gelişen koşullar açısından daha da berraklaştırıyoruz ve diyoruz ki:

"1. Türkiye, her bakımdan dışa bağımlı ve bağımlılığı oranında geri bırakılmış bir ülkedir. İlerle sürdürülen emperyalizmin egemenliği altındaki kapitalist düşün, gelişmiş ülkeler düzeyine ulaşmak şöyle dursun, aradaki mesafenin dahi giderek açılması sonucunu doğurmuştur.

"2. Doğal kaynaklarımız ve işgücü potansiyelimiz, yerli ve yabancı tekellerin ezici kâr amacına yönelik sömürü düzeni içinde israf olmaktadır.

"3. Ülkemizdeki enflasyonist ekonomi politikası son yıllarda iki kat artan hayat pahalılığının yükünü çalışan kesimlere yüklenmektedir.

"4. Montaj sanayi ve benzeri biçimlerde körüklenen ve tüketim malları üretimine dönük bir sahte sanayileşme ve kaynaklarımızın halk zararına kullanılması, giderek işsizlik, yoksulluk, yurt dışına göç gibi sonuçlar doğurmaktadır. Toplum yararına olmayan bu gidip kargısında direnen halkımızın demokratik mücadelesi ve örgütlenme girişimleri egemen çevreler tarafından durdurulmaya çalışılmakta, örgütler çoğitli başka yöntemleri ile boğulmak istenmektedir.

"5. Ülkemizdeki yatırımların planlanmasında ve uygulanmasında karar verici durumda olan mekanizma, dışa bağımlı bir menfaat düzeninin yerli işbirlikçi unsurlarını oluşturmakta, yerli teknik elemanlarımız işsizliğe ve yurt dışına göçe zorlanırken, yabancı kaynaklı yatırımların bekçiliğini yapan üsere gelen yabancı sömür uzmanlar 90 bin lira aylıkla saltanat sürmektedir.

"6. Teknik elemanlarımızın çoğunluğu üretken olmayan alanlarda istihdam edilmekte, veya tekelci sermayenin kârını arttıracı birer araç olarak kullanılmakta, teknik bilgi ve becerilerimiz içinde yaşadığımız düzenin doğal sonucu olarak halkımızın hizmetine sunulmamaktadır.

KISACA ÜLKEMİZ, EMPERYALİZMİN EKONOMİK, SİYASAL VE KÜLTÜREL EGEMENLİĞİ ALTINDA YARI BAĞIMLI BİR ÜLKE DURUYUNDADIR.

"Yıyillardan beri süregelen sömürü düzeni, her geçen gün yeni boyutlara ulaşarak yaygınlaştırılmak istenmekte, tekelci kapitalizmin içinde bozulmak sorunda olduğu buhranların bedeli geri bırakılmış ülkelerin ve bu arada Türkiye'nin sirtından çıkartılmaktadır.

"Ülkemizin kısaca belirlenen genel yapısı içinde, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin 19. Genel Kurulu ile teknik elemanlar arasındaki yurtsever dayanışmanın daha da güçlendiğini islediğimizi bugün, ülke ve meslek sorunlarımız üzerinde tartışarak görüş birliğine vardığımız konuları kamuoyuna açıklanmaya görev sayıyoruz:

"1. Bugün içinde bulunduğumuz yaşam koşulları ve uğradığımız ekonomik saldırılar, uzun başka dönemlerinin birer ürünüdür. Bu saldırıların önüne geçmek için 1970 sonrası antidemokratik koşullarda, sömürdün yaygınlaştırılması ve düzenlenmesi ihtiyacına dayanarak hazırlanmış Üçüncü Beş Yıllık Planı hazırlanmıştır. Ülke ekonomisinin halk yararına düzenlenebilmesi, gerekli temel yatırım ve uygulamaların yapılabilmesi için Üçüncü Beş Yıllık Plan iptal edilmeli ve ulusal nitelikli bir kalkınma politikası uyarınca yeniden düzenlenmelidir.

- "2. Özellikle geçmiş dönemde, Türkiye ekonomisi politikasını uluslararası tokellerin çıkarları doğrultusunda yönlendiren ve onların paravan örgütü durumunda olan Dünya Bankası ve benzeri kuruluşlarla yapılan kapitülasyonlukta anlaşmalar gözden geçirilerek iptal edilmeli, bu çıkarları programlayan ve denetleyen yabancı uzmanların işine son verilmelidir. Çağdaş teknolojinin ulkemiz yararına kullanılabilmesi, kendi uzmanlarımızdan oluşan üzerik kuruluşlar tarafından denetlenmesi ile mümkündür.
- "3. Bugüne kadar çalışanlar arasında yaratılmaya çalışılan sınıf çelişkileri, hakların sömürdenlerden alınması gerçeğini neskelemeyi ve çalışan kesimleri birbirine düşürmeyi hedeflemiştir. Teknik elemanlar, demokratik ve ekonomik haklarının, ancak grev ve toplu sözleşme silahlarıyla denetlenmiş sendikacı hakların elde edilemesiyle alınabileceğinin bilincindedirler. Tüm çalışan kesimlerin hak ve isteklerini elde edebilmesi ve gerçek demokrasinin kurulabilmesi, örgütlenme ve düşünce özgürlüğü doğrultusunda verilecek mücadele ile mümkündür.
- "4. Tüm çalışanların örgütlenmelerinin yok edilme istendiği bir dönemde teknik eleman örgütleri de kapatılmaya çalışılmış, değiştirilmeye çalışılan TMMOB Kanunu; teknik elemanların bilinçli ve örgütlü mücadelesi sonucunda engellenebilmiştir. Yurt çıkarları için daha etkili bir biçimde savunulması sorunluluğu Birlik yasasının bu anlayışla yeniden ele alınmasına gerekli kalmaktadır. Bu amaçla yönelik olarak hazırlanmış olan taslak en kısa zamanda yasalaştırılmalıdır.
- "5. 12 Mart sonrası bilinen koşulları altında, tekeleri sermayenin programına uygun olarak bir dizi antidemokratik yasa çıkarılmış, "1000" bağbakanların, "ülkemiz coğrafyasına" aykırı bulunduğu 1961 Anayasası ancak saptırılmıştır. Gerçek demokrasinin yerleşmesi ve işlerliğe kavuşturulması için tüm antidemokratik yasa ve anayasa değişikliklerinin iptal edilmesi sorunludur.
- "6. İşçilerin çevrelerin sözcükleri, demokrasi ortamının sığınağı gereklilikleri olan fikir özgürlüğüne yönelttikleri saldırıları yoğunlaştırmakta, sınıf dışı bir anlayışla düşünceleri kafaların içine hapsederek istekteşirler. Bu davranış, insanca yaşam haklarının söze ifade edilmesini bile çok gözden asılak sömürücülerin, kaçınılmaz sonuçlarına göçiktirme çabalarından başka birşey değildir. Ancak, yalnızca geniş kapsamlı bir affa karşı çıkma değil, çalışanların hakları doğrultusunda örgütlenmesini engellemek ve sömürü düzenini sürdürmektir. Bu nedenle ki, Cumhuriyetin 50. yılı için çıkarılan af kanunu, eğitimlik ilkesini dahi hiçe sayan bir niteliğe dönüştürmüş, vergi kaçakçılara kadar kurbanları arasına gösterilirken, düşüncelerinden dolayı mahkum olmuş yarısoyverler hapishanelerde bırakılmıştır. Af yasası, anayasaya aykırı hükümlerden arındırılmalı, siyasi suçların tümünü kapsayan bir biçimde çıkarılması için, tüm demokratik kuruluşlar bu doğrultudaki çabalarını birleştirmelidirler.
- "19. GENEL KURULUŞUZ, DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN ELDE EDİLMESİ SÜRECİNDE, TÜM İLHİMLİ GİRİŞİMLERİ BİRLİKTE YÜRÜTTÜĞÜ MÜCADELESİNİ GÜÇLENDİRECEK VE YAYGINLAŞTIRACAKTA KARANLIDIR."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni
haftada bir yayınlanır - sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk - funalı hilmi caddesi, ankara, tel: 181275

21 Mayıs 1974
Sayı: 9

TMMOB YÖNETİM KURULU GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI

Çalışmalarını tamamlayan TMMOB 19. Genel Kurulu tarafından seçilen birlik yönetim kurulu, dün toplanarak görev bölümü yapmıştır. Teoman Öztürk'ün yeniden başkanlığa seçildiği yönetim kurulunda başkan yardımcılığına İlhan Baysal, saymanlığa İbrahim Özyılmaz getirilmişlerdir.

Sırrı Erkan, Hayrettin Arık, Fevzi Küpeli, Cevdet Karataş, Arif Delikanlı, Günay Özcebe, Engin Akon, Çetin Uygur, Erdiñ Talu, Yaşar Kutoğlu, Tural Bircin, Suavi Durusu ve İnan Asaroğlu'nun üye olarak görev aldığı TMMOB Yönetim Kurulu dünki toplantısından sonra şu açıklama yapımıştır:

"Türkiye mühendis ve mimarları, ülke ve meslek sorunlarının ayrılması bir bütün olduğunu son genel kurulumuzda bir kez daha belgelemiştirlerdir.

"Tan bir dayanışma içinde göreve getirilen yönetim kurulumuz, genel kuruldan aldığı güçle halkımızın demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinde halktan yana güçlerin yanında, bugüne kadar ki yurtsever çabalarını daha da güçlü bir biçimde sürdürmeye kararlıdır."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

2.Haziranı1974

Sayı : 10

Mamak Askeri Tutukevinde meydana gelen son olaylar üzerine Başbakan Bülent Ecevit, Milli Savunma Bakanı Hasan Işık ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'a birer mektupla başvurarak TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, bu ve benzeri olaylara son verecek girişimlerde bulunulacağına inandığını belirtmiştir.

Gönderilen mektup metni aynen şöyledir :

"1.Haziran.1974 günlü gazetelerden,Ankara 3 Numaralı Askeri Tutukevinde tutuklulara yapılan yasa dışı baskılara ve şiddet uygulamalarına bir kez daha öğrenmiş bulunuyoruz.

"Söz konusu uygulama dan başka,tüm askeri tutukevlerinde insanlarımızın can güvenliğinin olmadığı,kötü yaşama ve sağlık koşullarıyla karşı karşıya bırakıldıkları bilinen bir gerçektir ve endişe verici olmaktadır.

"Türkiyede insan onuruna yaraşır bir düzenin kurulması mücadelesinde yüklendiğimiz sorumluluk, sizlere, bu konuda başvurmayı zorunlu kılmaktadır.

"Bir çok kere tekrarlanmış bulunan bu ve benzeri davranışların önlenmesinin gerekli olduğuna inanıyoruz.

"Bu konularda acil girişimlerde bulunacağınızdan emin olarak,insan temel hak ve özgürlüklerinin korunması y'lundan, tüm girişimlerimizi sonuna kadar deste kleyeceğimizi belirtmeyi görev sayarız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

15 Haziran 1974

Sayı : 11

ATAŞ RAFİNERİSİNDE ÜRETİMİN
DÜŞÜRÜLMESİ İLE ORTAYA ÇIKAN
ENERJİ SORUNU, YABANCI ŞİRKET-
LERİN ULKE EKONOMİSİ VE
POLİTİKASINDAKİ ETKİNLİĞİ
KONUSUNDA, TMMOB'NİN, 15.6.1974
GÜNÜ YAPILAN BASIN TOPLANTISINDA
AÇIKLANAN GÖRÜŞLERİ:

TÜRKİYE'DE PETROL SORUNU, YABANCI ŞİRKETLER ;

- Bugün ülkemizde ekonomi büyüdükçe, sanayileşme geliştikçe, dış kaynaklara bağımlılık aynı oranda artmaktadır. Petrol üretiminde durum aynıdır. Petrol ithali, yabancı rafineriler, genel olarak hammadde ve sermaye ithali bu tür bir olgudur.
- Bugün Türkiye'de petrol ürünleri tüketiminin % 75'i dışarıdan sağlanmaktadır.
- Türkiye'de 6326 sayılı Petrol Yasası Amerikalı Maden Mühendisi Thonburg tarafından hazırlanmış "Petrol kaynaklarının devlet eliyle değil, özel sektör ve yabancı sermaye yatırımlarıyla kıymatlandırılması" ni getirmiştir.
- T.P.A.O. 1956 yılında 7 arama belgesi alırken, yabancı şirketler 75 arama belgesine sahip olmuşlardır.

Yabancı petrol şirketlerinin büyük çoğunluğu paravan ortaklıklardır, büyük tröstler adına arama yapmaktadırlar. Bu geniş arama olanaklarına karşı üretim düşük tutulmuş, fakat yabancılar bu arama ruhsatlarıyla Türkiye'deki petrol rezervlerini saptamışlardır. Böylece dünya petrol piyasasını istenilen düzeyde tutulmasını sağlamışlardır.

- Yabancı petrol şirketleri, 1972 yılı sonuna kadar 2,213,579,939.55 \$ sermaye ithal etmişlerdir. Buna karşı şirketlerin toplam kârlarından sadece transfer ettikleri miktar, 1,175,297,655.-\$'dır. 1972 yılında transfer edilen tutar da 300,000,000.-\$ civarındadır.

İTHAL HAM PETROL VARİL MALİYETİ

Yapılan hesaplara göre Ortadoğu petrolünün Basra körfezi üzerinden taşınması koşuluyla Türkiye'ye maliyeti 8,62 Dolar olmaktadır. Bu da göstermektedir ki, 9,80 Dolarlık fiyatıyla bile yabancı şirketler

./.

varil başına 1,18 Dolar kâr etmektedir. Bu nedenle ATAS olayında; YABANCI PETROL ŞİRKETLERİ ZARAR İTTİKLERİ İDDİASINI İLERİ SÜRERLERKEN YALAN SOYLEMEKTEDİRLER. AKSİNE ZARAR DEĞİL KÂR SOZ KONUSUDUR.

Petrol sorunu bütün olarak bir sermaye ve teknoloji sorunu olmanın ötesindedir. Petrol, tröstlerin ve A.B.D.nin denetim altında tuttuğu ülkelerin ekonomisini sarımsak ve kendi çıkarlarına ters düşen hükümetleri yıpratmak devirmek olanağını sağlayan stratejik önemde bir silahtır. BUGÜN TÜRKİYE'DE LİNYİT VE SU KAYNAKLARINDAN GENİŞ OLÇUDA ENERJİ ÜRETİMİ OLARAKLI İKER, ÜRETİMİ % 75 ORANINDA DIŞA BAĞLI BİR PETROL URUNU, SANAYİDE, DİĞER ÜRÜTİM DALLARINDA VE HİZMETLER SEKTÖRÜNDE KULLANILAN ETKİN BİR UNSUR HALİNE KASITLI OLARAK GETİRİLMİŞTİR.

Bu gerçek ortadayken;

- Kita sahanlığı konusunun yarattığı askeri tedbirlerin azami petrol stoklarına gerektirdiği bir sırada, ATAS'ı igleten yabancı petrol şirketlerinin yarattığı bu anlaşmazlıklar petrol tröstlerinin ve onların devleti olan A.B.D.nin dünyada, az gelişmiş ülkelerde ve özellikle Türkiye'de uygulayacağı yeni ekonomik politik stratejinin öngördüğü girişimlerdir.
- Turizm ve hasat mevsimine girdiğimiz bir dönemde yabancı şirketlerin ATAS rafinerisinde üretimi % 65 oranında düşürmeleri Türkiye'de yerli yabancı tekellere karşı gelişmekte olan geniş halk muhalefetine yarattığı siyasi ortamı kendi çıkarları doğrultusunda değiştirmeyi ve daha büyük ekonomik çıkar sağlanmayı amaçlamaktadır.

Hamme ve sermaye bakımından dışa bağımlılık ülke ekonomisi ve politikasına istenildiğinde bunaların sürükleyebilme olanağı vermesi açısından çözümlenmesi gereken acil sorunlardan bir tanesidir.

ATAS OLAYI PETROL KONUSUNDA ULUSAL BİR POLİTİKANIN UYGULAMA ALANINA SOKULMASI İÇİN BİR FERSATTIR.

Bugün Türkiye'de petrol yataklarının araştırılması, petrolün çıkarılması, işlenmesi, rafine edilmesi ve dağıtılması kendi kaynaklarımıza dayanılarak yapılabilir.

- DEVLET ATAS RAFİNERİSİ HİSSELERİNİ DEFTER KIYMETİ ÜZERİNDEN SATIN ALMALIDIR.
- Yürürlükteki petrol kanunu ilgili maddesi devletleştirme süresini 500 güne kadar uzamasına olanak sağlamaktadır. BU NEDENLE DEVLETLEŞTİRME SÜRESİNİ KISALTMAK AMACIYLA PETROL KANUNUNDA GEREKLİ DEĞİŞİKLİK YAPILMALI, BU AMAÇLA GİRİŞİME HEMEN GEÇİLMELİDİR.

Eki: İhtisasa Gözden Geçirilen
bir rapor

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 12
21 Haziran 1974

TMMOB, TÜFED VE TEK-DER TEMSİLCİLERİNİN, 12 SAYILI KANUN HÜKMÜNDEKİ KARARNAME VE YAN ÖDEMELER KONUSUNDA BAŞBAKAN VE İLGİLİ BAKAN VE KURULUŞLARA GÖNDERDİĞİ MEKTUP METNİ :

TMMOB, TÜFED ve TEK-DER temsilcileri, 12 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ve yan ödemeler konusunda Başbakan ve ilgili bakan ve kuruluşlara birer mektup göndererek, görüş ve isteklerini açıkladılar. Mektup ay-nen şöyle:

"Teknik elemanlar yaşadıkları sosyal pratiğin ve Ülkemizin ekonomik-po-litik yapısından kaynaklanan sorunların yarattığı bilinçle yıllardır maddi hayat şartlarının düzeltilmesi mücadelesini vermektedir. Bu ekono-mik mücadele egemen güçlere ve başlı buldukları dış kaynaklara kar-gı verilen mücadeleyle bütünleşmiş ve teknik elemanlar bu bilinçlenme süreci içinde ekonomik demokratik mücadelenin araçlarına da açık seçik görmüşler, çalیشانların haklarını etkin olarak savunabilmelerinin sen-dikal örgütlenme ile olanaklı olduğunu kavramışlardır. Bu Anayasal hak-larımız dışı bağımlı tekelci sermayenin demokrasi düşmanı politik tem-silcileri tarafından gasbedilmiş bulunmaktadır. Çalیشانların demokratik baskı grubu olmaları çıkarıcıların sözcüğü ekonomik politikalarına ters düştüğü için geçmiş dönemlerde, teknik elemanların yalnız sendikal hak-ları gasbedilmiş, haklı, güçlü ve yurtsever seslerinin kısılması ve yokedilmesi için meslek odalarına da kapatma yolu seçilmiştir. Bu zorbalık ve baskılar da yetmemiş, onlara kendi içinden parçalamak için ayrıcalıklı uygulamalara ve kısa sürede susturmak için gerçekleştirilmeyen vaadlere gidilmiştir. Üstünmüce kadar bir çok kararlar; teknik elemanla-rın sorunlarının çözümlenmesi sendika haklarının elde edilmesinde gördüğü-müzü, bu haklarımızı elde edinceye kadar da, kısa dönemde, bilerek ya-ratılan ayrıcalıkların ortadan kaldırılmasını ve ücretlerin artan ha-yat şartlarına havalayacak oranda arttırılmasını savunmuş ve bu doğ-rultudaki görüş ve önerilerimizi ilgililere duyurmuş bulunmaktayız."

"Bütün bu görüş ve önerilerimize rağmen :

657 sayılı Devlet Memurları Kanununda 1973 sayılı Kanunla ve Kanun Hü-kmündeki kararnamelerle değişik bazı maddelerinin kaldırılması ve bazı maddeler eklenmesine dair 12 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname, teknik elemanların sendika haklarına karşı gasbedilmesi ve yeni ayrıcalıklar

./.

yeratmıştır. Uygulamada, mali hükümlerin 1.1.1975'te ertelenmesi, ekonomik ve sosyal haklarımızı düşen, işsizlik problemlerinin de askıya alındığı anlamına taşımaktadır."

"Son kararname ile;

- 1- İntibaklarda, tekniker ve yüksek teknikerlerin eğitim süreleri dikkate alınmayarak başlangıç ve tavan derecelerinin saptanmasında haksızlık yapılmış, yeni ayrıcalıklar yaratılmıştır.
- 2- Teknik hizmetler sınıfına girmesi gereken bazı meslekler kapsam dışında bırakılmıştır.
- 3- İş riski yüksek olan bazı mesleklerde sosyal güvenliği sağlayacak hükümler getirilmemiştir.
- 4- Teknik personelin büyük önem taşıyan kadro durumu çözümlenmemiştir. İntibak kadrolarının verilmesini sağlayacak hükümler getirilmediği gibi; 1-4 derece kadrolarının ibdasında sınıfların ayrıcalık ve haksızlıklar getirilmemiştir.
- 5- Gösterge Üstü; uygulaması ile çalışanlar ve sınıflar arasında yaratılan ayrıcalıklar devam etmektedir.
- 6- Katsayı sisteminin her sene geçim endekslerine göre otomatik olarak uygulanması olanaklara getirilmemiştir."

"Bu ayrıcalıkların ve aksaklıkların temel nedeni 657 sayılı Yasadır. Teknik elemanlara sendikâli haklara ve çok yanlı sorunlara çözüm getirecek olan grev ve toplu sözleşme olmaları verneyen her girişim, 12 sayılı Kararname'nin de bize gösterdiği gibi, yeni ayrıcalıklar ve aksaklıklar getirecektir. Son birkaç aydan beri Hükümet Üyelerine, yaptığımız özel görüşmelerde, kongre ve toplantılarda sorunlarımız ve isteklerimizin açıklıkla ve dürüstçe anlatılmıştır. Buna rağmen, bu Kararname sorunlarımıza gereken önem verilmediğinin de açık bir belgesi halinde yürürlüğe girmiştir."

"İlişkilerimizin sürekli olması yurt, meslek ve istihdam sorunlarının çözümünde görüşlerimizin iletile kurullarla resmen alınması ve ortak çalışmaların başlatılmasıyla mümkündür."

"Geçmişte olduğu gibi, bugün de, büyük bir kitlenin temsilcileri olarak, bizi çok yakından ilgilendiren sorunlara ilişkin çalışmaların içinde yer almanızı, görüş ve önerilerimizin önemsenmesi aksaklıkları sürdürmekten başka bir şeye yaramayacaktır."

"Yukarıda açıklamaya çalıştığımız nedenlerle, 1.7.1974 tarihine kadar çıkarılacağı, 12 sayılı Kararname ile bildirilen yan ödemelere ilişkin kararname konusunda da bizlerde kuşkular uyandığını belirtmek isteriz."

"Acil sorunlarımızın çözümünde yeni bir olanak yaratmış bulunan bu kararnamede:

- o Egit emeğe eşik ücret ilkesinin gözönünde bulundurulması,
- o Yan ödemelerde teknik elemanlar arasında varolan ayrıcalıkların giderilmesi,
- o Yan ödemelerin geçim standardının değişen koşullarına uygun olarak verilmesi ve katsayı sistemine bağlanması,

aksaklıkları bir parça olsun giderebilecektir."

"Bu kısa süreli istek ve önerilerimiz, sendikal haklarımızın elde edilmesi yolunda dün olduğu gibi bugün de vereceğimiz mücadelenin çerçevesi içinde ele alınmalı, değerlendirilmelidir."

"Sendikal haklarımızın verilmesi yolundaki çalışmaların hemen başlatılacağına, 12 sayılı Kararnamedeki aksaklıkların giderileceğine ve 1.7.1974 tarihine kadar çıkarılacak kararnama ile süregelen adaletsizliklerin ortadan kaldırılacağına emin bulunmaktayız."

Saygılarımızla.

29 Teknik Eleman Kuruluşu Adına

TMMOB
Teoman Oztürk

TÜTEB
İlhan Bayсал

TEK-DER
Raşit Esen

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 13
4 Temmuz 1974

ANAYASA MAHKEMESİNİN AF YASASINA
İLİŞKİN KARARININ BASINDA YER
ALMASI ÜZERİNDE TMMOB GENEL
SEKRETERİ YAVUZ EN N'İN KAMU
OYUNA YAPTIĞI AÇIKLAMA METNİ :

Af yasının 5.ci maddesinin (a) bendinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi zaten beklenmekteydi. Zira usul yönünden de esas yönünden de söz konusu yasanın, yasalara ve Anayasaya aykırı olduğunu en genel ve herkesçe bilinen hukuk ilkeleri apaçık göstermektedir. Anayasa Mahkemesinin çoğunluğu hukuk açısından kaçınılmaz, olağan bir karar almıştır.

Ancak ülkemiz insanları son yıllarda basit hukuk kurallarının bile uygulanmadığı, çiğnendiği, "olağanüstü" dönemler yaşamıştır.

Bu karar ülkemizde kitlelerin uyanışının ve çıkarları egemen sınıfların çıkarlarıyla çelişen tüm halk tabakalarının 14 Ekim seçimleriyle hukuk dışı uygulamalara tepki olarak geliştirdiği ortamın oliverişli koşullarının bir ürünüdür.

Anayasa Mahkemesinin çoğunluğu oylarıyla demokrasiyi, anayasayı hukuku savunanların safında yer almış, bir arada bu çıkarları yolunda kullanmakta sakınca görmeyen demokrasi düşmanlarını, günlük politika cambazlarını penik düşürmüş ve egemen sınıfların, yurtsever gençliği ve aydınları zindanlarda çürütme girişimini boşa çıkarmıştır.

Anayasa Mahkemesinin çoğunluğunun bu kararını saygıyla karşılıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

14 TEMMUZ 1974
Sayı: 14

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ İLE
BİRLİKTE BAĞLI 17 ODANIN MERKEZ VE ŞUBE TEM-
SİLCİLERİNİN ANKARA'DA YAPTIKLARI TOPLANTI
SONA ERDİ.

TMMOB ve ihtisas odalarının türk e ve şube temsilcilerinin katılmasıyla 13.7.1974
günü Ankara'da başlayan toplantıda Ülke ve yerlek sorunları görüşülmüştür. Toplantı-
da Odaların ortak gelişme ilkelerinin saptanması, 12 sayılı kararnama ve yan üdeme -
ler, Teknik Elemanların sendikalaşması, petrol, haçhaç konusundaki son gelişmeler, dü -
ğünce Sağlığı ve Anayasa Mahkemesinin af yasanına ilişkin iptal kararı ele alın -
mıştır. Bu konularda saptanan gerekli girişimlerin sürdürülmesine karar verilmiştir.
Önemli ve gündel olan haçhaç konusu ve Anayasa Mahkemesinin af yasanının 5. maddesinin (a) bendini iptal eden kararına ilişkin görüşlerin de bir bildiriyle kamu
oyuna iletilmesi sorunu belirlenmiştir.

Yayınlanan bildiri aynı şekilde şöyledir:

"Haçhaç ekimiyile uğraşan kılığlarımızın sorunlarını çözüme ve Ülke ekonomisindeki
Önemli açısından hükümetin atacağı haklı karara karşı ABD ematocunun süzde askeri
ve ekonomik yardımların kararını Amerika yardımının niteliğini ve Amerika ile olan
ilişkilerimizin iyileşmesi bir kez daha açığa çıkarmıştır.

Bu kararın insanî bir anlayışla çok Türkiye'de oluşan demokrat iktidarı sayıflatma
ve birçok olayda görüldüğü gibi isteklerini bu tür baskılarla kabul ettirme amacını
tağıdığı aşiktir.

Erin hükümeti zamanında ABD'nin isteği ile ulusal çıkarlara aykırı olarak alınmış
olan haçhaç ekimi yasaklama kararına kalıcıyon hükümetince kaldırılması kışıklı
ve onurlu bir karardır.

Petrol, kıta sabañlığı ve benzeri konularda olduğu gibi hükümetin bu konuda da işle
yocoğı bağımsız ve cesurlik bir dış politikayı sonuna kadar destekleyeceğiz.

Bu önemli dış gelişmelerin yanında büyük Üsün kararın af yasanının 5. maddesinin A
bendinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi kararını saygıyla karşılıyoruz. Yüksek
mahkemenin bu kararı ilkede demokratik ortamın oluşturulması yolunda atılmış önem-
li bir adımdır. Böylece af yasanıyla siyasal suçlar için yaratılmış olan Anayasa'ya
aykırılık durumu önemli bir ölçüde ortadan kaldırılmıştır.

Türkiye mühendis ve mimarları olarak iç ve dış politikada Ülke ve halk çıkarları
doğultusunadaki tüm girişimleri destekleyeceğimizi, keşme horturlu girişimle sonu-
na kadar mücadele edeceğimizi kamu oyuna iletmeyi görev sayarız."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

19 TEMMUZ 1974

Sayı : 15

KIBRISTAKİ ASKERİ MÜDAHALE TÜRKİYE AÇISINDAN ULUSAL BİR SORUNDUR. ELLİBİN MÜHENDİS VE MİMARIN KURULUŞU OLAN TMMOB'NİN BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KAMU OYUNA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Kıbrıs'ta Rum kesiminde Yunan subaylarının öncülüğünde bir darbe ile iktidar zor yoluyla ele geçirilmiş bulunmaktadır. Bu girişimin bölgede Amerikan çıkarlarını temsil eden Yunanistandeki faşist cunta tarafından teşvî edilmiş olduğu apaçık ortadadır. Böylece adada uluslararası anlaşmalarla sağlanmış bulunan statüü korumakla yükümlü devletlerden biri olan Yunanistan bağımsız bir devletin iç işlerine askerî bir müdahalede bulunmuş olmaktadır.

Ancak bu girişimi Yunan cuntasının kendi başına bir eylemi olarak görmek ve Kıbrıs adası içinde sınırlamak olanaksızdır. Bu girişim ABD'nin Ortadoğuda olduğu gibi, Ege'de de güçler dengesini lehine çevirmek üzere yıllardan beri uyguladığı genel stratejinin bir parçasıdır. Bu dengeyi sağlamak için de öncelikle bölgedeki ülkelerde kendine kesinlikle bağımlı, uysal amerikancı yönetimleri örgütlemek ve bu amaçla faşist darbelerle girişmek gerekmektedir.

Yunan faşist cuntası bu yolda yönetime el koymuş ve ülkede halkı susturarak Yunanistanı Amerikanın ortadoğu için kullanacağı askerî bir üs haline getirmiştir. Kıbrıs'ta da aynı amaç güdülmektedir. Kıbrıs'ta Yunanistanı uluslararası anlaşmaları apaçık çiğnemeye iten güç ABD emperyalizminin militarist gücüdür.

EĞÜN BUNLARIN BİLİNCİNDE OLARAK TÜRKİYE BİR YANDAN ULUSLARARASI ANLAŞMALAR UYARINCA KIBRIS'TA DIŞ MÜDAHALE YOLUYLA ZORLA ORTADAN KALDIRILAN DEMOKRATİK YÖNETİMİ YENİDEN KURMA, DİĞER YANDAN VE EN ÖNEMLİSİ KIBRIS HALKININ RUM KESİMİNDEKİ FAŞİST CUNTA YÖNETİMİNE KARŞI ORTAK MÜCADELESİNİ DESTEKLEMESİ YOLUNDA HER TÜRLÜ ÇABAYI GÖSTERMELİDİR. BOZULAN DEMOKRATİK DÜZEN SORUNU YALNIZ RUM KESİMİNİN DEĞİL TÜRK KESİMİNİN DE ÖZ SORUNUDUR. EĞÜN ESAS MÜCADELE KIBRIS HALKININ KENDİ HAKLARINI SAVUNMA MÜCADELESİDİR.

Ülkemizde koalisyon hükümetinin kâta sahanlığı ve haşhaş konularında izlediği dış politika ile anti-faşist iç politika Amerikayı bir ölçüde tedirgin etmektedir. İşine gelmeyen iktidarı yıpratmak üzere her aracı kullanmakta, bu arada da ülke içinde üslenmiş ekonomik güçlerini harekete geçirmiş bulunmaktadır. Ataç Rafinerisi'nin askerî yakıt stoklarının ezamiye çıkarılması gereken bu kritik dönemde revizyona girme bahanesiyle üretimi düşürmesi ülkemizi yakıt açısından zor duruma düşürmeyi amaçlamaktadır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

2.

1967 yılında Kıbrıs olayları sırasında aynı hesaplar içinde olan yabancı petrol şirketleri benzer bir tavır takınmışlardı. BU NEDENLERLE YABANCILARIN ELİNDE BULUNAN STRATJİK ÖNEMDE ÜRETİM BİRİMLERİNİN DEVLETLEŞTİRİLMESİ BUGÜN ARTIK KAÇINILMAZ BİR ZORUNLULUK HALİNE GELEMİŞTİR. HÜKÜMET BU ALANDA İMPERYALİST OYUNLARI BOŞA ÇIKARACAK BAĞIMSIZ, KARARLI BİR POLİTİKA İZLEMELİDİR.

Halkımız, Amerikan emperyalizminin Ege'de kıta sahanlığı tartışmasını yaratarak ve Kıbrıs müdahalesini arka planda destekleyerek Yunanistanı bölgede kendi çıkarlarını sağlayacak emperyalist bir araç olarak kullanmakta olduğunu bilmelidir.

Amerika Akdeniz ve Karadeniz'de güçler dengesini lehine çevirebilmek için Yunanistan'daki kukla cunta aracılığıyla Ege Denizini denetleyerek, Türkiye'nin boğazlar yoluyla kullanabileceği jeopolitik etkenliği bertaraf etmeye çalışmaktadır.

HALKIMIZ AÇISINDAN ACİL GÖREV BUGÜN, ÜLKEDİ VE BÖLGEDİ İMPERYALİZMİN ÜLKELERİN İÇİŞLERİNİ MÜDAHALESİNİ KARŞI BAĞIMSIZ BİR DİŞ POLİTİKA İSTEMEK VE ÜLKE İÇİNDE DEMOKRASİ CEPHESİNİ GÜÇLENDİRMEKTİR. GÜNÜN SORUNU ÜLKEDİ VE BÖLGEDİ BARIŞ VE DEMOKRASİNİN SAĞLANMASI SORUNUDUR.

BUGÜN KOALİSYON HÜKÜMETİNİN İÇ POLİTİKADA KİTLELERİN DEMOKRASİ MÜCADELESİNİ KATILMA BULUNMASI, KİTLELERİN ÖRGÜTLENMESİNİ KARŞI KONAN ENGELLERİ ORTADAN KALDIRMASI, HALKIN ÖZLEMLERİNİ DİLE GEYİRECEK BİR DİŞ POLİTİKANIN İZLENMESİ GEREKMEKTEDİR. BU AMAÇLA TÜRKİYE'NİN İÇİNDE BULUNDUĞU ULUSLARARASI ASKERİ, EKONOMİK, POLİTİK İLİŞKİLERİNİN YENİDEN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ ZORUNLU OLMAKTADIR.

HÜKÜMET BÜTÜN BU GELİŞMELERİ GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK ÜLKE VE HALK ÇIKARLARI YOLUNDA GEREKLİ HER TÜRLÜ GİRİŞİMDE BULUNMALIDIR.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

23 Temmuz, 1974

Sayı : 16

KIBRIS SORUNU ATEŞKES KARARININ UYGULANMAYA KONDUCU BUGÜNLERDE KIBRIS SORUNU YENİ BİR AŞAMAYA ULAŞMIŞ BULUNMAKTADIR. TÜRK MÜHENDİS MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK YENİ DURUM HAKKINDAKİ YÖNETİM KURULU GÖRÜŞLERİNİ BİR MEKTUPLA BAŞBAKAN VE GENEL KURMAY BAŞKANINA İLETMİŞTİR. MEKTUP METNİ AYNEN ŞÖYLEDİR :

Kıbrıs'ta Yunan subaylarının öncülüğünde gerçekleştirilen ve adanın uluslararası anlaşmalarla belirlenmiş statüsünü ve bağımsızlığını yok etmeyi amaçlayan ilhakçı darbe hareketi kararlı tutumunuzla ilk adımda başarısızlığa uğratılmış bulunmaktadır.

Kıbrıs halkının bağımsızlığını ve Kıbrıs'ta barışı, demokrasiyi sağlama yolunda yüklenmiş bulunduğunuz sorumluluk kıvanç vericidir.

Türkiye'nin dünya kamu oyunundaki haklılığının, tutarlılığının ve güçlülüğünün kaynağı Kıbrıs'ın bağımsız bir devlet olarak bütünlüğünü ve Kıbrıs halkının egemenliğini, Kıbrıs'taki Türk halkının güvenliğini savunan tezinizdir.

Ayrıca Hükümetin ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin Kıbrıs sorununda somutlaşan, bölgede bağımsızlık ve demokrasi savunuculuğu ve askerî alanda elde edilen mevziler Türkiye'ye yeni bir yer kazandırmış ve onu diplomatik görüşmelerde daha da güçlü kılmıştır.

Kısa sürede başlayacak olan masa başı görüşmelerinde de bugüne kadar elde edilmiş bulunan askerî ve diplomatik başarıları elde tutacağınıza, sürdüreceğinize ve bağımsız Kıbrıs güçlü tezinize ters düşecek ve emperyalist güçlerin işine yarayacak tüm girişimleri boşa çıkaracağınıza inanıyoruz.

./..

Halkımızın barış, demokrasi ve bağımsızlık özlelerini dile getirecek, ülkede ve bölgede bu özleleri gerçekleştirecek her girişiminiz halkımızı, Kıbrıs halkının, ezilen ve sömürülen dünya halklarını daha da güçlü kılacak, ülkemize de dünyanın sürekli değişen koşulları içinde yeni ve sağlam bir yer sağlayacaktır.

Halkımızın ve ülkemizin çıkarları doğrultusunda tüm girişimlerinizi destekliyoruz, başarılar diliyoruz.

75000

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 17

GENEVRE KONTROLÜNÜN DAŞARISIZ-
LIĞA UÇURMASI ÜZERİNDE HÜKÜMETİN
ALDIĞI YENİ KARARA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR
ODALARI BİRLİĞİ ADINA GENEL
SEKRETER YAVUZ ÖNER, FAŞTAKAN
PULNE DEWİT'İ BİR TELGRAFLA
PİLDİRMIŞTİR. TELGRAF METNİ
AŞAĞIDADIR :

Kıbrıs sorununun barışçı yollardan çözümlenmesi yolunda günlerden
bara geçtiğininiz çabalar bölgede barışın yeniden sağlanması açısından
çok büyük değerlidir.

Kıbrıs Devletinin bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü korumak, ada-
daki halkın güvenliğini sağlamak ve adaya barış getirmek amacıyla
Türk Silahlı Kuvvetlerinin başlattığı askeri hareket de aynı şekilde
büyük değerlidir.

T.C. Hükümeti, sorunun çözümü çabalarında anlaşmazlığın bağındanberi
tutarlı ve kararlı bir politika izlemiş bulunmaktadır.

Hükümetin bu bakla devanın çözümü yolunda tekniğii bu kararlı tutu-
sunu sürdüreceğinin ve ulusal çıkarlarımızın savunulmasında başarıya
ulaşılacağına inanıyoruz.

Fuğun belli ittifaklar çerçevesinde bize dost görünen bazı devletle-
rin savaş alanında karşımıza dikilebileceklerini ve bazı çevrelerin de
bu bakla devanın sonuçlarını kendi çıkarlarına doğrultusunda değiştirmek
amacını güttüklerini hep birlikte gözlemekteyiz.

Önemli gelişmelere yol açabilecek Kıbrıs hareketinin başarıya ulaşması
için giriştiğiniz her türlü eylemde sizleri desteklediğimizi
bildirmeyi görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

5 Eylül 1974

Sayı 18

GIDA-TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI
KORKUT ÖZAL'IN BAKANLIK İÇİNDE
YAPTIĞI ATAMA VE YER DEĞİŞTİRMELERE
İLİŞKİN OLARAK TMMOB GENEL SEKRETE-
Rİ YAVUZ ONEN'İN CUMHURBAŞKANI VE
BAŞBAKANA GONDERDİĞİ MEKTUP AYNEN
ŞÖYLE :

"Ülkemiz nüfusunun % 64'ünü barındıran kırsal alanlarda birinci derecede görevli ve sorumlu ve Ülke ekonomisinde önemli bir yeri olan Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının yeni yöneticileri göreve bağladıktan itibaren ve özellikle Kıbrıs Harekâtı sırasında üzerinde durulması ve önlenmesi gereken atamalara ve yer değiştirmelere girişmiş bulunmaktadır.

"Bakanlığın yeni yöneticileri Üyelerimizden oluşan teknik ve yönetim kadrolarında atama ve yer değiştirmeler yaparken ölçü olarak yalnızca siyasi ve dini inançları ön planda tutmakta uzmanlığı hiçe saymakta ve kazanılan haklara önemsememektedirler; yöneticiler önemli kilit noktalarına kendi yandaşlarını getirmekte değişik siyasi ve dini inançta olan kişileri de kıyıma uğratmaktadır. Siyasi görüşleri nedeniyle kıyılanlar arasında Birliğimize bağlı Ziraat Mühendisleri Odasının İstanbul ve İzmir Şube Başkanları da bulunmaktadır.

"Bütün bu uygulamalar Koalisyon Hükümetinin programında da üzerinde önemle durulan ve Hükümetçe savunulacağı söylenen fikir ve inanç özgürlüklerine bir saldırı olduğu gibi, çok önemli bir Bakanlığın kadroları yeteneksiz ve niteliksiz kişilerle doldurulmakta, Bakanlığı kamu yararına görev yapan bir Bakanlık olmaktan çıkarmakta bir zümrenin yuvası haline getirmektedir.

"Bakanlığın bir tek genel müdürlüğünde yapılmış olan atama ve yer değiştirmelerinin sayısının üçyüze ulaşmış olması da bu girişimin anlamını ve önemini açıkça göstermektedir.

"Bu uygulamaların önüne geçilmediği takdirde atamalar devam edecek yaratılan huzursuzluk daha da artacak ve bir kamu kuruluşu onarılmıyorsa çok zor zararlara uğrayacaktır.

"Üyelerinin hak ve çıkarlarıyla kamu yararını bir bütün olarak değerlendiren bir kamu kuruluşunun yöneticileri olarak; yetkilerini bir zümrenin çıkarları uğruna kötüye kullanan Bakanlık yöneticilerinin bütün örnekleriyle ayrıntılı olarak ayrıca açıklayabileceğimiz bu uygulamalarını bilgilerinize sunuyor ve bu tutumun engellenmesi için gerekli girişimlerde bulunmanızı diliyoruz.

"Saygılarımızla."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı 19
6 Eylül 1974

KIBRIS'TAKİ SON GELİŞMELER VE KATLIAM
OLAYLARI ÜZERİNE TÜRK MÜHENDİS VE
MİMAR ODALARI BİRLİĞİ KAMUOYUNA GÖRÜŞ-
LERİNİ İLETMEK AMACIYLA BİR BASIN
BİLDİRİSİ YAYINLAMIŞTIR.

"SAVAŞIN VE KİTLE HALİNDE CİNAYETLERİN TEMEL KAYNAĞI
EMPERYALİZM VE ONUN ZORBALIK REJİMİ FAŞİZMDİR."

Kıbrıs'ta Atlılar, Muratağa, Taşkent ve Terazi köylerinde kitle halin-
de işlenmiş olan cinayetler, çocukları, kadınları, yaşlıları böylesi-
ne ve acımasızca yokeden barbarlık dehşet vericidir.

Ancak, bu barbarlığın temel nedenlerini görmek ve göstermek de barış,
demokrasi ve bağımsızlık savunucuları için kaçınılmaz, acil bir
görevdir.

Kıbrıs'ta işlenmiş olan cinayetlerin gerçek ve en büyük suçlusu,
yıllardan beri Ada'da halk düşmanlığı ve savaş kıskırtıcılığı yapan
emperyalist ülkelerdir.

Emperyalist ülkeler, Ortadoğu'yu denetleyecek ve baskı altında bulun-
duracak bir Üs olarak Kıbrıs'ı elde tutabilmek için her an kullanı-
bilecekleri bir araç yaratmışlardır : ADA HALKLARININ DÜŞMANLIĞI.

Faşist yönetimler ve örgütler yıllardır Ada'da halk düşmanlığı ve
savaş kıskırtıcılığı yaparak emperyalizmin dilediği ortamı yarat-
mışlardır.

Bugünlerde Kıbrıs sorununun çözümünde hakem rolü oynayan ülkelerin
gerçekte Kıbrıs bunalımından ve bu bunalımın yaratabileceği savaş-
lardan, bölgesel ve kısa süreli de olsa çıkarları vardır.

Kıbrıs'ta sürekli savaş ve bunalım Ada'nın bağımsızlığını tamamen
yokedeceği gibi muhtemel bölgesel savaşlar nedeniyle de silahlanma
yarışını hızlandıracaktır.

Gelişmiş kapitalist ülkelerin silah tekellerinin tatlı kârları, Doğu
Akdeniz'deki ve Ada'daki barıştan, halkların kardeşliğinden daha
önemli sayılmaktadır.

Bugün Ada'da, kitle halinde cinayetlerle sergilenmekte olan şey, ger-
çekte, Türk ve Rum Halklarının düşmanlığı değil, emperyalizmin, faşiz-
min çirkin yüzüdür. Kıbrıs'ı emperyalizmin stratejik bir üssü halinde
sürekli elde tutabilmek amacıyla, "Türk-Rum halklarının tarihi düş-
manlığı" maskesi altında, Ada'da, halklar arasında muhtemel barış
olasılığını yokedecek düşmanlıklar yaratılmaktadır. Cinayetleri,
emperyalist ülkelerin aracılığıyla beslenen faşist yönetimler ve on-
ların faşist silahlı örgütleri işlemektedir.

SAVAŞIN VE KİTLE HALİNDE CİNAYETLERİN TEMEL KAYNAĞI EMPERYALİZM
VE ONUN ZORBALIK REJİMİ, FAŞİZMDİR.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 20

26 Eylül, 1974

ABD TEMSİLCİLER MECLİSİNİN TÜRKİYE'YE ASKERİ YARDIMIN KESİLMESİNE İLİŞKİN KARARI ÜZERİNE TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ KAMU OYUNA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR :

ABD Temsilciler Meclisince alınmış olan, Türkiye'ye askerî yardımın kesilmesine ilişkin karar 1947'den beri ve bugüne kadar imzalanmış olan ikili anlaşmaların ülkemizin bağımsızlığını kısıtlayıcı nitelikte olduğunu bir kez daha kanıtlamış bulunmaktadır.

Türkiye'ye Kıbrıs sorununun çözümünde kendi çıkarları doğrultusunda bir sonucu kabul ettirmek için ABD, yasalarını yürürlüğe koyarak işlerimize açık bir müdahale ve isteklerini elde etmek için de kaba bir baskıda bulunmaktadır.

1967 yılında Johnson'un mektubuyla dile getirilen tehdit bugün bu kararla fiilî bir gerçek haline gelmiş bulunmaktadır.

Bu kaba baskıları ve işlerimize açık müdahaleleri bertaraf etmenin zamanı gelmiştir. Türkiye dünyada oluşmuş bulunan güçler dengesini ve bölgesel durumu göz önünde bulundurarak uluslararası düzeyde ekonomik, politik ve askerî ilişkilerini yeniden düzenlemeli, askerî ve ekonomik bloklama ve baskıların etki alanı dışına çıkmalıdır.

Ülkemiz her alanda kendi gücüne dayanan bir kalkınmayı gerçekleştirecek bir düzeydedir. Bu nedenle ABD'nin ekonomik baskılarla politik sonuçlar elde etme girişimi boşa çıkarılmalıdır.

Temsilciler Meclisinin bu kararına tüm ikili anlaşmaların iptali ile karşılık verilmelidir. Böylece bağımlılığın belgeleri olmaktan öte bir anlam taşımayan ikili anlaşmalar ve onların sonuçları olan bağımlılık ilişkileri yok edilecek ve halkımızın yıllardır dile getirdiği gerçek bağımsızlık özlemleri de bir ölçüde karşılanmış olacaktır.

Böyle bir karar bağımsız ve haysiyetli bir dış politikanın kaçınılmaz gereğidir.

ABD Temsilciler Meclisinin bu kararının, Türkiye'ye, hızla değişen bir dünyada yeni bir yer kazandıracak girişimlerin ilk adımı olmasını diliyoruz.

Türkiye halkının gerçek dostu, dünyada halk düşmanlığına ve tüm savaflara kaynaklık eden ve bugün silâh tekellerinin militarist yönetiminde olan ABD ve ABD'nin öncülük ettiği diğer emperyalist ülkeler değil, dünyada barış ve kardeşliği savunan ve emperyalizme karşı askerî ve ekonomik kurtuluş savaşları veren tüm dünya halklarıdır.

Bu gerçekleri açıklamayı halkımıza bir görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 21
3 Ekim 1974

YAN ÖDEMELER KARARNAMESİ UYARINCA
TEKNİK ELEMANLARA VERİLMESİ GERE-
KEN ÖDENEKLERİN GECİKMiŞ OLMASI
NEDENİYLE, TMMOB GENEL SEKRETERİ
YAVUZ ONEN İLGİLİ BAKANLARA AŞA-
ĞIDAKİ MEKTUBU GÖNDERMiŞTİR.

Teknik elemanlara 7/8672 sayılı Kararname uyarınca 1 Haziran 1974 tarihinde verilmesi gereken yan ödemeler aradan dört ay geçmiş olmasına rağmen işyerlerinin büyük çoğunluğunda hala ödenmemiş durumdadır.

Çalışanlar açısından son yıllarda artan fiyatları dengeleyecek bir tedbir olan yan ödemelerin alınmamış olması Üyelerimizin de yıllardır süregelen ekonomik sıkıntılarını daha da arttırmıştır.

Yan ödemeler çalışanlar arasında mühendis mimarlarla teknikerler arasında ayrıcalıklar, adaletsizlikler getirmiş ve beklenenin altında gerçekleşmiştir. Bu uygulamaların Üyelerimiz arasında ötedenberi yarattığı huzursuzluk bu gecikmeyle daha da artmıştır.

İşyerleri temsilcilerimizle dün Ankara'da yaptığımız toplantıda bu huzursuzluğun sizlere duyurulmasında yarar görülmüştür.

Üyelerimizin büyük çoğunluğunu ilgilendiren bu konuyu, ödemelerin çabuklaştırılmasını sağlamak üzere önemseyeceğinizi ve gerekli girişimlerde bulunacağınızı umuyoruz.

Saygılarımızla.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları
Birliği Genel Sekreteri
Yavuz Onen

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 22

15 Ekim, 1974

AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞUNA GEÇİŞ
DÖNEMİ VE AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU
HAKKINDA TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR
ODALARI BİRLİĞİNİN GÖRÜŞLERİ :

Türkiyenin AET ile olan bütünleşmesinin ilk aşaması olan hazırlık dönemi ile içinde bulunduğumuz geçiş döneminin sonuçları, ortaklığı belirleyen temel anlaşmalarla diğer tamamlayıcı anlaşmaların niteliklerini ve amaçlarını açıklığa kavuşturmuştur. AET ile olan ilişkiler ekonomimizi genel olarak olumsuz yönde etkilemekte ve ortaklık dışı ilişkilerimizi kısıtlamaktadır. Ortaklığın hazırlık dönemi ile katma protokolle belirlenmiş bulunan geçiş dönemi koşullarının ekonomimizi (değişik alanlarda) nasıl etkilediği ayrıntılarıyla şöyledir :

TİCARET

Ticari ilişkiler dengesiz gelişmiş, serbest dış ticaretin uygulanmadığı bu dönemde dahi AET karşısında dış ticaret açığı büyümüştür :

- i) AET ile olan ihracatımız gerilemiş, üçüncü ülkelere olan ihracatımız artmıştır. Bunun nedeni, Türkiye'nin ihracatının hemen tamamının tarım ürünleri olmasına karşılık, AET'nin tarımını korumak istemesidir. Böylece ürünlerimize kontenjan konmuş ve dolayısıyla ihracatımız kısıtlanmıştır. Bu dönemde AET'ye toplam ihracat içindeki pay %39,2'den %37,4'e gerilemiştir. 1973 yılında bütün ülkelere yapılan toplam ihracatımız içinde AET'ye olan ihracat oranı ancak %38,9'dur.
- ii) AET ile olan ithalatımız büyümüş, diğer ülkelerle olan ithalatımız gerilemiştir. Bunun nedeni, AET'nin sınai ürünlerini serbest dış ticarete sürmesi ve Türkiye ekonomisinin AET ekonomisinden çok geri oluşudur. Hazırlık döneminde AET'nin toplam ithalat içindeki payı %41,7 den %44'e yükselmiştir.

TARIM

Ortak Pazarla olan ilişkilerimiz tarım alanında da yansısız ve Türkiye tarımı topluluk tarımı ile rekabet edemeyecektir. AET ilişkileri tarımımızı olumsuz yönde etkileyecektir.

- i) Topluluk ticaret anlaşmaları çerçevesinde, ihracatımıza koyduğu kontenjan ve kısıtlamalarla ihracatımızın en önemli kısmını meydana getiren tarım ürünlerinin ihracatını da kısıtlamış olmaktadır.
- ii) Topluluk, ortak tarım politikası altında, kendi tarımını korumakta ve fazla üretimine de pazar aramaktadır. Bu nedenle ucuzca sattığı ürünler yerli tarım ürünlerinin yerini almaktadır. Bu ürünlerle serbest rekabete girmemiş olmanızdır.

- iii) AET Türkiye dışındaki, özellikle Akdeniz bölgesi ülkelerine tanıdığı bir takım tavizlerle, Türkiye tarımını aynı ürünlerde ihtisasslaşmış bu ülkelere karşı da rekabete sokmakta ve ihracat potansiyelini kısıtlamaktadır.
- iv) Topluluğun tarım ürünlerinde Türkiye'ye verdiği tavizler, Türkiye tarımını zora koğucu ve septirici niteliktedir. Bu durumda tahı ambarı denilen Anadolu'nun buğday ithali normal karşılanır hale getirilmiştir.

SANAYİ

- i) AET ile olan ilişkilerimizde bir dengesizlik vardır. Bu durum özellikle sanayide açıkça görülmektedir ve topluluk sanayileri ülkemiz sanayiinden nitelik olarak farklıdır ve daha güçlüdür.
- ii) 12 ve 22 yıllık liberasyon listeleri incelendiğinde Türkiye'nin ağır sanayiinin gelişmesinin engellendiği görülmektedir.
- iii) Listelerde dikketi çeken yan, makineler ve cihazlar, elektrik malzemesi ve aksesarı, kimya sanayii, maden işleme sanayii, optik aletler ve cihazlarda büyük alanlarda rekabete açılmamızdır. Bu durumda Türkiye Topluluk Sanayi ürünlerine açık bir pazar olacaktır.

İŞGÜCÜ, YERLEŞME, HİZMETLER ALANINDA ETKİLENMELER VE SERMAYE DOLAŞIMI

Türkiye halkı AET'nin ucuz işgücü potansiyeli olmak durumundadır. Ancak; Türkiye'nin işgücü ihracı AET'nin istihdam hacmi ile sınırlıdır ve 1970'lerden itibaren AET işgücü ithali yerine sermaye ihracına yönelen bir ekonomi planlamış bulunmaktadır. Bu nedenlerle işçi ihracına bel bağlamamak gerekir. Ayrıca, AET'den çıkan işçi dövizleri o ülkelerdeki enflasyonu frenlemekte Türkiye'de körüklemektedir. Bu alanlarda bazı etkilenmeler de şöyle sıralanabilir :

- a) AET'de istihdam edilen işçiler nitelikli kesimden seçilmektedir. Bu durum Türkiye'nin ek üretim birimlerinde sıkıntılar doğurmaktadır ve sanayi alanında kayıplar yaratmaktadır.
- b) İşçilerimiz kötü koşullarda yaşamakta, sosyal güvenlik hakları kısıtlanmakta ve ucuza çalıştırılmaktadır.
- c) Gerçekte işçilerimizin gönderdiği dövizler, yatırım alanlarına yöneltilmemekte ve kazançlarının büyük bir bölümü dışarda kalmaktadır.
- d) Hizmetlerin serbest hareketinin sağlanması kendi teknik hizmetlerimizin AET tarafından tamamen ele geçirilmesine yol açacak ve teknik kadroların dışarıya göçünü daha da hızlandıracaktır.
- e) Sermayenin serbest dolaşımı Türkiye'yi her bakımdan bağımlı kılacaktır. Şimdiye kadar zaten çok çeşitli tedbir ve teşviklerle Türkiye'ye girme fırsatı bulan yabancı sermaye bu kez, tamamen yasal bir biçimde ülkeye yerleşecektir. Bu işlerlik, ortaklık anlaşmalarındaki sistematığın son halkalarıdır. Önce ülkenin gelişmesini engelleyecek, ülke ekonomisi ve kalkınma stratejisi uyumlu kılınacak, sonra da sermaye hareketi ile ülkenin tüm kaynakları ele

geçirilecek. Ve ancak AET sermayesi ile bütünleşince, ortaklığa girilebilecek, yaşanabilecek. Geride kalanlar da ucuz işgücü deposu olacaktır.

İLİŞKİLERİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ ÇALIŞMALARI

Geçen hafta toplanan Ortak Pazar Karma Parlamento Komisyonunun almış olduğu dört tavsiye kararı da Türkiye-Ortak Pazar ilişkilerinin olumsuzluğunu belgelemektedir. Bu tavsiye kararlarında sözü edilen,

- Siyasal istişare mekanizmasının oluşması, 1
- Türkiye'nin topluluğa yönelik sanayi ve tarım ürünleri ihracatının arttırılması ve çeşitlendirilmesi mevcut ortaklık anlaşmaları ve katma protokol çerçevesinde olanaklı değildir.

Özellikle tarım alanında üçüncü dünya ülkelerine uygulanan rejimin Türkiye'ye uygulanması hiç bir anlam taşımamaktadır. Zira tarımımızın içinde bulunduğu koşullar nedeniyle bu yeni rejimin tavizlerinin getirecekleri aşılması bulunmaktadır.

Ancak halen AET ülkelerinde çalışmakta olan işçilerimizin sosyal ve ekonomik haklarının savunulması kaçınılmazdır.

SONUÇ

AET ile legal bütünleşmeden doğacak sonuçlar, yukarıda anlatılan esaslar ve işlevlerden hareketle şöylece sıralanabilir:

- 1) Böyle bir gelişim içinde, sanayimizin bugünkü tüketim ve ara malı imalatına dayanan niteliği dışa bağımlılığının perçinlenmesi çerçevesinde aynen devam edecektir.
- 2) AET ile olan bu entegrasyon ile, tekelleri kapitalist düzen teminat altına alınıp, yaygınlaştırılacaktır. Böyle bir düzenden ise yalnızca küçük bir azınlık olan Tekelleri sermaye çevreleri kazançlı olarak çıkacaklardır.
- 3) Ekonomik bağımlılık çerçevesinde, Türkiye'ye mal akımı serbestleştirecek, bu ise Türkiye'nin ödemeler dengesinde sürekli ve büyüyen açıkları sebep olacak, gelir seviyesi düşecek ve halkımız AET'nin ucuz işgücü potansiyeli olacaktır.
- 4) Devletin ekonomimize ilişkin faaliyetlerine sınırlamalar getirilerek devletin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerinin hazırlanması gibi faaliyetleri AET ülkeleri seviyesine indirilmekte ve ekonomiye ilişkin faaliyetlerine sınırlamalar getirilerek, devletin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerinin hazırlanması gibi faaliyetleri AET ülkeleri seviyesine indirilmekte ve ekonomiye ilişkin faaliyetlerine sınırlamalar getirilmektedir.
- 5) Ülkemizin eğitim ve kültürüne kadar tüm sosyal ve ekonomik alanların AET uyruklu özel ve tüzel kişilere açılışı yanında, AET dışındaki ülkelerle olan ilişkilerinin Ortaklık Konseyinin denetimine girmesi, ekonomik ve kültürel bağımlılığın yanında siyasal bağımlılığı da getirmektedir.

Ülkemizin AET ile olan bu legal bütünleşmesi Ulusal Kurtuluş Savaşımızdan bu yana emperyalistler tarafından sürdürülen oyunlar noktalanması olacaktır.

AET ile yapılan anlaşmalar da bu gelişimi meşru kılan hukuki belgeler olmaktan öte bir anlam taşımayacaktır.

Bu durum karşısında ;

- 1) Katma Protokol, AET'nin anayasası niteliğindeki Roma Anlaşması çerçevesinde olmak zorundadır ve bu nedenle Katma Protokol üzerine savunulacak her çözüm önerisi, ülkemizin ekonomik, politik ve kültürel bağımlılığını ortadan kaldırmayacak, aksine pekiştirecektir.
- 2) Yurd sorunlarını, kendi sorunlarından ayrı ele almayan teknik eleman kitlesi, bu bağımlılık koşulları altında, bilgi ve becerisini halkımızın hizmetine sunamayacaktır.
- 3) TMMOB olarak; ülkemizin bağımlılık simgesi olmaktan başka bir anlam taşımayan, Ankara Anlaşması ve Katma Protokol gibi anlaşmaları kabul etmemeyi, halkımıza karşı ulusal bir görev saymaktayız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 23

16 Ekim, 1974

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
GENEL SEKRETERİ YAVUZ ÖNEN, ETİBANK
SEYDİŞEHİR ALÜMİNYUM TESİSLERİ ALÜMİNA
FABRİKASI MÜDÜRÜ SAMİ ÖZDEMİR'E
UYGULANAN HAKSIZ ATAMA ÜZERİNE, SAYIN
BAŞPAKAN PULHAT BOZVİT, SAYIN TERCİ
VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI CAHİT KAYRA
VE ETİBANK YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SALİM YURDAKOŞ'A AŞAĞIDAKİ TELGRAFI
ÇEKMIŞTİR.

Etibank Seydişehir Alüminyum Tesisleri Grup Başkanlığı, Alümina Fabrikası Müdürü Sami Özdemir, Etibank Yönetim Kurulunun 18.9.1974 tarih ve 3197/13 sayılı toplantısında alınan bir karar ile Şark Kromları İşletme Müessesesi Müdürlüğüne, ihtisas alanı dışında ve imza yetkisi olmayan bir göreve naklen tayin edilmiştir. Tayin emrinde bu kararın gerekçesi de gözükmemektedir.

Samî Özdemir ihtisası, 14 yıllık hizmetleri tekdirimlerle resmen belgelenmiş ve yurtsever çabaları nedeniyle de tesiste çalışmakta olan teknik kadrolar tarafından benimsenmiş bir üyesidir.

Samî Özdemir'e yapılan bu uygulamanın durdurulmasının, hem ülkemiz ekonomisi ve geleceği için bir umut olan Alüminyum Tesisleri açısından hem de bu tesislerde çalışan teknik kadrolar içinde bu nedenle yaratılmış bulunan haklı tepkilerin giderilmesi bakımından, zorunlu olduğuna inanıyoruz.

Durum, Grup Başkanlığında çalışmakta olan ve değişik 8 ihtisas dalında görevli 82 mühendisin imzasıyla 17 İhtisas Odasının üst kuruluşu olan TMMOB'e iletilmiş bulunmaktadır.

Kendi üyesinin hak ve çıkarlarını olduğu kadar, yurt çıkarlarını da savunmayı ilke edinmiş olan TMMOB, özelde ve genelde konuyu aydınlatacak dokümanı gerektiğinde açıklamaya hazırdır.

Bu tayinin durdurulması için gerekli girişimlerde bulunacağınız inancı ile bekliyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 24

21 Ekim, 1974

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİN KURULUŞUNUN 20.YILINDA; BİRLİĞE BAĞLI KOORDİNASYON KURULLARI, 17 ODA MERKEZ TEMSİLCİLERİ İLE ONLARA BAĞLI ŞUBE VE TEMSİLCİLİKLERİN KATILDIĞI TOPLANTI ANKARA'DA BAŞLADI.

BİRLİK BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK TOPLANTIDA YAPTIĞI AÇIŞ KONUŞMASINDA ÜLKE VE MESLEK SORUNLARINA DEĞİNDİ VE: "BİRLİĞİMİZ, ÇOK YÖNLÜ SÖMÜRÜYE VE ANTI-DEMOKRATİK UYGULAMALARA KARŞI, YURTTAŞLARIMIZI VE ÇALIŞANLARDAN YANA BİR MÜCADELEDE KENDİNİ DÜŞÜN GÖREVLERİ GÜÇLENDİREREK SÜRDÜRECEKTİR" DEDİ.

ÜLKE VE MESLEK SORUNLARININ GÖRÜŞÜLECEĞİ TOPLANTIDA VARILAN SONUÇLAR BİR FİLDİRİ İLE KAMU OYUNA AÇIKLANACAK.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin kuruluşunun 20. yılı dolayısıyla düzenlenen ve Birliğe bağlı kuruluşların temsilcilerinin katıldığı toplantı Ankara'da başladı. Ülke ve meslek sorunlarının ele alınacağı toplantıdan sonra kamu oyuna bir açıklama yapılacaktır. Bugün başlayan toplantıda Birlik Başkanı Teoman Öztürk'ün yaptığı açış konuşması aynen şöyle :

" Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin 20. kuruluş yılında; ülke ve meslek sorunlarımızı görüşmek ve vardığımız sonuçları halkımıza duyurmak amacıyla düzenlediğimiz; Birliğe bağlı Koordinasyon Kurullarının, 17 oda merkez temsilcileri ile onlara bağlı Şubelere ve Temsilciliklerin katıldığı toplantıyı açıyorum.

Türkiye teknik elemanlarının bir kesimi olan 50 binden fazla mühendis ve mimarı bünyesinde barındıran Birliğimizin; kuruluşundan bu yana geçirilen deneyler ve sürdürülen mücadeleler sonucunda, bu gün vardığı düzeyin gelecek açısından umut verici olduğunu belirtmek isterim.

Yüzyıllardır sömürülen ülkemizde, çok yönlü sömürüye ve anti-demokratik uygulamalara karşı, yurtsever ve çalışanlardan yana, bir mücadelede kendine düşen görevleri sürdüren ve sürdürecektir. Birliğimiz; bu toplantı sonunda varacağı görüş ve önerileri kamu oyuna duyuracaktır.

İç ve dış olaylara ve gelişimlere bakıldığında; sorunlarımızın giderek büyüdüğü, her geçen gün çözüm olanaklarının zorlaştığı bir dönem yaşadığımız görülmektedir.

ABD ve AT emperyalizminin geri ülkelerde sürdürdüğü sömürünün büyük boyutlara ulaştığı bu dönem; insan gücünden, doğal kaynaklarına kadar herşeyine el atılan ülkemiz açısından, ciddiyle değerlendirilmesi ve doğru kararlar verilmesi gereken bir dönemdir.

Tekelci kapitalizmin içinde bozulmak zorunda olduğu buhranların bedelini, giderek daha ağır bir biçimde, geri ülkelerin ve bu arada ülkemizin sırtına yüklemeye çabalağa günümüzde; halkımız için acil görevin ülkede ve bölgede emperyalizmin saldırılarına karşı bağımsız bir dış politika istemek ve ülkede demokrasi cephesini güçlendirmek olduğu görülmektedir.

Halkımız, yakın geçmişte; haşhaş, petrol ve kâğıt sahaneliği gibi konulardaki sömürüyü ve saldırganlığı açıkça izleme fırsatını bulmuştur.

Sömürücü kredileri, sözde yardımları, iç işlerimize müdahaleleri ve yardımı kesti - kesmedi gibi yaygaraları ile beliren ABD ve AET emperyalizminin çirkin yüzünü bu derece açığa çıktağı bir dönem olmamıştır.

Sorunlarımızın hızla büyüdüğü bu dönemde içte de; kitleler üzerindeki anti-demokratik baskılar sürmekte, çalışanların ve geçekonduların üzerine parzerlerle saldırılmakta, çalışanların doğal hakkı grevler engellenmekte, kamu kesiminde çalışanların sendikal haklardan yoksun olmalarına seyirci kalmaktadır.

Sanayi ve tarımdaki geriliğimiz sürmekte; pahalılık, işsizlik ve Almanya kapılarında beklemeler artmakta; ulusal çıkarlara aykırı teknoloji transferleri, teknik hizmet ithalleri yaygınlaşmaktadır.

Ekonomik baskılarla ve özünde ayrıcalıklar, adaletsizlikler yan ödemeler kararnameyle sıkıntılara, işsizliğe ve yurt dışına göçe itilen teknik elemanların örgütlenmeleri de, engellenmekte ve yaşamlarını fikri meselelerini satarak sağlayan ve kafa emekçilerinin üretme en yakın unsurlarından olan teknik elemanlar sendikal haklardan yoksun bulunmaktadır.

Kaba çizgileriyle deçindiğimiz bu iç ve dış şartlar karşısında; Türkiye Mühendis ve Mimarlarının, tüm ilerici güçler gibi, kendilerine düşen görevi sürdürecekleri halkın öz çıkarları doğrultusunda hareket edecekleri, tam bağımsızlık ve gerçek demokrasiyi savunacakları açıktır.

Halkımızın siyasi iktidarları sağlayabileceği önümüzdeki günler; bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin gerektirdiği iç ve dış ekonomik ve politik sorunlu tedbirler konusunda takındıkları tavırlarla, siyasi iktidarların gerçek niteliklerini halkımıza gösterecek günler olacaktır.

20. Kuruluş Yılıımızda, Türkiye Mühendis ve Mimarlarının; emperyalizmi geriletme ve sorunlarımızı çözme yolunda, tam bağımsızlık ve gerçek demokrasi mücadelesinde, kendilerine düşen görevleri yaptıklarının ve bu mücadeleye yılmadan ve güçlenerek devam edeceklerinin inanca içinde olduğunu bir kere daha belirtirim.

Saygılarımla."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 25

22 Ekim 1974

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİN KURULUŞUNUN 20. YILINDA; BİRLİĞE BAĞLI 17 ODA VE MERKEZ TEMSİLCİLERİ İLE ONLARA BAĞLI ŞUBE VE TEMSİLCİLİKLERİN KATILDIĞI TOPLANTI DÜN SONA ERDİ.

TOPLANTIDA YAŞANAN BİR GERÇEK HALİNE GELEN YABANCI MUDAHALELER, GENİŞ HALK YİĞİNLERİNİ ETKİSİ ALTINDA TUTAN ENFLASYONİST EKONOMİK POLİTİKA, ANTI-DEMOKRATİK UYGULAMALAR VE TEKNİK ELEMANLARA UYGULANAN ÜCRET POLİTİKASIYLA SENDİKAL HAKLAR GÖRÜŞÜLDÜ.

TOPLANTIDA VARILAN ORTAK GÖRÜŞLERİN KAMU OYUNA DUYURULMASINDA YARAR GÖRÜLMÜŞ VE AŞAĞIDAKİ ORTAK KARARLAR SAPTANMIŞTIR.

1) Yaşadığımız günlerde Ülkemiz emperyalizmin ekonomik, politik ve askeri alanlarda, ağır baskısı altındadır. Hiçbir dönemde baskılar bu kadar pervasız, açık ve kabaca yapılmamıştır. ABD Başkanı Ford'un, Türkiye'nin, ABD'nin güvenliğini, Akdeniz ve Ortadoğu'daki çıkarlarını savunan, bölgede stratejik bir konuma sahip bir ülke olduğu için yardım gördüğü şeklindeki açıklaması dışa bağımlılığımızın bir kez daha ilanı olduğu gibi yurtsever güçlerin yıllardır sürdürdüğü bağımsızlık mücadelesinin haklılığının da kanıtıdır.

TÜRKİYE, ABD VE NATO İLE OLAN İLİŞKİLERİNİ GÖZDEN GEÇİRME AŞAMASINA GELMİŞTİR. HALKIN İKTİDARI OLMA İDDİASINDA BULUNACAK HÜKÜMETLER BU BAĞIMLILIK İLİŞKİLERİNİ YOK ETMEK ZORUNDADIRLAR. BU AMAÇLA;

- ABD İLE İMZALANMIŞ OLAN İKİLİ ANLAŞMALAR FESHEDİLMESİ, NATO ASKERE BLOKUNUN DIŞINA ÇIKILMALIDIR.

2) Avrupa Ekonomik Topluluğu da, dünya emperyalist sisteminin bir diğer etkin ve örgütlü gücüdür. Ülkemizin AET ile olan ilişkileri, ekonominin her alanında ve halkımızın her kesimi açısından çıkarlarına miza aykırıdır. Bugün bu sonuçlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

- BU NEDENLERLE ORTAKLIK İLİŞKİLERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ, ÇÖZÜMLENMESİ, ZORUNLU, GÜNCEL SORUNLAR HALİNE GELMİŞTİR.

3) Emek ve beyin gücümüzün, hammaddelerimizin, yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizin, ekonomimizin, sanayileşmemizin, ABD ve AET tekellerinin sömürücü baskısı, ekonomik, politik güdümü altında bulunduğunu dile getiren teknik elemanlar olarak yaşadığımız günlerde bu sömürünün değişik ihtisas dallarındaki yansımalarına da septamayı görev bilmekteyiz. Bu amaçla yabancı sermaye, teknoloji, hammadde ve teknik hizmet ithali bakımından dışa bağımlılık ilişkilerinin ve bu çerçevede Ortak Pazar ilişkilerinin sonuçlarını açığa çıkaracak bir

.../.

teknik kongre düzenlemekte yarar görmekteyiz.

4- Bağımlı dış politikanın bunalımlarını yaşarken, kitleler anti-demokratik uygulamalara, baskılara da uğramaktadır. İç ve dış sömürü kışkıracı kırabilecek yegâne güç ve kaynak olan halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini engelleyen ve halkımızın ulaşmış bulunduğu örgütlenme ve bilinç düzeyinin çok gerisinde kalan yasa, kurum ve uygulamaları ve karşı önerileri septamakta da zorunluluk vardır:

- . TOK'DA 141 VE 142.Cİ MADDELER YÜRÜRLÜKTE BULUNDUĞU SÜRECE DÜŞÜNCE VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ KISITLIDIR, TEHDİT ALTINDADIR. BU MADDELER İPTAL EDİLMELİDİR.
- . ANAYASAYA AYKIRILIĞI APAÇIK OLAN DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİ KAPATILMALIDIR.
- . İŞÇİLERİN ANAYASAL GREVLERİNE KARŞI YAPILAN BASKI VE TERÖRE SON VERİLMELİ, SENDİKA SEÇME ÖZGÜRLÜĞÜ, REFERANDUM HAKKI TANINMALIDIR.

5 -Kamu kuruluşlarında çalışmakta olan yüzbinli aşkın teknik eleman, artan fiatları karşılayamayacak bir ücret ve yan ödemeler statüsü içinde tutulmakta, bu kitle enflasyonun ağır baskısını yaşamaktadır. Egemen sınıfların bu ekonomik baskısına karşı mücadele haklarından da yoksun bırakılan teknik elemanlara sendikal hakları verilmelidir.

6 -Yaşadığımız günler halkımızın siyasi iktidarları oynayabileceği gündür. Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin gerektirdiği iç ve dış ekonomik ve politik zorunlu tedbirler konusunda takınılacak tavırlar siyasi iktidarların gerçek niteliğini halkımıza gösterecektir.

Bağımsızlık ve demokrasi cephesini oluşturan yaygın kitleler bu gerçeklerin bilincinde olarak ülke politikasında etkin olmak zorundadırlar.

Türk Mühendis ve Kimar Odaları Birliği bu görüşleri kamu oyuna açıklamayı görev saymaktadır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 26

7 Kasım 1974

TMMOB VE İLGİLİ MESLEK ODALARI OLAN ELEKTRİK, İNŞAAT, KİMYA MÜHENDİSLERİ ODALARI İLE MİMARLAR ODASI, MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK AKADEMİLERİ VE YÜKSEK OKULLARI KOORDİNASYON KURULUNDAN:

- YÜKSEK OKULLARDA SINIF GEÇME YONETMELİĞİNİN KALDIRILMASINI,
- AKADEMİLERLE YÜKSEK OKULLAR ARASINDAKİ PARKLI UYGULAMALARI YOK EDECEK TEK TİP YONETMELİK UYGULANMASINI,
- YÜKSEK OKULLARIN AKADEMİ BÜNYESİ İÇİNDE ERİTİLMESİNİ İSTEDİ.

BU AMAÇLA KOORDİNASYON KURULU BAŞKANI MEB MUSTAFA ÜSTÜNDAĞ'A GONDERİLEN REKTUP' METNİ ŞÖYLEDİR:

Yüksek eğitimin çözümlenmesi gereken çok yeni sorunları yanında güncel ve çok acil olan bazı sorunların da çözüm beklediği yaşanan bir gerçektir.

Yüksek teknik öğretim sorunlarıyla yakından ilgili bulunan Meslek Odaları ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği büyük öğrenci kitleleri tarafından sıkıntıları çekilen bu sorunların çözümü konusunda girişimde bulunmayı görev saymaktadır. Bu amaçla, Koordinasyon Kurulunun 8 Kasım günü yapılacak toplantısında;

- Mühendislik-Mimarlık Yüksek Okullarında uygulanmakta olan sınıf geçme yönetmeliğinin kaldırılarak yerine ders geçme yönetmeliğinin uygulanması,

- Öğrenciler üzerinde baskı unsuru gibi kullanılan vize uygulamalarının kaldırılması,

- Mühendislik-Mimarlık Akademileriyle yüksek okullar arasındaki farklı yönetmelik uygulamalarının kaldırılarak tek tip yönetmelik uygulamasına gidilmesi ve bütün bu aksaklıkları yoketmek üzere de yüksek okulların akademi bünyesi içinde eritilmesi kararlarının alınması zorunlu olmaktadır.

Öğrenciler arasında büyük huzursuzlukların kaynağı olan bu acil ve güncel sorunların çözümlenmesi ve gerekli kararların alınması için çaba harcamanızı dileriz.

Saygılarımızla.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 27

8 Kasım, 1974

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
ÜNİVERSİTELERDE OLUŞAN OLAYLAR ÜZERİNE
CUMHURBAŞKANI FAHRİ KORUTÜRK VE BAŞBAKAN
PÜLENT BEYEVİT'İN AŞAĞIDAKİ TELGRAFI
GÖNDERMİŞTİR :

8 Kasım 1974 günü öğrenci olmayan ve kendilerine komando adı veren 50 kişilik bir grup ODTÜ'de öğretim üyelerinin lojmanlarına, yurt binalarına, öğrencilere, bekçi ve üniversitede çalışmakta olan bazı işçilere silahlı, sopalı saldırılarda bulunmuşlar, bombalar patlatmışlardır.

Bu saldırılar sırasında biri karnından kurşunla olmak üzere bazı öğrenciler yaralanmışlardır. Üniversite girişleriyle, öğretim binaları girişlerini, bazı görevlilerle işbirliği yaparak tutan bu grup, otobüslerle gelen öğrencilere hüviyet kontrolü yapmışlar, bir kısmını da dövmüşlerdir.

Benzer olaylar Hacettepe ve Ankara Üniversitelerinde de uygulanmıştır.

Üniversitelerde yaratılmağa çalışılan bu ve benzeri olayların yakın geçmişte de Türkiye çapında ve tüm öğretim kurumlarında örgütlü komandolarca düzenlenmiş olduğu bilinmektedir.

Türkiye'de mevcut bunalımlı ortamdan, siyasi mevziler elde etmek isteyen belli merkezlerin bu plânlı çabalarının, Üniversite gençliğini kışkırtarak kargaşa yaratmak amacıyla güttüğü apaçıktır.

BU ÇABALARIN TÜRKİYEDE DEMOKRASİ CEPHESİNİN 14 EKİM SEÇİMLERİNDEN SONRA KAZANDIĞI MEVZİLERİ BASKI VE TERÖRE GERİLETMEK AMACINI TAŞIDIĞI DA APAÇIKTIR.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ, YURTSEVER ÖĞRENCİLERE KARŞI GİRİŞİLEN BU FAŞİST SALDIRILARA KARŞI KENDİNE DÜŞEN GÖREVİ YERİNE GETİRMESİNE KARARLIDIR.

ÜNİVERSİTELERİ BİR ÇATIŞMA ALANI HALİNDE GÖSTERMEĞİ HEDEFLEYEN BU TEK YANLI, ZORPACA GİRİŞİMLERİN KISA ZAMANDA VE EN İTKİN BİR DİÇİNDE ÖNLENMELİDİR. BU YOLDA ÇABA HARCANMASI GEREKTİĞİ İNANCINDAYIZ.

SAYGILARIMIZLA

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 28

11 Aralık, 1974

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ VE ONA BAĞLI MESLEK ODALARI ÜLKEMİZDE YAŞANMAKTA OLAN SİYASİ BUNALIM VE BAZI GELİŞMELER HAKKINDA KAMU OYUNA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞLARDIR :

TÜM BUNALIMLARIN YÜKÜNÜ HALKIMIZ ÇEKMEKTEDİR

Ülkemizde siyasal bunalımın sürdüğü, yoğunlaştığı ve bunalıma çözümler arandığı bugünlerde halkın büyük çoğunluğunun aylardır süruncemede bırakılan sorunları alabildiğine büyümektedir.

Yaşadığımız günlerde hayat pahalılığı, işsizlik, antidemokratik baskılar artmakta, sürdürülen siyasal ve sosyal bunalımlar, halkın ekonomik demokratik isteklerinin çözümünü ertelemektedir.

Bu iç gelişmelerle birlikte yabancı sermayeyle bütünleşme hızlanmakta, halkın bağımsızlık özlemlerine ve çıkarlarına ters düşen bağımlılık ilişkileri yoğunlaşmaktadır.

KISACA, İÇ VE DIŞ SÖMÜRÜNÜN VE EGEMEN SINIFLARIN YARATTIĞI SUNİ BUNALIMLARIN TÜM YÜKÜNÜ HALKIMIZ ÇEKMEKTEDİR.

YAŞADIĞIMIZ SİYASAL BUNALIMIN KAYNAĞI EGEMEN SINIFLARDIR

Ülkemizde sermaye çevreleri ve onların siyasal temsilcileri yabancılarla işbirliğini sürdürmek, halkı sürekli olarak sömürmek, kredilerin emekçi kitlelere yönelmesini kesin olarak engellemek, halkımızın sömürü ve baskılara karşı mücadelesini tamamen yasaklamak özlemi içindedir. Ancak 14 Ekim seçimleriyle değişen siyasal koşullar bu özlemlerin gerçekleşmesini bir ölçüde engellemiştir. Siyasal dengeyi kendi lehine değiştirme çabaları da başarıya ulaşmamaktadır.

Ülkede demokrasinin yerleşmesini çıkarlarına aykırı bulan sömürücü sınıflar siyasal alanda güçlenmek amacı ve umuduyla bunalımları körüklemekte, sürdürmektedirler.

Bu durum yaşanmakta olan siyasal bunalımın kaynağını oluşturmaktadır.

HALKIMIZIN DEMOKRASİ VE BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ GERİLETMEK İSTENMEKTEDİR

12 Mart sonrası hükümet dönemlerinde olduğu gibi son günlerde tüm ilerici güçlere, öğretmenlere ve özellikle üniversite gençliğine karşı yasa dışı saldırı ve baskılar yoğunlaşmaktadır. Üniversitelere yapılan faşist saldırılar sağ-sol çatışması gibi gösterilerek kamuoyu yanıltılmakta, suni gerekçeler yaratılarak surtseverler baskı altında tutulmaktadır.

Bu çabaların Türkiye'de demokrasi cephesinin kazandığı mevzileri baskı ve terörle geriletmek ve faşist girişimlere ortam hazırlamak amacını güttüğü apaçıktır.

Ancak halkımız geçmişte yaşadığı deneylerle bu açık oyunlara gerekli cevabı verecek güce ve olgunluğa erişmiştir, bu tür çabaları da boşa çıkaracaktır.

Faşist güçlerin baskı ve terör girişimlerinin sürdüğü ve siyasi manevraların yoğunlaştığı bugünün ortamında halkın acil ekonomik demokratik istekleri doğrultusundaki mücadelesi güçlenerek sürecektir.

BU ORTAMDA DA GÖREVİMİZ ÖZLEMLERİNİZİ DİLE GETİRMİKTİR

Türkiye mühendis ve mimarları olarak bu aşamada bizlere düşen görevleri yerine getireceğimizi bir kez daha belirtiyor ve diyoruz ki,

1. Tüm bunalımların temel nedenlerinden biri olan siyasal, ekonomik bağımlılığımızı gidermek amacıyla dış ilişkilerimiz yeniden düzenlenmelidir.
2. Halkın tüm kesimlerini etkileyen iç ve dış sömürden kaynaklanan işsizlik, pahalılık, enflasyon önlenmeli ve suni olarak yaratılan temel ihtiyaç maddeleri sıkıntısı en kısa zamanda giderilmelidir.
3. Kitlelerin sömürüyü kaldırması ve sorunlarını çözme yolundaki mücadelesini kısıtlayan antidemokratik yasalar kaldırılmalı, anayasal hakların kullanılması için olağan koşullara bir an önce dönülmelidir.
4. Son günlerde özellikle üniversite gençliğine karşı saldırıları düzenleyenler kamuoyuna açıklanmalı, üniversiteleri bir çatışma alanı halinde göstermeyi hedefleyen bu tek yanlı, zorba girişimler en kısa zamanda önlenmeli ve güvenlik kuvvetlerinin tarafsız davranması sağlanmalıdır.
5. Memurlara uygulanan çağdışı istihdam statüsünün değiştirilerek sendikal hakların verilmesi, ücret sorununun çözümünde ve huzursuzlukların giderilmesinde, yegâne ve kaçınılmaz yoldur.

Bu nedenle tüm memurların ve teknik elemanların sendikaları yeniden kurulmalı, grev ve toplu sözleşme hakları verilmelidir.

SONUÇ OLARAK; BU GÜNCEL VE ACIL SORUNLARIN VE SİYASAL BUNALIM-
LARIN YEGANE ÇÖZÜM YOLUNUN DEMOKRASİ, ÇÖZÜM KAYNAĞININ DA
HALKIMIZ OLDUĞUNA İLİŞKİN İNANCIMIZI TEKRARLAMAKTA YARAR
GÖRÜYÖRÜZ.

SGEMEN SINIFLARIN BUNALIMLARI BAHANE EDEREK HER TÜRLÜ ANTI-
DEMOKRATİK GİRİŞİMLERİNE KARŞI DURACAĞIMIZI, DEMOKRASİ MÜCADELE-
SİNE GÜÇLENEREK DEVAM EDECEĞİMİZİ KAMUOYUNA AÇIKLAMAYI GÖRÜV
SAYIYORUZ.

Bu açıklama aşağıdaki kuruluşlar adına yapılmaktadır :

- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği,
- Elektrik Mühendisleri Odası,
- Gemi Mühendisleri Odası,
- Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası,
- Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası,
- İnşaat Mühendisleri Odası,
- Jeoloji Mühendisleri Odası,
- Kimya Mühendisleri Odası,
- Maden Mühendisleri Odası,
- Makina Mühendisleri Odası,
- Metalurji Mühendisleri Odası,
- Meteoroloji Mühendisleri Odası,
- Mimarlar Odası,
- Orman Mühendisleri Odası,
- Şehir Plânlama Mimar ve Mühendisleri Odası,

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 29
21 Aralık 1974

TMMOB, SAĞ CEPHE PAZARLIKLARININ YAPILDIĞI SON GÜNLERDE BİLİNEN ÇEVRELERİN SİYASİ MEVZİ ELDE ETMEK AMACIYLA ÜNİVERSİTELERDE CİNAYETLER İŞLEYEREK GİRİŞTİĞİ GÖVDE GÖSTERİLERİ ÜZERİNE SAYIN CUMHURBAŞKANI FAHİR KORUTÜRK'E AŞAĞIDAKİ TELGRAFI ÇEKMIŞTİR.

Sayın Fahri Korutürk
Cumhurbaşkanı

ANKARA

Türkiye'de demokrasinin yerleşmesini çıkarlarına aykırı bulan bazı çevrelerin baskı ve şiddet yöntemleri üniversitelerimizi işlemez hale getirmiş ve öğrencilerin can güvenliğini ortadan kaldırmış bulunmaktadır.

İki gün önce İstanbul'da belirli çevrelerin silahlı sivil kadrolarınca işlenmiş olan cinayet bu durumun en somut örneğidir.

Siyasi çıkarlarına bunalımlar yaratarak sağlamaya çalışan kişi ve çevrelerin bu tür davranışlarının engellenmesi gereğine inanıyoruz. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini, bu çevrelerin baskı ve terör yaratarak demokrasiyi geriletme çabalarına karşı her girişimin yanında olacağını bir kere daha belirtiriz.

Saygılarımızla.

TMMOB Genel Başkanı
Teoman Öztürk

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 30

17 Ocak, 1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ YAVUZ ÖNENİN MALİYE BAKANININ YAN ÖDEMELER KARARNAMESİNE İLİŞKİN GENELGESİ, MEMUR MAAŞLARINDA 1975 BÜTÇESİ İÇİN KATSAYININ SABİT TUTULMASI, İŞÇİ-MEMUR AYIRIMI VE ÇALIŞANLARIN GREV VE TOPLU SÖZLEŞME HAKLARI KONULARINDA YAPTIĞI AÇIKLAMA:

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununu tamamlayan Yan Ödemeler uygulaması, kamu kuruluşlarında çalışmakta olan elemanlar arasında farklılaşmalar yaratarak başlangıçtan beri huzursuzluk kaynağı olmuştur.

Yan ödemeler kararnamesinin yürürlük tarihinden bugüne kadar geçen onbir aylık süre içinde ödemelerde görülen uzun gecikmelerden başka bugün çok sayıda teknik eleman yan ödemelerini halâ alamamış durumdadırlar.

Durum böyle iken Maliye Bakanı'nın imzası ile 19.12.1974 tarihinde, " 5.9.1974 tarihli 7/8672 sayılı Bakanlar Kurulu kararına göre iş güclüğü, iş riski ve temindeki güçlük zammından yararlanan personele ait dağılım cetvellerinin incelenmesinden, mali olanaklarımızın çok sınırlı bulunduğu bir dönemde, zamların ölçüsüzce dağıtılmakta olması yatırıma ayrılacak kaynaklarla memleket savunmasına tahsis edilecek fonların gereksiz yere azalmasına sebep olmaktadır. " ifadesiyle başlayan bir genel tebliğ yayınlanmış bulunmaktadır.

Yatırımların ve savunmaya ayrılacak fonların yükünü çalışanlara yükleyen bu açıklama ile bakan, hem yetki sınırını aşmış, hem de bazı işyerlerinde tereddütler uyandırmış; ve teknik elemanların yan ödemelerinin kesilmesine neden olmuştur. Böylece Maliye Bakanı zaten sosyal güvencesi olmayan bu kadroların huzursuzluğunu daha da arttırmıştır.

Yürürlükteki kararnamelerin yarattığı kargaşa yetmiyormuş gibi şimdi de hükümet yan ödemeleri düzenleyen yeni bir kararnamenin hazırlığı içindedir.

1975 yılı bütçesi hazırlanırken memur maaşlarının katsayısının sabit tutulacağı da açıklanmış bulunmaktadır. Oysa ;

Resmî istatistiklere göre 1970-74 yılları arasında Türkiye'de hayat pahalılığı %75'in üstünde bir artış göstermiştir. Memur maaşlarını belirleyen katsayının 7 olarak saptandığı 1970 Kart'ı 100 alınarak, geçinme endekslerindeki artış incelenirse, 1970 yılındaki yaşama koşullarının bugün sürdürülebilmesi için, katsayının en az 14 olması gerektiği açıkça görülmektedir.

Teknik elemanlara ve bir kısım kamu personeline verilmekte olan yan ödemelerin fiyat artışlarını karşılamadığı da bir gerçektir.

Teknik eleman yetkililerinin yıllardır dile getirdiği gibi kamu kuruluşlarında çalışanların sorunlarına 657 sayılı Devlet Memurları Yasası ve onu tamamlayan yan ödemeler kararnameleri ~~de~~ çözüm getirmemekte aksine işçi-memur ayırımı büyük huzursuzluklara neden olmaktadır.

Yegâne çözüm yolu, tüm memurlara ve teknik elemanlara toplu sözleşme ve grev haklarının verilmesi ve bu yolla düzenlemelere gidilmesidir.

Çalışanlardan esirgenen kamu kaynaklarının, krediler yoluyla özel sektöre aktarılmasının yoğunlaştığı, ve teknik elemanlarımızın yurt dışına göçüne yol açacak anlaşmaların imzalandığı bugünlerde kamuya ve ilgililere seslenmekte yarar görüyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

18 OCAK 1975'DE TOPRAK VE TARIM
REFORMU KONUSUNDA YAPILAN BASIN
TOPLANTISI NETNİ AŞAĞIDADIR :

Sayı : 31

18 Ocak, 1975

TOPRAK VE TARIM REFORMU YASASI UYARINCA BAŞLATILMIŞ ÇALIŞMALARIN İLERLEMİŞ OLUĞU BUGÜNLERDE, İLGİLİ ÇIKAR ÇEVRELERİ, BU ÇALIŞMALARDA GÖREV ALMIŞ TEKNİK KADROLARI VE KURULUŞLARI KARALAMA, SUÇLAMA KAMPANYASINA GİRİŞMİŞLERDİR.

BU MAKSATLI VE PLANLI GENEL KAMPANYA NEDENİYLE BAZI AÇIKLAMALARDA PULUNAK VE KANUOYUNA PAZI GERÇEKLERİ YANSITMAK ZORUNLU OLMAKTADIR.

" TOPRAK VE TARIM REFORMU " YASASININ TEMEL NİTELİĞİ NEDİR ?

Yürürlükte olan 1757 sayılı "Toprak ve Tarım Reform Yasası" toprak ağalarının ve sermaye çevrelerinin süregelen ekonomik, siyasi baskısını pekiştirmeye elverişli bir yasadır.

Yasa getirdiği reform sistemleriyle uygulamada topraksız ve az topraklı köylülerin ekonomik ve siyasi örgütlenmesini ve insan haysiyetine yaraşır bir yaşama düzeyine ulaşmasını engelleme veya geciktirme amacına yöneliktir. Örneğin ;

1. Yasa da öngörülen ve toprağın yapısını, karakterini gösteren toprak endekleri sistemi karmaşık ve uygulama bakımından zaman isteyen bir sistemdir.
2. Yasa, örnek işletmeler yoluyla hakim unsurların daha da güçlenmesini sağlamakla öte bir anlam taşımamaktadır.
3. Sulu ve kuru arazi tanımları ve kamulaştırmadaki oranlarıyla toprak ağalarının elinde daha fazla toprağın kalmasını sağlamaktadır.
4. Yasa da toprağın verimli olarak işletilmesi kavramı gerçekte ağaların elindeki toprakların ortakçı ve kiracılıkla işletilmesine olanak sağlamakla ve kamulaştırılacak arazi rezervini azaltmaktadır.
5. Yasa'da öngörülen ve Devletin, kooperatiflerin Yönetim ve Denetiminde etkin olması / toprak dağıtımından yararlanması gereken köylülerin ekonomik ve siyasi özgürlüğünü denetleyici, kısıtlayıcı niteliktedir. Kooperatif yöneticilerinin Devlet tarafından atanması halk yararına kooperatificilik anlayışına ters düşmektedir.

PEKİ, KARŞI ÇIKIŞ NEDEN ?

Peki, bütün bu açık gerçeklere rağmen toprak ağaları-sermaye çevreleri ittifakı neden bu nitelikte bir reform uygulamasına karşı çıkmaktadır ?

Bu karşı çıkışın temel nedeni egemen siyasi ittifakın toprak mülkiyeti yoluyla elde bulundurdıkları bölgesel ekonomik ve siyasi yapının denetimini sürekli kılma özlemidir.

ÇALIŞMALAR İLERLEDİKÇE TEDİRGİNLİK ARTIYOR

Yasa uyarınca pilot bölge olarak ilân edilen URFA ilinin Akçakale ilçesinde kamulaştırma işlemlerinin ilk adımları atılmağa başlanmıştır.

" Toprak ve Tarım Reformu " kooperatiflerinin kuruluş hazırlıkları da ilerlemektedir.

Niteliği yukarıda açıklanan Reform Yasasının bile uygulanmaya başlanması, belirli çevreleri tedirgin etmiş ve harekete geçirmiş bulunmaktadır.

KARALAMA KAMPANYASININ TEMEL AMACI NEDİR ?

757 SAYILI YASA UYARINCA GİRİŞİLMİŞ BULUNAN KAMULAŞTIRMA İŞLEMLERİNİ ENGELLEMEK SURETİYLE UYGULAMAYI GECİKTİRMEK BÜGÜNLERDE BAŞLATILMIŞ KAMPANYANIN TEMEL AMACIDIR.

KARALAMA KAMPANYASININ YÖNTEM VE ARAÇLARI NELERDİR ?

Bu girişimlerde başarıya ulaşmak için her yöntem ve araç kullanılmaktadır :

1. Akçakale'de büyük toprak ağaları, köylüye kooperatifçiliği kötüleyici propoganda yapmaktadır.

2. Senato'da, ilgili kuruluşların çalışmaları suçlanmakta ve reform bölgesinin değiştirilmesi önerilmektedir.

3. Siyasi partiler aracılığıyla yasanın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmaktadır.

4. İLGİLİ DEVLET BAKANİ ARACILIĞIYLA, SENATO'DA, BU ÇALIŞMALARDA GÖRÜV ALMIŞ TEKNİK KADROLAR BÖLÜCÜLÜKLE SUÇLANMAKTA, VE TEKNİK KADROLAR TEDİRGİN EDİLMEK İÇİN FASKI ALTINDA TUTULMAK İSTENMEKTEDİR.

S O N U Ç

Kendi sınıf çıkarlarını savunurken egemen çevreler, dikkatleri yukarıda anlatılan nedenlerle ve yöntemlerle maksatlı olarak başka yönlere çekmektedirler.

" Toprak ve Tarım Reformu " çalışmalarında görev almış bulunan teknik kadrolar bu amaçla suçlanmakta ve kamu oyunun yanıtılmasında araç olarak kullanılmak istenmektedir.

Çıkar çevrelerinin kamulaştırmaya karşı eylemleri gündümüzün siyasi dengesizliğinin getirdiği siyasi iktidar pazarlıkları ortamında his kazanmıştır.

Bu eylemler sırasında, bu çevrelerin bizlere yönelttikleri alışılmamış suçlamalar boş çıkarılacaktır. Bu suçlamaların içyüzünü kamu oyunu açıklamaya, Bilimi ve Tekniği halkın hizmetine sunacağımız koşulların yaratılması mücadelesine devam etmeğe kararlıyız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 32

25 Ocak, 1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
GENEL BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, VATAN
MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK YÜKSEK OKULU
ÖĞRENCİSİ KERİM YAMAN'IN KOMANDOLAR
TARAFINDAN ÖLDÜRÜLMESİ ÜZERİNE BİR
YAZILI DEMEÇ VERDİ.

Teoman Öztürk'ün yazılı demeci aynen şöyledir :

" Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak, Türkiye'de demokrasinin yerleşmesini çıkarlarına aykırı bulan çevrelerin baskı ve şiddet yöntemlerinin, Üniversitelerimizi işlemez hale getirdiğini ve öğrencilerin can güvenliğini ortadan kaldırdığını, kamu oyuna ve ilgililere defalarca duyurduk ve gerekli girişimlerde bulunulmasını istedik.

" Bütün uyarılara rağmen, önceki gün Vatan Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulunda meydana gelen olaylara seyirci kalınmıştır.

" İleride saflarımıza katılacak olan arkadaşımız Kerim Yaman'ın öldürülmesi ve bir çoğunun ağır yaralanmasıyla son bulan, faşist komandoların silahlı saldırıları karşısında tüm ilgililerin sorumsuzca davranışlarını sürdürdükleri görülmektedir.

" Siyasal çıkarlarını bunalımlar yaratarak sürdürmeye çalışan kişi ve çevrelerin, her seferinde komando silahlarıyla işlenen planlı cinayetlerle son bulan girişimleri açıkça ortadadır.

" Egemen çevrelerin çıkarları söz konusu olduğunda görülmeyen "hükümet boşluğu"; öğrenci, işçi, köylü ve yurtsever aydınlar üzerine saldırılırken ortaya çıkmaktadır.

" Aylardır tek yanlı, yalnızca kendilerine komando adı veren kişilerin saldırıları ile gelişen olaylar karşısında güvenlik kuvvetleri tarafsız davranmamaktadır. TRT olayları "karşılıklı öğrenci çatışması" biçiminde vererek kamu oyunu yanıltmaya çalışmaktadır.

" Fakat, halkımız tarafından açıkça görülen bu olaylarda sorumsuzca davranan tüm kişi ve kuruluşlar bu sorumsuzluklarının hesabını vermek durumundadırlar.

" Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, olayların bu gelişimi karşısında kendine düşen görevi yapacak ve demokratik kuruluşlarla birlikte daha etkin bir mücadele için çaba harcayacaktır.

" Arkadaşımız Kerim Yaman'ın anısı önünde saygı ile eğiliyor ve faşist çevrelerin baskı ve terör yaratarak demokrasiyi geriletme çabalarına karşı bize düşen görevleri sonuna kadar sürdüreceğimizi halkımıza bir kere daha açıklıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 33

6 Şubat, 1975

ABD ASKERİ YARDIMININ KESİLMESİNE
İLİŞKİN TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR
ODALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ
YAVUZ ÖNEN'İN AÇIKLAMASI :

ABD askerî yardımının kesilmesine ilişkin karar ABD'nin ikili anlaşmalar yoluyla Türkiye'ye politik, ekonomik ve askerî alanlarda baskı yapma amacını gütmektedir.

Ulusal egemenliğimizi hedef alan bu kaba ve açık baskıları yok etmek artık kaçınılmaz olmaktadır.

Türkiye bölgedeki stratejik durumunu gözetererek uluslararası düzeyde ekonomik, politik ve askerî ilişkilerini yeniden düzenlemelidir. Bu amaçla,

- Tüm ikili anlaşmalar feshedilmeli,
- Yalnızca ABD'nin bölgedeki çıkarlarını savunan NATO'dan çekilmelidir.

Bu yolda alınacak kararlar hem haysiyetli bir dış politikanın gerekleri hem de halkımızın özelemleri doğrultusunda olacaktır.

Halkımızın bir parçası olarak biz teknik elemanların yıllardır dile getirdiği bu istekler artık gerçeklik ve haklılık kazanmıştır.

Bugünlerde alınacak kararların Türkiye'ye hızla değişmekte olan bir dünyada yeni bir yer kazandıracak girişimlerin ilk adımları olmasını diliyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 34

18 Şubat, 1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ VE ONA BAĞLI İHTİSAS
ODALARININ ÜLKEMİN ÇEŞİTLİ BÖLGE-
LERİNDE İLERİCİ ÇEVRELERE YAPILAN
SALDIRILAR HAKKINDA AÇIKLAMASI :

HALKIMIZIN DEMOKRASİ MÜCADELESİ BOĞULMAK İSTENİYOR

ABD'nin önderliğini yaptığı dünya emperyalist sistemi büyük bir ekonomik ve siyasal bunalıma girmiştir. Bunun sonucu olarak elindeki pazarları korumak amacıyla sömürdüğü ülkelerin gerici unsurlarını kullanarak halkların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini çeşitli yöntemlerle boğmak istemektedir.

Emperyalizmin sömürü alanı içerisinde bulunan ülkemiz de, dünya emperyalizminin içerisinde bulunduğu bunalımdan etkilenmekte, işsizlik ve hayat pahalılığı kıskaçı içinde bulunan halkımızın sorunları giderek büyük boyutlara ulaşmaktadır.

Bu sorunların demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkma mücadelesi ile çözümleneceğini gören halkımız üzerinde egemen güçlerin baskıları yoğunlaşmıştır.

Bunun en son ve somut örneklerinden birisi, bir kitle örgütü olan TÖP-DER tarafından ülke çapında geliştirilen demokrasi mücadelesinin, kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkmasına karşı olan faşist güçlerce - geçtiğimiz dönemlerin "kanlı pazar" larını andıran bir biçimde - sindirilmek istenmesidir. Ölümle sonuçlanan bu saldırıların gerçek hedefi halkımızın demokrasi ve özgürlük özlemleridir.

SİYASAL İKTİDAR, YORUMLARIYLA GERÇEKLERİ HALKIMIZDAN GİZLEMİKTİR

Nedeni ve yaratıcıları açıkça belli olan bu saldırılara karşı siyasal iktidarın getirdiği yorumlar olayları "polisye" düzeyine indirgemekte ve ardında yatan gerçekler halkımızın gözünden kaçırılmaktadır.

Alınan tedbir ve uygulamalar 12 Mart sonrası çıkartılan anti-demokratik yasa değişiklikleriyle tam bir bütünlük içinde gelişmekte, halkımızın ilerici eylemi anti-demokratik çemberler içine hapsedilmek istenmektedir.

Dünya emperyalist sisteminin ve onun bir uzantısı olan yerli çevrelerin sömürsünü rahatça yoğunlaştırmasına, açıkca saldırılar düzenlenmesine karşılık, kitlelerin demokrasi ve özgürlük mücadelesi olayların sebebi gibi gösterilmek istenmekte, bir yandan demokratik kitle örgütleri, politika yapıyor, yürüyüş ve toplantı yapıyor, gerekçeleriyle kapatılmak istenirken, diğer yandan kitle örgütlerine saldırılar teşvik edilmektedir.

KITLES ÖRGÜTLERİ DEMOKRASİNİN VAZGEÇİLMEZ UNSURLARIDIR

Bu şartlar altında halkımızın ve kitle örgütlerinin önündeki acil görev, bu saldırılar karşısında bugüne kadar kazanılan demokratik mevzilerden bir adım bile çekilmeden ileriye dönük mücadelesini sürdürmek olmalıdır.

Demokrasinin vazgeçilmez unsurlarından biri olan kitle örgütlerine yapılan faşist saldırıları tüm Mühendis ve Mimarların örgütleri olarak kınıyor, yetkililerin olayların nedenlerini ve faillerini bir an önce açığa çıkarmasını istiyoruz.

- TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ,
- ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI,
- GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI,
- GEMİ MAKİNALARI İŞLETME MÜHENDİSLERİ ODASI,
- HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI,
- İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI,
- KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI,
- MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI,
- MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI,
- METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI,
- METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI,
- MİMARLAR ODASI,
- ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI,
- PETROL MÜHENDİSLERİ ODASI,
- ŞEHİR PLANLAMA MİMAR VE MÜHENDİSLERİ ODASI,
- ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI,
- JEBOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 35

7 Mart, 1975

12 SAYILI KARARNAMEYİ TAMAMLAYAN VE
1 MART 1975'DEN İTİBAREN YÜRÜRLÜĞE GİRECEK
OLAN YAN ÖDEMELER KARARNAMESİNİN BAKANLAR
KURULUNDA YENİDEN ELE ALINMASI ÜZERİNE
TMMOB GENEL SEKRETERİ YAVUZ ÖNEN BAKANLARA
AŞAĞIDAKİ MEKTUBU GÖNDERMİŞTİR :

12 sayılı kararnameyi tamamlayan ve 1 Mart 1975'den itibaren yürürlüğe girecek olan yan ödemeler kararnamesi Bakanlar Kurulunda yeniden ele alınmış bulunmaktadır. Ancak Bakanlar Kurulunca yürürlüğe sokulmak istenen yeni düzenleme teknik elemanların yıllardır karşı durdukları ayrıcalıkları daha da büyütmektedir. Yeni düzenleme mühendis ve mimarlar arasında mesleklerine göre bir ayırımla yeni sınıflamalar getirmekte ve yan ödeme miktarlarını da bu ayırıma göre ve daha düşük olarak saptamaktadır.

Kamu kesiminde tüm çalışanlar ve teknik elemanlar arasında zaten var olan ayrıcalıklı uygulamalar bu kitleyi öteden beri huzursuz kılmıştır. Görüşülmekte olan yeni kararname bu biçimiyle çıktığı takdirde bu huzursuzluk alabildiğine artacaktır.

Yan ödemelerin teknik elemanların çalıştırıldıkları geri istihdam statüsünü dengelemek ve gün geçtikçe artan hayat pahalılığını bir ölçüde karşılamak için geçici, istihdam ve sosyal güvenlik sorunlarına çözüm getirmeyen bir uygulama olduğu bilinen bir gerçektir.

Bu uygulama ayrıca teknik elemanların çok boyutlu ücret, istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümünü de ertelemektedir.

Durum böyle iken yürütme organının büyük huzursuzluklara yol açacak yeni ayrıcalıklar yaratması ve yan ödemelerde kısıntılara gitmesi sermaye çevrelerine kaynak aktararak ve ekonomik sıkıntıların yükünü de emeği ile geçinenlere yüklemekten öte bir anlam taşımamaktadır.

Teknik elemanların yıllardır doğal, anayasal hakları ellerinden alınmıştır. Kamu kesiminde çalışanların ekonomik hak mücadelesi engellenmektedir. Sendikalar mücadelesiz olanağı olmayan teknik elemanlar ve tüm kamu personeli yıllardır yürütme organının tek yanlı uygulamalarıyla bunalmış bulunmaktadır.

Teknik elemanlar arasında gittikçe gelişen ve yükselen tepkileri sorumlu yöneticiler olarak tarafınıza aktarmayı da görev biliyoruz. Bu tepkileri gözetererek sorunlarımıza daha kalıcı ve tutarlı çözümlerle yaklaşacağınız umudunu taşıyoruz.

Halen Bakanlar Kurulunca görüşülmekte olan yan ödemeler kararnamesinin de bugünkü şekliyle çıkmaması ve yeni ayrıcalıkların yaratılmaması için, tarafınızdan imzalanmaması gerektiği inancını belirtir, saygılar sunarım.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 36
15 Mart 1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİNE BAĞLI 17 ODANIN,
MERKEZ, ŞUBE VE TEMSİLCİLİKLERİNİN
KATILDIĞI TOPLANTIDA,
BİRLİK BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN
YAPTIĞI AÇIŞ KONUŞMASI:

Ülke ve meslek sorunlarımızı görüşmek, değerlendirmek ve sorunlara karşı verilecek daha güçlü ve etkili bir mücadelenin ilkelerini saptamak üzere düzenlediğimiz; Birliğimize bağlı 17 odamızın merkez, şube ve temsilciliklerinin katıldığı toplantımızı açıyorum.

Çalışmalarımıza başlarken, ülkemizin ve halkımızın içinde bulunduğu duruma ve nedenlerine, kabaca da olsa, bir bakış yararlı olacaktır.

Bilindiği gibi, ülkemizin de içinde yer aldığı Orta Doğu bölgesi yüzyıllardır yoğun bir sömürdüye kaynak olmaktadır. 19. yüzyılda emperyalizmin etki alanına giren Orta Doğu, önce İngiliz ve Fransızlar, daha sonra onların çekildiği yerleri doldüren ABD'nin günümüze kadar yoğunlaştırarak sürdürdüğü emperyalist baskı ve saldırılara hedef olmuştur, olmaktadır.

Günümüzde, ABD ve AT emperyalizminin çıkarları uğruna, Orta Doğu'da tezgahlanan oyunları ve bu oyunların yarattığı ve yaratacağı sorunları görmemek olanaksızdır.

ABD'nin başı çektiği emperyalist sistem ve onun Orta Doğu ülkelerindeki yerli ortakları; kaçınılmaz olarak içine düştükleri ve bugün de en şiddetlilerinden birini yaşadıkları buhranların bedelini, tüm dünyada olduğu gibi, bu bölgede de halkların sırtına yüklemek için her türlü çabayı sürdürmektedirler.

Başta ABD olmak üzere emperyalist ülkeler ve bölgedeki ortakları; halkların ezilmesi pehşasına pazarlarını genişletmek ve sürekli kalmak istemekte, petrol kuyularına el koyma tehditlerinde bulunmakta, bölgesel savaşları kışkırtmakta; işsizlik, pehşalık ve enflasyonun geniş halk kitlelerini bunalttığı ülkeleri silahlanma yarışına sokmaktadırlar.

İşte ülkemiz emperyalist emellerin ve çıkarların kol gezdiği bu bölgede yer almakta ve sorunları bölgenin sorunlarından kaynaklanmaktadır.

./..

Sonyillarda ve günlerde hızla gelişen ve yaşanan olaylar, tüm sorunlarımızın kaynağı olan ABD ve AET emperyalizminin ve onun içteki ortaklarının yüzünü açıkca görebilme olanağını yaratmıştır.

Ülkemiz 30 yılı aşkın bir süredir dış politikasında ABD ve NATO'nun çizdiği yolu izlemektedir. Bölgede ve dünyada ikili anlaşmalar ve askeri ittifaklar aracılığıyla ABD'nin ve onun liderlik ettiği emperyalist-kepitalist sistemin çıkarlarına savunmaktadır.

Bu çıkarlara aykırı her girişimin, dış ve iç sömürgeçlerce, baskı ve saldırılarla nasıl geriletilmeye çalışıldığı artık her gün yaşanan olaylarla açıkca görülmektedir. Haşhaş, petrol, kıta sahanlığı ve Kıbrıs bunalımı gibi sorunlarda; ABD, AET, NATO ve içteki ortaklarının takındığı tavırlar ortadadır.

İşsizlik, pahalılık ve enflasyonun geniş halk kitlelerini sarstığı ülkemizde; doğal ve insan gücü kaynaklarımızın hâlâ iç ve dış çıkar çevrelerinin hizmetine sunulmasında ısrar edilmektedir.

Madenlerimiz, tüm hammaddelerimiz ve insan gücümüz yok pahasına yurt dışına göçürülürken; 25 misli fiyatlarla mamul maddelerin, ülke çıkarlarına aykırı yabancı teknoloji ve sözde uzmanların ithal edilmesinde hâlâ ısrar edilmektedir.

Çalışanların alın teriyle Merkez Bankasında biriken milyarlar, tekelci sermayeye peşkeş çekilirken; halkın temel ihtiyacı olan gıda maddelerine zam üstüne zam konulmaktadır.

Kendilerine hür teşebbüs adını veren ve hürüklerini halkın esareti pahasına sürdürmeye çalışanların çıkarları söz konusu olduğunda görülmeyen hükümet boşluğu; işçi, köylü, öğrenci ve yurtsever aydınlarla cephe ve çetelerle saldırıldığında, düşünce suç sayıldığında, işçilerimizin doğal hakkı olan grev ve referandumlar engellendiğinde, kamu kesiminde çalışanların ekonomik ve demokratik haklarının verilmesi söz konusu olduğunda ortaya çıkmaktadır.

Bu ve bunun gibi her geçen gün daha da büyüyen binlerce sorun ve gelişen, yaşanan olaylar artık bizlere ve ayrılmaz bir parçası olduğumuz halkımıza açıkca şunları göstermektedir:

. Yüzyıllardır sömürülen bir bölge olan Orta Doğu'da bulunan ülkemizin geriliğinin ve sorunlarının kaynağı; sömürüyü sürdüren ve sürdürmeye kararlı olan ABD ve AET emperyalizmi ve çıkarlarını onlara bağlamış olan yerli ortaklarıdır.

. Bu çıkarıcı gurup bir yandan ekonomik baskılarla sömürüyü sürdürürken, öte yandan halkın uyanmasından ve bilinçlenmesinden korkarak anti-demokratik baskı ve saldırılara başvurmaktadır.

Sorunlara ve nedenlerine böylece baktığımızda açıkca görülmektedir ki; bugün halkımız için acil görev, ülkede ve bölgede emperyalizmin saldırılarına karşı bağımsız bir dış politika istemek ve ülkede demokrasi cephesini güçlendirmek olmaktadır.

Bu yolda diyoruz ki:

. Niçin ve nasıl verildiği en yetkili ağızlardan ifade olunan sözde yardımlara halkımızın ihtiyacı yoktur.ve ABD çıkarlarının bekçiliğini yapmak halkımız için görev değildir. Ortaya çıkan bu fırsat kaçırılmamalı, bu tür yardımlar reddedilmeli ve tüm ihtiyaçlarımız ülke ve halkımız çıkarına uygun bir biçimde ve kendi gücümüze dayanılarak karşılanmalıdır.

. Bir silah deposu haline gelen Orta Doğu'da emperyalistlerin çıkarları uğruna patlayacak bir savaşın içinde yer almamak için; ülkemizin uluslararası sorunlar karşısında hareket serbestisini kısıtlayan ve geniş halk yığınlarını sömürmekten öte bir anlam taşımayan ekonomik ve askeri ittifaklar bertaraf edilmeli ve bloklar dışı bir politika izlenmelidir. Bu yolda ABD ile yapılmış ikili anlaşmalar feshedilmeli, NATO'dan çıkılmalıdır.

. Yabancı bankalar aracılığıyla ülkemize musallat olan çıkarlarımıza aykırı teknolojiler, sözde kredi ve yabancı uzmanlardan vazgeçilmeli; yeni anlaşmalara gidilmemeli ve bu kurumlarla yapılmış bulunan tüm anlaşmalar iptal edilmelidir.

. İşsizlik, pahalılık ve enflasyonun yükümlü halkın sırtından kaldırılması için; kaynaklarımızın iç ve dış sömürü çevrelerine peşkeş çekilmesi durdurulmalı ve tüm kaynaklar halkımızın hizmetine sunulmalıdır.

. İşçilere, köylülere, öğrencilere ve yurtsever aydınlara uygulanan baskı ve saldırılara son verilmesi; grevler engellenmemeli; Anayasal bir hak olmayan lokavtlar durdurulmalı; kamu kesiminde çalışanların 12 Mart sonrasında kaldırılan sendiksel hakları toplu sözleşme ve grev haklarıyla donatılmış olarak geri verilmelidir.

Yaşadığımız günler, halkımızın siyasi iktidarları sınıdığı ve sınıyacağı günlerdir. Halkımızın temel ihtiyacı olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin gerektirdiği iç ve dış ekonomik ve politik zorunlu tedbirler konusunda tekimilen ve tekimilecek tavırlar; siyasi iktidarların gerçek niteliğini halkımıza göstermektedir ve gösterecektir.

Türkiye'de halkın gerçek iktidarı olma iddiasında bulunacak olanlar, ABD ve AET'nin sömürüne karşı halkın bağımsızlık ve demokratik özlentileri doğrultusunda hareket etmek zorundadırlar.

Ekonomik ve politik bunalımların giderek arttığı ve yoğun tartışmaların sürdüğü günümüzde:

. Türkiye düşüncesiz ve misarlarının yetkili ve tek temsilcisi olan örgütümüzün, her geçen gün daha da güçlenerek emperyalizmin ve sömür-
cülerin karşısında ve halkın yanında yer alacağını,

. Halkın ve onun ayrılmaz bir parçası olan çalışanların mücadelesinde kendimize düşen görevleri, tüm halktan yana kişi ve kuruluşlarla omuz omuza ve yılmadan sürdüreceğimizi,

. Halkımızın çıkar ve özlentileri doğrultusundaki her girişimi sonuna kadar destekleyeceğimizi,

Kamuyuna bir yere daha açıklamayı görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 37

23 Mart, 1975

MALİYETİ 1975 FİATLARINA GÖRE 1,5 MİLYARI BULACAK VE ÜLKEMİN ÖNEMLİ ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM BİRİMLERİNİN BİRİ OLACAK OLAN AFŞİN-ELBİSTAN İNTEGRE PROJESİ, YABANCI FİRMALARA İHALE EDİLMEK ÜZEREDİR.

BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU KENDİ TEKNİK GÜCÜMÜZLE GERÇEKLEŞTİRİLEBİLECEK BİR YATIRIM OLAN BU KONUDA, TMMOB VE 17 İHTİSAS ODASININ GÖRÜŞLERİ ŞÖyledir :

BAZI GERÇEKLER

Ülkemizde teknik elemanlar büyük veya stratejik önemde yatırımlardan hiç birinçe söz ve karar sahibi olamamaktadır. Teknoloji ve teknik bilgi üretmesi engellenmektedir. Gerçek anlamda bir sanayileşmeye katkıda bulunamamaktadır.

Yerli teknik kadrolar sistemli bir uygulama ile güdük bırakılmakta, gizli veya açık işsizlik, yurt dışına göç yaygınlaştırılmakta ve anti-demokratik istihdam statüleriyle sürekli bir ekonomik bunalmın içinde tutulmaktadır.

Yıllardan beri teknik elemanlarımız politik ve ekonomik olarak ezilmekte, emperyalist çıkarlara hizmet etmeye zorlanmaktadır. ~~Emperyalist çıkarlara hizmet etmeye zorlanmaktadır.~~ Emperyalist güdümü ve sömürüyü sürekli kılmak üzere yasalar geliştirilmekte, değiştirilmekte, kararnamele çıkarılmaktadır.

Dışa ekonomik olarak bağımlı bir kalkınmanın sermaye, teknoloji ve teknik hizmet ithalinin doğal bir sonucu olarak ; Ülkemizde her türlü yatırım kararları yabancı sermayenin bankaları, firmaları uzmanları ve onlarla bütünleşmiş yerli kadroları tarafından verilmektedir.

İŞTE SOMUT BİR ÖRNEK, AFŞİN-ELBİSTAN İNTEGRE PROJESİ

Afşin-Elbistan İntegre Projesi, yerli-yabancı ortak sömürsünün yüzlerce somut olaydan sadece birisi ve bugünkü günlerde sahneye çıkarılacak olanıdır. Milyarı bulan projenin yabancılara ihalesi için kılıf şimdiden hazırlanmaktadır.

./..

Konuyu, açıklığı kavuşturabilmek için, kısaca incelemekte yarar vardır :

Afşin-Elbistan Entegre projesi, santral kısmı ile kömür üretimi (çıkarma) kısmını kapsayan iki büyük bölümden oluşmaktadır. İlk kez 1969'larda elde alınan projenin tamamı Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) na verilmiş ve TEK'de konuyu bir yabancı müşavir firma ile birlikte üstlenmiştir. Daha sonra sadece Santral kısmı TEK'de bırakılarak, kömür üretimi projesi TKİ'ye verilmiştir.

Afşin Elbistan projesinde TKİ tarafından gerçekleştirilmesi kararlaştırılan kömür üretimi projesinin ekskavatör alımı ile ilgili ihale ihaleye çıkarılmış, ancak bir sonuca bağlanamamıştır. Federal Almanya ile Demokratik Alman Cumhuriyetinin teklifleri konusunda tam bir uyumsuzluk ortaya çıkmış ve ihale bugüne kadar bir ihaleye verilemediğinden, tahkikat komisyonu olaya el koymuştur.

Turada konumuza giren proje bölümü kömürü nakledecek "kayışlı konveyör sisteminin" ihalesidir. Projenin büyüklüğü hakkında sadece bir fikir vermek için 48-50 üniteden oluşan sistemin toplam konveyör boyunun 45.000 metre ve taşıma kapasitesinin 10.500 ton/saat olduğunu belirtmek yeterli olacaktır. Bu büyüklükte bir imalat tek firmanın ölçülerini aştığı için "şartnamede" anahtar teslimi konsorsiyum teklifleri istenilmesi için hazırlıklar sürdürülmektedir.

YABANCILARA ÖDENECEK YÜZ MİLYONLAR NE KARŞILIGIDIR

1973 fiyatları ile 1 milyar liraya ulaşan "kayışlı konveyör nakil sistemi" üç ana imalatı içermektedir. 1) Saç, profil ve diğer kaba imalattan oluşan mekanik aksam, 2) Tahrik sistemini oluşturan elektrik aksamı, 3) Transportu olanaklı kılacak taşıma sistemi. (Sistemin, yine aynı yıl tekerleri ile, takriben yarımını (400-500 milyon lira) mekanik aksam kapsamaktadır. Kayış ve elektrikli aksamının tamamı ise 400 milyon lira olup, gerisi diğer aksam (tekerler, altı makaraları vs.) vermektedir.)

TESİSİ KENDİ GÜCÜMİZLE GERÇEKLEŞTİRİLİR

Projenin tamamı dışarıya ihale edilmekle, 1975 fiyatları ile 1,5 milyarı bulacak bir tesis daha komple olarak yabancılara ihale çekilmekte ve ülkenin kaynakları bir kez daha çarçur edilmektedir. Halbuki;

- Mekanik aksamın tamamı ile diğerlerinin belirli bir kısmını projenin en az %60'ı Türkiye'de yapılabilecek durumdadır.
- Mekanik aksamın tümü hızzat TKİ'nin kendi atölyelerinde imal edilebilir. Filindiği gibi Zonguldak'daki TKİ makinas atölyeleri nitelik ve nicelik bakımından Türkiye'nin sayılı atölyelerindedir.

Hal böyle iken şartname gerçeklerden uzak hazırlanmakta, kendi içinde dahi tutarlı bir kıyaslama bazı getirmeden tesisin tamamının yabancı firmalara ihalesini öngörmektedir. Burada dış firmalar bir diğer hususu daha şartnamaya koydurmışlar ve "konsorsiyum" teklifi istenmesini sağlamışlardır. Böylece kâr marjlarını daha yüksek tutacak önlemleri de şimdiden mümkün kılmışlardır.

Sözü edilen proje sadece mühendislik hizmeti şeklinde ihale edilse ve "tahrik mekanizması" ile ilgili dizayn ve prensip resimleri dışarıdan satın alınsa bile, 750-800 milyon TL'nin ülkede kalması sağlanmış olacaktır. Ayrıca projenin detay resimlerinin de Türkiye'de hazırlanması gerçekleştirildiğinden teknoloji adaptasyonu da mümkün olabilecektir.

İLGİLİLER KONUVA YENİDEN BİLİMLİDİRLER

Enerji sorununun güncelliğini kaybetmediği ülkemizde ilgililer bu proje şartnamesinin üstüne eğilmeli ve milyonların yurt dışına akıtılması gayretlerini (!) önlemelidirler. Aksi halde, 1980'ler de devreye girmesi öngörülen tesisler, dış ve iç egemen çevrelerin işbirliği ile yeniden "ölü" doğacak bu arada ülkemizin kısıtlı olan finans kaynaklarının önemli bir miktarı da dışarıya armağan edilecektir.

- Elektrik M.O.
- Fizik M.O.
- Geni M.O.
- Geni M.İ.M.O.
- Harita ve K.M.O.
- İnvent M.O.
- Jeoloji M.O.
- Kimya M.O.
- Maden M.O.
- Makina M.O.
- Metalurji M.O.
- Meteoroloji M.O.
- Emlaklar O.
- Orman M.O.
- Petrol M.O.
- Şehir Pl.M.E.O.
- Ziraat M.O.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 38

29 Mart, 1975

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI SAYIN
ERHAN İŞİL'İN 'ENERJİ TASARRUFU SAĞLAYA-
BİLEN TEDBİRLER' ÜZERİNDE GÖRÜŞ İSTEMİ,
TEKOE VE İLGİLİ İHTİSAS ODALARINCA
AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE CEVAPLANDIRILMIŞTIR :

ENERJİ BUNALIMININ KAYNAĞI KAPİTALİST SİSTEMDİR

Çeşimızda enerji kaynaklarının tüketiminde en büyük yeri petrol tutmaktadır. Büyük petrol tekellerinin gelişmiş ve geri kalmış kapitalist ülkeleri sarmayı ve hakim üretim ilişkilerini de yönlendirilmesiyle petrol tüketimi büyük rakamlara ulaşmıştır.

Tekellerin son yıllarda değişen pazar dengelerini koruma ve petrol üretici ülkelerin kendi ulusal kaynaklarına sahip çıkma girişimleriyle petrol fiyatları yükselmiştir. Artan petrol fiyatları kapitalist ülkelerdeki enflasyonu daha da geliştirerek büyük bir sorun yaratmıştır. Emperyalist ülkeler, geri bırakılmış ülkeler ve petrol üretici ülkeler arasındaki ilişki ve çelişkilerin bazılarının keskinleştiği görülmüştür. Hızlanan enflasyon işyerlerinin kapanmasına (büyük kara taşıt araçları tekelleri özellikle), işsizliğin artmasına ve bunaların doğmasına neden olmuştur.

Gelişmiş kapitalist ülkeler (USA, Avrupa ve Japonya) enerji gereksinimlerini büyük oranda petrol ithal ederek karşılamaktadırlar.

Petrol rezervlerinin sınırlı olması bu ülkeleri tedirgin etmekte ve onları ekonomik, politik, örgütsel bazı tedbirler almaya itmektedir. Enerji bunalımı denen olgu, bu tedbirlerin sonuçlarıdır. Dünyadaki bu enerji bunalımı, geri kalmış ülkelerdeki enerji sorununu da gizlenemez bir duruma sokarak belirginleştirmiştir. Enerji sorununun gelişmiş kapitalist ve kapitalist modelin uygulandığı geri bırakılmış ülkelerde görülmesi, sorunun kapitalist üretim ilişkileriyle bağlantılı olduğunu en açık biçimde göstermektedir.

Kapitalist üretim ilişkileri içinde enerji üretim ve tüketimi büyük tekelere bağlanarak onların yönlendirdiği tüketim alanları geliştirilmiştir.

Bu üretim ilişkileri, sorunu çözebilme araçlarından da yoksundur.

Durumu dünya çapında kısaca ve genelde saptadıktan sonra "Enerji Sorununun" Türkiye'deki durumu da değinelim.

./..

Türkiye'de Enerji Sorunu

1. 1900'lerden itibaren Türkiye'de değişmeye devam eden üretim ilişkileri kendi yapısına ve gelişimine uygun olarak enerji tüketmeye başlamıştır.

Üretim ilişkilerinin yapısı enerji üretim ve tüketimini yönlendirerek günümüze kadar getirmiştir. Endüstrileşmenin başlangıcında enerji kaynaklarımız (kömür ve daha sonraki yıllarda petrol) emperyalist ülkelerde işletilmeye ve denetlenmeye başlanmıştır. Bu yönlendirme işlemi kendi tekellerine pazar yaratacak şekilde (karayolu ulaşımı geliştirilerek nakil araçlarına pazar sağlanmıştır vs.) bütün endüstriyel sektörlerde görülmüştür.

Oluşturulan tüketim endüstrisi ihtiyaçlarını giderebilmek için daha sonraki yıllarda diğer enerji kaynaklarına da el atılmıştır. Fakat bu gelişim ve kaynakların harekete geçirilmesi bugünkü tüketim endüstrisinin ihtiyacını karşılayabilmekten uzak kalmıştır.

2. Bugün ülkemizin enerji üretiminde ulaştığı yapı şöyledir.

Birincil enerji kaynaklarımız; taşkömürü ve linyit, kamu ve özel sektör tarafından işletilmektedir.

Petrol yerli şirketlerle, yabancı tekel tarafından işletilmektedir.

Hidrolik kaynaklardan elektrik üretimi, kamu ve özel sektör tarafından yapılmaktadır.

Odun ve tezek halk tarafından yakıt olarak kullanılmaktadır .

Tabii gaz, jeotermal ve nükleer enerji henüz endüstriye girmemiştir.

Kamu-özel sektör-yabancı tekelin enerji kaynaklarındaki çalışma yöntemi ve yapısı, kaynakların dağılımı ve yapısı, enerji kaynaklarının ülke çıkarlarına uygun ve rasyonal olarak harekete geçirilmesini engellemektedir. Tekeller kendi politikalarına göre üretim yaparken, özel sektör uzun vadeli enerji projelerini engelleyecek tarzda enerji kaynaklarını elinde tutmakta, rezervlerin gerçek miktarını gizlemekte, üretimi de kendi kısa vadeli çıkarları açısından yapmaktadır.

Enerjinin tüketimdeki dağılımı da aynı bozuk yapının sonucu olarak sağlıklı bir görünüm vermektedir.

3. Enerji Krizinin Doğuşu

Ülkemizde enerji problemi yani değildir. Son elli yıl boyunca enerjiye olan ihtiyaç gerçek anlamda her zaman duyulmuştur. Endüstrinin tüketim endüstrisi olarak güdük gelişmesi bu sorunu ortaya çıkarmamış ve sorun değişik, geçici dışa bağımlı enerji çözümleriyle geçiştirilmiştir.

Yıllardan beri izlenen dışa bağımlı enerji politikası sonucu petrol enerji tüketimimizdeki yeri büyümüştür. Bu olgu dünyada görülen enerji bunalımının ülkemize de yansımalarına neden olmuştur.

Tüketim endüstrisini ayakta tutabilmek için enerji tasarruflarına gidilmektedir. Tasarrufların kimler için ve nasıl yapılacağı sorusu gerçekçi çözümler gerektirmektedir.

Gerçekte halkımız son elli yıllık bütün yaşamı boyunca enerji tasarrufu yapmıştır. (Türkiye'de elektrik enerjisinden faydalananların nüfus oranı %40'tır.)

Enerji tasarrufunun değişik sektörlerdeki yapısına tüm boyutlarıyla bakılarak çözümlenmesi gerekir.

a. Üretimde Tasarruf :

Üretimde tasarruf için ;

1. Tüm enerji kaynaklarının devletleştirilmesi,
2. Enerji kaynaklarının kesin şekilde saptanması ve yeni kaynakların çıkarılması,
3. Uzun vadeli enerji üretim programlarının yapılması,
4. Enerji kaynaklarının dışa bağımlılığına son verilmesi.

Görüldüğü gibi temel sorun tüm enerji kaynaklarının devletleştirilmesi ile çözümlenebilecektir. Yukarıda da anlatıldığı gibi kaynakların değişik ellelere dağılımı ve gizlenmesi sorunun çözümünü engellemektedir.

b. Tüketimde Tasarruf :

Tüketimde enerji tasarrufu sorunu üretimdeki kadar önemlidir. Enerji tüketimine yöneltirken, kapitalist üretim ilişkilerinin yapısal özelliği olan ieraf önlenmelidir.

Enerji tüketen her Ünite, her sektör, ayrı ayrı ele alınarak gerçek sanayi Ünitesi olmayan tüketim endüstrisine dönük sektör-lere enerji verilmemelidir. Bu da sanayileşme ve enerji tüketiminin devlet denetimi altında olmasını gerektirmektedir.

Halen, Türkiye'deki yakacak odun potansiyelinin iki katından fazla, yakacak odun gereksinimi vardır. Kullanılan yakacak odun miktarının, üretim potansiyeli düzeyine indirilmesi, ormanlarımızdan aşırı yararlanmanın önlenmesi için atılacak ilk adım olmalıdır. Bunun için de öncelikle kentsel ve kırsal alanlardaki yapı üretiminde ısı kaybının önlenmesi gerekir. Isı kaybını önleyecek yapı sistemlerinin geliştirilmesi, gerekli yasaların çıkarılması zorunludur.

Yarlaşma birimlerinin merkezleşitme sistemi ile ısıtılması büyük çapta enerji tasarrufu sağlayacaktır. Bu sistem fuel-oil tüketimini önleyeceği gibi hava kirlenmesini azaltacak, üstelik linyit tasarrufunu sağlayacaktır.

Ulaşımda izlenen petrol tüketim politikası yerine daha büyük çapta organize edilebilecek ulaşım politikaları izlenmelidir.

Bu ufak tüketim ünitelerine kadar incek böyle bir denetim ve programlama, politik bir tercihi gerektirir. Hüküm üretim ilişkilerinin bu sorun karşısındaki acizliği belirginleşmiştir.

Bunlar dışında yapılacak enerjiler sorunu temelinden çözücü değil bunalımı bir başka tarihe atıcı, geçici çözümlerdir.

Yakın geçmişte oluşturulan uluslararası Enerji Ajansı, enerji sorununa köklü, genelde ve acil çözüm getirilebilmesini engelleyecek en örgütlü ve etkin emperyalist kuruluşlardan biridir.

Gelişmiş ülkelerin enerji politikalarını düzenleyecek olan bu kuruluş, Türkiye'nin kendilerine bağımlı enerji politikasına da yön verecektir. Bağımsız bir enerji politikasına engelleyeceği açık olan Enerji Ajansı'na girilmemelidir. Enerji bunalımı içinde olduğumuzun sık sık tekrarlandığı bugünlerde alınması kaçınılmaz olan önemli kararlardan bir tanesi de budur.

Yatırım politikası da enerji sorununun çözümünde büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, enerji üretimi yatırımlarının devlet eliyle gerçekleştirilmesi zorunluluğu ile birlikte, yabancı sermayeye yer verilmemesi gereği de açık olarak görülmektedir.

Ayrıca, teşvik tedbirleri adı altında enerji harcamalarında sanayi kesimine tanıyan istisnaların, halkan sırtından sağlanması politikasına da son verecek projeleri yeğlemek gerekmektedir.

Enerji sektörü için gerekli eleman ve teknoloji de dışa bağımlılığın yok edilmesi de, sorunun can alıcı yanlarından biridir.

Ülkemizde, enerji sektörünün tüm ihtiyacını karşılayacak miktar ve kalitede teknik eleman mevcuttur. Bu sebeple enerji üretim ve dağıtımında yabancı firmalara ve yabancı teknik elemanlara yer verilmemeli, konu girişimleri ve yerli teknik elemanlar tek çözüm yolu olarak görülmelidir. Ayrıca, bu işlerin gerektirdiği teknoloji devlet eliyle geliştirilmelidir. Ve bunun için gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

Birincil enerji kaynaklarımızın değerlendirilmesi :

1. Taş Kömürü :

Ülkemizde sınırlı rezervi bulunan taşkömürü üretimimizin büyük bir kısmı demir-çelik sanayiinde, geri kalan kısmı da elektrik enerjisi üretiminde v.s. fabrikalarda tüketilmektedir. Önümüzdeki yıllarda demir-çelik endüstrisinin metalurjik kok ihtiyacı ortacağından taş kömürü üretiminin tümü bu sanayiye ayrılmalıdır.

2. Linyit Kömürü :

Kokla beraber yüksek fırına verilebilecek nitelikli linyitler demir-çelik sanayiinde kullanılmalıdır. Düşük tenörlü linyitler elektrik enerjisinde kullanılmalıdır (Elbistan, Yatağan-Muğla havzalarında olduğu gibi). Yüksek tenörlü linyitler ısınma yakıtı olarak kullanılmalıdır.

3. Petrol :

Enerji kaynağı olarak çok pahalı ve dışa bağımlı olduğu için petrolün enerji kaynağı olarak çok pahalı ve dışa bağımlı olduğu için petrolün enerji tüketimindeki payı azaltılmalıdır.

İzlenen ulaşım politikası sonucu bir taraftan dışa bağımlı otomotiv sanayii kurularak, halk otomobil almaya ve kullanmaya teşvik edilerek yabancı şirketleri zengin eder ve benzin tüketimi hızlandırılırken diğer taraftan petrol ithali için senede 1 milyar dolar ödemek anlaşılmaya güç bir politikadır. Fakat bu politika, yabancı şirketler ve onların yerli usantıları için anlamlı ve çok kârlıdır.

Yapımı, bakımı ve kullanma olanakları çok ucuz olan demiryollarına; ülkemiz üç tarafı denizlerle kaplı iken çok ucuz bir taşıma biçimi olan denizyollarına önem vermeyerek yapımı ve bakımı çok daha masraflı olan karayollarına ağırlık vermek taşıt araçları, yedek parçaları ve yakıtı açısından dışa bağımlı bir ulaştırma örgütü yaratmaktadır.

1 ton/km hizmet üretmek için demiryollarında 1 birim yakıt tüketiliyorsa karayollarında 9.8 birim tüketilmektedir. 1 yolcu/km hizmet üretmek için gerekli yakıt demiryollarında 1 birim ise karayollarında 11.6, havayollarında 45.8 dir. Ülkemizde yolcu taşımalarında karayollarının payı %91.4, demiryollarının %7.6; yük taşımalarında karayollarının payı %64, demiryollarının %22.4, denizyollarının payı ise %13.6 dir.

Dünya ortalamaları ise yük taşımalarında karayolları %28.6, demiryolları %71.1 şeklindedir. Yolcu taşımalarında ise kitle taşımasını seçen sistemler dünyaca kabul edilmektedir.

./..

Yalnız yük taşımalarında ülkemizde karayollarına dünya ortalamasından daha fazla önem verildiği için fazla yakıt kaybından ortaya çıkan zarar 1972 yılı için ortalama 15 milyar lira civarındadır. Gerekli hizmet üretmek için karayollarında ortaya çıkan büyük trafik sorunları, bunun sonucu meydana gelen kazalar, kara yollarının yapım ve bakım masrafları, taşıt araçlarının yapım, bakım ve yedek parça masrafları gibi konkunç derecede büyük harcamalar ve dışa bağımlılığa neden olan giderleri de düşünecek olursak ulaştırma politikasının yanlışlığının ülkemize ne kadar yük olduğu meydana çıkar. Bu durum karşısında, bugüne kadar geliştirilmemiş demir ve denizyollarına gereken önem verilmesi, yatırımlara hız verilmesi zorunludur.

Şehir içinde otobüs ve metro, şehir dışında tren gibi kitle ulaşım araçlarının kullanılması büyük enerji tasarrufu sağladığı gibi zaman ve para tasarrufu da sağlamakta çok yararlı olduğu açıktır. Bu kısa zamanda kitle ulaşım sistemleri geliştirilmelidir. Özel oto üretimi kısıtlanmalı, her il için özel oto sayım sınırlanmalıdır.

Petrolün elektrik enerjisi üretiminde kullanılmasından kesinlikle vazgeçilmelidir. Petrol, yalnızca petrol ürünlerinin elde edilmesinde kullanılmalıdır. Bunun yerine daha ucuz elektrik üreten kaynaklara öncelik verilmelidir (düşük tenörlü linyit, hidrolik enerji).

Petrol üretiminde dışa bağımlılığın kaldırılması ve petrol endüstrisinde rolü olan yerli ve yabancı şirketlerin petrolden elde ettikleri gelirin tamamen devlet hazinesine girmesi zorunludur.

Bunun için petrol endüstrisi, arama safhasından pazarlanmasına kadar, sondaj, eritme, taşıma esnasları bütünüyle millileştirilmelidir. Millileştirme için gerekli teknik eleman, mali ve idari güç, teknoloji ülkemizde mevcuttur. Hiç şüphesiz ilk basamakta petrolün arıtılması (Ataş Rafinerisi), taşıması ve pazarlanması tamamen millileştirilmeli, bu karlı alanlarda yabancı şirketlerin elde ettikleri ve büyük bir kısım dışarıya transfer edilen milyonlarca dolar kar devlet eline geçmelidir.

4. Tabii Gaz :

Aranıp, rezervlerinin saptanarak endüstri tüketimine sokulmalıdır.

5. Jeotermal Enerji :

Aramalar sürdürülmelidir.

6. Nükleer Enerji :

Hidrolik ve linyit enerji kaynaklarının henüz gerçek anlamda kullanılmadığı ülkemizde nükleer enerji kullanımı pahalıya mal olacaktır.

İkincil Enerji Kaynakları :

Elektrik Enerjisi :

Elektrik enerjisi üretiminde her türlü dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması gerekir.

Elektrik enerjisi üretiminde linyite ve hidrolik kaynaklara önem verilmesi, kaynak bakımında dışa bağımlılığı önlemesinin yanında elektrik enerjisi maliyetini de büyük ölçüde düşürecektir.

TK İstatistiklerine göre 1 kilovatsaatlik elektrik enerjisinin maliyeti;

Linyit yakan santrallerde 10 krş.

Fuel-oil yakan santrallerde 35 krş.

Hidrolik santrallerde 5 krş.tur.

Termik ve hidrolik santrallerin kurulmasında termik-hidrolik dengenin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesine önem verilmelidir (%40-45 hidrolik, %60-65 termik üretim).

Ülkemizde bugün kişi başına düşen enerji tüketimi 350 kwh/yıl dır. Bu değer Avrupa ve Balkan ülkelerinin girdiği bir listede sonuncu sırayı aldığı gibi gelişme sürecinde kabul edilen ülkelerle bile kıyaslama güçtür. Yılda kişi başına 350 kwh enerji tüketen bir ülkeden ne tasarruf beklenebilir ? İşin gerçek yönü ülkemizde enerji sorununa yalnızca tasarruf açısından yapılacak yaklaşımlar, Enerji Ajansının talimatının yerine getirilmesinden öteye bir sonuca ulaşamaz. Enerji Ajansının Enerji Tasarrufuyla ilgili komisyonunun Türkiye'yi de OPEC'in hedefi haline getirecek tedbirleri önermekten öte bir işlevi yoktur.

TEMMOB	Yavuz Önen
Elektrik M.O.	Tecman Alptürk
Fizik M.O.	Engin Türe
İnşaat M.O.	Erdoğan Köksal
Kimya M.O.	Murat Gümrükçüoğlu
Maden M.O.	Abdullah Akeu
Makina M.O.	Hüseyin Şimşek
Orman M.O.	Ersoy Konur
Petrol M.O.	Hicabi Sezge
Mimarlar O.	

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 39

11 Nisan, 1975

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
TMMOB VE ONA BAĞLI ODALAR ADINA YENİ
HÜKÜMET PROGRAMI KONUSUNDA
AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Milliyetçi Cephe adı altında toplanan partilerin bugün ülkemizde var olan ekonomik ve siyasal bunalıma, köylüler, işçiler ve tüm emekçi kitleler ve bunlar arasında teknik elemanların yararına çözümler getirmeyeceği, bağımsız bir dış politika izlemeyeceği, Millet Meclisinde okunan Hükümet Programından da, bir kez daha anlaşılmaktadır.

Halkın ve onun bir parçası olan teknik elemanların gelişme düzeyine uygun ve anayasal haklar mücadelesine olanak sağlayacak demokratik ortamın oluşturulmasının zorunlu olduğu bir dönemde; kendisi gibi düşünmeyenleri, tüm emekçi kitleleri baskı ve tehditle sindirmede sokaktan medet uman çevrelerin hükümet kurma girişimi toplumumuz adına büyük bir kayıptır ve kaygı vericidir.

Tüm sıkıntıları ve yükü emekçi halkın omuzuna yüklenen 12 Mart sonrası olağanüstü dönemin ürünü anti demokratik anayasa ve yasa değişikliklerinin gerçekleştirilmesinde baş rolü oynayanların, halkı sürekli baskı ve terör altında tutmak isteyenlerin hükümet programı elbette;

Çalışanların ekonomik ve demokratik mücadelesini kısıtlayan olağanüstü koşullara son verileceğinden,

Ülkemizde yurtseverler, ilericiler ve tüm halkımızın her kesimine karşı baskı, sindirme, cezalandırma aracı olarak yıllardır kullanılmakta olan T.C. Kanununun 141,142. maddelerinin ve diğer anti demokratik yasaların yürürlükten kaldırılacağı yolunda çaba harcama- cağından söz etmeyecekti.

Yıllardan beri ve yaşadığımız günlerde yoğun olarak, işçilere, öğretmenlere, özellikle yüksek öğretim gençliğine karşı düzenlenmekte olan silahlı faşist komando saldırılarında taraf olduğu iddiaları yaygın olan siyasi partilerin oluşturacağı bir hükümetten halktan yana, demokrasiden yana anti faşist bir program zaten beklenemezdi.

Ülkemizin şalçırgan emperyalist paktları üyeliğini savunmakta olan ve halkımızı sömürmekte olan emperyalist ABD ve diğer kapitalist ülkelerle yıllardır çıkar ve kader birliği yapmakta olan siyasi partilerin programı doğal olarak bağımsız bir dış politikadan da söz etmeyecekti.

Çokuluslu tekellerin yabancı petrol şirketlerinin ve yabancı bankaların desteğine umut bağlayan çok parçalı ezinlik hükümeti,

Kendi gücümüze dayanan bir kalkınmayı tüm madenlerimizin, petrolümüzün halk yararına devletleştirmeyi de öngörmeyecek, mevcut sömürü düzenini sürdürmeyi, pekiştirmeyi doğal olarak amaçlayacaktır.

Bu hükümet yeni programı ile; işsizliği ve pahalılığı yok edeceğine ilişkin, nasıl gerçekleşeceği belirsiz vaatlerle halkı avutmak, oyalamak, buna karşı tüm kaynakları ve kredi olanaklarını üreticiye değil, teşvik tedbirleri ve yatırım adı altında ve hür demokratik rejim adına küçük belirli çıkar gruplarına peşkeş çekmek istemektedir.

Teknik elemanların işsizliğine, yurt dışına göçüne neden olan yabancı sermaye, teknoloji ve teknik hizmeti ulusal çıkarlar doğrultusunda engelleyecek tedbirler de getirmemektedir.

Bu hükümet tüm kamu personelinin ve teknik elemanların anayasal haklarından, toplu sözleşme ve grev haklarından da söz etmemekte, huzursuzlukların kaynağı olan yan ödemeler uygulamasını benimsemektedir.

Güven oylamasını beklemeğe dahi gerek görmeden partizanlıkta işletilmeğe başlanmıştır. Önemli kamu kuruluşlarının grup çıkarları doğrultusunda denetlenmesi ve yöneticilerinin değiştirilmesine de başlanmıştır. TRT baskı altında tutulmaktadır.

Kısaca yeni hükümet bu program ile bir avuç egemen azınlığın çıkarı uğruna geniş emekçi yığınlarını ekonomik ve politik olarak sürekli bir baskı altında tutacak ve emperyalizmle bağları daha da pekiştirecektir.

50.000 Mühendis ve Mimarın temsilcisi olan TMMOB ve ona bağlı odalar olarak kendi kitlemizin ve halkımızın özlelerine ters düşmekte olan bu hükümete güvenoyu alsa dahi güven duymadığımızı, açıklamayı görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 40
18 Nisan, 1975

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk
Cumhurbaşkanı Sayın Fahri Korutürk'e,
tam metni aşağıda olan telgrafı göndererek,

-ÖĞRENİM KURUMLARINDA, ÖĞRENCİLERE
YAPILMAKTA OLAN BASKILARIN GİDERİL-
MESİNİ, ÖĞRENİMİN SÜREKLİLİĞİNİN
SAĞLANMASINI VE İLGİLİLERİN UYARILMA-
SINI İSTEDİ.

Son günlerde ülke çapında, tüm öğretim kurumlarında ve özellikle Üniversitelerimizde öğrenciler üzerindeki yasa dışı baskılar yeni-
den yoğunlaşmış bulunmaktadır.

Öğrencilerin demokratik isteklerine kulak tıkayan yöneticilerin, ODTÜ'de olduğu gibi, öğrenimi tatil etme, yurtları boşaltma yöntemleri Üniversitelerimizde huzursuzlukları arttırmakta ve öğrenim kurumlarını işlemez hale getirmektedir. Bu tür uygulamalar karışıklık yaratmayı amaç edinmiş olan yasa dışı zorba guruplara da elverişli bir ortam hazırlamaktadır.

Yakın gelecekte üyelerimiz olacak öğrencilerin yaptığı başvurular üzerine sizlere bu konudaki kaygılarımızı iletmeyi görev sayıyoruz. Öğrenciler üzerinde yoğunlaşan baskıları tarafsız bir uygulama ile gidermek ve öğrenimin sürekliliğini sağlamak üzere ilgilileri uyacağınızı ümit ediyoruz. Saygılarımızla.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 41

27 Nisan 1975

TEMMOB VE BİRLİĞE BAĞLI 17 ODANIN MERKEZ, ŞUBE VE TEMSİLCİLERİNİN KATILDIĞI ORTAK TOPLANTIDA, HÜKÜMET PROGRAMI, İKİ HAFTALIK HÜKÜMET İCRATI, EKONOMİK DURUM VE ANTİDEMOKRATİK UYGULAMALARA İLİŞKİN AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMANIN YAPILMASINA OY BİRLİĞİYLE KARAR VERİLMİŞTİR.

Türkiye'de gelişenlerden yana bir Ekonomik Politika uygulanmasına isteyen Teknik elemanların Demokratik meslek kuruluşları olarak, son ekonomik baskılara, işçiler, Öğretmenler ve Üniversite gençliğine karşı geliştirilen zorbaça saldırılara ülkemizdeki Demokratik ortamın bağını ve yerini aşırıdan kuşku verici görüyoruz.

Özellikle son birkaç gün içerisinde yaşanan saldırılar sadece bir kaç zorba Demokrasi düşmanının kıskartması değildir. Bu saldırılar Dünyada ve Türkiye'de Esperyalizmin uyguladığı Ekonomik politikanın doğal bir görünümüdür. Çünkü:

- Kapitalist Dünya derin bir bunalıma sürüklenmektedir. Bu bunalım Ülkemizde de doğal olarak yansımaktadır.

- Sermaye kesiminin finansman ve pazar, emek kesiminin işsizlik, pahalılık ve emek sorunlarına derinleşmektedir. Türkiye % 30 un üzerinde bir fiat artışı ile OECD ülkelerinde enflasyon, başta en yüksek ikinci ülke haline getirilmiştir.

- Bu bunalım karşısında işçisi, Öğretmeni, Teknik elemanı ve tüm çalışanlar ve Öğrenci kesimi Ekonomik ve demokratik mücadelelerini geliştirmektedir. Sermaye kesimi finansman ve pazar sorunu için bir yandan yabancılara, zaten açık olan kapılara sığınmaktadır, diğer yandan da ülke içinde bir zorbalık rejimini açıkça yerleştirmeye hazırdır.

Gelişen son antidemokratik uygulamaların somut iki hedefi vardır:

- Talan ve yağma ekonomisinin yükünü çalışanlara zorla yüklemek, halkın dikkatini bu sınırdan daha başka noktalara çekmek.

- Gelişen ekonomik ve demokratik muhalefeti susturmak.

Güvenç veren hükümet programı ve iki haftalık hükümet icratta bu politikanın oldukça somut örneklerini gözler önüne sermektedir.

Hükümet programını acıyılmalarıyla dolu olan ve en belirgin yanı sınırdan ve antidemokratik doğası olan, yerli ve yabancı tekelleri sermayenin hedeflerine yönelik bir beldir. Hükümet programının:

- Dışa bağlı Sanayileme, tarım, Turizm ve enerji politikasına tevik edilmektedir.

- Çalışanların örgütlenme ve düğünce özgürlükleri gittikçe sınırlandırılmaktadır. Teknik elemanların, Öğretmenlerin, memurların sendikalaşma hakları ortadan edilmektedir.

- Köy işleri ve Kooperatifler Bakanlığının Kooperatifler bölümü Ticaret Bakanlığına devredilerek çakar gruplarına yeni olanaklar sağlanmasa sağlanmıştır. Tarım kesiminde çalışanların örgütlenmesi engellenmiştir. Tarım ve Orman iş yasasına ilişkin hiç bir açıklık getirilmemiştir.

- Sanayileşmenin temel direği olan yerli teknik gücümüzün tevik edici hiç bir uygulama getirilmemekte, aksine yabancı Teknoloji ithali tevik edilmektedir.

Hükümetin iki haftalık icrattaki durumunu biraz daha aydınlatmaktır.

- İlk icrat olarak Gübre Spekülasyonuna yol açan gübre fiatlarını indirme politikasına tepdik ağalarına ve tefecilere yaranmakta, yoksul köylüye hiç bir yarar sağlamamaktadır. Tarımsal üretimi artırmayacak olan bu uygulama kaçakçılara ve sanayicilere büyük vurgunlar sağlayacaktır. Üstelik beş milyar liralık subvansiyon yine çalışanların omuzuna yüklenmektedir.

./..

- Doğal kaynaklarımıza sahip çıkma doğrultusunda ileri bir adım olan maden yasa-
sı, Senato komisyonunda amacından septirilmiştir.

- Dışa bağımlı enerji politikasının uygulaması olan FUEL-ÖL santrelleri ve
nükleer santreller için çalışmalar başlatılmıştır. bir süre için sınırlı rahatlamaya
hedefleyen bu uygulama işletme giderleri ve dışa bağımlı niteliğiyle kısa zamanda
enerji politikamıza daha büyük çöküşlere sokacaktır.

- Dönem dönem dış politikamıza açık müdahalede bulunarak Ataç Rafinerisindeki
üretimi durdurma tehditleri yapan British Petrol Şirketine Türkiye'de Petrol arama
izni verileceği Enerji Bakanınca açıklanmıştır.

- Dışa bağımlı Enerji politikasını perçinleyecek olan ve karşı çıkılması gerek-
ken Enerji Ajansına karşı hiç bir tavır yoktur.

Bugünlerde Türkiye'ye gelen Vietnam savaşının sonuçlarına eski ABD Savunma Baka-
nı ve bugünkü Dünya Bankası Başkanı Mo Hamara'dan Başbakan Demirel halkımızın sırtına
yüklenen onbeş milyar liralık bir yardım talebinde bulunmuştur. Bu bağlamda Ekonomi
politika ABD Askeri yardımına ihtiyaç olmaya zorunlu kılın ve halkımızın çıkarlarına
ters düşen bir dış politikamızın kaynağı olmaktadır.

- Emperyalizmin politikasının uluslararası planda tartışılacağı Bildenberk top-
lantısı Türkiye'de düzenlenmektedir. Orta Doğuda Emperyalizmin gözünde Türkiye'nin
yerini açıkça sergileyen, halkımız ve Dünya haklarının çıkarlarına karşı bir politika-
nın çizileceği bu toplantının bugünlerde yapılmış olması raslantı değildir. Bu top-
lantı Türkiye'nin iç ve Dış politikada bağımlılığını bir adım daha artıracaktır.

Ekonomik yağmanın, Anti-Demokratik baskılarla geliştirildiği bir gerçektir.

- İşçi sınıfının Anayasal hakları olan grev işine bağlı tutularak engellenmektedir.

- Devlet kademelerinde yıllardır yerli ve yabancı sömürüye karşı çıkan kadrolar
tasviye edilmektedir. Uzun listeli ihbar mektuplarına rağbet edilmekte, devlet memu-
runun kaymasına ve yurt severlerin kaymasına gidilmektedir. Bu baskılar istisnasız her
Bakanlıkta uygulanmakta, devlet kademelerinde ülke çıkarlarına savunan kadrolar tama-
men yok edilmek istenmektedir.

- Üniversite gençliğine komando adı verilen sermayenin zorba gruplara tarafından
yapılan silahlı saldırılar engellenmemekte tersine bu zorba gruplar Devlet Güvenlik
kuvvetlerinin yardımcıları olarak nitelenerek tevik edilmekte-
dir. Temel hedefleri Türkiye'deki Demokratik ortama son vermek olan bu zorbalar bir
yandan resmen Polis görevlisi yapılmakta, biryandan da zorba saldırılar Toplum
polisleri tarafından engellenmektedir.

- Zaten Polis denetiminde yürütülen yüksek Eğitime son verilmekte, Üniversite
gençliği öğrenimden yoksun bırakılmaktadır. Derslerine devam etmek isteyen Üniversite
gençliğinin isteklerine rağmen Üniversiteler uzun sürelerle kapatılmakta JDFU ve İTÜ
de olduğu gibi bu uygulama yaygınlaştırılmak istenmektedir.

İçer, Öğretmen, Öğrenci ve giderek tüm halkımıza yönelen ve cinayetlerle sonuç-
lanan olayların gerçek sorumlularına ortaya çıkarılmamaktadır.

- Basın özgürlüğü kısıtlanmakta, biryandan Dergi, Gazete kitap toplatılarken
diğer yandan olaylara işleyen Gazeteciler dövülmektedir. Araç olarak kullanılanları
TRT yöneticilerini değiştirmek için yoğun baskılar harcanmaktadır.

- Ankara Senat Tiyatrosunun kapatılması olayında olduğu gibi başka yönetiminin
bir eğilimi olarak kültürel faaliyetlerde engellenmektedir. Abdülhamit'in İstibdat
döneminde dahi cynanmasına izin verilen Ann Çunu bugün yasaklanabilmektedir.

Bu örnekler bir gerçeği açıkça vurgulamaktadır. 12 Mart deneyi ile donanmış
eğemen sınıflar Ekonomik ve Politik anlamdaki baskılarını yaşadığımız günlerde yasa-
lara çiğneyerek yoğunlaştırılmış bulunmaktadır. Sınırlı erken seçimde olsa Demokratik orta-
ma son vermekte olan uygulamakta olan ekonomi politika ülkeyi batağa götürmektedir.

Bu gerçeği bilerek yerli ve yabancı sermayenin azanlık hükümetinin çıkarlarının
çıkartılmasına ters düşen tüm uygulamalarına gücümüz yettiğince karşı çıkılmaması ,

Tüm Demokratik kuruluşlar ve Tüm çalışanlar olarak Demokratik mücadelede dayan-
ışmanın zorunlu olduğuna dair inancımıza birkez daha açıklanmaya görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı:42

2.5.1975

İŞÇİ VE MESLEK KURULUŞLARI HÜKÜMET PROGRAMINI TARTIŞIYORLAR

TMMOB'nin Düzenlediği Panelde, "Hükümet Programının Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Yönden Getirdikleri" ele Alınacak.

Ankara, 2.5.1975

Yarın (bugün) Ankara'da TMMOB tarafından düzenlenen bir panelde hükümet programının ekonomik, sosyal ve kültürel yönden getirdikleri tartışılacaktır. İzleyicilere açık olan panele, çeşitli meslek kuruluşlarından yöneticiler ve bilim adamları katılacaktır. Makina Mühendisleri Odası konferans salonunda saat 14'te başlayacak panelde, DİSK'ten Ercan Erdiner, TMMOB'den Teoman Öztürk, Türkiye İktisatçılar Birliği TİB'ten Aydın Köymen, TÖB-DER'den İlhan Alken, Tüm Teknik Elemanlar Derneği TUTE'den Osman Aybers ve iktisatçı Dr. Yalçın Küçük'ün konuşacağı açıklanmıştır.

İSTİHBARAT NOTU:

Gün : 3 Mayıs 1975, Cumartesi
Saat : 14.00
Yer : Makina Mühendisleri Odası Konferans Salonu,
Sultanahmet Caddesi 76, Kızılay
Konu : TMMOB tarafından düzenlenen ve diğer meslek kuruluşlarının katıldığı "HÜKÜMET PROGRAMININ EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL YÖNDE GETİRDİKLERİ" konulu panel.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 43

3 Mayıs 1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
NİN DÜZENLEDİĞİ "YENİ HÜKÜMET PROGRAMI-
NIN EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL YÖN-
DEN GETİRDİKLERİ" KONULU PANELDE KONUŞ-
MACILAR GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.
KONUŞMA ÖZETLERİ ŞÖYLEDİR :

AYDIN KÖYMEN (Tüm İktisatçılar Birliği Başkanı)

"MC Hükümeti ne yapacaktır? sorusu, yanılmıyorsa bu panelin cevap arayacağı temel sorudur. Kanıma göre bu soruya cevap verebilmek için şu soruların cevaplanması gerekir :

MC Hükümetinin oluşturan siyasal partilerin nitelikleri nedir?

MC Hükümeti ne yapacağını söylemektedir ve ne yapmaktadır?

MC Hükümetinin en güçlü ortağı olan AP, çağdaş batı kapitalist toplumlarını model olarak alan ve bugün biraz yıpranmış olmakla birlikte büyük ticaret ve sanayi burjuvazisinin çıkarlarını en iyi biçimde savunan bir siyasal örgüttür.

Programındaki ilkelere bakıldığında büyük toprak çıkarlarının temsilcisi olduğu girülen CGP, aynı zamanda 12 Mart döneminde verdiği başarıyla sınavla büyük ticaret ve sanayi sermayesinin sırtını sıvazladığı bir parti görünümündedir.

9 ışık ilkesinin sahibi MHP ise, programı ve eylemleriyle, tehlike anında kapitalizmin çıkarlarını savunmak üzere üretim güçlerinin gelişimini baskı yöntemleriyle kontrol altına almak işlevini yerine getiren bir parti olarak karşımıza çıkmaktadır.

Programında iktisadî felsefesini; helâl kazancın teşviki ve mülkiyet hakkına hürmet olarak belirleyen koalisyonun en önemli ayağı MSP, bugünkü görünümüyle tekeli büyük sermaye dışında kalan burjuvaziye temsil etmektedir.

Bu değerlendirmeden çıkan sonuç o'durki, MC hükümetini oluşturan dört partide egemen sınıfların çıkarlarını koruyan ve emekçi sınıfların çıkarlarına taban tabana zıt düşen siyasal örgütlerdir. Ancak, Türkiye gibi az gelişmiş kapitalist bir ülkenin yapısal gerekleri uyarınca bu egemen sınıf partileri ve özellikle AP ile MSP arasında önemli sayılabilecek çelişkiler vardır. İşte böyle bir hükümet, hükümeti oluşturan partilerin kısa dönemli çıkarlarını çakıştıran ve seçmen kitlelerinin arzularına yönelik bir program ortaya koyabilirdi ve nitelikte böyle olmuştur.

MC Hükümetinin ne yapacağını söylediği programının ekonomik açıdan temel niteliklerini örnekleriyle birlikte şu şekilde sıralamak mümkündür.

- Program vaatlerle doludur, fakat bunları gerçekleştirmek için gerekli kaynak ve politikalar hakkında herhangi bir bilgi mevcut değildir. Örneğin, enerji tesisleri, gübre, şeker, demir-çelik fabrikalarının,

metalurji, motor, elektronik gibi temel sanayi dallarının hızla kurulacağı belirtilmekte ancak nasıl, hangi kaynaklarla gibi sorular cevapsız kalmaktadır.

- Somut politikaların yokluğu yanında program, bazı genel tutarsızlıklarında içermektedir. Örneğin bir yandan enflasyonla etkili bir biçimde mücadele edileceğinden söz edilirken, öte yandan da durgunluğu giderecek, yatırımları hızlandırarak istihdamı genişletecek aktif ve dinamik bir para, kredi ve fiyat politikasından bahsedilmektedir.

- Program genel olarak burjuvaziye büyük ödümler vaatmektedir. Yatırımları gereksiz yere güçleştiren engelleri ortadan kaldıracakız, Sanayi Teşvik Kanunu çıkaracağız, özel hizmet sektörünün güçlü bir şekilde gelişmesini destekleyecek ve teşvik edeceğiz gibi cümleler bu vaatlerin başlıcalarını oluşturmaktadır.

- Burjuvaziye bu derece somut ödümler vaat eden program işçi sınıfının sorunlarına tek bir cümleyle ve o'da işçi-işveren kardeşliği ve barışından söz eden tek bir cümleyle yaklaşmayı tercih etmektedir.

Görüldüğü gibi program ekonomik yönüyle AP patentlidir ve uygulanıp uygulanamayacağı uzun uzun tartışılabilir. Ancak bunu yapmak yerine MC Hükümetinin bugüne kadar yaptıklarını ortaya koymak, bu hükümet ne yapacaktır? sorusuna daha bir açıklık getirecektir.

Hükümet gübre fiyatlarını indirmiştir. Nisan ayında gübre kullanımına sona ermiştir. Dolayısıyla bu indirim küçük üreticiye hiç bir yarar sağlamayacaktır. Bundan en çok stok imkânları olan büyük tüccar ve çiftçi ve gübreyi girdi olarak kullanan boya ilaç ve plastik sanayicileri yarar sağlayacaklardır.

Bir hafta içinde özel kesime Merkez Bankası kaynaklarından 1 milyar 257 milyon TL. kredi verilmiştir. Oysa 1973 yılında özel sektöre verilen Merkez Bankası kredilerinin 1 yıllık toplamı ki o yıla kadar verilen en yüksek miktardır, 3 milyar 600 milyon TL. olmuştur. Şimdi bir haftada bunun yarısı verilmiştir.

Yabancı petrol şirketlerinin daha önce reddedilen ve diretilseydi 3 gün sonra ATAŞ rafinesinin millileştirilmesine yol açacak olan, petrol ithal fiyatlarına zam talebi kabul edilmiştir.

Bu hükümet burjuvazinin, özellikle dışa bağımlı tekelci burjuvazinin kısa vadeli çıkarlarına hizmet edecek ve seçimsel avantajlar gitmeye çabalayacak bir hükümettir. "

ERCAN ERDİNER (DİSK)

- Programları incelerken, satırlar ve yazılanlar arasında sıkışıp kalmak gerçekler ve amaçlananlar konusunda bize bir veride bulunmayacaktır. Önce "programda ne deniliyor" yerine bunları kim diyor sorusuna bir cevap bulunmalıdır.
- Her hükümet programı bir kişilik taşımak zorundadır. Bu kişiliği ise, hükümeti oluşturan parti yada partiler topluluğu ortaya koyar.
- Bu program temelde çatışan, birbirlerinden ayrı kesimlerin temsilcilerinden oluşmuştur.
- Hükümet programı gerçek değer üreticisi emekçilere, Türk işçisine yüzyıllık vaatlerin dışında hiçbirşey getirmemiştir.
- CHP-MSP koalisyonu sırasında önerilen kıdem tazminatlarıyla ilgili yasa bugün MC'yi oluşturan sermaye temsilcileri tarafından engellenmiştir. Bugün de hükümet programı olarak karşımıza getiriliyor. İçtenliğine güvenmek olanaksızdır.
- Programda sosyal ücret kavramına yer verilmemiştir.
- İşçinin Anayasal bir hakkı olan toplu sözleşme ve grev haklarının kullanılmasındaki belirgin aksaklıklar konusunda hiçbir görüş de yer almamıştır.
- Yurdumuzda sigortasız, kaçak ve her türlü güvencesiz yoksun yüzbinlerce işçi sorunlarına hiçbir cevap alamamıştır.
- Çalışma güvenliğini sağlayıcı tedbirlerin yer almadığı program etkin bir denetimi ele almak istemiyor.
- Manevi kalkınmayı, ekonomik kalkınmaya tercih ettiğini beyan eden bir hükümetin bir takım uyutmacılarla emeği sermayeye peşkeş çekmesinden kaygı duymak doğaldır.
- Sermayenin kârı dalgalanmaya serbesçe bırakılır geniş kredi imkânlarıyla desteklenirken, işçi ücretlerinin kısıtlanmaya götürüleceği izlenimini vermektedir program.

OSMAN AYBERS (TÜTEB)

Diğer konuşmacıların değindiği konuları tekrarlamadan hükümetin Türkiye'de teknik elemanlar ve diğer kamu personelinin demokratik haklar konusuna yaklaşımı üzerinde durmak istiyorum.

Bugün Türkiye'de 1.000.000'a yakın kamu görevlisi sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarından yoksun bulunuyor. 150.000 teknik elemanın çok büyük bir bölümünde bu kişiler arasında. Tüm çalışanların bu haklara sahip olması gerektiğini belirten anlaşmalara imza koyan Türkiye hükümetleri, hiçbirzaman bu hakların gerçek anlamda kullanımına izin vermediler.

Uzun yıllardır bu haklar elde etme mücadelesini sürdüren ve bugün bu mücadeleyi belli boyutlara ulaştırmış olan teknik elemanlar çıkırtıki hükümet programlarını ve hükümetleri bu konuda aldıkları tutuma göre değerlendireceklerdir.

Milliyetçi Cephe hükümetinin programında kamu personelinin sendikalaşma, toplu sözleşme ve hrev haklarına hiç değinilmiyor. Programda bu konunun, başka konularda olduğu gibi, gerçekleştirilemeyeceği açık, yuvanlık vaatlerle geçiştirilmesine dahi ihtiyaç duyulmamış.

Programda aksine "işçi-memur ayırmanın adaletli ve hakkeniyetli bir biçimde düzenleneceği" belirtiliyor. Yani bugüne kadar olduğu gibi genel çalışanların bir bölümü subjektif değerlendirmelerle memur olarak tanılanacak ve demokratik sendikalaşma, toplu sözleşme, grev haklarından yoksun kapıkullar olarak çalışmaya mahkum eden bugünkü personel rejimini sürdürmeyi öngörüyor. ve çalışanların bu kesiminin sorunlarına hiçbir çözüm getirmiyor.

Ancak hükümetin icraatı ne yönde olursa olsun teknik elemanların ve tü çalışanların sendikal haklar elde etme mücadelesi hergün daha da güçlenerek sürecek ve zafere ulaşacaktır.

ILHAN ALKAN (TÖB-DER)

Bir ülkenin eğitimini, o ülkenin eğitimini, o ülkenin içinde bulunduğu ekonomik, toplumsal, siyasal koşullarından ayrı düşünmemek gerekir. Toplumdaki üretim düzeni, bu üretimden elde edilenlerin bölüşülmesi sorunu, toplumun çeşitli kesimlerini değişik ölçülerde etkiler. Toplumsal bir olay olan üretimde, verimlilik önemli bir olgudur. Üretimden elde edilen verimin toplumdaki çeşitli kesimlere yansıması biçimi, o üretime katılan toplumda çeşitli sorunlar doğurur. Başka bir deyişle kim üretecek, nasıl üretecek, bu üretileni kim ne ölçüde neye dayanarak tüketmek hakkına sahip olacak? Eğitimin buna katkısı nedir?

Bir toplumda, üretimi her alanda alın teriyle gerçekleştirenlerle, bu üretime hiçbir katkısı olmadan üretilen verimlerden büyük paylar alan kesimler arasında sürekli bir anlaşmazlık vardır. Toplumdaki iktidar kavgasının da, çeşitli kesimlerdeki uyumsuzlukların da kaynağında bu üleşimden doğan zıtlıklar yatar. Eğitimi de, kültürü de, hukuku da bu ilişkinin dışında düşünemeyiz. Hükümet programına bu açıdan da bakmak ve değerlendirmek gerekir.

Programın milli eğitimle ilgili bölümünde "her türlü taklitçilikten uzak, milli şahsiyetini müdrük" vatandaşlar yetiştirilmenin milli eğitimin amaçlarından biri olduğu belirtilmektedir. Burada, önemli olan taklitçilikten ne anlaşılacak gerektiğidir. Eğer bu "Taklitçilik" çağımızda, insanlığın tarih boyunca yarattığı ilerici, demokratik, kültürel ürünlerden yararlanmayı, bilimsel bulgulara kapılarımızı kapamayı içerecek, şiddetle gori bir uygulama anlayışına girilmiş olur.

Programda bir "milli şahsiyetini müdrük" sözü var. Bununla gerçek bir milliyetçilik anlayışının belirtilerini programda göremiyoruz. Biz milliyetçilikten, ulusal bağımsızlık özüne bağlı olarak, yeraltı-yerüstü tüm ulusal kaynaklarımızın kendi insanlarımızın yararına kullanılması ilkesini anlıyoruz. Bu anlayışımızın eğitime ve kültüre yansı-

masını onuyoruz. Eğitim ve kültür halkın kendi yararına koruyacak ekonomik politik uyanıklığı sağlamalıdır.

Programda "milletin zararlı dış tesirlerden korunması, söz konusu ediliyor. Biz buradaki "zararlı dış tesirler" sözünden insanlık kültürünün ilerici, çağdaş, devrimci, demokratik özünü oluşturan yapıtlara, fikirlere kapılarımızın kapanması eğilimini seziniyoruz.

"Ana" adlı oyunun yasaklanması, bu sezginizin bir uygulamasıdır. Dünya dillerinin hemen hemen tümüne çevrilmiş olan Fakir Baykurt, Yağar Kemal, Bekir Yıldız v.b. gibi yazarlarımızın yapıtlarına kitaplıklarda yer verilmemesi de programın "zararlı tesir" SÖZÜyle neyi amaçladığını kanıtlar nitelikte olgulardır.

Gene programdaki "kültürün temel eserlerinin bugünkü nesillere tanıtılmasından" da, ülkemizde çok tartışılardan sonra, çağdaş ölçülere uymadığı için kapatılan "Bin Temel Eser" uygulamasına dönüşeceği izlenimini ediniyoruz.

Programda "milli bir dil" politikası "izleneceği ve "dilde aşırılıklardan, zorlamalardan kaçınılacağı" belirtilmektedir. Bunun anlamı, son yıllarda Atatürk'ün de istediği yolda, kendi öz kuralları içinde arınma ve gelişme sürecine giren dilimizin özleşmesini engellemekten başka bir şey değildir.

Programda ki, yabancı sözcüklerin greksiz yere bol bol kullanılması bu görüşümüzü doğrulamaktadır.

Öneli bir kültür ve eğitim Kuruluşu olan TRT ile bu program, önemli ölçüde ilgilenmektedir. Son günlerde özellikle TV nin halkın TV'si olma yolunda önemli adımlar attığını gördük. Çukurovada Pamuk işçisinin, Zonguldak'ta kömür işçisinin, milyonlarca tarım işçisinin ve gecekondu halkının sorunlarını kendi dilleriyle kendi yüzleriyle, gerçekçi bir anlayışla TV ekranlarına çıkmasının tepkilerini bilenler, Hükümet Programının TV de neyi düzeltmek istediğini çok merak edeceklerdir.?

Programda "Öğretimin her kademesinde fırsat ve imkan eşitliğinin sağlanmasına özel bir önem verileceği" söyleniyor. Bu hemen hemen her hükümetin programında bulunan ama, uygulanmayan bir sözdür. Çünkü bir ülkede eğitim alanındaki fırsat ve olanak eşitliğinin sağlanması, ancak ekonomik, sosyal ve siyasal alanlardaki köklü değişikliklere bağlıdır. Ekonomide halktan yana köklü düzenlemeler sağlanmadıkça eğitimdeki eşitsizlik giderilemez.

Öğretmen sorunları eğitimin önemli bir konusu olmak gerekir. Ama, programda eğitimin kimlerin eliyle yürütüleceği konusunda hiçbir açıklık yoktur. Ülkemizde bir öğretmen topluluğu ve onun sorunları yokmuş gibi davranan bir programla karşı karşıyayız. Oysa yıllardan beri kendilerinin haksız yere kıyımlarına yol açan bir sücaşmayı öğretmenler, hem kendi sorunlarının hem halkımızın sorunlarının, hem de eğitimdeki verimsizlik sorunlarının çözümü için sürdürüyor gelmişlerdir. Program bu bakımlardan öğretmenin önüne yeni açmazlar çıkaracak bir görünümündedir.

Yalçın KUÇUK (Dr. İktisatçı)

Bugünkü hükümet, özünü ve yönü itibariyle bir 12 mart hükümeti niteliğini taşıyor. Hükümet, güven oyu aldıktan sonra, yürürlüğe koyduğu ekonomik programı bakımından daha önce örnekleri görülen 12 mart hükümetlerinden farksız. Ayrıca Demirel başkanlığındaki MC hükümeti, sadece bugüne kadarki ekonomik programı açısından değil, ekonomik planda yapabilecekleri açısından da 12 mart hükümetlerini andırıyor.

12 martın ilk hükümetinin ekonomik plandaki en önemli eylemi, arazi ve emlak üzerinde daha önceki Demirel hükümetleri zamanında çıkarılmış vergi yasalarındaki vergi oranlarına düşürmek oldu. İlk 12 mart hükümeti, özünü itibariyle, orta ve büyük toprak sahiplerine ekonomik yarar sağladı. Demirel hükümetinin de ilk eylemi, gübre fiyatlarını ucuzlatmak oldu. Gübre fiyatlarının ucuzlatılması da orta ve büyük çiftçilere ekonomik çıkar sağlamakla başka anlam taşımıyor.

12 mart hükümetinin ikinci büyük ekonomik eylemi, dış güçlerin önünde boyun eğmek oldu. Havaş konusunda o zamanın güçlü Amerikasının isteklerine boyun eğildi. Demirel hükümeti de petrol alanında İngiliz ve Amerikan şirketlerinin baskısı önünde eğildi. Daha önceki hükümetlerin reddettiği bir isteği kabul etti.

MC hükümetinin başlangıcı, bu iki örneğin gösterdiği gibi, 12 mart hükümetlerinin başlangıcı ile aynı. 12 mart hükümetleri reform gerekçesiyle ortaya çıktı, hiç bir reform yapmadı. Demirel hükümeti de, reformun AP terminolojisindeki karşılığı olan, icraat gerekçesiyle ortaya çıkıyor. Demirel hükümeti de temelli hiç bir icraat yapmadan süresini tamamlayacak.

12 mart öncesinde de bugün de, Türkiye'de sermaye cephesindeki en belirgin çelişkilerden birisi, sermaye partilerinin sermayenin beklediği temelli düzenlemeleri yapamaması. Türkiye'nin ekonomik ve siyasal sorunlarına yaklaşırken, bu çelişkiye ağırlıklı bir yer vermek gerekli. Son beş yılda demokrasiyi zorlamalar, hep sermaye partilerinin, iş çevrelerinin temelli düzenleme isteklerini cevaplayamamasından doğdu. Bu yüzden muhtıra veya komandoya dayalı hükümetler ortaya çıktı. 12 mart hükümetleri, ekonomik düzenlemeler için yasama organlarını çalıştıramadı. Gücü buna yetmedi. Demirel hükümeti de yasama organını çalıştıramayacak. Çünkü yasama organında güçsüz.

Bugün açık olan iki nokta var. Bunlardan birisi özellikle sanayinin finansman sorunu. Türk sanayicileri ve işadamları, dün yayınlanan raporlarında bu ihtiyaçlarını bütün açıklığıyla dile getirdiler. Vergi alınmasını, vergi kaçakçılığının önlenmesini istediler. MC hükümetinin maliye bakanı ise yeni vergi alınmayacağını açıkladı.

İşadamlarının raporunda, sanayinin önemli diğer sorunu olan pazar sorunu üzerinde de duruluyor. 1970 öncesinde sağlanan dış pazarların kaybedilmeye bağlandığı ileri sürülüyor. Kaybedilen pazarlardan birisi ve en önemlisi tekstil ile ilgili. İngiltere, Türkiye'nin tekstil ihracatına sınırlama koydu. Türkiye de buna karşı misillemeye karar verdi. İngiltereyi zorlamak için. Ancak yeni hükümet, İngiliz sermayeli BP petrol şirketine yeni imtiyazlar vermekle işe başladı. Böylece elindeki bir silahı kullanmayacağını belli etti. Tekstil ihracatı, sermayenin bir kesiminin sorunu; BP'ye yeni imtiyaz verilmesi uluslararası sermayenin sorunu. Bu hükümet de sermayenin hükümeti. Fakat artık sermayenin sorunları böyle çözümlenmiş durumda ki sermayenin partileri bunun hepsine cevap verecek durumda değil. Türkiye'de önemli gelişmelerden birisi bu.

Bu hükümet, dayandığı sermaye ve iş çevrelerinin temel sorunlarını çözecek bir yapıda değil. Tıpkı 12 mart hükümetleri gibi. Ancak buna rağmen sermayenin hükümeti olma özelliğini koruyor. Yapacağı ve yapmaya başladığı işlerle bunu göstermeye başladı. Pazar ve finansman sorunu ile karşılaşan ve özellikle tüketim sanayilerinde darboğazlar ile karşılaşan iş çevreleri, motor, gübre, lastik gibi aramalı sanayilerinde yatırım ve yabancı sermaye izinleri almak için, birbiriyle yarış halinde. Ayrıca kamu işletmeleri ile yarış halinde. Burada bir sermaye grubunun alacağı mesafe, diğeri ile rekabeti bakımından önemli bir kazanç olacak. Bu hükümet bunu yapıyor. Kamu işletmelerine ayrılmış motor ve lastik sanayiinin özel yatırımcılara kapatılması için hızlı bir hazırlık içinde.

Tabii bütün bunların dışında, özel kesimin finansman sorununu yeni vergilerle çözemeyeceği için, Merkez Bankası kaynaklarını kullanmaya başladı bile. Sadece özel kesim için Merkez Bankası kaynaklarının kullanılmasının enflasyonist etkileri bir yana, MC hükümetinin seçim şansını arttırmak için, 1971 öncesi Demirel hükümetlerinden daha geri bir strateji ile tarımda yüksek taban fiyatları uygulayacağı belli oldu. Bu haliyle her iki kredi kullanımı, fiyatların çok hızlı bir şekilde artmasına yol açacak. Tıpkı 12 mart hükümetlerinin yaptığı gibi bu hükümetin de en büyük ekonomik icraatı enflasyonu hızlandırmak olacak. İşçiler, emekçiler ve dargelirliler için Demirel başkanlığındaki MC hükümetinin tek icraatı enflasyonu hızlandırarak onların reel gelirlerini azaltmak olacak.

Bugün belli olan ekonomik eylemleri ile MC hükümetinin, dayandığı sermaye kesimine bile bir düzenleme getirmesi mümkün gözüküyor. İş çevrelerinin uzun dönemli sorun ve değişiklik ihtiyaçlarını bile karşılayacak güfte değil. Kısa dönemde belli tekeller arasında yatırım alanı kavgasını sürdürerek, bunları ayakta tutarak varlığını korumaya çalışacağı anlaşılıyor. MC hükümeti görevi devrettiği zaman, çelişkileri daha çok artmış, sorunları büyümüş, kendi tabanı daha çok bölünmüş bir Türkiye bırakacak.

TEOMAN ÖZTÜRK

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve 17 odanın adına görüşlerimi açıklayacağım. Hükümet Programını, yasılanlar, yazılmayanlar ve yirmi günlük icraatla bir arada ele almanın doğru olduğuna inanıyorum.

Hükümet Programında; yabancı sermayeden ileri teknolojiler getirmesi eğitici vasıfta bulunması ve sanayinin gelişmesini hızlandırması şartıyla yararlanılacağı yazılmıştır. Ulusal bir teknoloji politikasının saptanması, kendi teknik gücümüzden yararlanılması yazılmamıştır. Oysa ki bugün Ülkemizde; yıllardır getirdiğinden çok götürün, sanayimizi geriliğe mahkum eden yabancı sermaye ve onun ayrılması ön koşulu olan teknik hizmet ithalinin, ülke çıkarlarına aykırı teknoloji transferinin sıkıntıları yaşanmaktadır.

Sanayileşmemizin, gelişmemizin ve teknolojinizin denetimini ellerinde tutan 130-140 Bin Lira aylıklı yabancı uzmanların kol gediği Ülkemizde; % 45 i üretimde değil hizmetlerde çalıştırılan teknik elemanlar olarak düşük ücretlerle çalışmaya, işsizliğe ve yurt dışına göçe zorlanıyoruz. Programda ve uygulamada bu sorunun çözümüne değil arttırılmasına ilişkin çabaları görmekteyiz.

Hükümet Programı enerji alanında; dışa bağımlılığımızı arttıracak olan nükleer santrallerin yapımına hız verileceğini, enerji kısıtlamalarına son verileceğini söylemektedir. Linyitlerimizin, yünseyuyu potansiyelinin değerlendirilmesi konusunda hiç bir somut tedbir getirmenmektedir. Ülke çıkarlarına aykırı olarak "Enerji Ajansı" na girilmesinden dışa bağımlılığımızın azaltılmasından söz etmemektedir. Petrol üretimini arttıracığından bahisle yabancı şirketlere ruhsat verildiği, en zor günlerde bize sırt çeviren bu şirketlerin istekleri kabullenilerek Halkın sırtına yüklenen milyonlar sorumsuzca peşkeş çekilmekte; kendi bu kaynaklarımızı değil % 75 i ini dışardan sağladığımız petrole ve fuel-oile yönelmektedir. Amerikalı Maden Mühendisi Thornburg tarafından hazırlanılan ve "Petrol kaynaklarımızın Devlet eliyle değil, özel sektör ve yabancı sermaye yatırımlarıyla kaynatılabilirliği" görüşünü taşıyan 6236 Sayılı Petrol Yasasının gerekleri yerine getirilmekte, Ülkemiz çalkansa sekmektedir.

Hammaddelerimiz Ülke ve Halk yararına değil; boraksıyla, petrolüyle, linyitiyle iç ve dış sömüründe talanına terk edilmektedir. Bunların Halk yararına kamulaştırılmasından yürürlükteki maden ve petrol yasalarının değiştirilmesinden hiç söz edilmemektedir.

Programda bol bol sanayileşmekten, ulusal savaş sanayiinden, Türkiye'nin çağdaş bir sanayi ülkesi haline getirileceğinden söz verilmekte, ancak mevcut sanayinin dışa bağımlı montaj ve ambalaj sanayii olduğu unutulmaktadır. Adı geçen sanayileşmenin nasıl, kim tarafından gerçekleştirileceği boğluğu, özel teşebbüse getirecek kolaylıklarla doldurulmaktadır. Öte yandan genel "Sanayileşme" sorumlundan ayrı düşünülecek olan "Ulusal Savaş Sanayii" konusunda gerekli yan sanayilerin olmasında gözden kaçırılmakta, ve otomobil montajından sonra, gereksinimleri yerine getirilmeyen, savaş araç ve gereçleri montajının kârları yolunda kendilerine "Hür Teşebbüs" diyenlerin ve arkalarındaki yabancıların çıkarlarına teşebbüs etmek istenmektedir.

Tarım alanında Toprak Reformu engellenmekte; sanayicilerin ve büyük toprak sahiplerinin keselerini doldurmaktan öte bir anlam taşımayan gübre fiyatlarının indirilmesi yoluyla yoksul halk kitlelerinin sırtına 5 Milyarlık yeni bir yük getirilmektedir. Orman-çılığımıza ve orman köylülerimizin sorunlarına hiç bir çözüm getirileceği görülmektedir. Tarım-orman İş Yasasında hiç bir açıklık bulunmamaktadır.

Dünya Bankası Başkanı Mc Namara'nın Hükümetle beraber Ülkeye gelmesi; yine yıllardır büyük kentlerimizin alt yapısına ol atılarak sürdürülen sömürdünün yoğunlaşacağı, bizi pazar olarak kullanacaklarına, yabancı uzman-kredi-teknik hizmetin Ülkeye dolacağını göstermektedir.

Sahillerin yağmasını önleyici ve halkın hizmetine sunmayı amaçlayan "Kıyılar Yönetmeliği"nin kaldırılması ilk teraatlardandır.

Bu amaçlarına uygun düşünmeyen yurtsever yöneticilerin ve teknik elemanların; haksızca atamaları, görevden alınmalarıyla başlayan ve giderek his kazanan kıyıları sürmekte ve yağınlaşmaktadır.

Yıllardır sömürüyü kendi alanlarımızda fiilen gören ve yaşayan biz teknik elemanlar; sömürüyü karşı halkın mücadelesi içinde yor almak; sorunlarımızın çözümlü yoluyla ihtiyacımız olan demokrasi cephesini güçlendirerek için, yasal olanaklarımızı ve tüm gücümüzü sonuna kadar kullanmakta kararlıyız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 44

6 Mayıs 1975

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK TRT GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL CEM İPEKÇİ'NİN GÖREVDEN ALINMASI KONUSUNDA, YÖNETİM KURULU ADINA CUMHURBAŞKANI SAYIN FAHRI KORUTÜRK'E AŞAĞIDAKİ TELGRAFI ÇEKMIŞTİR.

TRT Genel Müdürü İsmail Cem İpekçi'nin görevden alınmasına ilişkin kararın gerekçeleri, onu hazırlayan yetkililerin demokrasi ve hukuk anlayışını açıkça sergilemektedir. Bu gerekçeler bir genel müdürün görevden alınması olayını ülkemizin ve demokrasiyi ve hukuku savunan tüm kişi ve kuruluşların önemli bir sorunu haline getirmektedir.

Yetki ve sorumluluklarının gereği olarak değişik sosyal kesimlerin sorunlarına yer veren bir kişinin ağız suçlamalarla görevinden alınması gerektiği inancındayız. Bu suçlamalar TRT'yi yalnız sermaye çevrelerinin bir aracı haline getirmeyi amaçlandığını da kanıtlayacaktır.

Bu gelişmeye karşı gerekli uyarı ve girişimlerde bulunacağınıza inanıyoruz. Saygılarımızla.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 45
14 Mayıs 1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ BAŞKANI TEOCAN ÖZTÜRK,
BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL'E UĞRA-
MIŞ OLDUĞU SALDIRI NEDENİYLE AŞA-
ĞIDAKİ TELGRAFI ÇEKMIŞTİR.

Uğramış olduğunuz saldırıya üzüntüyle karşılıyık. Geçmiş olsun
der, sağııklar dileriz.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Başkanı Teocan Öztürk

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 46
21 Mayıs 1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ XX. GENEL KURULU TOPLA-
NIYOR.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği XX. Genel Kurulu 23 Mayıs 1975 Cuma günü, saat 9.30'da, Ankara'da Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (D.S.İ.) salonunda toplanarak çalışmalarına başlayacaktır.

Birliğe bağlı 17 odanın delegelerinin katılacağı Genel Kurul iki gün sürmektedir.

İSTİHARAT NOTU: Gün : 23 Mayıs 1975, Cuma
Saat : 9.30
Yer : D.S.İ. toplantı salonu
Konu : TMMOB XX. Genel Kurul Toplantısı.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 47

23/5/1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
(TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN XX.
GENEL KURULDA YAPTIĞI KONUŞMA.

"Sözlerine, çok yönlü sömürüye ve anti-demokratik uygulamalara karşı yurtsever ve çalışanlardan yana mühendis ve mimarların sesi haline gelen Birliğimizin, bugün bağlayan XX. Genel Kurulundan daha da güçlenerek çıkacağı inancı içinde başlayorum.

Bugün sona eren XIX. Çalışma Dönemi boyunca yaşadıklarımız; tüm halkımıza ve ayrılmaz bir parçası olan bizlere; bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde güçlü olmadıkça, sömürü ve baskıları yenmedikçe sorunlarımız çözülmeceğini, sıkıntıların bitmeyeceğini bir kez daha açıkça göstermiştir.

Bu dönemde de; bilim ve tekniği pazara çıkartmamış, yabancı sermaye çevreleri ile bütünleşmemiş, halkını ve yurdunu seven teknik elemanlar; sömürü ve baskıdan kurtuluş yolunu halkımızın kurtuluş süreci içinde görmüşler ve bu görüşle egemen sınıflara karşı saftaki yerlerini de kesin ve etkin bir biçimde almışlardır.

Bu bir rüslantı değildir. Çünkü Türkiye teknik elemanları, etkin ve planlı bir biçimde örgütlenen emperyalist-kapitalist uygulamanın sonuçlarına fiilen yaşamaktadırlar.

Uluslararası tekelci sermayenin ve yerli işbirlikçilerinin bu örgütlenme süreci içinde; kamu kuruluşlarının planlama, yatırım, üretim ve denetleme alanlarında ki etkinliği aşamalı olarak ve özellikle son yıllarda iyice azaltılmıştır. Böylece, biryandan kamu kuruluşları iç ve dış sömürü ortaklıklarının bürokratik hizmetlerini gören birimler düzeyine düşürülmüş, öte yandan özel kesimin ve yabancı firmaların etkinliği alabildiğine arttırılmıştır.

Ayrıca ortadadır ki, bugün ülkedeki tüm önemli yatırım kararları yabancı bankalar ve firmaların etkisiyle alınmakta; tüm büyük projelerin planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme hizmetleri yabancılar tarafından karşılanmaktadır. Kamu Kuruluşlarının yirini yabancı bankalar ve firmalar almıştır, almaktadır. Bu gelişmeye paralel olarak, teknik kadroların özel kesimde yaşama olanağı bulabilmeleri de yabancı firmalarla ortaklık koşuluna bağlanmıştır.

Kalkınmanın vazgeçilmez unsurlarından biri olan teknik kadrolar, bugün, kendi ülkesinin işini yapamayan, denetleyemeyen, gelişemeyen, yerli ve yabancı sermaye tarafından ucuza istihdam edilen kapikulları durumuna indirgenmişlerdir.

Teknik kadrolarımızın %65'ini oluşturan kamu görevlileri; yürürlükteki ekonomi politikasından en çok etilenen kesimdir. Bu kesim açık bir geçim sıkıntısı içindedir ve bu nedenle, egemen sınıfların sömürü mekanizmasına karşı oluşan tepkilerin önemli bir kaynağına oluşturmaktadır. Toplu sözleşme ve grev hakları ile donatılmış sendikalaşma isteği bu genel tepkinin, bugünün koşullarında oluşan somut bir görüntüsüdür. Özel kesimde çalışan teknik elemanların, yabancı firmalara ve yerli işbirlikçilerine öncelik tanıyan yatırım ve planlama politikası içinde günden güne artan örgütlenme isteği de önemli bir gelişmedir.

Yurtsever kadroların bu tepkisinin bilinçli ve kapsamlı bir mücadele biçimine dönüşmesi, sermaye çevrelerini ve yabancı mihrakları ciddi tedbirler almaya yöneltmiştir. Yurtsever istekler egemen çevrelerin ekonomik ve politik ittifakları tarafından susturulmak istenmektedir.

Kamu kesiminde çalışanların sendikalaşma mücadele olanaklarının yokedilmesi ve 657 sayılı devlet memurları yasası için hapsedilmesi, anti-demokratik baskıların ilk göstergelerindedir. Aynı süreç içinde TMMOB yasası değiştirilerek odalar kapatılmak istenmiş, demokratik meslek örgütlerinin parasal kaynakları kurtulmaya çalışılmış ve birçok yurtsever teknik eleman çeşitli suçlamalarla baskı altına alınmıştır.

Sermaye çevrelerinin sürdürdüğü bu baskı mekanizması, 1973 seçimlerinden sonra yaşadığımız 1. koalisyon hükümeti döneminde yeni boyutlar kazanmış, görece olarak değişen ekonomik ve politik koşullarda sözü edilen ilercici girişimler, birer vaat olmaktan öteye geçmemiştir.

Şu anda yaşamakta olduğumuz 2. koalisyon dönemi, teknik elemanların haklı mücadelesinden en fazla ürken, rahatsız olan çevrelerin politik iktidarının olduğu bir dönemdir ve doğal olarak üzerimizdeki baskılar artmıştır.

Örneğin işyeri temsilcilerimiz meslek odaları ve TMMOB ile olan ilişkileri nedeni ile sürekli rahatsız edilmekte, sözlü olarak "uyarılmakta" ve sonuç alınmadığı zaman başka bir yere atanarak etkisizleştirilmeye çalışılmaktadır.

Önemli üretim birimlerinde, (-ki, örneklerden biri İskenderun Demir-Çelik Tesisleridir), devlet istihbarat örgütlerinden de daha etkin olduklarını açıkça iddia eden bazı grupların yönetiminde olan sendikaların olumlu görüşü alınmadan işçi ve teknik eleman işe alınmamaktadır. İşe alınmış olan teknik elemanlar hakkında aynı çevrelerin olumsuz ihbarları, yasalara aykırı biçimde uygulanan işten atılmalara neden olmaktadır. Bazı kuruluşların teknik eleman arayan ilânlarının gazetelerde ilân edilmesine karşılık, kondileri gibi düşünmeyen teknik elemanların tayinlerinin bir türlü çıkarması anlama örneklerindedir.

Bütün bu örnekler, gelecek günlerde yurtsever teknik elemanlara daha çetin günlerin beklediğinin somut göstergeleridir.

Bugün iktidarda olan çevrelerin anti-demokratik, çıkarıcı kimlikleri, geçmiş yılların "icraat"ları ile belgelennmiştir, kanıtlanmıştır. Bu kimlik kitleler tarafından bilinmektedir.

Muhtemel "icraat" lar konusunda o günlerde açıklanan Birlik görüşünde şunlar söylenmiştir :

- Kamu kaynaklarımız, teşvik tedbirleri adı altında küçük bir azınlığa, hem de "hür demokratik rejim" adına peşkeş çekilecektir.
- Egemen sınıfların siyasi temsilcileri, yabancı sermaye temsilcisi bankalara umut bağlamıştır.
- Petrol ve diğer maddesel hammaddeler konusunda ülke ve halk yararına bir politika güdülmeyecektir.
- Emperyalist ilişkiler yeniden yoğunlaşacaktır.

Aradan geçen kırk gün içinde bu yargularımız kanıtlanmıştır.

- Akraba çevreleri ve siyasi çıkar çevreleri paylarını almaya başlamışlardır. İlk teşvik belgelerininin, bir akraba ortaklığı olan ORMA şirketi ile bir MSP menasupları ortaklığı tarafından alınması bilinen gerçekler arasındadır.
- Merkez bankasının milyarları özel kesime peşkeş çekilmektedir.
- Kısa süreler içinde Dünya Bankası ve Chase Manhattan Bankası Genel Müdürlüklerinin hükümetle beraber ülkeye gelmeleri, yine pazar olarak kullanılacaklarımızın, yabancı uzman-kredi-teknik hizmetin ülkeye dolacağını göstermektedir.
- Çıkarlarımızı aykırı "Enerji ajansına" girilmesi için oyunlar tezgahlanmaktadır.
- Petrol üretiminin arttırılacağından bahisle yabancı şirketlere ruhsat verilmektedir. Son Ataç olayında görüldüğü gibi milyonlar yabancı şirketlere peşkeş çekilmekte; kendi öz kaynaklarımıza değil %75'ini dışardan sağladığımız petrole yönelinmektedir. Amerikalı maden mühendisi Thornburg tarafından hazırlanan ve "Petrol kaynaklarımızın Devlet eliyle değil, özel sektör ve yabancı sermaye yatırımlarıyla kıymetlenmelidir.." görüşünü taşıyan 6236 sayılı Maden Yasasının gerekleri yerine getirilmekte ve ülkemiz çıkmaza sokulmaktadır.
- Boraks, Barit, Antimon, Krom, Çinko, Kurşun ve Manyezit; emperyalizmin hakim olduğu pazarlara onların saptadığı değerlerin altında bir fiyatla ve hammadde olarak satılmakta, bu kaynaklarımız talan edilmektedir.
- Genel Sanayileşme sorunundan ayrı düşünülmemeyen olan "ulusal savaş sanayii" konusunda gerekli yan sanayilerin olmadığı gözden kaçılmakta ve otomobil montajından sonra, savaş araç ve gereçleri montajının kârları yolunda; kendilerine "hür teşebbüs" diyenlerin ve arkalarındaki yabancılara çıkarları savunulmaktadır.

Bütün bunlar olurken öte yandan anti-demokratik baskı ve saldırılar yaygınlaştırılmaktadır.

- . Amaçlarına uygun düşmeyen yurtsever yöneticilerin ve teknik elemanların haksızca atılmaları, görevden alınmaları giderek hız kazanmakta ve yaygınlaşmaktadır.
- . Son TRT olayında da görüldüğü gibi geniş kitlelerin değil, bir avuç azınlığın çıkarlarına savunacak bir yayın politikasına yönelmiştir. Halkın uyanmasından, gerçekleri görüp bilmesinden korkulmakta ve kültürel alandaki baskı ve saldırılar yaygınlaşmaktadır.
- . Öğrenci, öğretmen, memur, işçi yani tüm emekçi kitlelere karşı yoğun baskı ve saldırılar sürmektedir. Her gün yeni bir cinayete tanık olunmaktadır.
- . Son günlerde gelişen olaylar ve tertipler 12 Mart sonrası gibi yeniden, ancak belli değişikliklerle yaşandığı ve yaşanacağı izlenimini uyandırmaktadır.

Bu tablo bizlere, yine; ülke çıkarlarına aykırı iç ve dış ekonomik, politik gelişmelerin yoğunlaştırıldığını ve bu gerçeklerin gizlenmesi, dikkatlerin dağıtılması ve hepsinden önemlisi halkın demokratik taleplerinin engellenmesi yolunda baskı ve saldırılara başvurulduğunu göstermektedir.

Bütün bu gelişmelerin ülkemiz ve halkımız açısından tehlikeler doğurduğu ve bu yüklerin faturasını emekçi yığınların ve bir parçası olan biz teknik elemanların ödediği ve ödeyeceği acıklıkla görülmektedir.

Üyelerimizin, halkımızın ve ülkemizin çıkarlarına ters düşen bu iç ve dış gelişmeler karşısında, ekonomik ve demokratik mücadelede bizlere düşen görevler daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle, bugünün koşullarında gerçekleştirilmesi gereken tüm teknik elemanlar arasındaki düşünceler ve davranış birliğinin sağlanmasıdır. Ancak bu olgu tek başına yeterli değildir. Teknik eleman örgütlerinin diğer demokratik kitle örgütleri ile ilişkisi ve teknik eleman kitlesinin diğer çalışan kitlelerle fiili dayanışması sağlanmadan etkili olunamaz.

Kitleler arası ilişki ve fiili dayanışmanın anti-emperyalist, anti-faşist ilkeleri ışığında bu dayanışmaya geciktiren tüm engeller önümüzdeki dönemde aşılmalıdır.

Emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine, faşizme ve onun silâhlandırılmış zorbalarına karşı gelişen demokratik mücadeleye olan katkımız, emekçi kitlelerin özlendikleri gerçekleştirene kadar güçlenerek sürecektir.

Taribimiz ve dünya tarihi bizlere emperyalistlerin değil ulusal kuruluş güçlerinin, sömürgeci değil sömürülen halkın zafere ulaşacağını göstermiştir.

1920'ler Türkiyesinde Vahdettinin İngiliz gemisi ile, 1975'ler Kamboçyasında Lon Nol'un, Vietnamda Kooki ve Van Tiyö'nün, Amerikan uçakları ile yurtdışına kaçışları, dünyamızın görüp geçirdiği tüm işbirlikçilerin geleceğini gözler önüne seren somut örneklerdir.

Gegen bir yıl boyunca daha da gelişen ve güçlenen Birliğimiz adına; XIX. Genel Kuruldaki son sözü, XX. Genel Kurulda da aynen tekrarlayarak konuşmamı bitiriyorum :

"Yüregimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin sökülüp atamayacağını bilinci içinde; bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeçlerinin değil, halkımızın hizmetine sunmak için" her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız.

Saygılarımla.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

SAYI : 48

25.5.1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ-
NİN 20. GENEL KURULU, İKİ GÜN SÜREN
ÇALIŞMALARINI BİTİRDİ ve KONGRE SONUN-
DA AŞAĞIDAKİ BİLDİRİNİN HALKIMIZA AÇIK-
LANMASINI KABUL ETTİ.

12 Mart 1971 ve sonrası döneminin deneyleri ile teçhizatlanmış olan sermaye cephesinin, 4 partiyi bir araya getirerek bir azınlık hükümetini oluşturduğu, demokratik özgürlüklerin hızla yok edildiği, faşist saldırıların yoğunlaştığı, memurların ve teknik elemanların büyük ölçüde kıyım uğradığı bugünlerde toplanan kongrede, demokratik bir meslek örgütü olarak TMMOB'nin görevleri yeniden vurgulandı.

Bir demokratik meslek örgütü olarak TMMOB'nin görevlerinin başında şunlar gelmektedir :

- Tarımdan sanayiye, petrolden ormana, elektrikten mimariye kadar kadar 17 uzmanlık dalında, ülkemizdeki üretim sürecinin hemen her alanında çalışmalar yapan mühendis ve mimarların temsilcisi olarak, kendi uzmanlık alanlarına giren konularda halk yararına olan girişimlerin yanında ve halka karşı girişimlerin karşısında olmak,
- Üyelerinin genel ve güncel konularda karşılaştığı sorunları tesbit etmek ve bu sorunların çözümü için öneriler geliştirmek.
- Ülkemizdeki tüm demokratik kurumların ve bu arada TMMOB'nin varlığının tek güvencesi olan demokratik ortamı kısıtlayıcı her türlü baskıya karşı gücü oranında mücadele etmek.

TMMOB'nin geçen bir yıllık politikasında izlediği ve 20. Genel Kurulda onaylanan bu görevler ışığında, teknik elemanların sorunlarının halkımızın sorunlarının ayrılmaz bir parçası olduğuna inanarak diyoruz ki :

- Emperyalist - Kapitalist dünya ekonomik bir bunalım içindedir. Kamboya, Vietnam yenilgileri ile yeni arayışlar içine giren emperyalizmin ekonomik bunalımının etkileri ülkemize de yansımaktadır.
- Emperyalizmin bu yeni arayışları içinde, Ortadoğu'da tezgahlanan oyunlarda, Kıbrıs ve Ege Kıta sahanlığı gibi konularla Türkiye önemli bir odak noktası haline gelmektedir. Son aylarda emperyalist politikacı trafiğinin en yoğun görünüm kazandığı bir ülke olmuştur.

- Türkiye'deki dışa bağımlı kapitalist ekonomik yapının getirdiği enflasyon, işsizlik ve yoksulluk halkımızın sırtına her geçen gün biraz daha büyüyen bir yük getirmektedir.

Bir yandan bu ekonomik yapı, bir yandan ise halkımızın artan ekonomik ve demokratik istekleri karşısında açmazla düşen sermaye, bu artan istekleri susturmak ve temelde ekonomik sürdürüyü arttırmak için, gayrimillî cepheyi oluşturmuştur. Gayri Millî Cephenin bir ayı geçen uygulamaları, oluşturulan bu sermaye cephesinin niteliğini açıkca ortaya çıkarmaktadır.

- Çok uluslu bir şirket olan BP'ye Anadolu'da petrol arama ruhsatı verileceği açıklanmıştır.
- Türkiye'ye petrol ithal eden yabancı petrol şirketlerinin fiyat artışı istekleri kabul edilmiş, hatta bu isteklerinin üstüne çıkılarak halkımız yolda 80 milyon TL.'lik zarara sokulmuştur.
- Devlet kapısında hiçbir güvencesi olmaksızın çalışan memurlar büyük ölçüde kıyım uğramaktadır. Bugünkü hükümeti oluşturan partilerin, partizanca girişimleri sonucu, yüzlerce yurtsever teknik eleman görevlerinden alınmıştır. Görevlerinden olan, kıyım uğrayan teknik eleman ve memurların sayısı astronomik bir düzeye ulaşmıştır.
- Halkımızın içinde yaşadığı somut gerçekleri bir ölçüde yansıtmaya çalışan TRT'ye tahammül edilememiş ve bu kurumun başına sermayenin açık destekçisi olan bir profesör getirilmiştir.
- İşçilere, öğretmenlere, öğrencilere karşı düzenlenen baskılar yoğunlaşmıştır. Bazı illerde grev izne bağlanmıştır. Anadolu'nun hemen her yerinde ilerici kurum ve kişilere saldırılar düzenlenmiştir. Ve bütün bunların yanında, artık sorumluları bazı yargı organları tarafından da açıklanan bu saldırıların içinde olanlar, serbestçe dolayabilmektedir. Buna karşılık demokratik isteklerde bulunan herkes özgürlüğünden olmaktadır.
- Yüksek öğrenim kurumlarında sermayenin silahlı zorbaları serbestçe dolayırken, öğrencilere karşı disiplin yönetmeliği en şiddetli bir biçimde uygulanmakta, öğrenciler ağır cezalarla baskı altında tutulmaktadır.
- Türkiye'nin enerji politikasınının dışa bağımlılığını pekiştirecek olan Enerji Ajansına girme kararı konusundaki hükümet görüşü kesinleşmiştir. Yine dışa bağımlı enerji politikasınının bir ifadesi olan fuel oil santrallerine dayalı enerji üretimi öngörülmüştür.
- MC hükümetinin döviz gereksinimini karşılamak için, antimon ve bor gibi madenlerin işletilmeden ihracına yönelmiştir. Yabancı madencilik tokellerine daha fazla çıkar sağlayacak yeni maden yasaları geliştirilmektedir.

- . Dünya Bankası Başkanı Mc Namara ile kurulan ilişkilerle, yabancı proje ve mühendislik hizmetlerini arttırıcı ve yerli teknik gücümü- zü, teknolojik düzeyimizi kısırlaştırıcı yeni anlaşmalara doğru adımlar atılmaktadır.
- . Tekstil sanayinin bunalmış neden gösterilerek, tekstil sanayicilerini sözde zor durumdan kurtaracak üzere tekstil mamullerine yüzde 20'ye yakın zam yapılması kararlaştırılmıştır.
- . Köylüyü koruma politikası adı altında bir yandan orta ve büyük öl- çekte toprak sahiplerine, diğer yandan plastik ve boya, lastik sana- yicilerine yarayan, tarımsal üretimi arttırmayacak olan gübre fiyat- larını indirme kararı ile çalınanların sırtına 5 milyarlık yeni bir yük bindirilmiştir.
- . Kıdem tazminatının 30 güne çıkarılmasını bağören kararname, MC hükü- metinin ortakları tarafından etkisiz hale getirilmiştir. Diğer yan- dan faşist saldırıların yanında, halka yapılan baskıları yoğunlaş- tırmak, gelişen demokratik muhalefeti susturmak ve ekonomik sömürdüyü halkın dikkatinden kaçırmak üzere devarları kıçkırtıcı resimler yapmaktan başlayıp, Başbakanı yumruk atmaya kadar varan çirkin ve ilginç düzenlemeler yapılmaktadır.

Biz inanıyoruz ki, genelde tüm halkımız ve özelde biz teknik elemanla- ra karşı girişilen bu saldırılar karşısında emekçi yığınların en önemli görevlerinden biri, demokratik mücadelede yerlerini en etkin biçimde almaktır.

Yukarıda sıraladığımız ilkeler ışığında demokratik meslek örgütlerinin tek tek kendi başlarına ve birbiriyle çekişen konularda ortaklaşa yap- cakları çalışmalar demokrasi mücadelesinin zorunlu bir parçasıdır. Şimdiye kadar olduğu gibi, bundan böyle de, üyelerimizden ve kuruluş yaşamızdan aldığımız güçle bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde, teknik elemanların ve tüm çalışanların toplu sözleşme ve grev hakkı- la donatılmış sendikalaşma mücadelesinde üzerimize düşen görevi yap- cağız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

SAYI: 49

25/5/1975

TÜRK MÜHENDİS ve MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
20.GENEL KURULUNDA ALINAN KARAR UYARINCA,
GENEL KURUL BAŞKANI ERGUN UNARAN
BAŞBAKAN ve BAKANLARA TEKNİK ELEMAN
KIYIMINI KINAYAN BİR TELGRAF ÇEKTİ.

ÇEKİLEN TELGRAFIN BİR ÖRNEĞİ CUMHURBAŞKANI-
NIN BİLGİSİNE SUNULDU.

20. Genel Kurul Başkanı Ergun Unaran'ın Genel Kurul adına çektiği telgraf metni aynen şöyledir :

" Ülkemizde, kişi ve kuruluşlar üzerinde uygulanan baskılar, kanunsuz işlemler son aylarda hızla artmakta ve kıyım uğrayan kamu görevlilerinin büyük bir kısmını yurtsever teknik elemanlar oluşturmaktadır.

Bu kıyım giderekten Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Oda Yöneticilerini de hedef almıştır. Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Orhan Akbulut, yasal görevi gereği olarak Odası adına yaptığı çalışmalarından dolayı hakkında soruşturma açılmıştır. Aynı nedenlerle, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı Evren Kaynak, Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Mete Tuncalp görevlerinden alınmışlardır.

TMMOB 20 inci Genel Kurulu, teknik elemanlar ve onların yöneticilerine uygulanan baskı ve kanunsuz işlemleri, Birliğimize yöneltilen bir saldırı olarak nitelmiş ve bu girişimleri oybirliği ile kınamıştır.

Bilginize sunarım, Saygılarımla."

T.M.M.O.B. 20.Genel Kurul Başkanı

E. Unaran

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 50

29/5/1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
20. GENEL KURULUNDA SEÇİLEN BİRLİK YÖNE-
TİM KURULU DÜN TOPLANARAK GÖREV BÖLÜMÜ
YAPTI.

BİRLİK BAŞKANLIĞINA YENİDEN SEÇİLEN TE-
OMAN ÖZTÜRK, TOPLANTIDAN SONRA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA : "ŞİMDİYE KADAR OLDUĞU GİBİ
BUNDAN BÖYLE DE, ÜYELERİMİZDEN VE KURU-
LUŞ YASAMIZDAN ALDIĞIMIZ GÜÇLE, BAĞIM-
SIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE, TÜM
ÇALIŞANLARIN VE TEKNİK ELEMANLARIN SO-
RUNLARININ MÜCADELESİNDE, ÜZERİMİZE DÜ-
ŞEN GÖREVLERİ YAPACAĞIZ." DEDİ.

Çalışmalarını tamamlayan TMMOB 20. Genel Kurulu tarafından seçilen
Birlik Yönetim Kurulu dün toplanarak görev bölümü yapmıştır.

Teoman Öztürk'ün yeniden Başkan seçildiği Yönetim Kurulunda, Başkan
Yardımcılığına İsmet Rıza Çebi, Saymanlığı Medet Özbek getirilmişler-
dir.

Yeni Yönetim Kurulunda görev alan diğer üyelerin isimleri ise şöyledir:

Abdülkadir Kahraman, Osman Sencer, Fevzi Küpeli, Cevdet Karataş, Arif
Delikanlı, Mahmut Arman, Engin Akon, Yalçın Çilingir, Melih Törel, Saba-
hattin Yalkın, Nedim Ergüven, Hüseyin Gürsoy, Orol Ataman ve Mansur
Bilgeç.

Toplantıdan sonra bir açıklama yapan Birlik Başkanı Teoman Öztürk
şunları söylemiştir :

"Çok yönlü sömürüye ve anti-demokratik uygulamalara karşı yurtsever
ve çalışanlardan yana mühendis ve mimarların sesi haline gelen Birli-
ğimiz 20. Genel Kurulundan güçlenerek çıkmıştır.

Şimdiye kadar olduğu gibi, bundan böyle de, üyelerimizden ve kuruluş
yasamızdan aldığımız güçle, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde,
tüm çalışanların ve teknik elemanların sorunlarının mücadelesinde
üzerimize düşen görevleri yapacağız.

Üyelerimizin, halkımızın ve ülkemizin çıkarlarına ters düşen girişimlerin giderek yoğunlaştığı şu günlerde de , yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurt severliği baskı ve zulüm yöntemlerinin sökülüp atamayacağına bilinci içinde, bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgecilerin değil, halkımızın hizmetine sunma yolunda her çabayı güçlendirerek sürdürmeye kararlıyız.

20. Genel Kurulumuzdan aldığımız güçle, göreve başlıyoruz."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 51

28.6.1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
VE BİRLİĞE BAĞLI ODALAR SON GELİŞME-
LER ÜZERİNDE GÖRÜŞLERİNİ KAMU OYUNA
AÇIKLADILAR;

Son günlerde ülkemiz, yoğunluğu giderek artan faşist baskı ve teröre sahne olmaktadır.

Enson Gerede, Erzurum ve Diyarbakır'da görüldüğü gibi, olaylar yaratılmakta, yasal toplantılar basılmakta, katılanlar kurşunlanmakta ve öldürülmektedir. Bu saldırı ve cinayetler "iktidar sorumlu tutularak "caniler ve katiller iktidar" denilmektedir.

Bazı siyasi parti yöneticileri ülke halkını ırkçı, faşist görüşleriyle bölmekten kaçınmamakta ve halkımızı faşist saldırılar için hedef olarak göstermektedirler.

Tüm çalışanların ekonomik ve demokratik istekleri antidemokratik yöntemlerle susturulmakta, devlet kuruluşlarında güvencesiz çalışanlar kıyım uğratılmakta, yurtsever teknik elemanlar da ekonomik ve politik baskılar altında tutularak görevlerinden alınmaktadır.

Yurtsever davranışlarından dolayı, öğretmenler ve örgütleri yoğun saldırılara hedef olmaktadır. Öğretmenler yaralanmakta, öldürülmektedir.

Yüksek öğrenim kurumlarında öğrencilerin demokratik istekleri yöneticilerin katı disiplin yönetmelikleri uygulamasının yanında silahlı faşist saldırılarla karşılaşmaktadır. Cinayetler işlenmektedir.

Faşist saldırıların kaynağı yargı organlarında açıklanırken, yeni düzenlemelerle egemen güçlerin araçları konumuna sokuşmak-istenen güvenlik kuvvetleri saldırganlarla birlikte hareket eden duruma getirilmek istenmektedir.

Sermayenin örgütleri, kitlelerin ekonomik ve demokratik taleplerini antidemokratik yöntemlerle engellemeyen devlet yöneticilerini görevlerinden aldırabilmektedir.

İÇ POLİTİKADA BASKI VE TERÖR SÜRDÜRÜLÜRKEN DIŞ POLİTİKADA BAĞIMLI-
LIĞI PEKİŞTİREN GİRİŞİMLERDE BULUNULMAKTADIR.

Uluslararası Enerji Ajansına girilerek dışa bağımlılığımız, enerji politikası ile pekiştirilmiştir.

Amerikanın uyguladığı silah ambargosunun karşısında tekelci sermaye temsilcileri onur kırıcı davranışlarla dışa bağımlılığımızı sürdürmeye çalışmakta, emperyalizmin yeni sömürü yöntemini gerçekleştirmek amacıyla ülkemizi hedef alan davranışları gizlemeye çalışmaktadırlar.

Ege kıta sahanlığı ve Kıbrıs konuları emperyalizmin yeni aramalarına uygun çözümlenmeleri getirecek platformlara götürülmüştür.

TMMOB VE BAĞLI ODALAR, ZAMANINDA, MİLLİYETÇİ CEPHE İKTİDARINA GÜVEN OYU ALSA DAHI GÜVENMEDİĞİNİ BELİRTMİŞTİ.

İçinde bulunduğumuz durum ve sermayenin bu yeni tirmanış girişimleri konusundaki görüşlerimizi TMMOB ve bağlı odalar olarak 11 Nisan günü şöyle açıklamıştık ,

"Halkın ve onun bir parçası teknik elemanların gelişme düzeyine uygun ve anayasal haklar mücadelesine olanak sağlayacak demokratik ortamın oluşturulmasının zorunlu olduğu bir dönemde, kendisi gibi düşünmeyenleri, tüm emekçi kitleleri baskı ve tehditle sindirmede sokaktan medet uman çevrelerin hükümet kurma girişimi, toplumumuz adına büyük bir kayıptır ve kaygı vericidir."

.....
.....

"Kısaca, yeni hükümet bu program ile, bir avuç egemen azınlığın çıkarı uğruna geniş emekçi yığınlarını ekonomik ve politik olarak sürekli baskı altında tutacak ve emperyalizmle bağları daha da pekiştirecektir. 50.000 mühendis ve mimarın temsilcisi olan TMMOB ve ona bağlı odalar kendi kitlemizin ve halkımızın özlüklerine ters düşmekte olan bu hükümete güven oyu alsa dahi güven duymadığımızı açıklamayı görev sayıyoruz..."

ARADAN GEÇEN ÜÇ AY GÖRÜŞLERİNİZİN DOĞRULUĞUNU KANITLAMISHTIR.

EGEMEN GÜÇLER İÇİNDE BULUNDUKLARI ÇIKMAZDAN KURTULMANIN YOLUNU FAŞİST BASKI VE TERÖRLE BİRLİKTE EMPERYALİZME BAĞIMLILIKTA GÖRMEKTEDİRLER.

Ülkemizde sürdürülmekte olan ekonomik-politik sistem egemen güçlerin sömürsünü sağlayan emperyalist kapitalist sistemin bir parçasıdır. Bugün bu sistemin yürütücüsü durumunda bulunan Milliyetçi Cephe iktidarı egemen sınıflar arası çelişkinin çıkarbirliğine dönüşmesi sonucu ortaya çıkmıştır.

Egemen güçlerin bugün içine düştükleri kendi iç bunalımları bağımlı oldukları dünya emperyalist güçlerinin bunalımıyla büyümektedir. Pazar ve sermaye sorunlarında girdikleri darboğazlardan kurtulabilmek için demokratik güçleri antidemokratik yöntemlerle baskı altına tutmaya, engellemeye çalışmaktadırlar.

Kitlelerin ekonomik ve demokratik taleplerinin hızla yükselmesi karşısında baskı ve terör yöntemlerini yoğunlaştırırken bağılı oldukları uluslar arası tekelci sermayeden çok yalıtılmış yardım istemektedirler.

Halkın istemlerine cevap vermeyen bir sanayileşme için yatırım ve yabancı sermaye izinlerini çıkarmakta, yeraltı kaynaklarını yok edecek değerler karşısında uluslar arası tekelci sermayenin yararına çalışmaktadırlar.

Nevar ki ; Emperyalist-kapitalist dünya kazanılan bağımsızlık mücadeleleriyle daha büyük bunalımların içine düşmüştür. Bu düşüş onu yeni aramalara götürürken ülkemizi önceli bir odak noktası haline getirmiştir. Emperyalist ülke ve uluslar arası finans örgüt yöneticilerinin yoğun trafiğine sahne olmamız böyle odak noktalarından biri olmamızdan gelmektedir. Emperyalist sömürü ve denetim için istedikleri şekilde yeni bir düzenlemenin peşinde koşmaktadırlar.

Halkımızın her geçen gün artan bir hızla bağımsızlık ve demokrasiden yana çıkışı, sömürünün yeni düzenlemeleri içindeki yerli ve yabancı sermaye ortaklığını temelinden sarsmakta, oyunlarını bozmaktadır. İşte, son günlerde yoğunlaşan faşist baskı ve terör, işçi, öğrenci, öğretmen öldürülmeleri, tüm antidemokratik uygulamalar, halka karşı olan bu ortaklığı sürekli kılmayı amaçlamaktadır.

Ülkemizdeki egemen güçlerin sömürüyü arttırmak ve dışa bağımlılığı pekiştirmek yolundaki bu yeni tiranlık politikaları karşısında bir kez daha vurgulayarak diyoruz ki;

BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİDEN YANA GÜÇLERİ YOKETMEYİ AMAÇLAYAN FAŞİST BASKI VE TERÖRÜN SÜRDÜRÜLDÜĞÜ İZLEN VE SÜRDÜREN YÖNETİCİLER ÜLKEMİZİ GİDEREK KARANLIĞI GÖTÜRMEK İSTEMEKTEDİRLER.

FAŞİST BASKI VE TERÖR, HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİDEN YANA MÜCADELESİNİN KARŞISINDA DEVAM ETMEYECEKTİR VE ERGİÇ YENİLECEKTİR.

BU GİRİŞİMLER KARŞISINDA TÜM BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİDEN YANA GÜÇLERİN CİDDİ BİR MÜCADELE VERİMLERİ GERÇEĞİNE İNANIYORUZ. BU MÜCADELEDE TMMOB VE BAĞLI OVALARI OLARAK, BUGÜNE KADAR OLDUĞU GİBİ KENDİMİZİ DÜŞEN GÖREVLERİ YERİNE GETİRECEK VE MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRECEĞİZ.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 52
13.7.1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
ODTÜ 'DE SOMUTLAŞAN GELİŞMELER ÜZERİNE
GÖRÜŞLERİNİ KAMU OYUNA AÇIKLADI.

Ülkemiz hısı gittikçe arttırılan bir baskı ve teröre sahne olmaya devam etmektedir.Devlet kuruluşlarından Üniversitelere,işyerlerinden kitle örgütlerine kadar her alanda sürdürülen ve kitlelerin haklı isteklerini boğmayı amaçlayan baskı yöntemlerinin somutlaştığı bir yer ODTÜ olmaktadır.

ABD'nin isteğiyle kurulan ODTÜ'sinde öğretim üyeleri ve öğrenciler üzerinde yıllardır kurulmaya çalışılan baskı,bugün yeni boyutlara erişmiştir.

Özerkliği olmayan bu Üniversitede,siyasal iktidarların dileğince yönetebilecekleri bir statüyle,öğretim üyeleri iktidardan yana olup olmama yönü bir değerlendirmeyle;siyasal baskı altında tutulmaktadır.

Öğrencilerin demokratik talepleri siyasal baskı aracı haline getirilen disiplin yönetmelikleriyle boğulmaya çalışılmaktadır.Eğitim aracı olan sınavlar idari baskı aracı olarak kullanılmaktadır.

Bu durum ülkemizde bağımsızlık ve demokrasiden yana olan halkımıza karşı sürdürülen antidemokratik uygulamaların bir parçasıdır ve uygulanmakta olan sistemden kaynaklanmaktadır.

Ösünde sömürüye dayanan bu sistemin sürdürülmesinden yana olan egemen güçler bunalımın içine düşmüşlerdir.Bunalımdan kurtulma yolu olarak gördükleri sömürünün arttırılması ve bağlı oldukları uluslararası tekelci sermayenin yardımları için yeni aramalar içine girmişlerdir.Nevar ki,uzandıkları dış yardımın da içinde bulunduğu bunalımla daha büyük açmazlara girmektedirler.

Yerli ve yabancı ittifakın sömürüyü arttırma ve sürekli kılma yönündeki yeni düzenlemeleri,halkımızın bağımsızlık ve demokrasiden yana istemleriyle bozulmaktadır.Buda egemen güçlerin kitleler üzerinde baskı ve terör uygulamalarının yoğunlaştırmasını getirmektedir.

Yurtsever davranışlar içinde bulunan bulunan kişi ve kuruluşlar,faşist baskılar için hedef olarak gösterilmekte,kitlelerin haklı isteklerinin karşısına devlet kuvvetlerini çıkarma uğraşı içine girmektedirler.

Egemen çevreler özellikle sıkıyönetim uygulamasından,kitlelere karşı ve kendi çıkarları doğrultusunda yararlanmaya çalışmaktadırlar.

Ülkemizde egemen güçlerin sömürüyü arttırmak, dışa bağımlılığı pekiştirmek ve kitlelerin demokratik taleplerini boğmak yönündeki yeni uygulamaları karşısında diyoruz ki;

ODTÜ 'DE BUGÜNE KADAR SAĞLANAMIYAN EĞİTİM ÜNİVERSİTE İÇİ DEMOKRATİK İŞLERLİK SAĞLANARAK SÜRDÜRÜLMELİDİR.

SİYASAL BASKI ALTINDA TUTULMAYA ÇALIŞILAN ÖĞRETİM ÜYELERİ ÜNİVERSİTE İÇİ DEMOKRATİK İŞLERLİĞİN GERÇEKLEŞMESİ YÖNÜNDE ÇABA GÖSTERMELİDİR.

ÜLKEMİZİ HERGEÇEN GÜN KARANLIĞA GÖTÜREN EGEMEN GÜÇLERİN, BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİDEN YANA OLAN HALKIMIZI BASKI VE TERÖRLE SİNDİRME VE SUSTURMAYA YÖNELİŞLERİ BAŞARIYA ULAŞAMIYACAKTIR.

UYGULAMA GEREKÇESİ ORTADAN KALKMIŞ OLAN SIKIYÖNETİM KALDIRILMALIDIR.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 53
17/7/1975

TEKNİK ELEMANLARA VE ÖRGÜTLERİNİ KARŞI GİRİŞİLEN SALDIRI VE BASKILAR ARTIYOR. SON GÜNLERDE GELİŞEN OLAYLAR KARSISINDA TÜTEB BAŞKANI OSMAN AYBEERS VE TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ORTAK BİR DEMEÇ VERDİLER.

Ortak demeç aynen şöyledir:

Ülkemizde yıllardır sürdürülmekte olan anti-demokratik baskılar ve faşist saldırılar son yıllarda Milliyetçi Cephe İktidarıyla birlikte giderek yoğunlaşmış ve çalışan kitlelere ve onların örgütlerine yönelmiş bulunmaktadır.

Ekonomik ve politik açıdan dış bağımlılığımızın ağrmsesini ve pekiştirilmesini isteyenler içte yağma ve talanı sürdürenler bu amaçla baskı ve saldırıları arttırmaktadırlar. Bu çabalara karşı çalışanların ve örgütlerinin demokratik mücadeleleri engellenmek istenmekte, baskı ve saldırılar hergeçen gün yeni boyutlara ulaşmaktadır. Bugün baskı ve saldırıların kamu kuruluşu niteliği taşıyan ve demokratik kitle örgütü görevini yerine getiren kuruluşlara ve bu kuruluşların üyelerine yöneltilmesi olağan hale gelmiştir.

Son günlerde gelişen olaylar sırasında TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın toplantı salonunda düzenlenen bir sendika toplantısına saldırılmıştır. Burada yapılan bir işçi örgütünün toplantısını dağıtmayı amaçlayan faşist saldırganlar makina mühendisleri odasının toplantı ile ilgisi olmayan bölümlerinde tahrip etmişlerdir.

150.000 teknik elemanın 2. Teknik Eleman Kurultayı'nda aldığı "Sendikal Haklar Mücadelesi" kararı doğrultusundaki çalışmalar baskılarla önlenmeye çalışılmaktadır. İstanbulda işçilere uygun olarak yapılmak istenen afiş asma çalışmaları gerekçe gösterilmeden önlenmiş ve afişleri asmakta olanlar gözaltına alınmıştır.

"Teknik elemanlara ve tüm çalışanlara sendikal hakları verilmelidir."

"Teknik eleman arkadaşlarımızın grev ve toplu sözleşme hakkı için TÜTEB ile birleşelim."

"Tüm emekçi halkımız ve teknik elemanlar üzerindeki faşist baskı ve kıyım son."

" Teknik elemanlar bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde emekçi halkımızın yanındadır." ifadelerini taşıyan afişler için gerekli yasal işlem yapılmış ve asılma izni alınmış olmasına rağmen afişlerin asılmasının engellenmesi ve afişleri asmakta olan 22 kişinin göz altına alınması yasal güvencenin olmadığı yönündeki görüşlerimizi kanıtlamaktadır.

TMMOB Mimarlar Odası gerekçe gösterilmeden Sıkıyönetim Komutanlığının emriyle aranmıştır. Bir takım olaylara ilişki kurulmaya çalışılarak kamu kurumu niteliğindeki bir kuruluşun böyle bir işleme hedef alınması düşündürüktür.

Bütün bu olaylar aylardan beri yoğunlaşarak süregelen baskı ve saldırıların ve anti-demokratik uygulamaların ne derece yaygınlaştırıldığına yeni bir kanıttır. İşçilere, öğretmenlere, öğrencilere teknik elemanlara yani tüm çalışanlara ve çalışanlardan yana olanlara yöneltilen bu tür baskı saldırı ve yıldırma eylemlerinin gelişen mücadeleyi geriletmeyeceğine kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Bütün bu olayların ülkemizdeki ekonomik-politik sistemden kaynaklandığının bilincinde olan biz teknik elemanlar bu tür girişimlere karşı tüm demokratik güçlerin sonuna kadar mücadele edeceklerine inanıyor bu mücadelede payımıza düşeni yılmadan sürdüreceğimizi kamu oyuna bir kere daha açıklamayı görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 54
29.7.1975

ABD SILAH AMBARGOSUYLA ORTAYA ÇIKAN İÇ VE DIŞ GELİŞMELER KONUSUNDA TMMOB'DE BİR BASIN TOPLANTISI DÜZENLENDİ. 29.7.1975 SALI GÜNÜ (EĞÜN) SAAT 10.00'DE YAPILAN BASIN TOPLANTISINDA AÇIKLANAN GÖRÜŞ METNİ AYNEN ŞÖyledİR :

" EGEMEN ÖZVRELERİN MC İKİTİTLİ İÇ VE DIŞ POLİTİKASI HALKIN GÖZÜNDE ÖNÜNE SERİLMİŞ VE İFLAS ETMİŞTİR.

İktidarda

Halen ~~MC~~ olan-siyasi partiler ve onların liderleri tarafından yıllardır halkımıza dost müttefik ve sosyal güvenliğimizin en büyük teminatı olarak gösterilmeye çalışılan ABD, ambargo olayı ile, niha-yet, iç ekonomik politik çakmazlar içinde bunaldıkları bir dönemde, en sadık dostlarını dahi mahkûm ederek gerçek yüzünü gösterdi.

İktidarı

Ancak MC ~~MC~~, ulusal çıkarların ve halkın ekonomik sorunlarının hayati önem kazandığı bir dönemde, ABD'nin ulusal onurumuza yönelik, korsanca tavrına rağmen yıllardır izlediği politikasında umutsuzca çarpınmaktan başka bir şey yapamamaktadır.

İktidarın silah ambargosu karşısındaki tutumu, başından beri, Amerikan çıkarlarına tehlikeye düşürmemek için ulusal onuru ve halkın çıkarlarını harcosmak yönünde olmuştur. ABD'nin somut düşmanca tavrına yıllardır varlığını reddettikleri ABD Üslerine karşı ne olduğu bilinmeyen "geçici statü" uygulama tehditi ile karşı çıkılmış fakat kısa sürede bu uygulama ertelenmiştir. Hükümetin Amerikan Üsleri hakkında aldığı son karar da bu tavizci tutumun yeni bir örneğidir. Üsler kapatılmamış, bayrak indirme-bayrak çekmeden öte gitmeyen gösteriler sehnolenmiştir. Türkiye'deki en önemli Amerikan Üsü olan İncirlik Üsüne dokunulmamıştır. Tüm ortadoğu ülkelerine karşı bir tehdit merkezi-olan ve nükleer silahlarla dolu bulunan bu üsse el konulması bu iktidarın yapamayacağı bir harekettir. Milliyetçi Cephenin yaptığı, halkın tepkisinden kaçınmak için, Amerikanın hayati çıkarlarına dokunmadan Amerikaya karşı misilleme yapıyor görünmekten ibarettir. Bu dış politika öyle bir noktaya getirilmiştir ki müslüman ülkeler konferansında, İsrail'in Birleşmiş Milletler'den çıkarılmasına Türk Dışişleri Bakanının Cidde'de koyduğu imza, Washington'da ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından iptal edilebilmektedir.

İKTİDARI

MC ~~MC~~ GERÇEKLERİ GİZLEMEK İÇİN SAHTE EKONOMİK KALKINMA GÖSTERİLERİNDE BULUNMAKTADIR.

Döviz rezervleri büyük sermayeye ve spekülörlere dağıtılarak eritilmiştir. İthalatın yürüyebilmesi için hükümet-fiili bir devalüasyon yapmak zorunda kalmıştır. Senato seçimlerinde şanelarını yitirmek istemeyen-Cepheci Partiler-Türk Parasının değerini yitirmesine kapı açmışlardır. Hesapsız kredi ve subvansiyonlarla emisyon hacmi

hızla büyütülmektedir. Durum böyle iken dış politikadaki teslimiyetçiliğini ve iç politikadaki sömürdü parlak temel atma törenleri ile halkın gözünden saklayabileceğini-senen Milliyetçi Cephe Süleyman Demirel'in başkanlığında bir süredir temel atma törenleri düzenleyerek temeller atmaktadır. Örneğin Afgan-Elbistan projesinin finansman kaynakları sağlanamamıştır, bu günkü şartlarda gerçekleşme olanağı da yoktur.

ULUSAL ONURUMUZU AYAKLAR ALTINA ALAN VE TÜM KAYNAKLARIMIZI YABANCI-LARA PEŞKEŞ ÇEKEN MC, HALKIMIZA BASKI VE ZULMU REVA GÖRMEKTEDİR.

Bağımlı dış politika, ulusal değerleri israf eden ekonomi politika özünde antidemokratiktir. Ülkenin yönetimini ülke dışına kaydırmakta, ekonomiyi bir avuç spekülâtörün tekeline bırakmaktadır. Bu politikanın yürütücüsü olan Milliyetçi Cephe, siyasi iktidarı elinden kaçırmamak için demokratik haklara karşı tertiplere girişmiştir. Amaç gerçeklerin açıklanmasını engellemek, baskı ve terör ortamı yaratarak uyanan kitleleri sindirmektir. Bu amaçla Anayasa ihlal edilerek sıkıyönetim ilan edilme nedeni dışında kullanılmaktadır. Keyfi bir-yönetimin hüküm sürdüğü, ne akademik ne de idari özerkliğin bulunmadığı Ortadoğu Teknik Üniversitesinde, tayinle gelmiş üniversite idarecilerinin zorba tutumunu protesto eden öğrenciler sıkıyönetimin başlıca hedefi ilan edilmiş; üniversite yönetiminin asılsız ihbarları ile öğretim üyeleri, öğrenciler tutuklanmıştır. İç güvenlik neden gösterilerek grevler ertelenmekte, işçilerin demokratik hakları kısıtlanmaktadır. Açık bir gerekçe gösterilmeksizin Mimarlar Odası aranmış, teknik elemanların sendikalaşma haklarını savunan afişler toplatılmış, afiş asanlar göz altına alınmıştır.

Öte yandan faşist zorbalar bütün Türkiye'de yurtseverlere, demokratik örgütlere, siyasi partilere saldırılar düzenlenmekte, cinayetler işlemektedir. Bu silahlı saldırıda bulunan bu zorbalarından hiçbiri yakalanmamış haklarında kovuşturma yapılmamıştır. Silahlı zorbalar hakim önüne çıkartılmazken dergiler, kitaplar hakkında hergün yenibir dava açılmaktadır.

Cephe ^{İktidarının} ~~iktidarının~~ el koyduğu TRT, MC nin seçim borazanı haline gelmiştir. Demokratik kuruluşların bülten ve bildirilerine kesin sansür uygulanmaktadır.

ULUSAL ONURUMUZU AYAKLAR ALTINA ALAN BU UFAK VERİCİ POLİTİKA HALKINIZIN MÜCADELESİYLE YENİLECEKTİR;

Bugüne kadar daima yurdumuzun bağımsızlığını, ulusal kaynaklarını savunan yurtsever teknik elemanlar olarak Milliyetçi Cephenin ABD'ye bağımlı dış politikasını, büyük sermaye ve spekülâtörler için çalışan ekonomi politikasını halkımıza karşı düşmanca bir tavır olarak

görüyoruz. ABD üseleri gerçekten kapatılmadıkça, İncirlik Üssü Ortadoğu halklarının üstünde dolayan bir kılıç olmaktan çıkarılmadıkça, NATO'dan çıkılmadıkça, haysiyetli bir dış politika uygulanamaz. ABD'nin gaspettiği 185 milyon dolara karşılık yurdumuzun Amerikanın Türkiye'deki mal varlıklarına el koymak yurdumuzun en doğal hakkıdır. Bugün Türkiye'nin bloklar dışı bağımsız bir politika izleme olanağı mevcuttur, ulusal onuru ayaklar altına alan ulusal değerleri israf eden Milliyetçi Cephe zorbeliğe da başvurursa iktidarını sürdürme şansını yitirmiştir.

BAĞIMSIZ TÜRKİYE SLOGANINI SUÇ SAYAN, ABD ÜSLERİNİN KAPATILMASINI, NATO'DAN ÇIKILMASINI İSTİYENLERİ İDAM SEHPASINA YOLLAYAN BU ZİHNİYETİN ÜLKEMİZİN BAĞIMSIZLIĞI YOLUNDA ADIMLAR ATACAĞINA BİZ İNANMIYORUZ.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 55
29/7/1975

TMMOB VE BAĞLI 17 MÜHENDİS VE MİMAR
ODASI MAHALLİ İDARELERE KARŞI UYGULANAN
MALİ VE POLİTİK BASKILARA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.

MC İKTİDARI YEREL YÖNETİMLERİ MALİ VE POLİTİK BASKI ALTINDA
TUTMAKTADIR.

Dışa bağımlı kapitalist bir gelişme düzeni içinde bulunan ülkemizde, hızlı kentleşmenin yarattığı sorunların ağırlığı her geçen gün kendini daha kuvvetle duyurmaktadır. 1930 yılında çıkarılan bir kanunla sağlanabilen gelirlerle kent hizmetlerinin yapılması olanaksız hale gelmiştir.

6.4.1975 günü okunan hükümet programında "... şehirleşme meselelerinin halledilmesi maksadıyla belediyelerin mali ve teknik bakımdan yeterli güce kavuşturulmasına çalışılacaktır..... Belediyelimizin şehir ve kasabalarda yaşayan vatandaşlarımıza hizmet götürmede içinde buldukları sıkıntıları giderici tedbirler alınacaktır..." denilmekle birlikte somut hiç bir olumlu adım atılmamıştır. Büyük kentlerimizdeki belediye başkanlarının değişik politik görüşte olmaları nedeniyle, yapılan yardımlar bile kesilmiş ve yerel yönetim maddi olanaksızlıklar içinde halkla karşı karşıya getirilmek istenmiş ve kent halkında seçme hakkını kullanması nedeniyle cezalandırılmıştır.

Belediyeler maddi olanaksızlıklar nedeniyle, işçilere aylardır ücret ödeyememektedir. Egemen iş çevrelerine milyarlarca lira kredi açan MC iktidarı, belediye işçilerinin ağılıkla mücadelesini umursamamakla kimlerin çıkarlarını korumak için iktidar olduklarını bir kez daha açığa vuruyorlar. İlan edilme gerekçeleri dışında kararlar almakta olan sıkıyönetim ise, işçilerin en doğal hakkı olan grevi yasaklama yoluna gitmekte ve böylece emekçiler hem çalıştırılarak, hem de tüm haklarından yoksun bırakılarak açlığa itilmektedir.

Biz TMMOB ve 17 mimar ve mühendis Odası olarak emekçilerin sorunlarının çözülmesi ve yerel yönetimlerin mali baskıdan kurtarılarak demokrasinin gereklerinin tam olarak uygulanması yolunda verilen mücadelenin yanında olduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 56

9.8.1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, BUGÜN ANKARA'DA VERDİĞİ YAZILI DEMEÇTE; AMBARGO İLE ORTAYA ÇIKAN VE GELİŞEN SON DURUMLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

ÖZTÜRK: "ÜLKEMİZ, SON ELLİ YIL İÇİNDE, ULUSAL ONURUMUZUN VE ÇIKARLARIMIZIN AYAKLAR ALTINA ALINDIĞININ BU DERECE AÇIKÇA YAŞANDIĞI; FAKAT HUNA RAĞMEN ŞAŞKINLIĞIN, SUSKUNLUĞUN, OLAYLARI VE GERÇEKLERİ HALKIMIZIN GÖZÜNDE Kİ KAÇIRMA ÇABALARININ İNATLA SÜRÜTÜRLÜĞÜ, DÖZLEŞİNE BİR DÖNEM GEÇİRİLMİŞTİR." DEDİ.

Teoman Öztürk'ün demeci aynen şöyledir:

"Türkiye teknik elemanlarının bir kesimini oluşturan bizler, ABD emperyalizminin sömürü krikacını kendi alanlarımızda, yıllardan beri, görmekte ve fiilen yaşamaktayız. Petrolümüzden borsakımıza, linyitimizden kromumuza, kentlerimizden insanlarımıza kadar her alanda gördüğümüz sömürünün altında, ABD'nin ve onun öncülük ettiği diğer emperyalist-kapitalist ülkelerin yer aldığını bir çok kereler vurguladık.

Olayların hızla geliştiği ve yeni boyutlara ulaştığı şu günlerde, görüşlerimizi halkımıza bir kere daha açıklamayı görev sayıyoruz.

ABD'nin dünyada kurulmasına önderlik ettiği tüm ekonomik, politik ve askeri ittifaklar; sürdürdüğü sömürüyü sürekli kılmak, yoğunlaştırmak ve meşrulaştırmak amacını taşımaktadır. Ülkemiz otuz yıldan bu yana, ABD ve NATO'nun çizdiği yolu izlemiş, bölgede ve dünyada ikili anlaşmalar ve askeri ittifaklar aracılığıyla ABD'nin ve onun öncülük ettiği diğer emperyalist-kapitalist ülkelerin çıkarlarını savunmuştur.

Bugün, ülkemizde, çıkarlarımıza aykırı olan ve bağımsızlığımızı zedeleyen bu tutarsız ilişkilerin ve politikaların sonuçları yaşanmaktadır.

Ambargo olayı ve doğurduğu gelişmeler, halkımıza; halen iktidarda olan siyasi partiler ve onların liderleri tarafından, yıllardır, dost ve müttefik ve sosyal güvenliğimizin en büyük teminatı olarak gösterilen ABD'nin gerçek yüzünü bir kere daha açıklıkla göstermiştir.

İktidarın silah ambargosu karşısındaki tutumu, başından beri, Amerikan çıkarlarını tehlikeye düşürmemek için ulusal onuru ve halkın çıkarlarını harcamak yönünde olmuştur.

MC'nin bugüne kadar yaptığı, halkın tepkilerinden kaçınmak için, Amerikanın hayati çıkarlarına dokunmadan Amerikaya karşı misilleme yapıyor görünmekten ibarettir. Üsler kapatılmamış, faaliyetleri durdurulmamış, Türkiyedeki en önemli Amerikan üssü olan İncirlik Üssüne hiç dokunulmamıştır. Helsinki'de gelişen olaylar ve Ford-Demirel görüşmesinin sonuçları gizli tutulmaktadır. Durada tavizler verildiği ve gizli pazarlıklar yapıldığı söylentileri alabildiğine yaygınlaşmaktadır.

AED yetkilileri, her gün:

- . Türkiyenin AED çıkarları için ileri bir karakol olduğunu ve AED çıkarlarının bekçiliğini yaptığını,
 - . Türkiyedeki Üslerin AED çıkarları için hayati önem taşıdığını ve yerlerinin doldurulamaz olduğunu,
 - . Halen 1969 anlaşmalarının yürürlükte bulunduğunu,
 - . Hiç bir müttefikinin AED'ye baskı yapamayacağını,
 - . Türkiye taviz vermezse ambargonun kalkmayacağını,
- açıklamaktadırlar. Konu onlar açısından hep AED çıkarlarıdır.

Bu olaylar ve gelişmeler bizlere açıkça göstermektedir ki: Ülkemiz, son elli yıl içinde, ulusal onurumuzun ve çıkarlarımızın ayaklar altına alındığının bu derece açıkça yaşandığı; fakat, buna rağmen şaşkınlığın, suskunluğun, olayları ve gerçekleri halkımızın gözünden kaçırma çabalarının inatla sürdürüldüğü, böylesine bir dönem geçirmemiştir.

Biz, şaşkınlık ve suskunluktan vazgeçmenin, gerçekleri bütünüyle halkımıza açıklamanın zamanının gelip geçmekte olduğuna inanıyoruz.

Bugün yapılması gereken, Üslerin tamamen kapatılması ve tüm Amerikan personelinin yurt dışına çıkarılması iken; iktidar, konuyu gözlerden kaçırmak ve dikkatleri dağıtmak için vaatlerde, çelişkili beyanlarda bulunmakta, gerçekleşmeyeceği bilinen milyarlık yatırımların temellerini atmaktadır. Helsinki'de ve Türkiye'de kapalı kapılar ardında geçen görüşmeleri ise halkımıza açıklamamaktadır.

Şimdi soruyoruz:

. Türkiye halkının gerçek dostunun, dünyada halk düşmanlığına ve tüm savaflara kaynaklık eden ve bugün silah tekellerinin militarist yönetiminde olan AED ve onun öncülük ettiği diğer emperyalist-kapitalist ülkeler olmadığını; gerçek dostun, dünyada barış ve kardeşliği savunan ve emperyalizme karşı askeri ve ekonomik kurtuluş savafları veren tüm dünya halklarının olduğunu öteden beri söylemekteyiz. Bu son gelişmeler yargılarımızın doğruluğunu bir kez daha kanıtlamıştır. Durum böyle iken bağımsız bir dış politikanın gerekleri neden yerine getirilmemekte, NATO'da neden kalınmakta, neden AED ile ilişkilerin yeni koşulları aranmaktadır?

. Alacağımız uçaklar için peşin ödediğimiz ve ABD'nin bugün gaspettiği 185 milyon dolara karşılık Amerikanın mal varlıklarına el koymak yurdumuzun en doğal hakkıdır. Neden yapılmamaktadır?

. Silah imalinde kullanılan ve ülkemizden ABD'ye ihraç edilen kromun ambargonun bulunduğu tarihten bu yana ki ihracat tutarının ayda 4 bin tondan 14 bin tona çıkarılması nedendir?

. Ve bütün bu gelişmeler karşısında; tüm yetkililer, siyasi partiler ve parlamento ne yapmaktadır, neden susulmaktadır?

ABD ile emperyalist bağları ancak halkın bağımsızlık mücadelesinin koparabileceğinin bilincinde olarak; tüm demokratik güçlere, yaşanmakta olan bu tarihi dönemde büyük yurtseverlik görevlerinin düşmekte olduğunu ve daha etkin bir mücadele vermenin gerektiğini görüyoruz.

Yıllardır, yabancı hegemonya ve sömürüne karşı bağımsız bir ekonomi politika izlenmesini isteyen teknik kadrolar olarak, bu aşamada da mücadelemizi en etkin bir biçimde sürdürmeye kararlıyız.

Türkiyenin kaderinin Türkiyede çizileceği günler gelene dek bu mücadeleyi bırakmayacağız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 57
22.8.1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN, İMAR VE İSKAN BAKANLIĞINDAKİ, GÖREVİNE SON SON VERİLDİ.

ÖZTÜRK, BİRLİĞİ YAZILI TEBDİLİ: "ÇALIŞANLARA UYGULADIĞI SALTIRI, BASKI VE KİYIMLARLA ÜLKESİ VE HAK ÇIKARLARINDAN YANA OLANLARIN MÜCADELELERİNİ GERİLETTİRMEKİNİ UMAN MC İKTİDARI YANILMAYADIR. MC İKTİDARININ ULUSAL ONURUMUZU VE ÇIKARLARIMIZI AYAKLAR ALTINA ALAN, HALKIMIZI YOKSULLUĞA VE GERİLİĞE MAHKUM EDEN AMERİKANCI POLİTİKALARINA KARŞI VERİLEN MÜCADELE HER GEÇEN GÜN DAHA DA GÜÇLENİP SÜRÜCEKTİR" DEDİ.

İmar ve İskan Bakanlığı, Ankara Nezam Plan Bürosunda, Baş uzman yardımcısı olarak görev yapan TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'ün görevine son verilmiştir. Bakan Nurettin Ok'un imzasını taşıyan 19.8.1975 gün ve N-04/8593 sayılı yazıda, hiç bir gerekçe gösterilmemekte ve Teoman Öztürk'ün 7.10.1975 te sona erecek olan sözleşmesinin yenilenmeyeceği belirtilmektedir.

TMMOB Başkanı Öztürk bugün Ankara'da verdiği demeçte şunları söylemiştir: "Ülkemizde emperyalist-kapitalist sistemin yarattığı sömürsü ve bunun ürünü olan sorunlar, her geçen gün, daha ağır bir biçimde görülmekte, yaşanmaktadır. Bir yandan işsizlik, yoksulluk, enflasyon; öte yandan anti-demokratik baskı ve uygulamalar dikede kol görmektedir.

MC İktidarı, sömürü sisteminin aksmeden sürmesi için, çalışanlara karşı baskı ve kiyimlarını sürdürmektedir. Çalışanların bir parçası olan onbinlerce tekniker, teknisyen, mühendis ve mimar da, bu sömürüye karşı çıktıklarından baskı ve kiyimlara hedef olmaktadır.

Çalışanlara uyguladığı saldırı, baskı ve kiyimlarla; ülke ve halk çıkarlarından yana olanların mücadelelerini gerileteceğini uman MC İktidarı yanılmaktadır. MC İktidarının ulusal onurumuzu ve çıkarlarımızı ayaklar altına alan; halkımızı yoksulluğa ve geriliğe mahkum eden Amerikancı politikalarına karşı verilen mücadele her geçen gün daha da güçlenerek sürecektir.

Türkiye teknik elemanlarının, ne yapılsa yapılsa, tüm anti-demokratik baskı ve uygulamalara rağmen, yurtseverlik görevlerini yerine getireceklerinden; bilimsel ve teknoloji emperyalizminin ve sömürgecilerin değil halkımızın hizmetine sunacaklarından kimsenin kuşkusu olmasın.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 58
5.9.1975

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve Birliğe bağlı odalar; son günlerde, çalışanlara ve onun-bir parçası teknik elemanlara karşı gelişen kıyım, baskı ve saldırılar ve somut örneği "Samsun-Karadeniz Bakır olayı" ile ilgili bir basın toplantısı düzenlemiştir.

Basın toplantısı 6 Eylül 1975 Cumartesi günü saat 10.00'de Konur Sokak No:4'deki TMMOB Merkezinde yapılacaktır.

İSTİHBARAT NOTU :

Gün : 6 Eylül 1975, Cumartesi

Saat : 10.00

Yer : TMMOB Merkezi
Konur Sokak No:4 Kat:5

Konu : Baskı, kıyım, saldırılar ve Samsun-Karadeniz Bakır olayı.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 59
6.9.1975

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) VE ODALARI BUGÜN ANKARA'DA DÜZENLENEN BASIN TOPLANTISINDA; ÇALIŞAN ÜZERİNDE YOĞUNLAŞAN BASKI, KIYIM, SAKATLIKLAR VE "SAMSUN KARADENİZ BAKIR OLAYI" İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.

Basın toplantısı metni aynen şöyledir:

"ÇALIŞAN KİTLELERE YÖNELİK BASKI VE KIYIMLAR GİDİREK YAYGINLAŞTIRILMAKTADIR.

Bugün ülkemizin içinde bulunduğu çok yönlü bunalım, MC iktidar ortaklarının ne olursa olsun iktidarlarını sürdürme istekleriyle giderek yoğunlaşmaktadır. Çalışan kitlelerin haklı taleplerine karşı sürdürülen anti-demokratik baskılar her geçen gün daha da yaygınlaştırılmaktadır. MC iktidarı, emekçi halkımız önünde, uyguladığı dışa-bağımlı sermaye yanlısı ekonomi-politika yanında kitleleri her yolu deneyerek baskı altına alma politikası ile anti-demokratik bir iktidar olarak simgeleşmiştir. Bir yandan sahte törenlerle temel atılmaları, "her şehirde-bir fabrika"dan, "büyük Türkiye"lerden söz edilirken, bir yarıyla da, ortaklar lehine girişimlerle ülke ekonomisi betağa sürüklenmektedir. Bugün Türkiye'de hiçbir kamu işletmesi normal randımanla çalışmamaktadır. Dürüst, yurtsever, kalifiye elemanlar bu gidişe karşı durdukları için işten etilmekte, oradan oraya sürülmemekte baskı altına alınmaya çalışılmaktadır. Her gün yeni bir kıyım olayı başına yansımaktadır. Bu olaylar, basit güncel olaylara indirgenmiş, hatta güncelliği ortadan kalkacak derecede olağanlaştırılmaktadır. Bu kıyımlardan üretimin önemli unsurları olan teknik elemanlar da paylarını almaktadırlar. Türkiye tarihinde böylesine bir teknik eleman kıyımına az rastlanır.

KIYIMLAR ÜRETİMİ ZEKİLESTİRİR

Teknik eleman kıyımları, önce önemli merkezdeki yurtseverlere yönelik olarak başlamış şimdiki durumuyla da işletmelerdeki mühendis, mimar, teknisyen, tekniker, kalifiye işçilere kadar inerek yaygınlaşmıştır. Konyu kuruluşlarına çıkmazsa itmekte olan bu kıyımlar MC iktidarının ülke çıkarlarını gözmetmediğini açıkça kanıtlamaktadır. Daha önce başlayan bugün de çeşitli biçimlerde devam eden İskenderun Demir Çelik İşletmelerinde, Seydişehir Alüminyum Fabrikalarında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında, Sanayi Bakanlığında bağlı işletmelerde ve daha pek çok işletmedeki kıyımlar son günlerde Songulacak Havzasında doruğuna ulaşmış, Karadeniz Bakır İşletmelerinde önemli gelişmelere yüklenmiş, MKE Karıkele Tesislerinde büyük huzursuzluklar getirmiştir. Görülmekte olan kıyımların her geçen gün daha da yoğunlaşmasıdır.

boşaltılmıştır. Bundan 3 ay önce 165 olan maden mühendisi sayısı bugün 100'e inmiştir. 165 sayısının bile gerekli mühendis sayısının %50 sini oluşturduğu ve mühendislerin ancak %60 ının yeraltında bir fiil çalıştığı dikkate alınırca; her an hayati tehlike gösteren yeraltı işletmeciliğinin, daha da tehlikeli duruma geldiği ortadadır. 60-70 mühendisin iş emniyetini denetleyebilmesi olanaksızdır.

Ülkemizin ve halkımızın çıkarlarına ters düşen bu gelişmelere karşı, örgütlü ve yaygın bir mücadeleyi sürdürmede kararlı olan TMMOB ve Odaları bugün Samsun Karadeniz Bakır İşletmesinde gelişen olayları halkımıza iletmeyi görev saymaktadır.

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİNDEKİ OLAYLAR MC İKTİDARININ ÇALIŞANLAR BASKI POLİTİKASININ AÇIK BİR ÖRNEĞİDİR.

Karadeniz Bakır İşletmelerindeki olaylar MC İktidarı ve ortaklarının gerçek niteliğini açığa çıkarması bakımından önemlidir. Çünkü çalışanlar halkımızın gözünden kaçırılmak istenmekte, kendi iflas faturasını çalışanlara yüklenmeye çalışılmaktadır.

Karadeniz Bakır İşletmeleri Tesislerinde, Disk'e bağlı Maden-İş Sendikası ile Çağdaş Metal İş Sendikası arasında yetki uyumsuzluğu getiren olaylar dizisi sonunda, tesislerdeki 17 mühendis 429 işçinin işine son verilmiş ve üretim durmuş bulunmaktadır.

KARADENİZ BAKIR İŞLETMELERİNDE ÜRETİM VE YÖNETİM NE DURUMDA ?

Yıllar süren uygulamalarıyla ülkemizi her yönden emperyalizme bağımlı hale getiren gayrimillî sağ iktidarlar zamanında gerçekleştirilen Karadeniz-Bakır İşletmeleri Tesisleri, gerek Tesislerin finansman yönünden dışa bağımlı olması, gerekse sözkonusu iktidarların uygulamaları sonucu doğan yerli teknik güce güvensizlik nedeniyle yabancı firmalara yaptırılmıştır. Ve birçok fizibilite etüdü ve mühendislik hatalarını barındırmaktadır.

Fizibilite etüdüleri ve mühendislik hizmetleri yabancılara yaptırılan Samsun'daki izabe tesislerine cevher temin eden Murgul tesisleri de malzeme ve teçhizat yönünden dışa bağımlıdır. Yedek parça temininde güçlükler ve fiyatların çok yüksek olması nedeniyle, üretim çoğu zaman aksatılmış, yetersiz kalmıştır. Halen Murgul üretimi yetersiz ve birçok ekipmanın yedek-parça yetersizliği dolayısıyla işlemez durumda olduğu bilinmektedir. Yine Samsun'daki izabe tesislerinde operasyon ve montaj hataları bulunmaktadır. Fabrika projeye göre de 98,63 randımanla çalışması gerekirken, yüzde 75,70 (1974-1975) randımanla çalışmaktadır. Bazı üniteler sık sık arıza yapmakta, cillerinin toz halinde kaybı büyük olmaktadır. Fabrika tam kapasiteyle çalışmamaktadır.

Son olarak Maliye Bakanlığının hisse satın almasıyla toplam devlet hissesi %55'e yükselen, ancak buna rağmen iktisadi devlet kuruluşu statüsüne alınmayan tesislerin diğer hisseleri İş Bankası, Akbank, T. Sınai Kalkınma Bankası, T. Vakıflar Bankası vb. gibi özel kuruluşlarıdır. Bu tesisler çalıştığı zaman daha fazla zarar etmektedir. Tesisler çalıştığı zaman, Bliester Bakırın 36 TL.ye mal olduğu ve 14 TL. na satıldığı ileri sürülmektedir. Bu durumyla tesislerin lisirirkenki zararları devletten çıkmakta, buna karşılık yönetim diğer hissedarların elinde çiftlik zihniyetiyle sürdürülmektedir. Bu haliyle üretimin kayımlar nedeniyle durmuş olması anlamlıdır. Ne var ki bu durumyla üretim kaybından dolayı ülke ekonomisi her ay 200 milyon lira zarar etme durumundadır.

Tesislerin dışa bağımlı ve üretim durumunun böylesine bozuk olma paralel olarak, yönetim kademeleri de kuruluştan bu yana değişen yasal koşullara göre sık sık değişmiştir. -Öyle ki; son iki yıl içinde 30 mühendis çalışması gereken tesislerde, 48 mühendis gelip gitmiştir. Bu haliyle tesisler, ehliyetsiz ellerde politik yöneticiler tarafından ağır bastığı yönetim bozuklukları nedeniyle verimli olarak işletilmemektedir. Devamlı zarar etmektedir.

Bugün iki sendika arasında yetki uyumsuzluğu şeklinde görülen olaylar dizisinin arkasındaki gerçek, kendilerine milliyetçi diyen, gayrimillî, emperyalizme bütünleşmiş sağ iktidarların kendi günahlarının bedelini çalışanlara ödetmek için giriştikleri uygulamalardır.

Karadeniz Bakır İşletmelerindeki bu gidişe "hayır" diyen yurtsever teknik elemanlar ve işçiler ise mevcut yönetim tarafından "kara liste" ye alınmış, üretime ve ödemeye karşı yöneltilen bütün uyarılar dikkate alınmayarak çeşitli baskı yöntemleri uygulanmıştır.

Bu durum karşısında teknik elemanlar ve işçiler, yönetimin bir baskı aracı olarak birlikte hareket ettiği Çağdaş-Metal İş Sendikasından ayrılarak Maden-İş'e girmeye başlamışlardır. Buna karşı yönetim işi kendi işleyişinden ve hatalarından doğan zararı kapatmak için, siyasal yapısı gereği, işçi hareketlerini çok düşük tutarak, kendi yöneticilerinden ve tesislerin yapısından doğan zararların maliyetini çalışanlara ödetmek istemektedir. Bunun için de işçilerin tutarlı bir şekilde "hak aramalarını engellemek amacıyla çeşitli uygulamalara girişmiş, sendika seçme özgürlüğünü kısıtlayıcı baskılar uygulamıştır.

Bu uygulamaların sonucunda 1 Ağustos tarihinde tecrübeli 2 mühendisin işten atılması bardeği taşınan son damla olmuş ve işçiler-pratikte direnişine geçmişlerdir. Daha sonra mahkeme kararı ile Çağdaş-Metal-İş sendikasının yetkisinin durdurulması üzerine gelmiş durumda 17 Mühendis ve 429 işçinin işine son verilmiştir. Bu arada "vaka" diye nitelenen olay olmuştur.

Son durumda, işten atılma durumundaki teknik elemanlar ve işçiler, herşeye rağmen konunun iş mahkemesine intikal etmesi ve henüz yetkili sendikaların septenmemiş olması nedeniyle işverene bizzat başvurular, bir protokol imzalayarak işe başlayıp, meydana gelen zararı kapatarak 8 gün içinde tam kapasite ile üretime başlayabileceklerini bildirmişlerdir. Buna rağmen işveren anlaşmaya yanaşmamaktadır. Kamuoyuna asılsız beyanlarda bulunmaktadır. Öğrenildiğine göre yetkililer, üretimi devam ettirebilmek için yurt içinden ve yurt dışından eleman sağlamak istemektedir. Ancak uygulanan teknolojinin özelliği nedeniyle ihtisaslaşmayı gerektiren işlemlerin olması, uzun süre bakır üretimini imkansız kılacaktır.

SONUÇ

Karadeniz Bakır İşletmelerindeki olaylar ve olayların ardındaki gerçekler bize; ülkemizdeki anti-demokratik baskı ve kısımların temelinde emperyalizmle bütünleşmiş sömürünün devamını amaçlayan ekonomi-politikasının yattığını göstermektedir.

Çalışanlara yönelik anti-demokratik baskı, saldırı ve kısımların belkımızdan yana bir mücadeleyi engelleyemeyeceği aşiktir.

TMMOB ve bağı-Odaları olarak; işçiler lehinde bir anlaşmayla üretme geçmek, sendika seçme hakkını sağlamak teknik elemanların sendikalaşmasını gerçekleştirmek üzere işçi ve teknik elemanların Samsun Karadeniz Bakır İşletmelerinde sürdürdükleri haklı mücadeleyi sonuna kadar destekleyeceğimizi halkımıza duyurmayı görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı:60
12.9.1975

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve Birliğe bağlı Odaların, Güneydoğu deprem bölgesindeki durum ve gelişmeler konusundaki görüşlerinin ve odalarımızca yerinde yapılan incelemelerin sonuçlarının açıklanacağı bir basın toplantısı düzenlenmiştir.

Basın toplantısı 13. Eylül.1975_Cumartesi günü saat 10'da Konur Sokak No:4'deki TMMOB Merkezinde yapılacaktır.

İSTİHBARAT NOTU:

Gün: 13. Eylül.1975, Cumartesi
Saat: 10'da
Yer : TMMOB Merkezi
Konur Sokak No:4 Kat:5
Konu:Deprem

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

61/13.9.1975

İnşaat Mühendisleri ve Mimarlar Odasının Lıce deprem bölgesindeki incelemeleri sonucunda oluşturulan görüşleri bir basın toplantısıyla Kamuya açıklayan T.M.M.O.B. Başkanı Teoman Öztürk, T.M.M.O.B.'ye bağlı Odaların ve Üyelerinin katıldıkları bir deprem yardım fonu oluşturulduğunu bildirdi.

MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
DEPREM YERİNDEKİ
İNCELEME SONUÇLARINI
AÇIKLADI

KAYBEDİLEN CANLARIN SORUMLULARI
HALKIN YANINA OLMAYAN İKTİDARLARDIR

Ülkemizde meydana gelen bütün doğal afetlerde can ve mal kaybı görülmemiş ölçülere ulaşmaktadır.

Depremlerin çok sık vukubulduğu ülkemizde, bu kez de Lıce ve yöresinde olağanüstü kayıplara yol açan bir deprem olayı yaşandı.

Bu yeni örneği de incelemek üzere İnşaat Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası tarafından oluşturularak deprem bölgesine gönderilen teknik kurulun gözlemleri, bu konuda yıllardır tekrarladığımız görüşlerin doğruluğunu bir kez daha kanıtlamaktadır.

Bu kurulca yapılan çalışmalara göre bölgede durum şöyle özetlenebilir :

9000'e varan nüfusun % 95'inin yaşadığı, çok dik ve heyelana maruz bir yamaçta yerleşmiş bulunan Eski Lıce, bütünüyle tahrip olmuştur. 1960'ların başında İmar ve İskan Bakanlığı'nce inşa edilen ve halkın geri kalan küçük bir bölümünün barınacağı konutlar ise hemen hemen hiçbir

zarar görmemiştir. Yeni Lice'deki kamu yapılarında da, içinde yaşanamayacak derecede hasar gözlenmiştir.

Depremın büyük can ve mal kaybına yol açmasının başta gelen nedeni, ilçe halkının heyelana maruz bir zeminde yerleşmek zorunda bırakılmış olmasıdır. Zeminin durumu daha 1950'lerde saptanmış ve Lice'nin yamaçtan düzlüğe indirilmesi için girişimde bulunulmuşken, aradan geçen 25 yıl içinde, iktidarlarca yapılan engellemeler sonucu, halkın çok küçük bir bölümü, sağlam zeminde iskân edilebilmiştir.

Öte yandan, özellikle bütün Doğu Anadolu'da olduğu gibi Lice ve çevresinde de, halkın barınma ihtiyacını en ilkel yapı teknikleri ile karşılamak zorunda kalışı, can kaybını daha da arttırmıştır. Ağır toprak damları, çamur harçlı moloz taş duvarları, en basit yapı kurallarına bile uymayan birleşme noktaları ile bu barınakların en küçük bir sallantıda yıkılmaları doğaldır.

Teknik kurallara uygun olması beklenen kamu yapılarının bir kısmı az hasara uğrarken büyük bir bölümünün kullanılmaz duruma gelmesi ise, devletin bu yapıları müteahhitlik kurumunun insafına terketmesinin sonucudur.

Depremler iktidarlarca kaderin cilvesi olarak gösterilmekte, sorunun bilimsel temellere dayalı ulusal bir politikanın benimsenmesiyle çözümlenebileceği gerçeği gizlenmektedir. Sermayenin konut politikası yerleşme yerlerinin seçiminde ve konut üretiminde halkın asgari can güvenliğinin sağlanmasını içermemektedir. Depreme dayanıklı yapı sistemleri araştırmalarında tekelci sermayenin çıkarlarına hizmet edecek ithal malı sistemler üzerinde durulmaktadır. Oysa asgari teknik kurallara uygun ve sağlam malzeme ile yapılacak basit yapılar, can güvenliğini, ekonomik ve sosyal yapıyı da göz önünde bulundurarak sağlayabilir.

KURTARMA ÇALIŞMALARININ GECİKİŞİ ÖLÜ SAYISINI ARTTIRMIŞTIR

Yerindeki gözlemlerde, kurtarma çalışmalarının çok geç başladığı ve düzenli yürütülemediği saptanmıştır. Lice'ye ilk gelen resmi kurtarma ekipleri, depremden ancak 24 saat sonra ulaşan askeri birliklerdir. Bunlar da düzenli ve verimli bir enkaz kaldırma çalışması yapamamakta, daha çok asayiş sağlama görevini yüklenmiş görünmektedir. Değişik resmi kuruluşların ekipleri de, eşgüdümlü ve hızlı bir çalışma sürdürememektedir. Bu nedenle halk, enkazını kendisi kaldırmaktadır. Enkaz altından, şiddetli bir kokunun yayılması, ölü sayısının resmi açıklamaların çok üstünde olduğunu göstermektedir. Can kaybının artmasına, kurtarma çalışmalarının geç başlaması ve ağır yürütülmesi neden

olmuştur.

DEVLET YARDIMINDAN UMUDUNU KESEN HALK
KENDİ BAŞI İN ÇARESİNE BAKMAKTA

Resmi açıklamalarda bildirildiğinin aksine, depremin dördüncü gününde bile, halka ekmek ve karpuzdan başka bir gıda maddesi dağıtılamamıştır. Yetersiz ve düzensiz gıda maddeleri dağıtımı, halkla görevliler arasında tartışmalara yol açmakta ve halk, istihkakını alamamaktadır.

Salgın hastalık tehlikesine rağmen, depremin dördüncü gününde, dezenfekte ve aşılama faaliyetine girilmemiştir.

Yardım için gelen sivil ve askerî görevliler, kendi düzenlerini kurma ve kendi ihtiyaçlarını karşılama çabası içinde olduklarından, halka henüz ellerini yeterince uzatamamışlardır. Bölge halkı ile yakın ilişki içinde bulunan mahalli yöneticilerle hiçbir konuda gerekli ilişki kurulmamıştır.

ULUSAL POLİTİKALAR SAPTANMADIKÇA FELÂKETLER ÖNLENEMEZ

Her deprem sonunda iktidar sözcüleri zarar gören halkın yardımına hemen koşulduğunu, yaralarının sarılacağını, felaketlerin tekrarlanmaması için her tedbirin alınacağını gösterişli bir biçimde duyururlar. Oysa politik yatırım amacını güden bütün bu söylev ve vaadlerin arkasındaki gerçek şudur :

Emperyalist ilişkiler içindeki iktidarlar, sanayileşme, yerleşme, kentleşme ve konut alanında ulusal politikalar saptama yeteneğinden yoksun olduklarından halkımızı yoksulluk ve ölüme terketmişlerdir. Yurtsever teknik eleman kuruluşları olarak doğal afetlerde uğranılan kayıpları azaltmak için yıllardır geliştirdiğimiz öneriler dikkate alınmamış, sosyal ve ekonomik yapıyı gözönünde bulundurmeyen yetersiz ve göstermelik uygulamalarla yetinilmiştir. Dışa bağımlı politikaların yürütücüsü iktidarlarca benimsenmeyeceğini bildiğimiz halde, bu konudaki önerilerimizi bir kez daha kamu oyuna iletmeyi görev sayıyoruz.

Bu önerilerin başında dışa bağımlılığı kaldıracak ulusal politikalar saptanması gelmektedir. Bu politikaların saptanmasında sömürünün yok edilmesi, dengeli gelir dağılımının sağlanması, bölgeler arası dengesizliklerin giderilmesi ilke olarak gözönünde tutulmalıdır. Bu en temel öneri gerçekleşmedikçe, depremlerin yaratacağı zararlardan kaçınmak olanağı yoktur. Hiç değilse, uğranan zararın bir an önce giderilebilmesi için alınacak tedbirler konusunda şunlar önerilebilir :

- Ülke içinden ve dışından yapılmakta olan gıda, para, giyecek ve barınma araç gereçleri yardımının halkın eline doğrudan ve olduğu

gibi aktarılması, yolsuzlukların önlenmesi için sorumlu devlet kuruluşlarının sıkı bir denetim kurması kaçınılmazdır. Bu denetimde mahalli idarelerinde görevli ve yetkili kılınmasında yarar vardır.

- İmar ve İskan Bakanlığı tarafından yeniden iskan amacıyla yaptırılacak konutlarda bölge halkının sosyal ve ekonomik yapıdan kaynaklanan yaşama koşullarının gözötenilmesi zorunludur.

- Yeni yerleşme kararlarının ve konutların gerçekleştirilmesinde bölge halkının etkin ve verimli bir üretime sokulması deprem sonrasında en önemli sorunlarından biridir. Devletin elindeki teknik bilgi malzeme ve para halkın mahalli gücünü harekete geçirmeli ve tüm konutlar halkın katkılarıyla gerçekleştirilmelidir. Zaten ötedenberi yapıların daha ucuz, daha dayanıklı ve kullanılabilir olabilmesi için özellikle bu alanda müteahhitlik kurumu devreye sokulmamalıdır.

- Deprem ve doğal afetlerden sonra Devletin yardım elinin halka siyasi yatırım ve gösterinin ötesinde ulaştırılması isteniyorsa, devletin afetlerle ilgili kurumlarının kadrolaşması, teçhizatlanması ve gerekli kurtarma çalışmaları konusunda eğitiminin sağlanması çalışmaları derhal başlatılmalıdır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMARLARININ KATKILARI DOĞRUDAN DOĞRU YA HALKA İLETİLECEKTİR.

T.M.M.O.B. ve bağlı Odalar, bu görüş ve önerileri kamuoyuna iletmenin yanı sıra, herşeyini yitiren halka yardımda bulunmayı da görev saymaktadır. Bu amaçla, Odaların ve üyelerinin katkıda bulunacakları "T.M.M.O.B. Deprem Yardım Fonu" oluşturulmuştur. İlk adımda Odalar tarafından sağlanan 50.000.-Tl., ve daha sonra toplanacak miktarlar deprem sonrası evreleri düzenli aralıklarla incelemek üzere oluşturulacak heyetler tarafından doğrudan doğruya halka iletilecektir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

3.10.1975

Sayı: 62

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN ANKARA'DA
VERDİĞİ YAZILI DEMEÇTE: "İSPANYA'DA
ÖLDÜRÜLEN BEŞ YURTSEVERİN ANISI ÖNÜNDE
SAYGI İLE EĞİLİRKEN BU KONUDA TÜRK
KAMU OYUNUN İÇİNE İTİLMEMEYE ÇALIŞILDIĞI
SUSKUNLUĞA VE HAREKETSİZLİĞE ÖZELLİKLE
DİKKATİ ÇEKMEK İSTİYORUZ." DEDİ.

Yazılı demeç metni aynen şöyledir:

"İspanya'da öldürülen beş yurtseverin anısı önünde saygı ile eğilirken bu konuda Türk kamu oyunun içine itilmeye çalışıldığı suskunluğa ve hareketsizliğe özellikle dikkati çekmek istiyoruz.

Bilindiği gibi beş devrimci yurtseverin eli kanlı Franko faşizmince katledilmesi tüm dünyada geniş protestolara yol açmış, çeşitli ülkelerin halklarının kinama eylemleri yanınanda hükümetleri de İspanya'daki faşist yönetime karşı siyasi ilişkilerini kesmeye kadar varan açık tavırlar almışlardır. Özgürlük, bağımsızlık ve demokrasiden yana tüm dünya halklarının ve hükümetlerinin bu tutumlarına karşılık ülkemizdeki iktidarın Franko faşizminin cinayetleri önünde tekındığı-tavır ibret vericidir. Bugünkü MC iktidarından bu cinayetler konusunda tek kelime çıkmadığı gibi Dünya kamuoyu önünde halkımızın yüzünü ağartacak, örneğin Ankara Belediyesinde girilen bazı protesto eylemleri de uluslararası-sözleşmeler vb. gibi gerekçeler arkasına sığınılarak baltalanmaktadır.

3gemen çevrelerin iktidarlarınca-ülkemizde yıllardır faşist baskı ve terör uygulamaları sürdürülmektedir. Son zamanlarda kısa bir süre içinde 20 den fazla yurtseverin öldürüldüğü, halkımıza ve devrimci kuruluşlara karşı açık saldırıların tezgahlandığı ve faillerin ellerini kollarını sallayarak dolıştığı bu ortamı yaratan iktidardan İspanya'daki son katliamı protesto ve kinama beklenemez. Ancak özgürlük ve demokrasiden yana olan halkımız ve tüm Dünya kamuoyu bu suskunluğun ne-anlama geldiğini gayet iyi değerlendirecek duyarlılıkta ve bilinçtedir. Günümüz dünyasında geligen ve güçlenen halkların bağımsızlık ve demokrasi mücadeleleri, gerileyen ve yokolan ise emperyalizm ve faşizmdir. Bu nedenle yalnız İspanya'da değil tüm dünyada ve ülkemizde de gelecek günler aydınlıktır."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

10.10.1975
Sayı: 63

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
BAYIRDIRLIK TAKANLIĞINDA BAŞLATILAN
KIYIM VE BAYSEEN-İŞ'İN BAŞLATTIĞI DİRE-
NİŞ KARARI ÜZERİNDE KAMUYUNA ŞU GÖRÜŞ-
LERİ AÇIKLAMIŞTIR.

TMMOB ÜYELERİNE,

Emperyalizmin ülkemizdeki temsilcisi MC iktidarının işçilere teknik elemanlara ve tüm yurtseverlere karşı yönelttiği baskı kıyım ve saldırılar giderek artmaya devam etmektedir. Son olarak Bayındırlık Bakanlığında işçi kıyımına başlanmış ve hiçbir gerekçe göstermek-sizin 6 işçinin işine son verilmiştir. Ve bu kıyımın çeşitli oyun-larla devam edeceği bilinmektedir.

Ülkemizde sürdürülen sömürü ve telen düzenine karşı olmalarından dolayı baskı ve kıyımlarla susturulmaya ve sindirilmeye çalışan işçilerin, teknik elemanların ve tüm yurtseverlerin bu anti-demok-ratik uygulamalara karşı direnmeleri demokratik mücadelenin bir parçasıdır.

Biz demokratik mücadelenin, Karadeniz Bakır İşletmelerinde, Ereğli Kömür İşletmelerinde, ~~...~~ LKİ tesislerinde örneklerini gördüğümüz gibi işçisi, teknik elemanı, yani tüm çalışanların ortak dayanışmasıyla yürütüleceği inancındayız.

Bu inançla Bayındırlık Bakanlığında, anti-demokratik baskılara ve kıyım karşı tüm orucuna başlayan 6 işçi arkadaşımızı ve haklı olarak direnişe geçen Bayseer-İş Üyelerini bu direnişlerinde sonuna kadar destekleyeceğimizi kamucuyuna duyurmayı görev sayarız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 64
2 Aralık 1975

8 DEMOKRATİK KURULUŞ, BUGÜN ANKARA'DA TÖB-DEM'İN 6 ARALIKTA 15 İLEÇ YAPACAKI TOPLAMNALAR KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR. YAPILAN AÇIKLAMADA: "TÜRK ÇALIŞANLARA YÖNELTİLEN ANTI-DEMOKRATİK BASKILAR, KİYMİHLAR VE SALDIRILAR ÜZERE VE HALK ÇIKARLARI DOĞRULUSUNDA SÜRDÜRÜLEN MÜCADELELERİ ENGELLEYEMEZ." DENİLDİ.

ANKARA TABİP ODASI, TİB, TMMOB, TÖB-DEM, TÜMAS, TÜM ÖĞRETMEN ÜYELERİ DERNEĞİ, TÜFED, ve AYÜD'ün ORTAKLAŞA YAPTIKLARI AÇIKLAMA AYRIM ŞÖYLEDİR:

"İçinde yer aldığımız emperyalist-kapitalist sistemden ve ilişkilerden kaynaklanan bunalmaların gidererek arttığı bir dönemi yaşıyoruz.

HC iktidarı, 7 aydır; bir yandan dıştaki teslimiyetçi tutumunu ve içteki sömürüyü artırarak sürdürmekte; öte yandan faşist baskı ve terörle yurtsever işçi, köylü, memur, teknik eleman, öğrenci ve öğretmenleri yıldırmaya, sindirmeye ve omaya çalışmaktadır.

Tüm yurtsever kesimlere yöneltilen bu uygulamalarla yotimsız HC iktidarının; en son olarak, Dernekler Yasasını değiştirerek öğretmen, öğrenci ve memurların dernek kursularını engelleme yolunda girişimleri olduğu yolunda basında haberler çıkmaktadır.

İşçilerimizin sendikalar olarak işlerinden edilmekte, en doğal hakları olan grevler ve referandumlar engellenmektedir.

Köylülerimizin bir yandan yokullukla, öte yandan faşist baskılarla bunaltılmaktadır.

Universite ve yüksek okullarımızda faşist baskı ve terör sürdürülmekte, öğrencinin ve can güvenliği kalmamış bulunmaktadır.

Memurlarımızın geçim sıkıntısı içinde omılmakta, haksız baskı ve atamalarla işsiz yapamaz duruma getirilmektedir.

Teknik elemanlarımız yoğun işten atılma ve kıyılara hedef olmaktadır. Her yıl bir somanda yalnızca, 3500 Orman Mühendisininin 1600'ünün yerlerinin de kaybedilmesi gibi bir örnektir.

Öğretmenlerimizin binlerce soruşturma geçirmektedir. 5 binden fazlasına emekli edilmiştir. 6 öğretmen öldürülmüştür. TÖB-DEM önderleri olarak saldırılara uğramaktadır.

HC iktidarı tün gelişmelerin ülke ve halkımızın çıkarları doğrultusunda mü-
dahalelerini anti-demokratik baskılar ve kısımlarla engelleyeceğini sanmakta ve
bunu yaygınlaştırmak yolunda olından geleni yasağa çalışmaktadır.

Oysa HC iktidarı yanılmaktadır. Yurtseverlerin müdahaleleri bu yönlemlerle engeli-
lenemez.

Yurtsever öğrencilerin örgütü TÖB-DEK kendi alanında fiilen ve ağır bir biçimde
yaşadığı "hayat pahalılığına, kısımları ve faşist baskıları protesto" için
6 Aralık'ta 15 ilde miting ve yürüyüşler düzenlenmiştir.

HC iktidarının bu yasıl toplantıları engellenmek için valiliklere uyarı yaptığı
haberleri gazetelerde görülmektedir. Eğer böyle ise bu uyarı kamu ortamının sükun-
telerinden kaçınmalı ve bunun yapılması saldırılara bir gerekçe olabileceği
gözetiminde tutulmalıdır. Kesinlikle iktidarın görevi yasıl bir ayırmı engellenmek
yerine yapılabilen müdahalelerin önlenmesini sağlamaktır.

Bizler; öğrencilerin yaşadığı bunalmaları, kendi alanlarında da, fiilen
yaşayan kitlelerin temsilcileri olarak; TÖB-DEK'in 6 Aralık toplantılarının hak-
lılığına, engellenilmesini gereğine ve bu toplantıların bağımsızlık, demokratik
müdahaleci yolunda atılacak bir adım olduğunu inanıyoruz.

Bu inançla, yurtsever öğrencilerin haklı müdahalelerinde yanlarında olu-
şumunu halkımıza bir kez daha duyurmayı görev sayıyoruz."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 65

3/Aralık/1975

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, ÖNCEKİ GÜN İSTANBUL'DA FAŞİSTLER TARAFINDAN VURULAN CEZMİ YILMAZ VE HALİT PELİT-ÖZÜ'NÜN AİLELERİNİ BİRER BAŞSAĞLIĞI TELGRAFI ÇEKTİ.

Telgraf metni aynen şöyledir:

" Faşistler tarafından vurulan devrimci arkadaşımız Cezmi Yılmaz ve Halit Pelitözü'nün ölümünden duyduğumuz acı büyüktür.

Bu girişimlerin bütününe sürebileceği bağımsızlık ve demokrasiden yana güçlerin kararlı mücadeleleri ile ergeç yenileceği aşiktir.

Bu inançla Cezmi Yılmaz ve Halit Pelitözü'nün anısı önünde saygı ile eğiliyor, acısını paylaşıyor ve başsağlığı diliyoruz. Saygılarımla."

TEOMAN ÖZTÜRK
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
BAŞKANI

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

29.12.1975
Sayı: 66

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, ETİBANK SEYDİŞEHİR ALİMÜNYUM TESİSLERİ'NDE İŞÇİLERE YÖNELİK SALDIRILAR YANINDA TEKNİK ELEMANLARIN DA SALDIRIYA UGRADIĞI VE TUTUKLANDIĞI SON OLAYLAR ÜZERİNE BUGÜN ANKARA'DA VERDİĞİ YAZILI DEMEÇTE, "BU SALDIRILAR BİR TERTİPTİR VE FAŞİZMİN ÜLKEMİZDE KİTLE TABANI YARATMA VE ÖRGÜTLENME UĞRAŞISININ EN SOMUT KANITIDIR" DEDİ.

Seydişehir Alimünyum Tesisleri'nde bir süreden beri olagelen ve 26.12.1975 günü, bir işçinin ölümü ile sonuçlanan olaylar dizisi, gerçekte ülkemizde genel olarak görülen ve günümüzde büyük boyutlara varan faşist tirmanışın bir parçasıdır.

"Sendikalar arası rekabet" ya da "Farklı sendikalara mensup iki grup çatışması" biçiminde yansıtılmaya çalışılan olaylar, aslında işçi olmayan ve Seydişehir'e, dışarıdan toparlanarak gönderilen faşist militanların tek taraflı saldırısından başka bir şey değildir.

Saldırıların asıl boy hedefi, işçilerdir. İşçiler ile birlikte, Tesislerde çalışan teknik elemanlar da tartaklanmış ve dövülmüştür. İnşaat Yük. Mühendisi Kemal OYMAN, ağır şekilde harpalanırken birçok teknik eleman da benzeri saldırıların hedefi olmuşlardır. Bu arada TMMOB İşyeri Temsilcisi Metalurji Yük. Mühendisi Hikmet BİLGE'de egemen çevrelerin temin ettikleri delillerle tutuklanmıştır.

Siyasal iktidarın her türlü ilerici örgütlü mücadeleyi boğmaya çalıştığı ve devleti oluşturan kurumlarda faşist örgütlenmenin hızlandığı günümüz Türkiye'sinde, profesyonel kurşunların artık salt öğrencilere değil, işçilere de sıkıldığı ve faşizmin işçi sınıfı içinde de taban yaratarak örgütlenme uğraşısına giriştiği bir sıçrama noktasına gelindiği açıkça gözlenmekte ve yaşanmaktadır. Siyasal iktidar, işçilerin, ilerici örgütlü birliklerini serbestçe kurmalarını, diledikleri sendikayı özgür iradeleri ile seçmelerini ve ekonomik-demokratik-politik mücadelelerini parçalayıcı taktiklerle engellemek, zayıflatmak için, tüm gücüyle saldırılarına devam etmektedir. İrkçiliği, bölgeciliği ve mezhepciliği yoğun bir biçimde işleyerek işçilerin birliğini bozmaya çalışan egemen güçler, bununla da kalmayıp, teknik elemanların işçilerle bütünleşmesinin de üstüne üstüne gitmektedirler. Son sekiz ayda teknik elemanlara yönelik kıyım ve saldırılar, bu gerçeğin en önemli kanıtlarıdır. Seydişehir Alimünyum Tesisleri'ndeki saldırı ve kıyım, hiç kuşkusuz bu uygulamaların sonuncusu olmayacaktır.

Eski oyun yine sahneye konmak istenmektedir. Olayların büyük ağırlığıyla yaratıcısı ve körükleyicisi olan egemen güçler, eskiden "kardeş kavgası" derlerken, bu gün "iki grup işçi çatışması" demektedirler. Bununla da güvenlik güçlerini yardıma çağırmakta, işçilerin ilerici örgütlü birliklerini bozmaya çalışarak, işyerlerinin kendileri için birer dikensiz gül bahçesi olmasına istemektedirler.

Aynı oyun benzeri yöntemlerle, Seydişehir'de de sahneye konmaktadır. Egemen güçler, bu uygulamalarında bir ölçüde başarıya ulaşmışlardır. Olaylar sırasında öldürülen işçinin katillerinin isimleri açıkça belli olmasına rağmen bu kişilerin tutuklanmalarını daha da ilginçtir. Hareket halinde bulunan Ankara plakalı özel(!) bir taşıttan yaygın ateşi açan katiller, serbestçe dolanmaktadır.

Bazı siyasi partiler ile birlikte, Özgür-Alimünyum-İş Sendikası, TÜTED, TEK-DER ve Seydişehir Kültür Derneği binalarının taşlanması, güvenlik güçlerinin gözleri önünde olmuştur. İşçilere ve teknik elemanlara yapılan saldırılar, ellerinde isim listesi bulunan pasifikasyon uzmanlarının yönetiminde faşist militanlarca gerçekleştirilmiştir. En önemlisi, bu saldırılar açıkça Tesis sınırları içinde olmuştur. Olaylardan önce, Seydişehir Alimünyum Tesisleri Grup Başkanlığına çıkarak can güvenliklerini sağlama yönlü dileklerini ileten teknik elemanların bu istemlerini yerine getirilmemiştir.

Ülkeyi her geçen gün biraz daha emperyalizme göbekten bağlayan ve bu bağları pekiştiren egemen güçler, ne yaparlarsa yapsınlar emekçi halkımızın örgütlü mücadelesi karşısında yenik düşecek ve tarihin "sınıflar müzesi"ne atılacaklardır. Emekçi halkımızın bir parçası olan teknik elemanlar, bu mücadelenin içindekirler ve içinde olacaklardır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 67

2.Şubat.1976

ETİBANK SEYDİŞEHİR ALUMİNYUM TESİSLERİNDE ÇALIŞMAKTA OLAN SEKİZ TEKNİK ELEMANIN KİYIMA UĞRAMASI ÜZERİNE; TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ VE BİRLİĞE BAĞLI ODALAR BİR AÇIKLAMA YAPTI.

MC iktidarının tüm çalışanlar üzerinde uyguladığı baskıların bir uzantısı da Seydişehir olaylarıyla ortaya çıkmıştır,

Bir süreden beri çalışanlar üzerinde yoğunlaşan fiziksel baskılar, bilindiği gibi yakın geçmişte kanlı boyutlara varmış, Seydişehir kaynaklı bir kazan konumuna gelmiştir. Siyasal iktidar işçilere yönelttiği kanlı saldırılarına paralel olarak, Teknik elemanlar üzerinde de anti-demokratik baskısını gün geçtikçe şiddetlendirmiştir. Amaç çalışanların birliğini bozmak, işçi-mühendis bütünleşmesini kırmaktır.

Önce iki teknik eleman, şimdi de sekiz teknik eleman kıyım uğratılmıştır. Bu kıyım üzerine, Seydişehir'de çalışan teknik elemanlar, Cumhurbaşkanına bir telgraf çekerek olayı kinamışlardır. Bu arada ilginç bir gelişme olmuş, işveren kinama eylemini önlemek amacıyla tüm teknik elemanlara baskı yapmış, olayı kinayan teknik elemanlar hakkında cezai işlemler uygulanacağı tehdidinde bulunmuştur. Ancak baskılar sonuç vermemiş, tüm teknik elemanlar, arkadaşlarının uğradıkları işlemleri kinayan telgraf retinin altına imzalarını atmışlardır.

Baskıların hiç bir türü, teknik elemanların demokratik mücadelesini engelleyemeyecektir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ, BAĞLI ODALAR VE TÜTED; ETİBANK SEYDİŞEHİR ALÜMİNYUM TESİSLERİNDE ÇALIŞMAKTA OLAN SEKİZ MÜHENDİSİN KİYİMA UĞRAMASI ÜZERİNE KANU OYUNA YAPTIKLARI AÇIKLAMADA: "ANTİDEMOKRATİK BASKI VE KİYİM UYUMLAMALARINI SÜRDÜREN NC İKTİDARININ BİZLERİ YILDIRAMADIĞINI, TÜM YURTSEVER TEKNİK ELEMANLARIN HALKIN YANINDAKİ HAKLI UĞRAŞILARINI YILMADAN SÜRDÜRECEKLERİNİ GÖRENEK ANLAYACAKLARDIR" DEDİLER.

Sayı: 68

4. Şubat. 1976

Yapılan açıklama metni aynen şöyledir:

Seydişehir Alüminyum tesislerinde bir süreden beri olagelen ve 26.12.1975 günü, bir işçinin ölümüyle sonuçlanan olaylar zincirine bir halka daha takılmış, tesislerde çalışmakta olan sekiz mühendis kiyıma uğramışlardır.

Bilindiği gibi; Seydişehirde çalışanlar üzerinde yoğunlaşan faşizan saldırılar, baskı ve kısımlar kanlı boyutlara varmış, işçiler ile birlikte tesislerde çalışan teknik elemanlar da tartaklanmış ve dövülmüştür. İŞÇİLERİN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞUNUN UZUN SÜREDİR DEVRİNCİ BİR SENDİKADA ÖRGÜTLENDİĞİ, ETİBANK ALÜMİNYUM TESİSLERİNDE, TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİNE ÇOK AZ BİR SÜRE KALDIĞI VE TOPLU SÖZLEŞME YETKİSİNİN BU SENDİKAYA VERİLMESİNİN BEKLENDİĞİ BİR SIRADA ÇOĞU DIŞARIDAN GETİRİLEN FAŞİST ÇETECİLER; İŞÇİLER VE YURTSEVER TEKNİK ELEMANLAR ÜZERİNE SALDIRDILAR. BU APAÇIK TEK YANLI BİR SALDIRIYDI VE EMNİYET KUVVETLERİNİN GÖZLERİ ÖNÜNDE GERÇEKLEŞİYORDU. Ancak olaylar kasıtlı olarak işçiler arasında karşılıklı bir çatışma biçiminde yansıtıldı. Yakın geçmişteki bu kanlı olaylarda İnşaat Yüksek Mühendisi Kemal Oyman ağır şekilde hırpalanırken, birçok teknik elemanda benzeri saldırıların hedefi olmuştu. Bu arada Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Seydişehir işyeri temsilcisi Metalürji Yüksek Mühendisi Hikmet Bilge'de tutulanmıştı. İşte bu baskıların en sonuncusu da sekiz mühendisin kiyıma uğratılması şeklinde somutlaşmıştır.

Siyasal iktidarın her türlü ilerici örgütlü mücadeleyi barmaya çalıştığı ve devleti oluşturan kurumlarda faşist örgütlenmenin hislandığı günümüz Türkiye'sinde, profesyonel kurşunların artık salt öğrencilere değil, işçilere de sıkıldığı ve faşizmin işçi sınıfı içinde de taban yaratarak örgütlenme uğraşısına giriştiği bir sıçrama noktasına gelindiği açıkça gözlenmekte ve yaşanmaktadır.

Siyasal iktidar, işçilerin, ileriçi örgütlü birliklerini serbestçe kurmalarını, diledikleri sendikayı özgür iradeleri ile seçmelerini ve ekonomik, demokratik, politik mücadelelerini parçalayıcı taktiklerle engellemek, sayıflatmak için tüm gücüyle saldırılarına devam etmektedir. Irkçılığı, bölgeciliği ve mezhepçiliği yoğun bir biçimde işleyerek işçilerin birliğini bozmaya çalışan egemen güçler, bununla da kalmayıp, teknik elemanların işçilerle bütünleşmesinde üstüne üstüne gitmektedirler. Son sekiz ayda teknik elemanlara yönelik kıyım ve saldırılar, bu gerçeğin en önemli kanıtlarıdır. Seydişehir Alüminyum tesislerindeki saldırı, baskı ve son olarak sekiz teknik elemanın kıyımı hiç kuşkusuz bu uygulamaların sonucusu olmayacaktır.

Bu noktada şu gerçeği açıkça ortaya koymakta büyük yarar vardır. **TESİS YETKİLİLERİ AÇIKÇA SİYASAL İKTİDARIN YASA DIŞI İSTEMLERİNE ZEMİN HAZIRLAMAKTA VE ANTİDEMOKRATİK BASKILARI UYGULAMA EYLEMİ GÖSTERMEKTEDİRLER. BUGÜNE İKİ GÖSTERDİKLERİ TAVIR, SİYASAL İKTİDARIN SEYDİŞEHİR UZANTISI OLMaktan ÖTEYE GİTMEYİŞTİR.**

Bütün bu kanlı saldırıların, baskıların ve kıyımların faturasını kimler ödemektedir? Gerçekten de TESİSLERİN BU GÜNKÜ DURUMU, TÜRKİYE HALKINA İHANETİN SONUT BİR GÖRÜNÜMÜDÜR.

Beş milyar TL'dan fazla bir yatırımla gerçekleştirilen TESİSİ DİŞA-BAĞIMLI YARDIMCI HAMMADDE VE ENERJİ POLİTİKALARI İLE BİR ÇIKMAZA SOKAN VE BU NEDENLE BUGÜN TESİSİ MÜMKÜN OLAN EN DÜŞÜK KAPASİTENİN BİLE ALTINDA ÇALIŞMAYA ZORLAYAN EGEMEN GÜÇLER bir yandan da kendi besledikleri faşist çeteleri tesiste çalışanlar üzerine saldırtmaları anlamalıdır. BUGÜN CEVHER DİŞINDA (cevherin Alümina maliyeti içindeki payı bile ancak %8,8 dir.) ÜRETİMDE KULLANILAN HAMMADDELERİN TÜMÜ BATILI ÇOK-ULUSLU TEKELLERDEN gerçek değerlerinin çok üzerinde fiatlarla İTHAL EDİLMEKTEDİR. Hepsini bir yana, BU MADDELERDEN HERRANGİ BİRİNİN BİR SÜRE TEMİN EDİLMEMESİ ÜRETİMİN DURMASINA NEDEN OLACAKTIR. Fuel-Oil'e dayalı, dışa bağımlı enerji politikasının sonucu, hammadde ve mamul madde nakliyesi gibi enbasit sorunların bile, sırf bazı çıkar hesapları yüzünden, çözümlenmemesi (yada çıkar guruplarının lehine çözümlenmesi) sonucu tesis bugün teknolojik bakımdan en düşük kapasite olan %33'ün bile altında bir kapasitede çalışmak durumunda bırakılmıştır.

Bütün bunların sonucu olarak, üretilen alüminyuma maliyeti dünyadakinin kat kat üstünde gerçekleşirken, bir yandan da ALÜMİNYUM İTHALİNE İZİN VERİLMESİ SONUCU Etibank ürettiği alüminyumun sararına satmak durumuna getirilmiştir. (Resmi olmayan rakamlara göre Etibankın bugün 60.000.-TL/ton üstünde bir satış fiatı tesbit olması gerekiyor. Ancak bugün yürürlükteki satış fiatı 22.000.-TL'dir.) Buna rağmen ÜRETİLEN ALÜMİNYUM SATILAMAMAKTA, STOKLAR HERGÜN BİRAZ DAHA KABARMAKTADIR. Sırf özel sektörün memnun etmek için haddehane ünitelerinin devreye alınması geciktirilmektedir.

ŞİMDİ SORUYORUZ: BÜTÜN BUNLARIN SORUNLUSU GECE GÜNDÜZ, TATİL, BAYRAM DEMEDEN TESİSLERİN KURULMASI VE ENOLUNSUZ KOŞULLAR ALTINDA ÜRETİMİN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN VAR GÜÇLERİ İLE ÇALIŞAN BU TEKNİK ELEMANLAR NİDİR? ÜLKE SANAYİ İÇİN SON DERECE ÖNEMLİ BİR YATIRIMI KENDİ ÇIKARILARI DOĞRULTUSUNDA YÖNLENDİREN VE TESİSLERİ BUGÜNKÜ ÇIKMAZA SOKANLARDAN HESAP SORULMAYACAKNIDIR?

İçine girdiği bataktan kurtulmaya çalışan MC iktidarı, çözüm olarak üretimle yakından ilgili uzman elemanlardan sekizini sürgüne göndermekle durumu kurtaracağını sanmaktadır. Bunda aldandıklarını, TÜM YURTSEVER TEKNİK ELEMANLAR OLARAK HALKIMIZIN YANINDA, HAKLI UĞRAŞIMIZI SONUNA İKİ SÜRDÜRECEĞİMİZİ GÖREREK ANLAYACAKLARDIR.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

16.3.1976

Sayı : 69

10 DEMOKRATİK KURULUŞ BASIN
TOPLANTISI YAPIYOR.

13.Mart.1976 günü Ankara'da yapılan "Faşist baskıları ve kısımları
protesto miting ve yürüyüşü" konusunda, Mitinge katılan 10
Demokratik kuruluş 17.Mart.1976 günü bir basın toplantısı düzenlemiş-
lerdir.

TMMOB, TOB-DER, TÜNDER, TÜMAS, TÜTED, ANKARA TABİP ODASI, AYÖD,
TÜSDER, TÜM ÖĞRETİM ÜYELERİ DERNEĞİ VE TİB'in ortaklaşa düzenledik-
leri basın toplantısı 17.Mart.1976 Çarşamba günü saat 10'da Konur
Sokak No:4'deki TMMOB Merkezinde yapılacaktır.

İSTİHBARAT NOTU:

Gün : 17.Mart.1976 Çarşamba

Saat : 10

Yer : TMMOB Merkezi-Zemin Kat
Konur Sokak No:4

Konu : 13 Mart Miting ve yürüyüşü.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 70
29.3.1976

YENİ BÜTÇE KANUNUNDA BELİRTİLEN İŞ GÜÇLÜĞÜ, İŞ RİSKİ VE TEMİNİNDEKİ GÜÇLÜK ZAMLARI İLE İLGİLİ OLARAK TMMOB VE ODALARI KAMUOYUNA ŞU AÇIKLAMAYI YAPTILAR.

1.3.1976 günü yürürlüğe giren 1976 yılı Bütçe kanununun 51. maddesi ile; iş riski, iş güçlüğü, teminindeki güçlük zamlarının tavan limitleri yeniden tesbit edilmiştir.

İş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamlarının hangi görevlere, hangi koşullarda, ne miktar verilebileceğinin bakanlar kurulunca belirlenmesi ve Bakanlar Kurulu kararnamesinde beliren esaslar doğrultusunda, kuruluşların hazırlayacağı listelerin ilgili bakanca onaylanması, gerekmektedir.

657 sayılı devlet Memurları kanuna 1327 sayılı kanununun 71. maddesiyle getirilen değişik ek maddeye göre verilecek olan iş riski, iş güçlüğü ve teminindeki güçlük zamları, aşağıdaki haksızlıklara ve anti-demokratik uygulamalara sebep olacaktır.

1)- Bu zamların kimse, ne kadar hangi koşullarda ödeneceği konusunda yürütme organına sonsuz bir yetki verilmektedir.

a-Yürütme organı, devlet bünyesinde çalışanların demokratik özgürlüklerini denetlemek üzere, emeği karşısında hak ettiği ücreti bir baskı aracı olarak kullanabilecektir. Yan ödemelerin istenmeyen kişilere ödenmesi olanağını da vermektedir. Anayasaya aykırı olan bu durum, çalışanlar açısından güvensizlik ve geleceklerinden kuşku duyacakları bir ortam yaratacaktır.

b-Yürütme organına yan ödemeleri dilediğine dilediği kadar ödeme yetkisi vermekle, çalışanlar arasında ayrıcalıklı uygulamalara yolaçacaktır.

Yeni yayınlanacak kararnamede;

1)- Yürütme organınca tanınan bu yetkinin kaldırılarak her yıl bütçe kanunu ile birlikte tavan ve tavan göstergelerinin çalışma koşullarına dikkate alınarak belirtilmesi gerekir.

2)- Bu zamlar:

a-Hastalık izinlerinde

b-Yıllık izinlerinde

c-Yurt dışı hizmetle ilgili eğitimlerde

d-Mesleki kuruluşların düzenlediği toplantılara katılma hallerinde de kesilmemeli, ödenmelidir.

3)- Daha önceki yıllarda kararname ve kuruluşlarca hazırlanan listelerin gecikmesi nedeniyle bir çok kuruluşda "zamlar" bir kaç ay geçtikten sonra ödenebilmiştir. Bu olumsuzluğun giderilmesi için "yeni zamlar" septenancaya kadar eski zamların verilmesi gerekir.

4)- Kuruluşlarca listeler hazırlanırken bu zamların, Unvana göre değil çalışma koşullarına göre teknik elemanlar arasında ayırım yapılmadan hepsine eşit olarak verilmesi sağlanmalıdır. Çalışma koşulları dikkate alınarak iş riski, iş güçlüğü ve teminindeki güçlük zamlarının üçü birden verilmelidir.

TMMOB ve Odaları olarak, yürütme organının tek taraflı haksız uygulamalarına karşı ekonomik mücadele olanağı verecek toplu sözleşme ve grev haklarıyla, sorunlara çok yönlü çözüm getirebilecek sendikalaşma hakkımızı alana dek yapılan haksız ve anti-demokratik uygulamalara karşı mücadeleye kararlıyız. Geçici bir çözüm olan ve ücretlerle-fiyat artışları dengesini bir ölçüde sağlayacağı umulan yan ödemelere gerçekte temelden karşıyız ve sorunlara çözüm getirmeyeceği inancındayız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı:71
31.3.1976

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN ANKARA'DA VERDİĞİ YAZILI DEMEÇTE ABD İLE İMZALANAN SON ANLAŞMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

ÖZTÜRK DEMEÇİNDE:"GELECEK GÜNLER ABD'NİN VE ONUN İÇTEKİ UZANTILARININ DEĞİL HALKIMIZIN OLACAKTIR."DEDİ

ABD ile imzalanan ve dün Dışişleri Bakanı tarafından açıklanan anlaşma; kendilerine milliyetçi diyenlerin Ülkemiz ve halkımızın çıkarlarına nasıl ayaklar altına aldıklarının ve dışa bağımlılığımızı nasıl geliştirdiklerinin en yeni belgesidir.

. ABD ve onun öncülük ettiği dünya emperyalist kapitalist sistemi için yeni kazançlar;Ülkemiz ve halkımız için yeniden ağır kayıpları getirecek olan bu anlaşma,yıllardır sürdürülen bataklı ekonomik politikanın ve onur kırıcı dış politikanın sonucudur.

. ABD yıllardır Türkiyeyi ABD çıkarlarının bekçiliğini yapan ileri bir karakol olarak görmekte;Türkiyedeki üslerinin ABD çıkarları için hayati öneme sahip olduğunu söylemektedir.

Oysaki Ülkemize yarardan çok zarar getirebilecek olan bu üsler konusunda,kendilerine milliyetçi diyenler Türkiye'nin çıkarlarından,ortak savunmadan dem vurmaktadırlar.

. ABD kıta sahanlığı ve Kıbrıs konularında Ülkemize karşı kesin tavır almıştır.

Buna karşın,kendilerine milliyetçi diyenler sarsılmaz dostluk bağlarından,güvenilir müttefiklikten bahsetmişlerdir.

. ABD silah ambargosu uygulamış,185 milyon dolar tutarındaki parasını peşin ödemiş uçakları vermemiştir.

Kendilerine milliyetçi diyenler,ABD'ye ihraç ettiğimiz ve silah imalinde kullanılan kromun ihracat miktarını 4 bin tondan 14 bin tona çıkarmışlardır.

. ABD bize haşhaşını saktırmezken kendi sentetik uyuşturucu madde üretimini arttırmıştır.

Kendilerine milliyetçi diyenler daha sıkı yasaklar getirmeye çalışmışlar"aman dostumuz gücenmesin"diye bizi yabancılara muhtaç bırakmışlardır.

. ABD yıllardır insan gücümüzden doğal kaynaklarımızı kadar her şeyimizi sömürmekte,dış yardım ve krediler sol altında giderek kendisine bağımlılığımızı pekiştirmektedir.

Kendilerine milliyetçi diyenler,"yardım alıyoruz,4 yılda 15 milyar alacağız"diye diye bu tavırlara destek olmaktadır.

. ABD.bizim için onur kırıcı olan bu anlaşma hakkında ABD parlamentosundan geçmezse kesinleşmez"demektedir Kendilerine milliyetçi diyenler,konuyu halkımızın ve parlamentonun gözlerinden kaçırmaya çabalamaktadırlar.

Öte yandan içteki bataklı ekonomik politikayı ve dış politikadaki bu teslimiyetçi tutumu gözlerden kaçırmak için,çalışanlara yönetilen anti-demokratik beşkiler ve saldırıları artırmakta,her gün sokaklarda pusularak insanlarımız öldürülmekte,ülkemiz hızla bir karanlığa sürüklenmektedir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

-2-

Bunların böyle sürmeyeceği, halkımızın kararlı ve bilinçli mücadelesiyle bir gün ergeç yenileceği açıktır.

Bağımlılığımızı pekiştiren ve çıkarlarımızı ayakları olan bu son anlaşma-ya da karşı olduğumuzu halkımıza bir kere daha açıklamayı görev sayıyoruz ve bu yolda kendi payımıza düşen mücadeleyi yılmadan sürdüreceğiz.

ABD çıkarlarının ön planda tutulduğu, bir kaç milyara halkımızın çıkarlarının ayaklar altında çiğnendiği ülkemizin gelecek günlerinin, ABD'nin ve onun içteki uzantılarının değil halkımızın olacağından; karanlık değil aydınlık olacağından hiç kimse kuşku duymamalıdır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

8-4-1976
Sayı: 72

TMMOB VE TMMOB'YE BAĞLI ODALAR DÜĞÜN DÜZENLEDİKLERİ ORTAK BASIN TOPLANTISINDA, YILLAR ÖNCE AÇILMIŞ TESİSLERİ YENİDEN AÇAN MC İKTİDARININ UYGULAMALARINI KAMUOYUNA İLETİRKEN ; BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN NECMETTİN ERBAKAN'IN AÇILIŞINI YAPTIĞI ÇELİK ÇEKME BORU FABRİKASININ İKİNCİ KEZ AÇILDIĞINI BELGELERLE KANITLADILAR.

Metalurji Mühendisleri Odası Başkanı Yüksel ATALAY, 30 Mart 1976 tarihinde basına yaptığı açıklamada M.K.E.K. Çelik Çekme Boru Fabrikası'nın politik amaçla ikinci kez Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan tarafından açıldığını belgelerle vurgulamıştı.

Sayısal gerçeklerin iletilmesinden önce, önemli bir noktayı vurgulamak isteriz: Önceki ve bu gün yapmış ve yapmakta olduğumuz bu basın toplantısının hedefinin kişiler olmadığı, dolayısıyla salt Necmettin Erbakan'ın hedef alınmadığının altına çizeriz. Sayın Erbakan'ın yerine, bir başkası da olabilirdi. Biz yine aynı eleştirileri yöneltirdik. Bu noktada önemli olan sayın Erbakan'ın mensup bulunduğu MC iktidarının eylemlerinin ortaya çıkarılması ve eleştirilmesidir.

FABRİKANIN KURULUŞ AMACI VE KISA TARİHÇESİ

Demir-çelik metalurji sanayii ürünlerinden olan ve petrol, petrokimya, kazan boruları, eşanjör ve otomotiv sanayinde önemli yeri olan çelik çekme boru üretimini amaçlayan bu kuruluş, aslında ÖLÜ DOĞMUŞTUR. Bu ise, ülke çıkarları açısından kayıptır ve son derece çeşitli boyutlarda düşünülmesi gereken bir konudur.

1966-1967 yıllarında ön etüdüleri tamamlanmış, 1.8.1969 tarihinde temeli atılmış ve 1971 de (Montajsüresi 18 ay) işletmeye alınması Davy-United Firması ile mukaveleye bağlanmıştır. Bu işin finansmanı İngiliz Hükümeti tarafından açılan (2 Milyon Sterlin) kredi ile karşılanacağı gerekçesi ile daha ucuz teklif eden işin ehli Japon firmasına verilmeyip, Davy-United'in seçilmesi zorunlu kalmıştır. Bu firma ise bu tip tesisi dünyada ilk defa Türkiye'de kurmayı üzerine almış, bu konuda ihtisası olmayan, iflasın eşliğinde beceriksiz bir firmadır. Nitekim, bu firma M.K.E. Kurumu'nun Aralık 1969 da Fransız Cefilac Firması ile Know-How (Bilgi) anlaşması yapmaya zorunlu kılınmış ve bu işin ehli olmadığından da Lowey Firması'ndan proje ve elemanlar alarak, ancak işlemez bir durumda fabrikayı bu gün terk etmiştir.

monoblok tesisi için milyonalara lira tamir ve deneme masrafı daha harcandığı halde bu güne dek TEK BİR MONOBLOK dahi üretilmemiştir. Yılda 13 bin adet bandaj üretmesi gereken tesis ise 6 yılda toplam 1 yıllık kapasitenin yarısını bile gerçekleştirilememiştir. Bu durum M.K.E. Kurumu'nun çalışmayan fabrika ve işlenmeyen tesislerle bir tezgâh mezarlığı haline getirmiştir.

Oysa MC iktidarının sanayi ve teknoloji bakanı sayın Abdülkerim DOĞRU'nun Çelik Çekme Boru Fabrikası'nın ikinci kez açılması ile ilgili basına yapmış olduğu açıklamasında bu beceriksizliklere Türk mühendislerinin tümünü ortak atma çabasına göstererek böyle bir beceriksizlik örneğini halkımızın gözünden kaçırarak mesut bir hadise olarak nitelirmiştir. Gerçekte ise çokuluslu tekellerin uzantısı yabancı bir firma tarafından yabancı teknoloji ve teknik hizmet ithaline dayandırılarak kurulan bu fabrika ve tesislerde "uzman" adı altında ne oldukları belli olmayan İngiliz elemanlarına aylık net 32.000 TL döviz olarak ve yurtdışına transferine izin verilmek kaydıyla ödeme yapılmış, ayrıca da ülkemizde harcamaları için yevmiye 180 TL ödemiştir. İlâve olarak da medeni ihtiyaçlarının tümünü de kurum karşılamıştır. Bu şekilde bu güne dek sadece Çelik Çekme Boru Fabrikası'nda çalışan bu elemanların 7 sine 12 Milyon TL döviz ödemiştir.

Bütün bunların karşılığında geleceği şüpheli 514 doğmuş böyle bir tesisin tesli alınmasında yurtsever hiç bir teknik elemanın, MC iktidarının Sanayi ve Teknoloji Bakanı Abdülkerim Doğru'nun iddia ettiği gibi ortaklığı düşünülmez, ve bu durundan mutluluk değil üzüntü duyulur.

Şunu söylemek isteriz ki 1973 yılında 78 bin ton/yıl kapasite ile hizmete açılacağı ,M.K.E. Kurumu'nun 50.yıl tanıtım broşüründe belirtilen tesisin defalarca yapılan açılış merasimlerine rağmen 3 yıl içinde bir türlü çalıştırılmamasından, yatarım masraflarının kat kat artmasından buna rağmen tesisin bu gün öngörülen kapasitede çalıştırılmamasından sevinç duyuyor olabilirler. Böyle bir olaydan ne halkımızın ve ne de bizim sevinç duymamız olanaksızdır. Böyle bir olay bize ancak kaygı ve üzüntü vermektedir. Gönül isterdi ki sayın Sanayi Bakanı'nın da bu konuda aynı kaygı ve üzüntüyü duysun. Hala böyle bir olaydan Türk mühendislerine ve teknik elemanlarına sevinç payı çıkartmak hepten olanaksızdır. Ortada sevinç duyulacak değil, SUÇLU SAPTANACAK BİR DURUM VARDIR. Bütün bu aksaklık ve savsaklamanın tek sorumlusu ise bu için ehli olmayan yabancı yapımçı firma ile bu duruma göz yumanlardır. Yani yabancı ve yerli tekelleri söfneye ile yerli işbirlikçilerdir. Bakan'ın bu işten övgü payı çıkarmaya çalıştığı M.K.E.K. da çalışan yurtsever mühendis ve teknik elemanların başlarına neler geldiğini herkes iyi bilmektedir.

Fabrika'nın 1971 yılında 78 bin ton/yıl kapasiteli olarak kesin işletmeye açılması öngörülmüş ve mukaveleye bağlanmışken ilk açılış olan 1974 yılına kadar üç yıl geciktirilme sebebi ülke çıkarları gözetmeyen bu anlaşmalara bağlanabilir.

MC İktidarının Başbakan Yardımcısı Sayın Erbakan 28 Mart 1976 tarihinde ikinci açılış konuşmasında, 1975 yılı fabrika masullerini tanıtmak için hazırlanan reklam broşüründen yararlanarak, 15 bin ton/yıl kapasiteden 26 bin ton/yıl kapasiteye tevsi edileceğini söylemişti. Oysa, DPT Yatırım Programlarında ve M.K.E.K.'nun yayın organlarında, faaliyet raporlarında durumun hiç de böyle olmadığı bütünacı gerçekleri ile görülmektedir. DPT 1973 yatırım programının 93. sayfasında 78 bin ton/yıl kapasiteli olarak bittiği resemen öngörülmektedir. Yine DPT 1975 yılı yatırım programında Yeni Projeler kısmında adı geçen fabrika'nın 46.500 ton/yıl den 78 bin ton/yıl'a tevsi öngörülmektedir.

M.K.E. Kurumu'nun 1972 de basılan 50.yıl tanıtma broşürünün 19. sayfasının 3. ve 4. paragrafında Çelik Çekme Boru Fabrikası'nın 1972 de yatırımının tamamlandığı ve 1973 de işletmeye kesinlikle alınacağı belirtilmiştir. M.K.E. Kurumu Dergisinin (Aralık 1974 tarih 4. sayı) 41. sayfasında bu fabrika'nın açılış töreni olan 14 Haziran 1974 günü dolayısıyla fabrika Müdürünün bir yazısında 1975-yılı için 7.500 ton/yıl olarak üretimin planlandığı belirtilmiştir. Yine M.K.E. Kurumu'nun 1975 yılı işletme faaliyet raporunun 40. sayfasında 30 Haziran 1975 de fiili üretim 12 milyon TL., 1975 satış planı 130 milyon TL., 30 Eylül 1975 itibarıyla fiili üretim 19 milyon TL. ve tahakkuk oranı % 14,9 olarak verilmiştir.

Bütün bunlara rağmen gerçekler hiç de böyle değildir. 1975 yılında 7.500 ton/yıl üretim planlanmış olup, ancak 2.500 ton/yıl üretim gerçekleştirilmiştir. 1976 yılı içinde üretim aynı tempoda devam etmektedir ve bu fabrika, bu koşullarla teslim alınmıştır.

Buradan, kamuoyuna yansıtılan bilgilerin ne kadar tutarsız olduğu ve yanıltıcı cakaşla yapıldığı aşcağı görülmektedir. Ve bu durum fabrikayı ikinci kez törenle işletmeye açan MC İktidarının Başbakan Yardımcısı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile diğer yetkililer çok iyi bilmektedirler ve bilmeleri gerekmektedir.

**DAVY UNITED FİRMASI, M.K.E. KURUMUNU ÇALIŞMAYAN
FABRİKA VE TEZGAH MEZARLIĞI GETİRMİŞTİR**

Davy United Çelik Çekme Boru Fabrikası'ndan önce Devlet Demir Yollarının bandaş (içi boş vagon tekerleği) ve monoblok (içi dolu vagon tekerleği) ihtiyacını karşılamak üzere kurduğu 13. bin adet/yıl bandaş ve 800 adet/yıl monoblok kapasiteli tesisler, teslim edildiği 6 yıldan beri çalışmaz durumdadır. Bu tesislere toplam 90 milyon TL. kuruluş yatırıma yapılarak 1970 de teslim alınmıştır. Ancak, 6 yıldan beri

SON SÖZ

Tüm bu olumsuz gelişmelerin biricik nedeni yerli-yabancı tekelleri sermayenin bu günkü iktidarı olan MC İktidarlarıdır. Bizler yurtsever, ilerici ve demokrat teknik elemanlar olarak, halkı uyutucu ve aldatıcı her türlü girişimlerin açığa çıkarılması yönünde çabalarımızı bu güne dek gösterdik ve bundan böyle de bu çabaları sürdüreceğiz.

Açılan tesisleri yeniden açmak, atılan tesisleri yıllar sonra tekrar atmak ve bunlar için görkemli törenler düzenlemenin ardındaki amacı emekçi halkımıza anlatacağız. Ancak, tüm bu gelişmelerimizde bizler için önemli olan kişiler değil, düşüncelerdir. İşte bu nedenden ötürü asıl hedef sayın Erbakan değildir, olamaz da... Asıl hedef Erbakan'ın da içinde bulunduğu yerli-yabancı tekellerin bu günkü siyasi iktidarı olan MC İktidarının uygulamacılarıdır, düşünceleridir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 73

4.5.1976

TMMOB VE ODALARI BUGÜN ANKARA'DA
YAPTIKLARI BİR AÇIKLAMAYLA YAN
ÖDEMELER KONUSUNA DEĞİNDİLER.

Açıklama metni öylen şöyledir:

"Ülkemizde giderek artan hayat pahalılığı zaten düşük olan ücretleri fiilen hergün biraz daha düşürmekte ve geçim sıkıntısına hergün biraz daha fazla arttırmaktadır.

Çalışanların tüm kesimleri gibi teknik elemanlar ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarlar da bu sıkıntıyı yaşamaktadırlar.

1.3.1976 günü yürürlüğe giren 1976 Bütçe Kanununun 51. Maddesi ile; iş gücünün, iş riski ve teminindeki güçlük zamlarının tavan göstergelerinin septenmiş olmasına rağmen aradan geçen iki ay içinde gerekli kararname çıkarılmamıştır. Kararnamenin çıkmadığı gerekçesi ile üyelerimiz iki aydır hiçbir yan ödeme alamamaktadırlar.

Milletvekili maaşlarını iki dakikada arttıran, vergi indesi ile bir avuç kişiye milyonlar veren, ilaç ve hammadde stoklarına gübre fiyatlarındaki indirimle beş milyarı beklemeyen aktaranların; geçimlerini emekli karşılığı aldıkları ücretle sağlayanlara karşı takındığı bu umursamaz tavır dikkat çekicidir.

TMMOB ve Odaları olarak, yıllardır, sorunlarımızın çözümünün toplu sözleşmeli ve grevli Sendikeli haklarımızın alınmasıyla olanak kazanacağını biliyor ve bunu savunuyoruz.

Bu haklarımızı alıncaya kadar geçici bir yol olarak gördüğümüz yan ödemeler konusunda ki görüşlerimizi bir kez daha açıklamayı da görev sayıyoruz.

Yeni yayınlanacak kararname ile:

1- Yürütme organına tanınan ve çalışanların üzerinde baskı aracı olarak kullanılan yetkiler kaldırılmalıdır.

2- Bu zamlar;

- hastalık izinlerinde,
- Yıllık izinlerinde,
- Yurt dışı hizmetle ilgili eğitimlerde,
- Mesleki kuruluşların toplantılarına katılma hallerinde

ödenmelidir.

3- Bu zamlar maaşla birlikte değil ayrı olarak vergilendirmelidir.

4- Bütçe Kanununda tavan göstergesi belli olup taban göstergesi belli değildir. Taban göstergesi hayat pahalılığı gözönüne alınarak asgari 6 bin T.L. olmalıdır.

5- Yeni zamlarla ilgili kararname çıkana kadar, ödemelere geçen yılki tutarlar üzerinden devam edilmelidir.

6- Kuruluşlarca Listeler hazırlanırken üvane göre değil çalışma koşullarına göre değerlendirme yapılmalıdır.

7. Bu zamlar tekniker, teknisyen, mühendis ve mimar ayarını yaratılmadan tüm teknik elemanlara eşit olarak verilmelidir.

8- Tüm çalışanların bu ülkede ve bu hayat şartları altında yaşadığı gözetilerek bu zamlar bu şartlarla her çalışana verilmelidir.

TMMOB ve Odaları olarak üyelerimizle birlikte Sendikol haklarımızı almak için mücadele ettiğimizi, bu mücadelemizi mutlaka kazanacağımızı; yan ödemelerimiz konusunda da aktif bir biçimde mücadele edeceğimizi kamuoyuna duyurmayı görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 74

6.5.1976

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR
ODALARI BİRLİĞİ XXI. GENEL
KURULU YARIN ANKARADA
TOPLANİYOR

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) XXI Genel Kurulu Yarın
Ankarada toplanarak çalışmalarına başlayacaktır. Makina Mühendisleri
Odasının Selanik Caddesi No: 76 daki toplantı salonunda saat 9.30 da
başlayacak olan Genel Kurul iki gün süracaktır.

İSTİFARAT NOTU:

Konu : TMMOB XXI. Genel Kurulu
Yer : Makina Müh.Odası Toplantı Salonu
Selanik Caddesi No: 76
Kızılay-ANKARA
Saat : 9.30

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 75
7.MAYIS 1976

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN
XXI.GENEL KURULU AÇIŞ KONUSMASI.

Sayın Konuklar,basın ve yayın organlarının mensupları ve TMMOB XXI genel kurulunun sayın delegeleri;

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin XX.çalışma dönemi olan 1975 dönemi bugün sona ermektedir.

1975 dönemi uluslararası tekelci sermayenin ve içteki uzantılarının bunalmalarının yükünün emekçi halkımıza her zamankinden daha pahalıya ödettirdiği bir dönem olmuştur.

Emperyalist-Kapitalist sistemin teknolojiyiyle,sermayesiyle yoğunlaşan saldırılarına hedef olunan bu dönemde;ABD ve AET korgısında tam bir çaresizliğe düşülmüş,tam bir teslimiyetçi politika izlenmiştir.

Ambargo ile,yağması ile,talanı ile gelenlere boyun eğilmiştir.

Bağımlı dış politika iyice pekiştirilmiş ;gerçekler halktan gizlenerek ve kapalı kapılar ardında yapılan pazarlıklarla yurt toprakları bir başka ülkeye yeniden kiralanmıştır.Ülkemiz her gün büyük Türkiye yaratıyoruz diyenler tarafından fiilen küçültülmüştür.

Resmî rakamlara göre,Ülkede 3 milyondan fazla işsiz bulunduğu,hayat pahalılığının alebildiğine arttığı,yolsuzluk ve rüşvet iddialarının ayukaçtığı,doğal ve insan gücü kaynaklarımızın yabancılara peşkeş çekildiği bu dönemde MC iktidarının halka karşı olan kimliği gözler önüne serilmiştir.

1975 dönemi,aynı zamanda,Fabrikalarda,Okullarda,Resmî Kurumlarda,Köylerde her yerde faşizmin kol gezdiği bir dönemdir.

Gerede'de Diyarbakır'da Adana'da,Ankara'da Ülkenin her yerinde faşist saldırılar düzenlenmiş,tüm yurtseverler hedef alınmıştır.Açık tertipler teşahlanmıştır.

İdil'de,Malatya'da Zeytinburnu'unda bir kısım güvenlik kuvvetleri ve yöneticiler hem takipçi,hem yargıcı,hemde infazcı olarak görev yapmışlardır.

1975 dönemi sömürünün,faşist saldırı ve terörün arttığı bir dönemdir.

Bu dönemde,milliyetçilikten dem vuranlar,bize ambargo uygulayanlara ihraç edilen ve silah imalinde kullanılan kromun ihraç tutarını 3 ayda 4 bin tondan 14 bin tona çıkarmışlardır.

Bu dönemde kalkınmadan gelişmeden dem vurulanlar açık fabrikaları ikinci kez açmış, finansman olanakları bulunmayan milyarlık yatırımlar vadedmişlerdir.

Bu koşullar içinde bulunan ülkemizde bugün üretilen petrolün %30'una petrol tröstleri sahiptir. Paket % 50 'nin üzerindeki birpayı onlar pazarlamakta, petrolden elde edilen kârın %50 'sinden fazlasını götürmektedirler.

Dünya nüfusunun % 1'ini oluşturan Türkiye dünya enerji üretiminin ancak % 0,05'ini tüketebilmektedir.

Nüfusumuzun % 62 'sinin elektrik enerjisinden yoksun olduğu ülkemizde enerji alanındaki dışa bağımlılığın giderek artırılması sorunu çözümsözlüğe götürmektedir.

Bir depremde binlerce can kaybedilmekte ve sorun kaderin cilvesine bağlanabilmektedir.

İthalat ve ihracatın % 95'nin deniz yoluyla yapıldığı ülkemizde tersane yapımı, gemi yapımı, taşımacılık hala dışa bağımlılığı sürdürmektedir. Ancak 1/5 'ini kendimizin yapabildiği taşımacılık için her yıl en az iki milyar liralık döviz dışarıya ödemekteyiz.

Kent toprakları milyarlık spekülasyonlara elverişli edilmektedir.

Dünya Bankası ve bunun gibi uluslararası mali kuruluşlar alt yapı, konut vb gibi alanlarda sömürünün en açık örneklerini sergilemekte; kentlerimizin gelişmesi, planlanması, altyapısı yabancı ellerde ve çıkarlara terk edilmiş bulunmaktadır. İstanbul, İstanbul'da planlayan yabancı uzmanlar 151 bin liraya varan astronomik ücretlerle çalışmakta, kentleşmenin denetimini, yabancı çıkarlar yararına ellerinde tutmaktadırlar.

Tarım ve toprak reformu Urfa'da yavaşlatılmış durdurulmuştur. MÇ iktidarı beş yıllık yeni bildiğe süresini bekleyerek toprak ağalarına bugünkü değerinin 15 katını vermeyi planlamaktadır.

% 61 'i bozuk vasıflı Türkiye Ormanlarının her gün politik amaçlarla yok edildiğini, köylü nüfusun 1/3 'ünü oluşturan Orman köylümüzün her türlü sosyal güvenceden yoksun açık ve yoksulluk içinde yaşama mahkûm edildiğini görüyoruz.

Dünya Sentetik uyuşturucu madde üretiminin % 62-75 'ini ellerinde bulduran emperyalistler bunun % 61-70'ini tüketirken; kaçakçılık damgasıyla Türkiye'nin başbaşa üretimini denetleyebiliyorlar.

Wolfram, krom, boraks, Antimon, barit, alüminyum gibi değerli madensel hammaddelerimiz yağma ve talanla tüketilmektedir.

Türkiye-İrak Ham petrol boru hattı inşaatında çalışan bir türkiyeli kaynakçı 3250.-TL. bir Batı Almanyalı kaynakçı 90 Bin TL.almaktadır Bizim işmakinesi operatörü 4 bin onlarınkı 60 bin bizim şoför 2.500 onlarınkı 40.000;bizim harita ve kadastro mühendisimiz 6 bin onlarınkı 60 bin lire almaktadır.Bu sömürünün te kendisidir.

Konu kesiminde çalışanlar sendiksel haklardan yoksun tutulmakta,işçi Memur ayırımı denem bir sefesta ile çalışanlar bölünmektedirler.

Mecurların alan teri parolar MB-YAK denem fondo gaspedilmekte ve 3 milyar dolayındaki bu paradan Merkez Bankasında sadece 200 milyon liranın kaldığı söylenmektedir.2.5 Milyardan fazla para özel girişimcilere aktarılmıştır.Bu sömürünün te kendisidir.

Bu yapı;bu teslimiyetçi dış politika,bu batakçı ekonomik politika beraberinde anti-demokratik baskıları ve faşist saldırıları getirmektedir.

Bu dönemde faşist silahlı çeteler,sokaklarda pusu kurarak,ortalığı kane boğmuşlar;insanlarımızı yaralamış,öldürmüşlerdir.

Bu dönemde,ülkenin her yerinde,işçilere,köylülere,öğretmenlere,öğrencilere memurlara ve teknik elemanlara yönelik baskı ve saldırılar doruğa ulaşmıştır. Saldırı, baskı, kayıma ve terörle sindirme ve yıldırma girişimlerinden teknik elemanlarda paylarına düşeni almışlardır.

Yüzlerceimizin işinden atıldığı, binlerceimizin görev yerlerinin değiştirildiği bu dönemde; Seydişehir'de, Ankara'da, Samsun'da, Kırıkkale'de, Zonguldak'ta ve İskenderun'da fiili saldırılara hedef olunmuştur. Örgütlerimizin yöneticileri ve işyeri temsilciliklerimiz yoğun baskılara ve kayımlara hedef olmuştur.

Emperyalist ve faşist girişimlere karşı, yılmadan, yıllardır verilen mücadeleler örgütlerimizi de hedef haline getirmiştir.

Ödelerimizin Genel Kurullarında oda yöneticilerini ele geçirmek için iktidar olmanın tüm olanakları seferber edilmiş, silahlı faşist çetelerin gözdeği verme gösterileri sergilenmiştir.

Tüm bu gelişmelere girişimlere rağmen sonuç açık ve kesindir. TMMOB içinde yurtseverler eğilmemiş, yılmamış ve zaferce ulaşmışlardır.

1975 dönemi, aynı zamanda, çalışan kitlelerin daha birlikte hareket ettiği; anti-emperyalist ve anti-faşist mücadelede daha kararlı ve bilinçli adımların atıldığı bir dönem olmuştur.

DİSK'in İstanbul ve İzmir mitingleri, yurdun her yanında demokratik kuruluşların bir araya gelerek sürdürdükleri çalışmalar, 13 Mart Mitingi ve Ankara'da katledilen 3 yurtsever öğrencinin cenaze törenleri, CHP'nin mitingleri, İstanbulda 100 binlerin katıldığı 1 Mayıs

bayramı; gelişmekte olan mücadelemizin en çarpıcı örnekleridir.

Geçen dönemde gelişen çabalar olumlu ancak yeterli değildir. Anti-faşist çelenin hız kazanması, emperyalist-kapitalist sisteme karşı muhalefetin etkinliğinin arttırılması; tüm yurtsever, devrimci güçler için yerine getirilmesi gereken acil ve kaçınılmaz bir görev olmaktadır.

Kitlelerin emperyalist ve faşist saldırılar karşısına daha güçlü dikilmesi gündemdedir.

Bu amaçla, TMMOB üyeleri tabanında dayanışmanın ve birlikteliğin sağlanması ve daha da güçlendirilmesi gündemdedir.

Böylece gerçek teknik elemanların, gerçek tüm çalışanların birlikteliğine ve dayanışmasına daha fazla güç katılması sağlanacaktır.

TMMOB önümüzdeki dönem de üyeleri tabanına bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi etrafında toparlamak üzere somut sorunlarından hareketle; iç ve dış sömürüyü teşhir edecek. bu çalışmalarını daha etkin ve yaygın çabalarıyla kitlelere, aktaracaktır. Diğer çalışan kitlelerle ortak çabalarını sürdürecektir.

SORUNLARIN KAYNAĞI EMPERYALİST-KAPİTALİST SİSTEMDİR.

ÇÖZÜME EMPERYALİST-KAPİTALİST SİSTEMİN ÇÖZÜLMESİYLE VARILACAKTIR.

EMPERYALİZME VE ONUN İÇTEKİ UZANTILARINI • FAŞİZME VE ONUN SİLAHLI ÇETELERİNE KARŞI EMEKÇİ KİTLELERLE DAYANIŞMAMIZ VE ORTAK MÜCADELEMİZ GÜÇLENEREK SÜRECEKTİR.

TMMOB BU ANLAMDA BİR MÜCADELENİN ÖNEMLİ DEMOKRATİK ARAÇLARINDAN BİRİDİR.

GELECEK GÜNLERİN BUGÜNKÜ BİR AVUÇ EGEMEN AZINLIĞIN DEĞİL HALKIMIZIN OLACAĞINA İNANIYORUZ.

BU İNANÇLA YOLA ÇIKTIK. BU İNANÇLA BAŞARACAĞIZ.

SAYGILARIMLA.

tmmob bülteni

Sayı: 76

8. Nisan 1976

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

TMMOB Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 21.Genel Kurulu çalışmalarına sürdürüyor.

Genel Kurul çalışmalarının ikinci gününde 17.meslek odasından oluşan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı yeni bir oda kurulması kararlaştırıldı. İç Mimarlar Odası adıyla kurulması kararlaştırılan bu odayla TMMOB'ye bağlı oda sayısı 18'e yükseldi.

Çeşitli komisyon raporlarının görüşüldüğü 21.Genel Kurul çalışmalarının ikinci gününde, Amasya Yeniçeltik Linyit İşletmesi'nde grevde bulunan 980 işçi adına Grev Komitesine aşağıdaki telgrafın çekilmesine karar verildi.

Yeraltı Maden İş Sendikası
Yeniçeltik Linyit İşletmesi
Grev Komitesi Başkanlığına

Suluova-AMASYA

İşçi sınıfımızın yiğit ve fedakâr bir kesimini oluşturan yeraltı maden işçilerinin bir bölümü olan sizlerin, sermayenin acımasız sömürüne karşı içinde bulunduğunuz direnişi desteklediğimizi ve işçi sınıfının uzun süreli mücadelesinde omuz omuza birlikte olacağımıza bildirir, grevinizin başarıya ulaşmasını dileriz. Direnişteki tüm işçi kardeşlerimize devrimci selamlar.

TMMOB XXI.GENEL KURULU
ADINA

GENEL KURUL BAŞKANI
ERGUN UWARAN

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı 77
3 Mayıs 1976

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği XXI.Genel Kurulu çalışmalarını tamamladı.

Yapılan seçim sonunda TMMOB Yönetim Kurulu Üyeliklerine Aybars Ungan, Güven Donatan, Bulent Şener, Erdal Akman, Mustafa Kurukafa, Medet Özbek, Ertuğrul Tonguç, Murat Gültekingil, Samih Özgen İsmet Raza Çebi Melih Törelî, Ali Aydemir Teoman Öztürk, Sümmüni Cen, Cengiz Cüce, Bulent Tanık, Aziz Ekşi getirildiler,

TMMOB denetim Kurulu da Lütfi Akkan Erdoğan Balcıoğlu ve Raşit Gökçeli'den oluşturuldu.

Kurulların daha sonra toplanarak, görev bölümleri yapılacakları açıklandı.

Sons eren XXI.Genel Kurul çalışmaları sonunda aşağıdaki bildiri yayınlandı.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği XXI.Genel Kurulu iki gün süren çalışmalarını sonunda aşağıdaki görüşlerin halkımıza açıklanmasını kabul etti.

Ülkemiz emperyalist-kapitalist sistemin ekonomik, politik ve askeri tahakkümü altında olan yarı-sömürge bir ülkedir. Günümüzde Dünya halklarının verdiği bağımsızlık mücadelesi ile sömürü ve talan alanları dardalan emperyalist sistemin kendi iç bunalımı daha da derinleşmektedir. Bu bunalımın Ülkemize yansımaları hayat pahalılığına, işsizliğe ve yoksulluğa kövrüklenmektedir.

Emperyalist sistemle bütünleşmiş egemen sınıfların temsilcisi MC iktidarı, bunalımın ve kendi ekonomik-politik açmazının bedelini halkımıza yüklemektedir. Bu amaçla ülke emperyalizme peşkeş çekilmektedir.

Ülke sanayisi, gerek ithal girdileri ile gerekse uluslararası tekelleri sermaye ile ortak yatırım, patent, lisans yabancı teknoloji ve teknik hizmet ithali yolu ile dışa bağımlı ve monteje niteliktedir. Tüm imalat sanayiinin % 45'i Emperyalizmin sömürsü altındadır. Şöyleki; kimya sanayiinde söktör ciroosu içinde yabancı sermayenin payı % 46 dir. Bu rakam Elektrik makineleri sanayiinde % 40, taşıt araçları imalatında % 44 olup plastik ürünleri sanayiinde % 58'e ulaşmaktadır. Türkiye'de Brezilen ilacın % 85' i çok uluslu ilaç firmalarına lisans, patent anlaşmalarıyla bağlı bulunan işbirlikçi firmalarla gerçekleştirilmektedir.

Petrolümüzden, kromumuzdan, linyitten ve manyezitten boraksa kadar tüm yeraltı zenginliklerimiz emperyalist tekellerin talanı altındadır. Barit, Wolfram Antimon ve krom gibi kaynaklar, salt döviz gereksinimini karşılamak üzere yok pahasına tekellerin çıkarına sunulmuştur. Maden işletmelerinde kârı azaltacağı nedeniyle güvenlik tedbirleri alınmamakta iş kazası altında, iş cinayetleri işlenmektedir. Bugün madencilik Sektörünün üretiminden pazarlamasına kadar tamamı Emperyalizmin ve ortaklarının denetimi altındadır. Çok uluslu petrol tekelleri, Ülkemizdeki petrol üretiminin % 70'ini rafinajin % 30'unu pazarlamasının % 60 'ını ellerinde bulundurmaktadır. Son 20 yıl içinde 2 milyar 444 Milyon TL. sermaye getirmiş ve 1964-74 yılları arasında ise aynı miktarı dışarıya götürmüşlerdir.

Orman ve Endüstriyel tarım ürünleri Emperyalist-kapitalist sisteme bağlı bir avuç vurguncunun sömürsü altındadır. Taban fiyat politikası bunların yararına göre saptanmaktadır. Haşhaş ve pamuk üzerinde Uluslararası tekellerin oyunları açığa çıkmıştır.

Dünya enerji üretim ve tüketimini denetim altına almak üzere kurulan Emperyalizmin aracı Enerji ajansına girilerek ülkenin enerji politikası tamamen dışa bağımlı hale getirilmiştir. Afgan-Elbistan entegre projesi ve Çokurova A.Ş. ile ilgili kararname Uluslararası tekellerle yerli tekellerin bütünleşmesinin somut örneklerindedir.

Ulaşım politikası, yurt çıkarlarına göre değil Uluslararası tekellerin Orta Doğu pazarlarına ulaşımını kolaylaştırmak ve bu bölgede Emperyalizmin askeri denetimini sağlamak amacıyla yöneliktir.

Kamu iktisadi kuruluşları Emperyalist tekellere peşkeş çekilmek istenmekte bu iş için öncelikle yurdumuzun en önemli enerji, hammadde ve senayi kuruluşlarından Etibank, Karabük demir-çelik ve Botaş hedef alınmış bulunmaktadır.

Özünde egemen çevrelerin kapitalizmi tarımsal ekonomide hakim kılmak üzere amaçlanan Toprak reformu, yoksul köylülere sözde toprak dağıtımını sağlasa bile, tarımsal, parasal ve teknik girdilerin mevcut olmaması nedeniyle toprakların köylülerin elinden çıkmasına sebep olacaktır. Bu ise kente göçü hızlandıracak işsizler ordusuna yeni yüzbinler katacaktır.

Egemen güçler Emperyalizme çıkışa vatan topraklarına kiralanaktan çekinmemektedirler.

Kıyıların Yeşillenmesi, arsa spekülasyonu, çimento, demir-çelik kara borsası rüsvet yolsuzluk ve vergi idaresi yoluyla milyonlar vurulurken

çalışanların ücretleri dondurulmakta, sermaye sınıfına kredi sağlanmak için kurulan MEYAK tasarısı yasallaştırılmakta, teknik elemanlar yan ödemelerle uyutulmak istenmektedir. Çalışanların birlikteliği işçi-memur ayırımı gibi geçersiz kavramlarla engellenmektedir.

Ekonomide dış bağımlılığın sonucu olarak dış ticaret açığı 40 Milyar TL. ulaşmıştır. Sadece 1975 yılında yabancı sermaye kuruluşları tarafından yurt dışına toplam 756 Milyon TL. transfer edilmiştir.

İşte içinde bulunduğumuz bu dönemde; emperyalist sömürüye karşı çıkan tüm yurtseverlerin Bağımsızlık ve Demokrasi talebi ile tüm emekçi sınıfların ekonomik demokratik talepleri kan, sulun ve terörle engellenmek istenmektedir.

Bugün Ülkemizde; işçilerin grev hakkı çözülmekte, sendika seçme hakkı yok edilmekte, köylülerin toprak talebi karşılanmamakta, memurlar, öğretmenler ve teknik elemanlar kıyas ve baskılara uğratılmaktadır. Danıştay kararları hiçe sayılmakta, TRT işgal edilmekte, Üniversitelerin Özerkliği yok edilmektedir.

Ülke çapında silahlı faşist çeteler pervasızca cinayetler işlemektedir. Fabrikalar, Okullar ve köylerde Faşizmin terörü kol görmektedir.

Ülkemiz artık, can güvenliğinin kalmadığı bir Ülke haline gelmiştir. Devrimci, öğrencinin, öğretmenin ve işçinin öldürüleceği olağan hale getirilmiştir.

12 Mart dönemi işkâlelerini yeniden başlatmayı ve tahakkümler olabileceğine artmıştır.

Faşist baskıların ve cinayetlerin amacı bellidir. Bu olgular karşısında egemen sınıfların gerçek yüzü açığa çıkmakta ve halkımızın muhalefeti güçlenmektedir.

Artık bugünkü göstermelik demokrasi bile, sömürünün ve talanın sürmesi için yeterli olmamaktadır. Bunun için egemen sınıflar kendi yarattığı olaylarla, cinayetler ve katliamlarla açık faşizmi tezgahlamaya başlamaktadır. Şurası açıktır ki sermayenin en barbar en asgari yönetimi olan faşizm, eslinde bağımsızlıktan özgürlükten yoksun olan işçinin yoksul köylünün memurun yani tüm emekçilerin aynı derecede düşmanıdır. ve Faşizmin ancak emekçi sınıf ve tabakaların örgütlü direnişiyle geriletileneceğinin bilincinde olarak bu uğurda mücadele veren diğer demokratik örgütlerle bugüne kadar sürdürdüğümüz ortak mücadelenin bundan böyle daha güçlü olarak sürmesinin insanca içindeyiz. Temel görevimiz, teknik eleman kitlelerini en geniş tabanı ile demokratik mücadeleye katmak

mücadelemizi, işçi sınıfının halkımızın, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine tabi kılmaktır.

Biz Ülkemizin bağımsızlığından demokrasiden insanlıktan ve halkımızdan yana olan yurtsever teknik elemanlar olarak;

- 1- Ülkemizi Emperyalizme bağımlı kılan ortak pazar, Enerji ajansı gibi ekonomik, Nato, Cento gibi askeri örgütlerden çıkılması,
- 2-Bütün yabancı yatırımların ve doğal kaynaklarımızın millileştirilmesi,
- 3- Halkımıza uygulanan faşist terör ve baskıların önlenmesi,
- 4- Bütün çalışanların her düzeydeki örgütlenmesini güçleştiren 141-142 gibi yasaların ve DGM kaldırılması,
- 5- Kıyı yağması, arsa spekülasyonu ve ülke yararına aykırı yabancı teknik hisset ithalinin durdurulması,,
- 6-Tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması yolunda halkımızdan ve üyelerimizden aldığımız güçle mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğimizi halkımıza duyururuz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 78

11.Mayıs 1976

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ XXI GENEL KURULUNDA SEÇİLEN
BİRLİK YÖNETİM KURULU DÜN TOPLANARAK
GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI.

Çalışmalarını tamamlayan TMMOB XXI.Genel Kurulu tarafından seçilen Birlik Yönetim Kurulu dün toplanarak görev bölümü yapmıştır.

Teoman ÖZTÜRK 'ün yeniden Başkan seçildiği Yönetim kurulunda ,Başkan Yardımcılığına İsmet Rıza Çebi,Sayman Üyelğe Nedet Özbek getirilmiştir.

Yeni Yönetim kurulunda görev alan diğer üyelerin isimleri şöyledir:

Aybere Ugan,Güven Donatan,Bülent Şener,Erdal Akman,Mustafa Kurukafa,
Ertuğrul Tonguç,Murat Gültekingil,Samih Özgen,Melih Törelı,Alı Aydemir,
Sümmani Can,Cengiz Güce,Bülent Tanak ve Aziz Ekçi,

Toplantıdan sonra bir açıklama yapan Birlik Başkanı Teoman ÖZTÜRK Şun-
ları söylemiştir:

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği,bugüne dek olduğu gibi,somut sorunlarından kaynaklanan,ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan bir mücadeleyi yeni dönemde de sürdürecektir.

Emperyalizme ve onun içteki uzantılarına,faşizme ve onun silahlı çete-
lerine karşı,emekçi kitlelerle olan dayanışmamızın ve ortak mücadeleye
koyacağımız katkıların güçlenerek gelişeceğinden kimsenin kuşkusu ol-
mamalıdır.

Gelecek günlerin bugünkü bir avuç egemen azınlığın değil ,halkımızın
olacağı inancıyla göreve başlıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 79
25.5.1976

TMMOB VE TMMOB İŞYERİ TEMSİLCİLERİ
BASINA YAPTIKLARI BİR AÇIKLAMAYLA
YAN ÖDEMELER KONUSUNA DEĞİNDİER.

Açıklama metni şöyledir:

1.3.1976 günü yürürlüğe giren 1976 Bütçe kanununun 51.maddesi ile; iş güclüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zamları konusunda ; çıkarılması gerekli kararname aradan 2 ay geçmesine karşın çıkarılmamıştır. Maliye Bakanlığınca 11 Mayıs Salı günü kamuoyuna açıklanan yeni yan ödemeler tasarısı MC hükümetinin çalışanların aleyhine olan tutumunu bir kez daha belgelemiştir.

Milletvekili maaşlarına iki dakikada arttıran, vergi indesi ile bir avuç kişiye milyonlar veren, sermaye çevrelerine gereksinimi olan krediyi emekçi sınıf ve tabakalardan çıkarmaya kalkan, asgari ücretleri zorunlu miktarın yarısı düzeyinde tutan, böylece işçilerin ve alt kademelerdeki memurların yaşam koşullarını iyileştirmeye yanaşmayan, memur maaşlarını asgari geçim indirimini yükselteceğiz diyerek arttırmayan sonra da bu tasarıdan vazgeçen iktidar çalışanlar aleyhindeki tutumunu açıkladığı yeni yan ödemeler tasarısı ile bir kez daha ortaya koymuştur. Bu tasarı daha önce kamuoyuna açıkladığımız taleplerin hiç birine karşılık vermeyen, adaletsizliği artıran bir tasarıdır.

TMMOB ve odaları olarak sorunlarımızın, toplu sözleşmeli ve grevli sendikal haklarımızın alınmasıyla çözüme ulaşacağını ve bu tür yan ödeme uygulamasının çalışanlar arasında eşitsizlik yarattığını ve geçici bir çözüm olduğunu belirtmiştik. Bununla birlikte yan ödemeler konusundaki görüşlerimizi bir kez daha açıklamayı görev sayıyoruz.

Yeni yayınlanacak kararname ile:

1). Yürütme organına tanınan ve çalışanların üzerinde baskı aracı olarak kullanılan yetkiler kaldırılmalıdır.

2). Bu zamlar;

- a- hastalık izinlerinde,
- b- Yıllık izinlerde,
- c- Yurt dışı hizmetle ilgili eğitimlerde,
- d- Mesleki kuruluşların toplantılarına katılma hallerinde

Ödenmelidir.

- 3)- Bu zamlar maaşla birlikte değil ayrı olarak vergilendirilmelidir.
- 4). Bütçe Kanununda tavan göstergesi belli olup taban göstergesi belli değildir. Taban göstergesi hayat pahalılığı gözönüne alınarak asgari 6 bin TL. olmalıdır.
- 5). Yeni zamlarla ilgili kararname çıkana kadar, ödemelere geçen yılki tutarlar üzerinden devam edilmelidir.
- 6). Kuruluşlarca listeler hazırlanırken ünvana ve cinsiyete göre değil çalışma koşullarına göre değerlendirme yapılmalıdır.
- 7). Bu zamlar tekniker, teknisyen, mühendis ve mimar ayırımı yaratılmadan tüm teknik elemanlara eşit olarak verilmelidir.
- 8). Tüm çalışanların bu ülkede ve bu yaşam koşullarında bulunduğu gözönüne alınarak, bu zamlar yukarıdaki koşullarla her çalışana verilmelidir.

TMMOB ve İşyeri Temsilcilikleri olarak, Üyelerimizle birlikte Sendikalar haklarımızı almak için mücadele ettiğimizi, bu mücadelemizi mutlak kazanacağımızı; yan ödemelerimiz konusunda aktif bir biçimde mücadele edeceğimizi kamuoyuna duyurmayı görev sayıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı 80
28.5.1976

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI
TURAN DÜN ANKARA'DA BİR GRUP FAŞİSTİN
SALDIRISINA UĞRADI.

TMMOB VE 18 ODASI ADINA BİR AÇIKLAMA
YAPAN TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK: FAŞİST
SALDIRILAR, YABANCI LAR DİĞİL HALKININ
DAN YANA OLAR MÜCADELEMİZİ ENGELLEYE-
MEZ! DEDİ.

Teoman Öztürk'ün açıklaması öynen şöyledir:

" Maden Mühendisleri Odamız Başkanı Murat Turan dün Ankara'da ,Dikim-
evinde bir grup faşistin saldırısına uğramıştır.

Murat Turan,yıllardır yabancıların değil ülkesinin ve halkının çıkarla-
rına savunan,medencilik alanındaki sömürüye karşı duran bir Odamızın
Başkanıdır.

Murat Turan yıllardır tüm yurtsever,ilerici ve devrimci Maden Mühendis-
lerinin temsilcisi olarak;krom,boraks,magnezit,bakır gibi madenlerimiz
Üzerinde oynanan oyunları yılmadan sergilemekte ve sömürüye karşı müca-
dele etmektedir.Bu yüzden egemen sınıfları ve onların faşist cetelleri
tedirgin etmektedir.

Daha dün TMMOB Lokalini basan ve Urfa temsilcimizi tek başına yakalayı-
p döven faşist komando bozuntuları bukez Murat Turan'ı hedef almışlardır.
Urfa'da Seydi ehir'de İskenderun'da Trabzon'da yurdun her yanında kıyı-
lara,saldırılara uğrayan;işkencelerle azilack istenen Mühendis ,Mimar
Tekniker ve teknisyenler faşist saldırı ve terörle sindirilmek sustu-
rulamak istenmektedir.

Üyelerimize ve örgütlerimizin yöneticilerine karşı geliştirilen bu
girişimlerin,işçi,memur,koylu,öğretmen ve öğrenciler üzerinde yoğun-
laştırılan baskı ve saldırıların bir parçası olduğu açıktır.

Bugün ülkemizde can güvenliğinin kalmadığını;çelişenlere karşı sürdü-
rülen baskı saldırı ve terörün giderek yoğunlaştığını görüyor,yaşıyor

Bunlar Ülke topraklarını kiraya verenlerin,insangücü ve hammadde kay-
naklarımızı yağmalatanların,izledikleri bataklı ekonomi politikasıyla
Ülkeyi karanlığa sürükleyenlerin halka karşı giriştikleri son oyunlar-
dır. ve mutlaka yenileceklerdir.

Bizler 60 bini aşkın mühendis ve Mimarın tek ve yetkili temsilcileri
Birlik ve Oda yöneticileri olarak ;baskıların ,saldırılan bizleri
yıldıramayacağını,mücadelemizi engelleyeceğini;aksine daha da

güçlendireceğini birkez daha söylüyoruz,

Gelecek günlerin eğemen sınıfların değil halkımızın olacağına inandık,
inanıyoruz.

Ülkemizde yüzbinlerce Mehmet Turan'an var olduğunu bilen bizler;emperyalizme ve onun içteki uzantılarına, faşizme ve onun saldırgan silahlı çetelerine karşı emekçi kitlelerle dayanışmamızı ve ortak mücadelemizi güçlendirerek sürdüreceğiz.

Halkımıza diyururuz!

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 81

1.6.1976

TMMOB VE ODALARI BASIN
TOPLANTISI

TMMOB ve odalarının düzenlediği basın toplantısı 1.Haziran,1976
salı günü saat 10.00 da Konur Sokak No:4'deki TMMOB Merkezinde
yapılacaktır.

İSTİHBARAT NOTU:

Gün : 1.Haziran.1976 Salı

Saat : 10.00

Yer : TMMOB Merkezi-Zemin Kat

Konur Sokak No:4

Konu : Üyelerimize karşı girişilen kıyım ve saldırılar.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 82
1.6.1976

TMMOB VE BİRLİĞE BAĞLI ODALARIN YONETİCİLERİ, BUGÜN, ANKARA'DA DÜZENLEDİKLERİ BASIN TOPLANTISINDA; SON GÜNLERDE ÜYELERİNE VE ÖRGÜT YONETİCİLERİNE KARŞI YOGUNLAŞAN SASLI, KIYIM VE SALDIRILARA DEĞİNDİLER, AÇIKLANAN GÖRÜŞTE: "BASKI, KIYIM VE SALDIRILAR ULKELEZ VE HALKIMIZDAN YANA OLAN MÜCADELEMİZİ ENGELLEYEMEZ. MÜCADELEMİZ GİDİLEREK GÜÇLENMEKTEDİR." DENİLDİ.

Basın toplantısında açıklanan görüş metni aynen şöyledir:

"Maden Mühendisleri Odası Başkanı Murat Turan geçtiğimiz Cuma günü , Ankara'da , Dikimevinde bir grup faşistin saldırısına uğramıştır.

Murat Turan, yıllardır yebancılara değil ülkesinin ve halkının çıkarlarına savunun, madencilik alanındaki sömürüye karşı duran bir Odamızın Başkanıdır.

Murat Turan yıllardır tüm yurtsever, ilerici ve devrimci Maden Mühendislerinin temsilcisi olarak; krom, boksit, magnezit , bakır gibi madenlerimiz üzerinde oynanan oyunları yılmadan sergilemekte ve sömürüye karşı mücadele etmektedir. Bu yüzden egemen sınıfları ve onların faşist çetelerini tedirgin etmektedir.

Bu saldırı ilk değildir. VE bu koşullar sürdüğüçe yoğunlaşacak gibi görünmektedir.

Geçtiğimiz günlerde:

• ÇAYNUR Genel Müdürlüğünde çalışan makine Mühendisi Cemal Çetinyılmaz sokaklara yazı yazdığı ihbarıyla gözetimine alınmış, Trabzon Emniyet Müdürlüğünde işkence görmüş, tedavisi Rize Valisi tarafından engellenmek istenmiş, ancak ilericilerin baskısıyla hastaneye kaldırılmış ve buradan bir haftalık rapor almıştır.

• Bir grup faşist inşaat mühendisleri odası yönetim kurulu üyesi Yılmaz Sarıoğlu'nun evine baskın yapılarak Sarıoğlu'nun çocuğunu yaralanmıştır.

. İnşaat Mühendisi Berat Usel faşistlerin saldırısına uğramış, çeşitli yerlerinden yaralanmıştır.

. TMMOB Lokali bir grup faşistin saldırısına uğramış, Urfa temsilcisi yaralanmıştır.

Üyelerimiz ve örgüt yöneticilerimiz üzerinde yoğunlaştırılan saldırıların yanı sıra baskı ve kıyım girişimlerinde büyük boyutlara ulaşmış bulunmaktadır.

. Metalurji Mühendisleri Odasının başkanının işine Ülke çakarları yolundaki görüşlerini açıkladığı için son verilmiş, Orman ve Ziraat Mühendisleri odalarının Başkanları Artvin ve Adana'ya atanmış ve görevlerini yürütmek için işlerini bırakmak zorunda kalmışlardır.

. Tüm teknik eleman örgütleri ve yöneticileri bu baskı ve saldırılara hedef olmaktadır.

. MC iktidarının kuruluşundan bu yana yüzlerce teknik eleman işten atılmış, birlerce teknik eleman kıyım uğramıştır.

Bütün bu baskı ve saldırılar, ilerici, yurtseverleri ve devrimcileri susturmak için işçiler, köylüler, memurlar, öğretmen ve öğrenciler üzerindeki planlı baskı ve saldırıların bir parçasıdır. Bu saldırılar iktidar olanakları kullanılarak yoğunlaştırılmaktadır.

Son üç-dört gün içinde İstanbul'da dersanede öldürülen ve yaralanan; Ankara'da evinin önünde yaygın ateşiyle öldürülen insanlarımız bu görüşün somut kanıtlarıdır.

Üniversiteler işgal edilip ilerici öğrencilere öğrenim olanağı verilmeyecek, buralarda faşist militanlar yetiştirilecektir; Sendikalar ele geçirilecek, işsizler sendikaları adı altında yeni saldırı grupları kurulacaktır; İlerici kuruluşlar kapatılacak ya da işlenmez hale getirilecektir. Emperyalizmin dünya politikası bu getirmektedir, yerli egemen sınıfların işine düştükleri durum bu getirmektedir.

Halkın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi ve omuz veren ilerici, yurtsever, devrimci mühendisler ve mimarlara yöneltilen saldırılar bu geniş planın çerçevesinde yürütülmektedir. Geçen dönem iktidarın tüm olanaklarını kullanarak, silahlı faşist çetelerin gözdeği verme gösterileri ardına şaşınarak Oda yönetimlerini ellerine geçirmek isteyenler, bunu başarısızca baskı ve sindirme hareketlerini yoğunlaştırmak istiyorlar. Ama bütün bu baskılar, bu saldırılar emekçi halkımızın omuz omuza mücadele veren, faşizme karşı örgütlü direnmenin bilincinde olan yurtsever mühendis ve mimarları en elliyeceklerdir.

Bizler, Birlik ve Oda yöneticileri olarak, emperyalizme ve onun içteki unsurlarına, faşizme ve onun saldırgan silahlı çetelerine karşı, emekçi sınıflarla dayanışmamızı ve ortak mücadelemizi güçlendirerek sürdürme yolunda çaba harcayacağız. Halkımıza bir kez daha duyuruyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı :83
4.6.1976

TMMOB TUMAS, TUMOD VE ADMMA-Y.O.
ve Akademisi Öğrenci Aileleri
Derneği Basın Toplantısı

TMMOB, TUMAS, TUMOD, VE ADMMA-Y.O. ve Akademisi Öğrenci Aileleri Derneği düzenlediği basın toplantısı 4. Haziran 1976 Cuma günü saat 10.00 da konur sokak No.4 daki TMMOB Merkezinde yapılacaktır.

İSTİHLARAT NOTU:

Gün 4 Haziran 1976 cuma
Saat :10.00
Yer : TMMOB Merkezi -Zemin kat
Konur sok.No.4

Konu: ADMMA-Y.O.nda 1 dönem sınavlarının yapılması gerekir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı 84

4.Haziren 1976

TEMOB, TMMOB, TÜMÖD VE ADMMMA-Y.O. ve AKADEMİK ÖĞRENCİ AİLELERİ DERNEĞİ BUGÜN ANKARA'DA DÜŞÜNCELERİNİ BASIN TOPLANTISINDA, ADMMMA-Y O 'DA BİRİNCİ DÖNEM SINAVLARININ YAPILMASI KONUSUNA DEĞİNEREK "OKUNMAMIŞ BİR DÖNEMİN SINAVLARI YAPILMAZ; TÜM KURULUŞLARI BU ANTI-DEMOKRATİK UYGUNLAMA KANŞI ÇIKMAYA ÇAĞIRIYORUZ" DEDİLER.

Basin toplantısında açıklanan metin şöylece dir.

15.000 öğrencinin okuduğu ve bu yıl 2000 öğrencinin daha alınacağı Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi ve Akademiye bağlı Yüksek Okul'da 1975-1976 öğrenim yılında eğitimin yapılamadığı tüm kamu o-yunca bilinen ve bilinmesi gereken bir gerçektir.

Buna karşın Akademi Yönetim Kurulu ve senatosu sınavlarını Haziren aya içinde yapılmasını kararlaştırmıştır.

Okul, eğitime açıldığı 20 Ekim 1975 tarihinden beri yavaş sürekli olarak saldırı ve baskılara uğramış, yüzlerce yurtsever öğrenci tutuklanmış, onlarca yaralanmış, 5 'ide faşistler tarafından katledilmiştir.

Saldırıların esas hedefi ilerici, devrimci potansiyeli dağıtmak ve okulda kitle temeli bulunmuş 40-50 faşisti hakim kılmak, gerici zihniyeti öğrencilere zorla kabul ettirmektir. Bu ise bu Ülkemizde uzun bir süredir hakim sınıfların içine düştükleri ekonomik ve siyasi bu-nalımdan kurtulmak için uyguladıkları baskı ve saldırılarının bir parçasıdır.

Aşağıda ADMMMA-YO'da geçtiğimiz "eğitimsiz" eğitim yılındaki saldırıları ve kapatmaları kronolojik sırayla veriyoruz.

20.10.1975 Okulun açılışı

11.11.1975 İlk faşist saldırı-7 öğrenci yaralandı-1 hafta kapatıldı.

17.11.1975 Faşist saldırı-12 öğrenci yaralandı-22 Aralık'a kadar kapatıldı.

22.12.1975 Okul yeniden açıldı.

6.1.1976 Faşist işgali 13 kişi gözaltında -20 yere 2 ay kapatıldı.

sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına teoman öztürk / konur sokak 4/1, ankara / tel: 18 12 75

- 8.3.1976 Kanunsuz ara sınavlar kondu-öğrenciler sınavları boykot etti
- 29.3.1976 Okul yeniden açıldı-faşist işgal-1 gün kapatıldı
- 30.3.1976 Maltepe'de faşist saldırı-Semi Ovalıoğlu öldürüldü-9 yaralı
1 gün kapatıldı.
- 31.3.1976 Faşist işgal -1 gün kapatıldı
- 1.4.1976 faşist işgal - 1 gün kapatıldı
- 2.4.1976 faşist işgal- 1 gün kapatıldı
- 5.4.1976 faşist işgal -1 gün kapatıldı
- 6.4.1976 faşist saldırı-13 yaralı- 1 gün kapatıldı.
- 7.4.1976 faşist işgal -1 gün kapatıldı.
- 8.4.1976 Faşist saldırı -14 yaralı -Kurtuluş'ta Burhan Barın öldürüldü-
19 Nisan'a kadar kapatıldı.
- 20.4.1976 Faşist işgal-1 gün kapatıldı
- 21.4.1976 faşist işgal -1 gün kapatıldı
- 26.4.1976 faşist işgal -4 Mayıs'a kadar kapatıldı
- 4.5.1976 Faşist işgal -1gün kapatıldı
- 10.5.1976 Faşist saldırı -8 yaralı-1 gün kapatıldı
- 11.5.1976 Faşist saldırı-parlamentar Fehri Ögeçelik terteklandı-1 gün
kapatıldı.
- 13.5.1976 Faşist saldırı-18 öğrenci yaralandı-20 Mayıs'a kadar kapatıldı
- 20.5.1976 SBF olayları neden gösterilerek okul 24 Mayıs'a kadar kapatıldı
- 25.5.1976 Okul yönetimi "On haftalık eğitim yapıldığını, sınavların baş-
layacağını, ve ikinci dönemin Eylül'de olacağını" ilan etti.
- Görüldüğü gibi okulun açıldığı 20.10.1975 den 29.3.1976 tarihine kadar
geçen süre içinde, o da kesintili olarak ancak beş hafta eğitim yapılabil-
miştir. O tarihten bugüne kadar geçen sürede ise fiili faşist işgal nede-
niyle bir gün dahi eğitim yapılmamıştır. Bu nedenle, 20 Ekim 1975 den
bu yana geçen 7 aylık sürede değil 10 hafta ,5 hafta eğitimin yapıl-
dığını söylemek bile gülünç olacaktır.
- Salıdılar okuldaki mevcut emniyet kuvvetlerince önlenebilecekken
önlenmemiştir. Öğrenime devam etmek isteyen ve okul mevcudunun çok büyük
çoğunluğunu oluşturan ilerici, yurtsever ,devrimci öğrenciler yanlarına
annelarını, babalarını, yurtsever parlamenterleri alarak okula gelip oku-
mak istediklerini bildirmelerine rağmen ne emniyet kuvvetleri ne de okul
yöneticileri 40-50 işgalciyi okuldan çıkarmayı eğitimi başlatmamışlardır.
- Bunu Okul yönetimi de 24.Nisan 1976 tarihli kararında kabul etmek zo-
runda kalmış ve okulda bu güne kadar eğitimin yapılmadığını duyurmuş-
tur. Ancak 11 Mayıs 1976 da önceki sözünün tersine okulda devam zorun-
luluğunun kaldırıldığını açıklamış ve okulun sürekli eğitime açık ol-
duğunu bildirmiştir.

Son olarak da okul yönetimi 25.3.1976 günü kamu oyuna açıkladığı, Akademi Yönetim Kurulu ve Senato kararı ile "Okulda on haftalık eğitim yapıldığını, bunun bu dönem için yeterli görüldüğünü" dönem sınavlarının yapılacağını ve ikinci dönem de Eylül ayında başlayacağını" ilan etti

Yönetmelik hükümlerine göre 14 hafta eğitim yapılması gerektiği açıkça belliyken Akademi Yönetim Kurulu ve Senatasının hangi güdülerle sınav yapmaya kalktığı üzerinde durulması gereken bir noktadır. Yönetim Kurulu ve Senatanın bu yıl cereyan eden olaylarla ilgili olarak aldığı kararlarda ve yaptığı duyurularda belli kabullerin geçerli sayıldığı görülmektedir. Şöyle ki;

-Eğitimin yapılmadığı çeşitli zamanlarda yayınlanan bildirimlerde kabul edilmiş ve bunun nedeni de "iki karışık grubun" silahlı çatışmalarına bağlanmıştır. Gerek Yönetim Kurulu, gerek Senato ve karışık grupların kimler olduğu, kimlerden destek ve güç aldığı konularına hiç bir zaman değinilmemiş; bundan çok dikkatli bir şekilde kaçınmış, ancak sayıları "beşyüzü" geçmeyen bu "karışık grupların" çatışması nedeniyle eğitimin yapılamadığı devamlı olarak öne sürmüştür. .

- Yine çeşitli duyurularla oniki binin aşkın öğrencinin "tarafsız" olduğu fakat karışık gruplarca uygulanan terör yüzünden okula gelemedikleri açıklanmıştır.

- Aynı şekilde çeşitli bildiri ve duyurularda okulda hiçbir şekilde can güvenliğinin sağlanamadığı, güvenlik kuvvetlerinin "başarısız" oldukları ileri sürülmüştür.

Bütün bunlar göz önüne alındığında ADMMYA Yönetiminin, akademik sorumluluk içinde bulunmadığı, özerk bir kurumun yönetim organlarının davranması gerektiği gibi davranmadığı, başka bir deyişle özerkliği kötüye kullandığı açıktır. Eğer okulda can güvenliği sağlanamıyorsa eğitim yapılamıyorsa, güvenlik kuvvetleri şu veya bu nedenle terörü önlemiyorsa okul yönetiminin sorumluluğu, bunun nedenlerini açıkça ortaya koymalarını gerektirir. Onbeş bin öğrencisi olan bir eğitim kurumunun işleyemez hale gelmesi bir yandan öğrencilerin can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanamıyorsa, bu "sayıları beşyüzü geçmeyen iki karışık grubun çatışması" diye geçiştirilemez. Akademik kuruluşlara özerklik verilmesinin temel nedeni gerçeklerin, doğruların günlük siyasal denge hesabı yapma endişesine kapılmadan ortaya konması olarak tanımlanabilir.

ADMMYA Yönetimi organları, kuruluşlarında cereyan eden olayların gerçek nedenini, olayları çıkaranların kimlerden kuvvet aldığı, devlet güçlerinin niçin bunları önlemediğini açıkça söylemesi gerekirken işi muğlak açıklamalarla geçiştirmeye çalışması hiçbir biçimde akademik sorumluluk ve özerklik anlayışı ile bağdaşmaz.

Yine ADMMA Yönetim Kurulu ve Senatosu öğrenim bütünlüğü ve can güvenliği olmadığı, sağlanmadığı için eğitim yapılmadığını kabul ederken sınav yapma durumunda öğrencilerinin büyük çoğunluğunun can güvenliğini nasıl sağlayacaktır. Yoksa terör nedeniyle okula gelemeyen belli gruptaki öğrencilerin sınavlara gidemeyerek sene kaybetmesini veya okuldan atılmasını mı öngörmektedir?

Olaylar açıkça göstermektedir ki:

- Okul yönetimi, okulda sürdürülen faşist işgali kabul etmiş ve yasallaştırmıştır.
- Okulun özerk olduğu teraneleri yalınlanıp, okula fiilen el konduğu ortaya çıkmıştır.

Bir sömestrlik derslerin okutulmaması (ve özellikle bir sömestr de biten derslerin son sınıfta okutulduğu gözönüne alınarak olursa) sınavların yapılması eğitim açısından anlamsız bir şeydir. Mimarlık bölümünde bölüm genel kurul temsilcilerinin 26.5.1976 tarihli kararlarında "10 haftalık eğitime rağmen" öğrencilerden proje alınmamasına karar vermesi ve aynı durumun laboratuvar dersleri olan tüm bölümler için geçerli olması son tahlilde öğrencilerin gerekli ve yeterli teknik eğitimden yoksun bırakılması anlamındadır. Yeterli eğitimden yoksun kalan öğrenciler mezun olabilseler dahi iş bulamamakta mesleklerini gereğince yerine getirememektedirler.

Bizler, TMMOB, TÜMAS, TÜMÖD ve ADMMA-YO ve Akademisi Öğrenci Aileleri Derneği yöneticileri olarak,

- Eğitim yapılmadığını kabul eden, ama sınav yapmaya kalkan, tarafsız olduğunu belirten ama okulun işlemez hale gelmesinden gerçekte kimin sorumlu olduğunu ortaya koymayan Yönetim Kurulu ve Senato'yu akademik sorumluluk ve özerklik çerçevesinde gerçekleri belirterek, sorumluluklarının gerektirdiği biçimde davranmaya, buna yapmaya cesareti yoksa istifa etmeye,
- Okunmamış bir dönemin sınavlarının yapılması açısından hareketle, tüm demokrat kamuoyunu yurtsever öğrencilerin okuma haklarına ellerinden olana istiyen MC iktidarına ve okul yöneticilerine karşı yasal yollardan tepki göstermeye ve yurtsever öğrencileri, öğretim görevlilerini, öğrenci ailelerini ve demokratik kuruluşları bu anti-demokratik uygulamaya karşı çıkmaya çağırıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 85.

10 Haziran 1976

TEK-BANK-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI VE TMMOB ÜYESİ FİKRİ KAYA İLLER BANKASI MÜDÜRLER KURULU TOPLANTISINDA SALDIRIYA UĞRADI.

BU SALDIRI; EGEMEN SINIPLARIN DEĞİL HALKININ ÇIKARLARINI SAVUNANLARA KARŞI, ÜLKE DÜZEYİNDE YOĞUNLAŞTIRILARAK SÜNDÜRÜLEN SALDIRILARIN BİR PARÇASIDIR.

BU VE BENİM GİBİ SALDIRILARIN HALKTAN YANA OLAN MÜCADELELERİ ENGELLİYEMEYECEĞİ VE MUTLAKA YENİLECEĞİ AÇIKTIR.

DİSK'e bağlı TEK-BANK-İŞ Sendikası Genel Başkanı ve Üyemiz Fikri Kaya, Üyesi bulunduğu İller Bankası Müdürler Kurulu'nun 3.Haziran.1976 günü yaptığı toplantıda saldırıya uğradı.

Başta TEK-BANK-İŞ Sendikası olmak üzere DİSK'e bağlı Sendikalar, TÜM-DER, TÜTED ve TMMOB 4.Haziran.1976 günü düzenledikleri ortak basın toplantısı ile olayı ve görüşlerini kamuoyu'na ilettiler.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği bu konudaki görüşlerini, İller Bankasındaki üyelerine ve tüm çalışanlara bir kez daha açıklamayı görev saymaktadır.

Bilindiği gibi; Fikri Kaya'ya saldırıda bulunan kişi, daha önce İller Bankası Malzeme Dairesi Reisi olan, yolsuzluk yaptığı iddiasıyla mahkemeye verilen Tahsin Uğrak'tır. Tahsin Uğrak bu davadan Af Yasası ile kurtulmuş, ancak somut delillerin varlığı nedeni ile görevinden alınmıştır.

MC İktidara geldiğinde bu kişiyi yeniden Reisiğe, oradanda denetçiliğe getirdi.

Fikri Kaya'nın, iki özel boru fabrikası ile İller Bankası yöneticileri arasındaki ihale alışverişinin iç yüzünü kamu oyuna sergileyen karşı oy yazısının bir gazetede yayınlanması Tahsin Uğrak'ın saldırısının nedeni oldu.

MC İktidarında bir yandan sömürü öte yandan tüm çalışanlar üzerindeki baskı, kıyam ve saldırılar arttı.

MC İktidarında, tüm çalışanların bir parçası olan bizler de baskı, kıyam ve saldırılara hedef olduk. Yüzlerce işten atıldı, binlerimizin görev yerleri değiştirildi, Üyelerimiz ve örgütlerimizin yöneticileri fiili

saldırlara hedef oldu.

MG İktidarında; tüm yurtseverler, bir yandan baskı, kıyım ve saldırılara hedef oldu, öte yandan binlerce Tahsin Uğrak Kamu Kuruluşlarında göreve getirildi.

Tahsin Uğrak'ın saldırısı; egemen sınıfların değil halkın çıkarlarına sevananlara karşı, ülke düzeyinde yoğunlaştırılarak sürdürülen saldırıların bir parçasıdır.

Bu saldırı, tüm çalışanlara karşı geliştirilen sömürü ve baskıların bir parçasıdır.

Bu saldırı ilk değildir ve ülkede bugünkü koşullar sürdükçe yoğunlaşacak gibi görünmektedir.

Ancak; bu ve bunun gibi saldırıların halktan yana olan mücadeleleri engelliyemeyeceği ve mutlaka yenileceği açıktır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Odaları; emperyalizme ve onun içteki uzantılarına, faşizme ve onun saldırganlarına karşı; emekçi kitlelerle dayanışmanın ve ortak mücadelenin güçlendirilerek sürdürülmesinde kararlıdır.

Bu kararlılıkla ve inançla, omuz omuza, mücadelemizi sürdüreceğiz.

İller Bankasında çalışan tüm Üyelirimize ve çalışanlara duyururuz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı 86
16.6.1976

TMMOB VE ODALARI YENİ YAYINLANAN
YAN ÖDEMELER KARARNAMESİ ÜZERİNE
KAMUOYUNA BİR AÇIKLAMA YAPILAN
GÖRÜŞLERİNİ BELİRTTİLER

Milletvekili meşurlarını iki dakikada arttıran, vergi iddesi ile bir avuç kişiye milyonlar veren sermaye çevrelerini, dereksinini olan kredi emekçi sınıf ve tabakalardan çıkarmaya kalkın, sosyal Haratleri zorunlu miktarın yarısı düzeyinde tutun, böylece işçilerin ve alt kesimlerdeki memurların yaşam koşullarını iyileştirmeye yanaşmayan, iktidar cüssa günü resmi gazetede 1/12070 sayılı yan ödemeler kararname-i ile çalışanlar aleyhindeki tutumunu bir kez daha ortaya koymuştur.

Bu kararname bu konuda daha önce açıkladığımız taleplere karşılık veremeyen, çalışanlar arasındaki ayırımı körükleyen adaletsizliği ve eşitsizliği arttıran çalışanlara düşüncelerinden dolayı farklı uygulamalar yaparak başka altında tutmaya yönelik anti-demokratik bir karardır.

Bu kararnamede

1-Eski kararnamede olduğu gibi yürütme organına sansuz yetki verilmiştir.

Bu kararnamede yer alan hükümlerle yürütme organı, Devlet bünyesinde çalışanların düşüncelerini ve davranışlarını denetlemek üzere, çalışanların emekleri karşılığında hak ettikleri Haratı başka aracı olarak kullanabilecektir.

Bu da yan ödemelerin iktidardan istenilmeyen kişilere verilmesi olacağına seğiliyecektir.

Anayeseye aykırı olan bu tutum çalışanlar arasında suni güvenlik ortamı yaratacaktır.

Böylece yürütme organına yan ödemeleri dilediğine, dilediği kadar varna yetkisinin tanınması, çalışanlar arasında ayırımı yapılmasına neden olabilecektir.

Yan ödemelerin "Görev Unvanı" esas alınarak verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu durumda ise aynı Haratı yapan ve bürode çalışan Mühendisler arasında veya bir mühendisle diğer teknik personel arasında ayrıcalıklı durumlar ortaya çıkacaktır.

Örneğin büroda çalışan bir mühendis 1840.-TL. Büyük Projelerde çalışan bir mühendis 5340.-TL. işgüçlüğü ve temininde güçlük zamanı olırken aynı üretilerde çalışan bir teknik personel 480.-TL. işgüçlüğü zamanı olacaktır.

Böylece eşit işe eşit ücret ilkesi zedelenmektedir.

3-Bu zamlar maaşla birlikte vergilendiğinden çalışanların eline çok düşük miktarlar geçmektedir.

•-Bu zamlar hastalık izni, yıllık izinlerde ve meslek kuruluşlarının toplantılarına katılma hallerinde verilmemektedir.

Kararnamede çalışanlar meslek görev sırasında veya görevden dolayı yaralanma ya da sakatlanma sonucu alınan hastalık izinlerinde"yan ödeme edebilirler denmektedir.

Bu durumda meslek ve diğer hastalıklar yüzünden izin alan bir memur ekonomik sıkıntılar içinde kalmaktadır.

Çalışanların yıllık izinlerinde yan ödeme alacakları, onların uzun süren bir çalışmaya yalından sonra dinlenme olanaklarında ortadan kaldırmaktadır. Birde teknik eleman saten yetersiz olan ücretleri daha da azaltmanın diye yıllık izin almaktadır. bu da önlem daha çok yapılmaması neden olmaktadır.

Bu kararname genelde incelendiği zaman çalışanlar arasında yapılan ayırımın ulaştığı boyutlar ve korkunç sonuçları ortaya çıkmaktadır. Örneğin bir müteahhirin yan ödemesi 5400.-TL. iken. küçük dereceli bir memurun yan ödemesi 300.-TL. dir Arada 18 kat fark vardır.

Bu da sosyal Devlet ilkesini benimsenmiş bulunan Anayasamızın, çalışanlara ödenecek ücretler arasındaki nisbi bir eşitliği öngören hükümlerine aykırıdır.

Görüldüğü gibi yeni kararname ezilene daha çok ezilecek olan adaletsiz bir kararnamedir. bu kararname ile, yan ödemeler,

1-Arten hayat pahalılığı ve enflasyonu karşılanmayacak,

2-Genelde çalışanlar, özelde teknik elemanlar arasında ayırım körükleyecek,

3-Çalışanların ve teknik elemanların iş güvenliğinden yoksun bir uygulamayı getirecektir.

TMMOB ve Odaları olarak, sorunlarımızın çözümünün toplu sözleşmeli ve grevli sendikal haklarımızın alınmasıyla olanak kazanılacağına biliyoruz ve bu mücadelemizi sürdürmeye kararlı olduğumuzu belirtiriz.

Bu haklarımızı silinceye kadar geçici bir yol olarak gördüğümüz yan ödemeler konusunda ki, görüşlerimizi bir kez daha açıklamayı da görev sayıyoruz:

1-Yürütme organına tanınan ve çalışanlar üzerinde başka aracı olarak kullanılan yetki kaldırılmalıdır.

2-Gittikçe artan hayat pahalılığı dikkate alınarak yan ödemeleri tüm çalışanlar ve onun bir parçası olan teknik elemanlar arasında ayırın yaratmadan herkese eşit olarak verilmelidir.

3-yan ödemeleri maaştan ayrı vergilendirilmelidir.

4-Hastalık izinlerinde,yıllık izinde ve mesleki toplantılarla ilgili izinlerde yan ödemeler ödenmelidir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı :87

BALINA AÇIKLAMA

DİSK'E BAĞLI TEK-BANK-İŞ SENDİKASI İLE TMMOB, TÜM-DER, ve TÜTED ÖRGÜTLERİ BİRARAYA GELEREK, İLLER BANKASI MÜDURLER KURULU SEÇİMLERİNE İLİŞKİN ORTAK GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.

Devlet organlarının hızla faşistleştirildiği bir dönemi yaşıyoruz. Bir yanda, işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik hakları gaspedilirken, öte yandan kazanılmı, demokratik mevziler geri alınmaktadır. Memurlar, teknik elemanlar kıyam, baskı ve terör ile sindirilmek istenmektedir. İşçiler, teknik elemanlar memurlar ve öğrenciler faşist çeteler tarafından öldürülmekte veya ölümle tehdit edilmektedir.

Bir yanda ülkemizi daha fazla emperyalizme bağımlı kılın ve diğer yanda mobilya, çimento, usulsüz kredi, vergi indesi yoluyla sermaye sınıflarına milyonlar aktaran M.C. İktidarı, öte yandan da işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin en doğal ekonomik ve demokratik haklarını kullanılmamasına engellenmektedir.

İşte en küçük ekonomik ve demokratik haklarımızın alınmasına karşı gı-kaldığı, faşist terörün kol gezdiği, çalışanlar üzerindeki baskı ve kı-yım'ın artırıldığı, rüşvet, yolsuzluk ve politik cinayetlerin günlük olay-lar haline geldiği bu dönemde, tüm üyelerimizin ortak bir dayanışma için-de ve örgütlü olarak verecekleri mücadelenin gerekliliğine inanıyoruz. Ve ilerici kitle örgütleri karşılaşılabilecek her somut sorunda birlikte davranmak ve güçbirliği etmek zorundadırlar.

Bu gerçeği septyen biz demokratik örgütler.

-İller Bankası işçilerini temsil eden DİSK'e bağlı TEK-BANK-İŞ Sendika-sını yoketmeye çalışan sarı faşist sendikaların işverenle birlikte yaptıklarına karşı durmak için;
-TMMOB, TÜM-DER, ve TÜTED örgütlerinin işyerinde etkinleşmesi ve serbest-ce örgütlenerek, üyelerinin demokratik ve ekonomik haklar mücadelesini daha ileri hedeflere götürmeleri için,

-Örgütlü mücadelenin en üst yönetin organına kadar uzatılması ve orada sürdürülmesi demek olan. Müdürlük Kurulu seçimlerinden TEK-BANK-İŞ Sen-dikası Genel Başkanı Fikri Kaya'nın aktif bir şekilde desteklenmesi için güçbirliği yaptık.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı :88
Tarih: 3.7.1976

TMMOB VE ODALARI DEMİR-ÇELİK ÜRÜNLERİNE YAPILAN SON "ZAM" A İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.

DEMİR ÇELİK ÜRÜNLERİNE YAPILAN ZAM,ARACI VE SPEKÜLATORLARA ÖNEMLİ KÂRLAR SAĞLARKEN,EMEKÇİ HALKINIZ ÜZERİNDEKİ SÖMÜR BİR KAT DAHA ARTACAKTIR.

Son günlerde çeşitli demir-çelik ürünlerine zam yapılmaktadır.Demir Çeliğin,senayinin tüm dallarında temel bir girdi olduğu gözönünde bulundurulduğunda bu zammın tüm seneyi ürünlerinin,özellikle dayanıklı tüketim mallarının fiyatlarına ve konut maliyetlerine yansıtacağı açıktır.

Artan hayat pahalılığı karşısında güç durumda olan emekçi halkın hayat koşulları,bu zamların getirdikleriyle daha da güçlenecektir.

Sorunsa genelinde bakıldığında demir-çelik senayinin,bugün her yönden derin bir çöküşün içinde olduğu görülebilir.Üretim ile tüketim arasındaki açık her yıl hızla artmaktadır.Yeni entegre demir-çelik tesislerinin plânlanması veya kuruluşu bilinçli olarak geciktirilmekte,cevher ve kömür gibi temel hammaddelerin yurtiçi kaynaklardan temini yönünde gerekli çalışmalar yapılmamaktadır.Bu koşullarda,Üretim açığı her yıl,speculatorlar aracılığı ile yaptırılan ithalat ile kapatılmaya çalışılmakta milyarlarca liralık döviz yurt dışına ve ithalataci spekülöörlerin cebine indirilmektedir.Son yapılan zamlar da hem spekülöörlerin kâr oranını arttırmış hem de çeşitli tüketim mallarının fiyatına bu zamların yansıtması ile emekçi halkımız üzerindeki sömürü bir kat daha artmıştır.

Ülkemizin seneyileşmesi,halkımızın daha da fazla sömürülmesi sonucunu doğuran bu gelişin,yerli ve yabancı tekeleci sermayenin tercihidir ve onların çıkarlarına hizmet etmektedir.

Bugün hükümet yetkililerinin,Ülkemizdeki demir-çelik senayinin durumundan yakınlıkları ve düzeltilmesi yönünde yoğun çaba gösterdiklerini iddia etmeleri,bir eldatmadır.Uygulanan demir-çelik politikasının gerisinde,yerli ve yabancı tekeleci sermayenin,Ülkemizin seneyileşmesi peşine artan kâr hirseleri,Ülkemizin emperyalizme giderek daha bağımlı duruma getirilmesi çabaları yatmaktadır.

1975 yılında yapılan ithalata harcanan toplam döviz miktarı yaklaşık olarak 1 milyon ton kapasiteli entegre bir demir-çelik tesisinin toplam yatırım tutarına eşittir.

Yeni tesislerin kurulması kasıtlı olarak geciktirilirken,yılda 10 milyar TL.ithalata ayrılmaktadır.Türkiye Demir-Çelik İşletmeleri Üssüde ucuz fiyatlarla ithalat beklentisi yapılmışken,bu ithalattan demir-çelik konusuyula uzaktan yakından ilgisi olmayan özel kişilere,sıfır gümrükte,sahibi ve sorumlu yönetmen: tmmob adına toman öztürk / konur sokak 4/1, ankara / tel: 18 12 75

dünyada fiyatların düştüğü bir dönemde yüksek fiyatlardan yaptırılması, bu yolla kendilerine yüksek kâr oranları ve yurt dışına döviz kaçıran olanağının yaratılması politik bir tercihtir.

1975 yılında yapılan ithalat, ihtiyacın 1,5 katıdır. İhtiyacın ve programların çok üzerinde ithalata göz yumulması, buna karşın stokçuluk yoluyla piyasada demir-çelik karaborsesi yapılırken kayıtsız kalınması, politik bir tercihtir. İthalatın durulduğu ve stokların alabildiğine arttığı bir dönemde, yeniden gümrük vergisi konması ve eldeki ithal ürünlerinin yeni oluşacak gümrüklü fiyatlarla satılmasına olanak sağlanması, arkasından demir-çelik ürünlerine öncelikli ölçüde zam yapılması aynı tercihin sonuçlarıdır.

Bu zamlar aracı ve spekülörlere öncelikli kârlar sağlarken, demir-çelik ürünlerinin en çok kullanıldığı inşaat sektörüne, dayanaklı tüketim mallarına ve giderek temel hayatî maddelere de yansıtacak, ve emekçi halkımız üzerindeki sömürü bir kat daha artacaktır.

Öte yandan bugün İskenderun Demir-Çelik Tesislerinin gereksinimi olan cevher ve kömür yurtdışından, elverişsiz bağlantılarla sağlanmaktadır. Bunun da ötesinde yalnız A.B.D'den satın alınan kömür için 70 milyon TL. aracı-lara, komisyon olarak verilmiştir.

Bugün ülkemizdeki demir-çelik sanayii yerli ve yabancı tekellei sermayenin bir çıkar alanıdır. İskenderun Demir-Çelik Tesislerinde son günlerde ortaya çıkan gelişmeler, bu çıkar alanının paylaşımında, MC'nin çeşitli kesimlerinin verdiği mücadeleden başka bir şey değildir. Daha bağımlı, emperyalizmin güdümlüdeki iktidarların demir-çelik sanayimizin sorunlarını çözme getirmelerine olanak yoktur.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Saya : 89

Tarih : 8.7.1976

SEYDİŞEHİR ALUMİNYUM TESİSLERİNDE FAŞİST BASKI VE SALDIRILAR SÜRÜYOR.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK VERDİĞİ DEMEÇTE: "FABRİKADA İŞÇİLERE VE TEKNİK ELEMANLA KARŞI GİRİŞİLEN SALDIRILAR CAN GÜVENLİĞİNİ ORTADAN KALDIRILAKTA, ÜRETİMİ ENGELLEMEKTEDİR." DEDİ.

Öztürk'ün demeci aynen şöyledir.

"Seydişehir'de gün aşırı, sistenli bir biçimde düzenlenen faşist baskı ve saldırılar işçilerimizin ve teknik elemanlarımızın can güvenliğini ortadan kaldırmıştır.

Aluminyum tesislerinde yürütülen bu saldırılarla bir çok işçi ve teknik eleman yaralanmakta, ölün tehditleri ile tesisleri terk etmeye zorlanmaktadır.

17-18 Haziran günleri girişilen saldırılarda beş kişi ağır bir biçimde yaralanmışlardır.

Aylar önce dağıttıkları bildirilerle bu girişimlerini açıkça ilan etmekten kaçınmayanlar, düzenledikleri tertiplerle Seydişehir'de terör yaratanlar, son bir kaç ay içindeki gelişmelerden sonra baskı ve terör kampanyalarını iyice yoğunlaştırmışlardır.

17-18 Haziran günleri tesislerdeki mekanik atölyesinde toplanan eli sopalı, zincirli saldırıcular önce Laboratuvarlar Ünitesini ve Dökümhaneyi sonra da Aluminyum MÜDÜRLÜĞÜ ve Dökümhane MÜDÜRLÜĞÜ Sosyal Binasını basarak burada çalışmakta olan dört teknisyenle bir odacıyı ağır yaralayarak çekilmişlerdir. Bu arada saldırıcuların mühendislerin odalarına girerek "Komünist avına çıktık, sıra size de gelecek" diyerek tehditlerde buldukları öğrenilmiştir.

Bütün bu olaylar sırasında Fabrika idarecilerinin Seydişehir'de bulunmaması, Sivil Savunma Amirliğine ve yetkililere haber verilmesine rağmen her hangi bir müdahalede bulunulmaması ve güvenlik görevlilerinin olaylara seyirci kalmaları dikkat çekicidir.

Can güvenliğinin ortadan kalkması bazı işçi ve teknik elemanlarımızın Seydişehir'i terk etmelerine, bazılarının da işe gitmelerine sebep olmuştur.

Vesifli işçi ve teknik elemanların işlerine gidemeyişleri ve Şehri terk etmeleri Üretilen aluminyumun sevkiyatını % 100'den % 25'e düşürmüştür; 1 Temmuz'da Üretime geçmesi gereken Anod Postası ve 3. ve 4. elektroliz Uniteleri işletmeye açılmamıştır.

Bütün bu olaylar Türkiye düzeyinde oynanan;İskenderun'da,Tariş'te,Bursa'da ve diğer yerlerde gerçekleştirilmeye çalışılan bir planın önemli bir parçasıdır.

Aylardır baskı ve saldırılarla Seydişehir'i kana bulayan,can güvenliğini ortadan kaldıran faşist saldırganlar şimdi hedef olarak yeniden teknik elemanlara yönelmişlerdir.

Artık böyle bir duruma gelmişler ki baza fabrika üniteleri üretimi ilgili hiç bir görevin yapılmadığı,yalnızca saldırıların hazırlandığı yerler halinde çalışmaktadırlar.

Bir yıla yakın bir süredir faşist silahla çetecilerin Seydişehir'de sürdürdükleri baskı ve terörün bugün ulaştığı boyutlar tüm ilericiler,yurtsever,devrimci kişi ve kuruluşlar tarafından dikkatle değerlendirilmelidir.

Ülke düzeyinde geliştirilen ve bugün Seydişehir,İskenderun,Tariş ve Bursa'da açık örnekleri görülen faşist baskı ve saldırılara karşı tüm ilericiler,yurtsever,devrimci kişi ve kuruluşların aktif dayanışma ve ortak mücadele içinde olmaları gereği açıktır.

Eğenen sınıfların değil halkın çıkarlarını savunan mühendis ve teknikerler olarak;ülkenin her yerinde ve Seydişehirdeki faşist saldırganlardan bunları kollayan ve teşvik edenlerden hesap sorulacak günlerin yakın olduğuna inanıyoruz.

TMMOB bu girişimlere karşı aktif dayanışma ve ortak mücadelede kendini düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 90

Terih : 13.7.1976

ANKARA TADİP ODASI, AYÖD, ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ, TİB, TMMOB, TÖB-DER, TÜMAS, TÜM-DER, TÜMÖD, TÜS-DER ve TÜTED 13 TEMMUZ 1976 GÜNÜ YAPTIKLARI BASIN TOPLANTISINDA DİSK'İN DGM YASA TASARISINA KARŞI AÇTIĞI MÜCADELEYİ DESTEKLEDİKLERİNİ AÇIKLADILAR ,

Egemen sınıfların kendi sömürü düzenlerini sürdürebilmek için ötedenberi uygulayageldikleri yöntem; uyanan ve haklarına sahip çıkan emekçi halk kitlelerini sindirmek, hak ve özgürlüklerini ortadan kaldırmak, örgütlenmelerine ve örgütsel mücadelelerine engel olmaktadır. Bu sınıflar kendi çıkarlarına zarar vermeyecek oranda halka tanıdıkları sınırlı hak ve özgürlükleri böylece geri almakta, bilinçlenen ve örgütlenmeye başlayan halk yığınları üzerinde terör yöntemleri uygulanmaktadır.

12 Mart faşizmi bunun tipik örneğidir.

1961 Anayasasının sınırlı da olsa getirdiği hak ve özgürlükleri kullanarak egemen sınıfların sürdüröğeldikleri sömürü sistemini zorlayan halkımızın uyanışı karşısında tedirgin olan egemen sınıflar, sömürü düzenlerini devam ettirebilmek ve güvence altına alabilmek için 12 Mart Faşizmini tezahür etmişlerdir. 12 Mart faşizmi, emperyalizmin desteğindeki sömürücü egemen sınıfların, emekçi halkımıza ve devrimci aydınlarımıza karşı uyguladıkları vahşiyane bir baskı yöntemidir.

12 Martı hazırlayanlar, faşizmi sürekli hale getirebilmek için onu "Kurumsallaştırmak" yolunu seçmişlerdir. Bu amaçla Anayasada, Anayasasının temel ilkelerini elebildiğine zedeleyen değişiklikler yapılması, yasalar değiştirilmesi ve yeni anti-demokratik yasalar getirilmiştir.

Bu kurumsallaşma çabalarının en öncelikli odak noktası DGM yasa tasarısıdır. Bu yasa tasarısı ile kurulmak istenen mahkemeler, emekçi halk kitleleri, işçiler, devrimci aydınlar, halktan yana tüm kişi ve demokratik kitle örgütleri üzerinde daha acımasız ve sansürlü bir baskı düzeni kurmak için getirilmektedir. Tasarıya konulan tasfiye maddesi ile hakimler ve savcılar hükümet tarafından yeniden atanacak ve kurulacak mahkemeler sadece uygun hale getirilecektir.

Sıkıyönetimsiz sıkıyönetimi gerçekleştirecek olan, bağımsızlıktan, hakim güvencesinden yoksun bu olağanüstü özel mahkemeler, emekli hakim ve halktan yana aydınlar üzerinde-bu güne kadarki uygulamaları da kanıtlediği gibi-bir baskı aracı olarak kullanılacaktır.

Şeriat devleti kurmak için örgütlenmeleri ve bu yönde propaganda yapanları cezalandıran, 163.inci maddenin tasarıdan çıkarılması da ancak bu olduğunu doğrulamaktadır.

Anılan nedenlerle bu basın toplantısına düşenlerden biz demokratik kitle örgütleri, DGM'lerinin kuruluşuna karşı 8. maddenin yürürlüğe geldiğinin mübadeleye sunma kadar devam edeceğimizi ve DİSK tarafından bu yasa tasarisine karşı önerilen güçbirliğini ve girilen aydınları desteklediğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 91

Tarih : 21.8.1976

TMMOB'NİN BASINA AÇIKLAMASI

" TRT'DEKİ FAŞİST BASKILARI PROTİSTO
DERNEK İÇİN İZİNLI AFİŞ ASAN ODA VE DER-
NEK YÖNETİCİLERİ GÖZALTINA ALINDI "

TRT çalışanlarının üye oldukları, dört demokratik örgüt, TMMOB, TÜTEB, TUM-DER ve DİSK Y. Nİ HAFER-İŞ, TRT'deki faşist işgale karşı yürüttükleri çalışmalarda, son olarak TRT'deki yönetime karşı imza kampanyası açmışlar-
dı. Bu kampanya kapsamında, asılcaı kararlaştırılan, "TRT'DEKİ FAŞİST
İŞGALİ SON VERİLMELİDİR" başlıklı afişler için gerekli izinler alınmış-
tır. 21.8.1976 Cumartesi sabahı, afişlemeye çıkan birçok Oda ve Dernek yö-
netici ve üyesi, polis tarafından toplanmış ve olaya müdahale eden bir
dernek avukatıyla birlikte, önce Çankaya Emniyet Amirliğine, orodanda Em-
niyet 1. Şubeye götürülmüşlerdir. Gerekli makamlara başvurularak, tüm izin-
ler alındığı halde Emniyet ilgilileri Oda, Dernek yönetici ve üyelerinin
gözaltına alınma nedeninin Belediyece izin verilen yerlerin haricine afiş
yapıtırma olduğuna iddia etmişlerdir. Konunun ilginç yönü, ancak Belediye
Zabıtasına ilgilendirebilecek olan bu olaya, Emniyetin siyasi bölümüne
müdahale edilmesidir.

Daha önce, 13 Mart 1976 Mitingi afişlemesinde ve bir çok demokratik kitle
eyleminde, rastlanan bu uygulama, egemen çevrelerin emekçi halkın ve onun
demokratik örgütlerinin genel eylemlerini sistemli olarak engelleme
çabalarının bir örneğidir.

Bu olay, egemen sınıfların ve siyasi iktidarın, emekçi halka yönelttiği
yasadışı baskı ve uygulamaların tekrarıdır. TRT çalışanları ve onların
demokratik örgütleri, baskılar karşısında yılmayacak ve mücadelelerini
sürdüreceklidir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

6.9.1976
Sayı 92

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
BÜGÜN ANKARA'DA VERDİĞİ
DEMEÇTE ELAZIĞI OLAYLARININ
İİ ŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI

Demec metni aynen şöyledir:

"Elazığ'da iki gündür beri sürdürülen olaylar, MC iktidarının başlangıcından beri süregelen ancak son beş-on ^{gün} içinde giderek yoğunlaşan olaylardan biridir. Geçmişten bu yana; ne zaman sıkıyönetim uzatılmak istense, ne zaman Milli Güvenlik Kurulu toplanacak olsa, ne zaman iç ve dış politikada MC iktidarının halktan yana olmayan karar eylemleri gündeme gelse hemen öncesinde "Elazığ olayı" benzeri olaylar görülmüştür, ve bu günde görülmektedir.

Bu olayları tesadüflerle açıklama olasılığı yoktur ve Zeytinburnu, İdil, Seydişehir, Malatya olayları hatırlardadır.

MC iktidarının en bunaltıcı günlerini yaşadığı şu günlerde yine yurdun dört bir köşesinde işçilere, öğrencilere, öğretmenlere, memurlara, teknik elemanlara ve onların örgütlerine karşı girişilen faşist baskıların ve saldırıların yoğunlaştığını görüyoruz. Konya'da, Sakarya'da, Ankara'da, İzmir'de, Elazığ'da yani yurdun dört yanında sürdürülen bu faşist baskı ve saldırılar ve geliştirilen olaylar bunların birer örnekleri değildir?

Son bir ay içinde gelişen olaylara kısaca bir bakalım. MC iktidarı yurt içindeki petroleri değerlendirmez, yabancılara peşkeş çekerken Hora Ege'de petrol aramağa başlamış, MC iktidarı Hora'yı günlerce konu edinmiş, iç ve dış politikadaki tutarsız eylemlerini bu olayla gizlemeye çalışmış; bir yandan halkımızın dikkati bir başka noktaya çekilmek istenirken öte yandan sekiz Amerikan şirketine Ege'de petrol arama ruhsatı verildiği açıklanmıştır.

Günlerdir, gerçekleşmeyeceği bilinen milyarlık yatırımlar için, temel atıyoruz adı altında çukurlar kazılmaktadır.

Rüşvet ve suistimal olayları ayuka çıkmıştır ve sorumluların açıklanmasında ısrar edilmektedir.

İşçi dövizlerini ayarlıyoruz diye yeni bir devalüasyon yapılmıştır. İşverenler aralarında toplantılar yapıp işçilerin ve tüm emekçilerin haklarını sınırlandırmaya yönelik kararlar almaktadırlar.

MC iktidarı işçilerin ve tüm emekçilerin üzerinde bir baskı aracı olarak DGM yasasını çıkarmaya çalışmakta ve amaçla Meclisi olağan üstü toplantıya çağırılmaktadır.

Tüm emekçi kitlelere karşı baskı, terör, işten atma, yaralama ve öldürme girişimleri sürmektedir. Elazığ'da olduğu gibi içlerinde Makina Mühendisleri Odamızında bulunduğu ilerici, yurtsever ve devrimcilerin demokratik örgütleri saldırılara hedef olmaktadır.

Üniversite ve yüksek okulların açıldığı ve açılması beklenen bugünlerde yine faşist saldırılar gelişmekte, yeni saldırı planlarının geliştirildiği söylentileri yaygınlaşmaktadır.

Yeni kısacası bir yandan ülkenin ve halkın çıkarlarına aykırı girişimlerde bulunulmakta öte yandan bu girişimlere karşı çıkmayı engellemek amacıyla baskı, sindirme ve terör uygulamalarında bulunulmaktadır.

Bu halkın bu saldırılara karşı görülmemektedir ki; MC iktidarı ülkemizin ve halkımızın değil emperyalizmin ve onun içteki bir evuç usantısının çıkarlarını savunan politikalar izlenmektedir ve bu politikalarını sürdürmeye kararlıdır. Bunun için her türlü baskı ve şiddet eylemleri sürdürülmeğe çalışılacak ve bunun için her oyun denenecektir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak bu girişimlerin böylesine sürüp gitmeyeceğine, ilerici, yurtsever, devrimci kesimlerin bu oyunlara gelmeyeceğine ve tüm çalışan kitlelerin fiili birlik ve dayanışmasının daha da güçlenerek bu oyunları bozacağına olan inancımızı halkımıza duyuruyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

7.9.1976
Sayı: 93

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
DÜN İZMİR, BORNova FEN FAKÜLTESİNDE
VE ANKARA ADMMA YÜKSEK OKULUNDA
FAŞİST SALDIRGANLARIN ÇIKARDIĞI
OLAYLARA DEĞİNEREN BİR AÇIKLAMA
YAPTI.

Açıklama metni aynen şöyledir:

" Me İktidarının iç ve dış politikadaki bunalmalarının yükü yine işçiler, öğrenciler, öğretmenler, memurlar ve teknik elemanlara yönelen faşist baskı ve saldırılarla tüm emekçi kitlelere çektirmeye başlandı.

Kendilerine komando diyen bir avuç faşist dün İzmir Bornova'da Fen Fakültesi öğrencilerine makineli tüfek ve dinamitlerle; Ankara'da ADMMA Yüksek Okulu öğrencilerine tabancalarla saldırdılar. Beşi ağır olmak üzere yirmi iki öğrenciyi yaraladılar.

Önceki gün Elazığ'da, dün Ankara ve İzmir'de gelişen olaylar MC İktidarının iktidarını sürdürme yolunda baskı, terör, yaralama ve öldürme girişimlerinde başka yapabileceği bir şeyin kalmadığını göstermektedir.

Gelecekte üyelerimiz olacak Bornova ve ADMMA öğrencilerine karşı girişilen bu saldırılar ilk değildir ve aynılarda sürmektedir. Bornova'da 1975 Temmuzundan bu yana bir kısım yurt yöneticilerinden destek alan faşistlerin sürekli baskı ve saldırılarına hedef olan devrimci, yurtsever, devrimci öğrenciler çeşitli nedenler ileri sürülerek yurtlardan atılmaktadırlar. Yurt sehasında barındıkları çadırlara karşı makineli tüfek ve dinamitle yapılan saldırı bundan evvelki çeşitli girişimlerin bir devamıdır. ADMMA yüksek okulu öğrencileride gerek faşistlerin gerekse onlarla işbirliği yapan bir kısım yönetici ve bir kısım güvenlik görevlisinin sürekli baskısı altında tutulmak istenmektedir. Çünkü olaylar, birkaç günden beri belli girişimlerle bağlantılı olarak bir sonucudur. Dün önce dersanede öğrenim yapan öğrencilere saldıran faşistler daha sonra Maltepede tabancalarla ateş açmışlardır.

Elazığ'da, Ankara'da ve İzmir'de bağlayıcı gibi olaylar yoğunlaşarak süreceğe benzenmektedir.

Çünkü MC İktidarı iç ve dış ekonomik ve politik alanlarda çıkış yolu bulamamaktadır.

Çünkü MC İktidarı bu bunalımını gözlerden kaçırmaya çabalamaktadır. Kitlelerin ekonomik ve demokratik taleplerini sınırlandırmak istemektedir. İşçiler ve tüm emekçi kitleler üzerinde bir baskı aracı olması amaçlanan DGM yasasını çıkarmaya çabalamaktadır. Faşist baskıları, saldırıları, terör uygulamalarını; işsizliği, pahalılığı, enflasyonu, uzayan giden kuyrukları ve tüm çaresizliğini gizleme yolunda, iktidarını sürdürebilme yolunda son çare ve araç olarak görmektedir.

Ancak MC İktidarı yanılmaktadır. Tüm bu baskı ve saldırılar halkımıza onların iç yüzünü daha iyi göstermekte ve sonlarını yaklaştırmaktadır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak ilerçi, yurtsever, devrimci kesimlerin ve onların örgütlerinin bu faşist girişim ve oyunlara karşı uyanık olacaklarına ve bu oyunları bozacaklarına inanıyoruz.

Faşist baskı ve saldırılar tarihin her döneminde ve dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de tüm emekçi kitlelerin fiili birlik ve dayanışma içinde verecekleri mücadelelerle er geç yenilecektir. "

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 94
Tarih : 17.9.1976

TOB-DER, TUS-DER, TUM-DER, TMMOB, TÜTEB HALKEVLERİ, TÜMOD, Çağdaş Hukukçular Derneği, İKD, İGD, Ankara Tabipler Odası, TİB, Ankara Barosu ve AKD'den oluşan demokratik kuruluşlar, dün Ankara'da toplanarak son gelişmeleri değerlendirdiler. Toplantı sonunda yapılan açıklamada : "Bizler DİSK'in aldığı kararları destekliyoruz ve kitleleri ezme, sindirmeye yönelik tüm girişimlere karşı mücadelede kararlıyız" denildi. Açıklama metni şöyledir:

LASINA AÇIKLAMA

"Bizler, DGM konusunda MC iktidarının çabalarının, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm çalışan kitlelerin BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ mücadelesini engellemek, kitlelerin haklı mücadelelerini geriletme amacıyla yönelik olduğunu biliyoruz"

"Yıllardır, bir yandan öbürü ile, öte yandan anti-demokratik baskılar ve faşist saldırılarla tüm emekçi kitlelerin ezilmek, susturulmak, sindirilmek istendiği ülkemizde egemen sınıfların bilinen çabalarıdır. bunlar"

"Bizler, yabancıların ve egemen sınıfların değil, halkın çıkarlarını savunan kitlelerin örgütleri olarak, bu çabalara karşı durmada, halka yönelik bu tip girişimlerle sonuna kadar tüm gücümüzle mücadelede kararlıyız."

"Bu mücadelede bizlere düşen görevleri yerine getireceğimizi ve DİSK'in aldığı kararları destekleyeceğimizi, halkımıza duyurmayı ivedi ve yerine getirilmesi gerekli bir görev sayıyoruz"

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 95

Tarih : 18.9.1976

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
Ve BİRLİĞE BAĞLI ODALARIN YÖNETİCİLERİ
DÜN ANKARA'DA TOPLANARAK SON GELİŞMELERİ
GÖZDEN GEÇİRDİLER.

TOPLANTIDAN SONRA YAPILAN AÇIKLAMADA:

"DGM'ye KARŞI GEREK BİRLİK VE ODALARI
OLARAK, GEREKSE DEMOKRATİK KURULUŞLARLA
BİR ARADA VERDİĞİMİZ MÜCADELENİN GÜÇLE-
NEREK SÜRECEĞİNE İNANIYOR VE BU İNANÇLA
TÜM İLERİCİ, YURTSEVER, DEVRİMCİ MÜHEN-
DİS VE MİMARLARI VERECEĞİMİZ MÜCADELE-
LERİ DESTEKLEMELİK İÇİN GÖREVE ÇAĞIRIYO-
RUZ" DENİLDİ

Açıklama Metni aynen şöyledir:

"MC iktidarının birbuçuk yılı dolmak üzere, Bu süre içinde, egemen sınıfların bunalmalarının bedeli, her gün biraz daha yoğunlaşarak, emekçi kitlelerin sırtına yüklendi.

Bir yandan iç ve dış sömürü yoğunlaştı; öte yandan anti-demokratik baskılar ve faşist saldırılar.

Bir yandan iç ve dış politikada halkımızın yararına olmayan girişimler sürdürüldü; öte yandan susturma, sindirme, terör uygulamaları .

Bütün bunlar bugünde sürüyor.

Son günlerde, MC iktidarının DGM konusundaki yoğun çabalarını görüyoruz.

Bu çabalar iç ve dış sömürüye karşı duran, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini sürdüren kitlelerin yani başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kitlelerin daha fazla baskı altına alınmasını amaçlıyor.

Bizler, yabancılara ve egemen sınıfların değil halkın çıkarlarını savunan Mühendis ve Mimarların örgütleri olarak; halka karşı girişilen bu çabalarla sonuna kadar mücadelede kararlıyız ve bu konuda DİSK'in her türlü yasal ve haklı girişim ve kararlarını destekliyeceğiz.

DGM'ye karşı Gerek Birlik ve Odaları olarak, gerekse demokratik kuruluşlarla bir arada verdiğimiz mücadelelerin güçlenerek süreceğine inanıyor ve bu inançla tüm ilerici, yurtsever, devrimci mühendis ve mimarları vereceğimiz mücadeleleri desteklemek için göreve çağırıyoruz."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

SAYI : 96

Tarih : 1.10.1976

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ve TÜTED
BAŞKANI AYKUT GÖKER BÜGÜN BİR BASIN
AÇIKLAMASI YAPILAR.

" Açıklama metni aynen şöyledir:

.İşsizliğin,pahalılığın alabildiğine arttığı;

.MC'nin Ulkeyi tam bir karanlığa sürükleyen ekonomi politikasının yavaş-
dığı;

.Kamu kesiminde gelişen ilerici,yurtsever,devrimci kişilerinin fişlenmesi
için özel istihbarat kurumlarının oluşturulduğu;

.Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm çalışanlara,emekçi halkımıza,yönelen
faşist baskı ve saldırıların yoğunlaştırılarak sürdürüldüğü;

.Sömürü ve zulme karşı direnenlerin mücadelelerinin engellenmesini amaç-
layan DGM tasarısının yeniden gündeme getirildiği,

GÜNLERİ YAŞIYORUZ...

Egemen sınıfların değil halkının çıkarlarını savunan ve bu mücadeleyi
sürdürmede kararlı bulunan Türkiye Teknik elemanları olarak

EKLİ BELGEYİ:

Hergün televizyon ekranlarına çıkan ve "Partizanlık nerede yapıyorunuz?
gösterin..."diyen Süleyman Demirel'e ve kamu oyuna iletmeyi görev sayı-
yoruz.

Bu belge birbuçuk yılı aşkın bir süredir kamu kuruluşlarında tüm ilerici
yurtsever,devrimci kişilere karşı girişilen baskı,kıyım ve işten atılma-
ların belgesidir.

Bu belge bir yandan onbinlerce kişinin sürüldüğü ve işlerine son veril-
diği,öte yandan kamu kuruluşlarındaki kadroların partizanca tutumlarla
doldurduğu MC döneminin uygulamalarına açıklamaktadır.

Bugün,her zamankinden daha yoğun bir biçimde sürdürülen bu uygulamalar
Aliağada olduğu gibi işçiler,Milli Eğitim Bakanlığında olduğu gibi öğret-
menler,yatırımcı kuruluşlarda olduğu gibi teknik elemanlar üzerinde
sürdürülmektedir.

Bu girişimlerin böylesine sürüp gitmeyeceğine,bilinçli ve kararlı müca-
delelerle bir gün mutlaka yenileceğine inanıyoruz..

B E L G E

ADALET PARTİSİ
GENÇLİK KOLLARI
GENEL MERKEZİ

..../..../197

Gençlik Teşkelatı İl Başkanlığına

Y.S.E.Genel Müdürlüğü ve Toprak İskan Genel Müdürlüğü'nün açmış olduğu teknik eleman imtihanına girmek isteyen arkadaşların 17.8.1976 tarihine kadar genel merkezimize tarafınızdan verilecek mektupla birlikte öğrenim belgesi, nüfus cüzdanı sureti ve 4 Adet resimle müracaatları,

Müracaatlarını yapacak kişilerin meslek sınıfları.

A.Makina Müh.

B.İnşaat Müh.

C.Ziraat Müh.

D.Makina Teknikeri.

B.İnşaat Teknikeri

Olmaları gerekmektedir.

Ayrıca, gönderilen şahısların güvenilirliği derecesi ve velayetiniz açısından parti yönünden elzem olan özelliklerinin belirtilmesini rica eder sevgi ve muhabbet lerimi sunarım.

Hamdi UÇPINARLAR
Genel Sekreter
(İmza ve Resmi Mühür)

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 97
Tarih : 9.10.1976

TMMOB URFA TOPRAK REFORMU ÖRGÜTÜ İŞYERİ
TEMSİLCİSİ GERİCİ TOPRAK AĞALARININ EM-
RİNDEKİ SİLÂHLİ ZORBALARIN SALDIRISINA
UĞRADI.

Urfa Toprak Reformu Örgütünde görevli TMMOB işyeri Temsilcisi Ziraat Yüksek Mühendisi Celâl Gökse geçen Pazar günü Urfa'da Şehrin ana cad-
desi üzerinde silâhli bir grubun saldırısına uğrayarak yaralanmıştır.
Olay herkesin gözü önünde geçmiş olmasına karşın saldırganların kimlik-
leri yetkililer tarafından yine saptanamamıştır.

Gerici toprak ağalarının emrindeki silâhli faşist zorbaların amacı Top-
rak Reformu Örgütünde görev yapan ilerici,devrimci teknik elemanları
Urfsayı terketmeye zorlamaktır.Yazlaştırılmış bir "Toprak Reformu"
bile tahammül edemeyip uygulamayı fiilen durdurması MC döneminde ise,
yurdun dört bir yanında olduğu gibi Urfa'da da emeklerini halkın hiz-
metine sunmak isteyenlerin can güvenliği ortadan kalkmış bulunmaktadır.
Ancak bütün bu olumsuzluklara karşın Urfa Toprak Reformu Örgütü İşyeri
Temsilcimiz yılmamıştır ve halkına karşı yüklediği sorumlulukları ye-
rine getirmeye devam edecektir.

Egemen sınıfların değil halkın çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar
ve onların örgütü TMMOB olarak mücadelemizi sürdürmeye kararlı olduğumu-
zu halkımıza duyururuz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 98
Tarih : 10.10.1976

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK YAZILI BİR DEMEÇ VEREREK ALIĞA VE İPRAŞ RAFİNERİLERİNDE ORTAYA ÇIKAN SORUNLAR VE NEDENLERİNİ AÇIKLADI.

MC'NİN ALIĞA'DA GÜNDE 2 MİLYON LİRALIK ÜRETİM KAYBINA SEBEP OLDUĞUNU, İPRAŞ'I ANCAK % 30 KAPASİTE İLE ÇALIŞTIRABİLDİĞİNİ SOYLAYAN ÖZTÜRK:

"ALIĞA VE İPRAŞ GİBİ MİLYARLIK YATIRIMLARLA GERÇEKLEŞEN ÜRETİM BİRİMLERİNİN BUGÜN İÇİNE DÜŞÜRÜLDÜĞÜ KOTU DURUMLAR; ÜLKENİN VE HALKIN ÇIKARLARINI DÜŞÜNMEYEN, GÖZÜ DÖNMÜŞ, NE YAPTIĞINI BİLMEZ MC'NİN POLİTİKALARI SONUCUDUR. DEDİ

Açıklama metni şynen şöyledir:

"1,5 yılı aşan MC döneminde işçilere, teknik elemanlara ve tüm çalışanlara karşı girişilen baskı ve saldırılar özellikle son haftalarda iyice yoğunlaşmıştır.

MC'nin aylardır izlediği tutarsız politikalar, Ülke ekonomisini hergün biraz daha batağa sürüklemektedir.

ALIĞA VE İPRAŞ GİBİ MİLYARLIK YATIRIMLARLA GERÇEKLEŞEN ÜRETİM BİRİMLERİNİN BUGÜN İÇİNE DÜŞÜRÜLDÜĞÜ KOTU DURUMLAR ÜLKENİN VE HALKIN ÇIKARLARINI DÜŞÜNMEYEN, GÖZÜ DÖNMÜŞ, NE YAPTIĞINI BİLMEZ MC'NİN POLİTİKALARI SONUCUDUR.

Aliğa'da 16 Eylül 1976 Perşembe günü saat 14.00 'te Üretimin yavaşlatılması biçiminde başlayan direniş sırasında tüm işçi ve teknik elemanlar rafinerisinin bir zarar görmemesi için "sıcak dolanım"ı sürdürmüş, buhar üretim ünitesi olan "Kuvvet santrali"ni devrede bırakarak bütün işletme ünitelerinde emniyetli duruşu sağlamışlardır.

Rafinerisinin emniyetli bir durumda olması ve en kısa zamanda tekrar devreye girilebilmesi için yakıt, otomatik kontrol besleme sistemi, soğutma, servis, ıçme ve yangın suyu sistemleri tam kapasite ile devrede bırakılmış ve bu konuda vefiyeli personel tarafından 48 saat süre ile korunmuştur.

18. Eylül Çarşamba günü saat 8.00 'de vardiya değişimine gelen işçiler güvenlik görevlilerince durdurulmuş, geri çevrilerek rafineriye alınmamışlar. Gece vardiyası ise saat 10.30'da rafineriye girer güvenlik görevlilerince işleri çözülmüştür.

Bu ana kadar geçen süre içinde rafineride hiçbir zarar ve tehlike meydana gelmemiştir. Ancak işletme Unitelerinin sıcak dolanında olması sağlanarak, har istenildiği takdirde bütün rafinerinin tam kapasite ile üretim geçirebileceği şartları hazır tutulmuştur.

Ancak bu durumda aynı rafineride söz sahibi olan MC yanlısı kişiler tarafından komünist ve sosyalizm kuvvet sentrali devreden çıkarılmamıştır.

İŞÇİ VE TEKNİK ELEMANLARININ BU KİŞİLERE KUVVET SANTRALİNİN DURULMASININ BİRERERİNE VE SAKINÇALARINI ANLATMALARI PAYDA VERME VE RAFİNERİ SÖĞÜLÜYE TERLENDİRİLMİŞTİR.

Aynı gün rafineride gelen Petrol Kırsal İş Sendikası üyesi 1150 kişiye "tam istifa eden işçilerin konularına son verildiği," mektup ve telg ile tebliğ edilmiştir.

Rafineri Bölge Müdürü Petrol Kırsal İş Sendikasının bu rafinerideki silinmesini ve bu yolda çaba harcayacaklarını söylemiştir.

Teknik elemanlar ve yöneticilere işletme personelinin 8 yıllık deneyime sahip kalifiye elemanlar olduklarını, bunların yerine doldurulan komünist ve sosyalist teşkilatına üye ve iftiaz işçilerin bu işi yürütemeyeceklerini, bu gebelerin işletme açısından büyük tehlikeler doğurabileceğini tekrarlamışlardır.

Bu arada işçilerin işine son verenler Batman'dan işçi ve teknik eleman getirmek için özel uçak göndermişler ancak bunu sağlayamamışlardır.

21. Eylül 1976 sabahı 5 saf, 1 Başmühendis, 2 Müdür, 1 Bölge Müdür Muavini ve 1 Hukuk danışmanı Ankara'ya tayin edilmişlerdir.

Rafineri İşletme Müdürü bunun üzerine görevinden istifa etmiş ve istifası kabul edilmiştir.

Teknik elemanların rafineriden ayrılmadan evvel bu MC yanlısı yöneticilere, bir kez daha yapılan hatırları şöylece sıralamışlardır:

"Tüm işçinin işine son verilmesi, rafineri yönetiminin ehliyetsiz bir şekilde devredilmesi, idari kâğıtlarda partizanca değişikliklere gidilmesi, rafineri devrünün emrinin verilmesi,"

Tüm işçilerin ve teknik elemanların işe davet edilmelerini, işçi eleman ve yeni eleman vasıfına elemanların rafineriden çıkarılmasını da alınılabilecek önemli talimatlar olarak belirtmişlerdir .

Bütün bunlara ek olarak yöneticiler ise, şu anda, bir yandan yeni vasıfına işçilere kalifiye yetirilmeleri sorumsuzca teslim etmekte, öte yandan işçilerin beklentilerinden istifa etmeye zorlanmaktadır.

Amaçları milyarder üstünlükleri korumak ve üretime geçirmek değil, her ne pahasına olursa olsun yurtsız işçi ve teknik elemanlara baskı yaparak çalışmaları ve teknik becerilerini engellemektir.

ALIĞA rafinerisinin yatırım değeri 1966/68 rayiçleriyle 2 milyar TL. bugünkü rayiçlerle ise 10 milyar TL. dolaylarındadır.

MC'nin bugün sürdürdüğü sorumsuz tavırlarla günde 2 milyon TL.lik üretim kaybına sebep olmaktadır.

DÜN RADYO VE TEL. VİZYONLARI'N ALIĞA'DA ÜRETİMİN BAŞLADIĞI SOYLENMİŞTİR. MC BU SOYLENTİLERLE HALKI YANILTMAYI AMAÇLAMAKTA; BUGÜN YAPILMASI GEREKENLERİ YAPMAYIŞA DA İKİ AY SONRA ORTAYA ÇIKABİLECEK ARIZALARIN TOPLU ZARARI ATILMAKTADIR.

ALIĞA'DA SORUN BACI SÖZÜMÜK DEĞİLDİR. BİRKAÇ PAÇAVRA İLE ALIĞA'NIN BACASINDAN DULAN ÇIKARILAMAZ, ANCAK ÜRETIME GEÇİLEMEZ.

BUGÜN TEL. KURU İŞİ VE TEKNİK ELEMANLAR ALIĞA'YA GETİRİLSE BİLE AKARYAKIT BİLE 1 AY SONRASI KAPILARI KISMI 2-2,5 AYDAN ÖNCE DEVREYE SOKULAMIRLAR.

Eğer bu yoldan gidilmezse aylarca, hatta yıllarca gidirilemeyecek arızalar doğacak ve önemli bir üretim birimi MC'nin tutarsız politikalarına kurban gidecektir.

Bu olayların benzeri İPRAŞ rafinerisinde de yaşanmaktadır.

İPRAŞ'ta bir genel müdür işe başladığı gün şöyle söylemiştir. "Ben MC yöneticisini e paralelde işgöreceğim. Benim burada bulunmamın sebebi Petrol Kimya-İş'i bu işyerinden silmektir. Mühendislerden işçilere bu doğrultuda telkin, tavsiye ve beklilerde bulunmalarını istiyorum."

ALIĞA'DA UYGULANAN BASKI YÖNTEMLERİNİN AYKUR İPRAŞ'TA DA UYGULANMASI TESİSİN ŞU ANDA % 50 KAPASİTE İLE ÇALIŞMASINI GETİRMİŞTİR.

4. Ekim günü yaptığımız bir araştırmayla 80 işçinin resmen işine son verildiğini (bunların 7 ad mühendisdir.), ayrıca hepsi kalifiye 100 den fazla işçinin rafineriye alınmadığını saptadık.

i
 Şu tablo bugünkü durumu çok iyi bir biçimde açıklamaktadır.

İPRAĞ ÜNİTESİ	Çalışması gereken Kalifiye işçi	Şu anda Çalışan Kalifiye işçi
1) Yeni Hava Petrol Ünitesi	33	9
2) Eski Hava Petrol Ünitesi	27	7
3) Yeni P.C.C. Ünitesi	22	11
4) Eski P.C.C. Ünitesi	24	10

Bugün İprag'ta işçiler günü 18 saat süreyle zorla çalıştırılmaktadırlar. Ve bu tempo altında çalıştırılan 5 işçi kontrol edilmeye bayılıp hastaneye kaldırılmışlardır.

ALIAGA VE İPRAĞ'ta girilmiş ve bu anda sürdürülen oyunlar MC'nin ülkeyi karanlığa sürükleyen politikalarının açık örnekleridir.

BİR YANDAN MİLYARLIK ÜNİTESİ GÖZDEN ÇIKARAN; ÖTE YANDAN HER GÜN MİLYONLARCA BİRARLIK İPRAĞA YAPAN, İHALESİ YAPILMAMIŞ, KAMULAŞTIRILMASI YAPILMAMIŞ, KILIN HARGI BİRAZ BİR KAYNAKLARI İLE YAPACAĞI BİLİNMEYEN ORTA ANADOLU RAPİDİTİ'NİN TEMELLERİNİ ATAN MC ARTIK NE YAPACAGINI BİLMEKTE VE ÇARESİZLİK İÇİNDE BOCALAMAKTADIR.

MC'nin hızla çöküntüye gittiği bu dönemde, kendi sitemizde gördüğümüz tutarsız politikaların gerçek yüzünü sergilemeye ve mücadelemizi sürdürmeye kararlı olduğumuza halkımıza duyuruyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

BASINA ACIYANCA

Sayı :99
Tarih :13.10.1976

HACETTEPE VAKIFLARI KURULUŞLARINDAN
SISAG ŞİRKETİNİN MERKEZ BİNASI ÖNÜNDE,
BİR SUREDİR GREVDE BULUNAN SISAG İŞÇİLE-
RİYLE BİRLİKTE BİR BASIN TOPLANTISI YA-
PAK TEKNİK ELEMAN ÖRGÜTLERİNİN YETKİLİ-
LERİ,SISAG İŞÇİLERİNİN GREVİNİ SONUNA
KADAR DESTEKLEYECEKLERİNİ BİLDİRDİLER.

TÜM TEKNİK ELEMAN ÖRGÜTLERİ SISAG'DAKİ GREVİ DESTEKLİYOR.

SISAG'da çalışan teknik elemanların aylardır sürdürdükleri sendikalaşma ve toplu sözleşme ile haklarını alma,insanca çalışma koşullarına kavuşma mücadelesi,Şirket Yönetiminin sendikal hakların kullanılmasına özünde karşı tutum nedeniyle grev noktasına gelmiş ve SISAG işçileri bir hafta önce greve başlamışlardır.

Gelişmeleri bağından beri izlenekte olan teknik eleman örgütleri,bugün tümüyle SISAG işçilerinin haklı eyleminin yanında ve güçlerini grevin başarısı için kullanmaya kararlılardır.

SISAG grevi,teknik eleman örgütleri için özel bir önem taşımaktadır. Çünkü,Ülkemizdeki teknik elemanların büyük bir kesimi,yasal olarak sendikal haklara sahip olduğu halde bu haklar onlara kullanılamamaktadır. Bu durumdaki teknik elemanların sendikal haklarına kullanılmasının sağlanması,örgütlerimizin ortak eylem programında öncelik ve ağırlıkla yer almaktadır.

Sistem İşletme Proje Servisi Araştırma Geliştirme (SISAG)Limited Şirketi, Hacettepe Vakfına bağlı en büyük şirketlerden biridir.ve burada 170 teknik eleman çalışmaktadır.

Ve bugün bu teknik elemanların tümü grevdedir.

SISAG'da çalışan teknik elemanlar,yılda yüz milyondan fazla karşılığı olan değerde proje üretmektedirler.Bunlar arasında Üniversite sınavları seçme ve yerleştirme,Yay-Kur,Mektupla Yüksek Öğretim gibi yüzbinlerce öğrenciyi ilgilendiren teknik hizmetler,birçok Üniversitelerin eğitim ve hastane binalarının yapı projelerini hazırlama hizmetleri bulunmaktadır.

Bu kadar önemli projeleri yürüten ve çok kaliteli uzmanlık dallarındaki teknik elemanlar,SISAG Yönetimi tarafından köle gibi çalıştırılmak istenmektedir.Sen.İşçilerin çalıştırılmasına katıldıkları için 12 teknik

eleman grevden önce işten atılmıştır. SİSAG patronları, grevi kırabilmek için önemli kamu yatırımlarına tehlikeye düşürecek sorumsuz davranışlar içindedirler. SİSAG'deki uzmanlaşmış teknik elemanlarca yürütülen bu projeler **TEKSİS ve METEKSAN** gibi paravan şirketlerce dışarıya verilmekte, ayrıca ehliyetsiz elemanlar gizlice çalıştırılarak projelerin sağlığı kuşkulu duruma getirilmektedir.

Bu açılardan bakıldığında, SİSAG'deki sendikalaşma ve grev olayının önemi açığa çıkmaktadır. Çok sayıda nitelikli teknik eleman diğer işçilerle birlikte sendikalaşmayı çeşitli baskılara karşın başarması ve haklarına bilinçli bir kararlılıkla savunmaları sendikal mücadelede önemli ve örnek bir adımdır.

Aşağıda adları bulunan teknik eleman Birgütleri SİSAG'deki grevci işçileri sonuna kadar destekleyeceğimizi duyururuz.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI
GEMİ MAKİNELERİ İŞLETME MÜHENDİSLERİ ODASI
GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI
HARİTA KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI
İÇ MİMARLAR ODASI
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
MİMARLAR ODASI
ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI
PETROL MÜHENDİSLERİ ODASI
ŞEBEK PLANLAMA MİMAR MÜHENDİSLERİ ODASI
TEKNİK ORMANCILAR DERNEĞİ
TOPOĞRAFLAR DERNEĞİ
TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ (TÜTED)
TÜM YÜKSEK TEKNİK VE TEKNİKLER DERNEĞİ
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB)
TÜRKİYE JEOMORFOLOGLAR DERNEĞİ
TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER DERNEĞİ
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

11.11.1976

Sayı: 100

TMMOB VE TMMOB'YE BAĞLI JEBOLOJİ-
MADEN VE METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODALARI
İKİ BUÇUK AYDIR HASAN ÇELEBİ'DE SÜREN
GREV KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ
AÇIKLADILAR.

MC nin işçi sınıfı ve emekçi halkımız üzerinde sürdürdüğü baskı ve teröre bir yenisi daha ekleniyor. TDÇİ'ye bağlı Hasançelebi demir tesislerinde grevdeki işçiler ve yöre halkı üzerindeki baskılar giderek yoğunlaşıyor, işçiler işten atılıyor.

İşçi sınıfının gelişen mücadelesini engellemek için egemen sınıflar ve temsilcileri MC her türlü baskı ve terörü deniyorlar. Seydişehir'de Tarih'te ve Bursa'da görüldüğü gibi, işçilerin üzerine fahişler saltatılıyor, işçiler atılıyor Sendika seçme hakkı yok ediliyor ve öldürülüyor. Şimdi aynı oyunlar Hasançelebi'de sürdürülmek istenmektedir.

-ÜLKEMİZDEKİ DEMİR-ÇELİK ÜRETİM VE TÜKETİM DÜZEYİ GELİ KALMIŞLIĞIMIZIN SOMUT GÖSTERGESİDİR:

Demir-çelik sanayii ürünleri diğer sanayii kollarının temel girdisidir. Dolayısıyla bütün sanayinin alt yapısını oluşturuyor. Bu nedenle bugün bir ülkenin demir-çelik üretim ve tüketim durumu o ülkenin ekonomik düzeyinin en önemli göstergesidir. Ülkemizde demir-çelik sanayinin durumu niceliksel açıdan diğer dünya ülkelerindeki üretim ve tüketim durumuna göre pek parlak görülmemektedir. Örneğin ABD dünya demir-çelik üretiminin %19,5ine, SSCB % 19.9 una, Japonya % 17.7 ine sahipken, Ülkemizin payı % 0.2 oranındadır. Ayrıca Ülkelerin kişi başına düşen sıvı çelik üretimine baktığımızda, 1973 istatistiklerine göre Bulgaristan 266 kg/kişi, Yugoslavya 133 kg/kişi Romanya 408 kg/kişi Yunanistan 96 kg/kişi, Ülkemizde ise 44 kg/kişi olduğu görülmektedir. Üstelik sözkonusu edilen 44 kg/kişi miktarında olan sanayii girdisi sıvı çelik miktarının % 90'a tüketim ve tüketim döndük aramalı üretiminde kullanılmaktadır.

Giderek demirçelik üretimine olan gereksinimimiz hızla artmaktadır.

3. BYKP'na kapsamında planlanan demir-çelik üretiminde artış % 59 dur, ancak bu planda 1973 de faaliyete geçmesi gereken İskenderin Demir-Çelik tesislerinin 1975 yılı sonunda çeyrek kapasiteyle ve yalnız pik üretimle devreye girmesi planlanan % 59 artışın gerçekleşmemesine büyük neden olmuştur.

- DIŞA BAĞIMLILIĞIMIZ DEMİR-ÇELİK ENDÜSTRİMİZİN GEREKSİNİMİ OLAN HAM CEVHERİN DOĞAL KAYNAKLARIMIZDAN TEMİNİNİ ENGELLİYOR.

Demir-Çelik Ürünlerinin planlanan artışına karşılık, hammadde temin olanaklarının bu artışa paralel olarak üretime geçirilmesi zorunludur. Demir-Çelik endüstrisinin gelişmesinde önemli yer alacak olan demir cevheri madenciliğinin bu isteği karşılayabilecek hale gelmesi gerekmektedir. Halen üretilebilecek durumdaki demir cevherlerinde 1975-1982 yıllarında % 108. — lik ham cevher üretimine karşılık % 300 lük istek artışı beklenmektedir. Görülüyor ki demir-çelik sanayiindeki istek doğal olarak cevher isteğinde yansımaktadır.

Söz konusu istek artışının dışardan karşılanması halinde Türkiye'nin uluslar arası sermayeye bağımlılığı daha da artacaktır. Üretiminden taşınabilirliğine kadar demir cevheri piyasasına kontrolünde tutan uluslar arası sermaye zaten dünya ^{ham}cevher üretiminin % 80 nini aşan baş tüketicisidir. Ve bu tüketimi Venezuela, Hindistan, Brezilya gibi üretici ülkelerden sağlamaktadır.

Bu konum göz önüne alındığında ülkemiz kendi demir-çelik endüstrisinin birincil hammaddesi demir cevherini kendi doğal kaynaklarından karşılayamadığı takdirde ithal ederek çok daha yoğun bir dış sömürüye tabi olacaktır. Ayrıca demir-çelik üretiminin diğer girdilerinden olan metalurjik taşkömürü gereksiniminin dışardan sağlanacağı ve ilerde daha büyük oranda sağlanacağıda göz önüne alınırsa dış ödemeler dengesindeki açık astronomik rakamlara ulaşacaktır.

Oysa gerekli alt-yapı olanakları sağlandığında doğal kaynaklarımız demir cevheri girdisi açısından demir-çelik endüstrisi gereksinimini sağlayacak potansiyele sahiptir. Ülkemizde bilinen toplam demir cevheri rezervi metal demir eşdeğeri olarak 485 milyon ton kadardır. Halen üretilmekte olan ve günümüz koşullarında işletilecek yatakların toplam rezervi 150 milyon ton, işletilebilmeleri bazı teknolojik sorunların çözümlüne bağlı olan ve alt yapı olanaklara gerektiren rezervimiz 310 milyon tondur. Gerçekte dünya demir cevheri üretiminin halen % 67 sinin teknolojik sorunu olan, üretildiğinde zenginleştirilmesi gereken yataklardan karşılandığı ve bunun 1980 yılında % 75 oranına ulaşacağı düşünüldüğünde doğal kaynak potansiyelimizde önemli yer işgal eden bu yataklarımızın da değerlendirilmesi gerekmektedir.

- HASANÇELEBİ DEMİR CEVHERİ DEMİR-ÇELİK ENDÜSTRİMİZ İÇİN ÖNEMLİ BİR POTANSİYELDİR:

Uzun süreden beri basına ve kamuoyuna bir grev olayı ile yansıyan Hasançelebi demir işletmesindeki demir rezervi ülkemiz demir yataklarından

en önemlisi olup ivedilikle değerlendirilmesi gerekmektedir. Hasançelebi demir madenlerinin 5.BYKP dönemi içinde değerlendirilmesi o dönemdeki istemin önemli bir bölümünün karşılanmasını sağlayacak giderek demir-çelik endüstrisinin ham madde gereksinim dar boğazını önemli ölçüde engelliyebilecektir.

İlk detaylı araştırmaları 1970 de başlayan ve sondaj faaliyetleri 1974 de sona eren bu yataklar üzerindeki çalışmaları MTA ve TDÇİ yürütmekle yükümlenmiştir. Üretim boyutlarıyla dünyanın sayılı büyük demir madenlerinden birisi olma durumunda olan Hasançelebi projesi, gerektirdiği alt-yapı yatırımları ile de ülkemizde madencilik kesimindeki en büyük yatırım payını oluşturmaktadır. Hasançelebi yataklarının değerlendirilebilme potansiyeli bir hayli yüksektir. Bu tip yataklar dünyanın bir çok yerinde ekonomik olarak işletilebilmektedir. İlk fizibilite etüdülerinde günde 60 bin ton cevher üretimiyle yılda 5-6 milyon ton zenginleştirilmiş cevher üretimi ön görülmüştür. Bu çapta üretimle Hasançelebi yöresindeki atıl doğal kaynak ve işgücü potansiyelinide düşünürsek bu projenin yurt ekonomisinde önemli bir yeri olduğu görülmektedir.

- MO HASANÇELEBİ'DE PROJİYİ GERÇEKLEŞTİRMİYİ DEĞİL FAŞİZME KİTLE TABANI OLUŞTURMAYIHEZELİYOR:

Yukarıda ekonomimiz açısından önemini vurguladığımız Hasançelebi konusuna MO kendi açısından yaklaşmaktadır. Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı Hasançelebi Demir Tesisleri Grup Başkanlığı aracılığı ile ülkemizin ekonomik gereksinimini hıpe saymakta bölgede kendi politik kazanımlarını sağlamak amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Hasançelebi demir-çelik endüstrisinin gereksinimini sağlayacak cevheri üretmesi için en az beş bin işçi istihlak edecektir. Bu konum faşizme kitle tabanı oluşturmak, demokrasi mücadelesini engellemek için sermaye ve onun siyasi sözcüsü MO'yi harekete geçirmiştir. Devrimci sendikaya üye olan işçilere baskılar yapılmakta gerici faşist sendikalara üye olmasız işten atacağız denmekte ve bu tehdit gerçekleştirilmektedir. Yörede yağınlarca işsiz olduğu halde Karabük'ten faşist militanlar bekçi kadrosuna istihlak edilip silahlandırılmaktadır. Ancak Hasançelebi işçisi ilerici yöre halkının desteği ile demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmış, işveren sendikayı tanımamıştır; ancak işçiler mahkeme kararıyla yasallığı kanıtlanan grevi sürdürmektedirler.

MO'yi Hasançelebi projesinin hayata geçmesi ilgilendirmektedir. Sorumluluğu grevdeki işçilere yüklemekte, yöre halkına baskı yapmaktadır. Hasançelebi'yi Seydişehir'de olduğu gibi gerici faşist sendikalara kazandırmayı hedeflemektedir.

Biz TMMOB ve TMMOB'ye bağlı Maden, Metalurji, Jeoloji Mühendisleri Odaları olarak Hasançelebi işçisinin ve yöre halkının demokrasi mücadelesini destekliyor, doğal kaynaklarımızın bir avuç egemen azınlığın değil halkımızın yararına sunulmasını bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin içerisinde görüyoruz.

HALKIMIZA DUYURUJUZ.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı:101

Tarih.20.11.1976

SİSAG'TA 170 TEKNİK ELEMANIN 45 GÜNDÜR SÜRÜRDÜĞÜ GREV "MİLLİ GÜVENLİK" GEREKÇESİYLE BAKANLAR KURULU TARAFINDAN HER AY ERTELENDİ

ERTELEME KARARI ÜZERİNE TMMOB VE ODALARI BİR AYIKLAMA YAPILAR.

"AÇIKLAMADA TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ VE BAĞLI 18 ODA OLARAK,TEKNİK

ELEMANLARIN SENDİKAL HAKLARININ ELDE EDİLMESİ VE KULLANILMASI DOGRULUSUNDA YÜRÜTÜLEN MUCADELEDE ÖNEMLİ KATKILARI OLAN SİSAG ÇALIŞANLARINI SAFINDA TÜM ÇUÇUMUZLE YER ALDIĞIĞIZI KAMUOYUNA DUYURUĞUZ." DENİLDİ

Yapılan açıklama metni öyzen öyle:

Hacettepe Vakıflarına bağılı SİSAG (Sistem,İşletme,Proje Servisi Araştırma Geliştirme) LTD.Şirketinde 170 Teknik elemanın 45 gündür işverenine çeğıitli baskılarına karşı başarıyla sürürdükleri grev,Millî Eğitim Bakanlığının isteğı Üzerine ve Millî güvenliğı ilgilendirdiğı gerekçesiyle Bakanlar Kurulunun 16.11.1976 günlü kararıyla bir ay ertelendi.

Bu karar,Grevi kırarak amacıyla her türlü yola başvuran SİSAG Yönetiminin iktidarla olan bağlarını gün ışığına çıkaran ibret verici bir karardır.

SİSAG Yönetimi,çalıştırdığı teknik elemanların haklarını vermemekte direnirken,grevin her safhasında iktidarın gücünü yanında bulmuş,yasa dışı yöntemlerle üretimin sürdürülmesi yollarını aramıştır.Şirketin elindeki işlerin bir kısmını TEKNİK,MEHMETKAR gibi aynı vakfa bağılı paravan şirketlerle yürütmeye çalıgan yöneticiler,Yay-Kur,Mektupla yüksek Öğrenim, Üniversite giriş sınavları gibi binlerce öğrenciyi ilgilendiren işleri SİSAG Bilgi İşlem Merkezi dışında ve kaçak işçi kullanacak yaptırıma çalıgan karşılık SİSAG'ta çalışanların sendikal haklarına dahi karşı çıkmıştır.

Yöneticiler,iş yerinden polis soruyla proje ve malseme çıkartmayı alışkanlık haline getirmiş,grevci işçilerin bir kısmı güvenlik görevlilerince dövülmelerini sağlayarak yalvaran çabalara girişmiştir.

Türkiye'de tüm eğitim kurumlarında örgütlenen faşist çetelerin eğitimi engellenmesini , öğrencilerin dövülmesini,öldürülmesini,bu faşist gururun eylemlerini millî güvenlik çerçevesinde görmeçenlerin,Yay-kur sınavlarının

ertelenmesini bir milli güvenlik sorunu olarak görmesi ibret verici bir olaydır.

Yaykur sınıvlarının ertelenmesi ile tek ve başlıca sorumluluk, çalıştığı işçilerin haklarına ve emellerine, Sendikaların özlü ve yazılı çağırılarında grevin sürülmesi için cevap verilecek toplu sözleşme görüşmelerine dahi katılmayan SİSAG Şirketi iktidarinde iken, bu sorumluluk ekonomik-demokratik hakları için mücadele eden SİSAG çalışanlarına yakılmak istenmekte, Onlar cezalandırılmaktadır.

Bu karar MC ortaklığının emekçi halkımıza karşı tavranın ve ekonomik-demokratik mücadeleye yönelttiği saldırının bir parçasıdır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı 18 Oda olarak, Teknik elemanların sendikası haklarının elde edilmesi ve kullanılmasında doğrultusunda yürütülen mücadelede önemli katkıları olan SİSAG çalışanlarının sefinde tüm güçümüzle yer aldığımızı kamuoyuna duyuruyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı:102

Tarih:21.11.1976

DÖRT MÜHENDİS FAŞİST ZORBALARIN SALDIRILARINA UĞRADI. SEYDİŞEHİR, PETKİM, VE BİR ÇOK TESİSDE ÇALIŞANLARIN CANGÜVENLİĞİ KALMADI.

"TMMOB VE TMMOB'YE BAĞLI 18 ODA, SON ZAMANLARI ÜYELERİNE KARŞI GİRİŞİLEN FAŞİST SALDIRILAR, SEYDİŞEHİR VE KIRIKKALEDE DÖRT MÜHENDİSİN DÖVÜLMESİ ÜZERİNE, 21. KASIM 1976 GÜNÜ BASINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞLARDIR.

Ülkemizde egemen sınıflar ve onların siyasi temsilcisi MC gözümüzde bir bunaltı içindedir. Bu bunaltıya atlatmak için, bir yandan serbest bölgeler, yabancı sermaye yeni haklar gibi, ülkemiz üzerindeki emperyalist boyunduruğu arttırıcı girişimlerde bulunurken, öte yandan emekçi halkın ekonomik-demokratik taleplerini susturmak için çeşitli baskılara başvurmaktadırlar. Egemen sınıfların emekçi halk ve halkın ayrılmaz bir parçası olan teknik elemanlar üzerinde de faşist zulüm gün geçtikçe artmaktadır.

Son olarak, 19 Kasım 1976 günü saat 16.30 da Seydişehir Alüminyum tesislerinde çalışan TMMOB işçeri temsilcisi Metalurji mühendisi Hikmet Bilge ve Metalurji Mühendisi Halis Akycel, tesis görevlilerinin gözü önünde faşist komandoların saldırısına uğramışlardır. bu saldırısı içgildir. Seydişehir'de her gün birçok işçi memur, teknik eleman, öğretmen faşistlerin saldırısına uğramaktadır. Seydişehir'de, işçilerin sarı sendikaya geçmesi için, tesis yönetimi, ilgili makamlar ve faşistlerin birlikte sürdürdüğü çalışmalar sonucu, bu güne değin 2000 den fazla işçi ve teknik eleman işten ayrılmak zorunda kalmıştır. Bugün Seydişehir faşistlerin ot cınattığı çalışanların can güvenliğinin olmadığı bir yerdir. 19 Kasım 1976 günü, iki mühendisin yanısıra, birçok işçide saldırıya uğramış, bir işçi dövülerek komaya sokulmuştur.

Seydişehir'de, teriş'te, Aliağa'da tekrarlanan faşist oyunlar, şimdiki Kırıkkale'de oynanmak istenmektedir. İşveren yanlı sarı sendikaların egemenliğini sağlamak için, işçiler meshep ayrılığı ile kışkırtılmakta, sarı sendikaların girişimlerine karşı çıkan ve işçilerin gerçek işçi sendikalarında örgütlennmelerinden yana olanlar tehditlerle, baskılarla, saldırılarla, sindirilmek istenmektedir. Beçtiğiniz günlerde, makine mühendisi Yaşar Gençin'in ve Ayhan'ın faşistlerce dövülmesi bu saldırılardan biridir. Faşist beslemelerin saldırısına uğrayan y. makine mühendisleri halen tedavi görmektedir.

Seydişehir ve Kırıkkalede olanlar karşısında, ilgili makamlar sessiz kalmaktadır. Bu tesislerde çalışanların can güvenliği kalmamıştır. İlericiler Devrimci ler saldırılara uğramakta, suçlular hiçbir soran yakalanmamaktadır. Birçok tesiste ,uzman teknik elemanlar işten atılmakta, sürülmeğe, kayılmaktadır. Bugün Seydişehir Alimayun tesisleri bir avuç faşist zorhanın denetiminde aldında biresir kampa görülmüştür.

Tüm bu zorbelik ve faşist terör karşısında, gerekli tedbir almayan görevli- lerde enes bu saldırıları düşünenler kadar sorumludurlar. ve Bir gün , bu devrengitlerinin hesabını vereceklerdir.

ALTMİŞBİNE YAKIN MÜHENDİS VE MİMARIN TEMSİLCİSİ TMMOB VE ODALARI OLARAK ; BU SALDIRILARDAN YILMIYACAĞIMIZI , ÜYE VE ÖRGÜTLER OLARAK , ÜLKEMİZİN VE HALKIMIZIN İÇİKARLARI DOĞRUSUNDA VERDİĞİMİZ MÜCADELEYİ HERGEÇEN GÜN DAHA DA CÜÇLÜ BİR BİÇİMDE SÜRDÜRECEĞİMİZİ HALKIMIZA DUYURURUZ.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Tarih:25.Kasım.1976

Sayı : 103

TURK MUHENDIS VE MIMAR ODALARI BIRLIGI
BASKANI TOLAN ÖZTÜRK MURADIYE DEPREMI
KONUSUNDA YAPTIĞI AÇIKLAMADA; "TÜRK MUHEN-
DIS VE MIMAR ODALARI BIRLIGI VE ODAARI
OLARAK DEPREM BOLGESINDEKI HALKIMIZ İÇİN
HER TÜRLÜ KATKIYI KOYLAYA KARARLIYIZ.
TMMOB'YI TEMSİLEN 5 KİŞİLİK KOMİTE
DEPREM BOLGESINE GİTTİ VE YARDIM KAM-
PANYASI ÇALIŞMALARI BAŞLATILDI" Dedi.

Açıklama metni şöyledir.

" Van-Muradiye çevresi yeni bir depremle sarsıldı ve yerle bir oldu.Resmi
ağızlar 310 sayısının Üçbinin Üzerinde olduğunu söylemekte ise de yerinden
gelen haberlerde bu rakamın onbinin Üzerinde olduğu belirtilmektedir.

Birliğimiz Van-Muradiye depremi ile ilgili çalışmalar konusunda kararlar
almış ve uygulamasına başlamıştır.

Birliği temsilen İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası ve Şehir Planlama
Mühendis ve Mimarları Odasından oluşan beş kişilik bir komite deprem yerine
hareket etmektedir.

Bu komitemizin getireceği bilgiler en kısa zamanda değerlendirilecek ve öne-
rilerimizle birlikte halkımıza duyurulacaktır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Üyelerinin katkılarına doğrudan
deprem bölgesinde ki halka iletmek üzere ile, Lice Depremi sırasında kuru-
lan, deprem Yardım fonunu yeniden işletmeye karar vermiştir. Üyelerimizin
bu fona sağlayacağı katkılar deprem yardım komitesi aracılığı ile doğru-
dan, anında ve yerinde depremlen zarar gören halka iletilecektir.

Birliğimiz ayrıca Üyelerimizin giyecek, yiyecek, vb. yardımlarını da bu yön-
teyle yerine iletmek üzere bugün bir kampanya başlatmıştır.

Bu yardımlar günün her saatinde TMMOB'nin Konur Sokak 4. numarasındaki Merke-
zinde ve Odalar Merkezlerinde nakbus karşılığında alınacak ve anında komite
aracılığı ile deprem bölgesinde halka iletilecektir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve 18 Odası olarak deprem bölgesinde-
ki halkımız için her türlü katkıyı koymaya kararlı olduğumuzu kamu oyu na
duyururus"

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 104

30.Kasım 1976

BASIN TOPLANTISINA ÇAĞRI DEPREM SERGİSİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve 18 Odasını temsilen Van-Muradiye Deprem bölgesine giden komitenizin bir bölümü incelemelerini bitirerek bugün Ankara'ya dönmüştür.

İnceleme sonuçlarını ve görüşlerini konu-oyu'na iletmek üzere 1.Aralık 1976 Çarşamba günü, saat 10.00'de TMMOB Merkezinde bir basın toplantısı düzenlenmiştir.

Aynı zamanda Deprem bölgesinde çekilen fotoğraflar ve röportajlar sergilenmektedir.

İSTİHBARAT NOTU:

GÜN : 1.ARALIK.1976,ÇARŞAMBA

SAAT: 10.00

YER : TMMOB MERKEZİ-TOPLANTI SALONU
KONUR SOKAK NO.4-KIZILAY

KONU: VAN-MURADIYE DEPREMİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR VE FOTOĞRAF-RÖPORTAJ SERGİSİ

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 105
1.Aralık 1976

TMMOB VE 18 ODASI ADINA DEPREM BÖLGESİNE
GİREN MURADIYE İNCELEMELERİNİN İLK SONUÇ-
LARI DÜZENLENEN BİR BASIN TOPLANTISI İLE
KASABAYA AÇIKLANDI.

" Basın toplantısı netni aygün göyleler.

"MURADIYE-ÇAMLIĞAR İLÇESİNDE OĞUN İSTİFDE OLAN GENELİ ÖNLEMLERİN
ZAMANINDA ALINILAYIŞI YÜZÖZEM YERİLMİŞTİR.

24 Kasım Çarşamba günü meydana gelen Muradiye-Çamlıca Depreminin ertesi
günü Birliğimizce deprem bölgesine gönderilen ve Mimarlar Odası, İnşaat
Mühendisleri Odası ile Şehir Planlama Odaları temsilcilerinden oluşan in-
celeme kurulu ilk gözlem ve inceleme raporu film, fotoğraflar, ses bantları ve rapor-
larla saptı.

İncelemeler, depremin ilk günlerinde Birliğimizce yapılan açıklamadaki can
kayı tahminlerini doğrulamaktadır.

Bir yanın yakınındaki bulgularla ilgili olarak kapalı, öte yandan
halkın göze bağlanması, kesin sayı ve tesbitini olanaksız kılarken de
can kayıplarını resmi sayıların altına düşürdüğü görülmüştür.

Köyleriyle birlikte elli bin nüfuslu Muradiye İlçesinde bu denli büyük
can kaybı meydana gelmesi, deprem önemi ve sonrası önlemlerinin alınmayı-
şına bağlıdır.

BÖLGENİN JEolojİK YAPISI HAKKINDA KANUNLAŞAN RAPORLARIN GERREĞİ 25 YILDIR
YERİNİ GEİTİRİLMİŞTİR.

Can kayıplarının en yüksek oranına ulaştığı Muradiye ilçe merkezine nit ve
1950 tarihli jeolojik raporla ilçenin kaya parçaları ve loro birikinti-
lerinden oluşan dolgu toprak tabakası üzerine kurulduğu ve 1. derece dep-
rem bölgesi sayılması gerektiği belirtilerek ilçenin ilüze teğınması
saarılmaktaydı. Bu öneri bir çok başka yerleşme yerlerinde olduğu gibi İmar
İşleri Bakanlığının teyakkatında tesellim, gerekli önlemler 25 yıldır alın-
mamış, deprem haritasında bile bölge 3. derece deprem bölgesi sayılmıştır.
Bu tutumun başka bir örneğini 1966 depremi sonrasında açıklamıştık,

İLAKEL YAPILARININ HAKKINDA V. CAN KAYBIMIN DUYULMASINA YOL AÇMIŞTIR.

Böyle bu arazi üzerinde bulunan Muradiye ilçesi sınırları içindeki ya-
pıların hemen hemen tümü 3. derece taşı-karpiç taşı ve çamur taşıyla örülen

duvarları, kalıncı yoncuyla yapılmış duvarlar ve taş duvarlar ile yapılmış konutlardır . Bu teknikte yapılan yapıların yıkılması için deprem bile gerek olmadığı , ortadadır.ve bugün tümü de yakılmış durumdadır.

ENKAZ KALDIRMA ÇALIŞMALARINI İN İLÇE BAŞLIKLARI VE BELİRSİZCE YÜRÜTÜLMESİ ENKAZ ALTINDA KALANLARIN DOĞALAK ÖLÜMLERİNE VE CAN ZAYBININ ARTMASINA NEDEN OLMAKTADIR.

Can kaybına yüksek düzeyde ulaşılma etkenleri n biri de,kurtarma çalışmalarının geç başlaması ve kurtarma ekiplerinin yetersizliğidir.Enkaz altında kalan binlerce kişi,safanın altında soğukta ve kar altında donarak ölmüşlerdir.

Enkaz kaldırma çalışmaları Van'da 24.Şubat'ta başlatılmıştır.Şubatın ortasında başlatıldığı görülmüş,Şubatın tümüyle yakılan Çaldıran'da çalışmaları 26 Kasım günü saat 16.00 de başlatıldığı saptanmıştır.

Enkaz kaldırma görevli birliktinin daha çok disiplini sağlama görevini yaptıkları görülmüştür.Zaten yetersiz olan Kurtarma çalışmalarına daha çok Müradiye ve Çaldıran merkezlerine yönelik diğer bucak ve köylerle ise 5.günde bile bir çalışma yapılmamıştır.Halk kendi enkazını kendi kaldırma çalışmaktadır.Öte yandan enkaz kaldırma çalışmalarını örgütleyen demokratik kuruluşların çabaları,kesmi engellerin kaldırılması istenmektedir,ekiplerin başlarında janitorlar bekletilmektedir.

YARDIMLAR HALKA ULAŞMADAN ENKAZ ALTINDA İK KURUMSALLIK YARDIM ÇABALARI ENGELLENMİŞTİR.ŞİDDETLİ SORUMLU ÖLÜMLER,İYİ ÇEK VE İLİÇE YOKLUĞU SALGIN MAS-TALIKLARA YOL AÇABAKTIR.

Tümüyle açlık ve yiyecek,yiyecek maddelerininin yoksun kalan halk arasında,bundan sonra da soğuk ve salgın hastalık nedeniyle can kaybının artması olasılığı görülmektedir.Günlük radyo ,televizyon ve basınla iktidar sözcüklerinin,yarın kurulan ve sosyal girişimcilerin' bir siyasi propoganda havasıyla duyurdukları çalışmalar,deprem bölgesindeki halka hâlâ iltilimdir.

Depremi 5.günde hiç yarıya alamayan köylerin bulunduğu saptanmıştır.Yurt içinden ve dışından uçaklarla Van'a ulaştırılan yardım malzemesinin burada depolanması görülmüştür.İktidar sözcükleri deprem bölgesine onbinlerce fazla çadır yollanmış,ama ilan ederken,28 kesim gününe kadar Müradiye merkez ve köylerine kendi imkanlarıyla ancak 252 çadır dağıtıldığı,saptanmıştır.Bunlardan 122'si köylere dağıtılmıştır.Bir çadırda 3 ya da 5 ailenin barınmaya çalıştığı görülmüştür.Van'daki demokratik kuruluşlarca sağlanan 215 çadırın dağıtımını ise Valilikce engellenmiş , çadırlara el konulmuştur.Buna rağmen demokratik örgütler depremin 3.gününe kadar 300 çadır dağıtmış ve dağıtımın devam ettiği bildirilmiştir.

Gelen yardım malzemelerinin deprem bölgesinin merkezine olan Müradiye yerine 80 Km uzaktaki Van'da depolanması,malzemenin başka amaçlarla kullanılacağı kanısına halk arasında yaygınlaştırmaktadır.Bettaniye,yiyecek ve yiyecek malzemesi yardımının çok derece yetersiz kaldığı,çevre halkınca belirtilmekte,malzeme kitliğinin karaborsaya yol açtığı görülmektedir.

YARDIM DAİTİMİ SİYASİ İSTİŞAR ARACI OLARAK KULLANILMAKTADIR.

Yardıma malzemesinin dağıtımında siyasi çıkarlar gözetilmekte, çeşitli iktidar partilerine mensup yetkililer dağıtımda kendi taraftarlarına kayırmak için birbirleriyle çekişmektedirler. Dağıtımdaki yolsuzluklara ilişkin söylentiler halk arasında yaygınlaşmaktadır. Muradiye Belediye Başkanının il yardım komitesininin etilması bu söylentileri güçlendirmiştir.

Demokratik kuruluşların önerilen yardıma malzemelerine valilikçe el konulurken, İğdere bölgesine gönderilmek üzere Van Valiliğine hazırlanan bir konvoyun yola çıkışına Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu'nun Ankara'dan Van'a gelişine kadar bekletildiği, konvoyun Feyzioğlu ile birlikte bir siyasi propaganda amacı olarak hareket ettirildiği görülmüştür.

Çoğaltılması mümkün olan benzer örnekler, seçim platformuna girildiği bu dönemde hazır parti çıkarlarına nasıl bir planla geçirildiğinin göstergesi olmaktadır.

TİMMOB'nin İğdere haberini aldıktan sonra başlıca bir komite kurarak İğdere bölgesine gönderildiği ve bir yardım kampanyası için daha önce kamuoyuna açıklanmıştı.

Açılan yardım kampanyasına üyelerimizin katılımlarının yanı sıra halkın bağışlarına yüzbin liraya ulaşılmıştır. Ayrıca çok miktarda giyecek malzemesi de toplanmıştır. Toplanan para, yerinde saptanacak ihtiyaçlara göre giyecek ya da yiyecek malzemesi olarak kullanılacaktır. Yardımın çoğrulmuş halka iletilmesi amacıyla TİMMOB bir de yerel komite oluşturulmuştur. Komite diğer demokratik kuruluşların komiteleriyle koordineli olarak çalışacak ve yardımların en gerekli olduğu yerlere iletileceğini belirtmektedir. Yardım malzemeleri yola çıkarılmak üzere dir.

Yerel komite yardım çalışmalarının yanı sıra İğdere bölgesinde uzmanlık alanlarımızla ilgili çalışmalarını yürütmekte, incelemler yaparak alınması gereken önlemleri belirleyecektir.

Emperyalist ilişkiler içindeki iktidarlar sanayileşme, yerleşme, kentleşme ve konut alanında ulusal politikalar saptama yeteneğinden yoksun olduklarından halkımıza yoksulluk ve ölümler terk etmişlerdir. Yurtsever teknik eleman kuruluşları olarak doğal afetlerde uğranılan kayıpları azaltmak için yarıllardır geliştirdiğimiz öneriler sikkate alınmış, sosyal ve ekon. olanak yapıyı gözönünde bulundurmayan yetersiz ve göbeteracılık uygulamaları yetinilmemiştir. Dışa bağımlı politikaların yürütücüleri iktidarlardan benimsenmeyeceğini bildiğimiz halde, bu konudaki önerilerimizi bir kez daha kamuoyuna iletme görevi seyiyoruz.

BU ÖNERİLERİN BAŞINDA DIŞA BAĞİMLİLİĞİ KALDIRACAK ULUSAL POLİTİKALAR SAPTANMASI GELMEKTEDİR. BU POLİTİKALARIN SAPTANMASINDA SÖZBÜTÜN YOKEDİLMESİ, DİREKTELİ GELİR DAĞILIMININ SAĞLANMASI BÖLGELER ARASI DENGEZİZLİKLERİ GİDERİLMESİ İZNE OLARAK GÖZÖNÜNDE TUTULMALIDIR.

- YARDIMININ HALKIN ELİNE DOĞRUDAN VE OLDUĞU GİBİ AKTARILMASI, YOLSUZLUKLARIN ÖNLENMESİ İÇİN SORUMLU DEVLET KURULUŞLARININ SIKI BİR DENETİM KURMASI KAÇIRILMAZDIR. BU DENETİMDE MAHALLİ İDARELER DE GÖREVLİ VE YETKİLİ KILINMALIDIR.

-YENİDEN İSKAN AMACIYLA YAPTIRILACAK KÖYLERDE BÖLGE HALKININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPIDAN KAYNAKLANAN YAŞAMA KOŞULLARININ GÜZELİMESİ ZORUNLUDUR.

- YENİ YERLEŞME KARARLARI VE KÖYLERİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNDE BÖLGE EKONOMİSİNİN ETKİN VE VERİMLİ BİR ÜRETİME SOĞULMASI DEĞERLİ SONRASININ EN ÖNEMLİ SORUNLARINDAN BİRİDİR. ELDEKİ TEKNİK BİLGİ, MALZEME VE PARA, HALKIN MAHALLİ GÜCÜNÜ HAKKETE GEÇİREBİLİ VE KÖYLERİN ÜRETİMİ BÖLGEDE YAŞAM VE ÇALIŞMA KOŞULLARINA ÖLÜMLÜ ETKİLER GÖTÜRECEK BİÇİMDE DÜZENLEMELİDİR.

* ÖZELİLE BU ALANDA MUTEMERETLİK KURUMU DEVREYE SOĞULMALIDIR.

ÖNEMLERİMİZİN EGEMEN SINIFLARIN İRTİDARLARINCA BENİTSENECEĞİNİ SANMIYORUZ.

GÜVENÇERİZ HALKIMIZDARIR.

HALKIN ÖRGÜTLÜ VE ETKİN GUCU, İŞÇİ SINIFININ DEVRİNCİ MUCADİLESİ, HALKA KENDİSİ YÖNETME YOLUNU AÇACAKTIR. VE DAHA GÜZEL GÖRÜLER GELİCEKTİR.

- YARDIMININ HALKIN ELİNE DOĞRUDAN VE OLDUĞU GİBİ AKTARILMASI, YOLSUZLUKLARIN ÖNLENMESİ İÇİN SORUMLU DEVLET KURULUŞLARININ SIKI BİR DENETİM KURMASI KAÇINTILMAZDIR. BU DENETİMDE MAHALLİ İDARELER DE GÖREVLİ VE YETKİLİ KILINMALIDIR.

-YENİDEN İSKAN AMACIYLA YAPTIRILACAK KONUTLARDA BOĞE HALKININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPIDAN KAYNAKLANAN YAŞAMA KOŞULLARININ GÖZETİLMESİ ZORUNLUDUR

- YENİ YERLEŞME KARARLARININ VE KONUTLARININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİNDE BOĞE EKONOMİSİNİN ETKİN VE VERİMLİ BİR ÜRETİME SORUMLU DEĞERİ SONNASININ EN ÖNEMLİ SORUNLARINDAN BİRİDİR. ELDEKİ TEKNİK BİLGİ, MALZEME VE PARA, HALKIN MAHALLİ GÜCÜNÜ HANSETE GÖZLEMLİ VE KONUTLARIN ÜRETİMİ BOĞEDE YAŞAM VE ÇALIŞMA KOŞULLARINA ÖLÜMLÜ ETKİLER GÖTÜRECEK BİÇİMDE DÜZENLENMELİDİR.

* ÖZELİLE BU ALANDA MÜHÜRLEMLİK KURULU DEVREYE SORUMLULIĞIDIR.

ÖNERİLERİMİZİN EGEMEN SINIFLARIN İKTİDARLARINCA BENİMSENECEĞİNİ SANMIYORUZ.

GÜVENÇEMİZ HALKIMIZDADIR.

HALKIN ÖRGÜTLÜ VE ETKİN GÜCÜ, İŞÇİ SINIFININ DEVRİMİ MUCADİLESİ, HALKA KENDİSİ YÖNETME YOLUNU AÇACAKTIR. VE DAHA GÜZEL GÖRÜLER GELİCEKTİR.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 106
6.Aralık 1976

28.11.1976 tarihinde yürürlüğe giren işçi-memur ayrımı konusunda yayınlanan komisyon raporu üzerine Teknik Eleman Örgütleri basına şu açıklamayı yapmıştır.

İŞÇİ-MEMUR AYRIMI

1897 sayılı yasanın 5. maddesi gereğince bir yıl içinde Çalışma Bakanlığı ile Devlet Personel Dairesinin uzmanlarından oluşan Komisyon kimlerin işçi kimlerin memur olduğuna dair kesin kararını vermiş ve karar 28.11.1976 tarihinde Resmî gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

İŞÇİ-MEMUR AYRIMI TEKNİK ELEMANLAR ARASINDA AYRICALIKLAR YARATIYOR

- 1- Kararnamede amir durumunda olan tüm teknik elemanlar memur sayılmaktadır. Ayrıca amirlik sıfatı işyerlerinde sübjektif yargıları ön plana çıkaracak, böylece aynı teknik eleman bir işyerinde amir sıfatıyla çalışırken memur olacak diğer işyerinde ise işçi olacaktır.
- 2- 657 sayılı Personel yasasında yer alan memur, geçici personel, sözleşmeli personel ve işçi tanımlarından geçici personel ve sözleşmeli personel, işçi-memur ayrımı dışında bırakılmıştır. Böylece teknik elemanın istihdam edildiği bu kadrolar iş güvenliğinden yoksun olarak istenildiği gibi doldurulacak aynı işi yapan işçi kadroların ezaltılması sağlanabilecektir.
- 3- Yürürlüğü giren kararnameye göre mühendis ve mimarlar, tüm teknikler, biyolog, bakteriolog, fizikçi, jeolog, jeomorfoloğ, jeofizikçi, kimyager, matematikçi, programcı, sistem operatörü, statiker, topoğraf ve yardımcı, zooteknisyen, hesap kontrolörü, ve araştırmacılar memur sayılmaktadır. Böylece işçi-memur ayrımı ile yapılan iş değil ünvanlar ön plana çıkarılmakta, işyerinde aynı işiyapan teknik elemanlar arasında sun'î bir ayırım getirilmektedir. Mesela bir topoğraf ve topoğraf yardımcısı memur çalışırken birlikte çalışan nivocu işçi sayılmaktadır. Ayrıca memur olarak tanımlanan teknik elemanların içinde eskiden işçi olarak çalışanlar yer almaktadır. Böylece sendikal haklara sahip olanların kazanılmış sendikal hakları geri alınmaktadır.

İŞÇİ-MEMUR AYRIMI TEKNİK ELEMANLARI İKİYE BÖLÜYOR

4. Yine işçi-memur ayırımı ile sendikalar haklara sahip olan teknik elemanların kapsamı daraltılmakta, bu yönü ile de teknik elemanlar arasında ikinci bir ayırım getirilmektedir. Kararname teknik eleman kapsamı içinde yer alan teknisyenleri, sanat okulu mezunlarını işçi olarak tanımlamış diğer teknik elemanları bu kapsamın dışında bırakmıştır. Böylece şimdiye kadar körüklenen mühendis-tekniker-teknisyen ayırımı teknisyenleri işçi diğerlerini memur yaparak pekiştirilmek istenmektedir. Teknik elemanları bir tarafta mühendisler-teknikerler-mimarlar-fizikçiler-kimyagerler-topoğrafiler diğer tarafta teknisyenler olarak ikiye bölmek hangi ölçüye göre yapılmıştır. Bu belli değildir.

5- İşçi-memur ayırımı ile eskiden bir bölümü memur olarak çalışmakta olan teknisyenler, laborantlar, nivocular, operatörler, işçi sayılmaktadır. Kararnamede teknisyenlerin işçi sayılmaları, teknisyenlerin haklarını elle atmeleri açısından olumsuzdur. Ve kararnamenin teknik elemanlar yararına olan tek maddesidir.

Teknik elemanlar açısından incelemeye çalıştığımız işçi-memur ayırımı genelle tüm çalışanları, işçi-memur gibi ayrımlarla bölerek bir bölümünü sendikalar haklarından yoksun bırakmaya, mücadelelerini geriltmeyi amaçlamaktadır. Şimdiye kadar olduğu gibi işçi-memur ayırımı bir seferinde çalışanların bir kesimi lehine kullanılırken diğer seferinde aynı kesimin aleyhine kullanılabilmektedir.

İktidar, işçi-memur ayırımını partizan amaçları yönünde kullanarak kendine oy sağlama yoluna gitmektedir.

Biz teknik eleman örgütleri olarak işçi-memur ayırımı yoluyla sorunlarımızın çözümlenemeyeceğini, temel çözümün tüm çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendikalar haklarına alınmalarında olduğunu, mücadelemizin sonuna kadar süreceğini bir kez daha açıklarız.

ARKEOLOGLAR DERNEĞİ
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI
GEMİ MAKİNELERİ İŞLETME MÜHENDİSLERİ ODASI
GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI
HARİTA KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI
İÇ MİMARLAR ODASI
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
MİMARLAR ODASI
ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI
PETROL MÜHENDİSLERİ ODASI
ŞEHİR PLANLAMA MİMAR MÜHENDİSLERİ ODASI
TEKNİK ORMANCILAR DERNEĞİ
TOPOĞRAFLAR DERNEĞİ
TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ
TÜM YÜKSEK TEKNİK VE TEKNİKLER DERNEĞİ
TÜRK MÜHENDİS MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
TÜRKİYE JEOFİZİKÇİLER DERNEĞİ
TÜRKİYE JEOMORFOLOGLAR DERNEĞİ
TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER DERNEĞİ
TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı 107

Tarih:10.12.1976

TMMOB LOKALİ GECE YAPISINDAN SONRA KURŞUN YAĞMURUNA TUTULDU.

TMMOB GENEL SEKRETERİ KAYA GÜVENÇ KONU İLE İLGİLİ BİR AÇIKLAMA YAPTI.

Açıklama metni şöyledir;

TMMOB Lokali gece yarısından sonra kurşun Yağmuruna tutulmuştur. Perdelerle kapalı olan lokale rastgale açılan ateş sırasında lokalde bulunan görevliler, tesadüf eseri bu kurşunlara hedef olmamışlardır. Açılan ateş sonunda lokalin camları kırılmış, lambalar düşmüştür.

Egemen sınıfların değil ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan teknik elemanlar ve onların örgütleri ülkenin dört bir yanında faşistlerin saldırısına uğramaktadır.

Urfa'da, Seydişehir'de, İskenderun'da, Trabzon'da, Adana'da Kırıkkale'de, Ankara'da sürdürülen bu saldırılar ve baskılar, yurtsever, devrimci teknik elemanları sindiracyi amaçlamaktadır.

Bu saldırı MC topluluğundan cesaret alan silahlı faşist çetelerin tüm emekçi sınıf ve tabakalara karşı giriştiği saldırıların bir parçasıdır. Her gün yeni bir saldırı, yeni bir cinayet tezgâhlennmektedir.

Emekçi sınıf ve tabakaların bir parçası olan teknik elemanlar olarak, bütün bu saldırı ve cinayetle karşısında yılmayacağımızı; her türlü baskı yöntemlerine karşın, mücadelemizi, etkin bir biçimde sürdürmeye kararlı olduğumuzu bir kez daha kamuoyuna açıklarız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 108
Tarih: 14 Aralık 1976

MURADIYE BELEDİYE BAŞKANI SÜLEYMAN ÇELİK ve TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK MURADIYE'DE YERDİKLERİ ORPAK YAZILI DEMEÇ İLE DEPREM SONRAS GEMİŞMELE BAKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.

DEMEÇTE: "İKTİDARLARIN DOĞU HALKININ SORUNLARI KARŞISINDAKİ UMURSAMAZ TAVIRLARI DEPREM ÖNCESİNDE OLDUĞU GİBİ DEPREM SONRASINDA DA SURUYOR." DENİLDİ.

Ortak demeç metni aynen şöyledir:

"Depremın Muradiye, Çallıran ve Köylorına Yerle bir etmesinin Üzerinden onbeğgünden fazla bir süre geçti.

İktidarların doğu halkının sorunları karşısındaki umursamaz tavırları deprem öncesinde olduğu gibi, deprem sonrasında da sürüyor.

Bu süre içinde milyarderler liralık iç ve dış yardım gelmiş ve Van'da depolanmıştır.

Bu yardımların, başlangıçta, depremler büyük ölçüde zarar gören köylere değil siyasi çıkarlar doğrultusunda ya hiç hasar görmeyen ya da az hasarlı köylere öncelikle götürüldüğü bilinmektedir.

Resmî rakamların isharla 3600 sınırlı tuttukları 610 sayısının 10.000'in üstünde olduğu sanılmaktadır. Şiddetli Kız, soğuk ve soğuktan ileri gelen hastalıkların bu sayıya daha da arttırması beklenmektedir.

HALKIN GEÇİCİ BARINMA SORUNU ÇÖZÜLEMEMİŞTİR.

Binlerce çadırın dağıtıldığı, onları bahsedilenler, geçici barınma sorunu kalmadı diyenler kamu oyunu yanıltmak istemektedirler.

Köylerin bir çoğunda, Muradiye'de ve Çallıran'da halk kömik, eski, yırtık ve su geçiren çadırlarda 15-20 kişi oturmaya mahkûm edilmiştir.

Muradiye'ye bağlı yeni bir depremin yerle bir edeceği ve içinde oturulmayan evlerin bulunması, 850 nüfuslu Alkocamak köyünde 40 çadırın bulunması bir örnektir.

Muradiye girişinde göstermelik olarak kurulan kutup tipi çadırlarda oturma olanağı yoktur ve zaten kimsenin oturmadığıdır. Çünkü bu çadırların kurulduğu yer dış boyu çamurdur ve Kutup tipi çadırlarda bulunması gerekli iç ester (müflon) yoktur. Bu ise hem soğukun hem de yağışların çadırın içine girmesine neden olmaktadır.

YAKACAK SORUNU ÇÖZÜLMEMİŞTİR.

Hesarın az olduğu ve hala tezek bulunabilen yerlerde tezek yakılmaktadır. Bir çok köyle odun ve kömür bulunmaktadır. Halkın enkazlardan çıkardığı ağaç parçalarını yakarak ısınmağa çalıştığı görülmektedir. İlk saptamalara göre Şarnak'tan gelen 65 Kamyon, Tevcanlı ve Diğir kömür işletmelerinden gelen 20 vagon kömür, bütün yardımlarda olduğu gibi, Van'da tepolanmıştır. Bu kömürden Muradiye Belediyesine yalnızca 5 ton kömür gönderilmesi dikkat çekicidir. Bir yandan barınma sorunları, öte yandan yakacak sıkıntısı soğuk algınlığı hastalıklarına arttırmakta ve yaygınlaştırmaktadır. Donarak ölenler başlamıştır. Yağbesen Köyünde çadırlarında donarak ölen iki kişi yalnızca bir başlangıçtır ve böyle giderse bu sayı artacaktır.

YIYECEK SORUNU ÇÖZÜLMEMİŞTİR.

Deprem bölgesindeki bir çok yerleşimle yiyecek sorunu çözülenmiştir. Ciddi hiç bir enkaz çalışmasının yapılması halkın kendi yiyeceğini temin etmesini zorlaştırmaktadır. İleride, devrimci kişi ve kuruluşların Van'da pişirtip kamyonlarla bölgeye götürdükleri etekler, Muradiye Belediye Halk Komitesinin yardımları ve Muradiye, Çaldıran'da çalışan demokratik kuruluşların yardım komitelerinin köylere götürüp dağıttıkları yiyecekler açlık sorununa bir ölçüde çözüm getirmektedir.

Hergün sıcak yemekler dağıttığı açıklanan Kızılay açacağı arada bir Muradiye'nin ana caddesinde görülüp, kaybolmaktadır.

HAYVANCILIK SORUNU ÇÖZÜLMEMİŞTİR.

Aracıların, tefecilerin hayvanları düşük fiyatla satın aldığı görülmektedir, EBK üreticiden hayvanları alıp kesmektedir.

Resmî açıklamalarda hayvanların barınması için her türlü çalışmaların yapıldığı söylenmesine rağmen bölgede böyle bir çalışma, bir iki yerin dışında, görülmemiştir. Halk zor şartlar altında kazdığı çukurların üzerini enkazlardan çıkardığı ağaçlarla örtürerek hayvanlarını barındırmağa çalışmaktadır.

Bölge halkı için hayvanların tek ve en değerli geçim kaynağı olduğu bilinmektedir. Bunları barındırma yolunda yapılan hiç bir şey yapılmayıp satınalma yoluna gidilmesi, halkı toprağınca koparın ve güçle zorlamak olarak nitelendirilmektedir.

DEPREM BÖLGESİNDE ULAŞIM VE ARAÇ SORUNU ÇÖZÜLMEMİŞTİR .MURADIYE BELEDİYESİNE HİÇ BİR MADDİ YARDIM YAPILMAMAKTADIR.

Deprem bölgesinde önceki gün başlayan şiddetli kar ve tipi zaten sorulukla sağlanan ulaşımı iyice engellemiştir. Muradiye ve çevresinde araç sıkıntısı büyüktür. İlerici ve devrimci kuruluşlar Van'dan para ile dahi zorla sağlanabilen araçlarla köylere gitmekte, yardım götürmektedirler. Muradiye Belediyesinin ise hiç aracı yoktur. Deprem bölgesinin Merkezinde ki bir belediye'ye 15 gündür bir tek araç verilmesi düşünülmüştür. Muradiye Belediyesine Resmî mekanlardan 15 gündür bir tek karuş maddi yardım yapılmamıştır. Belediye kazada elektriği yakmak için borçla petrol bulmak zorunda kalmaktadır.

GÖÇ BAŞLAMIŞTIR.

Kaza, bucağ ve köylerde görülmüş kişiler kesinlikle köylerini, yerlerini terk etme eğilimi göstermektedirler.

Buna rağmen izlenen politikalar, kış ortasında halkı yerinden etmiş ve göç başlatmıştır. Gerek yardım politikası, gerekse geçici çözümlerin sağlanmaması köylerin boşalmasına neden olmaktadır. Çaldıran ve köylerinin büyük bir kısmı Van'a ya da yakın yörelere göçe başlamıştır. Göçedenlerin 5000'in üzerinde olduğu, Van'da okullara yerleştirildiği ve burada da sıkıntıya mahkûm edildiği kendilerine yardım edilmediği söylentileri yaygındır.

İZLENEN POLİTİKALAR, DOĞU HALKINI YILLARDIR AÇLIĞA , ZULME VE BASKIYA MAHKÛM EDEN POLİTİKALARIN AÇIK BİR BİÇİMDE DEVAMIDIR.

Günlere radyolarda, televizyonlarda saat başı ile edilen rakamlara, beyanlara, yardımlara, tedbirlere yerinde rastlamak olanakları bulamadık. Önceki gün Başbakan on gün içinde gerekli bütün tedbirlerin alınacağını, her türlü gelişmenin beğarı ile yapıldığını açıklarken, deşil köylerden Muradiye Merkezinde bile yukarıda belirttiğimiz durumları birileri insan çok zor şartlar altında yaşıyordu.

Yardım götürmekle, dağıtmakla, sadece Van'da depolamak ya da ihtiyacı olmayan yörelere öncelikle yardım götürmekle yıllardır izlenen politikalar yeniden izlendi.

Bölge halkının barınmasında, yiyeceğinde, yakacağında, tek geçim kaynağı olan hayvancılığı üzerinde hep bu politikaların izlendiğini gördük. Doğu halkını yıllardır açlığa, zulme ve baskıya mahkûm eden politikaların açık bir biçimde sürdürülmesinde depremin dahi bir araç olarak kullanılması dikkat çekicidir.

Ancak halkın ve ilerici yurtsever, devrimci kesimlerin hem doğuya hem de bu politikalarla karşı sürdürdükleri mücadeleler, yaptıkları çalışmalar gelecek günlerin aydınlık olacağını; yalnız deprem ve depremin yarattığı sorunların değil bugünkü politikaların da yenileceğini in an açık kanıttır.

Kamu Oyu'na duyururuz."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 109

24.12.1976

ODTÜ REKTÖRÜ İLGAZ ALYANAK'IN GÖREVDEN ALINMASI ÜZERİNDE GÖRÜŞLERİNİ KAMUOYUNA AÇIKLAYAN TMMOB VE 18 MESLEK ODASI, BU HAREKETİN ODTÜ'NDE YERLEŞTİRİLMEK İSTENEN FAŞİST BASKI VE TERÖRÜN İLK ADIMI OLARAK NİTELENDİRDİ VE ÇIKACAK OLAYLARIN SORUMLULUĞUNUN MC PARTİLERİ VE MÜTEVELLİ HEYETİNE AIT OLACAĞINI BİLDİRDİ.

ODTÜ REKTÖRÜ İLGAZ ALYANAK'IN GÖREVDEN ALINMASI FAŞİST BASKI PLANININ İLK BÖLÜMÜDÜR.

MC Partilerinin iş başına geldiği günden bu yana ülkemizde yüksek eğitimin düzenli biçimde yapılabildiği tek üniversite rektör İlgaz Alyanak döneminde ODTÜ olmuştur. Bu işleyişte öğrenciler üzerinde jandarma baskısı kurulmasına ve faşist saldırılar düzenlenmesine göz yummayan, iktidara bu anlamda taviz vermeye yanaşmayan Rektörlüğün tutumunun önemli katkısı bulunmaktadır.

Düzenlediği faşist provokasyonlar^{la} yüksek öğrenim kurumlarına "anarşi yuvası gibi göstermeye çabalayan, böylece baskı ve baskılarını meşru göstermeye çalışan MC partileri, ODTÜ'nde öğrencilerin dayanışması yanısıra Rektörlüğün demokrat tutumu karşısında, istediği ortamı yaratamamıştır. Rektörlüğün öğrenci kitlesinin demokratik taleplerine olumlu yaklaşımı, diğer okulların yönetimlerine de örnek oluşturduğundan yüksek öğrenim kurumlarını ele geçirilecek birer bölge gibi gören faşist çetelerin oyunlarını bozmuş, huzurlarını kaçırmıştır.

ODTÜ üzerinde faşist baskıları her ne olursa olsun uygulamaya kararlı olan MC partileri ilk adımını demokrat tutumundaki Rektör İlgaz Alyanak'ı kukla Mütevelli Heyeti eliyle görevden almakla atmıştır.

MÜTEVELLİ HEYETİ VE MC PARTİLERİ ÇIKACAK OLAYLARIN TEK SORUMLUSUDUR.

ODTÜ Mütevelli Heyeti Başkanı Ahmet Sonel ve diğer bazı üyelerin yalnızca faşistlerin kayıtlı olduğu Aydınlar Ocaklarında üye ve yönetici oldukları

günlük basında açıklanmıştır. Bu Hoyetin Rektör olarak atanmaya hazırlandığı söylenen Hasan Tan'ın da aynı örgütün üyesi olduğu bilinmektedir. Bu kişilerle aynı eğilimde olan eski Rektör Tarık Somer zamanında ODTÜ'nde öğrenciler ve öğretim üyeleri üzerinde uygulanan akademik ve anti-demokratik baskıları ile sürekli jandarma baskısı hatırlanırsa bundan sonra olabilecekleri kestirmemeye olanak yoktur.

ODTÜ'nde eğitimin aksamasında ve can güvenliğinin yok olmasında tek sorumlu ODTÜ Mittevelli Hoyeti ve onun iplerini oluşturan MC Partileri olacaktır.

MC PARTİLERİ ODTÜ'NDE YENİ DEVRİMCİ KURBANLAR ARAMAKTADIR.

Sadece son iki ay içinde 18 öğrencinin öldürülmesine ve 516 öğrencinin yaralanmasına neden olan MC Partileri, bu kez ODTÜ'nde de faşist saldırılarına ortam hazırlamaktadır. Geçen öğrenim döneminde tüm üniversite, yüksek okul ve akademielerde, hatta liselerde MC partilerinin uyguladığı kanlı katliam bütünüdeki dönem ODTÜ'nde de sahneye konulacak, devrimci öğrenciler eğitilmiş çeteler eliyle öldürülecek, yaralanacaktır. Faşistlerin girişimlerine karşı gösterilecek tepkiler, MC Partilerinin sıkıyönetim ilan etme, üniversitelere el koyma çabalarına gerçekleştirmek için gerekçe olarak kullanılmalıya çalışılacaktır.

BİZLER, MC PARTİLERİNİN İLKİ VE SALDIRILARINA HEDEF OLAN MÜHENDİS VE MİMARLAR VE ONLARIN ÖRGÜTLERİ OLARAK;

DİRÇOĞU İLERDE ÜYELERİMİZ OLACAK ÖĞRENCİLERİN ODTÜ'DE VE DİĞER YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMLARINDA VERDİKLERİ DEMOKRATİK MÜCADELELERİN YANINDA OLDUĞUMUZU, MC PARTİLERİNİN FAŞİST İSKİTLARINA KARŞI DEMOKRAT DİR TUTUMU DENİMSEYEN TÜM YÖNETİCİ VE ÖĞRETİM ÜYELERİNİN YANINDA OLDUĞUMUZU,

FAŞİZME KARŞI HER ALANDA OLDUĞU GİTİ ODTÜ'DE DE VERİLEN MÜCADELELERİN ERGEC DAŞARIYA ULAŞACAĞINA İNANDIĞIMIZI, bu kez ODTÜ'nde de faşist saldırılarına ortam hazırlanmaktadır. Geçen öğrenim döneminde tüm üniversite, yüksek okul ve akademielerde, hatta liselerde MC partilerinin uyguladığı kanlı katliam bütünüdeki dönem ODTÜ'nde de sahneye konulacak, devrimci öğrenciler eğitilmiş çeteler eliyle öldürülecek, yaralanacaktır. Faşistlerin girişimlerine karşı gösterilecek tepkiler, MC Partilerinin sıkıyönetim ilan etme, üniversitelere el koyma çabalarına gerçekleştirmek için gerekçe olarak kullanılmalıya çalışılacaktır.

KAMU OYU'NA İLETİRİZ.

BİZLER, MC PARTİLERİNİN İLKİ VE SALDIRILARINA HEDEF OLAN MÜHENDİS VE MİMARLAR VE ONLARIN ÖRGÜTLERİ OLARAK;

DİRÇOĞU İLERDE ÜYELERİMİZ OLACAK ÖĞRENCİLERİN ODTÜ'DE VE DİĞER YÜKSEK ÖĞRENİM KURUMLARINDA VERDİKLERİ DEMOKRATİK MÜCADELELERİN YANINDA OLDUĞUMUZU,

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 110
25.12.1976

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA TMMOB YÖNETİCİLERİNE PASAPORT VERİLMEDİĞİNİ VE BUNUN MC PARTİLERİNİN BASKI YÖNTEMLERİNDEN BİRİ OLDUĞUNU SÖYLEDİ.

Açıklama metni şöyledir.

MC Partilerinin çalışanlar ve onların örgütleri üzerindeki baskılarına yeni bir örnek daha eklendi. TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Aziz Ekşi ve TMMOB Genel Sekreteri Kaya Güvenç'e yurtdışına çıkmalarında sakınca bulunduğu gerekçesiyle pasaport verilmemiştir.

TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Aziz Ekşi aynı zamanda Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinde Gıda Bilimi ve Teknoloji'si asistanıdır. İki Federal Almanya'daki Humboldt Vakfı'nın "meyve suyu teknolojisi" dalındaki bir araştırma projesi yürütmek üzere verdiği bursu kazanmış, Vakıf Başkan tarafından Almanya'ya çağırılmış ve çağrı A.Ü. Ziraat Fakültesi Yönetim Kurulu tarafından da onanmıştır. Ancak kendisine pasaport verilmediğinden buradan yararlanamamıştır.

TMMOB Genel Sekreteri Kaya Güvenç ise Bulgaristan'da yapılan ve bilimsel-teknik amaçlı olan "Güney Doğu Avrupa Ülkeleri Mühendislerinin Sürekli Konferansı" (COPISEE) toplantısı nedeniyle COPISEE Başkanlığı tarafından TMMOB adına davet edilmiştir. Ancak kendisine pasaport verilmediğinden TMMOB'nin Üyesi bulunduğu ve uluslararası düzeyde ortak teknik ve bilimsel çalışmalar yapan COPISEE toplantısına katılmak mümkün olmamıştır.

Anayasa'daki ve hükümetin de altında imzası bulunan "İnsan hakları evrensel bildirisi" ve "İnsan hakları ve özgürlükleri korumaya dair Roma sözleşmesi"ndeki soyhat özgürlüğü MC Partileri tarafından bir kez daha çiğnenmiştir. Dr. Aziz Ekşi'nin bilimsel çalışmasının ve Kaya Güvenç'in katılacağı toplantının hiç bir açıdan sakıncalı olmadığı açıkken, Anayasaya aykırı, bütünüyle keyfi bu uygulamayla pasaport vermeyi reddeden MC Partilerinin bu tutumu halkımız üzerindeki baskının bir örneğidir. Hak ve özgürlüklerin kullanılmasını önleyen bu yasa dışı tutumun ergeç yenileceğine olan inancımızı bir kez daha belirtiyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 111

31.12.1976

TMMOB TARAFINDAN DÜZENLENEN MURADIYE-ÇALDIRAN DEPREMİ TOPLANTISI ANKARA ÇAĞDAŞ SAHNE'DE YAPILDI. DEPREM BÖLGESİNDE ÇEKİLEN FİLM VE FOTOĞRAFLARIN DA SERGİLENDİĞİ TOPLANTIYA, MURADIYE BELEDİYE BAŞKANI SÜLEYMAN ÇELİK, MURADIYE-ÇALDIRAN DEPREM HALK YARDIM KOMİTESİ ÜYESİ TAYYİP KIZILYILDIZ, İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI ARIF MERDOL, MİMARLAR ODASI BAŞKANI YAVUZ ÖNEN, JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ KADİR DİRİK VE İNŞAAT MÜHENDİSİ ALKUT AYTUN KOEÜŞMACI OLARAK KATILDILAR. TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN YÖNE İTİĞİ TOPLANTIDA KONUŞMACILARIN ELE ALDIKLARI KONULARIN KISA ÖZETLERİ ŞÖYLE:

MURADIYE BELEDİYE BAŞKANI SÜLEYMAN ÇELİK

Muradiye Belediye Başkanı Süleyman Çelik konuşmasına deprem bölgesi halkının, yardımlardan gerekli ölçüde yararlanmadığını söyleyerek başladı. Deprem bölgesine ulaşan yardımların politik çıkarlar uğruna kullanıldığını örneklerle anlatan Süleyman Çelik, depremin 33. gününde, enkazı kaldırılsayan Çaldıran Camii'nin altında köpeklerin insan cesetlerini yediklerini anlattı. Muradiye Belediye Başkanı konuşmasının sonunda, deprem bölgesinde halka yardım eden devrimci, demokrat, yurtsever kişi ve kuruluşların baskı altında tutulduklarını söyledi.

MURADIYE-ÇALDIRAN DEPREM

HALK YARDIM KOMİTESİ ÜYESİ TAYYİP KIZILYILDIZ

Daha sonra söz alan Halk Yardım Komitesi Üyesi Kızılyıldız, Ülkemizdeki depremlerde can kayıplarının yükselmesi, iktidarların yıllardır sürdürdükleri politikanın doğal sonucu olduğunu söyledi. Kızılyıldız, depremin 1,5 saat sonra enkaz kaldırma çalışmalarına başladıklarını, ancak çalışmalarının güvenlik kuvvetlerince engellendiğini açıkladı.

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU ÜYESİ KADİR DİRİK

Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Üyesi Kadir Dirik, Türkiye'deki yerleşme birimleri, sanayi tesisleri ve yol sistemlerinin çoğunlukla kırık hatlara üzerinde bulunduğunu, bu nedenle depreme karşı alınacak önlemlerin öneminin arttığına belirtti. Dirik, depreme karşı alınabilecek önlemlerden birinin de "önceden haber alma yöntemi" olduğunu belirterek, bu yöntemin Çin Halk Cumhuriyeti'nde başarıyla kullanıldığını açıkladı. Dirik, konuşmasına, deprem teknolojisinin yerleşme ve yapı alanında tam olarak uygulanmasının olanaklarının yaratılması gerektiğini söyleyerek tamamladı.

İNŞAAT MÜHENDİSİ ALKUT ALTUN

Deprem Araştırma Enstitüsü Eski Başkanı İnşaat Mühendisi Alkut Aytun, Yerleşme ve yapı kararlarının oluşturulmasında deprem teknolojisinin uygulanması halinde depremin meydana getirdiği hasarın en aza indirilmesinin mümkün olduğunu, örneğin Japonya'da hergün çeşitli şiddetlerde depremlerin olmasına karşın hasar meydana gelmediğini açıkladı. Ülkemiz teknik elemanlarının da, deprem teknolojisini bildiğini, ancak çeşitli nedenlerle bu teknolojinin uygulanmadığını açıklayan Aytun, depreme karşı alınacak önlemlerde, deprem teknolojisinin uygulanmasına engelleyen faktörlerin dikkate alınmasını önermiştir.

MİMARLAR ODASI BAŞKANI YAVUZ ÖNEN

Mimarlar Odası Başkanı Yavuz Önən, deprem sorununun, "komut sorunu" ile birlikte ele alınması gerektiğini belirterek, özellikle doğu halkının, komut denilmeyecek yapılarda barındıklarını, bu nedenle de, deprem halinde, büyük ölçüde can ve mal kaybına uğradıklarını belirtti. Halkın kötü komutlarda barınmasının da, uygun komutlara sağlayacak maddi olanaklardan yoksun olmalarıyla ilgili olduğunu açıklayan Önən, bu nedenle sorunun çözümünün, halkın gelir düzeyinin yükseltilmesi ile mümkün olacağına, bunun da halktan yana iktidarların içi olduğunu açıkladı. Yavuz Önən, konuşmasının son bölümünde, bugünkü şartlar altında depreme karşı alınabilecek önlemleri sıraladı.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI ARIF MERDOL

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Arif Merdol, yer kabuğunun dinamik bir yapıya sahip olduğunu bu nedenle "depremin olmasının" doğal olduğunu, doğal olmayan şeyin, depremin bir afet haline gelmesi olduğunu belirterek, bilim ve teknolojinin depremin zarar vermesini engelleyecek çeşitli yöntemleri geliştirdiğini, bunların uygulanması halinde depremin afet haline gelmeyeceğini söyledi. Arif Merdol, depremin, geri kalmış ülkelere, diğer afet haline geldiğini söyleyerek, bunun sorumlusunun da, bu ülkelerde iktidarı ellerinde tutan egemen sınıflar olduğunu belirtti.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 112
18.1.1977

BERAAT KARARINDAN SONRA BİR AÇIKLAMA YAPAN TEOMAN ÖZTÜRK "BASKILAR, HANGİ GÖRÜNÜMDE GELİRSE GELSİN, TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİ, HALKININ VE ÜLKESİNİN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA GÖREV YAPMaktan ALIKOYAMAYACAKTIR" DEDI.

DEVLET SIRLARINI AÇIKLADIĞI İDDİASI İLE 63.5 YIL HAPSI İSTENEN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BERAAAT ETTİ.

Makina Kimya Endüstriyel Kurumunda yapıldığı Şuie sürülen bir yolsuzluğu, belgeleriyle ortaya koyduğu için, "Devlet Sırlarını açıkladığı" iddiasıyla Ankara DGM'de yargılanarak 63.5 yıl hapsi istenen TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinde 17.1.1977 günü duruşması sonunda beraat etti.

Teoman Öztürk, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin yayın organı olan Birlik Haberleri'nde, MKEK'de modernizasyon için ayrılan ödenekten, hurda holünün çatisinin kaplanma içinin usulsüz olarak bir firmaya verildiğini belgeleriyle açıklamıştı. Bunun üzerine harekete geçen MKEK, TMMOB Başkanının devlet sırlarını açıkladığını iddia ederek Ankara DGM'ye başvurmuştu. DGM'de açılan davada savcı; Teoman Öztürk'ün 63.5 yıl hapsini istemişti. Daha sonra Devlet Güvenlik Mahkemelerinin ortadan kalkması ile davası Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesine geçen TMMOB Başkanı, burada yargılanmış ve beraat etmiştir.

Ankara 2. Ağır Ceza Mahkemesinin kararından sonra bir açıklama yapan TMMOB Başkanı Teoman Öztürk şunları söylemiştir:

"12 Mart faşist rejiminin baskı unsuru DGM'lerin çalıştığı dönemi fırsat bilenlerin, halkının ve ülkesinin çıkarları doğrultusunda çalışan kuruluşları karalamaya çalıştıkları bir dönemde, yolsuzlukların ortaya konulmasını devlet sırlarını açıklamak olarak tanımlayabilmelerini yadırgamıyoruz. Ülkemizdeki tüm yurtsever ilerici devrimci kişi ve kuruluşların DGM'lere karşı mücadeleleri ile ortadan kalkın bu mahkemelerden sivil mahkemelere aktarılan davaların ve sonuçlarının, yolsuzlukları örtbas etmek isteyenleri hayal kırıklığına uğrattığı da bir gerçektir.

Çeşitli yolsuzluk söylentilerinin ve rüşvet iddialarının ay: ka çıktığı Ülkemizde yolsuzluk yapanların, rüşvet alanların değil de, bunları açıklayanların cezalandırılmak istenmesi, Ülkemizin içinde bulunduğu emperyalist-kapitalist sistemin yapısından kaynaklanmaktadır.

Ancak baskılar hangi görünümde gelirse gelsin, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini , halkının ve Ülkesinin çıkarları doğrultusunda görev yapmaktan alıkoymayacaktır."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 113
20.1.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK,
"YAŞADIĞIMIZ GÜNLER HALKIMIZIN
YÜZYILLARDIR ÇEKTIĞİ SÖMÜRÜ, BASKI VE
SALDIRILARA KARŞI HER ALANDA YILMADAN
VE DUNALMADAN MÜCADELE VERİLMESİ
GEREKEN GÜNLERDİR" DEDİ.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Üyeleri Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, Maden Mühendisleri Odası Sekreteri Yalçın Çilingir ile Maden Mühendisi Tayfun Özuslu'nun gece evlerinde silahlı saldırıya uğramaları olayını kınayan Yeraltı Maden-İş Sendikası'na üye Şark Linyitleri Grevci işçilerinin gönderdiği telgrafı cevaplandırarak TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, bu saldırının, işçi, köylü, memur, öğretmen, öğrenci, teknik elemanlara, yani tüm halka yöneltilen ve giderek yoğunlaşan sömürü, baskı ve saldırıların bir parçası olduğunu söyledi. Aşkale Şark Linyit İşletmesi Grevci Yeraltı Maden-İş Sendikası işçileri adına TMMOB Başkanlığına gönderilen telgraf şöyle:

"Birliğimiz Üyeleri Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Maden Yüksek Mühendisi Çetin Uygur, Maden Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Yalçın Çilingir ve Maden Yüksek Mühendisi Tayfun Özuslu'ya yapılan kahpece saldırıyı nefretle kınıyoruz. Yaralarımıza mücedelemizle saracağız!"

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'ün Grevci İşçiler adına Grev Komitesi'ne gönderdiği telgraf ise şöyle:

"Birliğimiz Üyesi ve Yeraltı Maden-İş Sendikası Başkanı Çetin Uygur ile Maden Mühendisleri Odamız Sekreteri Yalçın Çilingir ve Üyemiz Maden Mühendisi Tayfun Özuslu'ya karşı girilen silahlı saldırı konusunda grevdeki Aşkale Şark Linyit İşletmesi işçileri adına gönderdiğiniz telgrafı aldım.

Bu saldırı işçi, köylü, memur, öğretmen, öğrenci, teknik elemanlara yani tüm halka yöneltilen ve giderek yoğunlaşan sömürü, baskı ve saldırıların bir parçasıdır.

Yaşadığımız günler halkımızın yüzyıllardır çektiği sömürü, baskı ve saldırılara karşı her alanda yılmadan ve bunalmadan mücadele verilmesi gereken günlerdir.

Ve bu mücadeleler yurdun dört bir yanında güçlenerek sürdürülmektedir. Ülkesinin ve halkının çıkarlarına düşünen ve savunan biz Teknik elemanlar Aşkale'de sürdürdüğümüz grevin bu mücadelelerden biri olduğuna ve başarıya ulaşacağına inanıyoruz.

Bu inançla yanınızda olduğumuzu bildirir, tüm işçi kardeşlerimize başarı dileklerinizi, sevgilerinizi ve selamlarımızı iletiriz.

Saygılarımızla."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı :114

Tarih:26.1.1977

TMMOB VE 18 ODASI, DİN İTÜ ÖĞRENCİ ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÜNİVERSİTE GÖREVLİLERİNE YÖNELTİLEN SALDIRI KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR. AÇIKLAMA METNİ AYNEN ŞÖyledir.

Üniversite ve yüksek okullarda can güvenliğini ve eğitim özgürlüğünü ortadan kaldıran faşist silahlı çeteler, ve n-İstanbul Teknik Üniversitesi'ne saldırılar.

Aylardır tüm ilerici,yurtsever, devrimci öğrencilere karşı sürdürülen bu sistemli saldırılar dün Üyelerimiz olan Gemi İnşaat Fakültesi Dekanı Prof. Teoman Özalp, Prof. Münir Ekonomi, Doç.Besin İnan ve çok sayıda üniversite görevlisine de yöneltildi.

Okulu işgal eden silahlı faşist saldırganların himaye altında dışarı çıkarılmalarına karşın, öğrenimlerini sürdürmek isteyen öğrencilerin kıyasıya dövülmesi, buna karşı çıkan eğitim üyeleri ve memurların toplanması, MC uygulamalarının en açık örnekleridir.

İslediği politikalarla ülkeyi batağa sürüklenekten başka birşey yapmayan MC, iktidarda kalabilmesin tek yolu olarak gördüğü baskı, teför ve saldırı uygulamalarını her geçen gün yoğunlaştırmakta ve yaygınlaştırmaktadır.

Dün İTÜ'de uygulanan saldırı, iki yılı yakın bir süredir, tüm halka karşı yöneltilen saldırıların bir parçasıdır.

Ülkede tüm ilerici,yurtsever,devrimci kişi ve kuruluşlara karşı sürdürülen saldırıları ve son olarak öğrencilerin haklı davalarını savunan eğitim üyeleri ve üniversite görevlilerinin toplanmasını kinadığımızı, ancak,bu saldırıların halkın çıkarlarına savunan mücadeleleri engelleyemeyeceğine olan inancımızı açıklıyoruz.

TMMOB ve 18 Odası,galcekte üyemiz olacak ilerici,yurtsever,devrimci öğrencilerin ve onların yanında yer alan eğitim üyelerinin haklı mücadelelerini ni sonuna kadar destekleyecektir.Halkımıza duyururuz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Saya : 115

Tarih:27.1.1977

DGM YASA TASARISINA KARŞI DİRENİŞTE İŞE-
RİNDEN ATILAN İŞÇİLERE DESTEK AMACIYLA
AÇILAN TMMOB DAYANIŞMA FONU'DA TOPLANAN
PARA DİSK DAYANIŞMA FONU'NA GÖNDERİLDİ.

TMMOB,DGM yasa tasarısına karşı emekçi sınıf ve tabakaların verdikleri mücadelesinde işlerinden atılan emekçiler için bir Dayanışma Fonu kurmuştu.Fon'la toplanan para 27.1.1977 tarihinde DİSK Dayanışma Fonu'na gönderilmiş ve TMMOB Başkanı Teoman Öztürk DİSK Genel Başkanı'na aşağıdaki telgrafı çekmiştir.

" SAYIN KEMAL TÜRKLER

DİSK GENEL BAŞKANI

İSTANBUL

HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN BİR PARÇASI OLAN VE BAŞTA İŞÇİ SINIFIMIZ OLMAK ÜZERE TÜM EMEKÇİ SINIF VE TABAKALARIN DGM YASA TASARISINA KARŞI DİRENİŞLERİ SIRASINDA İŞLERİNDEN ATILAN KARDEŞLERİMİZE DESTEK AMACI İLE AÇILAN TMMOB DAYANIŞMA FONUN DA TOPLANAN 53.500(ELLİÜÇBİN BEŞYÜZ) LİRA DİSK DAYANIŞMA FONUNA GÖNDERİLMİŞTİR.

İLERİCİ,YURTSEVER,DEVRİMCİ MÜHENDİS VE MİMARLARIN BU SEMBOLİK YARDIMININ İŞLERİNDEN ATILAN İŞÇİLERİMİZE İLHİMLERİNİ DİLERİM.

SAYGILARIMLA

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar

odaları birliği bülteni

Sayı : 116

Tarih: 3.2.1977

TEKNİK GÜÇ GAZETESİ YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
ZEKİ ERGİNBAY FAŞİST GÜÇLER TARAFINDAN
KATLEDİLDİ.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN ANKA-
RA'DA TMMOB ve 18 ODASI ADINA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA: "ZEKİ ERGİNBAY HALKIN ÇIKAR-
LARINI SAVUNAN MUCADİLEDE EN ÖN SAFLARDA
YER TUTTUĞU İÇİN FAŞİST GÜÇLERCE KAT-
LEDİLDİ. SON İKİ YILDIZ HALKIN HER KESİMİNİ
KARŞI GİRİŞİMLER TERÖR, SALDIRI VE ÖLDÜRME
OLAYLARININ BİR PARÇASI OLAN BU CİNAYETİN
HESABI BİRGÜN MUTLAKA SORULACAKTIR.

MUCADİLEMİZ GÜÇLERİMİZ SUYUÇUK VE ZEKİ
ERGİNBAY'IN MUCADİLESİ MUCADİLEMİZE IŞIK
TUTACAKTIR." DEDİ.

Açıklama metni öynen şöyledir:

"Birliğimize bağlı İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde Teknik Güç
Gazetesi Yazı İşleri Müdürü olarak görev yapan Zeki Erginbay faşist güç-
lerce katledildi. 12 gün önce görevini bitirildikten, sonra günüz saat 14.00
te görev yeri İMO İstanbul Şubesi'nden ayrılan Zeki Erginbay'dan, bu süre için-
de, hiç bir haber alınmadı.

Zaman, Zaman İstanbul 1. Şubede olduğu yolunda haberler gelen ancak tüm
aramalara rağmen izi bulunamayan Zeki Erginbay 2. Şubat 1977 günü Omerli
berezan'dan gö'süne kahpece saklanmış bir karguyla 318 olarak çıkarıldı.

Bugün her zaman her olayla, olduğu gibi öldürülenler belli değildir.

Halkın içinler gelen ve halkın çıkarlarına savunan Zeki Erginbay bu mü-
cadelede en ön safta yer tuttuğu için faşist güçlerce katledildi.

Bir avuç egemen azınlığın çıkarlarına savunan ve bu yüzden halkın her
kesimine karşı terör, saldırı ve öldürme girişimlerinde bulunan faşist
güçler bir şeyi ortak olmak zorunda dırlar. Bu olayında hesabı birgün mut-
lake sorulacaktır.

Faşist saldırılara, öldürmelere karşı devam aktif mücadeleyi savunan ve
bu mücadelede en ön safta yer alan Zeki Erginbay'ın mücadelesi mücade-
lemize ışık tutmaktadır.

TMMOB ve 18 Odası olarak Anası önünde saygıyla eğiliyor ve mücadelemizi
güçlendirerek sürdüreceğimizi bir kerre daha açıklıyorum.
Faşist baskı, saldırı, öldürme girişimlerini halkımızın mücadelesi ile bağu-
lacağına inanıyoruz.

Bu Mücadelede kendisine düşen görevleri sonuna kadar yerine getireceğimizi
halkımıza duyuruyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı :117

9 Ocak 1977

2

TOB-DER ,TUM-DER ve TÖTED'İN KAPATILMASI ÜZERİNE TMMOB VE 18 ODASI ADINA BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK " BAĞIMSIZ YARSA ORGANLARININ YASAL OLMAYAN UYGULAMALARA KARŞI GEREKEN FİSALARI VERECEĞİNE İNANMIYORUZ.NE MC'NİN,NE DE ANKARA VALİSİNİN BASKI VE ENGELLEME YÖNTEMLERİ HALKIN ÇIKARLARINI SAVUNAN MÜCADELEMİZİ ENGELLEYEMELİDİR."DEDİ

Açıklama metni aynen şöyledir.

"İki yıla yakın bir süredir MC'nin halka karşı giriştiği baskı ve zulüm uygulamaları son günlerde doruğa ulaşmış bulunmaktadır.

Geniş halk kitlelerinin bu uygulamalara karşı giderek güçlenen direnişi egemen sınıfları tedirgin etmektedir.

Bu tedirginlik ekonomik,demokratik hakları için;ülkenin ve halkın çıkarları için mücadele veren çalışanlara ve onların örgütlerine yönelen baskı ve saldırıların yoğunlaşmasına neden olmaktadır.

5.Şubat 1977 günü yapılan "ekonomik-demokratik haklar" miting ve yürüyüşünün bitiminden sonra dağılmakta olan halka dışardan gelip ateş açan bir grubun yarattığı olayları mitinge katılanların çatışması diye yorumlayan Ankara Valisi İbn TOB-DER,TUM-DER ve TÖTED'i kapatmıştır.

Resmen tebliğ edilmemesine rağmen Valinin açıklamalarından anlaşıldığına göre yine her zamanki gibi yasal bir gerekçe yoktur.A

Ankara Valisi Durmuş Yelçin Ankara'daki 13 aylık görev süresi içinde sürekli tek yanlı ve taraflı davranmış yasaları bu çerçevede içinde yanlış yorumlama ve uygulamadan çekinmemiştir.

MC'nin ülke düzeyinde uyguladığı baskı politikasını Ankara'da sürdürülebilmek için tüm ilerici,yurtsever,devrimci kişi ve kuruluşlara hedef alan çalışmalarında üstün gayret göstermiştir.

Gerek bu son miting ve yürüyüşün, gerekse geçen sene 13 Mart "faşist baskı ve kısımları protesto", 27 Eylül "DGM'ye Hayır" miting ve yürüyüşlerinin öncesinde ve sonrasında girişilen engelleme ve baskı uygulamaları Kemancı tarafından bilinmektedir.

Bu üç mitin ve yürüyüşün öncesinde ve sonrasında;her türlü yasal gerekleri yerine getirmiş afişleri asan,bildirileri dağıtan yüzlerce öğretmen,memur öğrenci,teknik eleman,doktor gözaltına alınmış,baskı ve saldırılara uğramış karakollarda dayak ve işkenceye maruz bırakılmışlardır.

Valiliğin bu konulardaki suçlamalarının hepsi yargı organlarının takip-sizlik kararıyla sonuçlanmıştır.

5 Şubat mitingi öncesinde afig esas Hilmi Öztürk kurşunlanarak öldürülmüştür. Bu cinayetin sorumluları her zaman ki gibi bulunamamaktadır. Geçen yıl 1 Ekimde TOB-DER kapatılmıştır. Yargı organları açılmasına karar vermişlerdir. Bağımsız Yargı organlarının kararları ile geri çevrilen bütün bu uygulamaların nedeni sorulduğunda "Valilik emri" denilmektedir.

Açıkça görülmektedirki Ankara Valisinin uygulamaları ülke düzeyinde halka karşı girilen uygulamaların bir parçasıdır ve ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşlara karşı bu uygulamaları sürdüren Ankara Valisi kendilerine "Ülkücü" diyenlere her zaman göz yummaktadır.

Bizler TMMOB ve 18 Odası olarak Bağımsız yargı organlarının yasal olmayan uygulamalara karşı gereken kararı vermesine inanıyoruz.

Ne MC'nin, ne de Ankara Valisinin boska ve engelleme yöntemleri halkın çıkarlarını savunan mücadelemizi engelliyemeyecektir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 118
14. Şubat. 1977

TMMOB BAŞKANI T.OMAN ÖZTÜRK, MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İSMET RIZA ÇEBİ, ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI İYİGÜN PULAT VE ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI ORHAN AKULUT YAPTIKLARI ORTAK BASIN T. PLANTISINDA ODALARININ GENEL KURULLARINDAKİ OLAYLARI ANLATTILAR. VE "ODA GENEL KURULLARINA YAPILAN FAŞİST SALDIRILARA, ANKARA VALİSİ VE GÜVENLİK GÖRÜMLERİNİN AÇIKÇA TARAF TUTMALARINA RAĞMEN YASAL GENEL KURULLAR YAPILMIŞ VE İLERİCİ, YURTSEVER, DEVRİMCİ MÜHENDİSLERİN BAŞARISIYLA SONUÇLANMIŞTIR"

Basın bildirisi şöyledir:

TMMOB ve Odalarının halkımızın bağımsızlık ve demokratik mücadelesi doğrultusunda verdikleri mücadele ve kamuoyunda kazandıkları etkinlik egemen sınıfları uzun bir süreden beri rahatsız etmektedir. MC dönemindeki bütün kısımlara, işkencelere, faşist saldırılara, cinayetlere karşı mücadelesinden vazgeçmeyen mühendis ve mimarlar ve onların örgütleri son aylarda gerici ve faşist güçlerin boy hedeflerinden biri haline gelmiştir. Saldırıları özellikle odalarımızın Genel Kurullarının yapıldığı Ocak ve Şubat aylarında yoğunlaşmıştır. Buradaki yazarlarla, faşistlerle odaların ilerici, devrimci yönetimlerine işbaşından uzaklaştırmak isteyen gericiler, bunu yasal kurullar çerçevesinde başaramayacaklarını anlayınca fiili saldırıya geçmiştir. Şubat ayında yapılan iki Genel kurulda çıkan olaylar bunların kanıtıdır.

Ziraat Mühendisleri Odamızın Ankara bölgesi birinci aşama seçimleri 6 Şubat 1977 günü saat 10'da Makina Mühendisleri Odamızın toplantı salonunda yapılacaktı. Faşistlerin engellemeleri sonucunda yönetim kurulu delegeleri salona alamadılar. Güvenlik görevlilerinin de seçimlerin güvence altında yapılmasını sağlıyacağı üzerine yönetim kurulu genel kurulu erteleme kararı aldı. Durum delegelere güvenlik görevlilerine ve toplantı salonu sahiplerine bildirildi. Buna rağmen bir grup saldırgan güvenlik görevlilerinin göz yumması sonucu toplantı salonunu işgal etti. İşgalin kaldırılması için Makina Mühendisleri Odası yetkililerinin tüm başvuruları cevapsız kaldı. Ankara'nın yasa tanımayan valisi olayı geçiştirmekle yetindi. Faşist işgalcilerin yasal olmayan toplantısını güvenlik görevlilerinin koruması altında yapıldı. Yasal genel kurul 13. Şubat Pazar günü saat 10'da Gençlik Parkı nikah salonunda yapılarak ilerici, yurtsever, devrimci Ziraat mühendislerinin başarısıyla sonuçlandı.

Orman Mühendisleri Odamızın 23. Genel kurulu ise 12. Şubat. 1977 Cumartesi günü yine Makina Mühendisleri Odamızın toplantı salonunda yapılacaktı. Burada da 6. Şubatteki olaylar yineleni. Faşist saldırganların, ellerinde silahlarla toplantı salonunu ve binayı işgal etmeleri ve yönetim kurulunun üyelerin büyük çoğunluğunun salona girememesi üzerine genel kurul belirtilen gün ve saatte yapılamadı. Yönetim kurulunun kongre düzenini sağlamak üzere görevlendirdiği üyeler ve Makina Mühendisleri Odamızın bir hizmetlisi saldırganlar tarafından dövüldü. Binada ve salonda tahribat yapıldı, bazı eşyalar çalındı.

Bütün bu olaylarda, can ve mal güvenliğini sağlamak zorunda olan güvenlik görevlileri her zamanki gibi olaylara seyirci kaldılar ve böylelikle saldırganları koruması oldular. Hasar tespiti yapmak üzere binaya girmek isteyen Makina Mühendisleri Odası yöneticileri dört saat binaya sokulmadılar. Faşist işgalcilerin salonu ve binayı terketmemeleri üzerine durum yıldırım telgrafla Cumhurbaşkanlığı'na ve İçişleri Bakanına bildirildi, ayrıca Savcılığa başvuruldu. Bütün başvurulara rağmen faşist işgalciler 21.30'a kadar binada kaldılar ve kendi aralarında yasal hiçbir geçerliliği olmayan bir toplantı yaptılar. Binanın işgalciler tarafından boşaltılması üzerine yapılan ilk tesbitten kapıların ve telefon cihazlarının kırıldığı, bir teksir makinesi, bir hesap makinesi, binadaki odaların anahtarlarının ve Oda mührünün çalındığı resmi evrakların yarıldığı görülmüştür. Güvenlik görevlilerinin gözleri önünde geçen bu olayların da suçluları yakalanmamıştır. Cumartesiye Pazara bağlayan gece aynı saldırganlar Orman Mühendisleri Odasının kapılarını kırarak oda'ya işgal etmişlerdir. Bütün bu olaylar nedeniyle Genel Kurul ancak Pazar günü saat 10'da belirtilen yerde başlamış ve aynı gün ilerici, yurtsever, devrimci Orman Mühendislerinin başarısıyla sonuçlanmıştır.

Düğüne değin TMMOB ve Odalarının çalışanlarını TRT ekranlarından yansıtmayan yasa dışı Karataş'ın televizyonu yasal olmayan genel kurul haberini vermekten kaçınmayarak yasa dışı davranışlarını bir yenisini eklemiştir.

Olaylar ortadadır. Egemen sınıflar ve onların siyasi temsilcileri kiralık kalemleriyle, silahlı faşist çeteleriyle ve ellerindeki diğer olanaklarla TMMOB ve Odalarını ellerine geçirmek için saldırıya, işgale, yasa dışı toplantılara bel bağlamıştır. Amaç çalınanların bir kecmi olan mühendis ve mimarların örgütlerini görev yapamaz hale getirmektir.

Bu faşist saldırılarla, yasa dışı tutuşlarla, baskıyla, kıyımla, terörle, cinayetlerle halkımıza ve onun bir parçası olan ilerici, yurtsever, devrimci mühendis ve mimarların bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini ongulamak isteyenler yenilmektedirler. Her türlü baskıya rağmen mücadelemiz güçlenerek sürmekte ve TMMOB'ye bağlı odaların her genel kurulu ilerici, yurtsever, devrimci mühendis ve mimarların başarısıyla sonuçlanmaktadır. Orman Mühendisleri Odasındaki faşist işgale karşı, bundan sonraki genel kurullarda da halkımızın mücadelesinde yer alanların başarısıyla sonuçlanacaktır.

KAMUOYUNA VE PASINA DUYURURUZ.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 119
16.2.1977

O D.T.U. REKTÖRLÜĞÜNÜ HASAN TAN'IN
GELİRİLMESİ ÜZERİNE GÖRÜŞLERİNİ
AÇIKLAYAN TMMOB'YE BAĞLI ODALARIN
ANKARA ŞUBELERİ, MC'NİN ODTÜ'DE SÜREN
ÖĞRETİM KESKİNE ÇAPALARININ ÖĞRETİM,
İŞÇİ VE ÖĞRETİM ÜYESİ İŞBİRLİĞİ SONUCU
BOŞA ÇIKARILACAĞINI AÇIKLADI.

Ankara Şubelerinin açıklama metni aynen şöyledir:

MC'nin işbaşına geldiği günden beri çeşitli faşist saldırılara uğrayan ve her gün yeni bir provokasyon karşısında kalan ODTÜ, bütün bunlara karşın öğretimi kesintisiz sürdürebilmiştir.

ODTÜ'deki tüm demokratik güçlerin dayanışması, bu sonucu sağlamıştır. ODTÜ'de süren öğretimi durdurmak ve üniversiteyi faşistleştirerek isteyen MC yeni bir oyun tasarladı. Önce mütevelli heyeti'nin yapısı değiştirildi ve faşist eğilimli üyelerin çoğunluğu sağlandı. Sonra, bu mütevelli heyeti eliyle demokrat tutumundan dolayı İlgaz Alyanak görevinden alınarak rektörlüğe Hasan Tan getirildi. Üstelik bu tam mütevelli heyeti'nin bu tür etama yetkilerinin son bulacağı günlerde yapıldı. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği ODTÜ kuruluş yasasının bazı maddeleri yerine, tanınan 6 aylık sürede yeni yasalar yapılmadığı için, mütevelli heyeti'nin elinden alınan yetkileri, kendi ortakları Hasan Tan eliyle kullanılacaktır.

HASAN TAN MHP İLE ORGANİK BİR BAĞ İÇİNDEDİR.

Rektörlüğe getirilen Hasan Tan 12 Mart Faşizmi döneminde bölgedeki ilericilerin işine son vermiş biridir. Hasan Tan istifası için öğrenciler ve işçiler tarafından aleyhinde defalarca kampanyalar açılmış bir kişidir. Hasan Tan ODTÜ'de öğretimi en uzun süre aksatan eski rektör Tarık Somer ekibindedir. Hasan Tan AYDINLAR OCAĞI'nın ÜYESİDİR. Aydınlar Ocağı'nın MHP ile olan ilişkileri MHP organı Devlet dergisinden anlaşılacaktır. Kıssaca Hasan Tan ODTÜ rektörlüğü için yapılabilecek en uygunsuz seçimdir. Rektörlüğe Hasan Tan'ın getirilmesi üzerine ODTÜ'de öğretim aksamıştır. Bunun sorumlusu MC ve mütevelli heyetidir.

ÇÖZÜM: REKTÖR ve MÜTEVELLİ HEYETİ İSTİFA ETMELİDİR.

Öğrenciler, işçiler ve öğretim üyelerinin verecekleri mücadele tarafımızdan sonuna kadar desteklenecektir. ODTÜ'de sürekli bir eğitim için rektör ve mütevelli heyeti istifası etmelidir."

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Tarih: 24.2.1977
Sayı :120

TÜRKİYE 'DE REJİMİN UZUN SÜRÜDİR AKSAMADAN YATILDIĞI ÖDTÜ, REKTÖR TARAFINDAN KAPATILDI. TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) VE BİRLİĞE BAĞLI ELEKTRİK, FİZİK, GEMİ, GEMİ MAKİNALARI İŞLETME, HARİTA VE KADASTRO, İNŞAAT, JEOLOJİ, KİMYA, MADEN, MAKİNA, METALURJİ, METEOROLOJİ, ORMAN, PETROL, ŞEHİR PLANLAMA, SIRAAT MÜHENDİSLERİ ODALARI İLE MİMARLAR ODASI YÖNETİCİLERİ DÜŞÜNCELERİ BASIN TOPLANTISINDA OLAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR. TOPLANTIDA: "HASAN TAN 1969 YILINDA MUSTAFA PARLAR ÖRNEĞİNDE GÖRÜNDÜĞÜ GİBİ DEMOKRATİK ÇUÇLERİN KARARLI MÜCADELESİ KARŞISINDA REKTÖRLÜK GÖREVİNİ TERK EDEREK GİTMEK ZORUNDA KALACAKTIR." DENİLDİ.

Basın toplantısı metni şöyledir:

Uzun yıllardan beri faşist kadrolar yaratmak amacıyla silahlı çetelerin hedefi haline gelen yüksek öğrenim kurumları, son zamanlarda, seçim sürecinde, MC partileri tarafından toplumsal gerilime arttırmak amacıyla olay çıkartılan bir alan haline getirilmeye çalışılmaktadır. ÖDTÜ'nün rektör kararıyla kapatılmasıyla bağlantılı olarak bu sürecin bir parçası olarak aynı 5 Mart 1977'de olduğu gibi bir gerilim ortamını nitel olarak bir üst düzeye çıkartmak isteyen faşist eğilimli çevrelerin eseriştir.

ÖDTÜ, Türkiye'de üniversite eğitiminin akamadan sürdürülebildiği sayılı kurumlarda biri iken, bir MC planına göre adım adım krize sürülmüştür. Demokratik tavır ile ÖDTÜ'de huzurlu bir ortam sağlanmasında katkısı olan eski rektör İlhan Akyazgan'ın görevden alınması, bu Üniversiteyi kargaşalığa sürüklenme planının ilk adımı olmuştur. Daha o zaman rektörlüğe getirildiği söylenen Hasan Tan'ın faşist çevrelere yakınlığı bilinen ve 12 Mart döneminde denemiş kişiliğinin ÖDTÜ'de olaylar yaratılmasını belirttikten sonra ve ilgilileri uyararak, bugün gelişen olaylar, kararımızın haklılığını kanıtlamaktadır.

Hasan Tan rektörlüğe atıldığı ilk gün, ortada hiçbir neden yokken okula jandarayı sokmuş ve öğrencilerini üzerine sürmüştür. Hasan Tan'ın ve onu atan çevrelerin niyeti açıktır: ÖDTÜ'yu faşistleştirerek ve eğitimi engellemek.

ÖDTÜ'nün kapatılması için görünürde Hasan Tan'ın ve destekçisi faşist çevrelerin niyetlerinden başka tek bir neden yoktur. Hasan Tan'ın rektör olduğundan bu yana ÖDTÜ akademik organlarına ve demokratik kuruluşların tüm çağrı ve uyarılarına kapalı uygulamaları, faşist örgütlerle bağını kanıtlayacak niteliktedir. Daha da önemlisi Hasan Tan'ın 23.2.1977 günü gazetelerde yer alan "Saygılı Öğrencilerim... Hasan Tan'ın size bağlayınız" çağrısının yapıldığı gün, Üniversiteyi kapatarak jandarayı sokmuş ve öğrencilerini üzerine sürmüştür.

ve yurtlardaki yüzlerce öğrenciyi jandarma zoru ile sokaklara atarak istemesi, faşist demagojinin en belirgin bir örneğini oluşturmaktadır.

ODTÜ'de uygulanmaya çalışılan bu MC planının boşa çıkarılması için; Hasan Tan ve Mütavelli Heyet, ODTÜ içindeki ve dışındaki bütün demokratik kuruluşlarca bu olayların sorumlusu oldukları için istifaya zorlanmalı.

Hasan Tan'ın rektörlüğe tayininin iptali, ve Mütavelli Heyeti'nin Rektör tayin yetkisinin Anayasa Mahkemesini götürülmesi için bütün yasal yollara başvurulmalıdır.

Hasan Tan, 1969 yılında Mustafa Parlar örneğinde görüldüğü gibi, demokratik güçlerin kararlı mücadelesi karşısında Rektörlük görevini terk ederek gitmek zorunda kalacaktır.

Bizler, TMMOB ve 18 Odası olarak, ilerdeki yıllarda üyelerimiz olacak olan ve bugüne dek mücadeleleriyle bize kıvanç veren ODTÜ öğrencilerinin haklı mücadelelerini destekliyoruz ve tüm Demokratik güçleri mücadeleye çağırıyoruz.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

TARİH 25.2.1977
Sayı 121

FAŞİSTLER,İNŞAAT MÜHENDİSLERİNE DE SALDIRDI.BU SALDIRI-
YI DA ÖNLEMİYEN BİR KISIM GÜVENLİK KUVVETLERİ,İNŞAAT
MÜHENDİSLERİ ODASI BİNASINDA ARAMA YAPILANAK 11 KİŞİYİ
GÖZALTINA ALDI.
BU OLAY ÜZERİNE 25.2.1977 GÜNÜ FİR AÇIKLAMA YAPAN TÜRK
MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ VE 18 ODASI OLAYI
KINAYALIK;BÖYLESSİ GİRİŞİMLERİN HİÇBİR ZAMAN,İLERİCİ
YURTSEVER DEVRİMCİ MÜHENDİS VE MİMARLARI YILDIRAMAYA-
ÇAĞINI,BİRLEŞZ DAHA KAMUCUYUNA DUYURURUZ." DEDİLER.

Açıklama metni aynen şöyle:

Ecekçi kesimlere,öğrencilere ve halkımıza karşı,faşizmin baskı,saldırı,
zulüm ve cinayet uygulamaları,içinde bulunduğumuz günlerde,yığınlaşarak
meslek Odalarına da yöneltilmektedir.

-İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Genel Kurulu,faşistlerce engel-
lenmek istenmiş,sonuç alınamaması üzerine,Teknik Güç dergisi yazı işleri
Müdürü Zeki Erginbay,12 günlük işkenceler sonucu kahpece öldürülmüştür.

-Ziraat Mühendisleri Odasının 1.Aşama Delege Seçimleri,faşist saldırı sonu-
cu,bir gün ertelenerek yapılabilmektedir.

-Orman Mühendisleri Odası Genel Kurulu,bir kısım güvenlik görevlilerinin
gözyumması ve faşist saldırılar üzerine,bir gün ertelenmiş ve Oda binası
işgal edilmiştir.

-İnşaat Mühendisleri Odasının,Makina Mühendisleri Odası toplantı salonunda,
25 Şubat 1977 günü yapılan Genel Kuruluna;delege olmalıkları halde girerek
isteyip bunu başaramayan faşistler,yasa dışı olarak kendi aralarında seçim
yaptıklarını iddia etmişler,İNŞAAT mühendisi olup olmadıkları bile belli
olsayan faşist bir çete desteğinde,İMO binasını işgale kalkışmışlardır.
Ancak bunu da başaramayınca,saldırıya geçerek binayı tahrip etmişlerdir.
Bu arada,seçimlerin tamamlanmış olmasına karşın,yasal yeni yönetim kuru-
lunun genel kurulun yapıldığı salondan çıkarak Oda binasına gelmesini en-
gellenen ve faşist çetelerin saldırılarını önlemeyen bir kısım güvenlik
kuvvetleri,İMO binasına girerek arama yapmışlardır.

Bu arama sonucu yasadışı hiçbir şey bulunmadığı halde,herkesin gözü önünde
saldırgan çete serbest bırakılmış;buna karşılık aralarında TMMOB Yönetim
Kurulu üyesi ve Genel Sekreter Yardımcısı ile dokuz Oda personeli olan
11 kişi gözaltına alınmıştır.

Olayın bir diğer özelliği de şudur:Ankara Valiliği ve İçişleri Bakanlığının
sürekli olarak uyarılmasına karşın,bu olay olmuştur.
Odalarda yerleştirilmek istenen faşist işgal girişimlerinin her türlüüne
karşın,ilerici yurtsever devrimci mühendis ve mimarlar,kararlı mücadele-
lerini daha da güçlendirerek sürdüreceklərini kamuoyuna bir kez daha
duyururlar.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

3.3.1977

Sayı:122

TMMOB VE ODALARI YÜKSEK YARGI ORGANLARININ KARARLARININ UYGULANMASINI PROTTESTO AMACI İLE DÜZENLENEN "KINAMA GÜNÜ" NÜ DESTEKLEYOR.

TMMOB BAŞKANI T.ERMAN ÖZTÜRK BİRLİĞİN BU KONUDAKİ GÖRÜŞLERİNİ BİR MEKTUPLA T.ERARLAR BİRLİĞİ BAŞKANI PROF. FARUK ERER'E İLTTİ.

Mektup metni aynen şöyledir:

"Sömürü, baskı ve zulmün doruğa ulaştığı şu günlerde Yüksek Yargı Organlarının kararlarının uygulanmamasını protesto amacı ile düzenlenen Kinama Gününün yurtseverlerin verdiği bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bir parçası olduğuna inanıyoruz.

Halkın çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar ve onların örgütleri olan TMMOB ve Odaları adına bu mücadelemizi desteklediğimizi açıklar tüm ilerici, yurtsever, devrimci hukukçularımıza saygılarımızı sunarız.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 123
28.4.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK CHP GENEL BAŞKANINA NIKSAR VE ŞİRANDA YÖNELTİLEN FAŞİST SALDIRILAR KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ BİR TELGRAFLA CHP GENEL SEKRETERİ ORHAN EYÜBOĞLU'NA İLETTİ.

Telgraf Metni aynen şöyledir:

" Sayın Ecevit'e Niksar ve Şiran'da Yöneltilen saldırılar tüm ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşlara karşı yıllardır sürdürülen ve giderek yoğunlaştırılan faşist saldırıların bir parçasıdır.

Tüm faşist saldırılar gibi, bu son saldırıları da nefretle karşılıyoruz.

Emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede payına düşen görevleri yerine getirmek için kararlı olan örgütüm; sömürü, baskı, saldırı ve zulüm uygulamalarının, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kitlelerin verecekleri tutarlı mücadelelerle bir gün mutlaka yenileceğine inanmaktadır.

Bu inancımızın ve olaylardan duyduğumuz üzüntünün Sayın Ecevit'e iletilmesinde yardımlarınızı dilerim."

Saygılarımla.

TEOMAN ÖZTÜRK
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ BAŞKANI.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayfa: 124
28.4.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK CHP GENEL BAŞKANINA NIKSAR VE ŞİRANDA YÖNELTİLEN FAŞİST SALDIRILAR KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ BİR TELGRAFLA CHP GENEL SEKRETERİ ORHAN EYÜBOĞLU'NA İLETTİ.

Telgraf Metni aynen şöyledir:

" Sayın Ecevit'e Niksar ve Şiran'da Yöneltilen saldırılar tüm ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşlara karşı yıllardır sürdürülen ve giderek yoğunlaştırılan faşist saldırıların bir parçasıdır.

Tüm faşist saldırılar gibi, bu son saldırıları da nefretle karşılıyoruz.

Emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede payına düşen görevleri yerine getirmek için kararlı olan Örgütüm; sömürü, baskı, saldırı ve zulüm uygulamalarının, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kitlelerin verecekleri tutarlı mücadelelerle bir gün mutlaka yenileceğine inanmaktadır.

Bu inancımızın ve olaylardan duyduğumuz üzüntünün Sayın Ecevit'e iletilmesinde yardımlarınıza dilerim."

Saygılarımla.

TEOMAN ÖZTÜRK
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ BAŞKANI.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 125
30.4.1977

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ 1 MAYIS İŞÇİ BİRLİK,
DAYANIŞMA VE MÜCADELE GÜNÜNE KATILIYOR.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK YAPTIĞI
AÇIKLAMADA: "SÖMÜRÜ VE BASKILARA KARŞI
KENDİ PAYINA DÜŞEN MÜCADELELERİ
GÜÇLENDİREREK SÜRDÜRMEDE KARARLI OLAN
TMMOB 1 MAYIS İŞÇİ SINIFIMIZLA
OMUZ OMUZA OLACAKTIR." DEDİ

Açıklama metni aynı şekilde şöyledir:

Sömürü, baskı ve zulme karşı çıkan dünya işçilerinin birlik dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs ülkemizde uzunca bir aradan sonra ilk kez geçen yıl kutlanmıştı. Bu yıl ikinci kez DİSK tarafından, düzenlenen kutlama törenine başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kitleler ve onların örgütleri katılacaktır.

Sömürünün emekçi kitleleri kasıp kavurduğu, tüm ilerici, devrimci, demokrat kişi ve kuruluşlara yönelen faşist saldırıların yoğunlaştığı şu günlerde 1 Mayıs günü büyük bir önem taşımaktadır.

Emperyalizme ve faşizme karşı giderek güçlenen toplumsal muhalefetin dile geleceği 1 Mayıs günü, ne yapılsa yapılsın ülkenin ve halkın çıkarlarını savunan mücadelelerin engellenemeyeceği, geriletilemeyeceği bir kez daha açıkça gösterilecektir.

Halkın ayrılmaz bir parçası olan ve yıllardır sömürülen, kıyılan, ezilen, saldırılara uğrayan, kurşunlanan mühendis ve mimarlar 1 Mayıs gününe Beşiktaş'ta TMMOB flaması altında buluşarak katılacaklardır.

Sömürü ve baskılara karşı kendi payına düşen mücadeleleri güçlendirerek sürdürmede kararlı olan TMMOB 1 Mayıs'ta işçi sınıfımızla omuz, omuza olacaktır.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 126
5.5.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÜZTÜRK BUGÜN
ANKARA'DA 1 MAYIS OLAYLARINA İLİŞKİN
BİR DEMEÇ VERDİ.

Demeç metni aynen şöyledir:

"İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1. Mayıs, egemen sınıfların tertibiyle kana bulandı.

Ülkede ki geniş emekçi yığınlar üzerinde baskı ve şiddet uygulayarak devrimci demokratik mücadeleleri engellemeyi amaçlayan egemen sınıf yıllardır sürdürdüğü ve özellikle şu seçim döneminde yoğunlaştırdığı halka karşı saldırıların en vahşi örneklerinden birini Taksimde tertipledikleri ve uyguladılar.

Otuzdan fazla insanımızı öldürerek, yüzlerce yaralayarak Taksim kana bulayan bu katliamın tertipçileri, sorumluları, CIA ve artık dışişleri bakanlarının dahi gizlediği sözde güvenlikle ilgili kuruluşlar içindeki kontr-gerilla gibi uzantılardır. Bu aletleri harekete geçiren emperyalist merkezler ve ülkemizdeki temsilcileridir. Emekçi yığınların dayanışmasından, birleşmesinden, örgütlenmesinden, gücünün büyümesinden ürken egemen sınıflar ve onların siyasi temsilcileridir.

Bu katliamda doğrudan rol alanlar; Taksim alanında dört bir yanda pusuya yatan, Sular idaresi duvarının üstünde, İnter-Kontinental Otelinden, Kazancı Yokuşunun alt başından halkı otomatik silahlarla tarayan sivil giyimli guruplardır. Cumhuriyet Caddesinin köşesinden, İnter-Kontinental Otelinin önünden silahlarla ateş eden, yığınların üzerine panzerleri süren bir kısım güvenlik görevlileridir. Ateşten ve panzerlerden korunmak için yere yatan insanları otomatik silahlarla tarayan beyaz renault arabadakililerdir. Canını kurtarıp alandan uzaklaşanlara köşebaşlarında saldırı tuzakları kuranlardır.

5 Şubat'ta Ankara'da halka ateş açan ve devrimcilikle kesinlikle ilgisi bulunmayan guruplar, 1 Mayıs günü, halk düşmanlarına karşı halkın birlik ve dayanışma gücünü simgeleyen, yüzbinlerin katıldığı böylesine büyük bir kitle eylemi üstünde planlanan provakasyon'un gerçekleştirilmesine de hizmet ettiler.

Şu açıkça bilinnelidirki: eylemleri ile provakasyonlara hizmet eden; "Sosyal emperyalizm" ve "Sosyal faşizm" görevlikleri üstüne kurdukları tutarsız siyasetleri ile emperyalizme ve faşizme karşı verilen devrimci mücadelelerin ayakbağı olan; olayın bağimsizlik ve demokrasi mücadelesi uğrunda bir araya gelen yüzbinlerin birbirleriyle çatışmaları olarak yanıtlanmasına neden olan bu gurupların devrimcilikle hiç bir ilgileri yoktur.

Gerçek halka karşı katliam tertipçisi siyasetler, gerekse tertiplere hizmet eden siyasetler lanetlenmeye ve ezilmeye mahkumdur.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1 Mayıs'ların engellenemediğini, engellenemeyeceğini söylemektedir. Çünkü 1 Mayıs'ların sahibi, aydınlık geleceğin sahipleridir. Dünyanın tüm emekçileri halklardır. Halk düşmanları ve karşı devrimciler değil.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

TMMOB VE ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI
P ORMAN MÜHENDİSLERİNİN FAŞİSTLERİN SAL-
dırısına uğracası üzerine Basına Aşağı-
daki Açıklamayı Yaptılar.

12.Mayıs 1977
Sayı: 127

1 Mayıs ka+lıasının bu yana emperyaliz-me bağı-lı ege-men sınıfların baskı ve terörü artarak sürüyor.Seçim döneme girildiğinden beri Niksar,Şiran,,Erzincan ve 1 Mayıs olayları-ile halkımızın işçi sınıfı öncülüğünce yüksel+tiği toplumsal muhalefeti engelle-ek,ki+lelerde yalınlık yarat-ak a-acıyla ihericiler,yurt+severler ve devri-ciler üzerinde sürdürülen baskı ve teröre hergün bir yenisi ekleniyor.

Ege-men sınıfların ve onların temsilcisi MO'nin sürdürdüğü baskı,zulüm ve terör+teknik ele-manlara da yansıyor.E-ekçi halkı-ızın-yükselen muhalefeti içinde yerini alan ve halkın çıkarları doğrultusunda mücadele veren teknik ele-manlar da yıldırılmak isteniyor.Seçim döneme girdiği-iz şu günlerde bir çok üye-iz sürülüyor,işten atılıyor ve faşist saldırılara hedef oluyor.Son olarak Alanya'da Ormancılık se+inerine katılan iki or-man mühendisi faşistlerin saldırısı sonucu-çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır.Yaralanan bir üye-iz,olayın hemen peşinden Elazığ iline sürül+miştir.

Bütün bu baskı ve teröre rağmen,TMMOB ve Orman Mühendisleri Odası halkımızın çıkarları doğrultusunda mücadelesini üyelerinden aldığı güçle sürdürecektir ve yal+ıyacaktır.

Kamu oyuna davurur.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı : 128

tarih : 14.5.1977

MMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK SEÇİMLER ÖNCESİNDE ÇIKARILAN MAHRUMİYE YERİ ÖDENEĞİ KARARNAMESİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

AÇIKLAMADA : "BU UYGULAMA AÇIKÇA GÖSTERMEKTEDİR Kİ, İKİ YILDA ÜLKENİN HER YERİNİ MAHRUMİYE BÖLGESİ HALİNE GELETTİREN MC MEMURLARIN SIKINTILARIYLA UĞRAŞMAMAK ADIR. SEÇİMLER ÖNCESİNDE MEMURLARIN AĞZINA BİR PARMAK BAL ÇALABAK ONLARI KANDIRABİLECEĞİNİ UMMAKTA, YAKA YANILMAK ADIR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

"Teşkilat görüşleri bir avuç kişinin çıkarları uğruna emekçi kitleleri ezerek olan egemen sınıflar ve onların siyasi temsilcileri olan MC bu görüşlerini bir kez daha belgeledi.

İki yıldır her fırsatta bir yandan emekçilerin açını, ekmeğini biraz daha azaltan; öte yandan ekonomik-demokratik hakları için mücadele verenleri susturarak, sindirerek için her yolu deneyen MC, memurları hiçe saydığını bir kez daha gösterdi.

657 sayılı yasanın 195 ve 198 maddelerine göre memurlara verilmesi öngörülen mahrumiye yeri ödeneğinin uygulanması, Yasa'da, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir kararnameye bırakılmıştır.

Bu kararnameye 1970'den bu yana çıkarılmayarak memurların bu haktan yararlanmaması öngörülmüştür.

Her yıl Bütçe Yasasında yer aldığı halde bu hakta kullandırılmayanlar 1970'den bu yana memurların hakkı olan en az 10 milyar lirayı gasbederek, egemen sınıflara devrettiler.

Her geçen gün biraz daha zorlaşan yaşama koşulları altında ezilen teknik alanların, öğretmenlerin, memurların yani Sendikasız kamu personelinin bu hakkı; 7 yıl sonra, seçimler öncesinde, bir seçkiyatırımı olarak ve memurlarla alay edilircesine bir kararnameye bağlandı.

7 yıldır susanlar, tam seçim öncesinde, 4. Mayıs 1977 günü Resmî Gazete'de 7/13927 sayılı kararnameyi yayınladılar.

Bu kararnameye göre meurlara 1 Mart 1977'den geçerli olmak üzere 1. derece mahruhiyet bölgeleri için ayda 500 TL., 2. derece bölgeleri için 300 TL. ödenmesi düşünülmektedir.

Oysaki 1977 Bütçe Yasasıyla, mahruhiyet yeri ödenegi üst sınırı 1. derecedeki mahruhiyet yerleri için ayda 3000 TL. ikinci derecedeki mahruhiyet yerleri için ayda 2000 TL. olarak öngörülmektedir. Getirilen uygulamaayla 1. derecede yer alan bölgelerde üst sınırın altı da biri olan 500 TL/ay, ikinci derecedeki bölgelerde üst sınırın yedide-biri-olan 300 TL/ay ödenecektir. Ayrıca kararname sınırları çok dar tutulmuş olup, ekolci sermaye için gerice yere diye kabul edilip, teşvik edilen bölgeler, meurlar için mahruhiyet yeri sayılmamak ve kararname dışında tutulmaktadır.

Ege'nin sınıflarca yıllardır gaspedilen ve bir seçim yatırımı olarak bugün yetersiz bir biçimde uygulamaya başlanılan bu hakkın, meurlar lehine elabilmesi için: 1. Mahruhiyet yerleri arasında ayrı yapılmaması, bütün bölgelerin 1. derece mahruhiyet yeri kabul edilmesi, 2. Mahruhiyet bölgesi olarak kararnamede yer almayan fakat sermayeye teşvik sözkonusu olduğunda, gericeyöre kabul edilen bölgelere de mahruhiyet yeri ödenegi verilmesi,

3. Ödenek tutarlarının bugünkü ayda 500 ve 300 TL. yerine, en az Bütçe Yasasıyla öngörülen ayda 3000 TL. düzeyine çıkartılması,

4. Ödeneklerin, vergisiz ve net olarak ödenmesi, - - - -

5. Kararnamede Ordu mensuplarına tanınan hakkın, tüm meurlar için geçerli olması, Bütçe Türkiye'de belediye sınırları dışındaki, şantiye, işletme, malon vb. tesislerde, çalışan meurlara, teşvik yerinin mahruhiyet bölgesi olup-olmamasına bakılmaksızın, mahruhiyet yeri ödenegi verilmesi gerekmektedir.

Ancak MG uygulamalarını iki yıldır yaşayan meurlar bugün bunların yerini getirebileceğini bilmektedirler.

Seçim yatırımı olarak getirilen bu kararname bile açıkça göstermektedir ki iki yılda ülkenin her yerinde mahruhiyet bölgesi haline getiren MG, meurların sıkıntısıyla uğraşmaktadır. Seçimler öncesinde meurların ağına bir parak bal çalarak onları kandırabileceğini unutmamak, fakat yanılmamaktır.

Memurlar bugün bir yandan güncel sorunlarının çözümü için mücadele verirken;öte yandan kalıcı çözümün görevli, toplu sözleşmeli sendikalarla alınmasıyla sağlanabileceğini bilerek ve bu uğurda mücadelelerini güçlendirmektedirler.

60 binden aşkın üyesinin büyük bir çoğunluğu emekçi olan TMMOB bu mücadelelerde bugüne kadar olduğu gibi yer alacak ve kendine düşen görevleri sürdürecektir.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı:129

tarih:23.5.1977

YENİ YAN ÖDEMELER KARARNAMESİ KONUSUNDA
BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB GENEL
SEKRETERİ KAYA GÜVENÇ "YENİ YAN ÖDEMELER
KARARNAMESİ MC'BİN ÇALIŞANLAR ALIYHİNDEKİ
TUTUMUNUN YENİ BİR BELGESİDİR" DEDİ.

Açıklama metni şöyledir:

İşbaşına geldiği gündən bu yana, çalışanlara ve onların bir parçası olan memurlara kıyım ve baskıdan başka birşey getirmeyen MC, yeni yan ödemeler kararnamesiyle çalışanlar aleyhindeki tutumunu bir kez daha belgeledi.

Asgari geçim indirimi yasa tasarısı bir kenara bırakılışken, katsayının 12'e çıkmasıyla memurların elde ettikleri cüzi ücret artışlara hayret pahalılığı karşısında eriyip gitişken açıklanan yeni kararname memurların her geçen gün artan geçim sıkıntısını bir parça olsun hafifletmiştir.

Memurların ekonomik müadelenini geriletmek amacıyla ortaya konan yan ödemeler sistemi ekonomik bir baskı aracı ve çalışanlar arasında ayrıcalık getiren bir sistem olarak yürüştür. Yıllardan beri memurların ve onların örgütlerinin dile getirdikleri haklı talepler sürekli olarak göz ardı edilmiştir.

Yeni Yan Ödemeler Kararnamesi'nin geçen yıl uygulamaya konan kararnameden farklı yön ödemelerin geçici görevlerde, 30 günü aşmayan yıllık ve mazeret izinlerinde ve 30 günü geçmeyen hastalık izinlerinde de ödenmesidir.

Bu ödemelere sınır konması bizzat bu hakkı zedeledir. Kaldığı Yeni Kararnamede diğer talepler yine bir kenara bırakılmıştır. Şöyle ki:

1-Yürütmeeye sonsuz sayılabilecek bir yetki verilerek yan ödemelerin ekonomik bir baskı aracı olarak kullanılmasına, yöneticilerin keyfi davranışlarına ve çalışanları bölmeeye yönelik girişimlere olanak sağlanmıştır.

2-Yan ödemelerin "görev ünvanına" göre verilmesi esas alınarak eşit işe eşit ücret ilkesi çiğnenmiş, genelde çalışanlar özetinde teknik elemanlar arasındaki yapay ayrımı körüklenmiştir. Hatta büyük proje zamanıyla aynı meslek gruplarının içinde bile kıyım yapılması kolaylaştırılmıştır.

3-Yan ödemelerin ücretlerle birlikte vergilendirilmesine son verilmesiyle illi ücretlerin düşük tutulması sağlanmıştır.

Kısacası; yeni yan ödemeler kararnameesi yıllardır süren olumsuzlukları tekrar etkileyecek kalacaktır. Geçen yıla göre yan ödeme tutarlarında ya hiç artış yoktur ya da çok düşüktür. Örneğin teknik hizmetler bölümünde geçen yıla oranla görülen en yüksek artış % 10'un altındadır. Hayat pahalılığının % 30'u bulduğu bir dönemde bu artışın anlamsız olduğu görülmektedir. Tabanın 500-1B'ye yükseltilmesinin ise zaten çok zor geçim koşullarında yaşayan mesurlara bir katkıda bulunmayacağı açıktır. Çalışanların bir kesimi olan mühendis ve mimarların örgütü olarak, TMMOB ücret sorunlarının çözümünde ancak grevli toplu sözleşmeli sendikalar haklarımızın alınmasıyla mümkün olabileceğini bilmektedir, TMMOB yürütme organına ekonomik baskı yapma olanağı tanıyan, çalışanlar arasında ayrıcalık yaratan, eşit işe eşit ücret ilkesini çığneyen ve yaşam koşullarını iyileştirmeyen bu yeni yan ödemeler kararnameesini TC'nin çalışanlar aleyhindeki yeni bir belgesi olarak görmek ve üyelerinin ekonomik ve demokratik hakları için mücadelesini sürdürmek kararlı olduğunu Kamuyu ve basını bir kez daha açıklamakta yarar görmektedir.

tmmob bülteni

TÜRK
MÜHENDİS VE MİMAR
ODALARI BİRLİĞİ
BÜLTENİ

Sayı :130
Tarih :26.5.1977

Ülkemizde genel yurt sorunlarıyla ilgili tartışmaların yoğunlaştığı bu dönemde, TMMOB ülke sorunları konusundaki görüşlerini ve taleplerini basın aracılığıyla kamuoyuna duyurmayı kararlaştırmıştır.

İsimsiz yapılan açıklama metni ekte sunulmuştur.

tmmob bülteni

türk mühendis ve mimar odaları birliği bülteni

Sayı: 131
Tarih: 10.6.1977

O.D.T.Ü.ÖĞRENCİ TEMSİLCİSİ ERTUĞRUL
KARAKAYA'NIN ÖLDÜRÜLMESİ ÜZERİNDE TMMOB
BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA ŞU AÇIKLA-
MAYI YAPMIŞTIR.

O.D.T.Ü.'ünde 4 aydır edilmekte olan faşist baskı ve saldırılara bir yenisi eklenmiştir.

8 Haziran günü, Danıştay kararlarına karşı gelerek O.D.T.Ü. öğrencilerini Üniversiteye almayan, Öğretim Üyelerini bile girişte kimlik kontrolüne tabi tutan Hasan Tan'ın, O.D.T.Ü ile hiç bir ilişkisi olmayan bir grup faşist kimlik sormadan silah araması yapmadan Üniversiteye sokması üzerine, giriş kapısında gelen öğrenci temsilcisi, Endüstri Mühendisliği Bölümü 2'ci sınıf öğrencisi ERTUĞRUL KARAKAYA bir jandarma eri tarafından arkasından kurşunlanarak öldürülmüştür.

Görünen odurki, bu olay O.D.T.Ü'ne karşı yürütülecek yeni saldırıların bir başlangıcı niteliğindedir.

Fakat, özerk ve demokratik Üniversite kavgası veren, O.D.T.Ü öğrencileri, Öğretim Üyeleri ve işçilerinin bu faşist baskı ve saldırılar karşısında daha da kenetlenerek mücadelelerini sürdürecekleri inancındayız.

TMMOB, ileride büyük çoğunluğu üyesi olacak O.D.T.Ü öğrencilerinin haklı mücadelesinde yanlarındadır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı:132
Tarih:11.6.1977

TMMOB BAŞKANI TEOLAN ÖZTÜRK DİSK MADEN-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI KEMAL TÜRKLER'E BİR TELGRAF GÖNDEREREK MESS'E KARŞI SÜR- DÜRÜLEN GREVİ DESTEKLEDİKLERİNİ BİLDİRDİ.

Telgraf metni ayın Şöyledir:

"Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde Türkiye işçi sınıfının yanında yer alan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak Maden -İş Mess'e karşı sürdürdüğü grevi destekliyoruz.

TMMOB Ey haklı mücadelede payına düşen görevleri yerine getirmede kararlıdır.

İşçi sınıfının kazandığı mevzilerin bu grevle daha da pekiştirileceği inancıyla başarılar dileriz.

Saygılarımla.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 133

Tarih : 15 Haziran 1977

TMMOB 30.5.1977 TARİHİNDEN BERİ MESS'E
KARŞI SÜRDÜRÜLEN GREVİ DESTEKLEMİK AMA-
CIYLA ÜYELERİ ARASINDA BİR DAYANIŞMA
KAMPANYASI AÇTI.

TMMOB tarafından bu konuda yapılan açıklama metni şunları söylemiştir.

" 30.5.1977 günü MESS'e (Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası) karşı başlatılan grev sürmektedir.

Egemen sınıfların ve yabancıların değil emekçi halkının çıkarlarına sevinen mühendis ve mimarların örgütü TMMOB, Türkiye İşçi Sınıfının kazandığı hakları yıpratmaya ve parçalamaya yönelik her türlü baskı ve uygulamalara karşı, İşçi Sınıfının sürdürdüğü grevi desteklemektedir.

TMMOB MESS'e karşı 30.5.1977 gününden itibaren grevde olan işçileri desteklemek amacıyla üyeleri arasında bir dayanışma kampanyası açmıştır.

Tüm ilerici, yurtsever, devrimci mühendis ve mimarları açtığımız dayanışma kampanyasını desteklemeye çağırıyoruz.

Sayı : 134
Tarih : 16.6.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK DOÇ.Dr.ORHAN YAVUZ'UN KATLEDİLMESİ KONUSUNDA BİR DEMEÇ VERDİ.DEMEÇTE "ERZURUM ATATÜRK ÜNİVERSİTESİNDE İŞLENEN BU HUNHARCA SİYASİ CİNAYET TÜRKİYE HALKININ İKİ YILDIZ YAŞADIKLARININ AÇIK FIR GÖRÜNTÜSÜDÜR.BU CİNAYETLERİN HESABI MUTLAKA SORULACAKTIR." D'NİLDİ.

Demeç metni aynen Şöyledir:

"Geleceklerini bir avuç egemen azınlığın çıkarları uğruna emekçi halkı ezmede gören;iki yılı aşkın bir süredir ülkede sömürü,baskı,zulm ve siyasi cinayet uygulamalarını arttırarak sürdüren faşist silahlı çeteler, dün Erzurum'da,halkı için çalışan Doç.Dr.Orhan Yavuz'u hakpece katlettiler

Bu cinayetin sorumluları ve uygulayıcıları Mo önemli cinayetlerinin sorumluları ve uygulayıcılarıdır.

Bu cinayet iki yılı aşkın bir süredir işlenen cinayetlerin nedenini ve kimler tarafından işlendiğini ve işlendiğini inkâr edilemeyecek bir biçimde gözler önüne sermektedir.

Erzurum Atatürk Üniversitesinde işlenen bu hunharca siyasi cinayet ve bu cinayetin işleniş biçimi Türkiye halkının iki yıldız yaşadıklarının açık bir görüntüsüdür.

Halkın gelişen ve güçlenen mücadelesini engellemek ve ülkeyi karanlıklara sürüklemek isteyen egemen sınıflar ve onların silahlı çeteleri ergoç yenileceklerdir.

Siyasi cinayetler sonunda hakpece katledilen yüzlerce kişinin ve Orhan Yavuz'un hesabı birgün mutlaka sorulacaktır."

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

DASINA AÇIKLAMA

Sayı: 35
15.6.1977

AKD, ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ, DEV-GENÇ
HALKEVLERİ, KÖY-KOOP, TİB, TMMOB,
TÖB-DER, TUMAS, TÜM-DER, TÜMOD,
TÜS-DER, TÜDED'in ORTAK DASINA
AÇIKLAMASI.

Bilindiği gibi 5 Haziran Genç Seçimleri yapıldı ve yeni bir hükümet kurma görevi Sayın Dülent Ecevit'e verildi. Biz demokratik kitle örgütleri, temsil ettiğimiz yüzbinler adına seçim sonuçlarına ve yeni hükümet kurulması sorununa ilişkin görüşlerinizi açıklanmaya bir yurtseverlik görevi saymaktayız.

5 Haziran Genel Seçimlerinde, işçi sınıfımız ve emekçi halkımıza, MC'ye gerekli dersi vermiştir. MC, işbaşında bulunduğu süre zarfında emekçi sınıf ve tabakalara sömürü, zulüm, işkence ve cinayetlerden başka birşey getirmemiştir. MC, yerli-yabancı tekellerin çıkarlarını gözetmekten, sömürü ve soygunlarını yoğunlaştırmaktan öteye birşey yapmamıştır. MC, üç yıldan beri yurdumuzda işlenen **failli** meşhul cinayetlerden, ikiyüzlü aşkın yurtseverin katledilmesinden soruludur. Bu dönemde, emperyalizme faşizme karşı çıkan her kişi ve kuruluş yoğun baskı ve terör altında tutulmuştur. Onun için halkımız yeni bir MC iktidarı istemektedir.

Ülkemizin ve halkımızın MC modeli bir hükümete artık ne tahammülü, ne de ihtiyacı vardır. Kendisine hükümet kurma görevi verilen Sayın Dülent Ecevit, demokrat nitelikte bir hükümet oluşturmaktadır.

Biz demokratik kitle örgütleri olarak, şimdiye dek olduğu gibi, bundan böyle de emekçi halkımızın yakın ve uzak hedefleri doğrultusunda ve ülkenin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde kitle tabanımızla beraber en etkin mücadeleyi vermeye ve aşağıdaki güncel taleplerimiz doğrultusunda ki mücadelemizi sürdürmeye kararlıyız.

Ülkede öğrenim özgürlüğü, can güvenliği süratle sağlanmalıdır. Eğitim demokratikleştirilmelidir. Daha da **keytlaştırılan** ırkçı-şoven ve asimilasyoncu uygulamalara son verilmelidir.

Devlet kurumları faşist kadrolardan tezelden arındırılmalıdır. Faşist cinayet şebekelerinden ve işkencecilerden hesap sorulmalıdır.

İnsanların en temel haklarını konu eden uluslararası anlaşmalar yürürlüğe konmalı, anayasal haklara saygı gösterilmelidir. Döğünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 136
Tarih : 25.Haziran.1977

TMMOB İAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN XXII.
GENEL KURULU AÇIŞ KONUSMASI

Sayın konuklar,basın ve yayın organlarının temsilcileri ve TMMOB XXII.
Genel Kurulunun sayın delegeleri;

Sömürü,baskı,saldırı,işkence ve zulme uygulamalarının ülkeyi kasıp kavurduğu;halkımızın daha fazla açlığa,daha fazla işsizliğe mahkûm edildiği;ülkede kol gosen faşist silahlı çetelerce yüzlerce insanımızın öldürüldüğü,binlercesinin yaralandığı;ancak gelişen mücadelelerin engellenmediği bir yıl,bir çalışma yılı bugün tamamlanmaktadır.

Türkiye halkı yıllardır ve özellikle son yıllarda çok sıkıntılara göğüs germiş,çok eziyet çekmiş ve çok can kaybetmiştir.Halâ da kaybetmektedir.

Bu yüzden;söğalarının hemen başında,yıllardır verdikleri mücadelelerle emperyalizme ve faşizme karşı yığıtça göğüs geren,canlarını yitiren yüzleri,sindanlarda götürülecek istenen binleri saygıyla anıyor;onların mücadelesine bayraklarını yükseltilmiş tutmağa çalışacağımızı bir kez daha açıklamayı görev sayıyoruz.

Yıllardır ayrılmaz bir parçası olduğumuz söylediğimiz Türkiye halkının sorunları bugün de doğ gibi ortada durmaktadır.

Halkın çıkarlarına savunmaları;açılması güç engellerin,çetin günlerin,yılmadan bunalmadan verilmesi gerekli mücadele günlerinin beklediği bir an olsun hatırdan çıkartılmamalıdır.

Dilindiği gibi ülkemiz bir genel seğınden yeni çıkmıştır.Durada seğın sonuçları konusunda ayrıntılı yorumlara girmeden iki noktaya işaret etmek istiyorum.

Bu seğınlarda görüldüğü:sömürü,baskı ve zulme karşı tepkilerin birleşmesi ve yükselmesi önceli boyutlara ulaşmıştır.Ancak öte yandan sömürü,baskı ve saldırılarda fiili görevler üstlenen bir başka siyasi görüş de cıylarını % 100'den fazla arttırarak çıktı seğınlardan.

İşte bu deney ve sonuçları;Türkiyedeki ilerici,demokrat,devrimci kişi ve kurumların dikkatle değerlendirilmelerini gerektiren;kısrır çekişmelerden arınıp mücadele hedefini doğru olarak seğıtmayı gerektiren;tutarlı mücadeleleri gerektiren bir tabloyu bütün ayrıntılarıyla sergilenmektedir.

Bu genel kurulda bu tablonun dogru degerlendirilecegine ve halkin çıkarlarını savunan mihendis ve emirlerin bu genel kuruldan güçlenerek çıkacağına inanıyoruz.

Sözlerin başlarken belirttiğimiz gibi geçtiğimiz çalısma dönemi bir yandan emperyalist-kapitalist sistemin çok yönlü sömürüsünün, öte yandan faşist saldırıların doruğa ulaştığı bir dönem olmuştur.

Dügin, endüstri hammaddelerini; ABD'nin % 35, AET'nin % 83 ve Japonya'nın % 95 oranında dışardan sağladığı ve geri bıraktırmış ülkelerin doğal kaynakları üzerindeki yağmanın acımasızca sürdürüldüğü bir dünyada yaşıyoruz.

Yalnızca bu örnek bile çok yönlü sömürünün boyutlarını göstermek için yeterlidir.

Uluslararası para fonu Türkiye'de hızlı bir enflasyonun olduğunu; bunu önlemek için içi seretlerinin dondurulmasını; nemur maaşlarının arttırılmasını ve destekleme olanlarında 81çümlü devrenalmesini önermektedir.

Öte yandan yabancı sermaye kuruluşlarının yalnızca 1975'te yaptıkları transfer 756 milyon liradır. 1966-73 döneminde yurda hiç sermaye getirmeyen yabancı petrol şirketleri toplam 1.169.799.787 TL'ni yurt dışına çıkarmışlardır.

1975 Mart'ında işbaşına gelen MC ilki Nisan 1975'te sonuncusu Mart 1977'de olmak üzere 24 tane deyişleri ile paranın değerini 9 kez yarılamışlar ve TL'nin değerini % 26.35 oranında düşürmüşlerdir. 1976 senesinde ki fiyat artışlarına göre 200.-TL dolaylarında olması gereken asgari seret bugün brüt 60, net 43,80 TL'dir. 3 milyon dolaylarında işsiz bulunan ülkemizde, çalısma nüfusunun % 43 'ü asgari seret seviyesinin altında bir gelir elde etmekte ve kentlerde çalısma nüfusunun % 25'i işportacılık, acitçilik ve ayakta boyacılığı yapmaktadır.

Bu rakamlar sömürü düzenini açıkça anlatmaktadır. Bu düzene karşı çıkan ileriçi, demokrat, devrimci yığınları ve onların örgütlerine yöneltilen baskıları saldırılar ve siyasi cinayetler arttırılmı, yaygınlaştırılmıdır. İşçiler, köylüler, öğrenciler, öğretmenler, teknik elemanlar fabrikada, tarlada, okulda, sokakta, evlerinde kurşunlanmılardır. Demokratik örgütlerin binaları saldırılara uğrama, tahrip edilmiştir.

Siyasi partilerin ve demokratik kitle örgütlerinin toplantılarına yöneltilen tertipli saldırılar unutulmamıştır. 1 Mayıs katliamı bunların en açık örneğidir.

Ancak bir gerçeği daha vurgulamak gerekir. Bu uygulamalar emekçi yığınların bağımsızlık ve demokrasi mücadelelerini geriletmemiştir. Bu dönemde de yeterli olarak anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede önemli adımlar atılmıştır. Fisieler bu mücadelelerin daha da gelişeceğine ve güçleneceğine inanıyoruz.

Bu inanca, sözlerinin bu bölümünde genel mücadele hedeflerini bir kez daha kısaca açıkladığı görev sayıyoruz.

- 1-İşçi Maaş ayırımı yapılmaksızın tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar verilmeli; sendika seçme özgürlüğü tanınmalı. Lokavt yasaklanmalı; genel grev ve dayanışma grevi hakkı sağlanmalıdır.
- 2-İstifa olduğunda ve örgütlenme özgürlüğü olmak üzere tüm demokratik hak ve özgürlüklerin Statüsündeki engeller kaldırılmalıdır.
- 3-Eğitim kurumlarında emniyet, öğrenim ve öğretimin özgürlüğü sağlanmalı; eğitimin faşistleştirilmesine yönelik mevzuat ve uygulamalara son verilmeli; faşist ez taşıyan özellikle MC'nin ders kitapları kaldırılmalı; ders kitapları bilimsel içeriğe kavuşturulmalıdır. Tüm yüksek öğretim kurumlarının özerk ve demokratik olması sağlanmalıdır.
- 4-Konu kuruluşlarındaki faşist ve gerici unsurlar ayıklanmalı, kayıma uğrayanların hakları giderilmeli, TRT demokratik-özerk bir Kurum haline getirilmelidir.
- 5-Doğrudan'ki emekçi halk üssüğü, uygulamanın irkai-şoven, asidilasyoncu uygulamalara son verilmeli; "okur-insan girişimler" salıncıdır.
- 6-İşkencelere, yasa dışı tutuklanmalara ve soruşturmalara son verilmeli; bu uygulamaların sorumlularından, cinayet şüphelilerinden mutlaka hesap sorulmalı, her alanda emniyet sağlanmalıdır.
- 7-Sosyalizmin askeri, ekonomik, politik ve kültürel örgütlerinden çıkarılmalıdır.

Bu genel maddelerle hedeflerimizin yanı sıra, kendi uzmanlık alanlarımızdaki durumu ve bu konudaki görüşlerimizi de kısaca açıklamak isterim.

Ülkemiz sanayiinde ağır bağımlı, tekelci, montajcı ve tüketim malları üretimine ağırlık veren bir yapıdadır. U-TYKP rakamlarına göre aramalı ve yatırım malları ihracatta % 0.5, ithalatta % 90 oranlarına varmaktadır.

Maddelerimizin sosyalist tekelilerin hammadde gereksinmesini karşılamak üzere talan edilmektedir.

Enerji alanında zengin su potansiyelinin % 10'unu değerlendirebilen Türkiye, petrole dayalı üretime, nükleer santrallere yöneltilmektedir. Oysaki resmi rakamlar 1976'de 181 bin ton olan fuel-oil açığının 1982'de 2 milyon 408 bin tona ulaşacağını söylemektedir.

Tarım ve Ormanlık alanları dışı ve iç sığırının yoğun olduğu milyonlarca köylümüzün her türlü güvencesiz yoksun olarak yaşadıkları alanlardır.

Yağsız kentleşme, kent toprakları üzerindeki spekülasyon alabildiğine artmaktadır. Zinlerce emniyetin Muradiye-Çaldıran depresyonunun sonuçları; Van ilindeki konutların % 90'ınının, Muradiye ilçesindeki konutların % 95'inin karpis olduğu gözlemlenebilir.

Bu yapı uluŒun alanındaki böyledir, eğitim alanında da, evre sorunlarında

Ve bil,mektedir ki, her iğimini yapacak nitelikte teknik elemana sahip-
ken geliŒmesini, kalkınmasını denetimi yabancı uzmanlara terk edilmekte-
dir.

İtn bu sorunların kaynağı emperyalist-kapitalist sistemdir.

Bu sorunların znnn bağımsız olmasıyla, emperyalist sdr
eğimin kırılmasıyla sağlanabilir. Mutlaka sağlanacaktır.

İki yalı açan bu son dönemde genelde Türkiye halkının, özelden Türkiye tek-
nik elemanlarının çektikleri, yağadıkları ortadadır.

Yıllardır halkın çıkarlarına savunan, emperyalist-kapitalist sistemin
sdr ve saldırılarına karŒı kendi sorut sorunlarından kaynaklanan bir
mcadelayi srdryeyi görev sayan; bu mücadelenin, bağımsızlık ve demokrasi
mücadelenin bir parçası olduğuna inanan TMMOB, Odaları ve üyelerinin
yağadıkları ortadadır.

Bu dönem yüzlerce mühendis ve ağırcın iğlerinden atıldığı, binlerce sinin
görev yerlerinin deđiŒtirildiđi; KurŒunluların, iŒkencelerin, sdrmelerin
aralıksız sürdüğü bir dönemdir.

Bu dönem, faŒist silahlı çetelerin Odalarımızın genel kurullarına saldır-
dıkları, TMMOB'yi ve Odalarını kurŒunladıkları bir dönemdir.

Anc bu dönem aynı zamanda TMMOB içindeki yurtseverlerin eğilmedikleri,
sincedikleri, yalımedikleri bilinçli ve kararlı mücadelelerini sürdürdük-
leri bir dönemdir.

Bu iki yalı ağın sdr, bağka ve zulüm döneminin sorunları halde yağanar-
ken, buğun, Türkiye bir hükümet sorunuyla karŒı, karŒıya bulunmaktadır.

Bu sorunla bir kez daha görülmektedir ki: Son iki yalı yağadıklarımızın
bağlıca sorunlularından birisiler; sdr, bağka ve zulüm nekkn edilen
insanlarımızı bir birine karŒı getirirler; lkkeyi batağa srklemeden
kaınmayanlar handa yaptıklarıyla yetinmek istenmektedirler.

Bu dönem bir kez daha yağanacak için, faŒist silahlı çetelerin dayanağı
olan çevrelerin yanđan i bağına gülmeye için; gerekli bütün çabaların
sarfedilmesi tüm yurtseverlerin olduğu gibi, halkın ve yurdunu seven Tür-
kiye mühendis ve ağırcının da ortak isteğidir.

Buğun XXI. aliene dnmini tamamlayan TMMOB, gelecek dönemde de Odalarından
yelerinden ve halkından olduğu güçle verilecek mcadelerde daha etkin
olarak yer alacak ve payına dönen görevleri yerine getirmek için çaba
harcaacaktır.

Slerini bir inancına tekrarlayarak bitiriyoruz. Tüm ilerici, demokrat
devrimci güçler bnkzdeki etin günlerde de emperyalizme ve faŒizme
karŒı verilecek mücadelelerin bayrağını ykeekleri tutacaklardır.
Saygılarla

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 137
28.6.1977

TMMOB 22. GENEL KURULU, 25-26 HAZİRAN.
1977 GÜNLERİ, ANKARA'DA YAPILDI. GENEL
KURUL; BELİREN GÖRÜŞLERİN, BİR BİLDİRİ
İLE KAMUOYUNA AÇIKLANMASINA KARAR
VERDİ.
BİLDİRİ, AYNEŞ ŞÖYLE:

TMMOB 22. GENEL KURUL BİLDİRİSİ

GİRİŞ:

Türkiye, dünya kapitalist-emperyalist sistemine bağımlı bir ülkedir. Emperyalizm; ekonomik, politik, askeri ve kültürel ilişkilerle ülkemizi tahakkümü altına almıştır. Emperyalizme bağımlılık sonucu ülkemizde gelişen kapitalizm, kendi iç dinamikleri ile değil, emperyalizm tarafından yukarıdan aşağıya geliştirilmiş çarpık ve tekelci yapıdadır. Ülkemizde emperyalizme bağımlı egemen azınlığın oluşturduğu ittifak, gerek sistemin içinde bulunduğu bunalımın, gerek kendi içindeki çelişkilerin yükünü; başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi halkımızın sırtına yüklemektedir. Bu azınlık, sömürü ve talanını sürdürebilmek, içinde bulunduğu ekonomik bunalımdan kurtulabilmek, başarılı bir mücadele veren toplumsal muhalefeti susturmak için faşist devleti oluşturma ve geliştirme eğilimini içinde tutmaktadır.

İşçi sınıfı ve emekçi halkımızın emperyalizme ve faşizme karşı verdikleri bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi, her geçen gün güçlenmektedir.

Bu mücadelenin gelişmesi karşısında egemen sınıflar oluşturdukları faşist çetelerle, CIA ve Kontrgerilla gibi gizli örgütlerle, çeşitli provokasyonlar düzenlemekte; baskı, terror ve kitle katliamları uygulamaktadır. Bunun en son ve en kanlı örneği, bu yıl yaşadığımız ve 34 kişinin öldüğü, yüzlerce insanın yaralandığı 1 Mayıs'tır.

Faşizm, bir yandan yıldırma yöntemleriyle kitleye hakim olmağa çalışırken, diğer yandan faşist demagogiyi kullanarak kitleyi yanıltmağa uğraşmaktadır. Kullandığı propaganda ve sloganlar, yüzeysel bakılınca bazı alanlara yurtseverlerin ve devrimcilerin yıllardır söylediklerine son derece yakındır. Faşistlerin bütün-demagogilerinin; temelde, işçi sınıfının ve egemen sınıfların varlığını ve sömürme - sömürülme ilişkilerini inkâr ettikleri için yalan olduğu (emperyalizme karşı oldukları, işçilerin fabrikaya ortak edileceği, köylüye toprak dağıtıldığı vb. gibi sloganlar) veya göz boyanmaya yönelik olduğu (kayıpların millet yararına kullanılacağı vb.) açıktır. Faşizmin bu nitelikte silahlı ve silahsız propagandası, nisbi bir başarıya da ulaşmaktadır. Faşizmin kazanmakta olduğu potansiyel, başta işçi sınıfı ve emekçiler olmak üzere, kitlemize de bir tehdit olarak yöneltilmeye çalışılmaktadır.

TMMOB'ye bağlı Odalar ve şubelerden bazılarının genel kurullarına, Birliğin ve Odaların binalarına, Oda yöneticilerine ve temsilcilerine yapılan silahlı saldırılarda; Oda organlarında çalışan görevlilerin kaçıtırılarak işkenceyle öldürülmesi olaylarında, bu somutlaşmıştır.

Bu tehditler ve faşizme karşı emekçi sınıfların ve kitlemizin verdiği mücadele, önümüzdeki, günlerde güçlenerek devam edecektir.

ÜLKE EKONOMİSİNİN SÜRÜKLENDİĞİ ÇIKMAZ:

Emperyalizmin içine düştüğü bunalım ve son bir buçuk yıl içinde emperyalizme bağımlılığı artan ülkemiz ekonomik yapısı, faşizmin kaynaklandığı temeldir. Egemen sınıflar eliyle biçimlenen ek nominin gerek karakteri ve sanayinin yapısı, emperyalizme bağımlılığı pekiştirecek yönde gelişmektedir. Sanayinin gelişmesi için gerekli olan yatırım malları, makina, teçhizat bakımından ithalata bağımlılık giderek artmaktadır. Diğer yandan, kurulu sanayi de dayanaksız tüketime yönelik ve montajcı nitelikte, hammadde ve sermaye yönünden dışa bağımlı olduğundan ithalat gerekleri hızla artmaktadır. Dış ticaretimizdeki açık işçi dövizleri de azalan oranda geldiğinden, son iki yılda giderek büyümektedir. Nisan 1977'de döviz rezervleri Türkiye'nin ancak bir aylık ithalatını kapsayacak düzeye inmiştir.

İthalatın en büyük kalemi hammaddelerdir ve bunun büyük bir bölümünü petrol, demir-çelik oluşturmaktadır. Yanlış bir sanayileşme politikasının bu sonuçları doğaldır. İsdemir çapında bir yatırım miktarı her yıl demir-çelik ithalata için edilmektedir. Yine yanlış bir enerji politikasının sonucu olarak, ülkemizdeki elektrik enerjisi politikasının sonucu olarak, ülkemizdeki elektrik enerjisi üretiminin %50'si petrole dayanmaktadır. Bu fiyat artışı büyük boğutlara varması beklenen petrol ithalatına artıran önemli bir etodir.

Son iki yıl içinde ithalatın finansman kaynaklarına bakıldığında, en fazla artışın % 117 ile proje kredilerinde olduğu görülmektedir. Emperyalist ülkelerin onaylarıyla kurulları tarafından verilen kredilerdeki bu artış bir yandan gelişmeyi o ülkelerin yönlendirilmelerinin, diğer yandan teknik hizmetin Türkiye'ye ithal edilmesiyle proje hizmetlerinde de dışa bağımlılığın arttığını göstermektedir.

Öte yandan, yeraltı kaynaklarımız, son iki yılda, döviz darboğazı nedeniyle artan oranda işlenmeden ihraç edilmektedir. Madencilik ve taşocakları ihracatı, 1975 yılında önceki yıla oranla % 55 artmıştır. Yaşmalanan krom kaynağımızın cevher halinde ihraç edilmesi bu artışın en önemli nedenidir.

Genel olarak emperyalist ülkelere olan borçlar ve bağımlılık çoğalmaktadır. Dövizle ödenecek dış borçlar, 1976 yılında, önceki toplam borca göre % 27 oranında artmıştır. Dövizle ödenecek borçların toplam faizleri, anaparanın % 40'ına yaklaşmıştır. Son 2-3 yılda başvuru ve sanayinin yapısı gereği kaçınılmaz hale gelen DÇM hesaplarındaki dövizlerin % 60'ı bir yıl ve daha kısa vadededir ve faizi, cari faiz hadlerinden % 1.75 oranında daha yüksektir. Dış borçlanmalar için 1976 yılında kötü koşullar kabul edilmiş, döviz sağlamak için DÇM yolu ağırlık kazanmıştır. 1976 Ocak-Kasım ayları arasında Türkiye'ye 700 milyon civarında DÇM girmiştir. Emperyalizm ile bütünleşmiş egemen ittifakın yönlendirdiği, yapısal hiçbir çözüm getirmeyen bu borç, ülkenin yakın geleceğini önemli tehdit etmektedir. Temel yatırım malları sanayinden yoksun bir ülke olan Türkiyeyi, içinde bulunduğu sanayileşme sürecinde giderek daha fazla dışa bağımlı hale gelirken hale gelirken diğer yandan da yabancı sermaye, ülkemizdeki varlığını geliştirmektedir.

Kâr transferinde 1975 yılında, bir önceki yıla oranla % 30'a yakın bir artış meydana gelmiştir. Bu yıl yurdumuza gelen AET yetkilileri "Türkiye'ye doğal kaynaklarımızın işletilmesi için" sermaye göndermek istediklerini bildirmişlerdir.

ÜCRETLİLERİN YOKSULLAŞMASI:

Yukarıda kanıtlarıyla açıkladığımız ülkenin emperyalizme bağımlı kapitalist gelişmesi ve içinde bulunduğu tıkanma durumu, sermaye sınıfının bazı kesimlerinin faşizme olan eğilimlerini güçlendirmiştir.

Bu eğilin, sermaye sınıfının içinde bulunduğu tıkanmayı gidermek için sınırlarına varılan tüketim mali üretiminden, üretim araçları üretimine geçmek zorunluluğu ile beslenmektedir. Büyük ölçekli yatırımların gerçekleştirilmesi için, işçi ücretlerinin dondurulması veya artış hızının yavaşlatılması, gerekli fonların oluşmasına katkıda bulunacaktır.

MESSE işverenlerinin kesin kararlı tavırları bu çabalarını somutlamaktadır.

Gerçekte ülkemizde son yıllarda gelirini ücret veya maaş olarak alan kesimler, enflasyonun etkisiyle, giderek yoksullaşmaktadır. İmplat sanayiinde girdilerin payına bakıldığında, ücretlerin 1970 yılında, 1974 yılına kadar, % 12'den % 10'a düştüğü; buna karşılık kârın % 28, yani toplam ücret ödemelerinin üç katı olarak belirlendiği görülmektedir. Fiyat artışlarının ücret artışlarına bağlanmasının imkansızlığı açıktır. Fiyatların artmasındaki ana nedenlerden biri, tekelci yapıdaki sermayenin düşük kapasite kullanarak darlık yaratması ve fiyatları istediği düseye getirip tekel kârları sağlamasıdır. 1974 yılında montaj sanayii ürünleri iç fiyatlarının dünya fiyatlarının ortalama iki-üç katı olması bunu kanıtlamaktadır.

Diğer yandan Türkiye, fiyat artışlarının en hızlı olduğu ülkelerden biridir ve artışın % 20 dolayında olduğu bilinmektedir. 1971'den 1976 yılına kadar geçen 6 yıllık süreçte, ücretlilerin satınalma gücü % 4.4 oranında artış bulunmaktadır. Aynı dönemde ulusal gelirdeki artış ise % 40.8 oranında olmuştur. 1976 yılında ücretlilerin ulusal gelirden aldıkları pay ise % 10.8 düzeyinde kalmıştır. Fiyat artışları geçinme endekslerine tam yansımada, özellikle büyük kentlerde artışı % 200'e varan kira harcamaları kalemi bulunmadığı halde; 1971, 1972, 1975 yıllarında ücretlilerin satınalma gücünde azalma olmuş, 1976 yılında ise % 2.2 oranında küçük bir artış görülmüştür. Ücret artışlarının verimlilik artışlarının gerisinde kaldığını ve ücretlilerin sürdürü oranının arttığını resmi istatistikler göstermektedir.

Ayrıca enflasyon nedeniyle ücretin mutlak rakamlarla şişmesi, ücretin vergiye giden kısmını, ücretten daha fazla arttırmakta ve gelir dağılımının ücretliler aleyhine daha fazla bozmaktadır. İşçiler ve memurlar, devletin yaptığı araştırmaya göre, en düşük yıllık ortalama gelire sahip olan guruptadır. Devlet memurlarının 1970'deki düzeyde satınalma gücüne sahip olmaları için, bu yıl 12'ye çıkarılan katsayının 17-18 olması gerekmektedir.

TMMOB üyeleri olan mimar ve mühendislerin büyük bir bölümünün, diğer emekçi kesimlerin yoksullaşmasına paralel bir yoksullaşma içinde olduğu açıkça görülmektedir. Üyelerimizin içinde bulunduğu bu durum, bir rasiyanti değildir. Ücretli veya devlet memuru olan teknik elemanın sermaye sınıfı

görevidir. TMMOB'nin uzmanlık alanlarındaki sömürü mekanizmalarına teşhir ve kontrol görevini daha etkin olarak yerine getirebilmesi amacıyla, TMMOB ve Odalarının uzmanlık alanlarıyla ilgili kararlarda söz sahibi olması sağlanmalı, mesleki ve teknik denetim yetkileri arttırılmalıdır.

Önümüzdeki dönemde TMMOB, faşist güçlerin siyasi iktidarı tekrar ele almasına karşı ve siyasi iktidarı elinde, bulunduğu dönemde faşistleştirildiği bedellerin görevden uzaklaştırılması için ve ekonomik-demokratik talepleri doğrultusunda mücadelesine devam edecektir.

TMMOB Genel Kurulu, yukarıda belirtilen talepleri programına alması halinde, CHP hükümetinin güvencesi altına gireceğini vurgular.

Sayı: 138

30.Haziran.1977

ÇALIŞMALARINI TAMANLAYAN, TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ XXII. GENEL KURULUNDA SEÇİLEN YENİ YÖNETİM KURULU, TOPLANARAK GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI.

Çalışmalarını tamamlayan TMMOB XXII. Genel Kurulu tarafından seçilen Birlik Yönetim Kurulu, toplanarak görev bölümü yapmıştır.

Teoman Öztürk'ün yeniden Başkan seçildiği Yönetim Kurulunda, Başkan Yardımcılığına Murat Gültekingil, Sayman Üyelğe ise Bülent Tanık getirilmişlerdir.

Yeni Yönetim Kurulunda görev alan diğer üyelerin adları şöyledir:

Aybare Ungan, Şerafettin Gültekin, Naci Çankaya, Erdal Akman, Mustafa Kurukafa, Aygün Çilingir, Berat Uzel, Ertuğrul Tonguç, Yalçın Çilingir, Uğur Erkan, Melih Törel, Ali Aydemir, İsmet Östunali, Hüseyin Gürcan, Sinan Varol.

Görev bölününden sonra, bir açıklama yapan Birlik Başkanı Teoman Öztürk, şunları söylemiştir:

"XXII. Genel Kurulundan güçlenerek çıkan Birliğimiz, önümüzdeki dönemde de, ülkemizin ve halkımızın çıkarlarını savunan mücadelelerde, daha etkin olarak yer alacak ve payına düşen görevleri yerine getirmek için çalışacaktır."

"Bu inanç ve kararlılıkla göreve başlıyoruz."

Sayı : 139
Tarih: 21 Temmuz 1977

TMMOB ve ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI MUĞLA BÖLGESİNDE ORMAN MÜHENDİSLERİNE YAPILAN BASKIYI KINADI VE BASKILARIN ÜYELERİ VE ÖRGÜTLERİNİ YILDIRAMIYACAĞINI AÇIKLADI.

İçinde bulunduğumuz yıl daha da büyüyerek ortaya çıkan orman yangınları MC tarafından siyasi amaçlarla kullanılmaktadır. Güvenoyu alamayan CHP İktidarı süresince de MC döneminde yerleştirilen kadrolar bir taraftan Danıştay kararlarını uygulamaktan bir taraftan da baskı ve kıyımlarını sürdürmektedir.

1977 yılı içinde bugüne dek çıkan 380 adet yangınla 6000 ha alan yanmıştır. Yanan alan genişliği daha bu ayda geçtiğimiz tam yıl boyunca yanmış toplam alanı 1000 hektarı geçmiştir. Orman varlığımızın bu yok oluşu yanında sözkonusu bölgelerde çalışan üyelerimiz üzerinde baskılar yoğunlaştırılmıştır. MC'nin Orman Genel Müdürü 11.7.1977 tarihinde verdiği bir talimatla orman amanajman heyetlerinde görevli tüm elemanların bulunduğu bölgelerdeki etüd, envanter, plânlama çalışmalarını bırakıp yangın için beklenmelerini istemiştir. Gerak dışardan getirtilen diğer elemanların gerekse amanajman heyeti çalışanlarının araziye ve yangın yörmesindeki köylüleri tanımadıklarından, yararlı olamayacağı açıkken yapılan bu tip uygulamalar, memuru kapıkulu görme zihniyetinin sonucu olduğu gibi amanajman çalışmalarını aksatmayı da amaçlamaktadır. Bu, MC'nin plansız çalışmalarına da tipik bir örnektir. Üre halkının sosyo-ekonomik koşullarının yetersizliğinden ve çarpık kapitalist üretim biçiminin doğal sonucu olarak karşı karşıya getirilen halk-orman ilişkilerinden kaynaklanan yangınların bu ve benzeri tedbirlerle önlenemeyeceği açıktır.

MC'nin tüm çalışanlar üzerindeki baskılarının üyelerimize yansıyan son bir örneği de Muğla bölgesinde çalışan Orman Mühendisi üyelerimiz üstünde gerçekleşmiştir. 11.7.1977 de, Muğla bölgesinde görevli ikiamelaajman heyetine bölgedeki çalışmalarını bırakarak aynı bölgede yangın önleme çalışmalarına katılmasını isteyen Genel Müdür, 14.7.1977 tarihli emriyle iki heyeti Balıkesir Dursunbey ve Çanakkale Beyramiç ve Biga işletmelerine sürmüştür.

MC'nin bu tip uygulamaları bizleri yıldıramayacaktır. Zulüm, baskı ve kıyımlar karşısında TMMOB ve Orman Mühendisleri Odası, halkın çıkarlarını doğrultusunda yürüttüğü mücadeleyi üyelerinden aldığı güçle sürdürecektir.

Sayı :140

Tarih :28.7.1977

TMMOB ve ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI
28.7.1977 YAPTIKLARI ORTAK AÇIKLAMAYLA
ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASININ 23.GENEL KU-
RULUHU ENGELLEMİYE ÇALIŞAN VE SAHTE TOPLA-
LANTI YAPANLARIN YAPTIKLARI TOPLANTININ
DANIŞTAY TARAFINDAN İPTAL EDİLDİĞİNİ AÇIK-
LADI.

TMMOB ve Odaları, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi halkımızın verdiği bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi doğrultusunda yaptıkları çalışmalar sonucu, kamuoyunda kazandığı etkinlikten rahatsız olan egemen sınıfların ve onların silahlı güçlerinin boy hedeflerinden biri oldular.

Geçtiğimiz ve yaşadığımız dönem içinde üyelerimiz kıyıldı, baskıya uğradı, sürüldü, faşist güçlere kurşunlandı, odalarımızın Genel Kurullarına silahlı saldırılar düzenlendi. Yani zulüm, kan ve terör tüm emekçi halk gibi mühendis ve mimarlara ve onların örgütlerine de yönelildi.

Geçtiğimiz dönemde Orman Mühendisleri Odasının 23.Genel Kurulu 12 Şubat 1977 Cumartesi günü, Makina Mühendisleri Odası toplantı salonunda yapılması gerekirken faşist saldırganların toplantı salonunu ve binayı işgal etmeleri nedeniyle yapılamadı. Faşist saldırganların toplantı salonu ve binayı terketmeleri için yetkililere ve sorumlulara yapılan başvurular sonuçsuz kaldı ve Makina Mühendisleri Odasını tahrip ve talan eden işgalciler 21.30'a kadar binada kalarak kendi aralarında bir toplantı yaptılar. Aynı gece, saldırganlar, Orman Mühendisleri Odası merkez binasının kapılarını kırarak işgal ettiler. Jütün bu olaylara karşı yasal genel kurul 13.2.1977 günü yapıldı ve ilerici, devrimci, yurtsever, demokrat orman mühendislerinin başarısıyla sonuçlandı.

Saldırıların amacı belliydi. Egemen sınıflar kıyıla, baskıyla, terörle, saldırıyla, cinayetle ilerici, devrimci, yurtsever, demokrat mühendis ve mimarların halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine katılmasını, bu mücadelenin bir parçasını da kendi alanlarında sürdürmesini önlemek istemektedirler.

Ancak bu yöntemleri bugüne kadar başarıya ulaşmadığı gibi yarın da ulaşamayacaktır.

İşgalciler Orman Mühendisleri Odası merkez binasını bir hafta işgal ettiler. Bu arada Odaya uğrayan ilerici, yurtsever, demokratlar saldırıya uğradı. Yasal yönetimin başvurusu üzerine 24 Şubat 1977 günü Ankara 14. Asliye Hukuk Mahkemesi kararıyla Oda merkezi işgalcilerden boşatıldı. Danıştay da 16.6.1977 gün ve 1977/4025 sayılı kararla 12.2.1977 günü salonda bir grup tarafından yapılan toplantıyı "Anayasa maddesinin öngördüğü demokratik esaslara ve Oda Genel Kurullarının işleyişine ilişkin yasal hükümlere uygun bulunmadığı" yani, "hukuki dayanakta yoksun olduğu" gerekçesiyle iptal etmiştir.

Durumu kamuoyuna duyurur, HAKLI MÜCADELEMİZİN TÜM T ASKI, KIYIM, SALDIRILARA KARŞIN SÜRÜCEĞİNİ, EM EKÇİ HALKIMIZIN VE ONUN BİR KESİMİ OLAN MÜHENDİS VE MİMARLARIN SÜRDÜRDÜKLERİ VE KARARLILIKLA SÜRDÜRECEKLERİ BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN ENGELLENMEYECİĞİNİ, BİR KEZ DAHA YIN ELERİZ.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 141
Tarih : 10.8.1977

MİSS'E KARŞI SÜRDÜRÜLEN GREVDeki İŞÇİLERİ DESTEKLEME AMACI İLE AÇILAN TMMOB DAYANIŞMA FONUNUN ÜYE KATKILARI SÜRÜYOR İLK ANDA TOPLANAN 50.500.-LİRA GÖNDERİLDİ

TMMOB'nin MİSS-İŞ'in MİSS'e karşı sürdürdüğü grevdaki işçileri desteklemek amacı ile kurduğu dayanışma fonuna üye katkıları sürmektedir.

Fonda ilk anda toplanan 50.500.-Lira 9.8.1977 günü gönderilmiş ve TMMOB Başkanı Teoman Öztürk DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'e aşağıdaki telgrafı çekmiştir.

Sayın Kemal Türkler
DİSK Genel Başkanı
Londra Asfaltı, Marmar Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL

MİSS'e karşı sürdürülen grevdaki bütün işçisi kardeşlerinize destek amacı ile açılan TMMOB Dayanışma fonunda ilk anda toplanan 50.500(elli binbeşyüz)lira adanarak gönderilmiştir.

Üyelerimizin bu sombelik desteğinin grevdaki işçilerinize iletilmesinde yardımlarınıza dilerim. Saygılarımla.

Teoman ÖZTÜRK
TMMOB BAŞKANI

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 142

Tarih : 12.8.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ve ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI Dr. CEMAL TALUĞ TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ADANA BÖLGE ŞUBESİ'NİN SİLAHLI FAŞİST KOMANDOLARCA İŞGALİ VE ŞUBE BAŞKANI AKIN ÖZDEMİR'E YAPILAN SALDIRIYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.

Açıklama metni aynı şekilde:

"2.MC'nin işbaşına gelmesiyle tüm çalışanlara ve örgütlerine karşı faşist saldırı ve terör dahada yoğunlaşarak sürmektedir. Etiler ve Tekniği pazara çıkarılmamış, iç ve dış çıkar çevreleriyle büttüleşmemiş, emekçi halkımız ve ülkesinin yanında, yasalardan kendilerine atlatıldığı görevleri-devrimci bir kararlılıkla sürdüren meslek odalarına, halk düşmanı faşist çetelerin saldırıları sürmektedir.

Tüm Demokratik kitle örgütlerini yasal yollarla ele geçiremeyen ve her defasında yurtsever tekaik elemanlardan dersini alan faşist saldırganlar baskı , saldırı ve cinayetlere başvurmaktadır.

En son olarak Ziraat Mühendisleri Odası Adana Bölge Şubesi silahlı faşistlerin saldırısına uğramış, şube Başkanı Akın Özdemir sorbularca yaralanmıştır.

Saldırganlardan altısı suç üstü yakalanmıştır.

Şube Başkanı halen faşistlerin işgalindedir. İlgililerin kaba kuvvete prim vermesi, faşist komandoları daha da cesaretlendirmektedir.

Ancak bilinmelidir ki, faşist saldırılar dün olduğu gibi, bu günde; devrimci ilerici, demokrat teknik elemanların emekçi halkımızın yanındaki kararlı mücadelesini engelleyemeyecektir.

Sayı : 143
Tarih : 16.8.1977

TMMOB EMEKLİ SANDIĞI MÜDÜRLER KURULU
ÜYELİĞİNİN MEMUR TEMSİLCİSİ SEÇİMİ KONUSUN-
DA 16.8.1977 GÜNÜ KAMUOYUNA AŞAĞIDAKİ AÇI-
LAMAYI YAPMIŞTIR;

Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi halkımız üzerinde baskı, terör ve faşist uygulamalar giderek devam ediyor. Siyasi cinayetler, işkenceler, sürüyor, Devlet Kurumları faşist kadrolarla dolduruluyor. Her türlü demokratik haklarımız engelleniyor, demokratik kuruluşlar üzerindeki baskılar yoğunlaşıyor. Öte yandan hayat pahalılığı, işsizlik rüşvet karaborsa artıyor. Emperyalizme bağımlı egemen sınıfların Temsilcisi 2.MC.ekonomik ve siyasi açmasını halkımız üzerine yüklemek istiyor.

Ekonomik-demokratik haklarımızın gasbedildiği, faşist terörün kol gezdiği, çalışanlar üzerinde baskı kıyım arttırıldığı bu dönemde, tüm çalışanların ortak bir dayanışma içinde ve örgütlü olarak verecekleri mücadelelerin gerekliliğine inanıyoruz.

Varolan demokratik hak ve mevzilerin korunması ve yeni demokratik hak ve mevzilerin elde edilmesi mücadelesinin bir parçası olan Emekli Sandığı Müdürlük Kurulu Üyeliği seçiminde,

1- Tüm çalışanların sosyal güvenliğini sağlamak amacıyla kurulduğu söylenen Emekli Sandığının bugünkü çarpık işleviğinden kurtarılabilmesi ve çalışanların yararları doğrultusunda bir işleyişe kavuşturulabilmesi,

2- Ekonomik-demokratik haklarımızın korunabilmesi ve yönetimde çalışmaların söz ve karar sahibi olabilmesi,

3- Ortak ve örgütlü mücadelemizin daha ileri boyutlara ulaştırılabilmesi için,

Tüm ilericilerin adayı AKAY ARSOY' u destekliyor ve üyelerimizin aktif bir şekilde bu güçbirliğine katılmaya çağırıyoruz.

Sayı :144
Tarih :19.8.1977

TMMOB BAŞKANI T.ROMAN ÖZTÜRK 19.8.1977
GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA KİT
ÜRÜNLERİNE YAPILAN VE YAPILACAK ZAMLARA
İLİŞKİN OLARAK BU ZAMLAR EMEKÇİ HALKI-
NIZI DAHA DA YOKSULLAŞTIRACAKTIR"
DEDİ.FASIN AÇIKLAMASININ METNİ AŞAĞIDA-
DIR.

Geçtiğimiz günlerde Tekel Ürünlerine % 100'e ulaşan oranlarda zam yapıldı. Önümüzdeki günlerde de, elektriğe, petrole ve petrol ürünlerine, kömür, demir-çeliğe, kağıda, PTT hizmetlerine, TCDD ve Denizcilik Farkası taşıma ücretlerine değişik oranlarda zam yapılması bekleniyor. Fiyat artışlarını önleyeceklerini, enflasyonu durdureceklerini söyleyen MC partileri, bu zamlarla fiyat artışını durduracak bir yano, hızlandıracaklarını göstermişlerdir.

İME, OECD vb. uluslararası örgütlerin, batıdaki Türkiye ekonomisine yeniden borç ve kredi verilebilmesi için şart koştukları uygulamalar arasında yer alan KİT yasaları, siyasi iktidar tarafından geciktirilmeye başlandı. Geciktiler. Garide bıraktığımız iki buçuk yıl boyunca emekçi halk üzerinde başka ve kötü uygulamaların ekonomik politikası iflas etmiştir. Ülke ekonomisinin çöktüğü sorunları, hergün daha ağırlaşmaktadır.

1977 Mali yılı Konsolide Bütçesi, ilk üç ay sonuçlarına göre 10 milyar TL. açık vermiş durumdadır. Bu dönemde hazine borçlarında 11 milyar TL. artış olmuştur. Günde 6 saatte yakın elektrik kesilmeleriyle ülke karanlığa itilmiştir. Döviz yokluğu, ekonominin her kesiminde ağırlığını duyurmaktadır. Hastalar için en zaruri ilaçlar ve röntgen filmleri bulunamamaktadır. İhracatta önemli bir gerileme vardır. Yılın ilk altı ayında 1977 için programlanan ihracat hedefinin ancak % 42'si gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı hızla artmakta olup, Haziran sonu itibarıyla 37 milyar liraya ulaşmıştır. İhracat ve ithalatın aynı ölçüde sürmesi halinde yıl sonunda dış ticaret açığı 70 milyar lirayı geçecektir. 1977 yılının ilk yarısında ödenen dış borçlar, ihracat gelirlerinin dörtte biri tutarındadır.

KİT'LERİN ÇARPAK İŞLEVİ:

Emperyalist-kapitalist sisteme bağlı ülkemizde, KİT'ler de çarpak kapitalist yapının belli bir unsurudur. Devletin sanayi alanında yatırımları olan KİT'lerin büyük bir bölümünün Etibank, MKEK, TKİ ve DÇİ vb. temel işlevi teknoloji sermaye ve teknik yatırım belli, aralı ve girdi üretmektir. KİT'lerin bir bölümü ise, Et-İzlik, T. İleker Şirketi, Çay-Kur vb. halkın kullandığı ürünleri üretmektedir.

KİT'lerin kaynaklarına yeterli olup, önemli ölçüde emperyalist ülkelerden yüksek faizlerle alınan borç ve kredilerle finanse edilmektedirler. Kaynaklarının yeterliliği için yabancı KİT'ler özel ve yabancı sermaye ile ortak yatırımlara girerek, yerli ve yabancı sermayeye kaynak aktarmaktadırlar. Ekonominin dış bağımlılığı KİT'lerde de somutlanmaktadır. Çokuluslu tekellerden tek tek fiyatlarıyla yatırım belli ve girdi ithal edilmekte, yerli

teknik hizmet kullanılmamakta, mühendislik-müşavirlik hizmetleri için emperyalist ülkelere milyonlar ödenmektedir. KİT'lerin çalışmaları plan-siz-programsız bir biçimde sürdürülmekte olup, otüdüleri yapılmamış, finansmanı sağlanmamış yatırımlarla halkın gözünü boyunmaya çalışmaktadır. İki büyük yıllık HÇ döneminde, binlerce uzman teknik eleman, işçi, memur görevden uzaklaştırılırken, boşalan ve yeni tesis edilen kadrolara iktidar partilerinin yandaşları, doldurulmaktadır.

Bu çarpık yapının sonucu olarak, KİT yatırımları, planlanan tarihlerde tamamlanamayarak gecikmekte, proje maliyetleri artmaktadır. DPT'nin KİT yatırımları üzerinde yaptığı bir araştırmanın sonuçlarına göre, 35 önemli projenin maliyetleri % 119 oranında artmıştır. Bu projelerin ilk yatırım tutarı 31.128 milyon TL. iken, şimdi yeni gecikmeler ve maliyet artışları olmasa, yatırım tutarı 68.286 milyon TL. olacaktır. Örneklersek:

-Karakaya I Jeşi projesinin bitim tarihi 1976 iken, şimdi en erken 1984 olmuştur. İlk yatırım tutarı 2.497 milyon TL. iken, son olarak %166 artışla 6,653 Milyon TL. olarak tahmin edilmektedir.

-Afsin-Elbistan Kömür Çıkartma projesinde 3,367 milyon TL olan proje maliyeti %241 artışla 11,500 milyon TL'ye yükselmiştir.

KİT'LERİN DÖVİZ İHTİYACI KARŞILANMIYOR:

Öte yandan KİT'lerin döviz ihtiyacı da karşılanmamaktadır. Özel sektörün döviz taleplerine öncelik tanıırken, KİT'lerin döviz ihtiyacı, Afsin-Elbistan Santrali projesinde görüldüğü gibi, başka amaçlarla kullanılmakta veya kullanımı geciktirilmektedir. TEK' raporlarında Tunçbilek Termik Santrali I-Projesi, Sayitömer Termik Santrali, Afsin-Elbistan Termik Santrali projelerinde, döviz-ihtiyaçları karşılanmadığı için geciktiği ve proje maliyetlerinin arttığı belirtilmektedir. KİT yatırımlarının nasıl ele alındığının bir göstergesi de, toplam maliyeti 5.600 milyar TL. olarak septanan Yatağan Termik Santrali için 1976'da proje tutarının %5.4'ü oranında 300 milyon TL. ödenek ayrılması ve fiilibereceğinin de, yatırım tutarının binde birinin altında oluşudur.

KİT AÇIKLARI PROGRAMLAMANIN ÇOK ÜSTÜNDE

Bu işleyişin sonucu, bugün KİT'ler büyük açıklarla karşı karşıyadırlar. 1977 Programında KİT'lerin Kaynak-Ödeme farkı 19 milyar TL, yatırımlar için gerekli finansman 62 milyar TL olmak üzere, temini gerekli finansman 81 milyar TL olarak belirlenmiştir. DPT bulgularına göre Kaynak-Ödeme farkı %140 artarak 26.6 milyar TL fazla gerçekleşecektir. Yatırımlarda ise %15 oranında bir gerileme vardır. Bu durumda temini gerekli finansman 98.3 milyar TL olarak septanırken, bulunabilecek finansman kaynakları 55.8 milyar TL. dolayındadır. Buna göre, KİT'lerin finansmanında, 42.5 milyar TL'lik bir açık olacaktır. Bu açığın kapatılması için Zamlar-uygulamaya konulmak üzeredir.

ZAMLARI ULUSLARARASI ÖRGÜTLER ÖNERİYOR:

KİT Ürünlerine san yapılmaması, uluslararası emperyalist örgütlerin, uzunca bir süredir siyasi iktidara dayattıkları bir koşuldur. Seçim sürecinde uygulanan zamlar, bugün Türkiye'ye yeni kredi verilebilmesinin ön koşulları olarak öne sürülmektedir. KİT'lerin zamlarla finansman açıklarını büyük ölçüde kapatması KİT'lerin dış bağımlılığı göz önünde tutulduğunda, emperyalizm açısından olumlu bir gelişme olacaktır. Böylece, KİT'ler emperyalist ülkelere daha büyük ölçüde yatırım malı ve girdi ithal edebilecektir.

Bu Örgütlerin önerileri arasında yeralan devalüasyon da gündemdedir. OECD, IMF vb. Örgütler ayrıca çalışanların ücretlerinin dondurulmasını, yeni vergiler getirilmesini önermektedirler.

Bu öneriler sermaye çevrelerinde olumlu yankılar bulmaktadır. Sermaye Örgütleri ekonomik duruma ilişkin olarak hazırladıkları raporlarda "kemerleri sıkma dönemine girilmesini" önermektedir. Bunun yolları olarak fiyatların yükseltilmesi, yeni vergi tedbirleri getirilmesi ve ücretlerin fiilen dondurulması gösterilmektedir.

Bütün bunlar, çalışanlar zor günlerin beklediğinin göstergesidir. KİT ürünlerine yapılan ve başlayacak zamlar dışısını, tekelci sermayenin ürünlerine yapılacak zamlar izleyecektir. Fiyet artışları zamların yanısıra devalüasyonla da körüklenecektir. Bu uygulamaların sonucunda, sermayenin ürünlerinin fiyatları ve dolayısıyla kârları artarken, çalışanların gerçek ücretleri azalacaktır. Türkiye'nin çarpık kapitalist yapısında, bu enflasyonist kısır döngü sürecinde, çalışanlar daha da yoksulaşacaktır.

SONUÇ VE ÖNERİLER :

Dizler, halkımızdan yana yurtsever mühendis ve sımarlar olarak;

KİT'lerde;

1. Tekelci sermayeye hizmet anlayışına son verilmesinin
2. Dışa bağımlılığının ortadan kaldırılmasının ve yerli teknik gücün kullanılmasının
3. Ürünlerin tüketiciye doğrudan ulaştırılarak aracı ve stokçuların etkinliklerinin kırılmasının.
4. Yönetimin çalışanlarca gerçekleştirilmesinin
5. Tüm sendikaez kamu personeline olduğu gibi KİT çalışanlarına da toplu sözleşmeli-grevli sendikal haklar tanınmasının
6. Halkın kullandığı ürünlere devlet subvansiyonun sağlanmasının
7. KİT'lerin yabancı ve özel sermayeye kaynak aktaran ortak yatırımlarının taafiye edilmesinin

Gerekli olduğunu vurguluyoruz.

10.9.1977
Sayı: 145

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ "ZAMLAR" KONUSUNDA GÖRÜŞLERİNİ
AÇIKLAYARAK, "EKONOMİK KRİZİN FATURASI-
NIN EMEKÇİ HALKA ÖDETTİRİLMEK
İSTENDİĞİNİ" BELİRTTİ.

Türkiye ekonomisi bugün kendini döviz yokluğu, dış ticaret açığı, enerji krizi ve üretim yetersizliği vb. şeklinde gösteren bir iflesin içindedir. Emperyalizme bağımlı bir şekilde, çarpık olarak geliştirilen kapitalist yapının beklenen bir sonucu olan bugünkü durumun kurdulmak için hakim sınıflar emperyalizmle bağlarına pekiştirmek zorundadırlar. IMF (Uluslararası Para Fonu) heyetinin ziyaretinin anlamı budur. IMF'nin dayattığı önerilerin ardında yatan hakim sınıfların kısa vadeli ferahlamaları için ekonominin emperyalizme daha fazla bağlanması ve halkın daha fazla soyulması yollarının araştırılmasıdır. Son yapılan zamlar ve beklenen devaliasyon hayat pahalılığının, yoksulluk ve işsizliğin olağanüstü artması sonucunu doğururken hakim sınıfların neden olduğu krizin faturası emekçi halkın sırtına yüklenmektedir. Yapılan son zamların en göze batan niteliği bu zamların hemen tüm temel ihtiyaç maddelerine yansıtacak şekilde olmasıdır. Bu yolla da tekelleri sermayenin yeni bir zam ve sömürü furyasına zemin hazırlanmış olmaktadır. Bu zamların ardından gelecek olan "istikrar ve kemer sıkma" tedbirleriyle emekçi halkın ekonomik demokratik talepleri engellenmek istenmektedir. Asgari ücret ve katsayıda görülen uygulamalar, fiilen kaldırılan ikramiyeler, bir türlü çıkmayan asgari geçim indirimi bunun ilk işaretleridir. Emekçi halk kesimlerinden susmaları ve zamların yükünü omuzlamaları istenmekte, buna karşı çıkanlar faşist baskılara maruz kelmektedirler. Bütün bunlara karşı sermayenin teşvik tedbirlerinin arttırılması da dikkat çekicidir.

Yıllardır üyelerinin ve halkın çıkarlarını savunan TMMOB olarak son ekonomik krizin düzenin sonucu olduğunu, bunun faturasının emekçi halkımıza ödettirilmek istendiğini ve bu düzen içinde ekonominin sorunlarının çözümsüz olduğunu tekrar vurguluyoruz. Bundan önce olduğu gibi bundan sonra da emperyalizme bağımlılığı arttıracak bütün girişimlere karşı çıkacağız. Ücretlerin ve ekonomik haklarımızın kısıtlanmasına karşı bundan sonra da bütün gücümüzle mücadele edecek, bağımsızlık ve demokrasi savaşına daha büyük bir güçle sarılacağız.

13 Eylül 1977

Sayı : 146

TMMOB ve 18 ODASI ENERJİ BUNALIMI
KONUSUNDA YAPTIKLARI AÇIKLAMADA,
"ÜLKEMİZİN ENERJİ SORUNUNA SERMAYE
İKTİDARLARI ÇÖZÜM GETİREMEZ "
DEDİLER

Enerji bunalımının yoğunlukla kendini hissettirdiği günler yaşıyoruz. Burdan, Ülkemizde varolan çarpık kapitalist yapının sürekli bunalımlarının bir sonucudur. Karanlıkta gözgözü görmek olunca yönetim kadrolarında ve iş çevrelerinde bir telaştır başlıyor. Elektrik enerjisi tüketiminde kişi başına 448 kwh gibi bir ortalama ile Avrupa'da son sıralarda yer alan Ülkemizde, bir yandan ağır sanayi hamleleri için lüke lambalar ışığında toplantılar yapılırken, bir yandan da acil çözüm önlemi olarak "Uç lambadan birini söndür" önerisi getiriliyor. Ağır bunalımlı dönemlerin paket çözümlerinden biri yineleniyor; gaz türbini. Bu zor günleri özellikle sanayi çevrelerine hissettirmeden geçirmek için iş saatlerinin değiştirilmesi ise bir başka önlem olarak ileri sürülüyor. Sermayenin yetkili ağızları nedenler üzerinde durmanın anlamsız olduğunu, acil çözüm yolları bulunması gerektiğini belirtiyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın İnan da bu yaklaşıma katılıyor ve 1 Ağustos tarihinden itibaren tüm sorumluluğun kendisine ait olduğunu açıklıyor. Oysa sorumluluklardan böylesi kolay kurtuluş olası değildir. Kaldı ki sorumluluk birey olarak kişilerin değil o kişilerin mensubu oldukları, yıllardır dışı bağımlı bir enerji politikası izleyen egemen sınıflardır. Üzerinde konuşulmaktan kaçınılan nedenler var oldukça, sonuç değişik boyutlarda da olsa hep yinelenecektir.

TMMOB ve ilgili Odaları olarak yıllardan beri bu konuda yöneticileri uyarıcı, kamuoyunu aydınlatıcı açıklamalar yapmaktayız. Mevcut ekonomik ve politik ortamda köklü çözümlerin getirilmeyeceği olgusuna karşın, yinede 1977 ortasında Türkiye'nin genel enerji durumunu gerçek boyutlarıyla kamuoyuna duyurmayı borç biliyoruz.

KÖMÜR REZERVLERİMİZ TAM OLARAK BİLİNİYOR.

Türkiye'nin birincil enerji tüketiminde 1975 yılı dağılımı, kömür %22, petrol %47, hidrolik %5 ve Odun-tezek %26 olarak gerçekleşmiştir. Enerji kaynaklarımız incelendiğinde tüketimde ki dağılımın sağlıksızlığı ortaya çıkar. Kömür kaynaklarımız her ne kadar bu maddede zengin ülkelerinkine kadar bol değilse de, gereksinimlerimizi karşılayabilecek olanaklar yaratılabilecek durumdadır. Gerçekte kömür rezervlerimiz tam olarak bilinmemektedir. En fazla bilinen rezervler kamu kesimi elindedirler. Kamuda aranan bir kaç saha dışında özel kesim rezervleri konusundaki

bilgiler olasılıklara dayanmaktadır. Kamu ve Özel kesim Üretimleri ellerinde bulunan rezervlere göre karşılaştırıldığında Özel kesimde önemli miktarda atıl kapasite olduğu dikkati çekmektedir.

Bu güne dek Ülkemizde sağlıklı ve gerçekçi bir kömür politikası, Üretim - tüketim planlaması uygulanmamış, gereken yatırımlar zamanında yapılmamıştır. Kömür güncel yönlendirmelere göre kullanılmı, ısınma-ısıtma gereksinimi açığı büyük boyutlara ulaşmıştır. Isınma-ısıtma kesiminin ihmali sonucu bu gün yakacak odun potansiyelinin iki kati ısınmada kullanılmakta, tarımda büyük değer yaratabilecek hayvan gübresi tezekk olarak yakılmaktadır. 1979 yılında devreye alınması planlanan Soma, Yatağan, Çan, Kangal ve Orhanlı termik santral sahalarının Özel mülkiyetten kamuya devrinin gerçekleştirilmemiş olması, santrallerin yapımları + finansansa bile işleyecek kömür bulamamaları sonucunu doğuracaktır.

Kömür yataklarımız kamulaştırılmmalı, miktar ve özellikleri saptanmalı, bunlara göre kullanım yerleri belirlenmeli ve özkaynaklarımıza dayalı, akılcı ve uygulanma olanağı olan bir merkezi plan uyarınca değerlendirilmelidir.

İHRACAT GELİRLERİNİN YUZDE 60'ı PETROL İTHALİNE AYRILIYOR.

Ülkemiz 75 milyar kwk ile Avrupa Ülkeleri arasında su potansiyeli yönünden 4. gelmekte ancak bu potansiyelin yalnızca %9'undan yararlanabilmektedir. Bu arada halen kullanılmakta olan su potansiyelinin %60'ını Keban'ın oluşturduğunu söylemekte yarar var.

Sugücü kaynaklarımız böylece bol iken ve bu yolla elektrik üretimi, diğer kaynaklara oranla çok daha ucuz iken, enerji üretimimiz büyük ölçüde petrole dayandırılmıştır. Petrol hakim sınıflar için kolay enerji, emekçi halkımız için pahalı enerjidir. Petrol üretimimiz uzun süredir 3 milyon ton düzeyindedir. Bu kısıtlı Üretim karşın, AP'nin damgasını vurduğu

1965-1975 döneminde enerji tüketimi %27 artarken, petrol tüketimi %80 artmıştır. Günümüzde ihracat gelirlerinin %60'ını petrol ithaline yetiren Türkiye, paramızın sürekli değer kaybetmesini de gözönünde tutan kaba bir hesaba, 1980'de ihracat gelirlerinin %75-80'ini petrole vermek zorunda kalacaktır. Türkiye enerji gereksiniminin yarısını petrole bağlamakla öyle bir kapana girmiştir ki Batı Ülkelerinde uygulanan geçici kısıtlama önlemlerinin hiç biri enerji bunalımına çözümler getiremeyecektir.

Petrole yapılan zam tüketicilere büyük oranlarda yansımaktadır. Gerçekte petrol fiyatlarının yıllardır sübvansiyeye edilmesi sonucu halkın cebinden çıkan para, şimdi zamla fiyatlarla doğrudan görünür şekilde halka öde+tilenecektir. Yıllardır halkın sırtından desteklenen ucuz petrol'ün 1/4'ini

ve ayrıca petrol'den üretilen elektriğin (ki toplam elektrik üretiminin 1/3'ü eder) 3/4'ünü kullanan sanayi kesimi ise ancak kârdan zarar etme durumundadır. Şurası da açıktır ki, tekelci sermaye petrole gelen zammı öne sürüp, ürettiği mallara karşı zamları yaparak kârına arttırma yoluna gidecektir.

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ ÜRETİMİN YÜZDE 20'SİNİ KARŞILARKEN, ELEKTRİK ENERJİSİ TÜKETİMİNDE ANCAK YÜZDE 3 ORANA SAHİP.

Türkiye'de elektrik enerjisi istemi yaklaşık olarak her yıl %15'lik bir artış göstermektedir. Bu artış her 6 yılda bir elektrik üretim tesislerinin iki hatına çıkarılmasını gerektirir. Yıllardır izlenen yanlış enerji politikası sonucu bugün ülkemizde halkımızın ancak %50'sine elektrik enerjisinden yararlanma olanağı sağlanmıştır.

Aslında elektrik enerjisi üretimi için önemli parasal kaynaklar ayrılmaktadır. 1976 yılında elektrik üretiminin %30'unun gerçekleştirildiği petrol ürünleri için 1.6 milyar TL döviz olarak dışarıya aktarılmıştır. Gene aynı yıl gaz türbinlerinde kullanılan motorin için ödenen para, yakıtı ödenen tüm paranın (2.1 milyar TL) %22.5'liğini oluşturmakta, buna karşılık sağlanan üretim de tüm elektrik üretiminde ancak %4'lük bir pay almaktadır.

Bölgelere göre üretim ve tüketimin dengelenmesi de yanlış enerji politikasının bir başka görünümünü vermektedir. Toplam tüketimde %38 pay alan Marmara bölgesi, toplam enerji üretiminin ancak %20'sini karşılamakta, buna karşın toplam tüketimdeki yarı %3 olan Doğu Anadolu'da, üretimin %20'si yapılmaktadır. Sermaye iktidarlarının yanlış üretim tercihi, dengesiz tüketim politikası, sektörü bu gün içinden çıkılmaz bir darboğaza sokmuştur. Bu durum ortadayken "bir ayda elektrik enerjisi sorunu ortadan kalkacaktır" demek gerçekçilikten uzaktır.

Yukarıda özetlenen enerji kaynaklarının durumunu değerlendirdikten sonra bu kaynakların belli başlı kullanıcıları olan ulaşım ve sanayi kesimlerini de kısaca irdelenmekte yarar vardır.

YANLIŞ ULAŞIM POLİTİKASI VE ÇARPİK SANAYİLEŞME ENERJİ TÜKETİMİNDE İSRAP YOL AÇIYOR.

Ülkemizde büyüyen otomotaj sanayisinin bir sonucu olarak karayolu taşımacılığı büyük bir akaryakıt israfına yol açmaktadır. Maliyet yönünden avantajlı açık olan demiryolunun yolcu taşımacılığındaki payı %8, yük taşımacılığındaki payı ise %26, gibi düşük düzeylerde dir. Özendirilen özel oto ile seyahat ise ülke ekonomisine otobüs ve trenden 5-6 kat fazlaysa mal olmaktadır.

Linyit %19'unu, petrolün %25'ini, elektriğin de %74'ünü tüketen sanayi kesimi dışa bağımlı, tekelci, montajcı ve tüketim malları üretimine dönük bir yapıdadır. Sanayi kesiminde elektriğin en çok kullanıldığı alanlar özel kesimin egemen olduğu gıda masrubaat, tekstil, deri giyim vb. dallardır. Temel sanayi diyebileceğimiz yerlere, sanayi elektrik kullanımının %36'sı düşmektedir. Bir başka deyişle devletçe maliyetinden ucuz olarak satılan enerji aslında tüketim sanayiini geliştirmek için kullanılmaktadır. Istikbal bu tür sanayi ardından zorunlu olarak yeni enerji israf alanları da getirmektedir. Öte yandan en çok elektrik enerjisi gereksinimi duyan ağır sanayi kuruluşlarından biri olan Seydişehir Alüminyum Tesisleri ise bir türlü geliştirilmemektedir.

Sermaye bu gün üretimi yapabilmek için istediği enerjiyi aslında uluslararası tekelci sermayeyle birlikte kendi kârını korumak için istemektedir. Sermaye gücünü üretim neteliğinden değil, emperyalist-kapitalist dünyadan almaktadır. Sermaye sınıfının kalkınmaya katkısı olmadığı gibi, onun en büyük engelidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

- Öz kaynaklarımıza dayalı bir enerji politikası izlenmelidir.
- Enerji üretiminde kullanılan tüm kaynaklar kamulaştırılmalıdır.
- Kaynaklarımızın rezerv ve özellikleri bilimsel uygulamalarla ivedilikle saptanmalı ve bunlara göre en uygun kullanım yerleri belirlenmelidir.
- Enerji üretimini yurt gerçeklerine uygun bir merkezi plan uyarınca ve kamuca gerçekleştirilmelidir.
- Isınma-ısıtmaya gereken önem verilerek, yakacak odun potansiyeli üstündeki odunun yakıt olarak kullanılmasını engelleyecek önlemler getirilmeli, hayvan gübresinin tarımda kullanılması amacıyla diğer yakıtlarla ikamesi sağlanmalıdır.
- Lüke ve pahalı ulaşım yöntemleri terkedilerek, demir ve denizyolu taşımacılığı geliştirilmelidir.
- Enerji kayıplarını azaltmak ve bölgelerarası dengeyi sağlamak amacıyla sanayi planlamasında enerji üretim merkezlerinin yarı gözönüne alınmalıdır.
- Elektrik enerjisi üretiminde fuel-oil santralleri ve gaz türbinleri gibi dışa bağımlı ve pahalı üretim modelleri terkedilmelidir.

Tüm bu öneriler gerçekleştirilmeden enerji sorununa kalıcı çözümlerin getirilmesi beklenemez. Kolay ve kısa vadeli çözümler peşinde koşan sermaye iktidarlarıncas enerji sorununun giderilmeyeceği açıktır.

Sayı : 147
29.Eylül 1977

MC'NİN ENERJİ BUNALIMI NEDENİYLE SEYDİŞEHİR ALÜMİNYUM TESİSLERİNDE ÜRETİMİ KISITLAMASIYLA İLGİLİ OLARAK TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) VE BİRLİĞE BAĞLI METALURJİ, ELEKTRİK, KİMYA, MADEN MÜHENDİSLERİ ODALARININ 27.9.1977 GÜNÜ YAPTIKLARI ORTAK PASIN TOPLANTISINDA TMMOB İAŞKANI TOGMAN ÖZTÜRK "T EKİLCİ SERMAYENİN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDAKİ" HERÜÇ LAMTADAN FIRINI SÖNDÜR "POLİTİKASI PRATİKTE" HERÜÇ DEVI ET İŞLETİM SİNDE FİRINI DURDUR"TEÇİMİNDE SOMUTLAŞMIŞTIR" DEDİ.TOPLANTIDA,AYRICA TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASININ HAZIRLAMIS İLULUNDOĞU ALÜMİNYUM RAPORU İASINA DAĞITILDI.

MC İktidarı geçtiğimiz günlerde aldığı bir kararla, enerji sıkıntısı gerekçesiyle Etibank Seydişehir Alüminyum Tesislerinin Üretimini % 50 oranında düşürdü.Eu tesisler,yeterli enerji sağlanamaması nedeniyle uzun süre tam kapasite ile çalıştırılamamış ve ancak 1977 yılı başında son elektroliz Ünitesinin de devreye girmesi ile tam kapasiteye ulaşabilmişti.

Seydişehir'de Alüminyum Üretimine ilk aşaması olan Albmine Üretimi 1973 yılında gerçekleştirilirken, sıvı alüminyumun elde edildiği 4 adet elektrolizhane gecikmelerle her yıl birer ünite olarak Eylül-1974, Ekim 1975, Eylül 1976 ve 1977 başında devreye girmiş ve bölüm dört yıl gecikmeyle 1977 başında tam kapasiteye ulaşmıştır.Ancak alınan son kararlar tesislerin üretimi tekrar yarı yarıya düşürülmektedir.

ALÜMİNYUM TESİSLERİNİN ENERJİ GEREKSİNİMİ İYÜK ÖLÇÜDE GAZ TÜRBİNLERİNİ DAYANDIRILMIŞTIR.

Alüminyum Üretimi yüksek miktarda elektrik enerjisi gerektirmektedir. (1 ton alüminyum üretimi için 15-16 bin KWH).Bu nedende ekonomik bir üretim ancak ucuz elektrik enerjisi kaynaklarından yararlanılması halinde olanaklıdır.Dünya alüminyum üretimi enerjinin bol ve ucuz olduğu bölgelerde yoğunlaşmıştır.Alüminyum sektöründe birim enerji fiyatları Avrupa'da ortalama 14,4, Amerika'da 9,6 kuruş iken ülkemizde son zamanlar öncesinde 40 kuruştur

Ancak bu fiyat,ulusal enerji sisteminden alınan enerji için geçerlidir.Oysa bugüne değin tesiste kullanılan enerjinin büyük bölümü gaz türbinlerinden sağlanmıştır.Gaz türbinlerinde üretilen enerjinin KWH maliyeti ise 140 kuruşun üstündedir.

Ani elektrik kesilmelerinde çabuklukla devreye sokulmak için kurulmuş olan gaz türbinleri enerji yetersizliği ve kesintileri nedeniyle tesislerin enerji gereksiniminin karşılanmasında temel bir kaynak olmuştur.

Enerji gereksiniminin 1975'te tamamına yakını gaz türbinlerinden karşılanırken bu oran 1976 sonunda % 40, olarak gerçekleşmiştir.

Gaz türbinlerinden elde edilen enerjinin kullanılan toplam enerji içindeki bu büyük payı bugün de sürmektedir. Enerji gereksiniminin büyük bir bölümünü gaz türbinlerinden karşılayan Seydişehir Alüminyum Tesislerinin ulusal enerji sistemine (enterkonnekte sistem) büyük yük olduğunu iddia etmek yukarıdaki gerçeği gizlemek amacıyla taşınmaktadır.

Alüminyum tesisleri için enerji yetersizliği yeni bir sorun değildir. Enerji sıkıntısı bugüne değin kendisini Ünitelerin zamanında devreye alınmaması, sık sık enerji kesilmesi ve üretimin büyük ölçüde gaz türbinlerinden elde edilen enerjiye dayanırılması biçiminde hissettirmiştir. Ülkemizde uygulanan enerji politikası sonucu alüminyum tesislerini bu güne değin içinde düştüğü çökme son karar ile doruğuna ulaştırmıştır.

TEKELCİ SERMAYENİN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDAKİ "HER UÇ LAMTADAN İRİNİ SÖNDÜR" POLİTİKASI, İDÖLECEK PRATİKTE "HER UÇ DEVLET İŞLEM SİNDEN İRİNİ DURDUR" DİÇİMİNDE SOMUTLAŞMIŞTIR.

Öte yanda Ülkemizdeki hidro elektrik ve linyit potansiyeli değerlendirilmeyen enerji sorununa bir çözüm olarak getirilen ve petrol ürünleri tüketen yeni gaz türbinlerinin kurulması, ülkemizin dışa bağımlılığını artırıcı ve ulusal çıkarlara ters bir girişimdir.

ALÜMİNYUM ÜRETİMİ YARDIMCI HAMMADDELER YÖNÜNDE DİŞA BAĞIMLIDIR.

Bu söylenenlerden Seydişehir'deki tek sorunun enerji sıkıntısı olduğunu sanılmamalıdır. Bugüne değin, sermayenin iktidarlarınca yaratılan birçok sorunun birikimi sonucu tesislerin içinde düştüğü çökme, enerji sorununu "perdesi altında gizlemek istenmektedir. Enerji sıkıntısı bugün tesislerin başlıca sorunlarından biri olarak birlikte tek tek sorun değil.

Tesislerin en önemli sorunlarından biri de yardımcı hammaddelerdir. Alüminyum üretiminin en önemli girdisi olan boksit cevheri dışındaki çoğu ülke içinde üretilebilecek yardımcı hammaddeler, yıllardır hiçbir şekilde alınmadığı için yüksek fiyatlarla batılı tekellerden ithal edilmektedir. Dünya Alüminyum üretiminin önemli bir bölümünü kontrol eden ALCAN, KAISSER, PETCHINEY, ALUSUISSE, MONTEDISON gibi çok-uluslu tekeller, bunların başında gelmektedir.

Üretimin hammadde yönünden çok-uluslu tekellere bağımlı olması nedeniyle önemli miktarda döviz bu tekellere akmakta öte yandan da zamanında yeterince ithalat yapılmadığı için üretim zaman zaman aksamaktadır.

YÜKSEK MALİYETLİ ALÜMİNYUM ÜRÜNLERİ DÜŞÜK FİYATLARLA ÖZEL SEKTÖRE DEVREDİLMEKTEDİR.

Enerji ve ithal edilen girdi fiyatlarının yüksek oluşu nedeniyle ülkemiz alüminyum üretim maliyetleri dünyada ki fiyatların çok üstündedir. Ancak, maliyetlerin düşürülmesi yönünde çalışmalar alınmaktadır.

Diğer beşimlilik, çarpık vergilene düzeni vb nedenlerle, yüksek maliyetlerle üretilen alüminyum, maliyetlerin çok altında fiyatlarla, sermayeye devredilmekte, doğan zarar emekçilerden alınan vergilerden oluşan bütçeden karşılanmaktadır..

Örneklere 1976 yılında maliyeti 29.000.TL./ton olan döküm ingotu 15.400 TL/ton fiyatla, maliyeti 35.000 TL/ton olan işleme ingotu ise 17.150 TL/ton fiyatla satılmıştır. Ayrıca Etibank'ın uyguladığı vadeli satış rejimi fiyatların gerçekte daha da düşük olması sonucu vermektedir. Alüminyum işleyen özel sektör için bu fiyat düzeyi uzun süre yeterli bir oranı sağlamıştır. Bu arada Etibank Alüminyum Tesislerinin durumu incelenmelidir. 1975 yılı zararı 583 milyon TL, 1976 yılı zararı 1.139 milyar TL olmuştur. 1977 yılı için "Programlanan zarar" ise 1,1266 milyar TL'dir.

BU SÖZCÜĞÜN TAM ANLAMıyla "PROGRAMLANMIŞ" İİR ZARARDIR. DA ŞKA İİR DEYİŞİTİR: İİR KAMU KURUMUŞU OLAN ETİBANK, KAMU ELİYLE TOPLANAN FONLARI TEKELCİ SERMAYEYE AKTARMAK ÜZERE PROGRAMLANMIŞTIR.

Sermaye iktidarlarının uyguladığı ekonomik politikanın alüminyum üretim sürecinde ki sonucu, çalışan tesislerin durdurulması, hammadde ithalatında sonra alüminyum ithalatının da kısıtlanması, Sıyışchirdeki faşist terör uygulamalarıyla binlerce işçi ve teknik elemanın kıyılması ve çalışmayan tesislerin faşist çeteler için bir barınak haline getirilmesi olmuştur.

Alınan son kararlar, yurt-içi alüminyum üretim kısıllıkta ve üretimle talep arasında doğan açığın ithalatla kapanması planlanmaktadır. Üretimin kısıllması, enerji bunalımına hiç bir çözüm getirmeyeceği gibi, yurt dışına ödenen döviz tutarını daha da arttıracaktır. Bu uygulama hiç bir sorunu çözülmemeyeceği gibi, yeni sorunlar getirecektir.

Sermaye iktidarlarının bugüne değin bilinçli olarak yarattıkları bu tabloyu olumlu yönde değiştirmeleri ve yaratılan sorunlara çözüm getirmeleri ise mümkün değildir.

BASINA AÇIKLAMA

2.10.1977

148

TMMOB

TURK MUHENDIS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
VE BİRLİĞE BAĞLI MAKİNA VE ZİRAAT MÜHEN-
DISLERİ ODALARI ÜYELERİNİN UGRADIĞI SON
BASKI VE KIYIM UYGULANMALARI HAKKINDA
2.10.1977 GÜNÜ BASINA YAPTIKLARI ORTAK
AÇIKLAMADA KIYIMLAR KONUSUNDA BİLGİ VER-
MİŞ VE "BASKILAR, ÜYELERİMİZİ VE ODALARI-
MIZI YILDIRAMIYACAKTIR." DEMİŞLERDİR.

Açıklama Metni Şöyledir :

Egemen sınıfların çıkarları doğrultusunda her gün yeni bir kararla, emekçi halkımızın yaşamını daha da karanlığa götüren MC partileri devlet kadrolarının faşistleştirilmesine de hız vermiştir. Bu süre içinde namuslu, ilerici devrimci mühendis ve mimarlar, hiç bir yasal neden gösterilmeksizin yerlerinden alınmakta, sürülmekte ve kıyılmaktadır.

II. MC'ile kıyım ve baskılar yeniden hız kazanmıştır. Aralarında oda yöneticilerinin de bulunduğu bir çok mühendis ve mimar kıyıma uğramıştır.

Örneklerecek,
TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası, İzmir Bölge Şubesi Başkanı Çetin Selçuk İzmir'den Urfa'ya, İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Ali İhsen Ozer İzmir, Diyarbakır'a, Adana Bölgesi Şubesi Başkanı Akın Özdemir Adana'dan Artvin'e, Adana Şubesi Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Pikret Moray Adana'dan Tokat'a, eski yöneticilerden Celil Aygül Ankara'dan Adıyaman'a oda Üyesi Kurtcebe Tersakeloğlu Ankara'dan Tunceli'ye, Hüseyin Cahit Erler İzmir'den Konya'ya sürülmüştür.

Çetin Selçuk ve Celil Aygül, I. MC döneminde de sürülmüşler, sürgün kararlarına ilişkin olarak Demiştoy'dan yürütmeyi durdurma kararları alınmıştır. II. MC bu kararları uygular gibi görünüp, yeniden sürgün kararlarını yürürlüğe koymuştur.

Öte yanda, Sümerbank'ta çalışan Makine Mühendisleri ne de son günlerde yoğun bir baskı uygulanmakta, ilerici devrimci mühendisler kıyılarak yerlerine işsizler tarafından doldurulmaktadır. Şöyleki; Sümerbank Adana fabrikasında çalışan Makine Mühendisleri Odası Adana şubesi 2. başkanı İsmet Apek Adana'dan Ankara'ya, Adana Şubesi eski yöneticisi Mustafa Kılıç Adana'dan Ankara'ya, sürülmüştür. Sümerbank Adana fabrikalarında çalışan ve Haziran'da Adıyaman'dan Adana'ya sürülen makine mühendisi Beyazıt Sertdemir'de dört ay sonra Adana'dan Erzurum'a sürülmüştür. Sümerbank Diyarbakır fabrikalarında çalışan MMO. Üyesi tekstil mühendisi Selhaddin Uçar'da, fabrika önünde faşistlerin saldırısına uğramış ve yaralanmıştır.

Biz, TMMOB ve TMMOB'ye bağlı Ziraat ve Makine Mühendisleri Odaları, olarak Üyelerimize yapılan bu baskıların Üyelerimizi ve bizleri yıldıramayacağını kamuoyuna bildirir, Ülkemizin ve halkımızın çıkarları doğrultusunda mücadeleyi sürdürmeye kararlı olduğumuzu vurgularız.

Sayı : 149
Tarih : 6 Ekim 1977

DANIŞTAY, TÜRK STANDARTLAR ENSTİTÜSÜNÜN
1976 GENEL KURULUNU İPTAL ETTİ.

KONUyla İLGİLİ OLARAK 6.10.1977 GÜNÜ
PASINA TİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI
TEOMAN ÖZTÜRK "SERMAYE KESİMLERİNİN TSE
DİĞER GİRİŞİMLERİNİN HUKUK DIŞILIĞI KA-
Nİ İPTALDIR" DİDİ.

Olaya ilişkin haber ve açıklama aşağıda verilmiştir.

DANIŞTAY TÜRK STANDARTLAR ENSTİTÜSÜNÜN 1976 GENEL KURULUNU İPTAL ETTİ.

Türk Standartlar Enstitüsünün (TSE) 31 Mayıs 1976'da yapılan Genel Kurulu, Genel Kurulda temsil edilen Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) açtığı iptal davası sonucu, Danıştay 12. Dairesinin 1977/1567 sayılı kararıyla iptal edilmiştir.

Danıştay'ın iptal kararında, konuyla ilgili olarak

1. TSE Genel Kuruluna katılacak temsilcilerin,

a. Üniversitelerin ilgili bölümleri ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden,

b. Ticaret, Sanayi, İmar-İskan ve Standartlar ilgili bakanlıklar ve bu bakanlıklara bağlı kuruluşlardan

c. Türkiye Ticaret, Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile TSE gelirlerine katılan oda ve borsalar, standartlar ilgili bankalar ve özel kuruluşlardan gelen üyelere oluşacağı ve bir gruptaki temsilci sayısının, diğer iki gruptaki temsilci sayısının toplamını geçmeyeceğinin yasal bir hüküm olduğu belirtilmektedir. Kararda, bu yasal zorunluluğa rağmen, Genel Kurulda bu usule uyulmadığı anlatılmakta ve üçüncü gruptaki temsilcilerin sayısının diğer iki gruptakilerin toplamını aştığı için "Genel Kurulun teşekkülünün yasa hükmüne açıkça aykırı olduğu" vurgulanmaktadır.

2. TSE Organlar Yönetmeliğine göre, genel kurul çağrılması Yönetim Kurulunca kararlaştırılan üyelerin genel kurulun tasvibine sunulacakları ve ancak bir sonraki genel kurula katılabileceklerinin öngörülmesine rağmen, TSE 1976 Genel Kurulunda bu ilkeye uyulmadığı genel kurul ilk defa iştirak eden 12 üyenin, toplantının usulsüz olarak katıldıkları açıkça ortadadır" denilmektedir.

3. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyesi olduğu halde Genel Kurula Gaziantep Ticaret Borsası temsilcisi olarak katılan ve halen TSE Yönetim Kurulu Başkanı olan Şadi Fehlivanoğlu'ya ilişkin olarak;

4. Ada geçen şahıs ise Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyesi olduğuna göre Gaziantep Odalar Birliğinin personeli veya üyesi bulunduğunu kabule olanak yoktur. Zira üyesi bulunduğu kurulun-personel yönetmeliğinin 9. maddesine göre kurul üyeleri için başka hizmet ve iş-yasağı vardır. Bu nedenle ücretli personel olamaz. Diğer Yabancı Borsa'ya kayıtlı tacir olmadığına göre meslek komitelerinde de görevi olamaz. Şu hale göre anılan kişinin TSE Organlar Yönetmeliğinin 5. maddesinin aradığı niteliği taşımadığı açıktır. Bu durumda anılan kişinin genel kurula iştiraki de yasa hükümlerine aykırıdır" denilmektedir.

Danıştay 12.Dairesesinin kararında bu gerekçeler sıralandııkları sonra, " 132 sayılı Yasa hükümlerine ve bu yasaya dayalı yönetmelik hükümlerine aykırı olarak yapılan genel kurulun iptaline" karar verildiği açıklanmaktadır.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KONUYLA İLGİLİ OLARAK "SERMAYE KESİMLERİNİN TSE'DEKİ GİRİŞİMLERİNİN HUKUK DİŞİMLİĞİ KANITLANMIŞTIR" DİDİ.

Teoman Öztürk'ün açıklaması şöyledir.

Bir dizi usulsüzlüğün yapıldığı TSE 1976 Genel Kurulu Birliğimizin açtığı dava sonucu Danıştayda iptal edilmiştir. Ancak bugün 1976 Genel Kurulunda seçilen kişiler TSE Yönetim Kurulundadır ve devlet memuru olduğu halde kendisinin tacir olduğunu iddia eden Şadi Pahlivanoglu 'da TSE Yönetim Kurulu Başkanıdır. 1976 Genel Kurulunda, gelişmelerle, hız kazanan ve bir kamu kuruluşu olan TSE'in sermayenin sözcüğü haline getirilmesini yönetilen girişimin hukuka aykırılığı belgelemiştir.

Olayın gelişiminde ve davanın Danıştayda sürdüğü günlerde, Başbakanlıkca öne sürülen Şadi Pahlivanoglu'nun Yüksek Danıştay Kurulu Üyesi olması, tacir statüsünde Odalar Birliği temsilcisi olarak Genel Kurula katılmasıyla gelişmediği iddiasının, hiç bir hukuki dayanağı olmadığı da ortaya çıkmıştır. Dava sırasında, TSE Mavzuat grubu da, Genel Kurulun yasal olmadığı yolunda görüş bildirmiş ve daha sonra, Genel Kurula katılmasının hukuk dışılığı belgelenen Şadi Pahlivanoglu bizzat bu grubun başkanlığına getirilmiştir.

Anayasal bir kuruluş olan ve 60.000 mühendis ve mimarın temsilcisi olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, TSE'nin sermaye kesimlerinin çıkarılması sevenen bir kurum durumuna getirilmesine karşın, ülkenin ve halkın çıkarlarını gözeten müdahalesini sürdürecektir. TSE'deki Hukuk dışı durumun, itirazları için her türlü yasal girişimde bulunacaktır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 11.10.1977 GÜNÜ AŞKALE TKİ İŞYERİNİN KAPATILMASINA İLİŞKİN OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA ENERJİ BUNALIMINA ÇÖZÜM OLARAK 3 DEVLET İŞLETİLMESİNİN BİRİNİ DURANLAR ŞİMDİ LİNYİT YOKLUĞUNDA TKİ AŞKALE LİNYİT OCAĞINI KAPATMADIRLAR."DEDİ

Sayı : 150

Tarih : 11.10.1977

Açıklama aynı şekilde.

Ülkemizde, halkımızın ısınma ihtiyacının karşılanmasına yeterli kaynaklar bulunduğu halde, egemen güçlerin yıllardır izlediği çarpık politikanın sonucu, halkımız şimdiki kadar önemde geçmiş yıllarda olduğu gibi, ısınma sorunuyla karşı karşıya kalmaktadır.

Isınma için kullanılacak ulusal kaynakların sağlıklı bir biçimde işletilmesinden dolayı, bu gün ülkemizde:

- Kırsal alanlarda yaşayan milyonlarca insanın ısınma üretiminin arttırılmasında önemli bir kaynak olabileceği için kullanılmaktadır.
- Orman varlığı, odunun ısınma için denetimsiz bir biçimde kullanılmasından dolayı olumsuz yönde etkilenmektedir.
- Linyit üretiminin yetersizliği nedeniyle halk Kömür Satış Müesseselerinin önünde gıralara kuyruk beklemekte, başvurma tarihinden aykır sonra kömür alabilmekte, ve-böylece piyasadan yüksek fiyatlarla linyit satın almak zorunda bırakılmaktadır.

Ülkemizde ısınma sorununun çözümünde en etkin kaynak olan linyit üretimi, yetersizdir. Elbette linyit rezervleri dışında, ülkemizde toplam linyit rezervinin ancak % 32'si-kamu elinde bulunurken, rezervlerin % 68'ini elinde bulduran özel kesim, üretimin ancak % 32'sini sağlamaktadır.

Resmî raporlarda, özel kesim linyit yataklarının çarpık biçimde işletildiği, en ucuz biçimde çıkarılan kömürle yetinildiği, bu verimsiz ve hatalı işletme politikaları yüzünden kömürlerin yataklarında yanmasına yol açtığı hususları vurgulanmaktadır. Yine resmî raporlarda, sorunun çözümü açısından, tüm linyit yataklarının kamulaştırılması ve merkezi bir plan ve program çerçevesinde, kamu eliyle işletilmesi önerilmektedir.

Ülkemizde linyit kaynaklarının etkin ve sağlıklı biçimde işletilmediği aşiktir. Gerçek ısınma amaçları gerekse, yapılacak olan termik santrallerinin ihtiyacı, için gerekli olan linyit üretiminin karşılanabilmesi açısından kamulaştırılması sorunu olan özel sektör yatakları kamulaştırılmakta ve böylece ısınma sorununun daha da büyümesine ve santrellerin gecikmesine neden olmaktadır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 151
Tarih : 13.10.1977

DEV MADEN -SEN ,TMMOB ,TÜM-DER ve TÜPED
GENEL İAŞKANLARI MPA ENSTİTÜSÜN'DE ÜYE-
LERİNE YÖNELTİLEN İASKILAR KONUSUNDA
MPA ENSTİTÜSÜ GENEL DİREKTÖRÜNE BAŞVUR-
DULAR.

MPA-Enstitüsünde, işçi -emektar ayrımı konusunda Dev Maden-Sen tarafından başlatılan ve değitiminde kuruluşların işyeri temsilcilerinin yardımcı olduğu dilekçeleri imzalıyanlar ve TÜPED Ankara Şubasının yer aldığı bir afişleme sırasında gözetilene alınan üyeler hakkında soruşturma açılması ve bu gözetilene alınan üyelerin olay ortasında görev emriyle Ankara dışına gönderilmeleri üzerine, Dev Maden-Sen, TMMOB, TÜM-DER ve TÜPED Genel İaşkanları MPA Enstitüsü Genel Direktörü Doç. Dr. Sadrettin Alban'a bir yazıyla başvurmuşlar ve üyeler üzerinde kurulmak istenen baskılara fırsat verilmemesini istemişlerdir.

TMMOB, TÜM-DER ve TÜPED Genel İaşkanları 7.10.1977 günü MPA Enstitüsü Genel Direktörüyle görüşerek üyelerle ilgili soruşturmalar ve gelişmeler konusundaki görüş ve önerilerini iletmışlerdir.

18.Ekim 1977

Sayı : 152

TEMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK MESS'İN UYGULAMAYA KOYDUĞU LOKAVT KARARI KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

AÇIKLAMADA; BU TÜR UYGULAMALARA KARŞI İŞÇİLERİMİZLE VE ONLARIN ÖRGÜTLERİYLE OMUZ, OMUZA OLACAĞIZ DENİLDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir;

"MESS'in 12 işyerinde 4500 işçiyi kapsayan Lokavt kararı dününden itibaren uygulanmaya başlandı.

Bu uygulama egemen güçlerin yıllardır işçi sınıfımız, tüm emekçi kitleler ve onların örgütleri üzerinde açsınızca sürdürdüğü uygulamaların yeni bir halkasıdır.

Bugün Ülkede yasal hak olan grevler ertelenmekte, Seydişehirde, Antalya'da, Aşkale'de olduğu gibi üretim durdurulmakta ve işyerleri kapatılmakta, işçiler üzerinde baskı ve terör uygulamaları yapılmaktadır.

Anıysada yeri olmayan Lokavt uygulanmaktadır.

3.milyondan fazla işsiz bulunan ülkemizde bir yandan zamlar ve hayat bahalliliğiyle açlık ve yoksulluğa mahkum edilen emekçi halkımız, öte yandan anti-demokratik baskılar, faşist saldırılarla ezilmek, sindirilmek istenmektedir. Bütün bu uygulamalar bir avuç egemen azınlığın çıkarları için sürdürülmektedir.

Bu uygulamalar başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi kitlelerle karşıdır. Bu uygulamalar işçilerin ekonomik ve demokratik haklarını savunmak üzere birleştirikleri sendikol örgütlerine, DİSK'e karşıdır.

Bu uygulamalar tüm çalışanların işlerinde örgütlü mücadelelerini geliştirdikleri demokratik örgütlerine karşıdır.

Egemen güçler tüm çalışanların örgütlü mücadelesinden tedirgin olmakta ve bütün güçleriyle saldırıya geçmektedirler.

Fakat bu saldırılara karşı emekçi kitlelerin ve onların örgütlerinin verdiği mücadeleler giderek güçlenmektedir.

MESS'in Lokavt uyguladığı 4500 işçi, yani aileleriyle birlikte en az 20 bin kişi daha çok açlığa daha çok yoksulluğa mahkum edilmek istenmektedir. Ancak bu yirmi bin kişi yalnız değildir.

İnanıyoruz ki milyonlarca emekçinin örgütleriyle bir arada verecekleri tutarlı mücadelelerle bu uygulamaları etkisiz kılacağı günler uzak olmayacaktır.

Bizler halkın çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar olarak bu mücadelelerde payınıza düşen görevleri yerine getirmek için kararlıyız.

Bu tür uygulamalara karşı bugün de işçilerimizle omuz, omuza olacağımızı emekçi halkımıza açıklıyoruz.

28 Ekim 1977
Sayı: 153

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK VE ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI Dr.CEMAL TALUĞ 28.10.1977 GÜNÜ YAPTIKLARI ORTAK AÇIKLAMA İLE ZMO'SINI İŞGAL EDENLERİN EYLEMLERİ HAKKINDA DANIŞTAYIN YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI VERDİĞİNİ AÇIKLADILAR.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Tüm halkımız üzerinde estirilmek istenen faşist terörün bir parçası olarak geçen Şubat ayında yapılan odalarımızın genel kurulları da silahlı saldırılara uğramış, Orman ve Ziraat Mühendisleri Odalarımız sahte kongreler yapanlar tarafından işgal edilmiştir. Tüm ilerici, yurtsever, devrimci kitleleriyle bu saldırıları göğüsleyerek TMMOB ve odaları genel kurullarından başarıyla çıktılar. Yasa dışı kongre düzenleyip, oda merkezlerini işgal edenler hakkında da yasal haklarımızı kullandık.

Ankara 14. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararıyla Orman Mühendisleri Odamızın Genel Merkezi işgalcilerden boşaltıldı ve Danıştayda 16.6.1977 gün ve 1977/4025 sayılı kararı ile işgalcilerin yaptıkları yasa dışı toplantıyı iptal ederek oda yönetiminin gerçek sahiplerine bütün yasal haklarını iade etti.

Birliğimize bağlı Ziraat Mühendisleri Odasının İzmir'de yapılan 23. Genel Kurulunun bitiminden sonra Genel Kurul salonuna giren bir kısım güvenlik kuvvetleri ve faşist guruplar üyelerimize saldırmışlar ve kongre delegeleri güvenlik kuvvetleri tarafından dövülerek kongre salonundan çıkartılmışlardı. Bunlar olurken genel kurulun yapıldığı otelin bahçesinde yasa dışı bir kongre düzenleyenler, yasa dışı bir yönetim kurulu oluşturup, odamızın Ankara'daki genel merkez binasını da işgal etmişlerdir. TMMOB yönetim kurulu tarafından da enanan yasal yönetim kurulu 6 gündür beri binaya girmemekte idi.

Bu durum üzerine yasal haklarını kullanmak üzere odamız Danıştay'da dava açtı Danıştay verdiği 17.10.1977 gün ve 1977/3591 sayılı kararla yürütmeyi durdurmuştur. Bu karardan sonra işgalci yönetimin odamız adına her hangi bir girişimde bulunması hukuken mümkün değildir.

Ziraat Mühendisleri Odamızın Dr. Cemal TALUĞ başkanlığındaki yasal yönetim kurulu oda binamızın boşaltılması ve işgalcilerden adli yargı organları nezdinde hesap sorulması için girişimlerde bulunacaktır.

TMMOB ve bağlı 18 edası bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da halkın yanın da emperyalizme ve faşizme karşı mücadele etmeye var gücü ile devam edecek, eldeki mevzilerini faşist saldırganlara karşı bütün kitleleriyle birlikte savunacaktır.

Durumu kamuoyuna duyurur, haklı davamızda bize destek olan bütün kuruluşlara, üyelerimize ve halkımıza teşekkür ederiz.

Sayı : 154
Tarih : 2.11.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, TMMOB VE BİRLİĞE BAĞLI MİMAR, İNŞAAT, HARİTA VE KADASTRO, SPMMO, JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI ADINA 2.11.1977 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA İZMİR'İN VEZİRAĞA VE 19 MAYIS MAHALLELERİNİ ETKİLEYEN HEYELAN KONUSUNDA İLGİLİLERİ UYARMIŞ VE SORUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN "ZABITA TEDBİRLERİ YERİNE BİLİMSEL TEDBİRLER" ALINMASINI İSTEMİŞTİR.

Açıklama metni aynen şöyledir:

İzmir'in Kadifekale şteklerinde kurulu başta Veziraga olmak üzere 19 Mayıs, Altay, Kosova ve Umraniye mahallelerinde yaşayan halk, heyelan nedeniyle diri diri toprağa gömülme tehlikesi ile karşı karşıyadır. 1923, 1950 ve 1952 yıllarında düzenlenen Jeolojik raporlarda bu bölgenin heyelanlı olduğu ve kesinlikle yerleşim elanı olarak kullanılmaması gerektiği bilimsel olarak saptanmıştır.

Bilimi hiçe sayan bilim ve halk düşmanı çevreler heyelana karşı hiçbir önlem almadan buraya yerleşim izni verdi. Bu izin sayesinde ki halkımız muhtemel bir facienin kucağına itilirken, birkaç arsa spekülörü ve vurguncu milyonlarına milyonlar kattılar.

Heyelan bölgesinde 5000 konut bulunmaktadır, olup, bunlardan 800 'u oturulamaz durumdadır. Özellikle Veziraga ve 19 Mayıs mahallelerinde yaptığımız incelemelerde hemen hemen tüm konutlarda çatlekler saptanmış birçok konutun yıkıldığı bir çoğunun da yıkılmak üzere olduğu görülmüştür. Bu aktif bir yer kaymasının açık kanıtıdır.

Siyasal iktidarın konut yıkılışına tutarsızlıklarla doludur. 7.2.1977 'de İmar İskan Bakanlığınca Afet bölgesinin boşaltılıp burada yaşayan halkı sosyal konutlara yerleştirileceği söylenmiş evlerini boşaltanlara sosyal konutlara geçinceye değin 750 TL.kira yardımı yapılacağı vad edilmiştir. Bu çağrı üzerine evlerini boşaltan 137 aileye yapılan 750 TL lik yardım 4 ayın sonunda kesilmeye başlayınca, bir çok aile yeniden virene konutlara dönmüştür.

Öte yandan Buca'da yapımına başlanan 250 sosyal konutun aradan bir yıl geçmesine karşın son durumu şudur: Örnek olarak sadece 1 adet prefabrik konut yapılmış ve alt yapı tesisleri bile henüz tamamlanmamıştır.

28. Eylül 1977 günü İzmir Valiliği 326 konut sahibine yazı göndererek evlerini boşaltmaları için 15 günlük bir süre tanımıştır. Boşaltılması istenen evler hangi bilimsel ölçüde göre saptanmıştır? Bu sorunun yanıtı verilmemektedir. Çünkü aynı sakte sağlan bir konutun yıkılması istenirken, yıkılmaya yüz tutmuş konuta dokunulmuş veya aynı koşullarda iki konuttan sadece birine yıkım kararı gelmiştir. Halkımız bu kararların hangi bilimsel ölçüde göre alındığını öğrenmek istemektedir. İzmir Valiliği işi işi yıkım emrinin kesin olduğunu söylemektedir.

Bu durumda halkımızın önüne/ya diğinden tırnağından arttırarak ailesini barındırdığı konutta oturmayı devam ederek diri diri toprağa gömülme ya da yaşantılarını sürdürmüştü bu konutları terk ederek kış mevsiminde çoluk çocuğuyla soğuk, açlık ve yoksulluğun kucağına itilmektedir. Halkımıza konut sağlanmadan onu kış mevsiminde dışarıya sürmek isteyen egemen sınıflar, ve onların siyasi temsilcileri yeterli önlemleri almamakta, zabita tedbirleriyle sorunu geçiştirerek ikinci bir Umraniye olayı yaratmak için zemin hazırlamaktadırlar.

Önümüzdeki mevsimin kış mevsimi olması nedeniyle yağmur suları ve don olaylarında görülen donma-çözülme kaymayı hızlandıracaktır.

İzmir'in I.derece deprem bölgesinde olduğu düşünülürken, sorunun önemi artmakta, sorun daha da vahim bir hal almaktadır. 19 Mayıs ve Vezireğa mahallesinde öncelikle oturulamaz durumdaki konutlar derhal boşaltılmalı burada yaşayan halka ivedilikle konut sağlanmalıdır.

Heyelan bölgesinde ivedi olarak alınması gereken önlemler, şunlardır.

1-Heyelan Jeolojisi çalışması yapılarak heyelanın nedenleri, etkinlikleri, yayılımları ve önlemleri kesin olarak saptanmalıdır.

2-Heyelan etki alanının saptanması, etkinliği göre bölgelere ayrılması ve önlemlerin bu niteliklere göre alınması gerekmektedir. Bunlar:

a)Yöre halkına başka bir uygun yerleşim alanında devletin konut sağlama koşullarıyla, birinci derecede etkin sahadaki yerleşiminin derhal boşaltılması,

b) İkinci derecede etkin sahada yerleşimin yukarıdaki koşul doğrultusunda, kısmen kaldırılarak heyelan önlemlerinin alınması,

c)Üçüncü derecede etkin sahada sadece önlem alınması gerekir.

3-Heyelan nedenlerinin etkinlik derecesinin saptanarak sıralama yapılması ve önlemlerin en etkin olandan başlayarak alınması gerekir.

Bizler, halkın ve Ülkesinin çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar olarak, heyelan bölgesi sakinlerinin itilak istendiği tehlikeler karşısında kamuoyunu uyarıyor, bir an önce önerdiğimiz çalışmalar gerçekleştirilmesini talep ediyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı :155
Tarih : 21.11. 1977

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, 21.11.1977 günü uçak sanayinin kurulmasıyla ilgili olarak basına yaptığı açıklamada, "Kapitalist yapı içinde, uçak sanayii dışa bağımlılığı azaltmak bir yana arttıracaktır" dedi. Toplantıda TMMOB'nin hazırladığı "Uçak sanayii" konulu rapor da basına dağıtıldı.

Açıklama metni aynen aşağıdadır.

Son günlerde kamu oyunda uçak sanayiinin kurulmasına ilişkin olarak tartışmalarla sorunun özü olan, uçak sanayiinin Türkiye'de kurulmasının dışa bağımlılığı büyüklüğünde arttıracacağı, ülkenin gelişme ve kalkınmasına çok bir şey getirmeyeceği fakat çok şeyler götürüleceği gibi konular gözden geçirilerek kamu oyunun çok uluslu tekelleşen birinin yanında yer almasına çalışılmaktadır.

Kurulmak istenen uçak sanayiinin içinde yer alacağı Türkiye sanayii; dışa bağımlı, tekelci, montajcı, tüketim malları üretimine dönük bir yapıdadır. Türkiye ekonomisinin çarpık yapısının bir sonucu olan dış ticaret açıkları her yıl artmaktadır. 1977 yılı için programlanan 66 Milyer dış ticaret açığı, yılın ilk 9 ayında gerçekleşmiştir. Dış borç yükümlenmesi için baş vurulan dış borçlanmayla, dış borç yükü büyük artışlar kaydetmiştir. 1977'nin ilk sekiz ayında, ihracat gelirlerini %30'u dış borç ödemelerine harcamıştır.

Uçak sanayiinin kurulduğu gelişmiş ülkelerde imalat sanayii içinde en önemli pay, yatırım malları sanayiindedir. Oysa dışa bağımlı Türkiye sanayii, uçak sanayii için gerekli ileri sanayi dallarında gelişmemiş olup tüketim malları üretiminde yoğunlaşmıştır. İmalat sanayii üretim bileşeni içinde, tüketim malları birinci sırada olup, yatırım malları sanayii en geridedir.

Uçak sanayiinin kurulu olduğu gelişmiş ülkelerde, imalat sanayii içinde, makine imalat sanayiinin payı %10'nun üzerinde iken, bu oran Türkiye için %3.81 dolayındadır. Elektrik makine gereçleri ile elektronik sanayi dallarında, imalat sanayiinin içindeki payı çok küçüktür. Uçak sanayii için birinci derecede önemli olan makine imalat sanayiinin yurt içi talebini %50'sinde ithalatla karşılanmaktadır.

Yetkililerce, imal edilecek uçaklarda, 5 yıllık bir süre içinde %90 yerli imal oranına ulaşılacağı iddia edilmektedir. Bu iddiaların ne denli gerçek dışı olduğu, uçağı oluşturan ana grupların ülkemizde imal olanaklarına inceleme ile görülecektir. Uçakların ana parçaları olan gövde ve kanatlar, motor, iniş takımları ve aletlerle sistemlerin, ülkemizde yerli imal olanakları, gerek hammaddede, gerekse teknik bilgi açısından son derece kısıtlıdır.

Uçak maliyetinde %30-35 oranında payı olan uçak gövdesi ve kanatları alüminyum ve çeliğin ileri teknoloji gerektiren bir dizi imalat yöntemiyle imal edilmesiyle üretilebilir. Ülkemizde bu alandaki tesisler ve bilgi birikimi yetersizdir. Kurulacak uçak montaj sanayiinin bu alanda öngörülen %85 yerli üretime ulaşması mevcut yapı içinde olanaklı değildir.

Uçak maliyetinin yaklaşık %25'inin uçak motoru oluşturmaktadır. Dünyada jet motoru yapım teknolojisi az sayıda tekelin (Amerikan PRATTAND Whitney ve General Electric, İngiliz Rolls-Royce) denetiminde olmaktadır.

Bu tekeller, kendi diplerindeki uçak sanayiini denetlebilmek için, uçak sanayiinin kendi lisansları ile kurulduğu ülkelerde, uçakların tüm diğer bölümleri üretilse bile, uçak motoruna ilişkin teknik bilgileri son derece sınırlı düzeyde vermektedirler. Uçak yapımına geçildiğinde, diğer her şey bir yana bırakılsa bile, uçak motorunda dışa bağımlılık sürecektir.

İniş takımları ve aletler de uçak maliyetinin %20 kadarına oluşturmaktadır. Ülkemizde, iniş takımları imal edilmediği gibi, yakın dönemde yurt içi imalatıda planlanmamıştır. Uçak için gerekli motor aletleride, (tozyık aletleri, motor aletleri, yakıt aletleri vb.) Ülkemizde üretilmemektedir.

Kaldığı, Türkiye de değil uçak sanayiini, mevcut otomotiv sanayinin bu tür gereksinimleri yurt dışından ithal yoluyla karşılanmaktadır. Aynı şekilde, uçuş aletlerinin hiç birisi yurt içinde üretilmemektedir. Bu durumda, tüm bu parçaların komple ithalinin düşünüldüğü ortaya çıkmaktadır. Buna göre iniş takımları ve aletler için sağlanacağı öngörülen %20-25 lik yerli katkının asle ulaşılabileceği mümkün olmayan bir hedef olduğu açıktır. Uçak için gerekli elektrik-elektronik sanayi ancak, dayanıklı tüketim malları (TV, buzdolabı, çamaşır makinesi vb.) ile otomotiv sanayinin gereksinimlerine karşılanabileceği düzeydedir. Uçak sanayi için gerekli elektrik-elektronik sistemlerin yurt içi üretimini için ciddi yatırım plan ve programlarının olmayışı da gelecekteki durumu, bugünden göstermektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, uçak montajında elektrik ve elektronik sistemler için öngörülen %40 lik yerli imal oranı, mümkün değildir.

Ülke sanayiinin durumunun incelenmesinden çıkan sonuçlar, uçak imalatı yapılması halinde, yapılması gereken uçak parçalarının büyük bir bölümünün yaklaşık %90'ınının, yurt dışından ithal edilerek Ülkemizde montajı olacağına göstermektedir. Bu da, 5 yılda %90 yerli imal oranına ulaşılabileceği iddiasının yanlışlığına kanıtlanmaktadır.

Bu süreçte uçak parçalarının ithal edildiği çok uluslu tekeller, bu daha tekel fiatlarıyla, komple uçakları değil, uçak parçalarının Ülkemize getireceklerdir. Öte yanda zaman içinde, uçağın bazı parçaları Ülkemizde imal edilse bile, bu parçaları üretmek için gerekli makine ve donanım yine emperyalist ülkelerden ithal edilecektir. Ayrıca, üretim için gerekli teknoloji de bu ülkelerden alınacaktır. Böylece yerli uçak montajında, hem madde yönünden dışa bağımlılık olarak, üretim için gerekli makine-donanım ve üretim bilgisi (teknoloji) yönünden de, dışa bağımlılık sürecektir. Çeşitli siyasal-ekonomik nedenlerle Ülkemizin uçak satın almasının önlenmesine yönelik olarak gündeme getirilebilecek politikalar (ambargo vb.) montaj, bir uçak sanayiinin kurulmasını da geçirebilecektir. Çünkü uçak yapımında kullanılacak olan parçaları ithalatının, çok uluslu tekellerce önlenmesi halinde, montajı uçak sanayi çalışmaz duruma düşecektir.

Tüm bunların gösterdiği, emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı ve emperyalist kapitalist bir yapının egemen olduğu Ülkemizde, uçak sanayiinin kurulmasını dışa bağımlılığı azaltmak bir yana daha da artması sonucunu vereceğidir. Üzerinde durulması, düşünülmesi ve çözülmesi gereken sorun, emperyalist sistemi su veya bu ülkesinin uçağının Türkiye'de monte edilmesi değil, uçak sanayiinde bir parçası olduğu genel sanayiinin, kalkınmanın ve ekonominin hangi doğrultuda gelişeceği sorunudur. Bu sorunun çözümü için yanıtlanması gereken soru; getirilen çözümün kimin yararına olacağıdır: Egemen sınıfların mı, yokse emekçi halkın mı? Ülkesinin ve halkının çıkarlarına savunma Türkiye Mühendis ve Mimarları ve onların örgütü TMMOB, bu soruya emekçi halkın çıkarları diyerek yanıt vermekte ve tüm sorunların olduğu gibi uçak sanayi sorununda bu yanıt doğrultusunda verilecek mücadelelerle çözülebileceğine inanmaktadır.

Saya : 156
Tarih : 29.11.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29.11.1977 GÜNÜ
BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA ASGARİ ÜCRET VE
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ KONUSUNDA GÖRÜŞLERİNİ
AÇIKLADI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde, fiyatlar başdöndürücü bir hızla artarken, işçi, köylü, memur tür-
çalışanların gelirleri artmak bir yana gerilemekte, milyonlarca emekçi ha-
yat pahalılığı altında ezilmektedir. 1976 Eylül-1977 Eylül döneminde fiy-
lar %40'tan fazla artış kaydetmiştir. MC'nin son zamlarıyla, bu artış da-
ha da yüksek boyutlara ulaşmıştır.

Ancaksa, çalışanların yaptıkları işe uygun, insanlık onuruna yaraşır, ada-
letli bir ücret düzeyinin sağlanmasını öngörmüş ve devleti bu doğrultuda
çalışmalar yapmakla görevli kılmalıdır. Asgari Ücretler bu amacın gerçek-
leşmesine yönelik bir araç olduğu halde, bugüne değin, bir yoksulluk ücreti
olarak tesbit edilmiştir.

Asgari Ücretler milyonlarca işçinin yanı sıra, "asgari memur maaşı asgari
ücretten az olamayacağı için, memurların büyük çoğunluğunu oluşturan kü-
çük dereceli memurları da ilgilendirmektedir. Asgari Ücretin tesbitinde,
bugüne değin uygulama, işçinin ailesinin dikkate alınmayarak yalnız kendi
için sağlanması olmuştur. Halbuki, milyonlarca işçi ve memur, tek maaşla,
dört beş nüfus geçindirmek zorundadır.

DPT'nin, Ekim 1976 tarihli bir araştırmasından esca alınarak Temmuz 1977
itibariyle yapılan ^{hesaplar} son zamların yarattığı fiyat artışları gözönüne alın-
masa dahi, beş kişilik bir ailenin asgari düzeyde geçinebilmesi için ge-
reklî gelirin net 5.350 TL. olması gerektiğini göstermektedir.

Ülkemizde, asgari ücret, olması gerekenin çok altında düzeyde belirlenir.
memurların ücretleri çok küçük artışlar kaydederken, vergilerin büyük bir
bölümü işçi ve memurlarca ödenmektedir. 1975 yılında, işçi ve memurlardan
oluşan ücretliler, kişi başına ortalama 10.000 TL. vergiyle gelirden alın-
nan vergilerin %82'sini ödemişlerdir. DPT'nin Gelir Dağılımı Araştırma-
sına göre, toplam gelirin ancak %31,9'unu alan memur ve işçiler gelir
vergisinin %82'sini ^{şahsi ve sorumlu vöretmen} ödemektedirler. Diğer taraftan, %35,2'adını alan sermaye
sınıfları verginin %18'ini ödemişlerdir.

Asgari Ücretin bir anlam taşıyabilmesi, Ücret tutarının net bir gelir olmasıyla mümkündür. Asgari Geçim İndiriminin en az asgari Ücret olarak belirlenmesi bu amaca yönelik bir adım olacak, aynı zamanda Ücretliler Üzerindeki vergi yükünü de bir ölçüde hafifletecektir.

Kitleniz~~ve~~ dayanışma içinde olduğumuz işçi sınıfının ve tüm çalışanların çıkarları açısından, Asgari Ücret ve Asgari Geçim İndirimi Konusundaki önerilerimiz şunlardır.

1. Asgari Ücret yalnız işçiyi değil, işçinin ailesini de kapsayacak biçimde tüm sektörler ve bölgeler için eşit olarak belirlenmelidir.
 2. Asgari Ücret en az 5000.- TL. olmalıdır.
 3. Asgari Geçim İndirimi asgari Ücret tutarında olmalı, ancak evli ve çocuklu Ücretliler için asgari geçim indirimi arttırılmalıdır.
 4. Ücretlilerden alınacak gelir vergisi Geçim İndirimi vergi matrahından düşülerek hesaplanmalıdır.
 5. Asgari Ücret iki yılda bir değil, fiyat artışlarına koşut biçimde daha kısa aralıklarla belirlenmelidir.
 6. Asgari Ücret Tesbit Komisyonunda, devlet ve işveren temsilcilerinin sayısının toplam çalışanların temsilcilerinin sayısına eşit ^{olmalı} ve komisyonda DİSK ve Memur görgütleri de temsil edilmelidir.
- Üyelerinin büyük bir çoğunluğu kamu kesiminde çalışan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak,
- a) Ücret sorununun çözümünü tüm çalışanların sendikalaşma sürecinde gördüğümüzü,
- b) Asgari Ücretin ve Asgari Geçim İndiriminin belirlenmesinde, çalışanlar lehine haklar elde etme mücadelesini, bugün sendikal haklardan yoksun olan yüzbinlerce memurun, öğretmenin, teknik elemanın toplu sözleşmeli grevli sendikal haklar mücadelesiyle bütünleyerek sürdürmekte kararlı olduğumuzu f
- Kamuya duyururuz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı :157
Tarih:9,12,1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK "10 ARALIK İNSAN HAKLARI GÜNÜ" DOLAYISIYLA YAPTIĞI AÇIKLAMADA:

"BUGÜN ÜLKEMİZDE- BAŞTA EN TEMEL HAK OLAN YAŞAMA HAKKINA VE TÜM İNSAN HAKLARINA- EGEMEN GÜÇLERİN VE ONUN FAŞİST SİLAHLI ÇETELERİNİN YONELTTİĞİ SALDIRILARIN YOĞUNLAŞTIĞI GÜNLER YAŞANMAKTADIR.

ANCAK, EMEKÇİ HALKIMIZIN MÜCADELESİNİN BAŞARIYA ULAŞACAKI VE İNSANLARIMIZIN SOĞURU, BASKI VE ZULMÜ YENEREK İNSANCA YAŞAYACAKLARI GÜNLER MUTLAKA GELECEKTİR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir:

"Bugün Ülkemizde, başta en temel hak olan yaşama hakkı olmak üzere tüm insan haklarına, egemen güçlerin ve onun faşist silahlı çetelerinin yönelttiği saldırıların yoğunlaştığı günler yaşanmaktadır.

İnsan haklarının gerçek savunucusu olan emekçi halkımız faşist saldırı, zulüm ve baskı ile sindirilmek istenmektedir.

İşçi, köylü, memur, öğretmen, öğrenci ve teknik elemanlara ve onların örgütlerine fabrikalarda, tarlalarda, işyerlerinde, yollarda, okullarda ve evlerinde her gün saldırılmakta; terör ve işkence uygulamaları yaygınlaştırılmak insanlarımız yaralanmakta ve öldürülmektedir.

İnsanların temel haklarından biri olan, özgürce ve örgütlenme özgürlüğü; Ceza Kanunu'nun 141-142 vb. maddeleriyle Sendikalar-Dernekler-Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri vb. yasalarındaki anti-demokratik maddelerle engellenmeye çalışılmaktadır.

Kitaplar toplatılmakta, kitapevleri saldırıya uğramakta, kitapevi sorumluları çevirmenler, gazete ve dergi sorumluları tutuklanmakta, hüküm giymektedir.

Can güvenliğine, öğrenim ve öğretim özgürlüğü'ne yönelik baskı ve saldırılar artabildiğine artmaktadır.

Kararkollarla sanıklara işkence yapılmakta, ceza evlerinde insanlık dışı baskılar yoğunlaşmakta; Manak, Sağmalcılar, Niğde, Afyon, İsparta gibi bir çok yerdaki cezaevlerinde tutukluların yasal hakları, insan hakları hiçe sayılmaktadır.

Doğu halkı üzerindeki ırkçı, göçmen, asimilasyoncu uygulamalar sürdürülmektedir.

Tüm bu uygulamalar insan hakları Evrensel Beyanamesi'nde yer alan hak ve özgürlüklerin egemen güçlerce hiçe sayıldığına açık kanıtları ve göstergeleridir.

Ancak bu uygulamalara karşı verilen mücadelelerin giderek güçlendiği unutulmamalıdır. İnsan Hakları Günü'olan 10.Aralık.1977 'de de Halkın çıkarlarını savunan Türkiye mühendis ve mimarları olarak; emekçi halkımızın mücadelesinin başarıya ulaşacağına; insanlarımızın özgür, baskı ve zulmü yenercek insanca yaşayacakları günlerin mutlaka geleceğine inanıyorum.

Bu yolda bizlere düşen görevleri yerine getirirsemiz kararlı olduğumuzu emekçi halkımıza duyururuz.

sahibi ve sorumlu yönetmen : tmmob adına teoman öztürk / konur sokak, 4/1, ankara / tel: 18 12 75

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 158
Tarih: 10.12.1977

TMMOB ve TMMOB'ye bağlı İMO, KMO, EMO ve Metalurji Mühendisleri Odası Elazığ'daki Ferro Krom Tesislerinde Üyelerine yönelen baskı, terör ve kıyımlar üzerine (10.12.1977 günü) basına aşağıdaki açıklamayı yaptılar.

Açıklamanın metni aynen şöyledir.

Etibank'a ait Elazığ Ferro-krom İşletmelerinde çalışanlar üzerinde uzun süredir uygulanan baskı ve kıyım giderek yoğunlaşmaktadır. Son olarak tesiste çalışan teknik elemanların büyük bir bölümü başka işletmelere ya da Ankara'ya sürülmüş, bu arada bir bölümünün de, yasalara aykırı olarak görevlerine son verilmiştir. Tesis yöneticilerinin ve özellikle tesise şantiye şefi adı altında yerleştirilen faşist komandoların bugüne değin uyguladıkları baskı ve saldırılar çalışanları yıldırmasın ve aralarındaki dayanışma ile bu tür girişimler etkisiz duruma getirilmiştir. MC iktidarı tesisteki tüm ilerici mühendisleri kıyıma uğratarak bu dayanışmayı kırmak ve Elazığ Fer. Tes.'de de bugüne değin çeşitli kurumlarda uygulanan faşist işgali gerçekleştirmek istemektedir.

Son olarak 15. Kasım 1977 tarihinde bu kez tesislerde işletmeci olarak çalışan 5 mühendis daha tesislerden uzaklaştırılarak merkeze alınmış, bu arada bir mühendisinde daha önce hakkında yapılan ihbar gerekçe gösterilerek işine son verilmiştir. Daha, kısa bir süre önce, tesisteki ilerici işçi ve teknik elemanları sindirme programının bir parçası olarak, tesisteki faşist komandoların ihbar ettiği belirli kişilerin evleri aranmış ve bu arada sırasında masasında dinamit bulunan Endüstri müh. Mehmet Çatak gözaltına alınmıştır. Mahkemede bu olayın bir komplo olduğu belirlenmesine karşın, suçlular hakkında bugüne değin hiçbir işlem yapılmamış, öte yandan Üyesiz Mehmet Çatak'ın işine son verilmiştir.

Bunca baskı ve kıyımın uygulandığı, faşist uygulamaların yoğunlaştırıldığı, uzman teknik elemanların yerine, işten anlamayan sadece tesislerde faşist işgali gerçekleştirmek üzere alınan faşist komandoların alındığı, bu tesisler; daha önce örneklerini Seydişehir Alüminyum ve Paris'te gördüğümüz gibi tam kapasite ile üretim yapamayacaktır. Döviz yokluğu, dış ticaret açığı ve dış borçlar nedeniyle MC iktidarının ekonomik iflasının görünüşlerinden biridir. Bu tesisler de bir firmanın çelişmesi sonucu ortaya çıkan üretimin kaybı 15 Milyon dolar (yaklaşık 358 Milyon L.) dir.

Faşist güçlerin çeşitli devlet kurumlarını ele geçirme uygulamalarından biri olan bu tesislerdeki kıyım ve sürgünlere, faşist komandoların ilericiiler üzerindeki baskı ve terörlere karşı mücadele etmek kaçınılmaz bir görevdir. Bu nedenle TMMOB'ye bağlı Odalar olarak, Üyelerimize yönelen bu baskılara karşı yılmayacağımızı onlarla omuz omuza mücadelemizi sürdüreceğimizi kamuoyuna açıklarız.

Sayı: 159
14.12.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 14.12.1977 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA TSE GENEL KURULUNUN TMMOB'İN BAŞVURUSU ÜZERİNE DANIŞTAYCA İPTALİNDEN SONRAKİ GELİŞMELERE DEĞİNDİ VE "USULSUZ TSE YÖNETİMİNE KARŞI MÜCADELEMİZ SURECEKTİR" DEDİ.

Açıklama metni synen şöyledir.

Bilindiği gibi Türk Standartlar Enstitüsünün (TSE) 31 Mayıs 1976'da yapılan Genel Kurulu, Kurulda temsil edilen Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) açtığı iptal davası sonucu, Danıştay 12. Dairesinin 1977/1567 Sayılı kararıyla bütün sonuçlarıyla iptal edilmiştir.

İptal kararında, Genel Kurula katılan delegelerin bir bölümünün usul hükümlerine aykırı olarak Genel Kurula katılmış olması ve devlet memuru olan şimdiki TSE Yönetim Kurulu Başkanı Sadi Pehlivanoglu'nun tüccar statüsünde Gaziantep Ticaret Barosunun temsilcisi olarak Genel Kurula katılması, iptal gerekçeleri arasında yer almıştı.

İptal kararı sonucu mevcut TSE Yönetim Kurulu Üyelerinden bir çoğunun ve bu arada TSE Yönetim Kurulu Başkanı Sadi Pehlivanoglu'nun üyelikleri düşmüş, bu nedenle yönetim kurulu toplanma çoğunluğunu yitirmiş ve yasa ve tüzük hükümlerine uygun yeni bir Genel Kurul yapılması sorumluluk haline gelmiştir. Danıştay kararının TSE'ye tebliğinden sonra Birliğimizce de durum TSE'ye iletilerek, iptal kararının uygulanması, uygulanmaktan kaçınılması halinde cezai hukuki ve mali sorumluluklar yönünden tüm girişimlerde bulunulacağı bildirilmişti.

TSE, cevaben kararın düzeltilmesi yoluna gidileceği bu sonuçlanıncaya kadar herhangi bir girişimde bulunmayacağını bildirmiş ve sözkonusu kararın düzeltilmesi istemi sonuçlanıncaya kadar yürütmenin durdurulması için Danıştaya başvurmuştur. Bu defa, Danıştay 12. Dairesinin 1977/2480 Sayılı kararıyla TSE'nin isteği uygun bulunmayarak reddedilmiştir.

Birliğimiz Danıştay kararının uygulanmaması halinde TSE yöneticilerinin hakkında cezai soruşturma açılması için Sevecalığa başvuracaktır. Türkiye mühendis ve mimarlarının yasal ve yetkili örgütü olan TMMOB, TSE'deki hukuk dışı durumun giderilmesi ve TSE'nin sermaye kesimlerinin çıkarlarını savunan bir örgüt haline getirilmesinin önlenmesi için, Ülkenin ve halkın çıkarlarına doğrultusunda mücadeleyi sürdürmeye kararlıdır.

Sayı:160

16.12.1977

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 15 ARALIK 1977 PERŞEMBE GÜNÜ FAŞİSTLERİN TMMOB BİNASINA SALDIRMALARI VE GÜVENLİK GÖREVLİLERİNİN İZİNSİZ AARAMA YAPMALARI ÜZERİNE TMMOB VE 18 ODASI ADINA YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDA "BİRLİĞİMİZ VE ODALARIMIZIN HALKIMIZIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDAKİ MÜCADELESİ SÜRDÜĞÜ VE ÜLKEMİZDE FAŞİST VE GERİCİ GÜÇLER BULUNDUĞU SÜRECE BU TERTİP VE SALDIRILARINI SON OLMADIĞINI, ANCAK MÜCADELEMİZİN DE GÜÇLENENEK GELİŞECEĞİNİ BİLİYORUZ" DEDİ.

Basın bildirisi şöyledir.

TMMOB binası 15 Aralık 1977 Perşembe günü saat 12.30 civarında AP Genel Merkezi yakınında meydana gelen bir olay bahane edilerek ve bu olaydan yaklaşık olarak 20 dakika sonra polis tarafından aranmak istenmiştir. Aynı anda başlarında bir AP'li parlamenter ve Ap Genel Merkezinden çıkan bir grubun da bulunduğu faşist saldırganlar polisin gözleri önünde taş ve şişelerle biraraya saldırmışlardır.

Güvenlik görevlilerinden ve binaya girerek isteyen kimliği belirsiz kişilerden arama izni soran ve arama izni olmayan binaya girilemeyeceğini bildiren TMMOB Genel Sekreter Yardımcısı Oğuz Türkyılmaz ve İnşaat Mühendisi Ahmet Epli bir kısım güvenlik görevlileri ve saldırganlar tarafından dövülmüşler ve polis tarafından götürülmüşlerdir.

Bu arada saldırganlar tarafından dövülen TMMOB personelinden Hasan Çetin'le TMMOB Lokali işletmecisi Yılmaz Çetinkaya da polis tarafından götürülmüşlerdir.

Birlik Yetkilileri ve binanın alt kat salonunda Emek Mahallesi'ndeki baskı ve saldırılara kinama amacı ile düzenlenen basın toplantısında bulunan senatör Ahmet Yıldız, CHP Milletvekilleri Muammer Aksoy, Erol Saraçoğlu, Durmuş Ali Çalık, Ertuğrul Güney ve Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Niyazi Ağırnaslı tarafından aramanın yasa dışı olduğu hatırlatılmıştır. Birlik Yetkilileri arama yapmak isteyen güvenlik görevlileri ve arama izni getirmelerini, binaya girip çıkanın belli olmadığını, herhangi bir kontrol yapılmadığını belirtmişler ve "bu koşullarda binaya girilir, birşey konulur ve bulundu denilirse bu bir tertip olur, böyle bir durumdaki dolaylı sorumluluk kabul etmeyiz" demişlerdir.

Bu ikezlere rağmen arama sürdürülmüş, bu arada bazı parlamenterler de faşistlerin saldırısına uğramışlardır. Saldırı sonunda binanın zemin katındaki kapı ve bazı pencerelerin camları kırılmıştır. Bir suçluyu aradıklarını söyleyerek binaya giren güvenlik görevlilerden bazılarının dolapları aradıkları ve binaya giriş çıkışını keştilmediği dikkat çekici olmuştur.

Binanın alt katı toplantı salonunda iki tabanca bulunduğu söylenmektedir. Bizler gayet geçekten bulunmuş ise bu iki tabancanın karmaşık ortamdaki yararlanarak bine ve salon dışından içeri girenler tarafından yerleştirildiklerinden eminiz.

Şu soruları soruyoruz.

1. Ap Genel Merkezi yakınında meydana gelen ve üstünde patlayıcı madde bulunan bir kişinin ölümüyle sonuçlanan çatışma kimler arasında çıkmıştır?
2. Ölümüne neden olan kişinin birlik binasına girdiği yolundaki ihbar neden olaydan 20 dakika sonra yapılmıştır?
3. Ap'li parlamenten ve Ap Genel Merkezinden çıkan bir grup neden binaya saldırganların arasında bulunmaktadırlar?

4.Arama yapılmadan neden birlik yöneticilerinin ikazi dikkate alınmamıştır.?
5.Güvenlik görevlileri yasa dışı aramalarını neden birlik yöneticileriyle birlikte yapmamıştır. ?

Bu sorular açığa cevaplandırılmadıkça dünkü olaylardakiye dek birneklere çok görülen tertiplerden birinin tekrarlandığı yolundaki ittifak kanıtlanmış olacaktır.Nitekim dün gözaltına alınanlarinserbessit bırakılmalarıda bu ittifakı doğrulamaktadır.

TMMOB'nin mücadelesinden rahatsız olanlara düzenlenen açık tertibin hiç kimsesi kandıramıyacağı da kuşkusuzdur.

Aramayı sürdüren güvenlik görevlileri TMMOB Lokalinde bulunan bazı kişilerle basın toplantısına izleyen öğrencileride götürmüşlerdir.Tabiiiki binaya saldıran faşistler her zaman olduğu gibi yine yakalanmamıştır.

Bu olayların meydana geldiği sırada bir makine mühendisi Üyemiz AP.genel merkezi önünden geçerken,Genel Merkezden çıkan bir grup tarafından polislerin gözü önünde dövülmüş,bu gurup saldırıdan sonra yine AP Genel Merkezine girmiştir.Bu saldırganlarda Polisece"mechuldür" Bu tertip ve saldırılar yıllardır tüm örgüt birimlerimizce,Üyelerimizce yöneltildiklerinin bir devamıdır.

Bilindiği gibi,birliğimiz ,Odaları Genel Kurulları daha önceleride kurşunlanmış saldırılara uğramıştı,Biz ,Birliğimiz ve Odalarımızın halkımızın çıkarlarına doğrultusundaki mücadelesi sürdüğü ve Ülkemizde' faşist ve gerici güçler bulunduğu sürede bu tertip ve saldırıların son olmadığını,Ancak mücadelemizde güçlenerek gelişeceğini biliyoruz.Meydana gelen politik değişikliklerin MC iktidarının sonuna geldiği izlenimi doğurduğu bugünlerde yurt çapında yoğun bir faşist saldırı başlamıştır.Birgün önce Halk evleri Genel Merkezi Bombalanmış,dün ADMMA Öğrencilerinin bulunduğu bir kahvehaneye bomba konarak 50'den fazla öğrenci yaralanmış,TÖB-DER Genel merkezine ,Mamak ve Dikmen Balkevelerine bomba atılmış,Ülkenin dört biryanında saldırılar meydana gelmiştir.

Ülkemizde birinci MC'den beri sürdürülen faşist baskı ve saldırılarda ,İkinci MC'nin sallantıda olduğu bugünlerde görülen ani yoğunlaşmanın planlı olduğunu göstermektedir.faşistler barış altadecessını bir yana birerokak ilerici demokrat,devrimci kişi ve kuruluşlara karşı top yekun saldırıya geçmişlerdir.Ancak yeni saldırılar,yeni katliamlar,MC'yi yakılmaktan kurtarmayacaktır.

TMMOB ve 18 Odası olarak bu saldırılar ve tertiplerden yılmayacağımızı ve bu gelişen olayları protesto eden ,aley anında ve sonrasında bizlerle beraber olan tüm demokratik kuruluşlarla eylem birliğimizi güçlendirerek, sürdürdüğümüzü kamuoyuna duyururuz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 161
Tarih : 21.12.1977

TMMOB LOKALI DÜN GÜCE 20.30 DA BOMBALANDI.
BU KONUDA BİR DEMEÇ VEREN TMMOB BAŞKANI
TEOMAN ÖZTÜRK "SILANLI-BOMBALI SALDIRILARLA
MÜCADELEMİZİN GERİLEYECEĞİNİ SANAN FAŞİST
GÜÇLER ALDANMAKTADIRLAR." DEDI.

15 Aralık 1977 Perşembe günü faşist,gerici güçlerin saldırısına uğrayan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne 20 Aralık 1977 Salı Akşamı saat 20.30 sıralarında bu kez bombalarla saldırılmıştır.

TMMOB Lokalini önce kurgunlayan daha sonra bomba atarak Lokalı tahrip edenler,bir önceki olayda olduğu gibi;Birliğin,Odalarının ve mühendis mimar kitlesinin halk çıkarlarını savunan mücadelelerinden tedirgin olan bir avuç egemen azınlık,onun siyasi temsilcileri ve onların faşist silahlı çeteleridir.

Dört gün erayla gerçekleştirilen bu yeni saldırının dikkat çekici yanı; ODTÜ'de ve ADMMMA öğrencilerinin bulunduğu kahvehanede olduğu gibi kitle katliamının amaçlandığı ve genellikle kalabalık bir üye topluluğunun bulunduğu Lokalın hedef siildiğidir.

Ancak Lokalin/erken saatte boşalmış olması faşist saldırganların yeniden bir çok kişiyi öldürme ve yaralama girişimlerini boşa çıkarmıştır.

Dört gün/önce dediğimiz gibi bu tür saldırılar yeni değildir.yıllardır,emekçi halkımızın mücadelesi güçlendikçe ve bu mücadele safında yer alan mühendis -mimar kitlesi arttıkça saldırılar da artmaktadır.

I.ve II.MC dönemlerinde özellikle çöküşlerinin hızlandığı son günlerde, çöküşü geçiktirmek için emensizce saldırıaktadırlar.Ancak guresi iyi bilinmektedirki;binlerce üyemizin işyerlerinin değiştirildiği,yüzlerce sinin işten atıldığı işkencelerin .-yaralamaların-öldürmelerin sürdüğü, silahlı,bombalı saldırıların eksik'olmadığı bu dönemde,yurt sever mühendis ve mimarlar yılmamış,mücadelelerini güçlendirerek sürdürmüşlerdir.

Silahlı-bombalı saldırılarla,tertiplerle,mücadelemizin gerileyeceğini, engellenebileceğini sanan faşist güçler eldanmaktadır.

Mücadelemizi giderek daha da güçlendireceğimizi ve bu güçle emekçi kitlelerin saflarında yer alarak payımıza düşeni sürdüreceğimizi;faşist saldırganlardan bir gün mutlaka hesap sorulacağına inandığımızı bir kez daha kamuoyuna açıklamayı görev sayıyoruz.

BASINA AÇIKLAMA

Tarih: 28.12.1977

№ 162

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk , TÜM-DER Başkanı Erhan Tazgür ve TUTEED Başkanı Aykut Göker 28.12.1977 günü basına yaptıkları ortak açıklamada, Ankara Belediyesine bağlı EGO Genel Müdürlüğündeki atamalara ilişkin görüşlerini açıkladılar.

Açıklama metni şöyledir :

Yerel seçimlerden sonra, Ankara Belediye Başkan'ının değişmesini izleyen günlerde, Belediye'ye bağlı EGO işletmesinde, aralarında Genel Müdür . Ertuğrul Amasyalı'nın da bulunduğu 9 Üyemizin görevleri değiştirilmiştir. MC iktidarının sona ermesinin beklendiği ve kıyımların yoğunlaştığı bu dönemde ilerici nitelikte bir Belediye bünyesinde yapılan kıyım niteliğindeki bu atamalar, faşist uygulamalara karşı yıllardır çalışanlar arasında sağlanmaya çalışılan birlikte mücadele açısından olumsuz bir gelişmedir. Faşist baskı, kıyım ve terörle mücadelelerin güncelliğini koruduğu bu dönemde atamaların siyasi bir görünüm taşımaları EGO Genel Müdürünün görevden alınışa sırasında, EGO dışından gelen bir kalabalığın yarattığı baskı ortamı ve bazı gazetelerde görevden alınmalarını EGO'deki yolsuzluklarla ilgili olduğu biçiminde yer alan gerçek dışı haberler karşısında Belediye yetkililerinin sessiz kalmaları bu olumsuzluğu arttırmaktadır.

TMMOB, TÜM-DER ve TUTEED olarak, şimdiye dek olduğu gibi, Üyelerimize yöneltilen haksız uygulamalara karşı olduğumuzu, zedelenen haklarını korumak amacıyla gerekli yasal girişimlerde bulunacağımızı kamuoyuna duyururuz.

Sayı : 163
Tarih : 27.1.1978

TMMOB ADINA TEOMAN ÖZTÜRK VE ADMMA' ~~ADINA~~ ASİSTAN ^{27.1.1978} GÜNÜ YAPTIKLARI BASIN TOPLANTISINDA 25 OCAK GÜNÜ AKŞAMI ADMMA ÖĞRENCİLERİNE ^{Karşı} ATILMASI OLAYINI KINAMIŞLAR VE FAŞİST KATİLLERDEN HESAP SORULMASINI İSTEMİŞLERDİR.

Açıklama metni şöyledir:

ADMMA Üzerinde sürdürülen ve son aylarda yoğunlaşan Faşist saldırılar 25 Ocak 1978 günü akşamı öğrencilerin üzerine bombe atılması ile tekrar kamuoyunun dikkatini üzerinde toplamıştır.

Üç yıl önce Ankara Atatürk Lisesi Ülkücüleri adındaki faşist cinayet çetelerinin ADMMA'yı işgal etmeleri ile başlayan faşist saldırı ve cinayetler; bilim dışı, insanlık dışı, çağımızın lekesi olan faşizme hizmet edecek teknik elemanlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Faşizmin mağallığını yapanların desteği ile tüm Devlet kurum ve kadrolarının faşistleştirilmesine paralel olarak, Akademi sürdürülen faşistleştirme çabaları geçici bir sürede olsa yurtsever nitelikteki öğrenci ve öğretim görevlilerine karşı başarı kazanır görülmüş, fakat ilerici nitelik ezilememiştir.

Tüm MC döneminde terörle, kanla ayakta duran ve işgalini sürdüren faşistler, Akademi öğrencilerinin kararlı dirençleri sonucu amaçlarına ulaşamamışlardır.

Nihayet demokratik eğitim mücadelelerini kararlı bir şekilde sürdüren Akademi öğrencileri 1977-78 ders yılı başından itibaren kararlı davranışları ile faşist işgali kırma yolunda önemli adımlar atmışlardır. MC'nin çöküşü ile beraber eli kanlı faşist çetelerce bütün yurt düzeyinde yeni boyutlara ulaştırılan yıldırma ve terör hareketleri, kitle katliamı haline dönüştürülmüştür. Bilindiği gibi ODTÜ'de öğrencilerin bombalanması olayından sonra Akademi öğrencileri kahvehanelerde kitle katliamı amacıyla bombalanmış iki öğrenci ölmüş, 50'li kadarı yaralanmıştı. Daha bu acılar sarılmadan, Maltepe'de öğrencilerin bindiği taktilen makinalı tüfeklerle taranmış, bununlada yetinilmiyerek, faşist canilerce Akademi kapatılmak amacıyla tekrar tekrar bombalanmıştır.

113

Bütün bu saldırılarla yetinmeyen faşist yeteler, 25 Ocak 1978 tarihinde akşam Akademiden ayrılan öğrencilere okulun içinden bomba atarak, öldürdükleri ağır olmak üzere 27 öğrenci yaralamışlardır.

Şu Sorularımız Mutlaka Cevaplandırılmalıdır :

- 1- Niye hep toplu polislerin 7-9 motorlu ekipleri Akademiye koruyucu olarak geldiğinde olaylar çıkmaktadır?
- 2- Akademinin içine bomba polis aramasına karşın nasıl sokulmuştur?
- 3- Görevlerini ihmal ettikleri açık olan bu güvenlik ekibine karşı ne tür önlemler alınmıştır ve alınacaktır?
- 4- Polis, okul içinden bombanın atıldığını gördüğü halde bu profesyonel katilleri yakalamak için ne yapmıştır?
- 5- Akademi binasında bomba atan kişiler güvenlik görevlilerinin varlığına rağmen binadan nasıl ayrılmışlardır, ve şimdi nerededirler?
- 6- Eylemlerini büyük bir umursamazlık içinde yürüten bu profesyonel katiller ve onların yuvaları neden kurutulmaktadır.

Tüm yurt düzeyinde ve ona paralel olarak ADAMA'ya karşı sürdürülen iğrenç saldırıları nefretle kınar, demokratik eğitim mücadelesini kararlı bir şekilde, sürdüren ADAMA öğrencilerinin, öğretmenlerinin, çalışanlarının ve öğrenci velilerinin yanında olduğumuzu ve faşist cinayet şebekelerinden mutlaka hesap sorulacağına inandığımızı kamuoyuna bir kez daha duyururuz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı:164
Ankara 28.1.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 28.1.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, 1978 BÜTÇESİ GÖRÜŞÜLÜRKEN SENDİKASIZ KAMU GÖREVLİLERİNİN ÜCRETLERİ SORUNU ÜZERİNE GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI. KONUSYA İLİŞKİN OLARAK TMMOB TARAFINDAN HAZIRLANAN VE TBMM BÜTÇE KARMA KOMİSYONUNDA SUNULAN RAPOR BASINADA DAĞITILDI.

Açıklama şynen aşağıdadır:

Mühendisler ve Mimarlar olarak bir parçasını oluşturduğumuz sendikasız kamu çalışanlarının ücretlerini belirleyen katsayı düzeni, bugüne değin, memurların lehine değil, kesinlikle aleyhine işlemiştir. Bugün, katsayı uygulamasının getirildiği 1970 den 1977 martına kadar olan dönemde, fiyat artışları karşısında memurların ücretleri %42 oranında azalmıştır. Son zamanlarda gözönünde tutulduğunda, memur maaşlarının sım gücünün sekiz yılda % 50 oranında azaldığı açıktır. Bugüne değin kat sayı her defasında olması gerekenin çok altında septonmaktadır. DPT'nin 1976 için önerdiği katsayı 17 iken, tüm fiyat artışlarına karşın bugün bile katsayının 12 oluşu bu durumu kanıtlamaktadır. Kaldık ki, mevcut gösterge tablosu nedeniyle, katsayı artışları memurların büyük çoğunluğunu oluşturan küçük dereceli memurlara değil, az sayıda üst dereceli memur yaramaktadır.

Katsayının sürekli olarak düşük tutulmasının yanısıra 657 sayılı yasa da yer alan sosyal hakların bir çoğunun kullanımı, gerekli yönetmelikler çıkarılmayarak, siyasal iktidarlara fiilen önlenmiştir. Örneğin, mahrumiyet yeri ödeneği ve yakacak yardımı uygulamaları yedi yıl önlendikten sonra 1977 yılı içinde yürürlüğe konulmuştur. Yiyecek yardımı ise gerekli yönetmelik hala çıkarılmadığından uygulanmamaktadır.

TMMOB olarak sendikasız kamu çalışanların ücret sorununa mevcut katsayı düzeni içinde çözüm bulunamayacağına ve çözüm yolunun tüm sendikasız kamu çalışanlarına "Toplu sözleşmeli - grevli sendikol hakların" tanınmasından geçtiğini vurguluyoruz. Bu hakta elde etme mücadelesini sürdürürken mevcut kogulları da değerlendiriyor ve 1978 bütçesi görüşülürken memurların ücretlerine ilişkin görüş ve taleplerimizi ekteki raporla kamu oyuna duyuruyor, memurların ücretlerinin bu doğrultuda belirlenerek en az ayda net 5000.-TL olmasını gerektiğini vurguluyoruz.

Sayı : 165
Tarih: 28.1.1978

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK, TÜTED Genel Başkanı ve TMMOB Üyesi Aykut Gökler'in EGO'daki görev yerinin değiştirilmesi üzerine, 28 Ocak 1978 günü basına yaptığı açıklamada "olay bir demokratik kuruluşun Genel Başkanına baskı niteliğinde olup, Ankara Belediyesinde bu tür uygulamaların tüm çalışanları kapsayan bir biçimde yaygınlaştırılarak sürdürülmesi düşündürüktür. Bu tür uygulamalarla mücadele etmeğe kararlıyız" dedi.

Açıklama şöyledir.

Yerel seçimlerden sonra Ankara Belediyesinebağlı EGO İşletmesinde 9 Üyemizin görev yerleri değiştirildikten sonra, iki gün önde de TÜTED Genel Başkanı ve Üyemiz Aykut Gökler Daire Başkanlığı görevinden alınarak müşavirliğe atanmıştır.

28 Aralık günü TÜM-DER, TÜTED ve TMMOB'nin EGO'deki statümlere ilişkin ortaklaşa yaptıkları basın açıklaması nedeniyle Aykut Gökler hakkında EGO yöneticileri tarafından soruşturma açılmıştır.

26 Ocak 1978 günü ise Aykut Gökler TÜM-DER Başkanıyla yine EGO'ye ilişkin bir basın toplantısı yapmış ve aynı günün akşamı görevinden alınmıştır.

Olay bir demokratik kuruluşun genel Başkanına baskı niteliğinde olup; Ankara Belediyesinde bu tür uygulamaların tüm çalışanları kapsayan bir biçimde yaygınlaştırılarak sürdürülmesi düşündürüktür.

Son bir ay içinde ortaya çıkan bu uygulamalar, EGO'de var olan demokratik işleyişe gölge düşürmüştür.

MC'lerin mirasına karşı tüm kuruluşlarını feşistlerden arındırılması mücadelesi gündemdedir. TMMOB olarak bu mücadeleyi sürdürürken, çalışanlar arasında sağlanmak istenen birliği zedeleyici girişimlerle ve demokratik kuruluşların yöneticilerini hedef alan baskılarla da mücadele etmekte kararlı olduğumuzu kamuoyuna duyururuz.

Sayı : 166

Tarih : 10 Şubat 1978

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, 10 Şubat 1978 günü yakacak sorunu konusunda bir basın toplantısı yaparak; "Ülkemizde uygulanan çarpık yakacak politikası nedeniyle, halkımız, en az ısınma olanakları bile sağlanamamaktadır. Bu sorunun da çözümü, halkın en temel gereksinimlerini karşılamak için, tüm kaynakların halk yararına seferber edilmesine bağlıdır." dedi.

Toplantı sonunda, TMMOB'ce hazırlanan "Yakacak Raporu" dağıtıldı.

Halkımızın Üçte ikisinin, odun, tezek gibi yakıtlarla ısındığı Ülkemizde, yakacak sorunu önemini giderek artırmaktadır. Yakacak sorunu Ülkemizde, yakacak kaynaklarının tahrip edilmesi, bu kaynakların ya bulunmaması ya da bulunanların yanlış kullanımı gibi çarpıcı özellikler göstermektedir.

Odunun temel yakıt olduğu Türkiye'de, kömür kullanma oranı yalnızca 3 bölgede gelişme göstermektedir. Nüfusun % 21'ini barındıran 3 büyük il ve Trakya, kömür tüketen nüfusun % 47'sini oluştururken; kalan % 79'un toplandığı diğer bölgelerde, kömür tüketenlerin ancak % 53'ünün barınması, yakıt tüketiminde bölgeler arası dengesizliği açıkça ortaya koymaktadır. Sözkonusu bölgesel dengesizliklerin sonucu, yakacaklar içinde yakıt değeri açısından en elverişsiz olanların en soğuk bölgelerde tüketildiği görülmektedir.

1975'te odun, kömür ve tezekle ısınanlar, en az ısınma gereksinimlerinin ancak % 72'sini sağlarken, bu rakam fuel-oil ile ısınanlar için % 280 oranına ulaşmaktadır. Bir başka deyişle, fuel-oil tüketenler diğer yakıtlarla ısınanlardan yaklaşık 4 kat daha çok yakıt tüketmektedirler.

Araştırmalara göre, halkımızın, yakıtlar ortalamasına yaklaşması, odun ve kömüre ek olarak ancak tezekle ısıtılabilir. Üç büyük ilimizde, fuel-oil ile ısınan yaklaşık bir milyon kişinin dışında kalan 7 milyon, geri kalmış bölgeler insanları ile aynı koşulları paylaşmaktadır.

Yakacağın halkımız için bir sorun olduğunda, yakacak fiyatlarının da payı büyüktür. Düşük gelir grupları harcamaları içinde, kira ve beslenme giderlerinden sonra, en büyük oranda yakacak yer almaktadır. Yakacak fiyatlarındaki artış, gelirlerdeki artışın çok üzerinde olmuştur ve halkımız yakıt giderlerini karşılamak için her yıl bütçesinden daha fazla payı yakacağı ayırmaktadır.

Tüm bunlara karşın, devletin resmi planlarında yakacak sorunu, hiç bir zaman önemle ele alınmamıştır. Pratikte görülen odur ki, yakacak ürünlerinden ve sistemlerinden sağlanan karlar dışında egemen güçleri hiçbir şey ilgilendirmemektedir.

Linyitin sektörel dağılımı ve yapılan planların enerji politikası gözönünde alındığında, yakacak için ayrılan linyit miktarının toplam üretim içindeki payı % 36'dan, % 10'a düşmektedir. Bu da, kişi başına düşen linyit miktarının giderek azalacağına resmi kaynaklara bile kabul edildiğinin bir göstergesidir. Linyitin yerini olması düşünülebilir odun için de durum hemen hemen aynıdır. Bugünkü üretim ilişkileri sürdüğü ve hiçbir önlem alınmadığı takdirde, halkımızın odun gereksiniminin 1977'de % 65'i, 1982' % 70'i, 1987'de % 75'i, 1992'de de % 79'u karşılanamayacaktır.

Bunların bir bölümünün yasa dışı üretimle karşılanması ise orman tahribini büyük boyutlara ulaştıracak ve ülke hızla ormansızlaşacaktır. Kırsacı, gelecek yıllarda halkımızın yakacak açığı büyürken orman tahribi de birlikte gündeme gelecektir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yakacak sorununun da halkımızın yararına çözümlü, kesinlikle bir iktidar sorunudur. Çünkü sorun, halkın en temel gereksinimini karşılamak için kaynakların seferber edilmesi ile ilgilidir.

Aşağıdaki önlemler, teknik elemanlar olarak mesleki uzmanlığımızdan kaynaklanan bilgiler ışığında saptanan önerilerdir :

- 1- Yakacak sorunu enerji sorununun bir parçasıdır. Enerji sorunu için önerilen bütün tedbirler yakacak sorunu için de geçerlidir.
- 2- Tüm enerji kaynakları konsolidatırlmalıdır.
- 3- Kömür araemaları, en geniş ve hızlı bir biçimde ele alınmalı, yurdumuzun gerçek potansiyeli ortaya konmalıdır.
- 4- Kömür üretimini, araemalara koçut olarak artırılmalıdır.
- 5- Yakacak maddeleri ticareti, yasalarla düzenlenerek ve kooperatiflerle işbirliği içinde yapılmalı, karaborsa kaldırılmalı, odunla, aracı-tefecî sömürüsüne son verilmelidir. Odun ticareti aynı zamanda dağıtım şebekesini de kapsamalıdır.
- 6- Kömür kaliteleri, yakma sistemleri, yapı tipleri standartlara bağlanmalıdır.
- 7- Büyük kentlerde merkezi ısıtmaya gidilmelidir.
- 8- Yakacak içinde odunun payı azaltılmalı, tezek kaldırılmalı, fakat bunların yerine konacak yakacak türlerinin dağıtımına kamu eliyle ve yetecek miktarlarda yapılmalıdır. Bu konuda, doğacak maliyet farkı köylüye ödenmelidir.
- 9- Kırsal bölgelerde coğrafi özelliklere uygun yakma sistemleri geliştirilerek kamu eliyle üretilmeli ve dağıtılmalıdır.
- 10- Orman tahribatı azaltılırken, ağaçlandıırma çalışmalarına hızlandırılmalıdır.

Sayı : 167
Tarih : 24.2.1978

TMMOB Genel Sekreteri Kaya Güvenç TMMOB ve TMMOB'ye bağlı İnşaat M.O., Jeoloji M.O., Mimarlar O. ve Şehir Planlama M.M.O. adına yaptığı basın toplantısında, İzmir'in Yeşildere heyelan bölgesi hakkında bilgi vermiş ve "bölge halkının ölüme terk edildiğini" söylemiştir.

Açıklama metni aynen şöyledir :

İzmir'in Yeşildere semtini (Vezirağa, 19 Mayıs, Altay, Kosova ve İmariye Mahalleleri) etkisi altına alan yer kayması tehlikeli boyutlara ulaşmış olup semt halkının can güvenliğini tehdit etmektedir. Daha önce yaptığımız açıklamalarda sorunun acil olduğunu vurgulamış, ivedi önlemlerin alınmasını istemiştik. Ancak bugüne değin yetkililer soruna çözüm getirmemiştir.

1950 ve 1962 yıllarında hazırlanan jeolojik raporlarda Yeşildere'de bir yer kaymasının varlığının kanıtlanmasına karşın, 1967 yılında kentleşme ile ilgili jeolojik çalışma yapılmadan ve hiçbir önlem olmadan İzmir Belediyesi ile İmar ve İskan Bakanlığının onayı ile yerleşime izin verilmiş, yoksul halkımız heyelanlı bölgede yaşamaya, ev kurmaya teşvik ve bir anlamda ölüme terk edilmiştir. Sık ve düzensiz kentleşme bölgenin doğal dengesini bozmuş, yağmur suları, atmosferik koşullar ve zaman zaman meydana gelen depremlerin oluşturduğu kısı ve kuvvetli titreşimler heyelanı hızlandırmıştır. Sonuçta, konutlar çökmüş, duvarlar yıkılmış, çatılar çökmüş ve sözde istinat duvarları yerle bir olmuştur.

ŞİDDETLİ BİR DEPREM BÜYÜK BİR FACIA İLE SONUÇLANABİLİR

İzmir kentimizin 1. derecede deprem bölgesinde bulunması, burada deprem faaliyetlerinin devam edeceğini ve şiddetli depremlere sahne olabileceğini göstermektedir. Şiddetli bir deprem heyelanı doruk noktasına getirebilir ve Yeşildere semtini yerle bir edebilir. Bu ise insanlığın kaydettiği en büyük facialardan biri olacaktır.

HEYELAN BÖLGESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR YETERSİZDİR, BİLİMSELLİKTEN UZAKTIR

Heyelan bölgesinde son olarak 326 konut oturulamaz olarak saptanmış ve yıkım emri verilmiştir. Bu saptama bilimsel olmaktan uzaktır. Çünkü aynı sokakta sağlam bir konutun yıkılması istenirken, yıkılmaya yüz tutmuş konuta dokunulmamış veya aynı koşullarda iki konuttan sadece birine yıkım kararı gelmiştir. Oysa heyelan bölgelerinde temel alınacak ölçüt tek tek konutlar değil 1. derecedeki tehlike bölgesidir. Bu durum yapılan çalışmaların yetersiz ve bilimsellikten uzaklığını kanıtlamaktadır.

SIYASAL İKTİDARLAR TARAFINDAN ALINAN ÖNLEMLER BÖLGE HALKININ ÇIKARLARIYLA ÇELİŞKİLİDİR

7 Şubat 1977 tarihindeki İmar ve İskan Bakanlığı kararına göre bu bölgenin boşaltılması ve afetzedelere kira yardımı yapılması karara bağlanmıştır.

Ayrıca afetzedeler için Buca'da 250 adet sosyal konut yapımına geçileceği belirtilmiştir. Bu karar üzerine 137 aile konutlarını boşaltarak kira yardımı almaya başlamış ancak 4. ayın sonunda bu yardımın kesilmesiyle yeniden virane konutlarına dönmüşlerdir. Haftanın 1000 l. kira yardımı yetersizdir. Aradan bir yılı aşkın süre geçmesine karşın Buca'da tamamlanmış tek bir sosyal konut yoktur. Ayrıca 326 konuta yıkım kararı verip, Esentepe'de 29 sosyal konut göstermek ayrı bir ilgisizlik örneğidir. Heyelan nedeniyle her an ölümle burun buruna gelen halkımıza işyerlerinden ve okullardan 35 km uzakta kıyıdaki çadırli kamplar salık veriliyor. Bu semt halkıyla açıkça şay etmektir.

SORUN ACİLDİR VE KOKLU ÇÖZÜMLER GEREKTİRMEKTEDİR

Bugün, genciyle yaşlılarıyla kadınları ve çocuklarıyla Yeşildere halkı bir ölüm bekleyişi içindedir. Muhtemel bir doğal afetin sosyal felakete dönüşeceği şaktır. Halk açıkça ölümüne terk edilmiştir. Yetkilileri bir kez daha uyarıyor ve sorunun çözümü için aşağıdaki taleplerimizi tekrarlıyoruz :

1- Heyelan bölgesinde jeolojik çalışmalar yapılarak yer kaymasının iç ve dış dinamikleri kesin olarak belirlenmeli, birinci derecede tehlikeli heyelan bölgeleri DERHAL DOŞARTILMALIDIR

2- Yeşildere afet bölgesi olarak ilan edilmeli, burada yaşayan emekçi halkımızın tümü afet yssalarından yararlandırılmalıdır.

3- Afetzedelere KONUT SAĞLAMALIDIR

4- Konut sağlanıncaya değin istisnasız tüm ailelere nüfusu ve geliri temel alınarak gerçekçi bir kira yardımı yapılmalı ve uygulama yasal güvenceye bağlanmalıdır.

5- Halka sosyal güvence ve konut sağlamadan onu açlığa, soğuğa ve sefalete mahkum etmek isteyen zihniyetin sorunun çözümü için elecağı zabita tedbirleri önlenmeli, bilimsel tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

Biz halkının ve Ülkesinin çıkarlarını savunan mühendis ve mimarlar olarak heyelan bölgesi sakinlerinin itilmek istendiği feciye karşı kamuoyunu uyarıyor, bir an önce bölge halkının can güvenliğinin sağlanmasını talep ediyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 168
Tarih : 3.3.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 3.3.1978 GÜNÜ
DEVALÜASYON KARARINA İLİŞKİN OLARAK YAPTIĞI
AÇIKLAMADA, "BU UYGULAMALAR, EMEKÇİ HALKI-
MIZA YENİ YÜKLER GETİRMEKTEDİR" DEDI.

Açıklama metni aynen aşağıdadır.

Son olarak gerçekleştirilen devalüasyonla, L. 'nin değeri % 30'u aşan bir oranda düşürülmüştür. Böylece, 1970 Ağustos'undan bu yana geçen sekiz yıllık süre içinde, yapılan devalüasyonlarla, Türk parası dolar karşısında % 277'lik bir değer kaybına uğramıştır.

"Ekonomik Önlemler Paketinde yer alan bir uygulama olan devalüasyon, aynı zamanda, uluslararası emperyalist kuruluş IMF'nin, Ülkemize dayattığı koşullardan birisidir. Yapılan devalüasyon ücretlerde devalüasyon oranında bir düşüş anlamına gelmektedir. Memur kitlesinin küçük bir kesimine yansıyan katsayı artışı ve yükseltileceği söylenen Asgari Geçim İndiriminin düşecek ücret artışları, daha şimdiden etkisizleşmiştir.

İthalatının büyük bir bölümü, demir-çelik, petrol ürünleri vb. hammaddelerle, yatırım mallarından oluşan Türkiye sanayinin, ithal girdi fiyatları, devalüasyonla daha da artmıştır. Maliyetlerdeki bu artış, mallara yapılacak yeni zamlarla emekçilere aktarılacaktır. KİT Ürünlerine zam gelmesinden bugüne kadar altı ay bile geçmediği halde, yeni zamların sözü edilmeye başlanmıştır. Böylece durdurulacağı söylenen enflasyonun, en az % 30 oranında gerçekleşmesi şimdiden kabul edilmiş bulunmaktadır. Öte yandan, devalüasyon; dış ticaret hadlerinde Ülkemiz aleyhine meydana gelecek değişimlerle, daha fazla sömürüleceğimiz, dışardan alacağımız mallar karşılığında daha fazla emek ve ürün ödeyeceğimiz anlamına da gelmektedir.

Ülkemizin emperyalizme bağımlı, çarpık kapitalist yapısından kaynaklanan ve bugüne değin izlenen politikaların devamı olan bu uygulamalar, emekçi kitleleri ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarları, hızla yoksullaştırmaktadır. Yürürlüğe konan ekonomik kararlar, iktidarın "çalışanların ekonomik ve demokratik haklarını genişletme" iddiasıyla ters niteliktedir. Diğer ekonomik kararlarla birlikte değerlendirildiğinde, devalüasyon kararı, egemen sınıfların, "emekçi sınıflardan fedakarlık bekleme, emekçilerin kemerlerini daha derinlemesine sıkma" tavrının bir uzantısıdır.

Çalışanların bir parçası olan mühendis ve mimarların örgütü TMMOB, sömürü düzenine karşı mücadelelerinde, emekçi halkımızın sırtındaki yükü arttıracak bu tür uygulamalara karşı çıkmayı temel bir görev seymektedir.

Sayı : 169
Tarih : 16.3.1978

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk Yan
ödemeler konusundaki görüşlerini
açıkladı.

Açıklama metni aynen şöyledir :

1978 Mart ayı, bu yıl, her yıl olduğundan daha fazla ekonomik kararların uygulamaya konulduğu bir ay oldu. Mart aylarının, tüm kamu çalışanlarına ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarları ilgilendiren bir yönü de, yan ödemeleri düzenleyen kararnamenin yürürlük süresinin dolması ve yeni kararnamenin hazırlandığı ay olmasıdır.

Bugüne değin "Yan Ödemeler Uygulaması" çalışanların ücret sorununa olumlu bir katkı getirmediği gibi, çalışanlar arasında ayrımcı politikaların temeli olmuştur. Yıllardır çalışanların ücretlerinin belirlenmesinde "KOPLU SOZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL İŞÇİLERE" sahip olmanın gereğine inanan ve bu haklar için mücadele eden, TMMOB; güncel bir uygulama olan Yan Ödemeler konusunda ilişkin görüşlerini ve yeni hazırlanacak olan kararnameye ilişkin önerilerini kamuoyuna açıklamayı temel bir görev bilmektedir.

1- Bugüne değin Yan Ödemeler uygulamasında, idareye sonsuz yetki tanınmıştır. Kararnamelerde yer alan, "mali imkanların, hizmetin gerçekleştirilme ve görevin yerine getirilmesindeki başarı derecesinin dikkate alınarak", yan ödemelerin saptanacağı ifadesi, belirsiz olup, yönetimin eğilimlerine göre çalışanlar arasında ayrımcılık gözetmesine ve yan ödemeleri anti-demokratik bir baskı aracı olarak kullanılmasına olanak vermektedir.

Aynı şekilde, "mahrumiyet bölgelerinde çalışanlara zamlı yan ödemeler verilebileceği" vb. ifadeler, çok kez uygulanmada yan ödeme vermemenin de gerekeceği olabilmektedir.

Yeni kararnamede, bu tür belirsiz ifadelere yer verilmemeli, keyfiliğe yol açmayacak, net, standart tonmalar yerelmalıdır.

2- Çalışanlar ve teknik elemanlar arasında ayırım yapılmasını kolaylaştıran yan ödemelerde "görev Ünvanı"nın esas alınması ilkesi kaldırılmalı, ödemeler "Eğit İçer Eğitim Ücret İlkesi" gözetilerek tutularak verilmeli, çalışanlar arasında hiçbir ayırım yapılmamalıdır.

Geçmiş yan ödeme uygulamalarında "görev Ünvanı"nın esas alınması çalışanlar arasında büyük farklılıklar meydana getirmiştir.

Örneğin :

- Genel İdari Hizmetlerde ve Teknik hizmetlerde, en düşük ve en yüksek işgüçlüğü ve teminindeki güçlük zamları arasındaki oran 6'ya çıkmaktadır,
- Teknik hizmetler bölümünde, "sosyal işler, idari işler, personel, özlük, eğitim, dış münasebetler, donatım, levazım, satınalma, ve bunlar gibi" destek hizmeti yürütenlere temininde güçlük zammı hiç ödenmemektedir.
- Çalışanların ancak % 10'una verilen "Büyük Proje zammı" aynı işyerinde aynı işte, aynı projede çalışanlar arasında ayrılığa yol açmaktadır.
- Aynı işi yapan ancak görev ünvanı farklı olan kişilere, farklı yan ödemeler verilerek, çalışanlar arasında ayrılık sokulmaktadır.

Yeni kararnamada bu düzensizlikler giderilerek,

- Eğit içe eğit ücret ilkesi temel alınmalı,
- Yen ödeme tutarları arasındaki aşırı farklılıklar giderilmeli,
- Sosyal işler, idari işler, personel, 821ük, eğitim, dış müessesetler, denetim, levazım, satınalma vb. görevlerde çalışan teknik elemanlara da, eğit miktarında teminindeki güçlük zammı ödenmeli,
- Büyük Proje zammı uygulaması son bulmalıdır.

3- Yen ödemeler izinlerde ve hastalık izinlerinin tümünde kesintisiz olarak ödenmelidir.

4- Silahlı Kuvvetler mensuplarına ödenecek Yen Ödeme esaslarını Bolirayon 22.2.1978 tarih ve 7/14644 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamasında yer alan TSK mensuplarına tanınan, "herhangi bir nedenle açığa alınan veya tutulanıp - barakat edenlere, açığa ve tutuklulukta geçen süreleri için yen ödeme verilmesi uygulaması" tüm çalışanlar için geçerli olmalıdır.

5- Yen ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte geçen hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır.

6- Yen ödemelerin maaşla birlikte vergilendirilmesi, fiili ücretlerin düşmesine neden olmaktadır. Yen ödemeler maaştan ayrı vergilendirilmeli, bugün yalnız yargı organları mensuplarına tanınan bu hak tüm çalışanlar için geçerli olmalıdır.

Getirilen son ekonomik önlemler ve devalüasyonun yol açacağı fiyat pahalılığından, ücretli emekçilerin etkilenmesi için çalışmalar yapılacağı hükümet sözcülerince ifade edilmektedir. Hükümet, bu amaçla öncelik olarak yen ödemeleri, çalışanların insanca bir yaşam düzeyinde yaşamalarına olanak verecek bir ücretle sahip olmalarına sağlayacak bir düzeyde sepmelidir.

Asgari ücret düzeyi olan net 5000 L. bir gelir düzeyine ulaştırılması için, yen ödemelerin alt sınırı 3000 L. olmalıdır.

Türkiye mühendis ve mimarlarının örgütü TMMOB bu önerilerle birlikte ücret sorununun çözümü doğrultusunda ileri bir adım "TOPLU SOZLEŞME VE EVLİ SENDİKAL HAKLARIN" tüm çalışanlara tanınmasından geçtiğini bir kez daha yinlemekte yerer görmektedir.

Sayı :170 .
Tarih:16.3.1978

İSRAİL'İN FİLİSTİN HALKINA YÖNELTİĞİ
SALDIRI KONUSUNDA BİR AÇIKLAMA YAPAN
TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK: SÖMÜRÜ,
BAŞKI VE ZULME KARŞI MÜCADELE VEREN
TÜRKİYE MÜHENDİS VE MİMARLARI OLARAK
FİLİSTİN HALKINA KARŞI YÖNELTİLEN BU
SOYKIRIMI NEFRETLE KINIYORUZ."
BEDI.

"Açıklama metni aynen şöyledir.

"Emperyalist-kapitalist sistemin başını çeken AED'nin Orta-Doğudaki Jandarması İsrail'in dün başlattığı planlı saldırı Filistin Halkını yoketmeyi amaçlamaktadır.

Sömürülen ve ezilmek istenen Dünya halklarına karşı yöneltilen bu saldırılar ne ilktir ve emperyalizm varoldukçe ne de son olacaktır.

Ancak sömürü, başki ve zulme karşı dikilen halkların yokedilamayacağıne ve mücadelelerinin giderek güçleneceğine inanıyoruz.

Sömürü, başki ve zulme karşı mücadele veren Türkiye Mühendis ve Mimarları olarak Filistin Halkına karşı yöneltilen bu soykırımı nefretle kınıyoruz.

Gelecek günler İsrail gibilerinin ya da perde arkasında onları yöneten AED'nin değil: sömürülmek, ezilmek ve yokedilmek istenen, fakat onurlu mücadelelerini sürdüren dünya halklarının olacaktır."

Sayı :171 ,
Ankara:17.3.1978

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) 1978 Dönemi 2.Danışma Kurulu yerin Ankara'da toplanıyor.

Toplantıya Birliğe bağlı odaların Merkez, Şube ve Temsilcilikleri katılacak.

Birlik Çalışmalarının gözden geçirileceği toplantı iki gün sürecek,

Toplantı sonunda varılacak görüşler bir Bildiri ile kamu oyuna iletilecektir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)1977-78 Dönemi 2.Danışma Kurulu 18.Mart 1978 Çarşamba günü saat 10.00 de Ankara'da TMMOB Makine Mühendisleri Odası Salonunda toplanacaktır.

İki gün sürecek olan Danışma Kurulu Toplantısına Birlik ve Birliğe bağlı odaların Merkez,Şube ve Temsilcilik yöneticileri katılacaklar.

Danışma Kurulu toplantısında Birlik çalışmalarını gözden geçirecek,ülke ve meslek sorunları konusunda görüşler belirlenecektir.
Verilen görüşler,toplantı sonrasında bir bildiri ile kamu oyuna iletilecektir.

Saya : 172
Tarih : 17.3.1978

TMMOB VE 18 ODASI DÜN İSTANBUL'DA
MEYDANA GELEN OLAYLARLA İLGİLİ BİR
AÇIKLAMA YAPTILAR.

Açıklama metni öynen şöyledir,

"Faşist silahlı çeteler dün İstanbul Üniversitesinde, daha önce Ankara'da Y. Okullarda giriştikleri kitle katliama uygulamalarına bir yenisini ekleyerek dersten çıkan öğrencilerin üzerine bomba ve silahlarla saldırılar.

Yedi yurtsever öğrencinin öldüğü, kırk'ı ağır olmak üzere yüzün üstünde yaralının bulunduğu bu olay yıllardır ilerici, demokrat, devrimci insanlarımızı karşı yöneltilen sistematik ve örgütlü saldırıların hangi boyutlara vardığına, bu tür saldırıların nasıl ve kimlerden geldiğini açıkça göstermektedir.

Bu olay, nereden ve kimden gelirse gelsin mantığından, faşist canileri bırakıp yurtseverleri suçlama ve hedef gösterme girişimlerinden artık vazgeçilmesi gerektiğinin en açık kanıtıdır.

Bu saldırıyı yapanlardan ve onları yönlendirenlerden mutlaka hesap sorulacağını inanıyorum.

İnsanlık düşmanı faşist katillerin bu saldırısı karşısında hayatlarını kaybeden devrimci-yurtsever gençlerin anısı önünde saygıyla eğiliriz."

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı :173
18.Mart.1978

TMMOB DANIŞMA KURULU BİRLİK YÖNETİM
KURULU, BİRLİĞE BAĞLI ODALARIN MERKEZ
VE İL KOORDİNASYON TEMSİLCİLERİNİN
KATILIMIYLA 18 MART 1978 GÜNÜ SAAT
10.00'da TOPLANMIŞTIR. TOPLANTI DEVAM
EDERKEN AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMA YAPILMIŞTIR.

16 Mart 1978 günü İstanbul Üniversitesine yapılan sistemli ve
örgütlü/şiddetli nefretle protesto ediyoruz.

Hiçbir saldırı ve katliam halkın yükselen mücadelesini engelleyemeye-
cektir. Faşizm döktüğü kanda boğulacaktır. Gün faşist yuvalarını
dağıtılması, faşist katillerden ve işkencilerden hesap sorulması
için tüm ilerici, demokrat, yurtsever ve devrimcilerin anti-faşist
anti-emperyalist güçbirliğinin hayata geçirilmesi günüdür. DİSK'in
aldığı 20 Mart 1978 günü saat 10.00 'a kadar iş bırakma kararı bu
anlamda çok önemli somut bir eylemdir.

Bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonrada halktan yana tüm eylemleri
içerisinde olacak olan mühendis ve mimar kitlesi 20 Mart 1978 pazar-
tesi günü de üstlerine düşeni yapacaklardır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 174

Ankara, 23.3.1978

TMMOB, TOB-DER, TÜM-DER, TÜTEB, HALKEVLERİ
KÖY-KÖP, ÇAĞDAŞ İNK. DERNEĞİ, DGDİ, İGD, TÜS-DER
TUMAS, TÜMÜD, İKD, AKD, TİB, SGB, PİM, T. ZİRAATÇI-
LAR-DER, TÜM-ÖHDER, HSM-DER, TÜM ZERBANK-DER,
ANKARA DEMİRYOLU MEM. DER, ENERJİ-DER, İŞÇİ
KÜLTÜR DERNEĞİ, DEV-SAN-DER. VE SANATÇILAR
BİRLİĞİ DERNEĞİ BAŞKANLARI "FAŞİZME İHTAR
EYLEMİ" VE SONRAKİ GELİŞMELER KONUSUNDA BİR
BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEREK GÖRÜŞLERİNİ
AÇIKLADILAR.

Basın toplantısı metni aynen şöyledir:

Tüm emekçi halka yöneltilen faşist saldırılara protesto etmek amacı ile
20 Mart 1978 günü, Anayasa'dan ve Anayasa'nın bağlangıç ilkesinden hare-
ketle; DISK Yürütme Kurulu kararı doğrultusunda DISK'li işçilerin başlat-
tığı "Faşizme İhtar Eylemi", yıllardır halkın çıkarlarını savunan ve bu
yolda hiç kimseden bir şey beklenmeyen öğretmenler, öğrenciler, memurlar,
teknik elemanlar, hukukçular ve sağlık görevlileri tarafından da yurt dü-
şeyinde aktif olarak desteklenmiş ve başarı ile sonuçlanmıştır.

Bu eylem; uzun zamandan beri fabrikada, tarlada, okulda, işyerinde, evde,
yolda saldırılara uğrayan, işkence gören ve öldürülen işçilerin, köylüle-
rin, öğrencilerin ve tümenekçilerin silahlı, bombalı faşist güçlere ve
onlara yönetenlere karşı gerçekleştirdiği açık ve kesin bir ihtar eylemi-
dir.

Faşist baskı ve saldırılara karşı ve faşist yuvaların dağıtılması yolun-
da başlatılan ve başarı ile sonuçlanan bu eylemde tüm emekçilerin ve
gençliğin birlikteliği ve fiili dayanışması içinde olmaları ilk kez bu öl-
çüde görülmüş ve yaşanmıştır. Bu, emperyalizme ve faşizme karşı önümüz-
deki günlerde de sürdürülecek mücadeleler açısından umut vericidir ve se-
vindiricidir.

Bu eylem faşist baskı ve saldırıların acısını okşadıkça ve hala yaşayan
emekçi halkımız tarafından sevinçle karşılanmıştır; soldarınlar ve örgütle-
ri ile perde arkasındaki egemen sınıflarda tedirginlik yaratmıştır. Faşist
güçlerin, egemen sınıfların bu tedirginlikle ellerindeki her araçı kulla-
narak ve her yolu deneyerek, faşizme ve emperyalizme karşı mücadele veren
kitlelere ve örgütlerine yönettikleri saldırı ve suçlama kampanyasına
doğal karşılık; sürdürülen, emilmele istenen ve saldırılara uğrayan
emekçi halkımızın sevincini paylaşmaktan onur duyuyoruz.

Anacak, Anayasal hakların kullanılmasında sonucunda gerçekleştirilen ve baş-
tan sona disiplin ve kararlılık içinde süren "Faşizme İhtar Eylemi"nin
ardından sayın Başbakanın yaptığı açıklamaların bizzat ve kitlenin içinde
üzüntü yarattığını da belirtmek isteriz. Bu yüzden sayın Başbakanın açık-
lamasında yer alan ve bizlere ilişkin olan konularındaki görüşlerimizi
kısaça açıklamaya görev sayıyor ve emelleri söylüyoruz:

1. Sayın Başbakanın da belirttiği gibi Hükümeti değil, faşist saldırıları ve bunlara örgütleyenleri hedef alan bu ayırım, kendi deneyimleri ile "bana kuruluşların en iyisi" yorumu değil, duygusal tepkileri ile... değil, faşist baskı ve saldırıların hedef aldığı kitlelerin bilinçli ve doğru kararları ile gerçekleşmiştir.

2. Çekçi halkımızın ayrılmaz bir parçası olan kitlelerimizin görevi getirdiği bir yöneticiler, yollarlar ve özellikle MC dâhalarında kitlelerimizle birlikte, bir bütün olarak sömür, baskı ve zulme karşı mücadelede bizim için bugün görevleri yerine getirmeye çalıştık. Bugün ve yarın da, günümüzde çek olduğu gibi, hiç kimseden bir şey "diyet" beklemeyen bu yolda çalışacağız. Amyasal haklarımızı kullanmamızdan ötürü eğer bir sorumluluk sözkonusu olursa, elbette, bu sorumluluğu ve getireceklerini soruna çek taşıyacağız.

3. Mücadelenizde demokratik örgütlerden herhangi birine yönlendirilecek baskıları tümüyle yönetilemez sayacağız.

Bizler; yıllardır bombalı-silahlı saldırılara uğruyoruz; binlerce yaralı, yüzlerce şehit veriyor; örgütleri yüzlerce kez kurulan, binlerce insan ve bombalanıyor; ama, sömür, baskı ve zulme karşı mücadelesizlikten vazgeçmeyen, faşizmin ancak örgütlü kitlelerle mücadeleyle yenileceğine inanan kitlelerin temsilcileri olarak;

1. Sömürü son bulana,
2. Faşist siyasal örgütler ve onların yan örgütleri, Ulku birlikleri ve benzeri kuruluşlar kapatılana,
3. Toplum, CIA'nin ağalarından ve kontr-gerilla'dan arınana,
4. Can güvenliği ve özgürlük sağlanana,
5. Faşizmin kaynağı kurutulana dek;

başta işçi sınıfına olmak üzere tüm çekçi kitlelerin omuz omuza sürülecekleri mücadele içinde yer almak ve bizlere bugün görevleri yerine getireceğiz.

Tek dayanağımız ve güvencemiz olan çekçi halkımıza duyuruyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 175
Ankara : 31.3.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK VE ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI İYİGÜN PULAT, 31.3.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIKLARI AÇIKLAMADA, TMMOB'NİN ORMAN KADASTRO YONETMELİĞİNDEKİ DEĞİŞİKLİK ÜZERİNE AÇTIĞI DAVADA DANIŞTAY'IN İPTAL KARARI VERMESİ NEDENİYLE GÖRÜŞLERİNİ BELİRTTİLER:

Açıklama metni şöyledir:

Ormanların küçülmesi, toprak servetlerinin azalması sonucunu doğuracak ve yaygın orman yağmasına yol açacak nitelikte olan Orman Kadastro Yönetmeliğindeki değişiklikler, TMMOB'nin Danıştayda açtığı dava ile iptâl edilmiş bulunmaktadır.

1976 Mart'ında 1. MC hükümeti tarafından yapılan Orman Kadastro Yönetmeliğindeki değişiklikler, ülkemizde yıllardır süregelen orman yağmasını daha da ağırlaştıracak boyutlar taşıyordu. Ayrıca getirilen yeni hükümler Anayasa'nın "ormanların korunması" ve "ormanların daraltılmaması" ilkelerine de aykırı idi.

İptâl edilen yönetmelik değişiklikleri, makiilik ve fundalık alanların, bilimsellikten uzak ölçülerle orman rejimi dışına alınmasını öngörmekteydi.

Birliğimizin açtığı davada iptâl kararı veren Danıştay Dava Daireleri Kurulu, konuyu I.U. Orman Fakültesinden 7 Öğretim Üyesine incelettirmiş ve hazırlanan raporu kabul ederek gerekçeli hükmüne almıştır. "Yönetmeliğin uygulanmasının bir yandan ormanların daraltılmasına ve küçülmesine, diğer yandan ormanların tahribine yol açacağı ve ayrıca hidrolojik dengenin bozulmasına ve toprak taşınmasına (erozyona) yabani hayvanların yaşam olanaklarını yitirmesine neden olacağı anlaşılmaktadır." denilen gerekçeli hükümlerde rapordan alıntılar yapılmaktadır. Burada, makiilik ve fundalık alanların tümünün hidrolojik dengenin korunması ve erozyona karşı koyma yönünden büyük önem taşıyan alanlar oldukları belirtilmektedir. Ayrıca makiilik ve fundalıkların, arazi kayması, sel ve taşkınlarla engell olma, yağmurla yıkılma, yerleşme alanlarının havasını temizleme, tarım alanlarına, göç ve demiryollarına toz ve kum fırtınalarına karşı koruma ve nehir yataklarının dolmasını engelleme gibi birçok fonksiyonları bulunduğu da vurgulanmaktadır.

Bunun yanında, Orman Bakanlığının, TMMOB'nin dava açmağa yetkili olmadığı biçimindeki iddiası da Danıştay tarafından kabul edilmemiştir. Bu konuda gerekçeli kararda şu görüşler yer almaktadır: "6235 sayılı Kanunun 7303 sayılı Kanunla değişik 2. maddesinin (b) bendi ile 19. maddesi, kanunun ve Ülkenin çıkarlarına bakımından gerekli gördüğü girişim ve uğraşılarda bulunmaya mimar ve mühendis odaları ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin maksat ve gayeleri arasında sayılmakta olduğundan, devlet idaresinin ehliyet def'i yerinde görülmüştür."

Böylece, emekçi halkımızın çıkarlarını hiçe sayarak, ormanlarımızın küçülmesi ve tahrip edilmesi, ayrıca doğadaki dengenin bozulması sebebiyle, ormanlarımızı kendi yandıklarının yağmasına sunma yolunda her çabaya gösteren MC hükümetlerinin bir girişimi daha açığa çıkarılmış ve engellenmiştir.

TMMOB ve Odaları, doğal kaynaklarımızın, Ülkenizin ve emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda kullanılması için verdiği mücadeleyi bundan sonra da sürdürmeğe kararlıdır.

Sayı : 176
Ankara: 1.4.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.4.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, TMMOB' NİN, "TSE KURULUŞU VE YETKİLERİ İLE ÇALIŞMA USULLERİNİ GÖSTEREN YÖNETMELİĞİ" NİN DEĞİŞTİRİLEN MADDELERİNE İLİŞKİN AÇTIĞI DAVADA, DANIŞTAY'IN DAVA SONUNA KADAR YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERMESİ ÜZERİNE GÖRÜŞLERİNİ BELİRTTİ.

Açıklama metni şöyledir :

Türk Standartlar Enstitüsü'nün (TSE) 31 Mayıs 1976'da yapılan Genel Kurulu, TMMOB'nin Danıştay'da açtığı dava sonunda, yasalara aykırı bulunarak iptâl edildikten sonra, bu yasa dışı davranışlara hukuksel kılıflar hazırlamak amacıyla yönetmelik değişiklikleri yapılmıştır. Ancak, TSE Kuruluşu ve Yetkileri ile Çalışma Usullerini gösteren Yönetmelikte yapılan bu değişiklikler nedeniyle yeniden Danıştay'a başvuran TMMOB, değiştirilen hükümlerin bazılarının iptalini ve yürütmenin durdurulması kararını istemiştir. Davayı ele alan Danıştay 12. Dairesi, 15.3.1978 tarihinde, dava sonuna kadar yürütmeyi durdurulması kararı vermiştir.

TSE'nin 3.1.1978 tarihinde toplanan Olağanüstü Genel Kurulu, iptâl edilen 1976 Genel Kurulundaki yasa dışı uygulamaları, yönetmelik değişiklikleri ile yasalastırmak amacını taşıyordu. TSE 1976 Genel Kurulu'nun iptaline neden olan uygulamalar, Resmî kuruluşlar, Üniversiteler ve TMMOB'den genel kurula katılacak temsilciler sayısı ile, özel sektör temsilcilerinin sayısına ilişkindir. 1976 Genel Kurulu'nda yasal zorunluluğa karşın (özel sektör temsilcileri sayısının diğer temsilcilerin sayısına geçmeyeceği) özel sektörün sayısal fazlalığı söylenecek istenmişti. Ayrıca bu genel kurulda, genel kurulun onayına sunulmayan yeni üyelerin genel kurula katılımı ve o tarihte Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nda üye olan Şadi Pehlivançoğlu'nun, "başka iş ve hizmet-yasağı"na karşın, Kurula Gaziantep Borsası temsilcisi olarak katılması gibi, yasal olmayan uygulamalar da sözkonusuydu. 1978 Ocak ayında toplanan olağanüstü genel kurul yukarıda belirlenen yasa dışı uygulamaları, yasalastırmak amacını gütmüştür. Ancak Danıştay 12. Dairesi, yönetmelikte bu yönde yapılan değişikliklerin dava sonuna kadar yürütülmesini durdurmuş bulunmaktadır.

Bu durumda;

- 1.) TSE genel kurulunun, TMMOB'den yalnızca bir temsilci ile değil, önceden olduğu gibi, her odadan bir temsilcinin katılımıyla toplanabileceği,
- 2.) Genel kurulca Üyeliğe kabul edilen kuruluş temsilcilerinin, o genel kurula katılamayacağı, ancak bir sonraki genel kurula katılacağı,
- 3.) Genel kurul üyeliği sıfatını kaybedenlerin, yönetim kurulu üyeliklerinin düşeceği ve bu durumda olan yönetim kurulu üyeleri varsa, bunların çekilmesi gerektiği,

belirginleşmiş olmaktadır.

Anayasal bir kuruluş olan ve 60.000'i aşkın mühendis ve mimarın temsilcisi olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin, TSE'nin sermaye kesimlerinin çıkarlarına savunma bir kurum durumuna getirilmek istenmesine karşı, Ülkenin ve halkın çıkarlarını gözeten mücadelesini sürdüreceğini bir kere daha belirtmek isteriz. TSE'deki hukuk dışı durumun giderilmesi için her türlü yasal girişimde bulunulacaktır.

Sayı : 177
Ankara: 17.4.1978

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI
BİRLİĞİ VE 18 ODASI 1 MAYIS'LA
İLGİLİ OLARAK AŞAĞIDAKİ AÇIK-
LAMAYI YAPMIŞLARDIR.

İşçi sınıfının Birlik, Dayanışma ve Mücadele günü olan 1 Mayıs bu yılda geçen yıllarda olduğu gibi İstanbul'da 1 Mayıs alanında (Taksim alanı) kutlanacaktır.

1 Mayıs 1977'de kutlama törenine katılan binlerce işçi ve emekçiye karşı yapılan saldırı ve katliamdan sonra kutlanacak ilk 1 Mayıs olması bu yılki törenlerin önemini artırmıştır.

1 Mayıs 1978'in İşçi Sınıfına, emekçilere karşı yapılan saldırıların, cinayet ve katliamların onların mücadele ezmini kıramadığının, aksine bir kat daha güçlendirip geliştirdiğinin göstergesi olacağına inanıyoruz.

TMMOB olarak İşçi Sınıfının Birlik Dayanışma ve Mücadele gününde güçlü biçimde yerimizi alacağız. Bu yöndeki çalışmalar sürdürülmektedir. Devrimci, ilerici, demokrat mühendis ve mimarları TMMOB saflarında 1 Mayıs'a katılmaya çağırıyoruz.

1 MAYIS İŞÇİ SINIFININ BİRLİK, DAYANIŞMA VE MÜCADELE GÜNÜNDE
İŞÇİ SINIFIYLA OMUZ OMUZA

Sayı : 178
Ankara: 20.4.1978

Atom Enerjisi Merkezinde bomba imal edildiğinin Emniyet görevlileri tarafından saptanması üzerine TMMOB tarafından basına yapılan açıklamada "Bombalama olaylarının sorumlularının faşistler olduğu gerçeği bir kez daha açığa çıkmıştır." denildi.

Gizli ve açık faşist güçlerin ve örgütlerin silahla ve bombalı saldırılarına ertan bir biçimde sürmektedir. ADMMA öğrencilerini hedef alan, otomobil içine yerleştirilen saatli bomba olayından sonra, Pazarcık ve Malatya'da, PTT aracılığı ile yollanan paket bombalar can kaybına neden olmuştur. Son iki gün içinde de ODTÜ Öğretim Üyeleri ve TMMOB Üyeleri Cevat Erder, Bilgi Denel, Mustafa Pultar ve Mehmet Kıoçman'ın konutları bombalanmıştır.

ADMMA, Malatya, Pazarcık vb. olaylarda kullanılan bombaların Ankara Atom Enerjisi Merkezinde yapıldığı, Başbakan Bülent Ecevit ve İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı tarafından kamuoyuna açıklanmıştır.

MC döneminde Faşistleştirilen Atom Enerjisi Merkezinin bir bilimsel araştırma merkezi olma kimliğini yitirip, sicilli faşistlerin, Ülku Ocakları Başkanlarının bomba imalathanesi haline gelmesi düşündürücüdür.

Saldırı olaylarının, sadece bir takım "kötü niyetli" kişiler tarafından çıkarıldığı, devlet kurumlarına yerleştirilen bu faşistlerin temizlenmesi ve tutuklanmaları ile saldırıların ortadan kalkacağı mantığı ile hareket ediliyorsa bu önce bu mantık sahiplerine zarar getirecektir. Çünkü sicilli faşistler Atom Enerjisi Merkezine vb. kuruluşlara raslantı sonucu yerleştirilmemişler, belirli bir plan gereğince bir takım faşist örgütler ve onların siyasi temsilcileri tarafından bilinçli bir şekilde yerleştirilmişlerdir. Faşist saldırıların yok edilmesi için öncelikle bu kaynakların kurutulması gerekmektedir.

Suçsuz insanları bombalayan, evlerine bomba gönderen, Malatya Belediye Başkanı ve yakınlarını katleden, Malatya'da yüzlerce işyerini tahrip eden konutları yakan, 3 genci kurşuna diken, Doğan Öz'ü öldüren, Server Tanilli'yi sakat bırakan, ODTÜ Öğretim Üyelerinin evlerini bombalayan faşist güçlere ve kaynaklarına karşı Hükümeti kesin tavır almaya çağırıyoruz.

Sayı:179
Ankara/25.4.1978

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK VE BİRLİĞE BAĞLI MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKAN VEKİLİ YALÇIN ÇİLİNGİR BUGÜN YAPTIKLARI ORTAK BASIN AÇIKLAMASINDA : "17 MADEN İŞÇİSİNİN ÖLÜMÜ İLE SONUÇLANAN SON GRİZU PATLAMASI,ZONGULDAK HAVZASI'NIN YILLARDIR SÜRGELEN İLKELE ÜRETİM YAPISININ DOĞAL BİR SONUCUDUR VE GEREKLİ YAPISAL DÖNÜŞÜMLER GERÇEKLEŞTİRİLMEDİĞİ SÜRECE DE BU TÜR BÜYÜK KAZALARIN ÖLENMESİ MÜMKÜN DEĞİLDİR." DEDİLER.

Zonguldak Havzası'nın Armutçuk Üretim bölgesindeki grizu patlaması,17 maden işçisinin ölümlü ile sonuçlanırken,şu gerçek bir kez daha gün ışığına çıkmıştır ki;Havza'da yıllardan beri süregelen ölümlü kazaların belirleyici nedeni,Havza'nın ilkel üretim yapısıdır. İstatistik veriler,bu tür büyük kazaların ilkel üretim yapısının doğal bir sonucu olduğunu kuşkuya yer bırakmayacak biçimde belgelenmektedir.Denebilir ki,Zonguldak Havzası'nın 130 yılı aşkın tarihinde değişmeden günden güne dokuzanan en önemli gerçeği,iş kazalarının 81çoğüdür.Rosmi kayıtlara göre,1940'lardan bu yana,her yıl ortalama olarak 60 ilâ 70 maden işçisi iş kazaları sonucu yaşamını yitirmiştir. İşte bu nedenle diyoruz ki,Üretim yapısında gerekli dönüşümler gerçekleştirilmediği sürece,bu ilkel yapı,çağdaş bir üretim yapısına dönüştürülmediği sürece,bu tür ölümlü kazaların önlenmesi mümkün değildir.Unutulmamalıdır ki,novcut üretim yapısı korunarak,girişilecek iyileştirme çabaları,iş kazalarında belki bir azalmaya neden olur ama,bu çabalar soruna köklü çözüm getirmez ve birer iyi niyet uğraşlarından öteye geçmez.

Bu temel gerçek ışığında acil olarak aşağıda sıralanan girişim ve önlemlerin gün geçirilmekten yaşama sokulması zorunludur:

- Üretimin zorlandığı Ünitelerin tesbit edilmesi ve bu ünitelerde program üretimlerin düşürülmesi,
- Üretim zorlanmasına neden olan her türlü parasal teşvik uygulamalarının iptal edilmesi,
- Üretimdeki denetimin yoğunlaştırılması;Bu amaçla,denetim araç ve gereçleri ile birlikte teknik eleman sayısının artırılması,
- Üretim yapısında köklü yapısal dönüşümler gerçekleştirilinceye dek,teknolojik iyileştirmeler için gerekli araştırma çalışmalarının başlatılması,
- İş güvenliği için gelişik ve etkin eğitim programlarının uygulanması,
- Köklü yapısal dönüşümlerle üretim yapısının sermaye-yoğun bir yapıya kavuşturulması için,fizibilite çalışmaları ile birlikte yoğun sermaye yatırımlarına gidilmesi,

Doğaldır ki,iş kazalarının kesin bir biçimde önlenmesi,ancak ve ancak,maden işçisinin ürettiği köntüre yabancılaşmadığı sürdürülebilir bir düzende mümkün olabilecektir.

Sayı:180
Tarih:27.4.1978

Ankara Tabip Odası, TMMOB, TÜM-DER, TÜS-DER, ve TÜTED yetkilileri işçi sınıfının uluslararası dayanışma günü 1 Mayıs ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamayı yapmışlardır.

1 MAYIS:İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN PAYRAMI

1 Mayıs bugün dünyanın dört bir yanında, hemen tüm ülkelerde işçi ve emekçilerin bayramı olarak, işçi sınıfının uluslararası dayanışma günü olarak kutlanmaktadır. Ülkemizde uzun yıllardır bir "bahar bayramı" masalı ile unutturulmak istenen bu günün emekçi sınıf ve tabakalar açısından taşıdığı anlam ve önem son derece büyüktür.

1 Mayısın işçi ve emekçilerin bayramı olarak kutlanmasının temelleri 1800'lere uzanmaktadır. 1886'da, Amerika Birleşik Devletlerinin Şikago kentinde, kapitalizmin yoğun sömürüne, günde 14-16 saat çalışmaya karşı 8 saatlik işgünü talebiyle çıkan yüzbinlerce işçi tarafından genel grev başlatılmıştır. 8 saatlik işgünü talebi daha sonra Avrupa'ya da yayılmış ve nihayet 1 Mayıs 1899'da tüm dünya işçileri tarafından genel greve gidilmiştir.

Bu uzun mücadelenin sonucunda, hemen tüm kapitalist ülkelerde değişik zamanlarda 8 saatlik işgünü hakkı kazanılmış ve 1 Mayısın işçi ve emekçilerin bayramı olarak kutlanması geleneği yerleşmiştir.

TÜRKİYE'DE 1 MAYISLA

Ülkemizde işçiler 8 saatlik işgünü talebiyle ilk kez 1906'da 1 Mayısı kutlamışlardır. İşçi sınıfının 8 saatlik işgünü hakkını sağlamak için giriştiği mücadelenin karşısında, 1924 yılında İstanbul'da işçilerin üzerine kolluk gönderilmiş ve birçok kişi öldürülmüştür. Bir yıl sonra çıkarılan bir yasa ile de 1 Mayıs "bahar bayramı" ilan edilmiştir.

Uzun yıllardan sonra, ilk kez 1976'da, Ülkemizde 1 Mayısın işçi ve emekçilerin bayramı olarak kutlanması gerçekleştirilmiştir. 1977'de ise bir milyon dolayında işçi ve emekçinin katılımıyla görkemli bir biçimde kutlanan 1 Mayıs: bu kazanımı ve işçi, emekçi sınıf ve tabakalar arasındaki dayanışmanın güçlenmesini engellemek isteyen burjuvazi tarafından bir kitle katliamıyla kene bulmuştur. Ancak bu ve benzeri hiçbir tertiple 1 Mayısın tüm emekçiler tarafından kutlanmasının engellenemeyeceği: bu kazanımdan bir adım bile geri gidilmeyeceği açıktır.

İçinde yaşadığımız: ilerici ve demokratları hedef alan faşist saldırıların kitle katliamına dönüştüğü, gerici güçlerin harekete geçirilmesiyle mezhep ayrılıklarının körüklenmesi: Malatya gibi, Pazarlık gibi yörelerde emekçi halkı birbirine düşürmeye yönelik faşist tertiplerin birbirini kovaladığı şu günlerde başta işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçi kesimlerin her zamankinden de güçlü bir birlik ve dayanışma içinde olması gündemdedir. Tüm bu faşist saldırıların, tertiplerin ortadan kaldırılabilmesi için faşizmin kaynağına yönelmesi ve ülkenin emperyalizme olan bağımlılık ilişkilerinin

çözülmesi gerekli iken bunun tam tersi bir uygulama yaşanmaktadır. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik sorunların aşılması adına IMF ile, Dünya Bankası ile yapılan anlaşmalar bu bağımlılığı daha da pekiştirici niteliktedir.

Bütün bunların karşısında tüm emekçilerin işçi sınıfıyla dayanışmasını, birliğini, mücadele azmini kanıtlamak;emperyalizm,faşizm,gericiliğe ve çovenizme karşı mücadele bayrağını dalgalandırmak için 1 Mayıs 1978 'in en görkemli biçimde kutlanmasına katılmak hepimizin görevidir.

YAŞASIN 1 MAYIS

YAŞASIN İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN BAYRAMI

Sayı : 181.

Tarih:28.4.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 28.4.1978 GÜNÜ İSDEMİR TESİSLERİNİN İŞLEYİŞİ VE BU İŞYERİNİN UYGULANAN FAŞİST BASKIYARA İLİŞKİN OLARAK YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDA "İSDEMİR TESİSLERİ GEREK KURULUŞU,GEREKSE İŞLEYİŞİ AÇISINDAN,İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ DÜZENİN TÜM YAPISAL AKSAKLIKLARINI TAŞIMAKTADIR" dedi.TOPLANTIDA AYRICA TMMOB'NİN HAZIRLADIĞI İSDEMİR DOSYASI ADLI RAPOR BASINA DAĞITILDI.

İskenderun Demir Çelik Tesisleri (İSDEMİR) Ülkemizin en büyük demir-çelik kuruluşudur.Bu tesisler,gerek kuruluş gerekse işletme aşamalarında bir dizi yapısal sorunla karşı karşıya kalmıştır.

Emperyalizme bağımlı,çarpık kapitalist bir yapının egemen olduğu Ülkemizde,sanayii yatırımları emperyalist tekellerin ve onların yerli ortaklarının denetiminde gerçekleşmektedir.Yatırımlar için gerekli krediyi sağlayan emperyalist Ülke ve kuruluşlar,yatırım fizibilite etüdünün hazırlanması,toknolojinin seçimi ve diğer tüm aşamalarda denetlemekte,yatırım için gerekli makine ve teçhizatın kendi Ülkelerinden tekel fiyatlarıyla satın alınmasını şart koşmaktadırlar.Çokuluslu şirketlerin hazırladıkları fizibilite etüdülerinde,her defasında,söz konusu yatırımın Ülkeye sağlayacağı yarar değil,çokuluslu tekellerin çıkarları ve dış bağımlı çarpık kapitalist yapının sürdürülmesi esas alınmaktadır.

İlk çokuluslu tekellerin ve onların yerli ortaklarınınca değil,sosyalist bir Ülkenin kredi ve teknik yardımıyla gerçekleşen bu tesisin kuruluşunda da Ülkemizde geçerli olan işleyişin dışına çıkılamamıştır.İSDEMİR yatırım için,çokuluslu tekellerin uzantısı bir İngiliz firması müşavir firma olarak seçilmiştir.Böylece,toknoloji ve kredi sosyalist bir Ülkeden sağlanırken,yatırımla ilgili tüm denetim "John Miles and Partner" adlı İngiliz Firmasına verilmiştir.Proje ile ilgili tüm seçeneklerin değerlendirilmesi,ülke koşullarına ve amaca uygun seçeneklerin seçilmesi ve projenin gereği gibi yürütülmesinin denetimi;Ülkemizde yerli teknik güç bir kenara itilerek,emperyalist çokuluslu tekellerin bir alt kuruluşuna bırakılmıştır.

John Miles and Partners müşavirlik-mühendislik firması tüm çalışmalarına ilişkin olduğu çokuluslu demir-çelik tekel United States Steel Company'ye hizmet etmiştir.Müşavir Firmasının kasıtlı yanlış önerme ve yönlendirme ile nedeniyle,tesis için gerekli hammaddelerin (demir cevheri ve taşkömürü)

Yerli Üretimi yeterli düzeyde planlanmamış doğan açık emperyalist metropollerden ithalata karşılama ve böylece milyarlar yurt-dışına ödemiştir. Yine, talep tahminlerinin yetersizliği, ilk kuruluş kapasitesinin daha sonra arttırılmasını zorunlu kılmıştır.

İSDEMİR kuruluş aşamasında çeşitli müteahhitlik firmaları için kârlı bir alan olmuştur. Az sayıda firma resmi birim fiyatlarının çok üstünde fiyatlarla ihaleleri peylemişlerdir. Müteahhit firmalar bir çok işi planlanan sürelerde bitirememişler, defalarca süre uzatımlarına gitmişlerdir. Uygulanan fiyatlandırma yöntemi ile de, gecikmeler adeta ödüllendirilmiştir. Müteahhit firmaların bir çok kez yinelenen süre uzatımına karşın bitiremedikleri teknolojik montaj işleri, TDCİ bünyesindeki "Karabük Tevziat Montaj Ekibi" tarafından tamamlanmıştır.

Müteahhit Firmaların yükümlenmiş oldukları işleri zamanında bitiremeyeşleri gecikmelere ve maliyet artışlarına neden olmuştur. 1.1 milyon Ton/ yıl ilk kuruluş kapasitesinin maliyet yatırım sürecinde % 173 lük bir artış kaydedmiştir. Yatırım sürecinde Türk Parasının Dolar karşısında sürekli olarak diğer kaybetmesi nedeniyle, ödenecek döviz tutarı TL olarak büyük artışlar göstermiştir ve bu durumda toplam maliyet artışına yansımıştır. Bununla birlikte, toplam yatırım maliyetinin artışında birincil etken yatırımın öngörülen sürede bitirilemeyeş ve müteahhitlere Yüksek tutarlar ödemesidir. Bu çarpık işlerlik sonucu artan maliyetin yükü, emekçi halktan toplanan vergilerle karşılanırken, bir savaç firma zengin edilmiştir. Ancak, uğranan zarar, bununla da kalmamaktadır. Gecikmeden dolayı uğranan üretim kaybı 25 milyar lirayı aşmıştır ve bu para son üç yılda demir-çelik ithali için yurt dışına ekandır. 1978 yılında demir-çelik ithali için öngörülen tutar ise İSDEMİR çapında bir demir-çelik tesisinin toplam yatırım tutarına eşittir.

Bu çarpık işleyiş personal düzeninde de görülmektedir. MC dönemlerinde ilerici işçi ve teknik elemanlar görevden uzaklaştırılırken, kadrolar MC yandaşları ile dolurulmuştur. Bir yandan işe alınanlar, kilit görevlere getirilip faşist kadroların oluşturulurken, öte yandan ilerici işçi ve teknik elemanlar üzerinde baskı ve kıyım hızlandırılmıştır. İşyerinde sendika seçme özgürlüğü çöğürmüş, işe alınarlarda yönetimin yandaşları tercih edilmiş ve işyeri yönetimi Çelik-İş Sendikası ile işbirliği içinde çöğürmüştür. Kadrolardan işgal eden işten anlaşılan militanlar işyerinde ilerici elemanlara yöneltilen bir çok saldırıda baş rolü oynamışlardır. Bu kişiler son olarak TMMOB Üyesi metallurji mühendisi Eğref Keçer ve Otomobilci Ustabaşarı Selahattin Uygeç'i yarelemişlerdir. Daha öncede olduğu gibi, failleri bilinen bu saldırıların sorumluları hakkında tesis yetkililerinin ve ilgili Bakanlarca işlem yapılmamıştır. Saldırıların sorumlusu olan faşist mihreklar, İSDEMİR tesisleri dışında, İskenderun, Felen, Dört Yol, Omaniye ve Pazar ilçelerinde de terör estirmekteyler.

İSDEMİR çalışanları tüm hakları karşı yılmıştır. Son olarak metallurji mühendisi Eğref Keçer'in işletme yetkililerinin gözü önünde, saldırıya uğramasından sonra İSDEMİR'de çalışan teknik elemanlar 6-9 Nisan tarihleri arasında disiplinli biçimde iş bırakma eylemi uygulayarak olayı protesto etmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

İSDEMİR'in sorunları içinde yavaş yavaş sistemin belirleyici ilişkilerinden bağımsız değildir. Bir yandan emperyalizmin uzantısı yabancı müşavir firmalar, bir yandan müteahhit firmalar, bir yandan da Çelik İş Sendikası,

ile elele tesislerde "iggal" eylemini gerçekleştiren müessesese yönetimi; bugün ortaya çıkan çıkmanın baş sorumlularıdır. Uğranan zararın daha da büyümesi için müessesede bilim ve teknolojinin gereklerini yerine getirecek, eldeki işgücü ve teknik potansiyelden yararlanacak, demokratik bir yönetimin kurulması, İSDEMİR'de en güncel sorundur.

Ne var ki, bugün, demokretikleşme doğrultusunda tek bir adım atılmadığı gibi, baskı ve kıyım eskisinden de yoğun biçimde sürdürülmektedir. Baskı ve terör, Üyelerimizin varlığı sırasında saldırıya uğramalarına değin uzanmıştır. Siyasal iktidar bu baskı ve terörü önleyecek tek bir önlem alınırken, kıyım uğramış ve yıllardır ellerinde Deniztaş Kararı ile bekleyen Üyelerimizin görev ve başlatılması yönünde de bir girişimde bulunulmamaktadır.

Biz TMMOB olarak, yıllardır tüm faşist baskılara karşı, demokratik mücadelelerini sürdüren Üyelerimizin ve tüm İSDEMİR çalışanlarının yanında olduk ve bundan böyle de olacağız. Bu mücadelede, temel hedeflerimizden biri, tüm çalışanlara olduğu gibi, İSDEMİR'deki sendikemiz çalışanlara "toplu sözleşmeli-grevli sendikeli haklar"ın tanınmasıdır.

Bu hedef doğrultusunda mücadelede, İSDEMİR'e yönelik diğer önerilerimiz:

- Deniztaş kararlarının uygulanması,
- MC dönemlerinde, işten atılan ilerici devrimci elemanların yeniden işe alınması
- Aynı dönemlerde, usuz işlenmiş işe alınan, işle ilgisi olmayan ve baskı-terör uygulayıcısı faşist kadroların işlerine son verilmesi,
- İSDEMİR çalışanlarının birlik-içi eğitiminin düzenli biçimde yapılması,
- Çeşitli usulsüz işlerin araştırılarak, sorumlularının cezalandırılması
- Varlığı sorununun, çalışanlar lehine çözülmesi,
- Özlük haklarına ilişkin keyfi uygulamaların son bulması ve bu uygulamaların nesnel temellere oturtulması,
- Tüm bu uygulamalar yapılarak, işyerinde demokratik bir çalışma ortamının oluşturulmasıdır.

Sayı : 182
Ankara : 5.5.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 5.5.1978 GÜNÜ VARDIYA SORUNUNA İLİŞKİN OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "VARDİYALI ÇALIŞAN MÜHENDİS VE MİMARLARIN SORUNLARI İVEDİLİKLE ÇÖZÜME KAVUŞTURULMALIDIR." DEDİ. BASIN AÇIKLAMASINA EK OLARAK KONUSYA İLİŞKİN HAZIRLANAN RAPOR BASINA DAĞITILDI VE İLGİLİ DEVLET VE HÜKÜMET ORGANLARINA İLETİLDİ.

Kamu kesiminde çalışan mühendis ve mimarların ücretleri, diğer sendikasız kamu çalışanları gibi, parlamento ve hükümet düzeyinde belirlenmektedir. Mühendis ve mimarlar, mevcut ücretlerle yaşam düzeyini geliştirmek bir yana, fiyat artışları karşısında ezilmekte ve yoksullaşmaktadır.

Yaşanan somut olgular, bugün mühendis ve mimarların büyük bir kesiminde "Grevli-Toplusözleşmeli Sendikeli Haklar" için mücadelenin zorunluluğunu bilince çıkarmıştır. Bugün bir çok kamu işletmesinde, mühendis ve mimarlar üretimde işçilerin yanındayken yer almakta, diğer işçilerle birlikte fazla mesai yapmakta, gece nöbeti tutmakta, vardiyaya girmektedir. Vardiya vb. olan bir iş için sendikalar toplu sözleşmelerle gerekli ödemeleri sağlarken, sendikasız çalışanlar için konuya ilişkin uygulama ve mevzuat çok yetersizdir.

Yan Ödemeler Kararnamesinde konuya ilişkin hüküm belirsiz ve yetersizdir. Geçtiğimiz dönemlerde, vardiyalı çalışan mühendis ve mimarların büyük bir bölümüne hiç bir ödeme yapılmamıştır.

Vardiyalı çalışmanın ek bir külfet yüklediği ve bunun karşılığında ek bir ödeme yapılması gerektiği, gerek İş Yasası, gerekse Yan Ödemeler Kararnamesi ile kabul edildiği halde, herhangi bir tazminat ödenmeksizin teknik elemanların vardiyalı çalıştırılması "ANGARYA" tanımına içine girmektedir. Bilindiği gibi karşılığı ödenmeden yaptırılan iş angaryadır ve Anayasamız angaryayı yasaklamıştır.

./..

SONUÇ VE ÖNERİLER

Vardiyalı çalışmanın mühendis, mimar ve aynı statüde çalışan diğer teknik elemanlar için yarattığı sorunlara kısaca değindik. Vardiyalı çalışma da dahil, teknik elemanların ücretlerinin belirlenmesinde bugünkü uygulamadan çözüm getirmekten uzak olduğu ve tek gerçekçi çözümün mühendis ve mimarların da bir parçası olduğu tüm sendikasız kamu çalışanlarına "Grevli, toplu sözleşmeli sendikeli hakların" tanınması olduğunu bir kez daha vurguluyoruz. Sendikeli haklarımızı elde etmek için mücadele sürecinde de önerilerimizin dikkate alınmasının gerekli olduğunu belirtiyoruz.

- 1.) Vardiyalı çalışma Yan Ödemeler Kararnamesi'nde ayrı bir başlık altında ele alınmalı, ödenecek tazminat başkaca belirlenmeli ve yeterli düzeyde (en az 3000 L.) olmalıdır.
- 2.) Genel olarak Yan Ödeme Kararnamesi ve özel olarak bu kararnamenin vardiyalı çalışmayı düzenleyen bölümü hazırlanırken, TMMOB'nin diğer teknik eleman örgütlerinin görüşleri alınmalıdır.
- 3.) Emekliliğe esas çalışma sürelerinin belirlenmesinde, vardiyalı çalışanların her yılına 4 ay fiili hizmet zammı eklenmelidir.
- 4.) Vardiyalı çalışmada, elemanlara daha üst düzeyde bir sorumluluk yükleniyorsa, bu elemanlar ayrıca sorumluluğunu yükledikleri kadro için geçerli olan tazminatları almalıdır.
- 5.) Vardiyalı çalışma, doğal olarak fazla mesaiyi de beraberinde getirmektedir. Fazla mesailer de, yeterli düzeyde değerlendirilmelidir.
- 6.) Vardiyalı çalışmanın sözkonusu olduğu görevlerde, bu durum elemanlara işe girerken belirtilmeli ve olurları alınmalıdır. Vardiyalı çalışma bir ceza uygulaması olmaktan çıkarılmalıdır.
- 7.) Vardiyalı çalışma için belirlenecek ek tazminatlar, bundan önce bu statüde çalışmış ve bu hakları alamamış elemanlara, çalıştıkları geçmiş sürenin karşılığı kadar toptan ödenmelidir.
- 8.) Vardiyalı tazminatları vergisiz olarak ödenmelidir.

Sayı : 183
Ankara : 5.5.1978

TOB-DER GENEL BAŞKANI GÜLTEKİN GAZİOĞLU' NUN FAŞİST SALDIRGANLARCA YARALANMASI ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB: "GAZİ- OĞLU'NA YÖNELTİLEN BU ÇİRKİN SALDIRIYI, TOB-DER'E VE EMEKÇİ HALKIN SAFLARINDA YER ALAN TÜM DEMOKRATİK ÖRGÜTLERE YAPIL- MIŞ SAYIYORUZ. BU TÜR SALDIRILAR DEMOK- RATİK GÜÇLERİN GİDEREK GÜÇLENEN MÜCADE- LESİNİ ENGELLEYEMECEKTİR." DENİLDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir:

TÖB-DER Genel Başkanı Gultekin Gazioğlu önceki gün İstanbul'da bir grup faşistin saldırısına hedef oldu ve yaralandı.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak Gazioğlu'na yöneltilen bu çirkin saldırıyı TÖB-DER'e ve emekçi halkın saflarında yer alan tüm demokratik örgütlere ve kitlelerine yapılmış sayıyoruz.

Bu saldırı halkın çıkarlarını savunan demokratik örgütlerin giderek güçlenen mücadelelerinden tedirgin olan egemen güçlerin ve onların faşist çetelerinin tüm emekçi kesimlere yönelttiği saldırıların bir parçasıdır. Ancak gelişen mücadeleleri engelleyemeyecektir.

Saldırıyı nefretle kınıyor ve saldırganlardan mutlak hesap sorulacağına inanıyoruz.

Sayı :184

Tarih :13 Mayıs 1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN XXIII. GENEL KURULU AÇIŞ KONUŞMASI

Sayın konuklar, basın-yayın organlarının temsilcileri, Sayın Delegeler;

Emekçi halka yöneltilen sömürü, baskı, saldırı ve zulmün eksilmeden sürdüğü; bunlara karşı dikilen işçinin, köylünün, öğrencinin, bilim adamının, öğretmenin, hukukçunun ve teknik elemanın ve örgütlerinin silahlı-bombalı saldırılara uğradığı; ama milyonlarca emekçinin sömürsüz, baskısız, saldırısız, zulümsüz günler için verdikleri mücadelenin giderek güçlendiği ve safının giderek daha belirginleştiği bir yıl, bir çalışma dönemi yaşadık.

Giderek daha da belirginleşen iki haftan birinde, emekçi yığınların safında, her gün daha çok ve daha bilinçli bir biçimde yer alan mühendis ve mimar kitlesinin örgütlü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, şu anda, XXII. Çalışma Dönemini tamamlamış bulunmaktadır.

Bugün başlayan XXIII. Genel Kurulumuzun geçmiş bir yılı doğru değerlendireceğine, geliştirici kararlar alacağına ve önümüzdeki günlerde, verilmekte olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine daha güçlü bir Birlik ile katılacağımıza inanıyorum.

Yaklaşık oniki aylık XXII. Çalışma Dönemimizin ilk yedi ayı; üç yıla yakın bir süre ülkeyi kana boğan, bu yolda on acımasız yol ve yöntemlerin kullanıldığı MC'lerin son dönemlerinde geçti. Ülke ekonomisini batağa sürükleyenler, emperyalist-kapitalist sistemin bunalımlarının yükünü geniş halk kitlelerinin sırtına bindirenler öte yandan faşist terör ve kadrolaşma uygulamalarını yaygınlaştırdılar. Faşist demagoji ile gerçekler kamuoyundan gizlenmeye, kitle tabanı oluşturulmaya çalışıldı. I. MC döneminde 180.000 , 2. MC döneminde 70.000 devlet kadrosu faşist militanlarla dolduruldu. Halkı birbirine kırdırmayı amaçlayan tertipler, kitle katliamları yaygınlaştırdı.

Ama bir şeyi başaramadılar. Tarihin çarklarını geriye döndüremediler. Gelişen, güçlenen emekçilerin mücadelesini engelleyemediler, durduramadılar. Bu yüzden sözlerimin hemen başlarında; yıllardır emperyalizme ve faşizme karşı yığıtçe göğüs gorenleri; canlarını yitiren yüleri, saldırılara uğrayan, zindanlarda çürütülmek istenen binleri; yılmadan, bunalmada bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin bayrağını yükselterek kendilerinden sonra geleceklere devredenleri huzurlarınızda saygı ile anıyor. onların mücadeleye bayrağını daha da yükseltceğimizi açıklamayı bir görev sayıyorum.

31 Aralık 1977 günü düşen MC'nin yerine CHP-Bağımsızlar Hükümeti oluşturuldu. Yaklaşık dört aydır süren bu dönemde de ilerici, demokrat, devrimci kişi ve kuruluşlara yö-

nelerin saldırıları azalmadı, arttı. Yaptıkları ile bugünkü sonuçları yaratan MC'çiler, bugün de faşist uygulama ve tertiplerini ekseninden daha yoğun bir biçimde sürdürmekte, büyük bir pişkinlikle, dün ve bugün yaratıcıları kendileri değilmiş gibi tertiplerinin sonuçlarını kendi lehlerine kamu-oyu yaratabilmek amacı ile kullanmaktadırlar.

Geçtiğimiz dönemlerde etkin görev yapan faşistler, baskı ve kıyım uygulayıcıları halâ başta, İskenderun Demir-Çelik'te ülkesinin ve halkının çıkarlarını savunan işçi, teknisyen, mühendisler faşist silahlı çetelerin saldırılarını hergün yaşamakta. Dün Devlet İstatistik Enstitüsünde yaşanan faşist kadrolaşma bugün Türk Standardları Enstitüsünde yaşanıyor. Halâ uygulanmayan Danıştay kararları var. Yurtseverler artık birer, birer değil kitleler halinde taranıyor, bombalanıyor, yaralanıyor, öldürülüyorlar. Doğu halkına amansızca saldırı ve zulüm uygulamaları yâneltiliyor. İrkçi, şöven baskılar sürdürülüyor.

Bu pişkinliklere, bu saldırılara karşı çıkmamak; "nereden gelirse gelsin" ya da "ne sağ, ne sol" gibi yorumlarla gerçekleri görmezlikten gelmek sorunlara çözüm getirmez. Aksine gerici-faşist güçlerin gelişmesine, güçlenmesine yarar.

Tarihin sayfaları bu tür davranışların ve sonuçlarının sergilendiği birlerce örnekle doludur. Ben burada bir tanesini okumanın ve gereken dersi çıkarmanın yararlı olacağına inanıyorum. Hitler rejiminin darbelerini yiyen milyonlardan biri bir Alman Profesör şöyle diyor: "İlk önce öldüler, komünistleri alıp götürdüler, öldürdüler... Ben sesimi çıkarmadım, beni ilgilendirmiyordu. Yahudileri aldılar, toplama kamplarına işkenceye götürdüler, ben yine sesimi çıkarmadım. Beni ilgilendirmiyordu, çünkü bana göre bir şey yoktu. Sonra sosyal demokratları vurmaya, hapse atmaya, toplama kamplarına götürmeye başladılar ben yine sesimi çıkarmadım. Çünkü bana dokunan yoktu. Bir gün kapım çalındı. Beni alıp toplama kampına götürdüler, işkenceye. Hiç kimse ses çıkarmadı. Çünkü ses çıkarsak kimse kalmamıştı..."

Yıllar sonra ülkemizde böylesine bir dramın yaşanmaması için tüm ilericilerin, demokratların, devrimcilerin bu satırlardan ders çıkarması; birlikte etkin bir mücadeleyi sürdürmesi önemli bir görev olarak gündemde durmaktadır.

- Nasıl bir Dünyada yaşadığımızı, tüm sorunların kaynağının emperyalist-kapitalist sistem olduğunu,
- Çözümüne emperyalist-kapitalist ömürü ağının parçalanması ile varılabileceğini,
- Emperyalizme, faşizme-şovenizme karşı emekçi kitlelerin dayanışma ve ortak mücadelesinin güçlenerek sürmesi gerektiğini biliyoruz.

Ama; yapılması gerekenlerin yeterince yapılmadığını, bağımsızlık-demokrasi mücadelesi veren güçlerin dayanışmasının halen geliştirilemediğini; emperyalizme ve faşizme karşı güçlü bir biçimde dikilmesi gereken günlerde sosyal pratikten kaynaklanmayan, bir şey getirmeyen kavram tartışmaları ile nelerin yitirildiğini de biliyoruz.

Gün zaman yitirme günü değildir. Gün, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde varım diyenlerin zaafı, güncel çıkar hesaplarına bir yana barakap örgütlü ve güçlü mücadeleleri kotarma gündür.

1977-78 Dönemi çok yeterli olmasa da anti-faşist mücadelede, anti-emperyalist mücade-

lede önemli adımların atıldığı bir dönem olmuştur. DİSK'in düzenlediği ve tüm demokratik güçlerin aktif bir biçimde katılarak desteklediği "20 Mart", "1 Mayıs" eylemleri; demokratik örgütlerin düzenlediği Ceyhan, Niğde, Antalya, Trabzon, Bursa, Denizli, İzmir, İstanbul miting ve yürüyüşleri ve diğer çalışmaları geliştirmekte olan mücadelenin en çarpıcı örnekleridir.

Emperyalist kapitalist sisteme karşı muhalefetin etkinliğinin artırılması, anti-faşist eylemin hız kazanması tüm yurtsever, devrimci güçler için yerine getirilmesi gereken acil ve kaçınılmaz bir görev olmaktadır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği bu görev yolunda kendi alanında yapılması gerekenleri daha etkin bir biçimde başarmak için ölümdüzdeki dönemde de çaba harcamaktadır.

Sömürü, baskı ve saldırıları, yıllardır, yaşayan ve gören mühendis ve mimarlar Sanayi, ulaşım, enerji, konut, kentleşme, doğal kaynaklar, tarım ve ormancılık alanlarındaki bozuk yapıya gidererek daha bilinçli ve örgütlü bir biçimde karşı çıkmakta; çözüm yollarını göstermekte, bunların gerçekleşmesi için çaba harcamakta, ekonomik-demokratik hakları için mücadele vermektedirler.

Bugün ülkemizde enerji gereksiniminin ancak yarısı öz kaynaklarımızdan karşılanmaktadır. Taşkömürünü Amerika'dan, petrolü Libya, Irak, Kuveyt ve diğer üreticilerden sağlayan Türkiye'de kişi başına elektrik üretimi 448 Kwh'dır. Bu rakam dünyanın en geri ülkelerindeki rakamlardan biridir.

Linyitin % 19'unu, petrolün % 25'ini, elektriğin % 74'ünü tüketen sanayi kesiminin yapısına bakıldığında; tüketim malları üretiminin % 47.7, ara mallar üretiminin % 36.2 ve yatırım malları üretiminin % 10.1 olduğu görülmektedir. Yatırım malları üretiminin 1/3'ünü otomotiv sanayi 1/5'ini mutfak eşyası vb. üreten madeni eşya sanayinin oluşturduğu; enerjinin en çok özel kesimin egemen olduğu gıda, meşrubat, tekstil, deri ve giyim dallarında tüketildiği gözönüne alınırsa Türkiye sanayinin yapısını anlamak kolaylaşır.

Dışa bağımlı, gelişmeyi ve kalkınmayı engelleyici bu yapı hemen her alanda böyledir. Uzmanları ile, teknolojileri ile, sömürücü kredileri ile tarımdan-ormancılığa, ulaşımdan-haberleşmeye, konuttan-kentleşmeye, enerjiden-sanayiye kadar her alanımıza giren uluslararası tekeller denetimi ellerine almışlardır.

Bu alanlarda çalışan bizler yıllardır bu gidişe karşı çıkmakta, gücümüzü emekçi halkamızın hizmetine sunamamanın sıkıntısını yaşamaktayız.

Türkiye mühendis ve mimarları 1977-78 döneminde de, bir çok kamu görevlisi gibi, grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşamadılar. Mücadelemizin etkinliği yolunda önemli bir araç olarak gördüğümüz bu hakkımızı almak için, tüm çalışanlarla birlikte mücadelemizi sürdüreceğiz ve mutlaka başaracağız.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1954'te kuruldu. Sene 1978. Çok şeyler değişti. 1954 yılı Birlik Çalışma Raporunda şöyle deniyordu; "Türkiye Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Borsa ve Birlikleri tarafından teşkil edilmekte olan Türkiye Sanayi Yardım Komisyonu ve Teşkilatı çalışmalarına iştirak edilerek bu komisyonda Odalar Birliğinin da-

imi üyeliği temin edilmiş ve Birlik camiasındaki muhtelif meslekdaşların bu teşkilata arzedecekleri kıymetli hizmetin programa alınması mümkün olmuştur..."

1970'lere gelinceye dek giderek belirginleşen saflardan emekçi halkın saflarına giderek daha fazla katılan örgütlerimizin Birliği 1970-73 döneminde çalıştırılmadı, 1973'te kapatılmak istendi. Ancak başarıya ulaşamadılar. Daha güçlü bir Birlik doğdu. 1954'lerde Ticaret-Sanayi Odalarına hizmet sunmaya çabalayan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, 1973 Nisan'ında yeniden doğarken şöyle diyordu: "Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği baskı ve zulüm yöntemlerinin sökemeyeceğinin bilinci içinde; bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürçünlüğün değil halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlıyız ve kararlıyız..."

Oğünden bugüne giderek güçlenen bu inanç ve kararlılık egemen sınıflarda tedirginlik yarattı. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 16 Aralık günü faşist çetelerin saldırısına uğradı, 20 ve 27 Aralık günleri bombalandı.

Sene 1978. Artık silahlı-bombalı saldırılar mücadelemizi geriletemiyor, engelleyemiyor. Çok yol alındı, devrimci mücadeleye kendi alanımızda daha çok şey katınak için bir çok engeller aşıldı. Daha da aşılabilecek.

Bu güçle; IMF'li, Dünya Bankalı, Nato'lu, AET'li, 141-142'li, düzene karşı çıkacağız. Silahlı-bombalı saldırılardan yılmayacağız. Bir yandan işçi sınıfının kazanılmış haklarını savunurken, öte yandan grevli toplu sözleşmeli sendikalarımızı almak için çalışacağız. Bu arada işçilerin ve memurların ücretlerinin dondurulması girişimlerine karşı mücadele edeceğiz. Doğal kaynaklarımızın halk yararına kullanılması konusunda çaba harcayacağız. Ve bunları hiç kimseden hiç bir diyet beklemeden, emekçi halkımızın aydınlık geleceği için gerekli gördüğümüz için yapacağız.

Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin ve örgütlerinin birlikte verecekleri mücadelelerle, geleceek günlerin aydınlık olacağına bugün her zamankinden daha çok inanıyoruz.

Bu inançla; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nden yükselen sesin her geçen gün daha da tutarlı olacağını; bağımsızlık ve demokrasi mücadelesindeki yerimizin güçlenerek korunacağını dosta, düşmana duyuruyor, sözlerime son veriyorum.

Saygılarımla.

Tarih : 16 5. 1978

Sayı : 185

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
23. GENEL KURULU SONUÇLANDI GENEL
KURUL GÖRÜŞLERİNİ BİR BİLDİRİ İLE
KAMUOYUNA AÇIKLADI.

GİRİŞ

Ülkemiz, dünya kapitalist-emperyalist sistemine bağımlıdır. Emperyalizm ekonomik, politik, askeri ve kültürel ilişkileriyle ülkemizi tahakkümü altında tutmaktadır.

Geçmişte olduğu gibi bugün de ülkemizde emperyalizme bağımlı tekelleri sermaye ve toprak ağalığının oluşturduğu ittifak, sistemin bunalımının ve kendi çelişkilerinin yükünü başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halka yüklemekte, sömürü ve talanı sürdürmektedir. İlerici, demokrat, yurtsever ve devrimci güçlerin muhalefeti sürdürmek için, kontrgerillasıyla, faşist millis ve güvenlik görevlileriyle çeşitli provokasyonlar tertiplemekte ve halka karşı her türlü "öçme" saldırıda bulunmaktadır. Malatya olayları buna en belirgin örnektir. Bu provokasyon ve saldırılar işçi sınıfı ile emekçi halkımızı yıldıramamakta, egemen güçler, DİSK önderliğinde ve demokratik kuruluşların yığınsal katılımı ile gerçekleştirilen 20 Mart direnişi ve 1 Mayıs 1978 işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma gücüyle cevaplarını almaktadırlar.

Egemen güçlerin emrindeki faşistler, bir yandan yıldırama yöntemleri uygularken, öte yandan faşist demagojiyi en geniş şekilde kullanarak kitleleri yanıltmaya uğraşmaktadır. Binlerce yurtsever yıllardır her türlü işkenceden geçerken, öldürülürken alkış tutan faşistler şimdi "ülkücülere işkence yapıyor" edebiyatı ile kitleleri kandırmaya uğraşmaktadır. TMMOB kitleleri geçmişte olduğu gibi bundan sonra da her türlü faşist demagojinin ortaya çıkartılmasında kararlı bir mücadele sürdürecektir.

Halkımız CHP İktidarından seçimlerden önce verdiği sözlerin yerine getirilmesini beklemektedir. Olağanüstü nitelikteki ihtisas mahkemeleri, birçok ilde demokratik kitle örgütlerine uygulanan baskılar ve bazılarının temelli kapatılması için yapılan girişimler, doğu ve güneydoğu illerimizin hassas bölge ilan edilmesi, işçi-işveren arasındaki toplu sözleşme düzenine müdahale girişimleri; çıkar yol değildirler. Olağanüstü kurumlar, baskılar hiçbir zaman halkın yararına olmayacak, egemen güçlerin baskı ve sömürdülerini sürdürmelerine yarayacaktır.

ÜLKEMİZİN EKONOMİK DURUMU

Bugün ülkemizde, tekelleri burjuvazi, toprak ağalığı ve tüm gerici güçler ittifakı ile, işçi sınıfı ve emekçi halk arasındaki mücadele sürecinde MC'lerden daha değişik yapıda bir İktidar oluşmuştur. Bu İktidar halk yararına ekonomik çölemler almak zorundadır. İMF, Dünya Bankası, AET gibi emperyalist kurumların temsilcileriyle 30 yılda ne kadar yol alındığı ortadadır. Sanayi sektörü kalkınmanın gerekliliklerini karşılayacak bir yapıya kavuşa-

mamış, montajcı ve lüks tüketim maddelerinin üretimine yönelik niteliği devamlı körük - lenmiş ve örneğin elektrik enerjisinin % 70'ini tüketecek hale gelmiştir. Tekelci sermayenin bugün baş sorun haline getirdiği enerji bunalımı, ülkemiz sanayinin niteliğinden ileri gelmektedir. Sanayi üretimi, ülke ve halkın çıkarlarıyla bağdaşmayan anarşik yapısını koruduğu sürece enerji sıkıntısı sürecektir, yarısına elektrik götürülemediği halkın % 50'si ise, kasıtlı külfetiyle birlikte elektriğin ancak % 19'undan yararlanacaktır. Hükümetin meclislere tevk ettiği "Madenlerin Devletleştirilme Yasa Tasarısı" birçok eksikliklerine rağmen olumlu bir adımdır. Ancak, tasarıda öngörülen hıyitlerin devletleştirilmesi sağlanabilirse, bunlar halkın ısınma ve elektrik gereksinimlerini karşılamaında kullanılmalıdır.

Ekonomik önlem adı altında yapılan yüksek oranlı bir devalüasyon ve çeşitli "ayarılama" yöntemleriyle halkın "kemerleri sıkması" istenmektedir. Özellikle halkımızın doğrudan ilişkili bulunduğu Et-Balık, Sümerbank, Süt Kurumu mamulleriyle DDY'na yapılan zamlar, halkın yoksulluğunu bir kat daha arttıracaktır.

Halen meclislerde görüşülen vergi yasa tasarıları bir avuç azınlığın çıkarına değil, halkın çıkarlarına uygun bir şekilde yasalaştırılmalıdır. Bu konuda TMMOB diğer demokratik örgütlerle birlikte üzerine düşen görevi yapmakta, hükümeti uyarmaktadır.

Çeşitli ürünlerin taban fiyatlarının düşük tutulması, küçük üreticiler aleyhine bir kararla faiz oranlarının % 20'ye yükseltilmesi, yoksul ve orta köylüyü büyük zorluklarla karşı karşıya bırakmaktadır.

Sonuç olarak, ekonomik krizin geçiştirilmesi programı:

- Temelde emperyalizmin ve tekelci burjuvazinin talepleri doğrultusunda dır.
- Önlemler uzun vadede krizi daha derinleştirecektir.
- Bir elle verilen öbür elle geri alınarak krizin faturası emekçi sınıflara ödettilirilmiş olacaktır.

TMMOB kitlesi olarak, halkımızın bağımsızlık demokrasi mücadelesiyle birlikte, ekonomik-demokratik ve siyasi talepler doğrultusundaki mücadelemiz yükselerek sürecektir. Ülke ve toplum sorunlarının, emekçilerin demokratik kitle mücadelesi olmaksızın ve bundan soyut olarak salt parlamento aritmetiği içinde hapsolünarak çözülmeyeceği bilinmelidir.

TALEPLERİMİZ

TMMOB kitlesi aşağıda sıralanan talepleri doğrultusunda mücadelesini sürdürecektir:

- Kente-gerilla, MİT dağıtılmalı, MHP, Ülke Ocakları kapatılmalıdır.
- Faşist katil ve işkencecilerden hesap sorulmalıdır.
- Fabrikalarda, devlet dairelerinde, okullarda hala süren faşist işgallere son verilmeli, can güvenliği sağlanmalıdır.
- Yasalardaki düşüncesiz örgütlenme özgürlüğünü engelleyen tüm maddeler başta 141-142 ve

146 olmak üzere kaldırılmalı, geçmiş MC dönemlerinde uygulanmayan bütün yüksek mahkeme kararları uygulanmalıdır.

- NATO, CENTO ve ENERJİ AJANSI'ndan çıkılmalı, ABD üsleri kapatılmalı, ikili anlaşmalar feshedilmelidir.
- IMF, DÜNYA BANKASI, AET, OECD gibi emperyalist kurumlarla ilişkiler kesilmelidir.
- Devrdeki emekçi halk üzerinde uygulanan ırkçı-şoven asimilasyoncu baskılara son verilmeli, mezhep çelişkilerini körükleyen zihniyet mahkum edilmeli, "sıkı yönetim sıkı yönetim" uygulamaları ortadan kaldırılmalıdır.
- Dış ticaret, tekeller, bankalar, yeraltı kaynakları, kent toprakları halk yararına kullanılmalı üzere kamulaştırılmalı, devlet eliyle toplu konut üretimi gerçekleştirilmelidir.
- Süresi dolan toprak reformu kanunu yerine halk yararına bir kanun çıkartılmalı, yoksul ve orta köylü topraklandırılmalıdır.
- Asgari ücretin, asgari yaşam düzeyine karşı geldiği, gözden alınarak vergi dışı bırakılmalı, yasa dışı yer alan ve tüm vergi mükelleflerine uygulanan en az geçim indirimi, yalnızca ücretlilerin yararlandığı özel indirim şeklinde asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır.
- Kamu kuruluşlarının danışma kurulları hayata geçirilmeli, bu kuruluşlar çalışanların yönetiminde söz sahibi olduğu demokratik bir yapıya kavuşturulmalıdır.
- TSE Genel Kurullarının anti-demokratik yapısı kırılmalı, kamu kuruluşları, üniversiteler ve TMMOB'ne bağlı Odaların bu ve benzeri kuruluşlar üzerindeki etkinliği artırılmalı, TMMOB'ne bağlı Odaların gelirlerinin önemli bir bölümünü oluşturan ve geçmiş MC dönemlerinde iptal edilen kalite belgesi ve yetkiler tekrar uygulamaya konulmalıdır.
- Çalışanların ekonomik-demokratik ve siyasi örgütlenmesinin önündeki tüm anti-demokratik engeller kaldırılmalı, hem sağa hem sola karşı tarafsız davranmak gibi tutarsız bir gerekçe ile POL-DER ve benzeri demokratik örgütlerin kapatılma girişimlerinde vazgeçilmeli, kapatılan demokratik kuruluşlar açılmalı, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalar hakları verilmeli, referandum yasallaştırılmalı, bu doğrultuda tüm memurların işçi kapsamına alınmasını sağlayacak bir kararname en kısa zamanda çıkarılmalıdır. TMMOB kitleleri, CHP iktidarının geçmişte tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikalar hakları için verdiği sözleri tutmasını beklemektedir. TMMOB grevli, toplu sözleşmeli sendikalar haklarımızı alma mücadelesini, DİSK, TÜTEK ve bu yolda mücadele veren diğer demokratik kitle örgütleriyle birlikte sürdürecektir ve bu haklarımız mutlaka kazanılacaktır.

SAYI :186 .
TARİH: 17.5.1978

ÇALIŞMALARINI TAMAMLAYAN, TÜRK MÜHENDİS
VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ 23. GENEL KURU-
LUNDA SEÇİLEN YENİ YÖNETİM KURULU, TOPLA-
NARAK GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI.

Çalışmalarını tamamlayan TMMOB 23. Genel Kurulu tarafından seçilen Birlik Yönetim Kurulu, toplanarak görev bölümü yapmıştır.

Teoman ÖZTÜRK yeniden Başkan seçildiği Yönetim Kurulunda, 2. Başkanlığa İsmet Rız Çebi, Sayman Üyelğe ise Zeki Doğan getirilmişlerdir.

Yeni Yönetim Kurulunda görev alan diğer Üyelerin adları şöyledir. Aybars Urgan, Cabbar Baran, Şevki Bekirci Ümit Dalem, Mustafa Kurokafa, Hulusi Gönenli, Mehmet Özbek, Erain Önel, Murat Gültekin, Melih Törel, Ali Aydemir, Celal Çoban, Hüseyin Gürçen, Yusuf Okcuoğlu, Kemal Yener,

TMMOB Denetim Kuruluna ise Lütfi Akkan, Hüseyin Tanrıöver ve Süleyman Yılmaz seçilmişlerdir.

Görev bölümünden sonra, bir açıklama yapan Birlik Başkanı Teoman Öztürk, Şunları söylemiştir.

"Geçtiğimiz çalışma dönemlerinde, ilerici, devrimci yurtsever mühendis ve mimar kitlelerinden ve emekçi halkımızdan aldığı destek ve güçle mücadelelerini yılmadan sürdüren Birliğimiz, 23 Genel Kurulundan güçlenerek çıkmıştır. Birliğimiz, anti-faşist eylemin hız kazanmasının, emperyalist-kapitalist sisteme karşı muhalefetin etkinliğinin artırılmasının, tüm ilerici devrimci güçler için yerine getirilmesi gereken acil ve kaçınılmaz bir görev olduğu inancındadır.

Kitlelerin faşist saldırılar karşısına daha güçlü olarak dikilmesi gündemdedir. Bu amaçla TMMOB üye tabanında seçilen dayanışma ve birliktelik daha da güçlendirilecektir. Böylece, gerek teknik elemanların, gerekse tüm çalışanların birliktelik ve dayanışmasının daha fazla bir güçle katılacaktır.

TMMOB, önümüzdeki dönemde, üye kitlelerinin toplumsal ve sosyal mevzilenmedeki yerini doğru tanımlayan saptama ve programlarla, üye tabanını bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi safılarında toplayacak, emperyalizm-faşizm güvenişine karşı mücadeleye daha etkin bir güçle katılacaktır.

TMMOB, iç ve dış sömürüyü kendi alanında yasadıklarından kaynaklanarak teşhir edecek, ülke ve emekçi halk yararına çözüm önerileri geliştirecek, bu çalışmalarını daha etkin ve yaygın yayın eylemleriyle kitlelere aktaracaktır. TMMOB, diğer çalışan kitlelerle ortak eylemlerini sürdürecektir.

Göreve başlarken, mücadeleyi inancılı ve kararlı biçimde sürdüreceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz."

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 187
Tarih : 1.6.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.6.1978
GÜNÜ TAM GÜN ÇALIŞMA YASASINA İLİŞKİN
OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA,
"YASADAKİ MESLEKSEL AYRIMI ELEŞTİRE-
RİK, EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET ÖDENMESİNİ
İSTEDİ"

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde, Egemen sınıfların çarpık sağlık politikalar, sağlık hizmetlerinin yetersizliği ve ilikelliği ile insan sağlığını bir ticaret metni olarak görme anlayışının egemen olması sonuçlarını vermiştir.

Sağlık sorununun yalnızca "hekim-hasta-eczacı" üçlüsünden ibaret sayan mevcut sağlık politikası, toplum sağlığını, hastalıkların, salgınların, toplu ölümlerin ortaya çıkmasından sonra ele almaktadır. Bu anlayış, koruyucu sağlık hizmetlerini geri plana itmekte, toplum sağlığının korunmasına yönelik önlemler içeren politikalar uygulamamaktadır.

Doğru bir sağlık politikası, koruyucu sağlık hizmetlerinin ön plana alınmasını, sağlık hizmetlerinin bir ekip çalışması olarak görülmesini ve yetişmesi pahalı olan hekimlerden ezami yerlerinin sağlanmasını içerir. Gerek tedavi, gerekse koruyucu sağlık hizmetleri açısından sağlık alanı bir çok mesleklerin birlikte yakın ilişkiler içinde çalıştırılan bir hizmet alanıdır. Oysa, sağlık hizmetlerinde böylesine bütünsel bir yaklaşım gerçekleştirilememektedir. Bunun en son örneği, Sağlık Bakanlığınca hazırlanarak Hükümet tasarısı olarak Meclise sunulan ve komisyonlardan geçerek Meclis Genel Kurul gündemine gelen "Sağlık Hizmetlerinde Tam-Gün Çalışma" yı öngören yasa tasarısıdır.

Çarpık bir anlayışla oluşturulan yasa tasarısı, çalışanların birlikteliğini sermayeye yönelik ayrıcalıklar içermektedir. Yasa, aynı yetki ve sorumlulukla aynı işi yapan farklı meslek gruplarından birine % 100' lük bir tazminat öngörürken, diğer meslek gruplarına ölçütlerini bile koymaksızın % 50 oranında bir tazminat öngörmektedir. Bu anlayış, hekim-dis hekim ve eczacılara, diğer sağlık personelinin ayrı gören, sağlık hizmetlerinin, bu hizmet alanında çalışan tüm meslek gruplarının ortak sorumlulukta katıldığı bir ekip çalışması olduğunu kavramayan bir anlayıştır. Bu anlayış, aynı işi yapanları aynı ücretler verilmesini öngören, belli meslek gruplarına koyulan, "EŞİT-İŞE - EŞİT ÜCRET" görüşünü reddeden bir anlayıştır. Ve bu anlayış, yasanın bu şekilde çıkması ve Anayasa Mahkemesine götürülmesi durumunda, Anayasaya aykırı olduğu tespit edilecek bir anlayıştır.

Yıllardır Üçlerimizin de bir parçası olduğu emekçi halkın çıkarlarını savunmaya bağlı bir görev bilen TMMOB, bir çok kimya mühendisinin çalıştığı sağlık hizmetlerinde, diğer tüm çalışma alanlarında olduğu gibi, çalışanların ekonomik-demokratik sorunlarının gerçek çözümünün yasa tasarısının öngördüğü tazminatlar vb. uygulamalardan değil, "Toplu-sözleşmeli Grevli Sendikalar Halkın" tüm çalışanları temsilinden geçtiğini vurgulamaktadır. Sendikalar hakları elde etmek için mücadelelerinde mevcut çarpık anlayış ve uygulamalar da karşı çıkması görev bilen TMMOB;

SAĞLIK HİZMETLERİNDE TAM GÜN ÇALIŞMA YASASINDA, ÇALIŞANLARIN BİRLİKTELİĞİNİ BOZMAYA YÖNELİK AYRIMCI ESASLARIN DEĞİŞTİRİLMESİNİ, MESLEK GRUPLARI ARASINDAKİ AYRIMLI SONBULMASI VE TAZİNATLARIN EŞİT DURUMA GETİRİLMESİ DOĞRULTUSUNDA GEREKLİ DEĞİŞİKLERİN MECLİS GENEL KURULUNDA YAPILMASININ GERGİNİ KAMU YOLU İLE ÖZÜPÜR.

Sayı : 188

Tarih : 5.6.1978

DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ NEDENİYLE BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "HALKIN SAĞLIĞI VE HALKIN MALİ OLAN DOĞAL ÇEVREYİ KORUMA MECADELESİNDE TMMOB ÜZERİNE DÜŞEN GÖREVİ, EMEKÇİ HALKLA BİRLİKTE SÜR- DÜRECEKTİR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Her yıl 5 Haziran'da yapılan Dünya Çevre Gününün konusu 1978 yılı için "Tahribatsız Kalkınma" olarak Birleşmiş Milletler'in Çevre Programı tarafından septenmiştir. İleri kapitalist Ülkeler tarafından kalkınma ile çevrenin korunmasının çelişeceği yollu propagandaya karşı bu yıl geri bırakılmış Ülkeler bu ikilemde gizli aldatmacayı vurgulamaktadırlar. Gerçekten de çevre sorunları çok yönlü, karmaşık bir sorunlar bütünüdür. Emperyalizmin zincirini kırma mücadelesi veren dünya halkları çevre sorunları etrafındaki tartışmaları dikkatle izlemek ve emperyalizmin sertlendirmelerine karşı uyank olmak zorundadırlar.

ÇEVRE SORUNLARININ KAYNAĞI KAPİTALİST SİSTEMDİR.

Çevre sorunlarının kaynağına kapitalist Üretim tarzının dayanağı olan kârları maksimize etme çabası ile bu Üretim tarzının anarşik yapısı oluşturur. Daha fazla kâr hârsi hiç bir toplumsal endişe tarafından sınırlanamaz. Doğal çevre, nehirler, göller, denizler, hava, toprak, herşey insafsız bir şekilde kapitalizm tarafından paraya çevrilmeye gelişir. Ve bu durum uzun vadede kapitalizmin kendisini de kuşetmeye başlar. Doğanın emme kapasitesinin üstünde artık madde doğaya bırakılmaya başlanır. Doğal kaynaklar birer hammadde olma niteliğini ve giderek niceliğini yitirirler. Üretimin giderek artması bir taraftan kaynaklara talebi arttırırken bir taraftan da doğayı daha fazla kirletir. Fakat anarşik bir Üretim yapısına sahip olan ve tekelci aşamada bulunan kapitalizm kendini kolaylıkla ra syonalize edemez. Bugün çevre sorunları olarak ortaya çıkan sorunun bir yönünü bu olgu meydana getirir. Ancak kapitalizm bir yandan da çevre sorunları dolayısıyla içine düştüğü bunalmı kendi çıkarları için kullanmaya gelişir. Çevre sorunlarının en önde gelen özelliklerinden birisi saklanamaz, gizlenemez bir olgu olmasıdır. Çünkü günlük hayatta devamlı bu sorunlarla yüzyüzyizdir. Kapitalizm bu durumda kendi özünden gelen artı değer sömürsü, tekel kârı gibi olguları gözardı ederek sisteme gelen bütün eleştirileri çevre sorunları üzerinde yoğunlaştırır ve alıyor güdüktüğü sözcüklerle de sistemi ideolojik olarak kurmuş olur. İşte bütün bu nedenlerden dolayı çevre sorunları üzerinde en çok güdüktüğü koparanlar bizzat çevreyi en çok kirletenlerdir.

GERİ BIRAKTIRILMIŞ ÜLKELERDE ÇEVRE SORUNLARI :

Ülkemiz gibi geri bırakılmış Ülkeler açısından çevre sorunları bütün bu sayılanlarla birlikte, Ülkemizin geri bırakılmışlığından, emperyalist sömürü ağı içinde olmasından kaynaklanan sorunları da içerir. Düşük gelir seviyesi, yetersiz Üretim, geri teknoloji kendini geliştirmekten yoksun Üretici güçler, tüm bunlar geri bırakılmış Ülkelerde ve Türkiye'de de çevre sorunlarının kaynağıdır.

ÜLKEMİZDE ÇEVRE SORUNLARI YALNIZCA KİRLENEN HALIÇ, İZMİT KÖRFEZİ VE ANKARA'NIN KIRIL HAVASI DEĞİLDİR. KIRSAL ALANLARDA VE HIZLA BÜYÜYEN KENTLERDEKİ YETERSİZ SAĞLIK KOŞULLARI , BULUNAMAYAN İÇME VE KULLANMA SULARI, SALGIN HASTALIKLAR, HIZLA ARTAN NÜFUS, EROZYONA UÇURAN TOPRAKLAR, YOK OLAN ORMANLARINIZ, YAĞMALANAN MADENLERİMİZ TÜM BUNLARDA ÇEVRE SORUNLARININ SONUÇLARIDIR.

Emperyalist Ülkeler çevre sorunlarının çözümü için uluslararası önlemler önermekte, böylece kendi yarattıkları sorunları çözmek için yapacakları masraflara geri bıraktırılmış Ülkeleri de ortak etmek istemektedirler. Böylece ihrac mallarının fiyatlarında meydana gelecek artışı bütün mallara yansıtarak görece kayıplarına azaltmaktadırlar. "Çevre sorunları insanlığın geleceğini tehdit ediyor" gerçeğiyle geri bıraktırılmış Ülkelerin sanayileşmeleri yavaşlatılmak, emperyalist zinciri kırma yolundaki mücadeleleri engellenmek isteniyor. Emperyalist Ülkeler çevre sorunları dolayısıyla geliştirdikleri yeni teknolojilerle hem yeni pazarlar yaratıyorlar, hemde ticaret haddlerini kendi lehlerine değiştirmiş oluyorlar.

BÖYLESİNE KOŞULLARDA, ÜLKEMİZ GİBİ GERİ BIRAKTIRILMIŞ ÜLKELERİN DEVRİM-CİLERİ, İLERİCİLERİ YURTSEVERLERİNİN ONUNDE DURAN GÖREV, HALA EMME KAPASİTESİ DOYMAMIŞ ÇEVRESİNİ KORUMAK, DOĞAL VE TARİHİ ÇEVREMİZE, YERALTI VE YERÜSTÜ KAYNAKLARIMIZA SAHİP ÇIKMAKTIR. Bu mücadeleyi halkı seferber ederek yapmak, onun çevresini, sağlığını gidercek yaşama hakkını koruma mücadelesini sistemin başına dönük hale getirmek, Ülkemizin birçok yöresinde gidercek yükselen bu tür kendiliğinden eylemlere politik öz kazandırmak gerekmektedir. Mücadelemiz iki yönlüdür. Hem çevremizi ve sağlığımızı koruma mücadelesi hemde bu mücadeleden hareketle kitlelerin demokratik taleplerine anti-emperyalist mücadele ile birleştirme mücadelesi.

Çevreyi koruma ve kalkınma, emperyalist sömürü ağı içindeki Ülkeler için bir çelişkidir. İnsanın insanı sömürmediği, insanın ve bütün üretici güçlerin gelişiminin önündeki engellerin kalktığı yeni bir toplumsal düzende doğal çevre korunabilir, geliştirilebilir bir verim olacaktır. Bugün yapılabilecek gerçek temel bir görev bu konudaki teknik bilginin izlenmesi ve sorunların biriktirilmemesi yolunda da mücadeleye çalışmaktır. TMMOB bu konuda üstüne düşeni yapmaktadır, bundan sonra da yapacaktır.

UZMANLIĞINDAN KAYNAKLARIN BİLGİLERİNİ HALKININ MÜCADELESİNDE BİR ARAÇ YAPMA KAVGASINI VEREN TMMOB, HEM SORUNUN KAYNAĞININ ARAŞTIRILMASINDA, HEM DE HALKIN SAĞLIĞI VE HALKIN MALI OLAN DOĞAL ÇEVREYİ KORUMA MÜCADELESİNİN BİLİMSEL YÖNLERİNİN AÇIKLANMASINDA BUGÜNE KADAR OLDUĞU GİBİ, BUGÜNDEN SONRA DA EN ON SAFLARDA OLACAKTIR.

TMMOB, BAĞLI ODALAR VE BÜTÜN ÜYELERİ İLE SANAYİLEŞMENİN VE AZ GELİŞMİŞLİĞİN HALK SAĞLIĞI VE ÇEVRE ÜZERİNDEKİ TADRİBATINI BİLİMSEL VERİLERLE AÇIKLAMA VE HALKI BU MÜCADELEYE SEFERBER ETME MÜCADELESİNİN DAHA DA YÜKSELTECEKTİR.

VE YERÜSTÜ KAYNAKLARIMIZA SAHİP ÇIKMAKTIR. Bu mücadeleyi halkı seferber ederek yapmak, onun çevresini, sağlığını gidercek yaşama hakkını koruma mücadelesini sistemin başına dönük hale getirmek, Ülkemizin birçok yöresinde gidercek yükselen bu tür kendiliğinden eylemlere politik öz kazandırmak gerekmektedir. Mücadelemiz iki yönlüdür. Hem çevremizi ve sağlığımızı koruma mücadelesi hemde bu mücadeleden hareketle kitlelerin demokratik taleplerine anti-emperyalist mücadele ile birleştirme mücadelesi.

UZMANLIĞINDAN KAYNAKLARIN BİLGİLERİNİ HALKININ MÜCADELESİNDE BİR ARAÇ YAPMA KAVGASINI VEREN TMMOB, HEM SORUNUN KAYNAĞININ ARAŞTIRILMASINDA, HEM DE HALKIN SAĞLIĞI VE HALKIN MALI OLAN DOĞAL ÇEVREYİ KORUMA MÜCADELESİNİN BİLİMSEL YÖNLERİNİN AÇIKLANMASINDA BUGÜNE KADAR OLDUĞU GİBİ, BUGÜNDEN SONRA DA EN ON SAFLARDA OLACAKTIR.

Sayı : 189
Tarih: 8.6.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 8.6.1978 GÜNÜ
BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA BAKANLAR KURULUNA
SEVK EDİLEN MEYAK YASA TASARISINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİNİ BELİRTTİ.

Açıklama metni aynen şöyledir:

Geçtiğimiz günlerde Maliye Bakanı Ziya MÜEZZİNOĞLU tarafından yapılan bir açıklamada MEYAK tasarısının Bakanlar Kuruluna sevk edildiği belirtilmektedir.

Açıklamada MEYAK'ın "Özyönetim" ilkeleri gereğine göre seçilen bir Genel Kurul Üyeleri tarafından yönetileceği ve "T.C.Emekli Sandığı iştirakçisi olan tüm kamu personelinin kurum üyesi olacakları" görüldüğü yer almaktadır.

Yıllardır kamu kesiminde çalışanların Ücretlerinden MEYAK ödentisi adı altında yasa dışı bir biçimde kesilen ve bugün varlığı milyarlarla ölçülen ödenekler kamu kesiminde çalışanların yararına değil, egemen sınıflara ucuz hammadde ve aramalı Üretim Üzere KİT'lerin finansmanında kullanılmıştır. Böylece, çalışanlardan kesilen ödenekler tekelci sermaye'nin desteklenmesi için harcanmıştır.

Türkiye Mühendis ve Mimarlarının Örgütü TMMOB yıllardır diğer çalışanlar ve onların örgütleriyle birlikte MEYAK kesintilerinin işlenmiş faaliyetleriyle birlikte ödenmesi ve bu kesintilerin kaldırılması yönünde mücadele vermektedir.

Bugün ise, çalışanlara "yeni olanaklar sağlıyor" izlenimi verilerek MEYAK tasarısının yasallaştırılacağı, belirtilmektedir.

Kamu kesiminde çalışanlardan Emekli Sandığı keseneklerine ek olarak kesilen MEYAK ödentileri, ancak Güney Amerika ülkelerinde görülen "Zorunlu Tasarruf" uygulamasının bir benzeri olup, bu uygulamanın kamu kesiminde çalışanlara getireceği yeni bir şey yoktur.

Çalışanlar yararına yapılacak çalışmalar denildiği zaman; büyük şehirlerde ve tatil yörelerinde lüks yatırımlar ve "görkemli" oteller yapmayı onlayan Emekli Sandığı yasaında yapılacak değişiklikler ve çalışanların yönetimde ve denetimde kesin karar ve söz sahibi olmasıyla Emekli Sandığının gerçek işlevine kavuşturulması mümkündür. Bu yol, çalışanların "MEYAK tasarısıyla elde edecekleri" var sayılan hakların elde edilmesini sağlayacak tek yoldur.

TMMOB, çalışanların Sosyal Güvenlik Sorunlarının çözümü doğrultusunda atılması gereken adımları MEYAK olarak değil, Emekli Sandığının demokratikleştirilmesi ve çalışanlardan yana bir işlerliğe kavuşturulması olduğunu vurgular ve MEYAK'a karşı mücadelesini sürdüreceğini kamuoyuna duyurur.

Sayı : 190
Tarih : 9.6.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 9.6.1978
GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA ŞİMDİYE
KADAR YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ GEÇİKEN YAN
ÖDEMELER KARARNAMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ-
LERİNİ AÇIKLAMIŞTIR.

Açıklama metni şöyledir:

1978 Mali bütçesi 1 Mart 1978 tarihinde TMMOB'inde kabul edilerek yürürlüğe girmişti. Aradan geçen 3 aylık süre içinde Mali Bütçe içinde yer alan ve tüm kamu çalışanlarına ilgilendiren yeni Yan Ödemeler Kararnamesi yürürlüğe girmemiştir.

Bugüne değin " Yan Ödemeler Uygulaması" nın çalışanların ücret sorunlarına olumlu bir katkı getirmediği açıktır. Tüm çalışanların ve onların demokratik örgütlerinin "Toplu sözleşmeli-grevli sendikol hakları" alma mücadelesini sürdürürken Yan Ödemeler Uygulamasına getirdikleri görüş ve eleştiriler geçmiş iktidarlarca dikkate alınmamıştır.

Türk Parasının % 33 devalüe edilmesi, tüketim mallarının fiyatlarının hızla artması, hayat pahalılığının yavaş yavaş boyutlara ulaşmasına rağmen; kamu çalışanlarının "yararına olduğu söylenen" yan ödemeler kararnemesinin hala çıkarılmaması; tüm çalışanları bir çok sorunla karşı karşıya bırakmaktadır.

TMMOB olarak, tüm çalışanların ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarların ekonomik-demokratik istencilerinin karşılanmasında toplu sözleşmeli-grevli sendikol hakların ileri bir adım olduğu inancında olup bu mücadelemizi sürdürürken, daha önce olduğu gibi bir kere daha güncel bir sorun olan yan ödemeler uygulaması üzerine görüşlerimizi açıklayacağız.

1- Bugüne değin Yan Ödemeler uygulamasında, idareye sonsuz yetki tanınmıştır. Kararnamelerde yer alan, "mali imkanların, hizmetin gereklerine ve görevin yerine getirilmesindeki başarı derecesinin dikkate alınarak", yan ödemelerin septenacağı ifadesi, belirsiz olup, yönetimin eğilimlerine göre çalışanlar arasında ayrıcalık gözetmesine ve yan ödemeleri anti-demokratik bir başka araç olarak kullanılmasına olanak vermektedir.

Aynı şekilde, "mahrumiyet bölgelerinde çalışanlara zamlı yan ödemeler verilebileceği" vb. ifadeler, çok kez uygulamada yan ödeme verilmesinin de gerekeceği olabilmektedir.

Yeni kararnamede, bu tür belirsiz ifadelere yer verilmemeli, keyfiliğe yolaçmayacak, net, standart tanımlar yerelmalıdır.

2- Çalışanlar ve teknik elemanlar arasında ayrım yapılmasını kolaylaştıran yan ödemelerde "görev üyünü" nın ceas olınması ilkesi kaldırılmalı, ödemeler "Eğit İçe Eğit Ücret İlkesi" gözönünde tutularak verilmeli, çalışanlar arasında hiçbir ayrım yapılmamalıdır.

Geçmiş yan ödeme uygulamalarında "görev Unvanı" nın esas alınması çalışanlar arasında büyük farklılıklar meydana getirmiştir.

Örneğin :

- a) Genel İdari Hizmetlerde ve Teknik hizmetlerde, en düşük ve en yüksek işgüçlüğü ve teminindeki güçlük zamları arasındaki oran 6'ya erişmektedir.
- b) Teknik hizmetler bölümünde, "sosyal işler, idari işler, personel, özlük, eğitim, dış münasebetler, denetim, levazım, satınalma, ve buhlar gibi" destek hizmeti yürütenlere temininde güçlük zammı hiç ödenmemektedir.
- c) Çalışanların ancak % 10'una verilen "Büyük Proje zammı" aynı işyerinde aynı işte, aynı projede çalışanlar arasında ayrılığa yol açmaktadır.
- d) Aynı işi yapan ancak görev Unvanı farklı olan kişilere, farklı yan ödemeler verilerek, çalışanlar arasında ayrılık sokulmaktadır.

Yeni kararnamede bu düzensizlikler giderilerek,

- Eğitim işi eğitim ücret ilkesi temel alınmalı,
- Yan ödeme tutarları arasındaki aşırı farklılıklar giderilmeli,
- Sosyal işler, idari işler, personel, özlük, eğitim, dış münasebetler, denetim, levazım, satınalma vb. görevlerde çalışan teknik elemanlara da, eşit miktarda teminindeki güçlük zammı ödenmeli,

3- Yan ödemeler izinlerde ve hastalık izinlerinin tümünde kesintisiz olarak ödenmelidir.

4- Silahlı Kuvvetler mensuplarına ödenecek Yan Ödeme esaslarını belirleyen 22.2.1978 tarih ve 7/14644 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinde yer alan TSK mensuplarına tanınan, "herhangi bir nedenle açığa alınan veya tutuklanıp - berant edenlere, açığa ve tutuklulukta geçen süreleri için yan ödeme verilmesi uygulaması" tüm çalışanlar için geçerli olmalıdır.

5- Yan ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte geçen hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır.

6- Yan ödemelerin maaşla birlikte vergilendirilmesi, fiili ücretlerin düşmesine neden olmaktadır. Yan ödemeler maaştan ayrı vergilendirilmeli, bugün yalnız yargı organlara mensuplarına tanınan bu hak tüm çalışanlar için geçerli olmalıdır.

7- Asgari ücret düzeyi olan net 5000 ₺. bir gelir düzeyine ulaşılmaya için, yan ödemelerin alt sınırı 3000 ₺. olmalıdır.

Kamucuya duyurulur.

SAYI : 191
ANKARA: 28.6.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ANAYASA
MAHKEMESİ BAŞKANI KANI VRANA'YA
ÇEKTIĞİ TELGRAFLA ANAYASA MAHKEMESİNİN
SALDIRIYA UĞRAMASINI PROTESTO ETTİĞİNİ
BİLDİRDİ.

Telgraf metni öynen şöyledir.

SAYIN KANI VRANA
ANAYASA MAHKEMESİ BAŞKANI
ANKARA

YÜCE MAHKEMENİZE YONELTİLEN SALDIRI, YILLARDIR ANAYASAYI
KABUL EDEMIYEN, ANAYASANIN ÖZÜNE VE RUHUNA AYKIRI DAVRANIŞLARDA
BULUNANLARIN ESERİDİR. ÜLKEMİZİN DÖRT BİR YANINDA İNSANLARIMIZIN
HAYATINA MALOLAN FAŞİST SALDIRILARIN, BUGÜN EN YÜKSEK BİR ANAYASAL
KURULUŞA DA YONELMESİ, FAŞİZMİN KAYRAKLARININ KURUTULMASININ ZORU-
LULUĞUNU KANITLAMAKTADIR.

BU SALDIRIYININ, ANAYASANIN İLERİCİ ÖZÜNÜ SAVUNANLARI YILDI-
RAMIYACAĞINA OLAN İNANÇLA, KİŞİLİĞİNİZDE TÜM MAHKEMENİZ ÜYELERİNE
GEÇMİŞ OLSUN DİLEKLERİMİZİ İLETİRİM.

SAYGILARIMLA,

TEOMAN ÖZTÜRK
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR
ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI

Sayı : 192

30 Haziran 1978

ANTALYA BELEDİYESİ İLE TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ VE BİRLİĞE BAĞLI ŞEHİR PLANLAMA MİMAR VE MÜHENDİSLERİ, MİMARLAR, İNŞAAT MÜHENDİSLERİ, HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODALARI "TURİZM POLİTİKALARI TÜRKİYE VE ANTALYA" ADLI BİR SEMİNER DÜZENLİYORLAR.

Türkiyede izlenen turizm politikalarını, bunların farklı toplumsal kesimler üzerindeki etki ve sonuçlarını, Antalya ve yöresi somutuna inerek incelemeyi amaçlayan seminer yarım gün sürecek. Geleneksel "Antalya Festivali'nin" bir parçası olarak 5 Temmuz 1978 günü saat 14.00'de Antalya Belediyesi Konferans Salonunda yapılacak seminerde şu tebliğler verilecektir.

"İş-İçdişi Zamanın Örgütlenmesi Açısından Turizm" Ayden Bulca,
Türkiyede Turizm Politikaları Değerlendirme ve Seçenekler" Cahit Ben-
övenli,

"Kıyının Mülkiyet Düzeni ve Çözüm Önerileri" C. Beşiktaş,

"Güneybatı Antalya Turizm Geliştirme Projesi Uygulamaya Konarken"
Ayhan Sezer,

"Antalya Kale İçi Sit Planlaması" Gönül Tankut.

Seminer aynı gün tartışmalarla sona erecektir.

Sayı : 193
Ankara : 1.7.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.7.1978
GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, İTÜ
YURDUNUN AÇILMAMASINI VE YURDUN AÇIL-
MASI İÇİN ÇABA HARCAYAN ÖĞRENCİLERE
YÖNELTİLEN BASKILARI KINADI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Faşist saldırıların boyutlarının kitle katliamlarına, Anayasa Mahkemesini bombalamaya kadar vardığı günümüzde, bu saldırılar karşısında etkin tavırlar alınmazken; çeşitli hakları için mücadele eden emekçi kitleler üzerinde baskı uygulamalarının ve demokratik örgütleri, kapatma girişimlerinin sürmesi endişe vericidir.

Erzurum'daki faşist baskılara, saldırılara sessiz kalan; devrimci, ilerici öğrencilerin yurt istekleri karşısında "Yapacak bir şey olmadığını" söyleyen, faşist baskıları kamucuya duyurmak için Ankara'da açlık grevi yapan devrimci, ilerici öğrencileri gözaltına alan, onlara baskı uygulayan zihniyet, dün de, İTÜ yurdunun açılması için çaba harcayan 200'den fazla öğrenciyi gözaltına almıştır.

Yapıldığı halde bir türlü öğrencilerin kullanımına açılmamakta ısrar edilen İTÜ yurdu konusunda öğrenciler bir yıldan fazla süredir çeşitli girişimlerde bulunmuşlardır. Fakat, tüm bu girişimler karşısında, yetkililer kayıtsız kalmıştır.

Kiraların astronomik boyutlara, değil öğrencilerin çalışanların bile karşılamakta zorluk çektikleri bir düzeye ulaştığı ayrıca çarpık ulaşım nedeniyle evden okula gitmenin de bir sorun olduğu gözününde tutulduğunda, Teknik Üniversitenin yanbağında, herşeyi bitmiş bir yurt binasına öğrencilerin hizmetine açmamak, hiç bir surette iyi niyet olamaz.

Aylardır faşist saldırılar için Us olarak kullanıldığı, faşist katillerin saklandığı söylenen Edirnekapı Yurdu için hiç bir girişimde bulunulmazken; İTÜ Yurdunun açılmasını isteyen, ev bulamadıkları için İTÜ'nün bahçesinde çadır kurarak, açıkta yemek pişirerek yurtların açılmasını isteyen öğrencileri bir kısım güvenlik görevlisinin yürüttüğü çok teknik (!) bir operasyon neticesinde, göz altına almak düşündürücüdür.

İTÜ Yurdu açılmalı, gözaltına alınan öğrenciler derhal serbest bırakılmalı, baskılar son bulmalıdır.

Sayı : 194
Tarih : 4.7.1978

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
TMMOB TARAFINDAN 4.7.1978 GÜNÜ BASINA
YAPILAN AÇIKLAMA DA, SON GÜNLERDE ÜYELERİNE
YÖNELTİLEN FAŞİST SALDIRILAR KINANDI.

Yaşadığımız günlerde faşist saldırılar hızla sürmektedir.

Faşist çeteler, emekçi halka, demokratik örgütlere ve hatta Anayasa Mahkemesine silahlı, bombalı saldırılar yöneltmektedirler.

Geçtiğimiz dönemlerde üyeleri vurulan, sürülen, kayıplar ancak mücadelesini aksatmadan sürdüren TMMOB ve kitlesine karşı saldırılar halen de devam etmektedir. Son olarak

-TMMOB Başkanı ve ^{Üyesi} Ahmet Balasir'in aracına bomba vurulmuş,
Üyesi

-Makina Mühendisleri Odası Bursa Bölge Sekreteri Yusuf Ünler faşist zor-
baların saldırısı sonucu yaralanmıştır.

Bu ve benzeri saldırılar TMMOB ve kitlesini bugüne değin olduğu gibi bun-
dan sonra da yıldırılmayacaktır.

Sayı : 195
Tarih : 5.7.1978

ANTALYA ŞENLİĞİ'NİN BİR PARÇASI OLARAK
ANTALYA BELEDİYESİ VE TÜRK MÜHENDİS VE
MİMAR ODALARI BİRLİĞİNİN ORTAKLAŞA DÜ-
ZENLEDİKLERİ "TURİZM POLİTİKALARI, TÜRKİ-
YE VE ANTALYA" SEMİNERİNDE TMMOB BAŞKANI
TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN YAPTIĞI KONUŞMA.

Sayın Konuklar,

Antalya Belediyesi ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin, Antalya Şenliğinin bir parçası olarak, bu yıl ilk kez birlikte düzenledikleri bu seminerin açılışında sizleri örgütüm adına selamlayarak konuşmaya başlıyorum.

Hemen başlangıçta, bizlere bu olanağı sağlayan Antalya Belediyesine teşekkür etmeyi; bu tür gelişmelerin ve ilişkilerin gelişmesi konusundaki dileğimi belirtmeyi yerine getirilmesi gerekli bir görev sayıyorum.

"Turizm Politikaları, Türkiye ve Antalya" konulu bu seminerde, kısa bir süre içinde de olsa, ülkenin ve bu yörenin sorunlarına değinilecek; ortaya konacak görüşler ve yapılacak tartışmalarla bu konudaki birikimin gelişmesine katkıda bulunulacaktır.

Bilindiği gibi, ülkemiz'de bugüne kadar uygulanan Turizm Politikalarının ortak özelliği turizmin diğer sektörlerle kaynak akteran bir araç olarak ele alınmasıdır.

Turizmin geliştirilmesi, yıllardır, ülkenin kalkınma sorununun çözümünde çok önemli bir hedef olarak ortaya konulagelmektedir.

"İç Turizm", "Sosyal Turizm" hükümet programlarında, beş yıllık planlarda yalnızca bir kavram olarak kalmış ve toplumumuzun her kesiminin yararlanacağı bir örgütlenmenin geliştirilmesine hiç bir zaman girişilmemiştir.

"Turist" denince akla hep "dış turist" getirilmiş; "Turizmi" lerin kongrelerinde "döviz", "kitle turizmi" gibi kavremler; Turizm bürokrasisinin ağzından aksik olmayan "Yatak sayısı", ülkenin doğal ve tarihi güzellikleri gibi deyimlerle konunun üstüne inilmeden, yalnızca ne ülkeye ne de ülkenin emekçi insanına bir şey vermeyen bir "Turizmci" yapılagelmıştır.

Ülkemiz emperyalist-kapitalist sisteminde yer alan; sanayiden enerjiye, terimden ormancılığa, kentleşme ve konuttan turizme değin her alanda dışa bağımlı ve bu bağımlılığa giderek artan bir ülkedir.

Yeni bu olunca, elbette, turizmde bu çerçevede içinde yerini bulmakta; yürürlükteki monteje ve tüketimci dönük sanayileşme v.b. gibi olanların beslenmesi için ülkenin parasal, işgücü ve doğal kaynaklarının dış turizmi geliştirme yönünde kullanılması doğal sayılabilmektedir.

Turizme, bu çarpık sanayileşmeyi besleyecek bir "döviz kaynağı" gözü ile bakılagelmektedir.

Oysaki bütün içinde bakıldığında bu için ülkeye ve emekçi halka birşey getirmedeği, aksine onların sırtına tehemmülü gittikçe güçleşen yeni yükler bindirdiği görülebilmektedir. Yüksek gelir gurupları turizm modeli ne olursa olsun tevilini yapmaya devam edecektir. Turizmle gelen döviz çenen sınıfları besleyecektir. Emekçi kesimler ise dış turizm göre örgütlenen ülke kaynakları on, kayalardan yararlanma olanaklarına giderek yitirecek; dış turizm dayalı politikaların yaratacağı enflasyonu da yükklenecektir.

Yukarıda çizdiğimiz gerçeğe içinde yabancı sermaye de yerini bulmakta; bağımlı denetimin süregitmesi için, emperyalist karar merkezlerinin öngördüğü yapıda uzmanlaşılması için yabancı sermaye gelmektedir. Uluslararası tekelci sermaye, Ülke kaynaklarının dış turizme açılmasına hem kendi bunalmış dönemi sorunlarını çözmek hem de bütünleşmeyi arttırmak için katkıda bulunmaktadır. Bunu . . . de adına "dinamizm" denmektedir. Böylece bir yandan bağımlı sanayileşme Ülke emekçilerinin aleyhine güçlendirilirken, diğer yandan da emperyalist-kapitalist sistemin merkezindeki işgücü kendini yenilenmektedir.

Ülkemizdeki bugünkü yapı sürdükçe turizmden elde edilecek dövizlerin toplumun her kesiminin yararlanmasına açılması söz konusu olamaz. Bağımlılık ve sömürü ilişkilerini koparmayı amaçlamayan ülkelerde, emekçi kesimlerin dinlenmesi için ayrılacak kaynakları kısıtlayarak döviz ithali, emekçilerin katılabileceği bir hedef değildir. Bunları böylece belirttikten sonra bir iki önemli noktaya daha kısaca değinerek sözlerini tozlamak istiyorum.

-Yerel Yönetimler, bugün, giderek daha artan bir biçimde emekçi kesimlerin yanında yer almak gereğini duymaktadırlar. Sadece denetleyici bir örgüt olmaktan çıkıp Üreten bir yapıya geçmek çabasındadır. Bu çabada başarılı olmak için yerel kaynaklara sahip çıkmak ve bunları emekçi kesimler yararına kullanmanın yollarını bulmak gerekir. Bugünden bu yolda tutarlı adımlar atılmazsa,

Gelişen zincirleme ilişkilerle bazı olanaklar yitirilecek, önümüzdeki günlerde emekçiler lehine çözümün olansızlaştığı görülecektir.

-Dış Turizm talebinin uluslararası merkezlerde oluşturulması ve gelecek dövizin önemli bir bölümünün bu merkezlerdeki değışikkademelerde **takip** kalması • bölgeye bir şey getirmemektedir.

Turizmden bölgede elde edilen gelirlerin büyük bir bölümünün yine bölgede üretime dönüştürülmesi sağlanmadan olumlu adımlar atılmayacaktır.

-Kırsal alanlarda yaşayan emekçilerin yerel yönetim birimine ağırlıklarını koymalarını sağlayacak, onu denetim altında tutabilecek demokratik örgütlenmeler geliştirilmeden, kendi kaynaklarını kendi uzun vadeli çıkarları yönünden kullanmaları olansızdır.

-Devlet Anayasal görevini yerine getirmediğiçe, Ülke kaynaklarının kullanımlarında emekçilerin tatil olanaklarının sağlanması temel bir hedef olmadıkça; nasıl bir sömürü düzeni için çalıştığına gördüğümüz dış Turizm olayını ve bunun pahasını artık emekçi kesimlerin sırtına yüklemek gerekir.

Beş tebliğin sunulacağı ve sonunda tartışılacak rın yapılacağı bu seminerin yukarıda değinmeye çalıştığım konulara açıklık getireceğine ve bu yolla sağlanacak birikimin sorunun çözümü için yol göstermede ufakta olsa katkı sağlayacağına inanıyorum.

Bu inançla, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak bu tür çalışmaların gelişerek sürmesi yolunda bizlere düşecek görevleri yerine getireceğimizi bir kez daha belirtiyor, sözlerime son veriyorum.

Saygılarımla.

Sayı.156
Tarih:5.7.1978

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ(TMMOB)
BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 5.7.1978 GÜNÜ BASINA
YAPTIĞI AÇIKLAMA DA POL-DER'E YONELTİLEN
BASKILARI VE POL-DER YÖNETİCİLERİNİN GÖREV-
DEN ALINMASINI KINADI.

Açıklama Metni aynen şöyledir:

Ülkemizde polislerin demokratik kitle örgütü POL-DER'e yöneltilen baskılar gün geçtikçe yoğunlaşmaktadır.Gizli-açık faşist çeteler POL-DER binalarını basmakta yakmakta tahrip etmektedir."Sağa'da Sola'da karşıyız" mantığıyla binlerce polisin kitle örgütü POL-DER, basımcı örgütlerle çözülmektedir.MC dönemlerinde güvenlik kuvvetleri iktidar yandaşlarıyla doldurulurken,her türlü baskıya karşı tarafsız olma konusunu yitirmeyen POL-DER üyeleri bugün MC dönemlerinden daha yoğun bir baskı altındadır.Özellikle sağ basının yaptığı propaganda ile güvenlik örgütlerinin sorunlarının kaynakları gözardı edilerek,dikkatler POL-DER üstüne yoğunlaştırılmaktadır.

Bugün dünyanın bir çok ülkesinde polislerin demokratik örgütlenmesi ileri boyutlara ulaşmış,ve polislere sendikalar hakları tanınmışken,Ülkemizde polislerin dernek biçiminde örgütlenmelerine bile tahammül edilememekte,POL-DER'in kapatılacağı yetkililerce ifade edilmektedir.Son olarak,yasal her türlü izni alınmış bir efişi esen POL-DER üyelerinin gözaltına alınmaları ve daha sonra görevden uzaklaştırılmaları,baskıların son biçimlerinden biridir.

"Anarşiye karşı savaştan," sözde denilen,bu savaşın hedefinin POL-DER ve diğer demokratik örgütler olmadığını anlamak zorundadırlar
Emekçi halkın bir parçası olan ve tarafsız bir biçimde görevlerini sürdürmeye çalışan POL-DER'e ve üyelerine yönelen baskılar son bulmalıdır.

Sayı :197
Tarih:6.7.1978

B A S I N A A Ç I K L A M A

Antalya Belediyesi ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 5 Temmuz günü Antalya'da "Turizm Politikaları,Türkiye ve Antalya"konulu seminer düzenlediler.Seminerde:

- "İş-İsdişi Zamanın Örgütlenmesi açısından Turizm"**(Aydan Bulca Y,Mimar)
 - "Türkiye'de Turizm Politikaları,Değerlendirme ve Seçenekler "**
(Cahit Benövenli,Bölge Planlama)
 - "Kayınan Mülkiyet Düzeni ve Çözüm Önerileri"**(Celal Boşiktepe,Harita ve Kadastro MÜh.)
 - "Güneybatı Antalya Turizm Geliştirme Projesi Uygulamaya Homulurken"**
(Ayhan Sezer,Ekonomist)
 - "Antalya Kale İçi Sit Planlaması"**(Gönül Tankut,Profesör)
- konularında tebliğler verilmiştir.

Seminerde Antalya Belediye Başkanı Selahattin Tonguç ile TMMOB Başkanı Teoman Öztürk birer konuşma yaptılar TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'ün konuşması,tebliğlerin özetleri ilişikte sunulmaktadır.

Antalya Belediyesi ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 5 Temmuz günü Antalya'da "Turizm Politikaları,Türkiye ve Antalya"konulu seminer düzenlediler.Seminerde:

- "İş-İsdişi Zamanın Örgütlenmesi açısından Turizm"**(Aydan Bulca Y,Mimar)
 - "Türkiye'de Turizm Politikaları,Değerlendirme ve Seçenekler "**
(Cahit Benövenli,Bölge Planlama)
 - "Kayınan Mülkiyet Düzeni ve Çözüm Önerileri"**(Celal Boşiktepe,Harita ve Kadastro MÜh.)
 - "Güneybatı Antalya Turizm Geliştirme Projesi Uygulamaya Homulurken"**
(Ayhan Sezer,Ekonomist)
 - "Antalya Kale İçi Sit Planlaması"**(Gönül Tankut,Profesör)
- konularında tebliğler verilmiştir.

Seminerde Antalya Belediye Başkanı Selahattin Tonguç ile TMMOB Başkanı Teoman Öztürk birer konuşma yaptılar TMMOB Başkanı Teoman Öztürk'ün konuşması,tebliğlerin özetleri ilişikte sunulmaktadır.

Antalya Belediyesi ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 5 Temmuz günü Antalya'da "Turizm Politikaları,Türkiye ve Antalya"konulu seminer düzenlediler.Seminerde:

Sayı :198.
Tarih :6.7.1978

BASINA AÇIKLAMA

ANTALYA BELEDİYESİ İLE TMMOB'NİN 5 TEMMUZ GÜNÜ ANTALYA'DA DÜZENLEDİKLERİ "TURİZM POLİTİKALARI TÜRKİYE VE ANTALYA" KONUSU SEMİNERDE,ANTALYA BELEDİYE BAŞKANI SELAHATTİN TONGUÇ VE TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN YAPTIKLARI AÇIŞ KONUŞMALARININ ARDINDAN TEBLİĞLER SUNULDU.197 SAYILI VE 6.7.1978 TARİHLİ FAŞIN AÇIKLAMASINDA, TEKNİK NEDENLERDEN DOLAYI YERALAMAYAN ANTALYA BELEDİYE BAŞKANI SELAHATTİN TONGUÇ'UN AÇIŞ KONUŞMASI ÖZETLE ŞÖYLE:

"Değerli konuklar,

TMMOB'nin tümüyle organize ettiği seminer için,başta sayın Teoman ÖZTÜRK olmak üzere,tüm arkadaşlara teşekkür ederim.

Konuşmaya,öncelikle Ülkemizdeki turizm olaylarına kısa bir bakışla başlamak istiyorum.

Turizm,önceleri,varlıklı kesimlerin bir aracı iken;emekçi kesimin kazandığı ücretli tatil hakları ile,kitle turizmi yönünde bir gelişme izlenmiştir.

Düğün Ülkemizde,oluşmuş bir turizm politikası yoktur.Yıllardır. "turizm" in sözü edilmiştir.Daha sonraları da Turizm Bakanlığı kurulmuştur.Ne var ki, bu bakanlığın henüz bir yasaı yoktur,görevleri netleşmemiştir.ve bugüne değin,açık seçik bir turizm politikası oluşturulmamıştır.

Bir Antalyalı olarak,yıllardır,Antalya'nın turizmde pilot kent olduğuna ilişkin sözler duyarız.ve 1965'den bu yana çeşitli projelerin yapıldığını haber alırız;fakat hiç-birinden de bilgilendirilmeyiz.Yerel Yönetim Bakanlığı ile Turizm Bakanlığı arasında,kesin bir kopukluk vardır.Dir örnek verecek olursak, "Kale İçi Projesi" bakanlık tarafından,bize hiçbirşey danışılmaksızın ve sorulmadan ODTÜ'ye yaptırılmaktadır.

Yatırımlara değinecek olursak;Örneğin "Güney Akdeniz Projesi",önceleri 85 000'ken,giderek 45 000'e ve son olarak da Kemer'de 25 000 yatağa düşürülmüş bulunmaktadır.Düğün,devlet,altyapı konusunda Dünya Bankası ile anlaşmış-olsakla birlikte,Üstyapıya ilişkin alınmış hiçbir karar bulunmamaktadır.

Turizme,yalnızca dış turizm olarak bakılmak gerekir.Eğilimlerimiz için örnek verecek olursak;Kemer yöresi ve Konyasaltı falezleri için,bir süre önce alınan kararlara ilişkin olarak,ortada opsiyon vermiş firmalar bulunmaktadır.Kurulan modelde göre,amaç,devletin araziyi kamulaştırması,altyapıyı oluşturduktan sonra da,özel sektöre sunmasıdır.Konuya farklı yaklaşımımız sonucu,Haziran'dan bu yana,bu opsiyonların geçerliliği kalmamıştır.

Diz,yapılacak tesislerin,kamu ve halk ortaklığı olarak ele alınmasını öngörüyoruz.Bu ise,sendika yardım sandıkları,SSK,Emekli Sandığı gibi sosyal güvenlik kurumları ile yurt dışındaki işçiler ve yöre halkının katkısı biçiminde düşünülmektedir.Girişimlerin,dış turizm yanında,iç turizm ve bunun içinde emekçi kesimler yararına bir girişim olması hedeflenmektedir.

Duğın,Antalya Belediyesi +İl Özel İdaresi+Turizm Bankası+Yurt dışında çalışan işçilerin liderleri+ Yöre halkının oluşturduğu 5 milyon TL sermayeli bir şirketin kuruluş hazırlıkları tamamlanmak üzeredir.Ayrıca,başta DİSK olmak üzere,işçi konfederasyonları ile de ilişki içindeyiz.

Antalya'nın turizm mevsimi 9 aydır.Dunun yanı sıra,kış turizmi olanakları da bulunmaktadır.Böylelikle,tesislerden yılda 12 ay yararlanılması sözkonusudur.Şu anda en önemli sorunumuz,finansman ve planlama sorunlarıdır.

Duğın,Turizm Bakanlığı yatırımlarının Ebirne'den Hekkeri'ye dek tüm yörelere yayılmış olduğu görülmektedir.Bu tür bir yayılmanın böylesi bir kaynak dağılımının sonucu olarak,bütün tesisler yarıya kalmaktadır.(örnek: hemen yanımızdaki Turizm Bakanlığı otel inşaatı).

Diz şunu savunuyoruz:Madem ki pilot bölge seçilmiştir,meden ki bu bölge büyük potansiyelle sahiptir; tüm turizm yatırımları,belirli bir süre için ve dış- iç turizm birlikte ele alınarak,Antalya'ya yönlendirilmelidir.Burada bir turizm merkezi oluşturulduktan sonra - kademeli olarak--ülke turizmi gelişecektir.Dunun mücahlesi halen verilmektedir.Şimdilerde,belirli bir ölçüde de olsa başarı sağlanmış,yatırımların tümü ya da tümüne yakınının yöreye kaydırılması hedeflenmiştir.

Dizin,TMMOB ve Antalyalı hemşehrilerimizden dileginiz,özellikle üstyapı yatırımlarında bize yardımcı olmalarıdır.Böylelikle,emekçi kesimlerin tatil ve eğitim gereksinimlerini karşılayacak,iç ve dış turizm birlikte ele alan bir örnek gerçekleştirilecektir.Sözünü'den bu olay kısa sürede gerçekleşmezse,alanların bir kısmı Dünya Bankasına verilecektir ki bu da bizi son derece üzecektir.

Geçen yıllarda Antalya'da yine Otalar ile ortaklaşa yapılan bir toplantıda vurgulanan bir konu da; devletin hiçbir girişimde bulunmaması sonucu "sahilkondu" olayının önlenemediği olması ve sahillerin bugün tamamen işgal edilmesiydi.Bu yöndeki girişimler,yasal engeller nedeniyle geciktirilir ve yakında bir kararname ya da plan tadili olarak,bu geçekonda tipi gelişmeler kaldırılacaktır.

Son olarak bir kez daha yineliyoruz:Diz,kıyıları koruma çabası içindeyiz ve yatırımları 'kamu+emekçi kesim+sosyal güvenlik kuruluşları' biçiminde bir katılım ile gerçekleştirilmeyi istiyoruz.

Teşekkür ederim".

Sayı:199

Tarih:12.7.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, DOÇ.DR.
BEDRETTİN CÖMERT'İN, FAŞİST ÇETELERCE
KATLEDİLMESİ ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA YAPTI

Faşist silahlı çetelerin tüm emekçi kitleleri hedef alan silahlı-bombalı saldırıları, "nereden gelirse gelsin" ya da "ne sağ, ne sol" gibi düşünceleri ileri sürerek gerçekleri görmeyenlerden alınan cüret ile, artarak sürmektedir.

Eğitim Enstitüsü Öğretim Üyelerine yöneltilen saldırıların hemen ardından dün de Doç.Dr.Bedrettin Cömert faşist çetelerce katledilmiştir.

Faşist saldırılara ve katliamlara karşı birşey yapmayan, emekçi halkın çıkarlarını savunan kitlelere ve onların demokratik örgütlerine her türlü baskıcı yöntemleri uygulayan, buna karşın, faşist çetelere ve örgütlerine dokunmayanlar, artık olsuları doğru değerlendirerek, sorumluluklarına bilmek ve faşist odakların üstüne gitmek zorundadırlar...

Bunu yapmayanlar, bir yandan kendi sonlarını hazırlarken, öte yandan da tarih önünde bunun hesabını vereceklerdir.

Doç.Dr.Bedrettin Cömert'in anısı önünde saygı ile eğiliyor ve bu faşist çetelerden ve onları yönlendirenlerden mutlaka hesap sorulacağına inanıyoruz.

Sayı :200

Ankara: 20.7.1978

TÜRKİYE-AET İLİŞKİLERİNDE SON GELİŞMELERE İLİŞKİN OLARAK BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALAR BİRLİĞİ BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK "ÜLKEMİZE VE EMEKÇİ HALKIMIZA HIÇ BİR YARAR GETİRMİYEN AET İLE İLİŞKİLERİ SIKILAŞTIRMAK YERİNE,AET'DEN GEÇİKMEKSİZİN ÇIKILMALIDIR"DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

AET ile Türkiye arasındaki ilişkiler,yetkili kişi ve heyetlerin ziyaretleriyle kamuoyunun gündemine gelmektedir.Son olarak,AET'den bir heyet ülkemize gelmiştir.ve bu heyetle de,tüm heyetlerle görüşülen ve çözümünde hiç bir adım atılmayan sorunlar görüşülmüştür.Türkiye,AET yetkililerine;

- Tarım ürünlerine sürüm kolaylığı sağlanması,
 - İhraç edilen sanayi ürünleri üzerindeki kısıtlamaların kaldırılması
 - Türkiyeli işçilerin AET ülkelerinde serbest dolaşımında çıkan güçlükler nedeniyle bazı kolaylıklar sağlanması
 - Türkiye'ye kredi akımının hızlandırılması
- İsteklerini iletmiştir.Tüm bu sorunlar,AET ile çarpık,bağımlı ilişkiler bütününden kaynaklanmaktadır.

Emperyalizmin uluslararası bir örgütü olan ve kapitalist ülkeler arasında ekonomik,siyasi ve sosyal entegrasyonu sağlamak için hedefleyen AET ile Türkiye'nin ilişkileri hakkında devlet'in 1978 programında özetle şu saptamalar yer almaktadır.AET ile ilişkiler:

- Ülkemizin gelişme yolundaki temel amaç ve hedefleriyle ters düşmektedir.
- Uluslararası ekonomik düzendeki gelişmelerle çelişmektedir.
- Ülkemizin iç ve dış politikaları konusunda hareket serbestisini sınırlandırmaktadır.

Yine,1978 Programında,bu sorunların örneği son görüşmeler olan perakende önlemlerle çözülmeyeceği belirtilmektedir.

Türkiye-AET ilişkileri neler getirmiştir?AET'ye ihracatın ve ithalatın dengeli biçimde artacağı öne sürülmüş,oyse 1965-1977 döneminde Türkiye'nin AET'ye ihracatı 4.2.kat artarken,ithalatı 11 kat artmıştır.Bu çarpık dengeleşlik sonucu,12 yılda Türkiye'nin AET ile olan dış ticareti 88.5.katına ulaşmıştır.1977'de Türkiye'nin dış ticaret açığının %44.7'si AET den kaynaklanmaktadır.Son on yıl içinde AET ihracatı içinde Türkiye'nin payı %0.65,AET ithalatı içinde Türkiye'nin payı %0.22.dir AET toplam dış ticaret hacmi içinde Türkiye'nin payı %1'e ulaşmazken,Türkiye'nin dış ticaret hacminin %50'si AET'ye yöneliktir.

Tanıyacağı tevizlerle Türkiye'nin ekonomik gelişimine katkıda bulunacağı öne sürülen AET

- Ülkemizin tarımsal ürünlerinin ihracatına tanıdığı tevizlerin çok daha fazlasını üye olmayan ülkelere tanıdığı
- İşçilerin serbest dolaşım hakkının gerçekleştirilmesini önlemiş ,
- Türkiye'yi emperyalizme daha fazla bağımlı kılan gelişme süresinde etkin rol oynamıştır.

AET'ye Uyc olunduğunda sağlanacak kolaylıklarla bazı sektörlerde AET pazarında yer tutulabileceği iddiasının geçersizliğini, tekstil ürünleri ihracatına konulan kısıtlamalar göstermiştir.

Ülkemiz üzerindeki emperyalist sömürün bir kurumu olan ve temel işlevi Ülkemizin emperyalizme ekonomik, politik, kültürel alanlarda bağımlılığını arttırmak ve sömürüyü yoğunlaştırmakta olan AET'yle her türlü bağımlılık ilişkisinin koparılması için, Türkiye mühendis ve misarları ve onların örgütü olarak yıllardır dile getirdiğiniz istenimizi yineliyoruz. soruna perakende önlemlerle ve varolan anlaşmalar, belgeler, düzenlemeler içinde kalarak, "bunları nasıl biraz daha iyileştiririz." anlayışının sonucsuzluğu ve başarısızlığı açıktır. TMMOB olarak AET ile olan tüm anlaşmaların reddedilmesi ve yeni anlaşmaların girilmemesi gereğini bir kez daha vurgulamayı görev sayıyoruz.

SAYI :201

TARİH :22.Temmuz.1978

21.Temmuz.1978 GÜNÜ,TMMOB BİRLİĞE BAĞLI
BAZI ODALARIN BİR KISIM GÜVENLİK KUVVET-
LERİNCE BASILMASI ÜZERİNE TMMOB BAŞKANI
TEOMAN ÖZTÜRK BİR AÇIKLAMA YAPTI:

21.Temmuz.1978 Cuma günü,Milli Eğitim Bakanlığa önünde yapılan bir gösterinin ardından,aynı gün saat:15.00 sularında TMMOB Binası bir kısım güvenlik kuvvetlerince basılmıştır.

TMMOB'nin bulunduğu kat ve bazı mühendis-mimar Odalarının bulunduğu diğer katlar,"Kaçanları arıyoruz" gerekçesiyle,izinsiz olarak ve bir saldırı biçiminde alt-üst edilmiştir.Bu arada,kendilerini uyarmak isteyen yönetici ve görevliler toplanmış;5.katta çalışmakta olan Mimarlar Odası Yayın Sekreteri Akan Atıuz ile aynı Oda personlinden Eflatun Üstüney,mitingde yer aldıkları iddiasıyla ve görevi başından alınarak,zorla,coplanarak götürülmüştür.

TMMOB'ye Birliğe bağlı odalara yapılan bu saldırıyı kınıyor;ilgili-leri,her türden olayı bahane ederek TMMOB ve Odalarına saldırmayı adet haline getiren bu sihniyet karşısında Ünlcm almak üzere birkez daha uyarıyoruz.

Sayı : 202,
Tarih/24.7.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK GECİKEN
1978 YAN ÖDEMELER KARARNAMESİNE İLİŞ-
KİN GÖRÜŞLERİNİ İZASINA AÇIKLADI.

TMMOB olarak geciken 1978 Yan Ödemeler Kararnamesine ilişkin gö-
rüşlerinizi Kamuoyuna bir kez daha iletmekte yarar görmekteyiz.

İzasında Geçtiğimiz yılın Yan Ödemeler Kararnamesinin hiç bir değişik-
liğe uğramaksızın, 1978 için geçerli sayılacağına ilişkin haberler
yeralmaktadır. Yönetiminin Keyfi uygulamalarına olanak veren, ayrımcı
nitelikli ve son derece yetersiz olan mevcut Yan Ödemeler Kararna-
mesinin, taşıdığı tüm olumsuzluklarla birlikte 1978 için de geçerli
sayılması, çalışanlara yönelik hatalı bir tavır olacaktır. Türk Pars-
esinin %33 devamlı ödilmesi, tüketim mallarının fiyatlarının hızla art-
ması, hayat pahalılığının yaşansa boyutlara ulaşmasına karşın yan
ödemeler tutarlarının arttırılmaması ve ayrımlıkların giderilmemesi,
Örgütümüz ve Üyelerimiz açısından kabul edilebilir bir olay değıl-
dir.

Bu nedenle; 1979 Yan Ödemeler Kararnamesinin, aşağıdaki görüşleriniz
dikkate alınacak geçikmesinin çıkarılması gereğini kamuoyuna du-
yuruz.

1. Çıkarılacak Yan Ödemeler Kararnamesinde çalışanlar arasında hiçbir
ayrım yapılmaksızın, "Eşit İşe Eşit Ücret" ödenmelidir.
2. Yan Ödemelerin izinlerin ve hastalık izinlerinin tümünde verilme-
lidir.
3. Yan Ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde,
askerlikte geçen hizmet süreleri hesaba katılmalıdır.
4. Yan Ödemelerin maaşten ayrı vergilendirilmelidir.
5. Yan Ödemelerin alt sınırınının 3000.-TL. olmalıdır.

TKMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK İZMİR KÖRFEZİNİN BİR BÖLÜMÜNÜN TOPRAK İLE DOL - DURULMASININ KÖRFEZ VE ÇEVRESİ ÜZERİNDE YARATTIĞI OLUMSUZ ETKİLERE İLİŞKİN OLARAK 29. 7. 1978 GÜNÜ BASINA BİR AÇIKLAMA YAPTI.

Sayı: 203

Tarih: 29. 7. 1978

Açıklama metni aynen şöyledir:

"Ülkemizde kıyı yağması olanca hızı ile sürmekte, plansız kentleşme ve çarpık bir biçimde gelişen sanayileşme çevre kirliliğini olanca gücü ile körüklemektedir. Bu gelişime bağlı olarak İzmir'de bugün kıyı yağmasının ve çevre kirlenmesinin çarpıcı bir örneği yaşanmaktadır.

1973 yılında onaylanan İzmir Metropoliten Planında "FUAR VE REKREASYON ALANI" olarak saptanan bölgenin bir bölümünde ve körfezin en dar yerinde 1200 dönümlük bir arazinin bir şirket tarafından satın alındığı; bu arazi üzerinde tersane kurma çalışmalarına başlandığı ve bu çalışmaların bir parçası olarak denizin 3000 dönümlük bir bölümünü toprakla doldurduğu öğrenilmiştir. Bu şirketin denizi doldurmak için gereken izni hangi kaynaklardan ve nasıl aldığı belli değildir.

Denizin dolmasına yolaçtığı ve körfezi tehlikeye soktuğu gerekçesi ile Gediz nehri deltasının değiştirilmesinin üzerinden ancak bir kaç yıl geçmiş iken söz konusu şirketin toprakla doldurduğu alanın, Gedizin eski ve yeni ağızları arasında yer almakta oluşu; körfezi doğama yapabileceğinden çok daha hızlı bir biçimde dolduracaktır. Doldurulan alanın yanlarında kıyı boyunca sağ dalyanlarında bulunması ve dolgu yerinin körfezin en dar yerinde olması körfez içinde zaten yetersiz olan akıntıları tamamen ortadan kaldırıcı bir etki yapacaktır. Bu ise körfezdeki ekolojik dengenin bozulmasına ve körfez halkının sağlığını ciddi bir biçimde tehdit eden fosseptik çukuruna dönüşmesine neden olacaktır. Ayrıca körfezin en derin yerinin, yalnızca çok küçük bir alanda, ancak 10 m. olduğu gözönüne alındığında; önemli bir ihracat merkezi olan İzmir Limanının bu girişimle ne hale geleceğini kestirmek zor olmayacaktır.

İzmir kentinin, körfezin ve İzmir halkının geleceğini ilgilendiren bu yanlış girişim konusunda ilgilileri uyarıyor ve şunları söylüyoruz:

1. Bu yanlış girişim derhal durdurulmalıdır.
2. "Fuar ve Rekreasyon Alanı"na tersane yapmakta olan şirket söz konusu alandan çıkartılmalıdır.
3. Doldurulan alan söz konusu şirkete temizlettirilmelidir.
4. Tersane yapımına ve denizin doldurulmasına izin verenler ve bu izni nasıl verdikleri açıklanmalıdır.
5. Denizi dolduran şirketin, bu işlemi kamu kaynaklarından sağlanan kredilerle sürdürdüğü söylentileri vardır. Gekçekten böyle ise bu kredilerin nasıl ve hangi yolla verildiği açıklanmalıdır.

Sayı : 204
Ankara : 10.8.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK,
10.8.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA, TEKNİK EĞİTİM GÖREN
ÖĞRENCİLERİN STAJ SORUNUNA ÇÖZÜM
GETİRİLMESİ GEREKTİĞİNİ SÖYLEDİ.

Düğün, ülkemizdeki diğre bağımlı sanayi, çarpık da olsa bir gelişim göstermekte ve teknik elemanlara olan gereksinim artmaktadır.

Teknik eğitim veren okullar, diğer okullar gibi bir dizi yapısal aksaklık taşımaktadır. Bu okulların, okul-içerici olanaklarla sağlayamadıkları, pratik bilgi ve becerilerin öğrencilerin yaz aylarında yapacakları stajla karşılanması öngörülmektedir.

Oysa, mevcut durumla, staj konusu da öğrenciler için sorunlar oluşturmaktadır. Söyleki :

- Sağlanan staj yerleri yetersizdir. Staj yerlerinin büyük çoğunluğu kamu tarafından karşılanmakta özel sektörün konuya ilişkin hiç bir ciddi ve yeterli çalışması bulunmamaktadır. Öğrenciler staj yeri bulamamakta, bu nedenle mezuniyetleri gecikmektedir.
- Öğrencilere staj süresince ödenen 30 T. günümüz koşullarında çok yetersiz bir düzeydedir.
- Öğrenciler staj süresince sigorta edilmemektedir.
- Stajyerlerle ilgilenilmemekte, bu nedenle stajdan beklenen yararlar gerçekleşmemektedir.
- Konuyla ilgili yasal mevzuat yetersizdir.

Teknik eğitim gören öğrencilerin, mevcut bilgi ve becerilerini geliştirmeleri açısından üretim birimlerinde pratik bilgi ve deneyler edinmeleri zorunludur. Bu nedenle TMMOB, ileride üyeleri olacak teknik öğrenim gören öğrencilerin staj sorununun çözümü doğrultusunda önerilerinin ilgili mercilere ve kamuya duyurur.

1- Staj yeri dağılımı nesnel esaslara kavuşturulmalı, dağılım merkezi bir plan çerçevesinde TMMOB bünyesinde oluşturulacak Bakanlıklar, Üniversiteler ve diğer ilgili kuruluşların temsilcilerinin bulunduğu bir komisyon eliyle gerçekleştirilmelidir.

2- Kamu kesiminin verdiği staj yerlerinin sayısı arttırılmalı, özel kesimin işyerlerinde çalışan işçi ve mühendis sayısına göre belirli sayıda staj yeri verilmesi zorunlu hale getirilmelidir. Staj yeri vermenin tüm kamu ve özel kesim için zorunlu hale getirilmesiyle, bu zorunluğa uymayan işyerleri cezalandırılmalıdır.

3- Stajyer ücretleri en az ASGARİ ücret düzeyine getirilmeli ve vergi dışı bırakılmalıdır.

4- Öğrenciler staj süresince sigorta kapsamına alınmalı, iş hasatlıkları ve iş kazalarına karşı sigorta edilmeleri sağlanmalıdır.

5- Konuya ilişkin önerilerimizi kapsayacak gerekli düzenleme gerçekleştirilmelidir.

Sayı:205
Tarih:11.8.1978

TÜRKİYE'DEKİ ABD ÜSLERİ KONUSUNUN YENİDEN GÜNDEME GETİRİLMESİ ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK: "EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARINI SAVUNAN MÜHENDİS-MİMAR KİTLESİ VE ONLARIN ÖRGÜTÜ TMMOB BU TÜR UYGULAMALARA KARŞI MÜCADELESİNİ SÜRDÜRECEKTİR." DEDİ.

Açıklama metni şynen şöyledir:

ABD silah ambargosu'nun "Şartlı" olarak kalkması kararından hemen sonra, emperyalist-kapitalist sistemin başını çeken ABD'nin "Şartları" belli olmaya başladı.

ABD, eski Üslerin açılmasını, yeni Üsler ve liman kolaylıklarının sağlanmasını istemektedir. On yılı aşkın bir süredir yükselerek gelen anti-emperyalist mücadele karşısında ABD, Türkiye üzerindeki egemenliğini daha gizli ve değişik yöntemlerle sürdürmekte, sürdürmek istemektedir.

Bugünkü koşullarda IMP'siyle, ambargosuyla Kıbrıs'taki durumu dayatarak, Türkiye ve Yunanistan halkları arasında şovenizmi körükleyerek boyunduruğu daha da sıkılamak istemektedir.

Daha önceleri de bir çok kez açıkladığımız gibi, Türkiye'nin sorunlarının çözümü ambargo'nun kalkmasına bağlı değildir. Halkımızın Kurtuluşu, bu tür ilişkilerin tam tersine, emperyalist-kapitalist sistemle her türlü bağımlılık ilişkilerine son verilmesine, emperyalist zincirin kırılmasına ve emperyalizmin içteki uzantılarının ve onların faşist silahlı çetecilerinin ülkeden kovulmasına bağlıdır.

Emekçi halkın çıkarlarına savunan mühendis mimar kitlesi ve onların örgütü TMMOB, ABD'nin başını çektiği emperyalist-kapitalist sistemin gizli-açık tüm kurum, politika ve uygulamalarına karşı mücadele etmeyi bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin en belirleyici yönü olarak görmekte ve bu mücadeleyi kendi alanlarında giderek güçlenen bir biçimde sürdürmektedirler.

Bu mücadelenin bir parçası olarak; ABD'nin Üs, tesis, liman kolaylığı vb. bütün istem ve girişimlerini var gücümüzle karşı duracağımızı belirtmeyi görev saymaktayız.

Sayı : 206
Ankara : 12.8.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 12.8.1978
GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA YAN
ÖDEMELER KARARNAMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ-
LERİNİ AÇIKLAMIŞTIR.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Aylardır çıkması beklenen 1978 yılına ait Yan Ödemeler Kararnamesi 372 sayılı resmi gazete ile kamuoyuna açıklanmıştır.

Yeni kararname, MC döneminde çıkan kararnamenin hemen hemen aynısı olup çalışanlar lehine getirdiği önemli bir yenilik yoktur.

1- Türk parasının değerinin % 33 oranında düşürülmesine karşın; güçlüğü, iş riski ve temininde güçlük zamlarının göstergelerinde bir artış bulunmamakta, katsayı yine 4 olarak kalmaktadır. Böylece yan ödemeler dondurulmuştur.

2- Genelde çalışanlar, özelde ise mimar ve mühendisler arasında ayırım yapılmasını kolaylaştıran "görev ünvanı" yine esas alınmıştır. Çalışanlar ve onların örgütleri, tarafından savunulan "çeyit işç, çeyit ücret" ilkesi göz önüne alınmamıştır.

3- Yan ödemeleri masraftan ayrı vergilendirilmemiştir. Buda fiili ücretlerin düşmesine neden olmaktadır.

4- Yan ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde askerlikte geçen hizmet süreleri hesaba katılmamıştır.

5- Kararnamede, "verilebilir" "ödenebilir" şeklinde ifadeler yer almıştır. Bu gibi ifadeler ise çok kez uygulamada yan ödeme verilmemesine neden olmaktadır.

Türk parasının % 33 oranında değerinin düşürüldüğü bir ortamda, Uluslararası Para Fonu'nun isteğine uygun olarak işçi ücretlerinin dondurulması, taban fiyatlarının düşük tutulması yönünde çalışanlar aleyhine girişim ve anlaşmaların söz konusu olduğu şu günlerde; yeni çıkan yan ödemeler kararnemesinin bu politikamın yeni bir halkasını oluşturmakta olduğu görülmektedir.

Bu uygulama bir yandan sorunları giderek büyüyen kamu görevlilerinin sorunlarının çözümü yolunda bir şey getirmezken, öte yandan kamu görevlilerinin sendiksel haklarını almazlarken tutarlı bir çözüme kavuşamayacaklarını göstermektedir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak hükümetin yan ödemeler konusundaki tutumunu eleştiriyor ve gerek güncel ekonomik-demokratik haklarımızın geliştirilmesi ve gerekse grevli-toplu sözleşmeli haklarımızın alınması yolundaki çabalarımızı güçlendirerek sürdüreceğimizi açıklıyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 207
Ankara : 29.8.1978

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
(TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 29.8.1978
GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, İÇLERİNDE
MÜHENDİS VE MİMARLARIN DA YERALDIĞI
MERSİN SODA-CAM VE ANKARA GEMAŞ GREVCİ-
LERİYLE TMMOB'NİN DAYANIŞMA İÇİNDE
OLDUĞUNU BELİRTTİ.

Ülkemiz kamu çalışanlarına sendikal hakların tanınmadığı dünyanın sekiz ülkesinden biridir. Emperyalizme bağımlı egemen sınıflar bir milyona yakın kamu çalışanının sendikal haklarını gasbetmişlerdir. İşçi sınıfına tanınan sendikal haklarda da, bir dizi anti-demokratik uygulamayla kısılmaya çalışılmaktadır.

Bugün, mühendis ve mimarlarında bir parçası olduğu geniş çalışanlar topluluğu bir yandan TOPLUSÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR'ın kazanılması için mücadele verirken, öte yandan kullanımı egemen sınıflarca önlenmeye çalışılan mevcut sendikal hakları da hayata geçirmeye çalışmaktadır.

Mersin Soda-Cam A.Ş.'de çalışan mühendis ve mimarlar, Ankara'da GEMAŞ Mühendislik Şirketinde çalışan teknik elemanlar, sendikal haklarını kullanmışlar ve DİSK'e bağlı PET-KİM -İş ve Sosyol-İş Sendikalarında örgütlenmişlerdir. Mühendislerin, mimarların, teknik elemanların, tüm çalışanlarla birlikte aynı sendika içinde örgütlenmelerini işverenler kabul edememektedir. Yıllardır işveren vekili sıfatıyla diğer çalışanların karşısına çıkmaya çalıştıkları mühendislerin, mimarların birer emekçi olarak, tüm emekçilerle aynı safta durması, aynı sendikada örgütlenişini işverenleri hiddetlendirmektedir, soldargonlaştırmaktadır.

Ankara'da Gemaş'ta, diğer çalışanlarla mühendis ve mimarlar arasına ayrılık sokmaya çalışan işveren, mühendis ve mimarları da akademi mezunu- Üniversite mezunu diye bölmeye çalışmaktadır.

TEK'in Afşin-Elbistan, PETKİM'in Aliağa, yatırımları, Aslantaş, Susurluk, Hoşap Hidroelektrik Santralleri, Azot Sanayii Genel Amonyak Tesisleri vb. bir çok kamu yatırımının projelerinin yapıldığı bir işyeri olan GEMAŞ'ın işvereni, çalışanların en demokratik isteklerini bile kabul etmemekte, hayat pahalılığı karşısında gülünç zam oranları önermektedir. GEMAŞ işvereni, daha da öte, grevi kırmak için, yürütülmekte olan projeleri aktarmak üzere ISIS A.Ş. adlı bir paravan şirket kurmuştur. Mühendis ve mimar kitlesi, GEMAŞ çalışanlarının yanındadır ve bu tür grev karıcılıklarına izin vermemektedir.

Mühendisler, mimarlar, diğer teknik elemanlar, işverenler karşısında ücretli birer emekçi olarak ortak konusundadırlar. Soda Cam A.Ş. ve GEMAŞ'ta çalışan tüm emekçilerin, işçilerin mühendislerin, mimarların, teknikerlerin, teknisyenlerin, tüm teknik personelin, idari personelin, sorunları ortaktır, mücadeleleri ortaktır. Soda Cam A.Ş. ve GEMAŞ çalışanları bu bilinçle omuz omuza, yan yanadırlar.

TÜRKİYE'de GREVLİ TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARIN kazanılması için mücadele veren mühendisler, mimarlar ve onların örgütü TMMOB, sendikalar haklarına sahip üyelerinin bu haklarının, korunması, geliştirilmesi ve pekiştirilmesi mücadelesinde de yanbaşındadır. TMMOB, Mersin Soda-Cam ve Ankara GEMAS'ta grevde olan emekçilerle ve sendikaları DISK PETKİM-İŞ ve DISK SOSYAL-İŞ'le dayanışma içinde olduğunu kamuoyuna duyurur.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 208
Ankara : 15.9.1978

TMMOB VE 18 ODASI ADINA TMMOB II. BAŞKANI İSMET RIZA ÇEBİ DÜZENLEDİĞİ BASIN TOPLANTISINDA, GEMAS GREVİ İLE İLGİLİ OLARAK GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

Basın toplantısı metni aynen şöyledir :

Ülkemizde bugün, mühendis ve mimarlarında bir parçası olduğu geniş çalışanlar topluluğu TOPLU SOZLEŞMELİ - GREVLİ SENDİKAL HAKLAR'ın kazanılması ve kazanılan mevcut hakların korunması ve hayata geçirilmesi için mücadele vermektedirler.

Bu mücadelenin bir parçası olarak, GEMAS'ta (Genel Mühendislik A.Ş.) işlerinde Mimar ve Mühendislerinde bulunduğu tüm GEMAS çalışanları DISK'e bağlı Sosyal-İş Sendikasında örgütlenmişlerdir. Sendikanın işverenle sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmayla sonuçlanmaması Üzerine 25 Ağustos'ta tüm çalışanların katılımıyla GEMAS'ta greve gidilmiştir.

İşveren GEMAS çalışanlarının elbirliği ile saptadıkları ekonomik-demokratik istemleri kabul etmemekte, eski sözleşmeden daha geri öneriler getirmekte, artan hayat pahalılığı karşısında gülünç zam oranları önermektedir.

ISIS A.Ş. adlı paraven bir şirket kuran işveren, yürütülmekte olan projeleri bu şirkete aktararak grev kırıcılığı yapmaktadır.

Mühendisler ve Mimarların işveren karşısında birer emekçi konumunda olduklarını anlayamayan işveren, Mühendis ve Mimarların aynı sendika içinde diğer çalışanlarla birlikte örgütlenmelerine karşı çıkmaktadır. Çalışanlar arasına suni ayrımlar sokmaya çalışan GEMAS işvereni, Mühendis ve Mimarları Akademi ve Üniversite mezunları şeklinde ayırma tabii tutmaya çalışmaktadır.

GEMAS, çalışanlarının; işçilerin, teknikerlerin, idari personelin, mühendis ve mimarların sorunları ortaktır, mücadelelerinde ortak olacaktır, yan yana olacaktır, omuz omuza olacaktır. GEMAS çalışanları bu bilinçle bugün grevdedirler grev kırıcılarının çabaları sonuç vermiyecektir.

Türkiye'de GREVLİ TOPLUSOZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARIN kazanılması için mücadele veren mühendisler, mimarlar ve onların örgütlü TMMOB sendikal haklara sahip üyelerinin, bu haklarının kazanılması ve korunması mücadelesinde yanı başındadır. TMMOB, Sosyal-İş Sendikasında örgütlü tüm GEMAS çalışanlarının sürdürdüğü grevi sonuna kadar desteklediğini kamuoyuna duyurur.

Sayı : 209
Ankara : 16.9.1978

SON PETROL ZAMMINA İLİŞKİN OLARAK 16.9.1978 GÜNÜ BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "DIŞA BAĞIMLI ENERJİ SİSTEMİ DEVAM ETTİĞİ SÜREÇTE, BU PETROL ZAMLARI BİRBİRİNİ İZLEYECEKTİR" DEDİ.

Geçtiğimiz günlerde petrol ürünlerine yapılan % 25-66 oranındaki zam, dışa bağımlı çarpık enerji politikasının doğal bir sonucudur. Ülkemizin emperyalist odaklarca yönlendirilen çarpık kapitalist gelişim süreci içinde, diğer bir çok alanda olduğu gibi enerji politikası da dışa bağımlı kalmıştır. Bu süreçte, ulusal enerji kaynakları linyit ve hidrolik potansiyeli yeterince kullanılmazken, enerji üretimi giderek daha artan biçimde petrole dayandırılmıştır.

Elektrik enerjisi üretiminde enerjiyi daha ucuza üretebilen hidroelektrik ve linyit santralleri alternatifleri yerine, yüksek maliyetli, güvenilirlik oranı düşük gaz türbinleri fuel-oil santralleri yapımı yeğlenmiştir.

Ulaşım sektöründe demiryolu taşımacılığı geliştirilmezken, karayolları yapımı, motorlu kara taşıtları üretimi ve doğal olarak benzin ve mazot tüketimi arttırılmış, ve toplam ulaşım içinde karayolları taşımacılığı % 75'lik bir orana ulaşmıştır.

Bu çarpık politika sonucu birincil enerji kaynakları içinde petrolün payı % 46.8'e ulaşmıştır. Geçtiğimiz yıl petrol ve petrol ürünleri ithalatı için çokuluslu petrol tekellerine ödenen tutar, 1.5 milyar dolar dolayında olup, bu tutar Türkiye'nin toplam ihracat gelirlerine yakındır.

Emperyalizme bağımlı Türkiye ekonomisi, sürekli olarak devalussyonlarla karşı karşıyadır. Her yıl % 20-30 oranında yapılan devalussyonlar, petrol fiyatlarına da yansımaktadır. Bu devalussyonlar, tükettiği petrolün % 85'ini ithal eden Türkiye'nin, petrole ödediği dövizini arttırmakta, devalussyonlardan sonra bir süre fiyatlar devletçe subvansé edilmekte, Akaryakıt İstikrar Fonundaki açık 10-15 milyar bulunca petrole zam yapılmaktadır. Her defasında petrole yapılan zam, tüm sanayi mallarına, ulaşım, başka bir deyişle içtenden ipliğe herşeyin fiyatının arttırılmasının gerekçesi olmaktadır.

Son yapılan petrol zammı, öncekiler gibi hayat pahaliliğini arttırmaktan başka bir sonuç veremeyecektir. Zammın genel fiyat seviyesini yalnızca % 2 arttıracak iddiaları, geçersizdir, gerçek dışıdır. Öte yanda, son petrol zammını eleştirir görünen eski MC'ciler ise, zamları getiren çarpık enerji politikalarının ısrarlı sürdürücüsü ve bugün unuttur gözükükleri 1977 petrol zamlarının da gerçekleştiricisidirler.

Petrole yapılan zam, ilk değildir, ne de son olacaktır. Dışa bağımlı çarpık kapitalist yapı içinde, her devalussyonu yeni zamlar izleyecektir, ve her zam emekçi halkımızın sırtına yeni yükler bindirecektir. Petrol fiyatlarını arttırarak petrol tüketiminin azaltılması ise, dışa bağımlı enerji düzeni varolduğu sürece mümkün değildir. Sorunun çözümü zam yapmak değil, aşağıda sıraladığımız önlemleri almakla olmaktadır :

1. Ulusal kaynaklara dayalı bir enerji politikası izlenmeli, enerji üretimi petrol yerine hidroelektrik ve linyit santrallerine dayandırılmalıdır.
2. Taşımacılıkta karayolları taşımacılığının payı azaltılmalı, demiryolları geliştirilmeli, kentlerde kitle taşımacılığına yönlendirilmelidir.
3. Yürürlükteki petrol yasası kaldırılarak uluslararası tekellere verilen bütün ayrıcalıklar iptal edilmelidir. Yurdumuzda petrol bulunup üretilmesi için gerekli kaynaklar ayrılmalı ve arama çalışmalarına hız verilmelidir.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 210
Ankara : 18.9.1978

DÖRDÜNCÜ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI TASLAĞI
KONUSUNDA DPT TARAFINDAN DÜZENLENEN TOPLAN-
TIYA SUNULAR TMMOB VE 18 ODASININ GÖRÜŞLERİ;

Bundan Önceki Plan hazırlık çalışmalarında olduğu gibi, 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlık çalışmalarına da özel ihtisas komisyonları çalışmalarından bu yana katılan TMMOB ve Odalarının 4. Plan Konusundaki görüşleri aşağıda sunulmaktadır.

I - GENEL

Bu bölümde genel olarak planlamadan ne anladığımız, Türkiye'de Planlama çalışmaları, TMMOB'nin ve Odalarının Plan'a ilişkin çalışmaları, 4. BYKP konularında ki görüşlerimiz özet olarak yer almakta ve genel taleplerimiz sıralanmaktadır.

I A - PLANLAMADAN NE ANLIYORUZ ? TÜRKİYE'DE PLANLAMA

Bilindiği gibi planlama en genel anlamda Üretimin toplumsal gereksinmelerle uyumunu sağlayıcı düzenlemelerdir. Burada söz konusu olan tek tek Üretim birimlerinin kendi içlerinde sağlayacakları ekonomik rasyonellik değildir. Belirlenmeye çalışılan şey toplumsal Üretim ölçeğinde sağlanacak rasyonel-liklerdir. Bu noktada da planlama ile sosyal sistemlerin bağı ortaya çıkmaktadır. Bütün toplumsal hayatın planlanabilmesinin ilk şartı, o toplumsal yapının Üretim araçları ve Üretici güçler açısından merkezi denetimin sağlanabilmesi ve değerlerin üretiminde güdülen felsefenin toplumsal olmasıdır. Bu durumun saptanması, planın nasıl ele alınması gerektiğinin saptanmasındaki en önemli noktadır.

Diğer önemli bir nokta da plan çalışmalarının demokratikliği noktasıdır. PLANIN GERÇEKTE DEMOKRATİK OLABİLMESİ İÇİN, ONUN, ÜRETİM (HAZIRLANIŞ) SÜRECİNDE GENİŞ BİR KATILIM GEREKLİDİR. GEREK HEDEF VE POLİTİKALARIN SAPTANMASI, GEREKSE RAKAMSAL BÜYÜKLÜKLERİN SAPTANMASININ "HER AŞAMASINDA" ÜRETİM BİRİMLERİNDEN SAĞLANACAK ELEŞTİRİ-ÖNERİ ŞEKLİNDEKİ KARŞILIKLI KATILIM PLANI DEMOKRATİK HALE GETİREBİLİR.

Türkiye'de planlama nasıl başlamıştır, nasıl gelişmiştir; yukarıda değindiğimiz noktalar açısından nasıl değerlendirilebilir?

Cumhuriyet'ten sonraki bazı düzenlemeleri saymazsak; 1960'lara kadar gelinen süreçte, Ülkemiz içine düşürüldüğü durum, 1960'lar den sonra bir "planlama" anlayışının zorlanması gündeme getirmiştir denebilir.

ANCAK O GÜNDEM GÜNÜMÜZE DEK YAPILAN PLANLARIN TÜRKİYE'NİN DIŞA BAĞIMLI, GERİ KALMIŞ YAPISINI BAZI, BAZI SAPTAYAN AMA ÇOĞUNLUKLA BUNU YAPMADAN BU YAPİYİ VERİ OLARAK KABULLENEN; HİÇ BİR NEDENİ SORMAYAN, BU NEDENLERİ ORTADAN KALDIRMAYA YÖNELİK HİÇ BİR YAPISAL DEĞİŞİKLİĞİ ÖN GÖRMİYEN ANLAYIŞLARLA İÇİ BOŞ PLANLAR, SÖZDE PLANLAR OLDUĞU YAŞANMIŞTIR?

Plan hükümlerinin Yasa ve Anayasa Hükümü classına karşı çoğunlukla uygulanmaması ve bundan dolayı hiçbir kişi ya da kuruluşun sorumlu tutulmaması da konunun ele alınış biçiminin diğer bir göstergesidir.

Ve bu planların yukarıda değinilen demokratik anlayıştan da yoksun olduğunu vurgulamak gerekir. İlk ele alışıta, her dönemde, demokratik bir işleyiş varmış gibi gösterilen bu çalışmalarda hiç bir zaman bu anlayış verilmemiştir.

I B - PLAN ÇALIŞMALARI VE TMMOB

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Odaları ile ve Üyeleri ile ilk plan çalışmalarından günümüze dek bütün plan hazırlık çalışmalarında görev üstlenmiş ve bu konudaki görüş ve önerilerini savunmuştur.

Daha öncekilerde olduğu gibi Dördüncü Beş Yıllık Plan hazırlık çalışmaları sırasında da 70'e yakın Özel İhtisas Komisyonu'nun çalışmalarına etkin olarak katılan Örgütümüzün ve Üyelerimizin görüş ve önerilerini plan platformlarında savunmuştur.

Görüş ve önerilerimiz çok sınırlı da olsa bazan raporlara geçmiş, çoğunlukla geçmemiş, bazan da muhalifet Şerhleri olarak, raporlarda yer almıştır.

TMMOB, Türkiye'de hazırlanan planların tüm ekonomiyi kucaklama özelliğinden yoksun oluşu, genç olarak yaptırım erkinin bulunmamasına bilmesine karşın hiç bir zaman planları yok saymamıştır.

TMMOB TOPLUMUN DÜŞÜRÜLDÜĞÜ DURUMA (EMPOZE EDİLEN TOPLUMSAL MODELE) KARŞI DİRENMEK İÇİN HER ARACIN VE PLATFONUN DEĞERLENDİRİLMESİ GEREĞİNE İNANARAK VE BU PLATFORMLARDA DİLE GETİRDİĞİMİZ GÖRÜŞLERİMİZİN GİDEREK GENİŞ HALK KİTLELERİNE MALOLACAGI BİLİNCİ İLE PLANLARIN İLERİ HÜKÜMLER TAŞIMASI İÇİN MÜCADELEYİ GÜNCEL BİR GÖREV SAYMAKTADIR.

I C - 4. B.Y.K.P.

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı hakkındaki görüşlerinizi dile getirirken her şeyden önce onun genel karakterini saptamakla işe başlamak gerekir. Çünkü, parçalar ne kadar mükemmel olursa olsun parçalara hükmeden bütündür ve bütünün genel karakteri parçalara damgasını vurur.

GEREK PLAN, GEREKSE STRATEJİ TOPLUMUN BUGÜNKÜ DURUMUNUN DIŞA VURAN DÜZENSİZLİKLERİNİ BELLİ ÖLÇÜLERDE SAPTAYABİLMEKTEDİR. FAKAT BU TOPLUMSAL BOZUKLUKLARIN TEMEL NEDENİNİ SAPTAMAYA YANAŞMAMAKTADIR. BÜTÜN BU TOPLUMSAL BOZUKLUKLAR ÜLKEMİZİN EMPERYALİST-KAPİTALİST SİSTEM İÇİNDE GERİ KALMIŞ BİR ÜLKE OLMASINDAN VE BU SİSTEM İÇİNDEKİ MERKEZLERDE OLUŞTURULAN İŞ BÖLÜMÜ VE SINIRLAMASI ŞARTLARINA UYMA ZORUNLULUĞUNDAN KAYNAKLANMAKTADIR. Bir yandan ülkemizde üretilen değer çoğitli mekanizmalarla emperyalistler tarafından emilirken, öte yandan bu sömürüyü devamlı kılacak bir toplum modeli (kendi üretici güçlerini geliştiremeyen, tüketime dayalı, her çeşit yozlaşmaya ve kaynakların tahribine açık bir toplum modeli) geliştirilmektedir. Ve bu temel nedenin belirleyiciliğindeki bir toplumda emperyalizmle ilişkiler gözönüne alınmadan doğru bir durum saptaması ve bunun üzerinde yükselenecek gerçekçi bir plan yapmak olanaklı değildir. Kaldı ki saptamalar açısından plan ve son strateji, ilk stratejinin çok gerisindedir.

Özellikle ilk stratejide hedeflenen toplum başımsız bir kapitalist ülkenin toplumdur. Ve bu hedefe de yapısal değişiklikler yapılmadan yalnız rasyonelize edici tedbirlerle varılmak istenmektedir. Hedeflenen toplumun da bir kapitalist toplum classından ötürü karşı çıkılması gerektiği bir yana; emperyalist çağda, hem de hiç bir kurumsal ve yapısal önlem alınmadan

böyle bir toplumsal yapıya, başka bir ifadeyle emperyalizmden bağımsız bir kapitalist topluma ulaşmak kesinlikle olanaksızdır. Tarihsel örnekler yanından günün yaşanan gerçekleri de (İMP ile ilişkiler, AET olayı vb.) bunu kanıtlamaktadır.

TÜRKİYE'NİN KAYNAKLARI ÜZERİNDE BAĞIMSIZ TASARRUFTA BULUNABİLEN BİR ÜLKE OLMADIĞI, KAYNAKLARIN KULLANIMININ EMPERYALİST ODAKLARCA YÖNLENDİRİLDİĞİ BİLENCİ PLANA YANSIMADIĞI İÇİN HEDEFLERİN YAPISI DA ULAŞILMASI OLANAKSIZ BİR YAPIDA OLMAKTADIR.

İlk stratejinin bu yaklaşımı, uluslararası ve yerli tekeli sermaye çevrelerince derhal değerlendirilmiştir! Ve emperyalist-kapitalist ilişkiler içinde yer alıp, emperyalizmden görece bağımsız bir kapitalizm denemesine girişmenin hayal olacağı bizzat bu çevrelerce vurgulanmıştır. BÖYLECE İLK STRATEJİNİN BELİRSİZLİKLERİ BİR KENARA İTİLEREK GÜZEL VE SÜSLÜ DEYİMLERLE ÖNÜMÜZDEKİ PLAN DÖNEMİNİN STRATEJİSİ, EMPERYALİST-KAPİTALİST İLİŞKİLER AĞI İÇİNDE KALARAK, EMPERYALİZME BAĞIMLILIK İLİŞKİLERİNİ DAHA DA ARTTIRARAK, DIŞA BAĞIMLI-ÇARPIK KAPİTALİST TOPLUMSAL YAPININ YENİDEN ÜRSTİMİNİ SAĞLAMAK İÇİN BELİRLENMİŞTİR.

Planın bir diğer belirgin özelliği de bölümler arası tutarsızlıktır. Birbiri ile çelişen, gidercek birinin uygulanması diğerinin uygulanmasını olanaksız kılacak bir çok politika ve sayısal hedef alt alta sıralanmış durumdadır. Bu politikalar arasında TMOB'nin yıllardır savunduğu bazı talepler de yer almıştır. Fakat bu yer alışı ne yazık ki çok bir şey ifade etmemektedir. ÇÜNKÜ ÖNERİLEN POLİTİKALARIN UYGULAMA ARAÇLARI VE GÖSTERGE OLARAK BİLE MEKANİZMALARI YOKTUR. BU DURUMDA PLAN BİR VAADLER BÜTÜNÜ OLMAK DURUMUNDA KALMAKTADIR.

Gerek toplum yapısının Planlama Teşkilatı'na verdiği rol gerekse de planın yukarıda saydığımız özellikleri açısından getireceğimiz talepler 4. B.Y.K.P.'ne ilişkin metinden bağımsız bir politikalar bütünü oluşturmaktadır.

Ancak taleplerimize geçmeden önce bir noktayı daha vurgulamakta yarar görmekteyiz. BUGÜN PLANIN OLUŞTURULMASI SÜRECİNDE İZLENEN YOL GÖRÜNÜRDEKİ TÜM DEMOKRATİKLIK SAVLARINA KARŞI, ANTI-DEMOKRATİKTİR. 2 HAZİRAN TARİHLİ DPT STRATEJİSİNDE 31 AĞUSTOS 1978 STRATEJİSİNE VE 4. B.Y.K.P. TASLAĞINA İLAK ZAMAN DİLİMİ İÇİNDE PLAN HAKKINDA BAZI KESİMLERİN GÖRÜŞLERİ ALINIR GÖRÜNÜRKEN HİÇ BİR SONUÇ YANSIMAMIŞ; ANCAK BAZI KESİMLER GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİ PLANA ADETA DİKTE İTTİREBİLİR YANSITMIŞLARDIR. BU ETKİN GÜÇLER KİMLERDİR? BU GÜÇLER EMPERYALİZMİN ULUSLARARASI KURULUŞLARI İMP, DÜNYA BANKASI, OECD'DİR. BU GÜÇLER YERLİ TEKELCİ SERMAYE KURULUŞLARIDIR. TUSİAD'DİR, KOÇ HOLDİNG'DİR. EMPERYALİSTLERİN VE YERLİ ORTAKLARININ ÇEŞİTLİ DÜZEYDE Kİ MÜDAHALELERİ İLE BİÇİMLENEN SON STRATEJİ VE TASLAK, ŞİMDİ, DEMOKRATİK GÖRÜŞÜMÜ ALTINDA BİZLERİN VE TOPLUMUN DİĞER EMEKÇİ KESİMLERİNİN BİLGİSİNE SUNULMAKTADIR. AMAÇ VE KAPSAMI OLDUKÇA BELİRLENMİŞ, HEDEPLERİ SAPTANMIŞ BİR PLANIN BİZİM BURADA DİLE GETİRECEĞİMİZ ÖNERİLER VE ELEŞTİRİLERLE NE OLÇEKTE DEĞİŞECEĞİ ŞÜPHELİDİR.

Ancak biz görüş ve önerilerimizi toplumsal hayatın çeşitli alanlarında olduğu gibi, geçmiş plan çalışmalarında olduğu gibi bu platformda da dile getireceğiz. Bugüne kadar savunduğumuz taleplerimizi bu platformda da savunurken sömürü'ye karşı mücadele; toplumsal değerlerimizin, tarihsel çevrenin, doğal kaynakların, kentlerin, topraklarımızın, ormanlarımızın, tahribinin önlenmesi; insan gücümüzün geliştirilmesi ve toplumumuza empoze edilen çarpık kapitalist büyüme ve tüketim toplumu modelinin bütün uzantılarına karşı mücadele, çıkış noktasız olacaktır.

EMEKÇİ HALKIMIZIN MÜCADELE SAFINDA YER TUTAN MÜHENDİS VE MİMARLAR OLARAK UZMANLIK ALANLARIMIZDAN YOLA ÇIKARAK SÖMÜRÜYÜ TEŞHİR VE TALEPLERİMİZİ YÜKSELTME GÖREVİMİZİN PLAN DA YANSIMASI İÇİN MÜCADELE VERECEĞİZ. EMPERYALİZME KARŞI BAĞIMSIZLIĞI, HALK İÇİN ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİYİ SAVUNACAĞIZ.

Şimdi, II. BŞİÜme geçmeden önce, yıllardır savunduğumuz genel plandaki taleplerimizi sıralamak istiyoruz :

- 1- Ülkemizi emperyalist-kapitalist sisteme siyasi, ekonomik, askeri ve kültürel bakımdan bağımlı kılan tüm anlaşmalar iptal edilmeli bu anlaşalara hizmet eden (NATO, CENTO, AET, IMP, vb.) tüm örgütlerle ilişkiler kesilmelidir.
- 2- İşçi-memur ayırımı yapılmaksızın tüm çalışanlar grevli, toplu sözleşmeli sendikeli haklara kavuşmalıdır. (Plan metninde toplu sözleşme hakkının yaygınlaştırılacağından bahsedilirken, grevden bahsedilmemesi ilginçtir.)
- 3- Herkese iş sağlanmalı, işsizlik sigortası kurulmalıdır.
- 4- Mevkat kesintilerine son vermeli, birikmiş kesintiler faizleri ile birlikte iade edilmeli, İYAK gibi girişimlerden vazgeçilmelidir.
- 5- Asgari ücret tek kişiye göre değil işçi ailesine göre saptanmalı, asgari ücretin saptanmasında çalışanların örgütleri söz sahibi olmalı, asgari ücret her yıl belirlenmeli, kararın gecikmesi halinde geciken aylara ait farklar tam olarak ödenmelidir.
- 6- Emekli olabilmek için gerekli çalışma süresi kısaltılmalı, emekli maaş ve ikramiyeleri yükseltilmeli 1970 öncesi emeklilerin durumu düzeltilmelidir.
- 7- Ücretliler üzerindeki vergi yükü kaldırılmalı, sermayeye tanınan tüm vergi ayrıcalıklarına (ihracatta vergi iadesi, yatırım indirimi, gümrük muafiyeti vb.) son verilmelidir.
- 8- Asgari geçim indirimi en az asgari ücret düzeyine yükseltilmeli, ücretlinin ailesini de kapsamalı ve yalnızca ücretlilere uygulanmalıdır. Ücret, indirim miktarı vergiden düşülerek vergilendirilmelidir.
- 9- Çalışanlara ait SSK ve Emekli Sandığı Kurumları birleştirilmeli, bu kurumun yönetim ve denetiminde çalışanlar kesin söz ve karar sahibi olmalıdırlar.
- 10- Tüm halka ücretsiz sağlık hizmetleri sağlanmalı, genel sağlık sigortası halkın çıkarlarına uygun bir yapıda yasallaştırılmalıdır. Bekama muhtaç kişilere ücretsiz bakım sağlanmalı, hakları korunmalıdır.
- 11- İş yerlerinde iş güvenliği sağlanmalı, iş hastalığına yol açan koşullar kaldırılmalı, tehlikeli işlerde çalışanlara gerekli koruyucu donanım verilmelidir.
- 12- Çocuk işçi ve çaroklar üzerindeki baskı ve angarya son bulmalı, çocuk işçi ve çaroklar sigorta kapsamına alınmalı, iş kolları düzeltilmelidir.
- 13- Kamu Kuruluşlarında çalışanlar kesin söz ve karar sahibi olmalı, yöneticiler çalışanların belirlenmelidir.
- 14- Analık toplumsal bir işlev sayılmalı, kreş ve ana okulu ihtiyaçları giderilmeli, kadın-erkek eşitliğini zedeleyen yasa maddeleri iptal edilmeli, eğitim işi için ücret ilkesi uygulanmalı, yeterli doğum izni verilmelidir.

15- Dış ticaret, bankacılık ve sigortacılık toplum yararına denetlenmelidir.

16- Tüm araştırma, planlama uygulama ve yayın çalışmalarında TMMOB desteklenmelidir.

17- Ülkemizde yapı Üretimi tekellerin, spekülötörlerin çıkarlarına uygun, denetimsiz bir gelişim izlenmektedir. Yapı Üretiminin araştırma, proje ve uygulama aşamalarında toplum yararına denetlenmesi ve geliştirilmesi doğrultusunda TMMOB'ye bağlı Odalar tarafından sürdürülen Ortak Mesleki denetim uygulaması kurumsallaştırılmalıdır.

Ülkemizde Üretilen ve ithal edilen tüm Ürünlerin kalite saptanması ve belgelenmesinde, toplum yararına bir denetim sağlanabilmesi için, kalite belgesi uygulaması TMMOB eliyle gerçekleştirilmeli, konuya ilişkin uygulama kurumsallaştırılmalıdır.

18- Bugün Ülkemizde bilgi işlem sistemleri ve merkezleri konusunda merkezi bir politika bulunmamaktadır. Çeşitli kurumlara gerçek ihtiyaçlar ve gerekli kapasiteler belirlenmeden gelişigüzel biçimde büyük yatırımlara girilmekte, her kuruluşca ayrı bir bilgi işlem merkezi kurulmaktadır. Üretim faaliyetleriyle ilgili olmayan hizmetler için kullanılan ve stil kapasiteli bilgi işlem merkezleri için her yıl emperyalist ülkelere milyarlar ödenmektedir. Bilgi işlem merkezleri konusunda merkezi bir politika izlenmeli, merkezlerin Ülkemizin gerçek ihtiyaçları doğrultusunda gelişmesi sağlanmalı, kaynak israfı önlenmelidir.

19- Öğretim programlarında ve ders kitaplarındaki çağdaş öz ayıklanmalı, eğitim programları ve ders kitaplarının ülke koşulları ve yapısına uygun bilimsel bir içerikte olması sağlanmalıdır.

Çalışan kitlelerin, özellikle kırsal kesimde yaşayanların, temel eğitimden geçirilmesi için yaygın bir eğitim kampanyası yapılmalı, eğitim kurumları ülke düzeyinde yaygınlaştırılmalıdır.

Kültür düzeyindeki emperyalist biçimlendirmeye son verilmelidir.

Sınıf ayırımına dayalı, eğitsiz eğitim düzeninin olumsuz etkilerinin azaltılması için, emekçi sınıf ve katmanların çocuklarının eğitimi için devlet desteği sağlanmalı, bu öğrencilerin eğitim öğretim yapsabilmeleri için gerekli giderler devletçe karşılanmalıdır. Öğrencilerin, kitap, burs ve yurt sorunlarına çözüm getirilmelidir.

Üniversite önündeki yığılmanın karşısında, egemen sınıflara izlenen öğretim üyesiz, kitapsız, laboratuvarsız, binasız okul açma siyasetine son verilmeli ülke gerçeklerine uygun bir eğitim planlaması yapılmalı, orta öğrenimde teknik eğitime ağırlık verilmeli, meslek okullarındaki engerye kaldırılmalıdır.

Okullarda yönetime, öğrenciler ve çalışanlar da katılmalı, yüksek öğrenim kurumlarının özerk ve demokratik olması sağlanmalı, hükümetin Üniversiteye el koyma yetkisi iptal edilmelidir.

Bütün Üniversite, yüksek okul, akademiler demokratik bir yasa içinde bütünleştirilmelidir.

Üretimden kopuk, diplomalı, işsizlerin çoğalmasına neden olan eğitim sistemi, egemen sınıfların değil, halkın çıkarları doğrultusunda değiştirilmeli, öğrenim kurumlarında üretilen bilginin, tekellerin değil, halkın gereksinimlerinin karşılanması için kullanılması sağlanmalıdır.

Çalışanlar için, meslek içi eğitim yaygınlaştırılmalı, bu eğitim, çalışanların bilgi ve becerisini arttırmaya yönelik olmalıdır.

Tüm teknik eğitim gören öğrencilere, uzmanlık alanlarına uygun ve mesleki açıdan yararlanabilecekleri staj olanakları sağlanmalı, özel kesim kuruluşları için staj yeri verme zorunluğu getirilmeli, staj yeri dağıtımını TMMOB'nin de yönetim ve denetiminde söz sahibi olduğu özser bir kuruluşca gerçekleştirilmeli, konuyla ilgili yasal önlemler alınmalıdır.

Özellikle teknik eğitimde, mesleki kademe yükselmesini engelleyen uygulamalara son verilmelidir.

Zorunlu olarak
20-/ Transfer edilen teknoloji, ülkenin varolan sanayi yapısı, kaynakları ve gereksinimlerine uyarlansabilmeli ve ülkenin teknik gücü tarafından özümelenip geliştirilmelidir.

Teknik eğitim, ülke koşullarına göre planlanmalı ve "beyin göçü" engellenmelidir.

Merkezi bir araştırma-geliştirme kurumu kurulmalı, TBTAK yeniden düzenlenmelidir.

Proje ve proseslerin mühendislik hizmetleri yerli elemanlarca yürütülmeli, transfer edilen teknolojinin seçimi ve değiştirilmesinde teknik elemanlara sorumluluk verilmelidir.

21- Kamu-özel-yabancı sermaye ortaklıklarını tasfiye edilmelidir.

Kamu kuruluşlarının tekelci sermayenin çıkarlarına doğrultusundeki işleyişleri son bulmalıdır.

Kamu kuruluşlarının ürünleri, halkımıza ücretsiz ulaştırılmalıdır.

Birinci bölümde genel olarak söyleyeceklerimiz burada sona ermektedir. Şimdi, ikinci bölümde, uzmanlık alanlarımıza ilişkin görüş ve taleplerimize değinmek istiyoruz.

II- ÖZEL (UZMANLIK ALANLARIMIZDA)

Bu bölümde, uzmanlık alanlarımızla ilgili olarak sanayi, doğal kaynaklar, enerji, tarım, ormancılık, kentleşme-konut-turizm, ulaşımlar-alt yapı, çevre ve meteoroloji konularında görüş ve taleplerimiz özet olarak verilmektedir.

2 - A SANAYİ

Ülkemizde sanayi dışı bağımlı, tekelci, montajcı, tüketim malları üretimi-düncü dönük bir yapıdadır.

Bu yapı nedeni ile sanayiın bir çok girdisi dış ülkelerden ithal edilmektedir. Bir çok yatırımın makine ve donatımının dış ülkelerden alınması gerekmektedir. Az sayıda tekel, bir çok malın üretim ve dağıtımına denetimi altında tutmakta, tekel fiyatlarıyla sömürsünü arttırmaktadır. Sanayiın üretim bileşimi içinde birinci sırada tüketim malları yer almaktadır. Yatırım malları sanayiı ise çok az geliştirmiştir. Tekelci sermaye halktan alınan vergilerden oluşan bütçeden çeşitli özendirme tedbirleriyle desteklenmektedir. Sanayiın ilkel ve dış bağımlı niteliğinden dolayı teknoloji transferleriyle sömürü daha da ağırlaşmaktadır. Sanayileşmenin gerçek ölçütü, yatırım malları sanayi ve ağır sanayiın yalnızca gelişmesi değil, aynı zamanda ülke kaynaklarına dayalı, bağımsız ve teknoloji üretecek biçimde gelişmesidir. Oysa ülkemiz sanayiinin gelişmesi eğemen çevrelerin yönetiminde yukarıda özetlenmeye çalışıldığı gibi tam ters yönde olmuştur.

Bu yapıyı hazırlayanlar da bugün içine düştükleri bunalım nedeni ile bu yapıdan şikayet etmektedirler. İşçi sınıfının ve yarıya emekçilerin, onların bir parçası olarak da bizlerin sorunu bu yapıyı sürdürmek için çözümler aramak değildir. Tarrine yapıyı değiştirmek için gerekli taleplerde bulunmaktır. Bu gözle bakıldığında DBYKP'nin de mevcut yapıya bir takım küçük düzeltmelerle sürdürmek istediği ortadadır. Her ne kadar plan taslağında "Sanayide köklü bir dönüşümü gerçekleştirme amacıyla yönelik olarak imalat sanayi içinde ara ve yatırım malları üreten sanayilerin geliştirilmesi hedef alınmaktadır." denmekteyse de, DBYKP'nin imalat sanayine ilişkin sayısal hedeflerine bakıldığında küçük düzeltmeler dışında yapısal bir değişiklik gözlenmemektedir. Yapısal değişikliğin bir göstergesi olarak imalat sanayiinin hedefleri alınrsa, bu hedeflerin gerçekleştirileceğini varsayarak bile, çok küçük düzeltmeler dışında varolan yapının değişmeyeceği söylenebilir. DBYKP taslak Üzeti 38. sayfadaki verileri, gelişmiş kapitalist ülkeler ve sosyalist ülkelerdeki yapıyla karşılaştırdığımızda bu daha açık şekilde görülmektedir.

Tüketim malları sanayiı, imalat sanayiinin yüzdesi olarak, Türkiye'de 1978 yılında % 42 iken 1983 yılında % 36.5 olacağı hedeflenmektedir. Oysa bu oran gelişmiş kapitalist ülkelerde % 18, sosyalist ülkelerde % 24'dür. Ara malları sanayiinde Türkiye'de 1978 yılında % 41 iken 1983 de % 43.8 olması beklenmektedir. Oysa bu oran kapitalist ülkelerde % 25, sosyalist ülkelerde % 34'dür. En çarpıcı farklılık yatırım malları sanayiinde gözlenmektedir. Türkiye'nin imalat sanayiı üretiminin 1978'de % 16.9'u yatırım malları iken, 1983'de bu oranın % 19.6'ya çıkacağı hedeflenmektedir. Oysa yatırım malları sanayiı üretimi toplam imalat sanayi üretiminin gelişmiş kapitalist ülkelerde % 51'ini, sosyalist ülkelerde % 48'ini oluşturmaktadır. Kaldı ki Türkiye'de yatırım malları ve ara malları sanayiinin içinde diğerlerinin aksine bazı tüketim malları sanayileri de girilmektedir. Sayılarda gösteriyor ki bir yapı değişikliğinden söz etmek çok güçtür.

Yapı değişikliğinin, sağlıklı bir sanayileşmenin, ülkemizin bağımsız olmasıyla, emperyalist sömürü ağının dışına çıkılmasıyla, işçi sınıfının iktidarının gerçekleştirilmesiyle olacağını vurgulayarak, günümüz koşullarında sanayileşmeye ilişkin talepleri şöyle sıralayabiliriz.

- 1- Yabancı sermayeye tanınan her türlü ayrıcalıklar kaldırılmalı, yabancı sermaye yatırımları devletleştirilmelidir.
- 2- Yerli yabancı sermayeye tanınan ve bedeli halk tarafından ödlenen her türlü özendirme tedbiri iptal edilmelidir.
- 3- Sanayileşmede gerçek yatırım malları Üretimine ağırlık verilmelidir.
- 4- Ulusal kaynaklar değerlendirilmeli, girdi yönünden dışa bağımlılık azaltılmalıdır.
- 5- Metal Üretim sanayiinde madencilikten başlayarak, nihai ürünlerin Üretim ve pazarlamasına kadar dikey bir entegrasyona gidilmelidir.
- 6- Kamu yatırımları yerli ve yabancı sermayeye oramalı Üretim durumdan çıkarılmalıdır.
- 7- Tarım ve sanayi arasında dengeli bir ilişki kurulmalı, tarımsal Üretim sanayide değerlendirilmesi sağlanmalıdır.
- 8- Yeni yatırımların teknoloji seçiminde emperyalist Ülkelere bağımlı kalınmamalı, küçük ölçekli geri teknoloji tesisler kurulmalıdır.
- 9- Yeni yatırımlarla ilgili fizibilite, proje ve müşevirlik hizmetlerinin yürütülmesinde yabancı müşevir firmaların etkinliğine son verilmeli, bu yolla yatırımları kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmeleri engellenmelidir.
- 10- Genel olarak ilaç, boye, sabun gibi temel ihtiyaç maddeleri ile kimya sanayiinin de dahil olduğu çok geniş bir sanayi alanına ana girdi ve yardımcı madde Üretmesi gereken temel kimya sanayii, Azot sanayii ve petro kimya tesisleri dışında bugün yok gibidir. Helen ithalat içinde en önemli kalemlerden birisi oluşturan yepyeni gübre Üretim ise, gerek azot sanayiinin gerekse Üzel kesimin, bağta hammadde bakımından dışa bağımlı olması ve küçük kapasitelerde çalışması nedeniyle yetersizdir. Gübre Üretiminde kömür, fosfat kayası, pirit vb. yerli girdilere dayanılmalıdır.

Petro kimya sanayiinin Üretim ise plastikler ve oto lastiği olmak üzere iki ana dalıdır. Esas olarak tüketim malları Üretimini besleyen bir yapıya sahip olan petro kimya sanayii, toplam gereksinimlerini temel olan bir Üretim geliştirmelidir.

2 - B YERALTI KAYNAKLARI

Türkiye, sanayileşmenin niteliği ve niceliğine uyumlu olarak, yeraltı kaynaklarının ilgili sektörleri (madencilik ve enerji sektörü içinde yer alan petrol) açısından da geri kalmış bir Ülkedir.

Bu geri kalış, sanayiinin doğrudan girdi ve girdiler üzerindeki transfer fiyatları mekanizması ile dışa bağımlılığının giderek arttığı ve gelecek yıllarda da daha bir artacağı anlamına gelmektedir. Çünkü Türkiye, Ürneğin petrolde olduğu gibi bugün bir maden ihracatçısı Ülkeden maden ithal eden bir Ülkeye dönüşmüştür.

Türkiye'nin yeraltı kaynaklarının ilgili sektörleri açısından geri kalmışlığının temel nedeni, sistemin genç yapısına dayanır. Bu temel belirleme çerçevesinde yaklaşıldığında, gerek madencilik ve gerekse enerji sektörü içinde yer alan petrol sektöründeki geriliğin ikincil nedenlerinden bazıları şu şekilde sıralanabilir :

Madencilik ve petrol sektörlerindeki bu geriliğin ikincil nedenleri arasında kuşkusuz en önemlisi, Türkiye'nin yeraltı kaynaklarının potansiyel anlamda dahi henüz saptanmadığıdır. Denebilir ki, Türkiye bu sektörlerin alt yapı çalışmalarını olarak nitelenebilecek "arama" aşamada çalışmaları son derece ilkel bir aşamada bulunmaktadır. Örneğin, bu sektörlerin dayandığı temel jeolojik etüdüler, henüz Türkiye'nin sınırlı bir alanı için yapılmıştır.

Madencilik ve petrol sektörlerindeki geriliğin ikincil nedenlerinden biri de, emperyalizmin bu kaynaklar üzerindeki tasarrufudur. Öyleki, bugün yürürlükte olan Petrol Kanunu bir ABD'li uzman tarafından hazırlanmıştır.

Madencilik ve petrol sektörlerindeki geriliğin yukarıda belirtilen gerek temel ve gerekse bu temel nedene bağlı ikincil nedenleri ışığında, yeraltı kaynaklarımız ile ilgili sektörel bazdaki talepler şunlardır.

- 1- Yeraltı kaynaklarımızla ilgili yabancı sermayeye verilmiş tüm arama ve işletme ruhsatlarının (özellikle petrolda arama izinleri) tezminat ödenmeksizin iptal edilmelidir.
- 2- Yeraltı kaynaklarımızla ilgili yeni projelerde; dış finansman, teknoloji ve teknik hizmet ithali için yapılacak anlaşmalar, emperyalist sömürü söz konusu olmayacak bir içerikte yapılmalıdır.
- 3- Yeraltı kaynaklarımızla ilgili her türlü mevzuat (Petrol ve Maden Kanunu gibi) günün koşullarına uyarlanması ve bu mevzuatın sömürüye ve bağımlılığa neden olmayacak bir biçimde düzenlenmelidir.
- 4- Yeraltı kaynaklarının potansiyel anlamda dahi yeterince saptanmadığı gerçeğinden hareketle, Türkiye'nin ivedilikle temel jeolojik ve aradından da detay jeolojik etüdü tamamlanmalıdır.
- 5- Yeraltı kaynaklarının gerçek sahibinin halk olduğu doğru tesbitinden hareketle :
 - Türkiye petrol kaynakları açısından denizleri ve karaları ile tek bir ruhsat alanı olarak ele alınmalıdır.
 - Bütün petrol faaliyetleri (araştırma, üretim, taşıma, depolama, rafinej, işletme ve dağıtım) tek elden bir devlet kuruluşunca yürütülmelidir.
 - Halkın somut talebi ve yararı (ısınma için yakıt talebi) doğrultusunda örneğin tüm özel kesim linyit arama ve işletme izinleri iptal edilerek devlete aktarılmalıdır.
- 6- Devlet kuruluşlarının büyük tekelere fon aktarmasının önüne geçilmelidir. Taş kömürünün özel kesime maliyetinin çok çok altında satılmasının engellenmesi gibi...
- 7- Petrole dayalı termik santrellerin dondurulması ve artık yenileri için girişimde bulunulmasıdır.
- 8- Mançezit, boraks, antimon, krom ve barit kaynaklarımız yalnızca birer döviz kaynağı olarak düşünülmemeli, bu kaynaklar hinci ürün olarak değerlendirilmelidir.
- 9- Demir, bakır, fosfat ve taş kömürü ve linyit kaynaklarımız için hızlandırılmış projeler (aramadan üretime dek) ele alınmalıdır.

2 - C ELEKTRİK ENERJİSİ

Kesinti ve kısıntı uygulaması biçiminde günlük yaşamı yansıyan enerji yetersizliği, özellikle kent ve kırsal nüfusunun destek gereksinimi ve küçük üretici aleyhine genişleyen boyutlarda etkisini sürdürmektedir. Doğan dışı enerji kesintileri bir yana bırakılırsa, uygulanan programlı kesintilerin karşılığında ortaya çıkan enerji açığı günlük 5-6 milyon kwh dolayındadır.

DBYKP stratejisinde, enerji darboğazının aşılması amacıyla ulusal kaynaklardan öncelikle yararlanılacağı belirtilmiştir. Burada kullanılan öncelikle deyimi, dış kaynaklara bağlı enerji üretiminin de söz konusu olacağı anlamına gelmektedir. Oysa ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda, petrol santrallerinin mevcudunu artırmaksızın yalnızca doğal kaynaklardan yararlanmaya planın değişmez ilkesi haline getirmek gerekir.

Elektrik enerjisi alanına ilgilendiren en genel ve güncel telepler aşağıdadır :

- 1- Doğal kaynaklardan yararlanma konusunda Plan Stratejisi ile Plan Taslağı arasında çelişkili ifadeler yer almaktadır. Su ve kömür gibi doğal kaynakları kullanacak yatırımlara hızla girişilmesi planın bütününe egemen olmalıdır. Öte yandan doğal kaynakların kullanım olanağı, bu kaynaklar üzerindeki Anayasaya da aykırı olan-özel mülkiyetin kesinlikle kaldırılmasına bağlıdır. Bu amaçla yönelik yasal bir statünün zorunlu olduğuna da değinmek gerekir.
- 2- Ülkemizde kaynakların sağlıklı bir envanteri çıkarılmamıştır. Özellikle madensel hammadde kaynaklarının varlığının kesinlikle bilinmesi ve buna koşut olarak kaynakların geliştirilmesi için, envanter çalışmalarını, yukarıda belirtilen mülkiyet engeli de aşılacak yapılmalı ve araştırmacı kuruluşların etkinliği ve eğitimi sağlanmalıdır.
- 3- Enerji darboğazının oluşmasında, ilgili yatırım malları üretiminin yapılamayışının da etkisi vardır. Bu nedenle ağır elektroteknik sanayinin kurulması yolunda hızlı adımlar atmak gerekecektir. Ancak bu alandaki girişimin de devlet eliyle yerine getirilmesi söz konusudur. Planda ara ve yatırım malları üretiminde kamu kesimine öncelik tanınacağı belirtilmekle birlikte, sanayileşme sürecinde sürekli geçen "özendirme" ve "yavaşmacı kısalık" kavramlarına tamami sanayi kuruluşlarının kurulmasında devlet rolünü belirsizleştirici niteliktedir. Ayrıca devlet eliyle kurulması gereken elektroteknik sanayi, yatırım mallarının projelendirilebilmesini de içermelidir.
- 4- Planda yer alan "nükleer enerji santralleri yapımı ve nükleer enerji girdisinin kendi doğal kaynaklarımızdan sağlanması hızlandırılacaktır" ibaresi ne mevcut durum ne de gelecek açısından gerçeği yansıtmaktadır. Nükleer santrallerin yapımı finansman, dışı bağlı yakıt kullanılması, hızla gelişen teknolojisi ve nükleer artıkların saklanması gibi çok çeşitli nedenlerden ötürü yakın plan hedefleri arasında yer almaz. Bu nedenle, doğal kaynakların henüz öncelikli bir bölümünün atıl duruma bekletildiği bir dönemde, nükleer santral projesinin durdurulması zorunludur.
- 5- Elektrik üretim, iletim ve dağıtımının tek elden ve devlet eliyle yapılması esastır. Bu ilkeye aykırı olarak varlıklarını sürdüren ve Türkiye Elektrik Kurumu yasasına rağmen genişlemeye çalışan ayrıcalıklı şirketler TEK'ne devredilmelidir. Planda, yükümlülüklerini de yerine getirmeyen ayrıcalıklı şirketlerin olumsuz karakterine bile yer verilmemiştir. Öte yandan bu ve benzeri konularda daha ileri düzenlemeler ve değişiklikler içeren yeni bir TEK yasasına gerek duyulduğunu belirtmekte yarar vardır.

- 6- Flanda, elektrik kullanımında savurganlığın önlenmesi ve elektrik enerjisinin Üretme dönük olarak kullanılacağı belirtilmektedir. Savurganlığın önlenmesi, bilimsel bir model ve uygulama konusudur. Bu önlemler enerji tasarrufu, üretim ve tüketimde aynı işi daha az enerji girişiyle sağlamak demektir. Bu nedenle fazla enerji tüketen her türlü makine ve aletin daha verimli teknolojiyle değiştirilmesi söz konusudur. Flanda, çeşitli firmaların ürettiği benzer mallar arasında fazla enerji tüketenlerin üretiminin engellenmesi gibi pratik bir önlem de yer almıştır. Öte yandan elektrik enerjisinin Üretme dönük kullanımından söz Üretim yapan kuruluşların ne üretmesi gerektiğine de değinilmiştir. Temel gereksinim malları yerine lüks maddeler imal eden sanayi kesiminin gelişimine izin verilmemelidir. Bu aynı zamanda tasarruf konusunun da içinde yer alır.
- 7- Nüfusunun yarısı elektrikten yararlanamayan Ülkemizde, bölgeler arasında da büyük dengesizlikler vardır. Doğuda üretilip batıya nakledilen elektrik enerjisinden yararlanma oranı, batıda 1000 kwh/kişiyi aşarken, doğuda bazı yörelerde 6 kwh/kişiyi kadar düşmektedir. Sanayi ve domestik tüketim açısından bölgeler arası dengenin sağlanması önem taşımaktadır.

2 - D TARIM

Türkiye faal nüfusunun % 61,2 nin uğraşısı olan, toplam ihracat gelirimizin % 62,6'sı ve toplam milli gelirimizin % 22,2'sini oluşturan tarım sektörü; ekonomideki payı, barındırdığı nüfus ve ihracat yönünden ekonomide önemli bir yer tutmaktadır. Ancak emperyalist-kapitalist sistemin içerisinde tekeli burjuvazinin desteğine sahip bulunan boy, ağa, şayh, kapitalist çiftçi ve aracı koalisyonu nedeniyle tarım sektörü bugün kir emekçilerinin aleyhine işlemektedir.

Genelde üretim araçları mülkiyeti, Ünlüde ise toprak-insan ilişkilerinin ortaya çıkardığı sorunlar, özellikle son yıllarda kendisini iyice hissettirmiş ve kırsal kesimde gelişme, bugün belirtilen hedefin bile altında kalmıştır. Ülkemizde tarım işletmelerinin yapısı, tarımsal girdi ve fiyatları ve üretimi, destekleme alımları ve taban fiyatı tespiti uygulamaları, pazarlardaki yetersizlik, tarımsal Üretimde yeni teknolojilerin uygulanmaması nedeniyle üretimin ekolojik faktörlere bağımlılığı (verim düşüklüğü), emecinden saptırılmış kooperatifçilik, üretici ve tüketici açısından fiyatlar (son 5 yılda gıda maddelerindeki fiyat artışı % 45 - 50'dir) ve nihayet Ortak Pazar ile ilişkiler, tarım sektöründe Türkiye'nin dışa bağımlılığını pekiştirmiştir.

Kırsal kesimdeki ilişkiler içerisinde, tarım proleteryesi az topraklı ve topraksız yoksul köylüler, üretim sürecinde büyük toprak sahipleri tarafından sömürülmektedir. Buna ek olarak, küçük üreticiler ve orta köylüler de, pazar ilişkileri çerçevesinde tefeciler, toptancı tüccarlar ve tekeli sermaye tarafından sömürülmektedirler. Üreticiler ürünlerini değerlerinin altında fiyatlarla satarak emeklerinin karşılığına alamamakta, öte yanda tarım girdilerini (tarım aletlerini, gübre, ilaç) ve temel tüketim maddelerini değerlerinin üzerinde tekel fiyatlarıyla ve çoğu zaman karaborsa fiyatıyla satın almak zorunda kalmaktadırlar.

Bu sömürü ve acıgun mekanizması içerisinde, aracıların, büyük tüccarın ve köylüyü fahiş faiz oranları ile borçlandıran tefecilerin, varlık nedenlerinin bağında emekçi kesimlerin pazarlama ve nakliye olanaklarından yoksun bulunmaları, tarımsal kredilerdeki korkunç eşitsizlikler ve kooperatiflerin çoğunlukla büyük mülk sahiplerinin ve aracıların etkinliği altında olmasından gelmektedir.

Tarım sektöründe istenilen düzeye ulaşılması , toprak ve su kaynaklarının etkin bir şekilde değerlendirilmesi, arazi kullanımının denetlenmesi, tarımsal Üretimin planlanması, verimliliğin, Üretimin ve gelirin artırılması, ve gelirin emekçiler arasındaki dengeli olarak dağılması, ancak kir emekçilerinin çıkarlarına uygun gerçek bir Toprak Reformu Yasasının uygulanması ile gerçekleştirilebilir.

TOPRAK REFORMU

Anyasa Mahkemesince iptal edilen ve bu nedenle yürürlükten kalkan 1757 sayılı " Toprak ve Tarım Reformu Yasası" yerine hazırlanarak Bakanlar Kuruluna sunulmuş ve 6282de 1757 sayılı yasanın daha geri hükümler içeren "Toprak ve Tarım Reformu"na tasarrufla yerine demokratik bir "Toprak Reformu" Yasası uygulanmaya konulmalıdır.

Toprak Reformundan önce, feodal ilişkileri tasfiye etmek, büyük toprak ağalarının iktisadi ve dolayısıyla siyasi etkinliğine son vermek olmalıdır. Toprak Reformunun demokratik yönünü belirleyen, köylülüğün toprak köleliğinden ve büyük toprak sahiplerinin ağır baskı ve sömürsünden kurtarılmasıdır. Bu doğrultuda bir toprak reformu şu ilkeleri kapsamalıdır:

- 1) Toprak reformuyla toprak, köylüye bedelsiz dağıtılmalıdır. Yoksul köylüye toprağın bir bedel karşılığı verilmesi, geçimini zorlukla karşılayan köylünün eski toprak sahibine rant ödemeye devam etmesi demektir. Ancak yoksul olan köylü, çoğu zaman bu bedeli kendi Tar gelirinden ödemek zorunda kalacaktır. Bu ise onu, toprağının mükkietini, ya da tasarruf hakkını tekrar büyük toprak sahiplerine kaptırması için zorlayan bir etken olacaktır.
- 2) Toprak dağıtımından toprak alan köylüye, üretim araçlarını sağlamak için uzun vadeli ve faizsiz yardım yapılmalı, köylünün, üretim sermayesi edinmek için tefecilere faiz ödemesi önlenmelidir.
- 3) Tarımsal yönelik sabit yatırımlar öncelikle reformun uygulandığı bölgelere kaydırılmalıdır.
- 4) Tüm yurt düzeyi " Toprak Reformu Uygulama Bölgesi " olarak ilan edilmelidir.
- 5) Toprak Reformu Uygulama Bölgeleri aynı zamanda "Tarımsal Üretim Planlamasının uygulama bölgeleri olarak ele alınmalıdır.
- 6) Topulama, yeni onasi kadastrounun, Anyasının 6282ne uygun, kamu ve toplun yararına bir içeriğe kavuşturulması ve reform hedefleriyle uyumlu bir toprak kadastrouna dönüştürülmesinin sağlanması gerekmektedir.
- 7) Topulama sırasında zilyetlik hükümleriyle toprak verilmesi kuralının kaldırılması, yani, 766 sayılı Topulama Yasasının 33. maddesinin ve eklentilerinin yürürlükten kalkması sağlanmalıdır. Ya da toplama ile toprak dağıtımını aynı anda ele alınarak zilyetlik kuralının toprak reformu ilkelerine ve ölçütlerine uygun olarak kullanılması yolu seçilmelidir.
- 8) Kamulaştırmalarda izlenecek yol, bugünkü sınırlarlar içinde toplun yapısına en düşük toplumsal maliyette karşılanacak biçimde ve toprak dağıtılan köylüden bir rant ödemesine yolaçmayacak nitelikte belirlenmelidir.

TARIM KESİMINE İLİŞKİN DİĞER ÖNERİLER

1 - Tarımsal Destekleme Politikasının küçük üreticinin üretiminin karşılığını verecek düzeye getirilmesinin yanı sıra tarımda kapitalistleşme eğilimini olumsuz yönde etkileyecek bazı önemli fiyat dışı amaçları da içermesi gerekir. Bu amaçlar uygun olarak;

1.1.) Üretim araçlarının yaygınlaştırılmasını sağlayacak Toprak Reformu

1.2.) Tarımda hava koşullarına bağlılığına en az düzeye indirecek, verim ve dolayısıyla üretim dalgalanmalarını azaltacak uygun bir sulama politikası,

1.3.) Yine verimlilik dalgalanmalarına azaltacak ve tarımda prodüktivite ve maliyet sorunlarını çözümlenecek, teknoloji düzenini değiştirecek ve geliştirecek, ucuz girdi tedarihi, üretim ve dağıtımına amaçlayan programlar,

1.4.) Küçük üreticiyi himaye eden bir kredi politikası,

1.5.) Tarımda belirsizlik ve risk faktörlerinin etkilerini azaltıcı "Tarım Sigorta Kurumu"

1.6.) Tarım Üreticilerinin kooperatifler ve birlikler halinde örgütlenmeleri ve bu örgütlerin pazarlama tesisleriyle denetimlerin sağlanması gibi temel unsurların hayata geçirilmesi gerekir.

2 - Tarım Ürünlerinde eskiden önce garanti fiyatları, hasattan önce de destekleme fiyatları ilan edilmelidir.

3 - Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde "Tarımsal Destekleme Politikası"nın yürütülmesinden sorumlu, destekleme politikasının amaç, araç ve uygulama alanlarına saptayacak, fiyat yoluyla desteklenecek ürünleri seçecek ve fiyat düzeylerini saptayacak, destek programları için gerekli araştırma ve etüdüleri yapacak ve yaptıracak, finansman ve pazarlama sorunlarıyla ilgilenecek, iç ve dış pazar haberlerini izleyecek, destek programlarına bütünlük ve esneklik getirecek, yasa ile kurulmuş aktif bir örgüt kurulmalıdır.

4 - Tarımsal krediler küçük ve orta üreticiye yönlendirilmeli, aracı ve toptancı tüccarların fonksiyonu kaldırılmalıdır. Tarım sektörüne kredi sağlayan kurumlar yeniden düzenlenip bütünlleştirilmeli ve tarım kredileri kesinlikle projeye dayandırılmalıdır.

5 - Tarımsal girdi üretimi ve fiyatları kar emekçilerinin yararına düzenlenmelidir. Girdi üretiminde öncelikle yurt içi hammadde kaynakları değerlendirilmeli, tesislerin tam kapasite ile çalışmalarına sağlayacak gerekli önlemler alınmalıdır.

6- Tarımsal girdi temini amacı ile yapılacak yatırımlar (traktör, Zirci alet ve ekipman, gübre ile vb.) kamu veya üretici kooperatifler tarafından gerçekleştirilmelidir.

7 - Tarımsal arazilerin amaç dışı kullanılmasına önleyici yasal önlemler ecilen alınmalıdır.

8 - Tarımsal ürünlerin ihrac maksadı ile standardizasyonu, kalite kontrolü, zirci karantina hizmetleri ve ihrac mücadeleri birleştirilerek tek elden Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yürütülmesi için gerekli yasal önlemler alınmalıdır.

9 - Bütün mer' alar, orman alanları ve su kaynakları (balıkçılık dahil) Üzerindekunun denetimi arttırılmeli bu kaynaklar toplumsal denetim altında kullanılmalıdır.

10- Tarım işletmesi bitkisel ve hayvansal üretim olarak bir bütündür. Amaç bu bütünlüğü bozmadan hayvansal üretimi arttırmak olmalıdır.

11- Türkiye hayvancılığında özellikle damızlık yönünden dış bağımlılığı ortadan kaldıracak bir hayvancılık politikası benimsenmelidir.

12- Ulusal Tarım Politikası yeniden saptanmalı ve disipline edilmelidir. Bu amaçla bir Tarım Şurası kurulmalı ve üretim planlanması uygulanmasına süratle geçilmelidir.

13- Tarımda birikecek kaynak birikiminin tarım sektörü ile diğer sektörler arasındaki sümürü mekanizması kırılarak, tarım sektörü elinde kalması ve devlete desteklenen üretici kuruluşlar yolu ile sanayiye yönlendirilmesi ve bunun için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

14- Ekonomik önemi olan bazı su ürünlerinde taban fiyat uygulamasına geçilmesi ve üreticiler kooperatifler bünyesinde örgütlenerek gerekli destek sağlanmalıdır.

2-E ORMANCILIK

Bilindiği gibi ormanlar, ürünleriyle, işlevleriyle ve yapıları ile toplumsal bir değer olarak gözönünde bulundurulması gereken bir doğal kaynak ve servettir. Ormanların, biyolojik ve canlı bir varlık olarak bir ülkenin yenilenebilir ve bu nedenle sürekli yararlanılabilir doğal kaynağı olma özellikleri vardır. Bir ülkede orman yetiştirmeye, orman ürün ve işlevlerinden yararlanmaya ayrılmış toprakların ormanla sürekli kaplı olması, boş bırakılmaması gerekmektedir. Yani tüm alanın verim gücünün işletilmesi gerekmektedir. Öte yandan bir ülkede ormanlardan beklenen yararların elde edilmesi için, ülke alanının en az % 30'unun ormanla kaplı olması gerekir. Oysa, ülkemizde orman alanları ülke alanının % 24'ünü oluşturmaktadır. Bu ormanlık alanın % 60'ını kapsayan bölümü bozuk, verimsiz ve boşluktur. Bu alanların verim gücü tam olarak geliştirilememektedir. Ormanlarda birim alandan elde edilen verim, olması gerekenin çok altındadır. Boşaltılan orman alanları yeniden ağaçlandırılıp ormanlaştırılmalıdır. Oysaki bu yapılamamaktadır.

Ormanların bu yapısının yanında; Orman köylüleri ülkenin yoksul köylüleri içinde yer almakta, bu kesimdeki topraksızlık ve işsizlik büyük boyutlara ulaşmaktadır.

Ülkemizde, toprak dağılımındaki dengesizlik ormanlar aleyhine gelişmektedir. Hayvancılık, otlatma ve mera sorunları, ısınma gereksiniminin karşılanmasındaki çarpıklıklar ormanlar üzerinde baskılar oluşturmaktadır.

Ormanlar, toplumsal değer olmasına karşın, emekçi halk yerine egemen sınıflar yararına işletilip değerlendirilmektedir.

Ülkemiz ormanlarının devlet mülkiyet ve denetiminde olmasına karşın, diğer bir çok alanda olduğu gibi bu kesimde de güç, pahalı, zıkkın işler devletçe; kolay, masrafsız ve çok kazançlı işler ise sayıları pek az olan özel girişimcilerce yapılmaktadır. Buna ek olarak emperyalist örgüt ve tekellerin de artması sonucu oluşan politika ile ülkemizin hızla ormansızlaşması, ülkemiz doğal dengesinin bozulması ve orman emekçilerinin sömürülmesi sonuçları doğmaktadır.

Dünya Bankası, FAO, IUFRO v.b. kuruluşlar ülkemiz ormanlarının işletilmesinde orman ürünleri sanayiinin yönlendirilmesinde kendi çıkarları yönünde etkili olmaktadır.

Plan taslağında ormancılık sektöründen söz edilmemiştir. Buna karşın tarım sektörü içindeki ormancılık üretim payının arttırılması, zaten yetersiz olan ormanlarımız üzerindeki baskının sürmesine neden olacaktır. Bağlı olarak kâğıt üretiminde öngörülen artış aynı sonucu doğuracaktır.

Emekçi halk yararına olmak üzere:

- 1 - Ormancılık kesiminde dışa bağımlılık ilişkilerinden kurtulunmalıdır.
- 2 - Ormanlardan alınana yerine koymak ve boş alanları üretime sokmak için hızlı, yaygın ve geniş ağaçlandırmalara girilmelidir.

- 3 - Orman ürünlerinin üretim, işleme, pazarlama ve tüketiminde kamu ve emekçi halk yararı gözönüne alınarak, orman işletmeciliği ve orman ürünleri sanayiinde devletle üretim ve tüketim kooperatiflerinin işbirliği sağlanmalıdır.
- 4 - Yakacak ve ısınma sorunu ormanların yükünü azaltacak yönde çözümlenmelidir.
- 5 - Orman kadastrosu sorunu, ülke genel kadastro sorunu içinde değerlendirilmeli, toprak ve arazi sınıflandırılması yapılmalı, doğal kaynak sayım ve planlaması yapılmalıdır.
- 6 - Orman işçi ve köylülerinin devlete olan bütün borçları kaldırılmalıdır. Kooperatiflerin orman emekçilerinin çıkarlarına sevvanan, gereksinmelerini karşılayan bir yapıya kavuşturulmaları sağlanmalıdır.
- 7 - Orman yangınları, cezai tedbirlerle değil, orman emekçilerinin sorunları çözümlere önlenmelidir.

2-1- KENTLEŞME, YEREL YÖNETİMLER, KONUT, ULUŞİK VE ALTYAPI, TURİZM

2-1-1 KENTLEŞME

4. DYP Planında önceki kalkınma planlarında olduğu gibi mekan boyutuna geçerken önem verilmemiştir. Ülkemizdeki bozuk kentleşme yapısını düzeltmek sosyo-ekonomik politikaların fiziki yansımalarının hangi araçlarla nasıl gerçekleştirileceği belirlenmemiştir.

Bu anlamda,

1- Çeşitli ölçeklerde, sosyo-ekonomik hedeflerle tutarlı, bölgelerarası denge-sizlikleri giderici ulusal fiziki plan bütünü içinde bölge, alt bölge, metropoliten alan ve kent planları hazırlanmalıdır.

2- Bu amaçla ilgili kamu kuruluşları arasındaki kopukluk giderilmeli, bu kuruluşlar arasında etkin eşgüdüm sağlanmalıdır.

3- Kent planlaması çalışmalarını çok az kaynak tahsisini gerektirmekte, buna karşılık son derece önemli oranda yatırımları yönlendirmektedir.

4- 4. DYP kenti planlaması sürecine gereken önem vermeli, kentsel ve tüm ölçeklerdeki fiziki planlamaların kamu kuruluşları tarafından hazırlanması ilkesini gerçekleştirmelidir.

2-1-2 YEREL YÖNETİMLER

Yerel Yönetim DYPK Stratejisinde yer yer belirtilen tarifıyla "Özgürlüğü demokrasi kuralları içinde ve demokrasiyi etkinleştirici, demokrasiyi toplumun her kesiminde daha gerçeklik kazandıran biçimde" olması ana ereğinin hayata geçirilmesinde birinci derecede önemli bulunan bir kategoridir.

Önce Anayasanın 116. maddesinde de yerler ilkelere karşın Yerel Yönetimin, demokrasiyi toplum içinde yerleştirmek için gerekli iki temel koşul günümüz Türkiyesinde henüz gerçekleştirilmemiştir.

Bu koşullar:

1- Yerel Yönetimin, merkezi yönetim karşısında özerkliği bulunan, mali olanakları özerkliğe uygun olarak sağlanmış bir birim olabilmesinin

2- Yerel Yönetim organlarında örgütlenmiş emekçi sınığ ve tabakaların denetiminin artırılmasının yollarının ortaya konmasıdır.

Hukuki Yerleşme Ve Yerel Yönetimin Merkezi Yönetim Karşısında Özerkliği:

Anayasanın 116. maddesinde merkezi yönetim karşısında Yerel Yönetimlerin özerkliği ilkesi ile mevcut yasalar arasındaki çelişkiler ortadan kaldırılmalıdır.

1. Belediye Yasası, Belediye Gelirleri Yasası, İmar Planlarının elde edilmesi, İmar Hukuku konut ve arsa sorunu, kentsel hizmetler vb. konularda, Merkezi Yönetimin, bakanlık, il yönetimi, genel müdürlük gibi değişik kademelerdeki devlet örgütlerinin, yerel yönetim karşısındaki yetki ve ilişkilerini belirleyen hukuki mevzuat kapsamlı bir anlayış içerisinde gerektirildiğinde çerçeve yasalar çıkarılarak yeni baştan düzenlenmelidir.

2- Bu amaçla yukarıdaki alanlarda mevcut hukuki yapının ortaya çıkartılması için yasa, tüzük, yönetmelik, kararname ve genelgeleri kapsayan geniş bir tarama çalışması yapılmalıdır.

3- Yerel Yönetimin hukuki yapısının günün koşullarına göre düzenlenmesinde ana ilke Yerel Yönetimlerin Merkezi Yönetim karşısında özerkliklerinin sağlanması olmalıdır.

YEREL YÖNETİMİN YAPISI İLE İLGİLİ HEDEFLER

Yerel Yönetimlerin yapısı ile ilgili hedefler özellikle belediyeçilik anlayışı içinde somutlaşmalıdır. Yeni belediyeçilik anlayışının temel ilkeleri şunlardır:

- DEMOKRATİK BELEDİYE
- ÜRETİCİ BELEDİYE
- TÜKETİMİ DÜZENLEYİCİ BELEDİYE
- BİRLİKÇİ VE DÜTÜNCÜ BELEDİYE
- KAYNAK YARATICI BELEDİYE

1- DEMOKRATİK BELEDİYE

"Kamu kuruluşları arasında, topluma hizmet götüren kurumlar arasında halkın en çok benimsene, özdeşleşme eğiliminde bulunduğu " ve demokratik ve halktan yana bir toplum yaratmada önemli bir potansiyeli başında taşıyan belediyeler, bugünkü " anti-demokratik " ve " çağdaş " yönetsel yapılarından kurtarılmalıdır. Bu amaçla, halkın kendi kendini yönettiği, bütün düzeylerde kararların alınmasına, yürütülmesine ve denetlenmesine katıldığı birer kuruluş haline getirilmelidir.

Belediyeler, Anayasaya ve çağdaş kent yönetimi anlayışına aykırı bir biçimde bugün içinde buldukları " özerklikten yoksun " ve " kurulları başkaları tarafından konan " " bağımlı ve uydu " kuruluşlar olmaktan kurtarılmalıdır.

Yerel yaşamın gerektirdiği ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda, " kural koyucu " birer kuruluş niteliğine kavuşturulmalıdır.

Bugüne kadar halkın yönetiminden uzak tutulduğu ve büyük ölçüde ayrıcalıklı kesimlerin çıkarlarına hizmet etmek durumunda bırakılan belediyeler, bundan böyle emekçi kitlelerin ve geniş halk yığınlarının, yönetiminde ağırlıkla temsil edildiği ve onların çıkarlarına öncelik tanıyan birer kuruluş olmalıdır.

2. ÜRETİCİ BELEDİYE

Belediyeler, bugüne dek içine hapsedildikleri, " kontrolcü ", " aracı " ve " pasif " hizmet anlayışı çemberinden kurtarılıp, " girişimci ", " yönlendirici ", ve " üretici " birer kuruluş niteliğine kavuşturulmalıdır. Bu amaçla belediyeler:

- a) Kamu mal ve hizmetlerini (su, elektrik, yol, kanalizasyon, eğitim, sağlık, plan, proje vb.) doğrudan üretmelidirler,
- b) Kentte oluşan " tekelci " ve " kurumsal " rantları kırıcı üretimde bulunmalıdırler,
- c) Kentin gelişmesinden doğan rantları topluma aktarıcı üretimde bulunmalıdırler (örneğin, arsa spekülasyonunu önleyici kentsel arsa üretimi, aktif kent planlaması, toplu ulaşım vb.)

3. TÜKETİMİ DÜZENLEYİCİ BELEDİYE

Kent halkının temel sorunlarından biri olan tüketimin belediyelerce etkin bir düzenlemeye ve denetime bağlı tutulması, kentlerde yaşayan geniş halk yığınlarına getireceği katkı yanında, kırsal ve yöresel üreticilerin ürünlerinin değerlendirilmesinde de, önemli katkısı bulunmalıdır. Bu amaçla belediyeler,

- a) Kentsel tüketimi, toplum yararı açısından etkin bir biçimde denetlemelidirler,
- b) Kent hizmetlerinin ulaşılabilirliğini sağlamalı ve bölgesel ayrıcalıklı hizmet yöreleri yaratılmasını önlemelidirler,
- c) Yaygın tüketime öncelik tanımalıdırler,
- d) Kentsel tüketimin aracısız, ucuz ve sağlıklı yapılabilmesi için kent ölçeğinde kooperatifler (belediye öncülüğünde üretici ve tüketici kooperatifleri örgütleyerek) tanzim satış ve halk pazarları vb. oluşturmalarıdır.
- e) Mahalli vergiler koyabilmelidirler.

4. BİRLİKÇİ VE DÜTÜNCÜ BELEDİYE :

Ülkemizin içinde bulunduğu hızlı kentleşme sürecinin ortaya çıkardığı sorunları, görev ve yetki sınırları ve olanakları kısıtlı olan belediyelerin, tek başlarına vermeleri uğraşlarla çözemeyecekleri açıktır. Ayrıca, tekelci bir çözümlene girişiminin neden olacağı kaynak kaybı (kaynakların rasyonel kullanılmasından doğan kayıp)

ve planlamada doğacak büyük güçlükler, ve bütün belediyelerin karşı karşıya olduğu temel sorunlar (mali, yönetsel, hizmet vb.) ancak ortaklaşa ve birlikte bir "belediye hareketi" ile belirli çözümlere kavuşturulabilecektir. Bu gerçekler belediyelerin, kendi aralarında "iş birliği", "ortaklaşa çözüm arama" ve "Dayanışma" da bulunmalarını sorunlu kılmaktadır. Bu amaçla belediyeler;

a) Belediyelerarası işbirliğini geliştirici, ortaklaşa çözüm arama ve dayanışmadan yans "belediye birlikleri" oluşturmalı ve bu konuda kendilerine her türlü teşvik ve yardımda bulunulmalıdır.

Ülkemizde son zamanlarda kurulmaya başlanan ve kendi çalışma alanlarında başarılı hizmet ve kamuoyu oluşturma işlevini yerine getiren bu tür "birlikler", ülkemize özgü kentleşme ve kent yönetimi sorunlarına çözüm getirebilmek amacıyla "büyük kent ölçeğinde", "bölge ölçeğinde" ve "ülke ölçeğinde" görev yapabilecek biçimde örgütlenmelidirler.

b) Herhangi bir "eylemin" başarıya ulaşabilmesinin temel koşulu, bu eylemin ülkenin genel yapısından soyutlanmaması, temel dayanaklarının iyi konuşması ve bu dayanaklar üzerinde oluşturulacak beklentiler zincirinin gerçekçi ve sağlıklı bir biçimde oluşturulmasına bağlıdır. Bu nedenle, ülkemiz gündeminde önemli bir yer tutan belediyecilik hareketi, ülkemizin genel sorunlarından soyutlanmayan, emekçi kitlelerin ve geniş halk yığınlarının hareketi ve temel örgütlerinden (sendikalar, kooperatifler, demokratik meslek örgütleri vb.) ve diğer yerel yönetim birimleri hareketinden kopuk olmayan bütüncü bir belediyecilik eylemi niteliğine kavuşturulmalıdır.

5. KAYNAK YARATICI BELEDİYE :

Belediyelerin yukarıda açıklanan temel ilkelerine uygun bir yapıya ve işlerliğe kavuşturulabilmeleri, "kaynak yaratıcılık" ilkesine de uygun düzenlemelere gitmeleriyle olanaklıdır. Bu amaçla, günümüz belediyelerinin temel sorunlarından biri olan "kaynak" kıtlığını kılabilmeleri için belediyeler ;

a) Kendi başlarına, anti-demokratik sınırlamalar olmaksızın uygulayacakları bir "fiyat mekanizması" ile kaynak yaratmalarına olanak sağlanacaktır.

b) Belediye yönlendiriciliğinde halk katılımı ile kaynak yaratılacaktır.

c) Kentte ve çevresinde oluşan rantların topluma (kamuya) dönüştürülmesiyle kaynak yaratacaklardır.

d) Kredi almada öncelik tanıma ve kolaylık sağlama yolu ile kaynağa kolay ulaşma sağlanacaktır.

e) Belediyelere bırakılacak ve belli oranlar arasında verçilendirme yetkisi ile kaynak yaratılacaktır.

Tüm bu kaynakların yaratılmasında, "demokratik belediye" temel ilkesine uygun bir biçimde, emekçi kitlelerin ve geniş halk yığınlarının çıkarlarına öncelik tanıyan bir yol izlenecektir.

Yerel yönetimin yapısı ile ilgili değişiklikler ancak bu kurumlarda etkin bir demokrasinin yerleşmesiyle olanaklıdır. Oysa örgütlenmiş emekçi kesimlerin ağırlıkla temsil edilmedikleri bir yapı içerisinde yerel yönetimlerin bugünkü yapısını değiştirmek olanaksızdır.

Bu nedenle;

1) Yerel yönetimin kent içinde, hizmet ve eğitim alanlarında örgütlenmiş grupların emekçi kesimler üzerinde rant sağlamasını önleyecek kooperatif, tüketici örgütleri, sendikalar gibi örgütlenmelerin desteklenmesi gereklidir.

2) Tüketim, sağlık, konut, eğitim, ulaşım gibi emekçilerin günlük yaşamı ile doğrudan doğruya ilgili sektörlerde çalışanlar dernek, sendika vb. statü altında örgütlenmelidir.

- 3) Bu örgütlenmede mekansal (kır,kent) ve ekonomik (Üretim,darıtım/ bütünlük) seçilmelidir.
- 4) Söz konusu örgütlenmenin kişinin demokratik haklarını en yüksek ölçüde tutan,taban demokrasisini geliştiren,özgür ve özgün çözümler getiren yollarının bulunmasının özendirilmesi gereklidir.

2 . P. "3". KONUT

Konut sorunun belirmesinin ve toplumu genellikle etkiler biçimde yaygınlaşmasının başlıca koşulları,kapitalizme sürecinde kent toprağının Üzel mülkiyetinin gelişmesi ve konutun metalaştırılmasıdır.

Konut bir toplumsal sorundur.Her şey gibi konutu da bir meta kabul eden,sermayenin kârını toplumsal yararın önüne çıkartan bir sistemdekönut sorunu çözümlenmez...Konutu,toplumsal bir sorun olarak ele alacak bir ortam gelişinceye kadar,teknik elemanların temel görevlerinden biri bu ortamı hazırlayacak önlemler geliştirmektir.

ÖNERİLER:

- 1) Herşeyden önce konut bir meta olmaktan çıkartılmalıdır.Dunun için:
 - a) Kentsel arazide özel mülkiyet kaldırılmalı,tüm kent toprakları kamulaştırılmalıdır. Hızla ve acilen yapılması gereken kamulaştırmanın önüne dikilen geçici engeller ortadan kaldırılmalıdır.Kamulaştırma sırasındaki değer artışları da kamuya döndürülmelidir.
 - b) Mülk konut üretimi özendirilmemeli,kira-konut üretimi geliştirilmeli,yaygınlaştırılmalıdır.
 - c) Konut gereksiniminin karşılanması için üreticilerden ayrılan pay,yaşamın diğer gereksinimlerinin karşılanmasını önleyici ölçülerde olmalıdır.
- 2) Konut arazi ve konuta olan talep arasında büyük bir açık bulunmaktadır.Bu açığın kapatılması için toplu konut üretimine yaygın ve yoğun bir biçimde öncelik verilmelidir.Ancak, toplu konut üretiminin kamu eliyle,yerel yönetimler ve sosyal güvenlik kurumları eliyle, ve doğrudan doğruya,süteçhitlik sistemi dışında örgütlenmesi yaşamsal önemdedir.Sosyal güvenlik kurumları,toplu ya da ferdi konut kredisi verme uygulamasından vazgeçmeli,konut üretimi ilgili diğer kamu kuruluşları ile eğüdümleri içerisinde doğrudan bu kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmelidir ve gerçekleştirilmelidir.Genelde sosyal güvenlik uygulamaları yaygınlaştırılarak,konutun bir sosyal güvenlik aracı olarak değerlendirilmesi alışkanlığı yakılmalıdır.

Toplu konut üretiminde öncelik,kamulaştırma ve kent planlaması konularında yetkilendirilecek yerel yönetimlere tanımalı,yerel yönetimler bu amaçla yöneşik olarak gerekli her türlü mali ve teknik olanaklarla donatılmalıdır.
- 3) Toplu konut üretiminde seçilecek teknolojinin ulusal kaynaklar ve sınırlamalarıyla uyumlu olması, en az maliyetle en fazla konut elde edilmesini sağlaması gerekir.Dunun için ülkemizdeki kaynakların ve üretim faktörlerinin bilinmesi sorunludur.Bu alan-
daki araştırma eksikliği hızla giderilmeli,mevcut araştırmalar arasında koordinasyon sağlanmalıdır.bu araştırmalara işe belirlenecek üretim teknolojisi,şu sorunlu öğeleri taşımalıdır.
 - a) Tüm girdiler ve teknolojinin kendini yenilemesi için gerekli üretim yurt içinden karşılanmalıdır.
 - b) Teknoloji,ülkemizin işgücü yapısına uygun olmalıdır.
 - c) Üretimi hızlandırırken,niteliğin yükselmesini ve maliyetin düşmesini sağlamalıdır.
 - d) Üretilecek konut tipleri ile uyumlu olmalıdır.
- 4) Lüks konut ve inşaat malzemeleri üretimi önlenmeli, inşaat malzemeleri üretimi toplu konut uygulamalarına elverişli standartlara göre kamu kuruluşlarıca gerçekleştirilmelidir.

5) Kentlerde sosyal ve teknik altyapı tüm kentlilerin yararlanabileceği biçimde planlanmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

6) Deprem sorununun çözümü, bilimsel esaslara dayandırılmalı, depreme karşı alınacak önlemlerin, bina arası vurguncunun değil, halkın çıkarlarına göre planlanması, konutların bölgesel koşullara dayanıklı bir yapıda inşası sağlanmalı, bu konudaki gelişmeler meslek odalarının denetimine geçirilmelidir.

7) Kentleşmede jeolojik bilgiler kullanılmalı, geniş zemin ve çevre jeolojisi etüdüleri yapılmalı, toprak kaymaları ve heyelanlar önceden saptanarak gerekli önlemler alınmalıdır.

2 - F - 4. ULAŞIM-ALT YAPI

Ülkemizde Ulaşım politikası, emperyalizm ve yerli ortamlarının çıkarlarına dönük bir yapıdadır. Ulaşım sistemi etkin, ekonomik, güvenilir ve halk yararına olan özelliklerini taşımamaktadır. Ülke koşullarına uygun olmayan ve ekonominin dışı bağımlılığına giderek artıran karayolu taşımacılığı her geçen gün biraz daha teşvik görmektedir. Karayolu taşımacılığı ile birlikte gelişen Otomotiv sanayii, özel araçla dayalı ulaşım yaygınlaştırmıştır. Bunun sonucu olarak başta petrol olmak üzere, dışardan ithal edilen, otomotiv sanayi girdileri nedeniyle döviz rezervlerinin çok önemli bir bölümü israf edilmekte, örtün maliyetlerin yükü bu sistemden yararlanmayan halkın omuzlarına yüklenmektedir.

Özel araçlarla ulaşım ve bireysel kullanımlar özendirildiğinden büyük kentlerde kent içi ulaşım çıkmaz giraz, yollar, kavşaklar ve kaldırımlar özel arabaların istilasına uğramış, çevre kirliliği halk sağlığına tehdit olacak boyutlara ulaşmıştır. Plansız, teknik alt yapısız, yolsuz, susuz, elektriksiz kentsel oluşum, özel oto taşımacılığına verilen ağırlıkla daha da çarpıklaşmaktadır.

İthal ve ihraç taşımalarının % 95'ine varan bir bölümünü deniz yolu ile yapan bir ülke olarak; ülkemiz, söz konusu yüklerinin yaklaşık % 20'sini kendi gemileri ile taşıyabilmektedir. Oysa, deniz ticaret kalitesi, uluslararası anlaşmalarla tanınan haklar gereği kendi gemileriyle taşıyabileceği miktarın önemli bir bölümünü gerçekleştirebilecek düzeydedir. Uluslararası taşıma tekellerinin etkinliği ve denetimindeki navlun konferansları, bu sonucu yaratan önemli bir nedendir. Ayrıca, emperyalist ülkelerin verdikleri kredilerde, bu kredilerle belli miktarda ve teğhizatın satın alınmasını ve bu malzeme ve teğhizatların kendi gemileri ile sevkiyatını koçul olarak koymaları da bu sonucu yel eğmektedir.

Alt yapı hizmetlerinde özellikle sanayinin yoğun olarak bulunduğu batı bölgelerine ağırlık verilmiş, doğu ihmal edilmiştir. Ulaşım, elektrik ıgme suyu gibi alt yapı hizmetlerinin henüz tamamlanmışa ulaşmam karşal kesimlerinde halk çağdaşı yaşam koşulları ile karşı karşıya bırakılmıştır. Batının sanayi gelişmelerini besleyen Keban Barajı çevresinde elektriksiz yaşayan insanlar vardır.

Ulaşım ve Alt yapı sorunlarının çözümünde bir avuç azınlığın çıkarları değil, emekli halk kitlelerinin gereksinimleri gözeticilmelidir.

Bu doğrultuda teleplerimiz şöyle özetlenebilir :

1- Dış bağımlılığımızı artıran ve emekli kitlelerin sırtına hakla olmayan maliyetler yükleyen kara yolu taşımacılığı yerine, ülke ve halk çıkarlarına uygun olan, Demiryolu ve Deniz yolu ulaşım geliştirilmelidir. Bu amaçla, söz konusu ulaşım sistemlerinin gereksinime dayalı alt yapı hizmetleri ile ulaşım araçlarının kamu eliyle üretilmesi gelişmelerine ağırlık verilmelidir.

- 2- Bireysel taşımacılık yerine toplu taşımacılık geliştirilmeli, otomotiv sanayinin özel ctc sahipliğini özendirici gelişimi önlenmeli; otomotiv sektörü toplu ulaşım gereksinimlerini karşılayacak araçların üretimine yöneltilmelidir.
- 3- Ulaşımı düzenleyen kurumlar tek bir örgüt halinde toplanmalıdır. Yapma, işletme ve denetçi kuruluşlar yeniden ve radikal bir biçimde düzenlenmelidir.
- 4- Büyük kentlerde, kitle taşımacılığı özendirici hale getirilmeli, önemli ölçüde çevre kirlenmesi ve trafik tıkanıklıklarına neden olan bu günkü yöntem terk edilmelidir. Kent içi taşıt kompozisyonu kitle ulaşımına dönük bir biçime kavuşturulmalıdır. Bu amaçla özel otomobillerin kent içi trafiğe girmesi ya sınırlandırılmalı, yada tümüyle yasaklanmalıdır. Dolmuşla yolcu taşımacılığı azaltılmalı, gerekli rasyonel hatlar dışında bu sistem terk edilmelidir. Arazi kullanma ve ulaşım planlaması birliğinin sağlanması dolayısıyla ulaşım talebinin azaltılması gerekmektedir.
- 5- Giderek artan trafik kazalarının sonucu meydana gelen can ve mal kaybının azaltılması amacıyla trafik eğitim ve denetimine önem verilmelidir.
- 6- Ülke çıkarları açısından hiç bir şekilde savunulması mümkün olan ctc yollar projesinden vazgeçilmeli, TIR taşımacılığına ilişkin uygulama yeniden ve ülke çıkarlarına uygun bir biçimde düzenlenmelidir.
- 7- Alt yapı hizmetleri bölgeler arasında ayırım gözetmeyecek biçimde yaygınlaştırılmalıdır. Özellikle doğuda köylerle kentler arasında yol aygırı kurulmalı, su yapıları . çck maksatlı olarak (enerji, sulama, içme suyu) projelendirilmelidir.

2 - P - 5 TURİZM

Toplumsal bir önemi olan turizm konusuna ilişkin önerilerimiz aşağıdadır :

- 1) Turizm birdöviz kaynağı olarak değil, bütün sosyal gruplardan kişilerin eşit ölçüde yararlanabileceği, dinlenme gereksinimini giderme ve daha sağlıklı bir yaşam sürdürebilme yanında, kültürel birikimlerini zenginleştirebileceği, değişik yörelerin insanlarıyla ilişkilerini geliştirebileceği bir araç olarak değerlendirilmelidir.
- 2) Turistik bölgelerde toprakta özel mülkiyet kaldırılmalı, bu bölgeler ülke ve bölge ölçüsündeki fiziki planlamayla uyumlu olarak yöre halkı ve emekçi kesimlerin temsilcilerinin denetimi altında planlanmalıdır.
- 3) Turistik kuruluşlar kâr kuruluşları olmaktan çıkarılmalı, değişik sosyal grupların demokratik örgütlerinin denetimi altında işletilmeli, belirli bir bölgede sağlanacak turizm gelirlerinden, genç c bölgedeki turizm olanaklarının geliştirilmesi için yararlanılmalıdır.
- 4) Turistik kuruluşlar sadece belirli bölgelerde yoğunlaştırılmamalıdır. Doğal ve tarihsel çevreyi tahrip eden, yörenin yerleşme karakteriyle uyumsuz büyük birimler biçiminde değil, doğal çevre ve yerel yerleşme karakteriyle uygun yaygın birimler biçiminde tasarlanmalıdır. Yatırımları büyük turistik kuruluşlarda yoğunlaştırmak yerine yöre halkının sahip olduğu olanakların belirlediği potansiyeli değerlendirebilecek, yöre halkının kendi olanaklarını turizme yönlendirebilecek girişimler desteklenmelidir.
- 5) Yağınların konut gereksinimini çözülmemişken, dar bir sosyal kesim, kısa süreler için kullanılacak "ikinci konut", "yazlık konut"lara özendirilmekte, toplu turizme açılacak değerli bölgeler böylece heba edilmektedir. Bu tür uygulamalara son verilmeli, böyle bölgeler kamulaştırılmalı ve toplumun her kesiminin kullanımına açılmalıdır.

2 - G ÇEVRE

Ülkemizde bugün karşılaştığımız çevre sorunları, sermayenin kârlarını maksimize etme çabası ile, doğal çevre, denizler, hava, toprak v.b, her türlü doğal değeri paraya çevirmeğe çalışmasının, bunda hiç bir toplumsal kaygı ile kendini sınırlamamasının ürünüdür.

ÜLKEMİZDE ÇEVRE SORUNLARI YALNIZCA KİRLENEN HALIÇ, İZMİT KÖRBEZİ VE ANKARANIN KİRLİ HAVASINDAN İBARET DEĞİLDİR. KIRSAL ALANLARDA VE HIZLA BÜYÜYEN KENTLERDEKİ YETERSİZ SAĞLIK KOŞULLARI, KİRLETİLEN YERALTI VE YERÜSTÜ SULARI, SAĞGIN HASTALIKLAR, HIZLA ARTAN NÜFUS, BROZYONA UÇRAYAN TOPRAKLAR, YOK OLAN ORMANLARIMIZ, YAĞMALANAN MADENLERİMİZ VE DAHA PEK ÇOĞU, ÇEVRE SORUNUNUN BİLEŞENLERİDİR.

Kâr amacı ile, doğaya emme kapasitesinin üstünde artık madde bırakılması, yarattığı çevre sorunlarının yanısıra emperyalist ülkelere bu alanda getirdikleri teknolojileri pazarlamada yeni alanlar da açmakta, öte yandan emperyalist ülkeler çevre sorunlarının çözümü için uluslararası önlemler önererek, kendi yarattıkları çevre sorununun faturasasını geri kalmış ülkelere de ödetmek istemektedirler.

Bu koşullar altında:

- 1 - Halen emme kapasitesi doymuş olan doğal çevreyi korumak, doğal, toplumsal ve tarihi çevremize, yeraltı ve yerüstü kaynaklarımıza sahip çıkmak gerekmektedir. Bu amaçla TMMOB, sendikalar ve ilgili meslek kuruluşlarının da katıldığı etkin bir denetim mekanizması geliştirilmelidir.
- 2 - Çevre sorunlarının çözümünde çok önemli bir unsur olarak, çalışanların sağlıklı doğal ve toplumsal çevreyle uyumlu yaşayabilmelerini sağlamak amacı ile koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik ve ağırlık verilmeli, sağlık hizmetleri ücretsiz yürütülmelidir. Gene bu bağlamda çağdaş bilimsel gelişmelerin ışığında kalan iş sağlığına ilişkin mevzuat düzeltilmeli, etkili yaptırımlar getirilmelidir. İnsan sağlığını tehdit eden fiziksel ve kimyasal etkenler için insan sağlığının gerektirdiği sınırlamalar konmalıdır.

2 - H METEOROLOJİ

Dördüncü B.Y.K.P.'ninde daha önceleri de olduğu gibi meteorolojik hizmetlerden ne tür ve nasıl yararlanılacağı konusunda en ufak bir ibare görülmemektedir. Ülkemizdeki yaygın kanının aksine meteorolojinin yalnız hava tahmini olmadığı bilinmelidir.

Türkiye'de meteorolojik hizmetler yeterli olmadığı gibi, çalışmaların çağdaşlığından da söz etmek olana sızdır. Bugün bu işler, Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü (DMİ) tarafından son derece yetersiz bir biçimde yerine getirilmektedir.

Gerek sosyalist ülkelerde, gerekse gelişmiş kapitalist ülkelerde meteoroloji biliminin kullanımı bir çok alana yansımış durumdadır.

Meteorolojiye gereken önemin verilmesi ve ülkemiz çıkarları açısından aşağıdaki taleplerin belirtilmesinde yarar görülmektedir:

1 - Meteoroloji bilimi tüm eğitim kurumlarında yaygınlaştırılmalıdır.

2 - Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü (DMİ) etkin ve verimli çalışmalar yapacak şekilde örgütlenmelidir. DMİ 1930'ların kuruluş yasası yerine çağdaş anlamdaki yasalarla yönetilmelidir. Görev ve yetkileri açık bir biçimde belirlenmelidir. Çünkü DSİ, BİE, Toprak-Su gibi kuruluşlar aynı amaca yönelik çalışmalar yapmaktadır.

3 - Denizcilik meteorolojisine gereken önem verilmelidir.

4 - Çevre sorunları açısından meteorolojinin önemi yadsınamaz. Sanayi planlamalarında özellikle yer seçimi açısından meteorolojik ölçütler gözönüne alınmıyorsa doğan sorunlar bir kaç yıl içinde o yöreyi yaşanmaz hale getirebilmektedir. Çorum ve İstanbul-Çekmece'deki çimento fabrikaları Kütahya Azot Fabrikası, İstanbul Haliç konuya ilişkin canlı örneklerdir.

5 - Kentleşmenin gelişim boyutlarında meteorolojik ölçütler gözönünde tutulmalıdır.

6 - Envanter çalışmaları diğer alanlarda olduğu gibi yetersizdir. Gecikmeksizin bu çalışmaya geçilmelidir.

7 - Tarıma, ormancılığa, turizme, ulaşım meteorolojik hizmetlerin katkısının sağlanabilmesi için DMİ verimli ve etkin bir biçimde çalışır duruma getirilmelidir.

2 - I KAMUNUN PROJE ELDE ETME DÜZENİ

Ülkemizde sağlık, eğitim, kültür, yönetim v.b. amaçlı toplumsal kamu gereksinimlerine hizmet edecek yapıların gerçekleştirilmesi, tam bir çıkmazdadır. En küçük yapılar bile yıllarca tamamlanamamakta, maliyetler öngörülenin 5-10 katına kadar yükselebilmektedir. Tamamlanabilenler, gerekli araç-gereç ve insan gücü yokluğundan gereğince kullanılamamakta; bakım, onarım ve işletme kadrosundan yoksun olarak kullanılan bu yapılar kısa sürede eskimekte, ya da eskimeden yanıp, yıkılmaktadırlar. (Hatta bazen açılmadan) Kamu yapılarının kullanılması sırasında da kuruluşlar, bölgeler v.b. arasında büyük dengesizlikler gözlenmekte, aynı gereksinme bazan, bazı yerlerde çok sıkışık, bazılarında çok rahat hatta lüks bir biçimde giderilebilmektedir. Aynı dengesizliğin bir parçası olarak, gerçek gereksinimler için ödenek ayrılamazken, yapay yaratılmış, lüks sayılabilecek gereksinimlere büyük kaynaklar kaydırılabilmektedir. DPT'den yatırım izni almak kamu kuruluşlarının başındaki yöneticilerin pazarlık gücüne bağlı duruma gelmiştir.

Ayrılan ödenegin kullanılmasında da,yatırımcı kuruluşların yöneticileri "gereksinmenin giderilmesi"ilkesinden değil,"yatırımları gerçekleştirme oranına yüksek tutma" ya da "ödenegi yakmama" ilkesinden yola çıktıkları için,parayı o mali yol içinde,ne olursa olsun kullanma gereğini duyar duruma gelmişlerdir.Bu kaygu,bir an önce,yatırım konusu olan yapıların müteahhide ihale edilmesini de beraberinde getirdiğinden ve eldeki kadrolarla gerekli proje hizmetleri zamanında tamamlanamadığından,müteahhide projeleri dilediğince hazırlama olanağı da sağlanmıştır.

Yıllardır,kabaca tanımlanmış ihtiyaç programlarına dayanarak sağlanan ödenekler,kâr amaçlı özel girişimcilere devredilmekte,bu girişimlerce,kârı en çoğa çıkaracak biçimde projeler hazırlanmakta,bu projeler için yeterli olmayan ödenekle de projelerin en kârlı kalemleri gerçekleştirilmekte; kalan bölümleri ise yıllarca sürüncemede kalmaktadır.Bu gidişle yurdumuz,yakın gelecekte,başlanıp yarım bırakılmış "inşaat kalıntılarından" geçilmez olacaktır.Bu inşaatları yaptırmaktan sorumlu kamu kuruluşları çok sınırlı kadroları ile,müteahhitlere "destek hizmeti" sunan bir nitelik kazanmışlardır.İşin,bir an önce müteahhitlere devri için gerekli bürokratik hizmetleri tamamladıktan sonra,müteahhit iş yaptığı sürece,yaptığı işin miktarını ve ne kadar para denmesi gerektiğini hesaplamakta,müteahhit için kârlı işler tamamlandıktan sonra da,işin "tasfiyesi" ile ilgili bürokratik hizmetlerle uğraşmaktadırlar.

Sağlanan istihdam koşulları,proje ve inşaat denetimi için gereken sayı ve nitelikte eleman sağlanmasını olanaksız kıldığı gibi,mevcut kadrolarda,kâr amaçlı girişimcilerin bürokratik hizmetlerini yapa,yapa işlerine yabancılaştırmakta,yaratıcı güçlerini yitirmekte,halk yararına bir katkı koymaz duruma düşmektedirler.Politik iktidarların baskıları ile de yıldıran bu kadrolarla,kamu yatırımlarının halk yararına yönlendirilmesi,gecikme ve maliyet artışlarının giderilmesi için gereken düzenlemeler de yapılamamaktadır.

Kamu yatırımlarındaki savurganlığın,dengesizliğin,maliyet artışlarının ve gecikmelerin giderilmesi için.KAMU GEREKSİNMELERİNİN,YİNE KAMU KURULUŞLARI ELİYLE DOĞRUDAN DOĞRUYA GİDERİLMESİ İLKESİ BENİMSENMELİ,KÂR AMAÇLI HER TÜR ARACI KURULUŞ DEVREDEN ÇIKARILMALIDIR.Bu ilkenin bir uzantısı olarak,KAMU YAPILARI,DOĞRUDAN KAMU ELİYLE GERÇEKLEŞTİRİLMELİ,BU PLAN DÖNEMİNDE,KAMU TOPLUMSAL YATIRIMLARININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİNDE MÜTEAHHİTLİK KURUMU,TAMAMEN ARADAN ÇIKARILMALIDIR.Bunun hayata geçirilmesinde izlenecek yol,gerekli örgütlenme biçimleri,bu yatırımların gerçekleştirilmesinden sorumlu kuruluşların teknik kadrolarının yanısıra,meslek kuruluşları,eğitim ve araştırma kuruluşlarının ortak çalışmaları ile,plan döneminin başında saptanmalıdır.Gereken örgütlenmenin tamamlanıp

uygulamaya geçilebilmesi,kamu görevlilerinin istihdam politikasında köklü değişimleri gerektirir.Yatırımların gerçekleştirilmesinde çalışacak tüm kamu görevlilerinin,iktidarların lütuflarından değil,kendi örgütlü güçlerinden kaynaklanan bir insanca yaşam düzeyine,yaratıcı güçlerini her tür baskıdan uzak olarak geliştirip halkın hizmetine sunabilecekleri bir çalışma ortamına kavuşmaları gereklidir.Bu amaçla toplu sözleşmeli ve grevli sendikal hakların sağlandığı bu kadroları bünyesinde toplayan kamu kuruluşları eliyle şu çalışmalar,bir bütünlük içinde yapılmalıdır:

1 - Kamu elindeki yapı stokunun en verimli bir biçimde kullanılabilmesi için,bugünkü ve gelecekteki ihtiyaçlar yeniden tanımlanarak,bu ihtiyaçları daha rasyonel ve dengeli bir biçimde gidererek "yeniden yerleşme" çalışmaları yapılmalıdır.

2 - Bu çalışmalar sonunda saptanacak ek yapı gereksinmesinin giderilmesi için,kaynakları gözönünde bulunduran programlar hazırlanmalı,yeni dengesizliklerin doğmasını önlemek üzere,ülke ölçüsünde geçerli mekân standartları saptanmalıdır.

3 - Yeni yapı gereksinmesini karşılamak üzere,ülke ölçüsünde geçerli,fakat bölgesel ayrılıkları gözetilen yapı sistemleri geliştirilmeli;bu sistemlerin gerektirdiği yapı malzemelerinin ve yapı elemanlarının devlet eliyle üretilmesi için gereken yatırımlar hemen yapılmalı;bu yapıların kamu kuruluşları ile doğrudan doğruya yapılabilmesi için gereken örgütlenme ülke ölçüsünde saptanmalı ve gerçekleştirilmelidir.Bu örgütlenmede,kamu yatırımlarının gerçekleştirilmesinde "araştırma-projelendirme-uygulama" sürecinin bütünlüğünün ve bu sürecin gerektirdiği geri besleme mekanizmalarının sağlanması gereği gözden uzak tutulmamalıdır.

III - SONUÇ

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı konusunda DPT tarafından düzenlenen bu toplantıya sunulmak üzere TMMOB ve onsekiz Odası adına oluşturduğumuz görüşler yukarıda açıklanmaya çalışılmıştır.

Örgütümüz bundan sonraki çalışmalarda da yukarıdaki görüşler çerçevesinde görevini yerine getirmeyi sürdürecektir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (T.M.M.O.B.)

ELEKTRİK M.O.	İNŞAAT M.O.	METEOROLOJİ M.O.
FİZİK M.O.	JEOLOJİ M.O.	MİMARLAR O.
GEMİ M.O.	KİMYA M.O.	ORMAN M.O.
GEMİ MK.İŞL.M.O.	MADEN M.O.	PETROL M.O.
HARİTA VE KD.M.O.	MAKİNA M.O.	ŞEHİR PL.M.M.O.
İÇ MİMARLAR O.	METALURJİ M.O.	ZİRAAT M.O.

Tarih: 6.Ekim.1978
Sayı : 211

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN MERSİN SODA SANAYİİ A.Ş.'DE GREV SÜRDÜREN VE ARALARINDA TMMOB ÜYELERİNİN DE BULUNDUĞU DİSK PETKİM-İŞ'Lİ İŞÇİLERİ ZİYARET ETTİ.

GREV YERİNDE TMMOB ve 18 ODASI ADINA LİR BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEN ÖZTÜRK;"SODA ÇALIŞANLARININ HAKLI GREVLERİNİ DESTEKLİYORUZ" DEDİ VE TMMOB'NİN HAZIRLADIĞI "SODA RAPORU" NU BASINA DAĞITTI.

Basın toplantısı metni aynen şöyledir:

"Mersin Soda Sanayii A.Ş.'de,iki aydır grev sürdüren,aralarında Üyelerimizin de bulunduğu DİSK PETKİM-İŞ'li işçi kardeşlerimizin haklı grevlerini Birliğimiz ve 18 Odası adına desteklediğimizi,birkez daha vurgulamak ve aylardır kamu oyu'nu ilgilendiren Soda Sanayii ve grevi konusunda görüşlerimizi açıklamak üzere bugün Mersin'de bu basın toplantısını düzenlemiş bulunuyoruz.

Bilindiği gibi,Türkiye'de temel kimya sanayinin en önemli ürünlerinden biri olan Soda Üretimi ile ilgili çalışmalar 1936 yılında başlamış ve hammadde kaynakları yeterli olduğu halde,uluslararası tekellerin engellenmesi nedeni ile yurt içi istem uzun yıllar dış alımla karşılanmıştır.

Türkiye'de Soda Üretimini tekelinde bulduren Kuruluş Mersin Soda Sanayii A.Ş.'dir.Bu şirketin sermayesinin %40'ını T.İş Bankası,%39'unu ise T.Şişe ve Cam Fab.AŞ.elinde bulundurmaktadır.

T.Şişe ve Cam Fab.A.Ş.'nin sermayesinin ise %60'ı yine T.İş Bankası'na aittir.Bu yüzden Soda Sanayii A.Ş.ile ilgili temel işlevler T.Şişe ve Cam Fab.A.Ş.tarafından yürütülmektedir.

Şirketin yıllık üretim kapasitesi 165.000 T.baz Soda olup,bu miktar yurt gereksinimini ancak karşılayacak durumdadır.

Üretim yurt içi talebi karşılama açısından bu durumda iken ihracat yapılması Soda ithaline neden olmaktadır.1976 yılında Soda 1100 TL/t dan ihraç edilirken,2100 tl/t ithal edilmiş böylece 10.5 milyon TL.dolaylarında bir kayıp meydana gelmiştir.Şirket %15 dolaylarında vergi iadesi olduğunda düşük fiyatla ürün ihraç etmesinden dolayı bir kaybı olmamaktadır.

Öte yandan 1976 yılında 2100 TL/t na ithal ettiği Sodayı 4100 TL/t na yurt içinde satarak aradaki farkı kasasına aktarmaktadır.Şimdi bu oyun çok daha geniş boyutlarla ve grev bahane edilerek sürdürülnek istenmektedir.

Sodanın satış maliyetinde işçilik ve personel giderlerinin payı %16 iken ve 1978 yılı başında işçi ücretlerinin arttırılmasıyla ortada iken maliyetin arttığı gerçeğiyle Sodanın fabrika çıkış fiyatına \$100'e yakın bir zammın yapılmasının nedeni açıklanamaz.

Böylece, Şirket her geçen yıl kârlarını değişik yol ve yöntemlerle arttırmakta, ancak; asgari ücret düzeyinde ve kötü çalışma koşullarında üretimi sürdüren işçilere günlük 80 TL'nin üstünde bir zammı veremeye yanaşmamaktadır.

İşveren ayrıca bununla da kalmamakta Usta başı ve teknik elemanların Sendikali elemanlarına karşı durmaktadır.

Bütün bu nedenler Mersin Soda Sanayii A.Ş. çalışanlarının haklı grevlerini belli başlı nedenleridir.

Ayrıca vurgulanması gereken önemli bir nokte de şudur: İşveren Kendi İş kaynaklarına dayalı bir üretimi de engellenmektedir. Bu engellenmenin Şirketin de İşverenin her ne pahasına olursa olsun, Ülkemizin ve halkımızın yararına ne derece büyük olursa olsun ancak ve ancak kendini düşünen kendi aşırı kârlarını yükseltmek isteyen amaçları yatmaktadır.

Bunun yanı sıra, bugünkü durumda ne olacaktır? Şirketin, Türkiye soda üretimindeki önemi açıktır. Grev dolayısıyla üretim durduğunda büyük bir talep açığı ortaya çıkmaktadır. Bu açığı kapatmak için, yine aynı işveren, Türkiye Şişe-Cam Sanayii A.Ş. bu defa ithalat yapmak isteyecektir. İthalat izni alınması için, mevcut döviz yokluğunda ihracatın arttırılmasının sorunu olduğunu, Şişe-Cam A.Ş.'nin önemli sanayii ürünleri ihracatçılarından biri olduğunu hükümete hatırlatacaktır. Ancak bir sorun vardır. Şişe-Cam'a Soda sağlayan Soda Sanayii A.Ş.'deki uslu ama 'anarşi çıkarmaya eğilimli işçiler ve bir de yetmezmiş gibi mühendisler grevdedirler. O halde ne yapılmalıdır? Soda için ithal izni çıkarılmalıdır. Böylece, Yurt dışından daha düşük fiyate soda ithal edilecek ve Şişe Cam fabrikalarının üretimi akan olacaktır. Bundan da öte, Soda Sanayii A.Ş. grevi ile ilgilenecek de gerekecektir. Yurt içi yüksek maliyetle, düşük ithal fiyate arasındaki fark için cabodur. İlgili bakanlıklardan ithal izni çıkarıldıkça, gerisi kolaydır. "Döviz darlığı olduğu, hükümetin döviz sorununun çözümü gerektiğini" hergün öne sürdüğünü unutmaz gözüküp, ithalat için 2,5 milyon dolar döviz harcama ve Soda Sanayii A.Ş.'nin ihracat sonucu elde edeceği 1 Milyon doları bir kenara itmek, böylece hem döviz yokluğundan şikayet edip, hem de 3,5 milyon dolar döviz kaybına yol açmak, tüm bunlar tekleri seneye için anlamlı şeyler değildir. Yalnız tüm bunlardan, Soda Sanayii A.Ş. çalışanlarının ve diğer çalışanların da çıkaracağı sonuçlar vardır. Onların

sermayenin etkinliğini kavrenmekte ve bu etkinliği kırmak, toplumun yönetimine emekçileri egemen kılmak için mücadelelerin zorunlu olduğunu anlattıklarıdır.

Ülkemizdeki, dışa bağımlı çarpık kapitalizmin bir avuç sömürücünün çıkarları doğrultusundaki işleyişi soda sanayiinde de açıkça görülmektedir. Kuruluş aşamasından bugünkü durumuna değin Soda Sanayii A.Ş.'nin gelişim süreci, emperyalizm ve yerli ortaklarının istek ve çıkarları doğrultusunda biçimlenmiştir. ve bugün grevde olan Soda Sanayii A.Ş. çalışanları, kavgalarında kapitalizmin değişik odak noktalarını bulmaktadır.

Ancak Soda Sanayii A.Ş. 'de bulunan yurtseverler bu sömürü mekanizmasını kırarak; ülkenizin, halkımızın ve çalışanların yararına bir üretimi sağlamak amacı ile başlattıkları bu grevi başarıya ulaştırarak bu odakların oyunlarının boşa çıkartacaklardır.

Bu grevde işçilerle omuz omuz yer alan teknik elemanlar ve onların bir parçası olan Üyelerimizin hakla ve örnek mücadelelerini desteklediğimizi, bir kez daha kamu oyu'na açıklamayı görev sayıyoruz.

Bu görevin bir parçası olarak bu anda bir özeti sunduğumuz ve Soda Sanayii teknik elemanları ve Kınye Mühendisleri Odalarımızın raporlarından yararlanılarak hazırlanan "TMMOB Soda Raporu" 'nuda basın'a ve kamu oyu'na iletiyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı :212

Tarih :10.10.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN'A PARTİ YÖNETİCİLERİ VE ARKADAŞLARININ ÖLDÜRÜLMESİ NEDENİYLE AŞAĞIDAKİ TELGRAFI GÖNDERMİŞTİR.

Sayın Behice Boran

Türkiye İşçi Partisi Genel
Başkanı
Nuruziye Sokak 17/5
Beyoğlu/İSTANBUL

PARTİZAN YÖNETİCİLERİ, LATİP CAN ve EFRAİM EZCİN İLE ARKADAŞLARI, DEMOKRATİK ÖRGÜT ÜYELERİ FARUK ESRAH, OSMAN NURİ UZUNEL, HÜR CAM GÜRSES VE SALİH GEVENCİN'İN PLANLI BİR SALDIRI SONUCU FAŞİSTLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLMESİNDEN DOLAYI SON DERECE ÜZGÜNÜZ.

PARTİZAN YÖNETİCİLERİ VE ARKADAŞLARINA KARŞI GİRİŞİLEN BU SALDIRI VE KATLİAM DEVRİMCİ, İLERİCİ, DEMOKRAT KİŞİ VE KURULUŞLARA KARŞI SÜRDÜRÜLEN FAŞİST SALDIRILARIN BİR PARÇASIDIR.

EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELEDE PAYINA DÜŞEN GÖREVLERİ YERİNE GETİRMEK İÇİN KARARLI OLAN TMMOB FAŞİST SALDIRI VE KATLİAMLARIN, BAŞTA İŞÇİ SINIPI OLMAK ÜZERE TÜM EMERKİ KİTLELERİN VERECEKLERİ KARARLI MÜCADELELERLE YOK EDİLECEĞİNE İKANEKTADIR.

SAYGILARIMLA.

TEOMAN ÖZTÜRK
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI

BİRLİĞİ
BAŞKANI

KONUR SOKAK NO 4
Kızılay/ANKARA

Sayı : 213
Ankara : 12.10.1978

TMMOB, MTA'DA 16 EKİM 1978'DE
ÜYE TOPLANTISI YAPIYOR.

TMMOB Yönetim Kurulu aldığı bir kararla 16 Ekim 1978'de Maden Tetkik Arama Enstitüsünde çalışan Uyeleriyle bir Üye toplantısı yapmaya karar vermiştir. Toplantı için yapılan başvuru MTA Genel Direktörü Profesör Nezihi Canitez tarafından olumlu karşılanmıştır. 16 Ekim 1978 Pazartesi günü saat 13.00'de MTA Genel Direktörlük Konferans Salonunda yapılacak olan toplantıya TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk ve MTA'da Üyesi bulunan meslek Odalarının başkan ve yöneticileri katılacaklardır. Bu toplantıda, MTA'da çalışan TMMOB Uyelerinin sorunları tebibit edilecek, TMMOB tarafından yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verilecektir. Toplantıda ayrıca MTA'da yönetimin oluşturulması konusunda TMMOB'nin yaklaşımı hakkında üyelere bilgi verilecektir. Toplantı sonuçları, ortak görüş ve öneriler, MTA Genel Direktörlüğüne duyurulacaktır.

MTA'da çalışan tüm TMMOB Uyeleri bu toplantıya çağrılıdır.

Sayı : 214
Ankara : 20.10.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ORD. PROF.
BEDRİ KARAFAKİOĞLU'NUN FAŞİST ÇETELERCE
KATLEDİLMESİ ÜZERİNE BİR AÇIKLAMA YAPTI.

Faşist çeteler tüm emekçi halka hunharca saldırılmaktadırlar.

Otobüste gidenleri kaçırap kurşunlamakta, yolda yürüyeni vurup düşürmekte, evinde oturanları kurşuna dizmektedirler. Daha dün Orhan Yavuz'ları, Bedrettin Cömert'leri, Doğan Öz'leri katleden, 7 yurtseveri kurşuna diken faşist çeteler; bu kezde namularını 1964-1965'de Elektrik Mühendisleri Odasının İstanbul Şube başkanlığına yapan Uyemiz Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu'na çevirdiğiler ve kurşunlarını acımasızca boşaltmışlardır.

Bütün bu olaylar olurken faşist demogoji ile halk kitlelerinin dikkati başka yönlere çekilmek istenmektedir. Faşist çeteler yurtseverleri öldürmekte sonra "anarşi var" çığlıkları atılmaktadırlar. Öğrencileri, öğretmenleri, işçileri, savcılarını katletmekte sonra da sağ-sol çatışması var demektadırlar. Yurtseverleri beşer-onar kurşuna dizmekte ardından sıkı-yönetim istemektadırlar.

Yüreği emekçi halktan yana çarpan herkes bütün bu çarpıtmalara rağmen, bunların faşist katliamlar olduğunu kolaylıkla görebilmektadırlar. Faşist saldırı ve katliamlar karşısında hala susanlar sağa da sola da karşıyız diyenler, faşist çetelere ve örgütlerine dokunmayanlar tarih ve halk önünde sorumludurlar.

Ancak, bu saldırı ve katliamlar emekçi halkımızın yükselen mücadelesini geriletmemekte aksine halkımızın faşizme ve emperyalizme karşı verdiği mücadele geliştirmekte ve güçlenmektedir. Şurası bilinmelidir ki er veya geç ama mutlaka bu cinayet ve saldırıların sorumlusu faşist çetelerden ve siyasi temsilcilerinden hesap sorulacak, emekçi halka kalkan eller kırılacaktır.

Bilimi ve Tekniği Ülkesinin ve halkının çıkarlarına göre hayata geçirmeye kararlı olan mühendis ve mimarların örgütü TMMOB bu mücadelede şimdiye kadar olduğu gibi bugün de üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

Sayı : 215

Tarih:7. İL 1978

TMMOB, TUMAS, AMMYO-DER, ADMMA-YO
ÖĞRENCİ VELİ-DER 7. İL 1978 GÜNÜ BASI-
NA ORTAK AÇIKLAMA YAPMIŞLARDIR.

Açıklama şöyledir:

Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi Senatosu, 12 Nisan 1978 tarihinde Albayrak kırışhanesinin önünde meydana gelen patlama üzerine okulu kapatma kararı almıştı. Bu kararın alınma gerekçesi olarak, olayların Ankara kentini hayati ölçüde tehdit eder hale geldiği gösterilmiş; olayın katilleri bulununcaya kadar okulun kapalı tutulacağı bildirilmişti.

Hiç bir yerde can güvenliğinin kalmadığı; ilerici, yurtsever, devrimcilerin evlerde, okullarda, kahvelerde, yollarda öldürüldüğü, toplu kitle katliamlarına girişildiği bir dönemde bir okulun can güvenliği olmadığı gerekçesi ile kapalı tutulması geçerli değildir.

Daha sonra Haziran ayında Ankara Valiliğinden gelen yazı ile okulda can güvenliğinin sağlanamayacağı bildirilmişti. Senato, 9 Ekim 1978 günü okulun açılacağını bildirmiş, bu kararını Ankara Valiliğine iletmiş, valilik tekrar, can güvenliğini sağlayamayacağını belirttiğinden Senato okulun açılmamasını kararlaştırmıştır.

Özerk bir yapıya sahip olan, ve açma-kapama yetkisinin Senatoda olduğu ADMMA-YO da yaklaşık 8 aydan beri eğitim yapılamamakta; okulu gerçekçi olmayan gerekçelerle kapalı tutan ADMMA-YO Senatosu, sonucu önceden belli olan girişimlerle Ankara Valiliğinden can güvenliğinin sağlanıp sağlanamayacağını sorarak Valiliğin okulun açılması konusundaki görüşünü sormakta; alınan cevaplarda da sürekli olarak ADMMA-YO'nun kapalı tutulması önerilmektedir.

Binlerce öğrencinin 8 aydan bu yana eğitim görmemesi çok yönlü kayıplara yol açmakta; öğrenciler dönem kaybına uğramakta; okula yeni girecek öğrenciler beklemektedir.

Diğer okulların normal eğitimlerine devam edebildikleri günümüzde, ADMMA-YO'nun can güvenliği olmadığı gerekçesi ile kapalı tutulması yersizdir. Artık karşılıklı yazışmalardan vazgeçilmeli, ADMMA-YO hemen açılmalıdır.

Tüm yetkilileri bu yolda görevlerini yerine getirmeğe çağırıyoruz.

Kamu oyuna duyuruyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 216
8 KASIM 1978

TMMOB VE BAĞLI 18 ODA'NIN MERKEZ, SUBE VE TEMSİLCİLİK YÖNETİCİLERİ İLE BAZI İŞYERİ TEMSİLCİLERİNİN KATILDIĞI 1. DANIŞMA KURULU, ÇALIŞMALARINI TAMAMLADI. 3-4 KASIM 1978 GÜNLERİ ANKARA'DA YAPILAN DANIŞMA KURULU TOPLANTISINDA VARILAN GÖRÜŞLERİN KAMU OYUNA AÇIKLANMASINA KARAR VERİLDİ.

TMMOB 23. Dönem 1. Danışma Kurulu'nun kamu oyu'na açıklanmasına karar-
laştırdığı görüş metni öylen şöyledir :

"Bizler, 80 bini aşkın mühendis-mimarın örgütlerinin yöneticileri olarak katıldığımız 1. Danışma Kurulunda, Ülkemizde yaşanan sorunları gözden geçirerek, vardığımız görüşlerin kamu oyu'na iletilmesine karar verdik. Bilindiği gibi bugün Ülkemizde yaşanan ve giderek yoğunlaşan sorunlar mühendis-mimarlar ve onların örgütü TMMOB'yi yakından etkilemektedir.

Bugün işçi ve emekçi kitleler bir yandan MC dönemlerinden daha yaygın bir biçimde faşist saldırılar ve demagoji ile karşı karşıya iken; öte yandan siyasi iktidarın bu konudaki umursamaz yaklaşımının yarattığı sıkıntıları da yüklenmek zorunda kalmaktadır.

Emekçi halka yönelen faşist saldırıların hedefi giderek yaygınlaşmakta, kitle kutlamaları planlanmakta ve gerçekleştirilmekte; öldürülen ya da rolensan devrimcilere, ilericilere her geçen gün bir yenis eklenmektedir. Doğu halkı üzerindeki baskılar artmakta; baskıları sistematikleştiren ve yit-
sınlaştiren operasyonlar uygulanmaktadır.

Öte yandan ekonomik alanda da sorunlar giderek büyümektedir. IMF, Dünya Bankası ve benzeri emperyalist kuruluşların, iç egemen güçlerin istemle-
riyle de çöküşün dayatmaları sonucu gündeme gelen toplumsal onlaşma ve memurlara ilişkin kararnamelele işçi ve emekçi kesimler giderek artan bunalıma pahasını yüklenmek zorunda kalmaktadırlar. İşçi ve emekçi ke-
simele her gün daha artan hayat pahalılığının çok gerisinde kalan ka-
sıtlı ücret artışıları tanınması, taban fiyatlarının düşük tutulması bu-
nun en açık göstergeleridir.

Egemen güçlerin ekonomik programının hayata geçirilmesinde özen gösteren iktidar; bu programın tüm yükünü emekçi halkın sırtına binmesine karşı hemen hiçbir önlem almamaktadır.

Bir yandan faşist saldırıların kaynaklarının bilindiği her gün açıklanır-
ken; öteyandan faşist saldırıların kaynaklarına karşı sonuç alıcı, keşif-
önlemlerden kaçınılmaktadır. "Sivil süküyüncü" ve DGM'lere dönüştürül-
mekle "İhtisas Mahkemeleri" sözkonusu edilmekte, yasalarda anti-demok-
ratik değişiklikler yapma girişimleri açıklanmaktadır.

Tüm çalışanlara grevli ve toplu sözleşmeli sendikalar hakların verilmesi-
ni; düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılacağı-
na vadederek iktidara gelenlerin bu tür girişimleri gündeme getirmeleri;
Dermekler Yasasında değişiklik yaparak memurların dernek kurma haklarını;
ollerinden alınacağını açıklamaları düşündürücüdür. Uluslararası Çalışma
Örgütü (ILO)nun son genel kurulunda tüm çalışanlara sendikalar hakları ta-
mininde doğrultusundaki kararlara katıldığında unutulmuş görünmektedir.

gün:

1930 döneminde göreve getirilen ve emekçi kitlelere faşist baskılar uygulayan bazı yöneticiler ve soldarınlar hala görevdedir.

-Bazı masyan Danıştay kararları vardır.

-Demokratik Örgütler ve yöneticileri Üzerinde yoğun baskılar sürdürülecektir. Bir kamu kuruluşu olan Örgütümüzün Samsun Şube ve temsilcilikleri için Valilikçe kapatılması, İnşaat Mühendisleri Odamızın Adana Şube Başkanının tutuklanması açık örneklerdir.

Bu yetkili ağzalar anti-demokratik yasa tasarılarının geleceğini açıklamaktadırlar.

Bütün bu veriler; anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şovenist mücadelemizi geliştirilerek sürdürülmesinin gereğini, bugün herşeyden önce daha ağırbaşlılıkla gündeme getirmektedir.

İstisnalar;

-Faşist saldırıların kaynaklarının sergilenmesi,

-Faşizme karşı mücadelemizin "terörizm-anarşi"ye karşı mücadeleye indirgenme anlayışının önüne geçilmesi,

-Faşist odakların yok edilmesi,

-Grevli-toplusözleştirmeli sendikali haklarımızın alınması,

-Demokratik kitle Örgütleri ve yöneticileri Üzerindeki baskıların son bulması,

-Emekçi kitlelerin ve onların bir parçası olan memurların düşüncesini ve örgütlenmesini özgürlüğünün önündeki engellerin kaldırılması; yeniden yasa değişiklikleri ile getirileceği açıklanan engellerin gerçekleştirilmesi,

-Antiemperyalist mücadelemizin geliştirilerek yükseltilmesi; İran, Filistin ve Latin Amerika halklarımızın emperyalizme ve faşizme karşı verdikleri mücadelemizin kitlelere yansıtılması ve onlarla dayanışma sağlanması,

-Varolan ekonomik-demokratik haklarımızın sonuna kadar korunması ve yeni hakların elde edilmesi,

-Tüm bu taleplerin gerçekleştirilmesi için demokratik kitle Örgütlerinin birlikte ve güçlü bir mücadeleyi sürdüreceği, gereğine inanıyoruz.

TEMOB bugüne kadar olduğu gibi, önümüzdeki günlerde de; demokratik toplumsal mücadelelerin en geniş biçimde örgütlenmesi, mücadelemizin yukarıda sıralanan talepler doğrultusunda geliştirilerek yaygınlaştırılması için Üzerinde düşünceleri artan bir güçle yerine getirmeye kararlıdır.

Sayı : 217
Ankara : 10.11.1978

TMMOB VE BAĞLI ŞEHİR PLANLAMA MİMAR
VE MÜHENDİSLERİ, HARİTA VE
KADASTRO, İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASIYLA,
MİMARLAR ODASI BAŞKANI YAPTIKLARI ORTAK
BASIN AÇIKLAMASINDA, ANTALYA'DA KIYI
YAĞMACILIĞINA KARŞI MÜCADELESİNİN SAL-
DIRILARA KARŞIN SÜRECEĞİNİ SÖYLEDİLER.

Geçtiğimiz hafta içinde Antalya Milli Park Müdürü Yuk. Orm.
Müh. Yüksel ÇİĞDEM avinde saldırıya uğramıştır. Saldırganlar,
Yüksel Çiğdem'i yaralamış ceinin ise ağır bir ameliyete rağmen
sakat kalmasına neden olmuşlardır.

Bu olay kişiye yönelik edi bir suç değildir. Yüksel ÇİĞDEM'in
kıyı yağmacıları ve arsa spekülörlürlerine karşı giriştiği onurlu
mücadele ve kamu yararlarına sonuna dek koruma istemi, yörede mev-
zilenmiş çıkar çevrelerini tedirgin etmiştir. Bu kişiler çeşitli
beski yöntemleriyle göz dağı verme ve haksız çıkarlarını yaygın-
laştırma ortamı sağlama çabası içene girmişler ve halen yskalans-
mayan bir takım kirelik zorbalarla Yüksel Çiğdem'in evini bombalamış-
lardır.

Bugün kıyı yağmacıları ve arsa spekülörlürlüğünün saldırısına,
yarın daha başka halk düşmanlarının saldırısına uğramamız, feşist
sömürgeçler ve onların işbirlikçilerinin kol geçdiği bu ortamda
kuvvetli bir olasılıktır.

Ancak, tüm beski ve saldırılara karşı TMMOB, Odaları ve
Üyçlerinin, mesleki bilgi ve becerileri emekçi halk yararına
kullanmaya devam edecekleri kamuoyuna duyururuz.

Sayı : 218
16 KASIM 1978

TMMOB, TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU (TKİ) İLE HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ (HÜTE) ARASINDA İMZALANAN 2.8.1978 GÜNLÜ PROTOKOL'ÜN İPTALİ VE DAVA SONUNA KADAR YÜRÜTMENİN DURDURULMASI İSTEĞİ İLE DANIŞTAY'A BAŞVURDU.

SOZKONUSU PROTOKOL'E GÖRE (HÜTE), MTA'NIN DAHA ÖNCE BİRÇOK ARAŞTIRMA YAPTIĞI BAZI BÖLGELERDE AYNI NİTELİKTE ARAŞTIRMA(!) YAPACAK. BU ÇALIŞMANIN GİDERİ TAHMİNEN EN AZ 2,5 MİLYAR LİRA.

KONUYA İLİŞKİN BİR AÇIKLAMA YAPAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK : "BU PROTOKOL TAŞIDIĞI HÜKÜMLER BAKIMINDAN BÜYÜK ORANDA KAMU ZARARI DOĞURACAK VE BAZI KİŞİLERE ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ÇIKAR SAĞLAYACAK NİTELİKTEDİR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir :

"Birliğimize bağlı Maden Mühendisleri Odası'nın yayın organı olan "Madençilik Haberler" Eylül ve Ekim 1978 sayılarında belgelere dayanan bir dizi yazı yayımlandı. Bu yazılarda, TKİ ile HÜTE arasında imzalanan bir protokole Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Enstitüsü (HÜTE)'nin Bursa, Balıkesir-Çanakkale bölgesi ile Muğla-Aydın bölgesinde kömür etütleri yapmayı taahhüt ettiği; buna karşılık TKİ Genel Müdürlüğü'nün mali ve hukuki bazı yükümlülükleri üstlendiği belirtiliyordu.

Oysaki yapılan incelemeler, özetle;

- Protokol'de etüd edilmesi öngörülen illerdeki kömür oluşumlarının büyük oranda ele alındığını, etütlerinin yapıldığı ve raporlara bağlandığını,
- Bu illerde 1977 sonu itibarı ile MTA'ca yapılan araştırmalar sonucu 220 raporun düzenlenmiş bulunduğunu,
- Yine bu illerde 1978 yılında da etütler yapılmasının MTA iş programlarında yer aldığını,
- Protokol'ün kapsamına giren yaklaşık 200 ruhsat alanından 134'ünün MTA tarafından araştırıldığına göstermiştir.

Hal böyle iken, bu protokol'le :

- Büyük oranda kamu zararının doğacağı,
- TKİ'ye en az 2,5 milyar liralık bir gider yüklenileceği,
- Büyük oranda etütleri yapıp bitirilmiş bu alanların, yeniden ve mevcut MTA verilerinin de kullanılmasıyla ele alınacağı,
- Dunun yapılması için 75.000 İ./ay'a varan ücretlerle cümlen istihdam edileceği,
- Protokol'deki esnek (!) bazı maddelerle kamu zararının çok daha büyüyebileceği, açıkça görülmektedir.

Ayrıca;

- TKİ'nin, kömür etütleri konusunda bir başka kuruluşla sözleşme imzalaması 6974 sayılı Yasa'nın 2-A maddesine aykırıdır.
- Bu sözleşme "TKİ Satınalma Anı Yönetmeliği"ne aykırıdır.

Konuyu inceleyen Yönetim Kurulumuz; bu protokol'ün taşıdığı hükümlerin büyük oranda kamu zararı doğuracağı görüşünden hareketle konuyu Danıştay'a götürmeğe karar vermiştir.

TMMOB bu karar uyarınca 15 Kasım 1978 günü protokol'ün iptali ve dava sonuna kadar yürütmenin durdurulması isteği ile Danıştay'a başvurmuştur.

Kamu oyuna duyurulur."

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 219
Ankara : 27.11.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 27.11.1978
GÜNÜ MEYAK KONUSUNDA TMMOB BÜTÇE-PLAN
KOMİSYONU MEYAK ALT KOMİSYONUNA SUNULAN
TMMOB GÜRÜŞLERİNİ BASINA AÇIKLADI.

Açıklanan görüş metni aynen şöyledir :

- MEYAK KONUSUNDA TMMOB GÜRÜŞÜ -

MEYAK NEDİR ?

Bilindiği gibi 31.7.1970 tarihinde Devlet Memurları Kanununun 1327 sayılı kanunla değiştirilen 190. maddesinde "Devlet Memurlarının ek sosyal sigorta, konut, dinlenme kampları ve diğer ihtiyaçlarını karşılamakta yardımcı olmak, tasarruflarını yurt kalkınmasına yararlı olacak verimli sahalarda değerlendirmek üzere, en geç bir yıl içinde çıkarılacak özel bir yasa ile "Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu" kurulması" öngörülmüş ve bu yasanın bütün devlet memurlarına kapsamasınaacağı belirtilmişti.

1.3.1970 tarihinden itibaren de yukarıda belirtilen yasa gereğince kamu kesiminde çalışanların aylık ücretlerinin % 5'i kesilerek T.C. Merkez Bankasında MEYAK adına açılan özel hesaba toplannmaya başlanılmıştır. Ancak eradan 8 yıla yakın bir süre geçmiş olmasına rağmen "bir yıl içinde çıkması gereken özel yasa" çıkarılmamış, yasa çıkarmayan bir kurum için çalışanlardan yaklaşık 6 Milyar L.'sine yakın bir para toplanmıştır.

MEYAK ÇALIŞANLARIN YARARINA MIDIR ? :

MEYAK Kanun Tasarısı Gerekçesinde, MEYAK'ın "memurların geleceğine güvenle bakmalarında olumlu bir rol oynayacağı", "emeklilik rejimi ve diğer haklar açısından", "Sosyal Sigorta niteliği" taşıdığından sösedilerek, MEYAK'ın "Devlet Memuriyetine ilgi ve güveni arttıracacağı" belirtilmektedir.

Gerekçede belirtilenlerin hemen hepsi T.C. EMEKLI SANDIĞI işlevlerinin içine girmektedir. "Memurların geleceğine güvenle bakmalarının" "Memuriyete ilgi ve güven duyulmamasının nedeni EMEKLI Sandığına bugüne kadar süregelen işleyiş biçiminden ve kurumu yönlendiren siyasi iktidarların egemen sınıflar yararına olan politikalarından kaynaklanmaktadır.

EMEKLI SANDIĞI Yasasında yapılacak değişiklikler ve çalışanların Sandığın yönetim ve denetiminde karar sahibi olması ile kamu kesimi çalışanlarının bu alandaki sorumlularına gözün getirilmesi mümkün iken; 8 yıllık kamu kesimi çalışanlarının aylık ücretlerinden % 3'lük Emekli Sandığı ödentisine ek olarak yasa çıkarmayan MEYAK'ın % 5'lik ödentisinin kesilmesinin çalışanlara bir yararı olmadığı açıktır.

MEYAK KİME HİZMET ETMEKTEDİR ?

MEYAK yasa tasarısı gerekçesinde "özel tasarrufları arttırmak için her türlü çabaya baş vurmak zorunlu olup, bu meyanda cebri tasarruflara gidilmesi kaçınılmaz olmaktadır." denilmekte, Türkiye'nin ekonomik kalkınmasında en önemli iki sorun olan "Milli gelirden tasarruf payının artırılması" ve "kaynakların verimli sektörlerle yönetilmesi" hedeflerine büyük yardımcı olacağı belirtilmektedir. Türkiye'de milyonlarca emekli düşük

İşletmelerle yaşam savaşı verirken, bu kesimlerden yapılacak cebri tasarrufla, tahakkülleşmeyi arttırmaktan başka bir sonuç vermeyecektir.

Yapılan aktarmalardan da anlaşılacağı gibi MEYAK'ın kurulmasındaki gerçek amaç "cebrî tasarruflarla dışa bağımlı çarpık kapitalist sistemin kendisini yeniden üretmesi ve kaynak aktarımının sağlanmasıdır. Şöyleki; Merkez Bankasında gıd diye kadar toplanan ve 6 milyar L.'ye ulaşan kaynak ödentilerinin 5 milyar L.'sine ulaşan bir bölümü Devlet Yatırım Bankasına verilmiştir.

DYB' ise kaynaklarının % 92'sini SSK ve MEYAK gibi Sosyal Güvenlik Kuruluşlarından sağlayan ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yatırımları için kredi veren bir kuruluştur.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ise özel kesim açısından kör oranın büyük riskin büyük olduğu yoğun sermaye ve büyük ölçek gerektiren alanlarda yatırım yapmaktadır. KİT Ürünleri özel kesime maliyetin altında ve piyasaya arzlarının olgun ederlerinden daha düşük olarak verilmektedir. Bir yandan özel kesime ortaklık kuran, diğer yandan kamusal kaynakları ve emekçi halkın alınan vergileri özel kesim çıkarları doğrultusunda kullanan KİT'ler, bu nedenlerden dolayı her geçen yıl giderek artan oranlarda zarar etmektedir.

KİT çıkartmalarının önemli bir bölümü, gelir kaynağının önemli bir bölümü SSK'ya bağlı işçilerden kesilen ve % 12'ye varan primler ve MEYAK ödentilerinden oluşan DYB'si tarafından karşılanmaktadır. Sonuç olarak bugüne kadar MEYAK adına kesilen ödentiler kamu kesiminde çalışanların çıkarları doğrultusunda kullanılmamış, tekelleri sermaye adına çalışan "verimli sektör"lerde kullanılmaktadır. Görüldüğü gibi memurlara, "Sosyal hak ve güvence" sağlamak gerekçesiyle kurulması amaçlanan MEYAK bugüne kadar tekelleri sermayenin finansman sıkıntılarının çözümünü için kamu kesiminde çalışanları sömüren bir araçtır.

Türkiye'de 70.000'i aşkın mühendis ve mimarın Anayasal ve yetkili örgütü olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği egemen sınıflara kaynak aktarımından öte bir işlevi olmayan MEYAK'a HAYIR DEMİKTİR. Sosyal Güvenlik Sorunlarının çözümünü doğrultusunda bir çalışmanın başarısı, MEYAK'la değil, aşağıdaki önlemlerin alınmasıyla mümkündür.

NE YAPILMALI ?

KAMU KESİMİNDE ÇALIŞANLARIN İŞÇİ VE MEMUR ŞEKLİNDE AYIRAN YAPAY AYRIM OLTADAN KALDIRILMALI VE KAMU KESİMİNDEKİ TÜM ÇALIŞANLARA GREVLI-TOPRAK İZİNİ KESİLMELİ SENDİKAL HAKLAR TANINMALIDIR.

BU KOŞULLARDA GEREKÇEDE MEYAK'IN ÇERÇEKLEŞTİRİLMESİ SÖYLENEN "DEVLET MEMURİYETİNE İLĞİ VE GÜVEN" GERÇEKTEN SAĞLANACAKTIR.

KISA VADEDE, EMEKLİ SANDIĞI YASASINDA YAPILACAK DEĞİŞİKLİK VE ÇALIŞANLARIN YÖNETİM VE DENETİMİNDE KESİN KARAR SAHİBİ OLMASI İLE; MEMURLARIN İZİNİ, LUKS YATIRIMLARI İLE BİRLİKTE SİNİPLARA HİZMET EDEN EMEKLİ SANDIĞI GEREKÇE İŞLEVLERİNE; KAMU KESİMİNDE ÇALIŞANLAR İÇİN SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İZİNİNE KAVUŞTURULMALIDIR. BOYLARCA YENİ BİR SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İZİNİNE GEREKSİNİMİYECEK, BU ALANDAKİ "SAVURGAN" LIK ÖNLENECEKTİR.

BUGÜNE KADAR KESİLEN MEYAK KESİNTİLERİ PAİZLERİ İLE BİRLİKTE GERİ ALINMALIDIR."

Sayı : 220
Ankara : 28.11.1978

TMMOB GENEL BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
KTÜ ÖĞRETİM ÜYELERİNDEN DOĞ. NECDET
BULUT'UN FAŞİST KATİLLER TARAFINDAN
CANİCE SALDIRISI SONUCU YARALANMASI
NEDENİYLE BASINA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI
YAPMIŞTIR.

Açıklama metni şöyledir :

Ülkenin her yerinde, işçileri, öğrencileri, memurları ve Öğretin Üyelerini hedef alan faşist katliamlar sürüyor. Orhan Yavuz, Doç. Bedrettin Cömert ve Prof. Bedri Karafekioğlu'nu katleden faşist katiller, Trabzon'da, Doç. Necdet Bulut'u katletmek için canice saldırmışlardır. Arabesi kurşunlanan Necdet Bulut, ağır olmak üzere eşi ve çocuğu bu saldırı sonucu yaralanmışlardır. Faşist hareket, kendinden olmsyan herkesi hedef almakta kitlelerde yalınalık yaratmak amacıyla katliamlara girişmektedirler.

CHP eşarlıklı hükümet faşist katliamları görmeyerek "terör"ver diyerek, faşist yuveların dağıtılması, faşist katillerin bulunması yerine, demokratik örgütleri ortadan kaldırmanın hazırlığını yapmaktadır.

Faşist saldırılar ve katliamlar karşısında susmak, ses çıkarmamak faşizme teslim olmak demektir. Bu nedenle, bütün ilericiiler, demokratler, devrimciler, faşist katliamlara karşı mücadele etmek faşist demogojiyi teşhir etmek, aktif kitle eylemlerini yükseltmek için eylem birliğı yapılmalıdır. Gün mücadele günüdür.

TMMOB olarak bu mücadele de üzerimize düşen görevi şiddiye değin olluğu gibi bundan sonrada sürdürmeye kararlıyız. Katmoyuna duyurulur.

Sayı : 221
Ankara : 29.11.1978

TEMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, ADANA'DA
MAKİNA MÜHENDİSİ İBRAHİM ÖZSOY'UN FAŞİST
ÇETELER TARAFINDAN KATLEDİLMESİ ÜZERİNE
BASINA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama metni şöyledir.

Faşist cinayet çabekeleri, hergün, ilerici, devrimci, işçi, zenciler, öğrenci, öğretmen, mühendisi katletmeye devam ediyor. İlerici Öğretim Üyelerini, savcı Doğan Öz'ü katleden, 7 yurtseveri hunharca kurşuna dizen eli kanlı faşist çeteler, 3 gün önce İstanbul'da İnşaat Mühendisi Kenan ÖZTÜRK'ü dün Adana'da Makina Mühendisi İbrahim Özsoy'u katlettiler. Çalıştığı Güney Sanayi Fabrikasından çıkan İbrahim Özsoy planlı bir saldırıya uğrayarak canice öldürülmüştür.

Faşist cinayet çabekelerinin katliamı sürerken Hükümetin, bu konudaki tutumu faşistlere teslim olmak ve faşist yuvalarının dağıtılması, faşist katillerin bulunması yerine demokratik örgütleri zencinin hazırlığını yapmaktır.

Tüm emekçilere ve Üyelerimize yönelen katliamları lanetler, ilerici, demokrat ve devrimcileri faşizme karşı verilecek mücadelede göreve geçiriyorum.

TEMOB her zaman olduğu gibi bu mücadelede yer alması kararlıdır. Katliamına duyurulur.

Sayı : 222
Ankara : 30.11.1978

EKİ'DE ÇALIŞAN TMMOB ÜYELERİ DİRENİŞ-
TELER. TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
BUGÜN YAPTIĞI AÇIKLAMADA : "EKİ'DE
ÇALIŞAN ÜYELERİMİZİN HAKLI EKONOMİK VE
DEMOKRATİK İSTEMLERİNİN GERÇEKLEŞMESİ
YOLUNDA SÜRDÜRDÜKLERİ MÜCADELE BUGÜNE
KADAR VERİLEN MÜCADELELERİN ÖNEMLİ BİR
PARÇASIDIR.

BAŞTA GREVLI-TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL
HAKLARIMIZ OLMAK ÜZERE, TÜM HAKLARIMIZI
ALMAK İÇİN, MÜCADELEMİZİ GÜÇLENDİREREK
SÜRDÜRECEĞİZ." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir :

"Ülkemizin çok önemli üretim birimlerinden biri olan Zonguldak EKİ'de
çalışan 200'den fazla TMMOB Üyesinin dün başlattıkları direniş sürmek-
tedir.

1940'lere kadar Fransız sömürsünün yaşadığı, günümüze dek de sömü-
rünün bitmediği havzada; sistemin bozukluğundan kaynaklanan üretim
sorgunması, her yıl ortalama 70-80 insanımızın ölümüne, 7-8 bin
yaralanmaya, onbinlerin geçitli iş hastalıkları ile pençeleşmesine
neden olmaktadır.

Değış işçilerimiz olmak üzere, tüm çalışanların yaşadıkları bu zor
çalışma koşullarını ortadan kaldırmaya yönelik hiç bir çaba göste-
rilmemektedir.

Zonguldak'te çalışan mühendisler de bir yandan bu koşulların değışmesi,
öte yandan haklı istemlerini elde etmek için üç günlük bir uyarı
direnişini yapmağa karar vermişlerdir.

Yıllardır kadermiş gibi gösterilen ölümlerin, iş göremezliklerin,
yaralanmaların, hastalıkların kaderden değil sistemden kaynaklandı-
ğının her geçen gün daha bir iyi anlaşıldığı ülkemizde, tek, tek,
Üretim birimlerinde, mühendis ve mimarlar da, daha tutarlı mücade-
leler vererek görevlerini yerine getirmeye çalışıyorlar.

EKI'de çalışan mühendis ve mimarlar tenel çözümünün emperyalist-kapitalist sistemin dışına çıkarak, sönürü zincirinin parçalanması ile olacağını bilerek; kısa vade'de çunların gerçekleşmesi için direniyorlar:

- 1- İnsan yaşamını hiçe sayan sünürsüz Üretim zorlaması durdurulmalı, çalışma koşulları düzeltilmeli, gerekli yatırımler acilen yapılmalı,
- 2- Yeraltı vergi muafiyeti, yer altında çalışanların hayat sigortası gerçekleştirilmeli,
- 3- Fazla mesai, ikramiye, yan ödeme gibi ekonomik hakların düzenli ve yeterli biçimde verilmesi.

EKI'de çalışan Üyelerimizin, verdikleri ve verecekleri idareci ve yasal mücadelelerle bu hedeflere etkili ulaşımlarından kuşku duyulmamalıdır.

EKI mühendislerinin bu haklı ekonomik-demokratik isteklerinin gerçek çözümüne girmesinde etkin bir adım "TOPLU-ÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR" ın tüm çalışanlara ve çalışanların bir parçası olan EKI mühendislerine de tanınması olacaktır. Haklı istenler: usunce bir süredir çözüm bulunmaması, EKI'de çalışan Üyelerimizi direniş zorlamıştır. EKI'de yaşanan gerçekliğin de, açık gösterdiği, "TOPLU-ÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR" mücadelesinin güçlendirilmesinin korunulmasıdır.

Doğru grevli-toplu sözleşmeli haklarımız için tüm haklarımızı almak için mücadelemizi güçlendirerek sünürsüze kararlıyız."

Sayı:223
6 Aralık 1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK-SON GÜN-
LERDE KAMUOYU'NDA YOĞUN BİR BİÇİMDE
TARTIŞILAN TRAKTÖR SORUNU KONUSUNDA
BİR AÇIKLAMA YAPTI.

Açıklama metni aynen şöyledir:

"Ülkemizdeki dışa bağımlı çarpık ekonomik yapının doğal sonucu olarak, her alanda olduğu gibi, tarım alanında da bir dizi yapısal sorunla karşı karşıya bulunmaktadır.

Tarımsal üretimin önemli bir girdisi olan traktör kullanımı, ülkemiz gerçeklerine uygun bir biçimde gelişmemiştir. Traktör talebinin her yıl büyüyen oranlarda artmasına karşın, talebin yurt içinden ve kamu eliyle üretimle karşılanması yoluna, maksatlı olarak, gidilmemiştir. Yurt için üretim -ki montajdan öteye gitmemiştir- yetersiz düzeyde kalırken, her yıl traktör dışalımını için emperyalist metropollere milyarlar ödenmiştir. Bu ticaretten yalnızca emperyalistler değil, onların yerli ortakları da büyük kârlar elde etmişlerdir. Dışalım yoluyla traktör getiren ve yurtiçi dağıtımını üstlenen bir avuç kişi ve kuruluş, bu traktörleri resmi satış fiyatlarına çok üstünde satarak, hemde vergisiz bir biçimde, yılda 4-5 milyar TL. gelir elde etmişlerdir. Düğün, mevcut traktör üretimi ve dağıtımını üzerinde kamu yararına hiç bir denetimin bulunmaması, emperyalistler ve yerli ortaklarının çıkarlarına uygundur.

Bu sorunun da temel çözümü, tüm sorunlarımızın çözümü için gerekli olan emperyalist-kapitalist sistemle ilişkilerin parçalanmasına, bu sistemden çıkılmasına bağlıdır. TMMOB, çıkarılması düşünülen Traktör kararname ile temel bir çözüme ulaşılamayacağını, ancak kısa vadede gerekli bazı yan önlemlerin de alınması ile çıkacak bu kararnamenin emekçi halkımız üzerindeki sömürü, soygun ve talan'ın bir ölçüde de olsa azalmasını getirebileceğini bilmektedir.

Buradan hareketle, bir yandan uzun vadeli mücadelemizi sürdürürken, öte yandan, aynı zamanda traktör kararnamesi hakkındaki görüşlerimizi açıklamayı ve bu doğrultuda da çalışmalar yapmayı; emekçi halkımıza karşı yerine getirilmesi gerekli bir görev sayıyor ve şunları söylüyoruz:

A. KARARNAME NEDİR ? NEDEN ÇIKARILMAMAKTADIR ?

4. EYKP ilkelerinden olan temel malların kamu eliyle üretimi ve dağıtımını ilkesine uygun olarak, Yüksek Planlama Kurulu'na Bakanlar Kurulu'na sunulan bir kararnama, traktör dışalımının ve yerli üretilenler dahil tüm traktör dağıtımının Türkiye Ziraat Donatım Kurumu'na (TZDK) yapılmasını öngörmektedir. Kararnama ayrıca, traktör bakım, onarım ve eğitim hizmetlerinin yapılması görevini de TZDK'na vermektedir.

Traktör üretimi, dışalım ve dağıtımında sömürü, soygun ve talanı, gerekli bazı yan önlemler alındığı takdirde, bir ölçüde azaltacak olan bu kararname, aylardır, Bakanlar Kurulu'nda takatip kalmış bir durumdadır. Bu süre içinde çeşitli sermaye çevrelerinin temsilcileri, beklenildiği gibi, bu kararnameye karşı olduklarına açıklamışlardır. Bu karşı çıkımların etkinliği, kararnamenin bir türlü çıkmayışından anlaşılmalıdır.

B. KARARNAMENİN OLUMLU VE OLUMSUZ YÖNLERİ

Bu kararnamenin getireceği uygulama ile; dışalım ve yerli üretim traktörler resmi fiyatla TZDK'na devredileceğinden, resmi fiyatla ihtiyaç sahibinin ödediği para arasındaki korkunç farkortadan kurtulacaktır. Yalnız 1977 yılında, bu yolla, 5 milyar liranın üreticinin cebinden çıkar çevrelerinin cebine aktarıldığı bilinirse, emekçi halkın neler kaybettiği anlaşılabilir.

Traktörün verimli kullanılması için gerekli bakım, onarım ve eğitim ağının kurulmasının ve üreticinin parçasızlıktan ve bakımsızlıktan uğradığı zarardan kurtulmasının öngörülmesi de kararnamenin bir başka olumlu yanındır. Bugünkü durumda Türkiye'deki dağıtımın % 90'ını yapan kuruluşların bu hizmetleri yapmaktan yoksun oluşu bilinmektedir.

Bu olumlu yönlerine karşı; bedelsiz dışalımın üretici yararına denetlenmemesi, bu uygulamadan yalnızca ihtiyaç sahiplerinin yararlanmasının sağlanmaması ve permit ticaretinin önlenmemesi mutlaka giderilmesi gereken olumsuzluklardır.

C. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu aşamada, gerekli yan önlemler de alınarak;

- a. Bu kararname gecikmeksizin çıkarılmalıdır.
- b. Traktör talebini yurtiçinden karşılayacak biçimde bir kamu kuruluşu yatırımı, büyük ölçük ve ileri teknoloji ile gerçekleştirilmelidir.
- c. Özel sektörde yeni tevsil istemleri karşılanmamalı, tüm traktör sanayi devletleştirilmelidir.
- d. Teknik bilgi düzeyini ve üretim araçları kapasitesi yönünden en yeterli birikime sahip bulunan TZDK montajcılık ve dışa bağımlılıktan kurtarılarak, traktör üretimine yönelik yatırımlara götürülmelidir.
- e. TZDK yönetiminde demokratik halk kooperatiflerinin, meslek kuruluşlarının ve tarım emekçilerinin söz sahibi olmaları sağlanmalı ve bu kuruluş Anayasa güvencesi altında özerk bir kuruluş olmalıdır.

Çıkacak kararname ile birlikte, uygulamada yukarıda belirttiğimiz önlemlerin de alınması, sorunun çözümü yolunda atılmış bir adım olacaktır.

Sayı :224

Tarih : 7.12.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 7.12.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "ÇIKARILMAK İSTENEN İŞ TEFTİŞ TUZUĞU ÜRÜN ANTI-DEMOKRATİK OLDUĞUNU, BU ANTI-DEMOKRATİK TUZUK YERİNE DEMOKRATİK ÜZLÜ YASAL DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASINI İSTEDİ" BASINA AYRICA TMMOB'NİN HAZIRLADIĞI "İŞ TEFTİŞ TUZUĞUNU İLEŞKİLERİN BİR TMMOB RAPORU DAĞITILDI.

Türkiye'de gelişebilen nüfusun onda birini kapsayabilecek SSK istatistiklerine göre son beş yıl içinde Türkiye'de 924.317 iş KAZASI 1.531 MESLEK HASTALIKI olayı gerçekleşmiş, bu olaylarda 5.588 işçi ölmüş, 14.702 işçi SÜREKLİ iş GÖRMEZ duruma gelmiştir. Gerçek rakamların bunların çok üstünde olduğu şüphesizdir.

Ülkemizde iş kazaları ve meslek hastalıklarının aşırı düzeyde indirilmesi için daha çok sayıda denetim yapabilecek İş Güvenliği Müfettişlerine ve yaptırım gücü olan yasalarla gerçekleştirilen, 1976 yılında İş Güvenliği Müfettişliği Kurumu¹ yasal dayanağı olan 174 sayılı yasanın yürürlükten kaldırılmıştır.

174 sayılı yasanın yürürlükten kaldırılması ile yasal dayanakta bulunmayan İş Güvenliği Müfettişliğinin ülkemiz koşullarına uygun, çalışan insanlarına en üst düzeyde hizmet götürebilecek yasal bir niteliğe kavuşturulması gerekmektedir. Çalışma Bakanlığının hazırlanmış olduğu "İŞ TEFTİŞ TUZUĞU" tasarısı İş Güvenliği Müfettişliği Kurumunu etkisizleştiren, yetersiz olan denetim de işlemiz duruma getirecek yanlış bir uygulamadır.

Çalışma Bakanlığının hazırlanmış olduğu İş Teftiş tüzüğü tasarısı;

- I-ANAYASAYA
- II-İdare hukuku ilkelerine;
- III-1 sayılı uluslararası çalışma sözleşmesine,
- IV-Yasalar a) İş yasanına, b) Çalışma Bakanlığı Kuruluş Görevleri Yasasına c) 657 sayılı Devlet Memurları Yasasına aykırıdır.

Yasalara aykırılığı açıkça ekteki TMMOB raporunda belirtilen tüzük tasarısının Çalışma Bakanlığı tarafından Deniyetaydan geri alınması ve öncelikle İş Güvenliği, İşçi Sağlığı kuruluşunun yasal bir dayanağı kavuşturulması ön koşuldur.

Günümüzde işçi sağlığı ve işgüvenliği alanında yapılan denetimler teknolojik gelişmelerden uzak, çağdaş güllünç ve yetersiz para cezalarından oluşmaktadır. Bu kısır çalışmalarla ülkemizde bulunan işyerlerinden ancak % 8'i denetlenebilmektedir.

Oysa ki çıkarılması istenilen tüzük tasarısında yetersiz olan denetimden bile tamamen ortadan kaldırılmaktadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetinin geliştirilmesi için yeterli olan yasalara etkinlik kazandırmalı gerekirse denetim alanında daha da **etkili** olabilecek yeni yasalar hazırlanmalıdır.

Ülkemizin ve tüm çalışanlarının geleceğini etkileyecek ve ANAYASAL bir zorunluluk olarak çıkartılması gereken yeni yasa alanları: sendikalar, tüm meslek odaları ve kuruluşları, demokratik kuruluşlar ve İş Güvenliği Müfettişliği kuruluşlarında çalışanların da görüşleri alınarak oluşturulmalıdır.

Sayı : 225
Ankara : 8.12.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 8.12.1978 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, İSDEMİR'DE ÇALIŞAN TMMOB ÜYESİ MAKİNA MÜHENDİSİ MUSTAFA ÖNİSPİR'İN AĞIR BİÇİMDE YARALANMASINA ZOL AÇAN FAŞİST SALDIRIYI KINADI. ÖZTÜRK, "İSDEMİR'DE SAĞLIKLI BİR ÜRETİM İÇİN, ÇALIŞANLARIN CAN GÜVENLİĞİ SAĞLANMALI, İSDEMİR FAŞİSTLERDEN ARINDIRILMALIDIR" DEDİ.

İskenderun Demir Çelik Tesislerinde yetkili Sendikemanın belirleme çalışmalarının yapıldığı bu günlerde; MC döneminde Tesislere yerleştirilen faşist çeteler saldırılarını yoğunlaştırmaktadırlar.

Daha önce Metalurji MÜh. Egret Kaçar'ı yaralayan, servis treninde 2 işçiyi öldüren faşist çeteler İSDEMİR'de çalışanlara korku yaymak ve yalınlık yaratmak amacıyla 6.11.1978 günü TMMOB Üyesi Makina Mühendisi İğ Mekinsleri Bölümü Müdür Yardımcısı Mustafa Önispir'i demir çubuklarla döverek komaya sokmuşlardır.

Saldırının sorumlusu olarak Abdürrahim Karakız, Mehmet Güder, Hasan Balta, İzzet Kıraç, Zeki Çaygün, Kazım Coşkun, Cemil Çerçi, Ziya Akdemir ve Sicil numarası 6545 olan Halil, Mehmet Okcu ve Hamit Kelle isimli kişiler

Aynı gün ve aynı saatlerde sigara içilmesinin dehi yasak olduğu Benzol Ünitesin'de tutuşturulmuş üstübu bulunmuştur. 5.11.1978 tarihli yüksek tirajlı bir gazetenin İSDEMİR'in "Sivas ve Malatya" ya benziyinceğini yazmasından bir gün sonra bu olayların ortaya çıkması düşündürüdü.

İSDEMİR'de üretimin artırılması yönünde girişimlerde bulunan yönetim, Üretimin artırmanın tek koşulunun statan yöneticilerin ve çalışanların can güvenliğini sağlamak, İSDEMİR'de bir çok kademe etkin olan faşist çeteleri temizlemekten geçtiğini görmek zorundadır.

"Saja ve Sola karşı" olma mantığıyla hareket eden, faşist katliat ve terörleri göz ardı ederek faşist örgüt ve yuvaların dağıtılması yeriki anti-demokratik yasa tasarıları hazırlayarak çalışanların örgütlenme özgürlüğünü kısıtlamak ve baskı altına almak istiyen siyasal iktidar, bu politikalarıyla faşist saldırganların ülkemizin her yerinde bu denli cüretkar olmalarını sağlayan bir ortam oluşturmaktadır.

Tüm faşist saldırı ve baskılara karşı İSDEMİR çalışanları bugüne dek yılmamış, mücadelelerini sürdürmüşlerdir. TMMOB, İSDEMİR çalışanlarının bu onurlu mücadelesinde üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

Sayı : 226
Ankara : 8.12.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ
NECDET BULUT'UN ÖLÜMÜ ÜZBRİNE BİR
AÇIKLAMA YAPTI.

Faşist çetelerin azgınca saldırıları sürmektedir. Her gün bir işçi, öğrenci, memur, Öğretim Üyesi faşist canilerin kurşunlarıyla can vermektedir.

Deha dün Orhan Yavuz'u, Bedrettin Cömert'i, Doğan Öz'u, Bedri Karafakioğlu'nu ve daha niceilerini alçakca katledenler, bir süre önce de Necdet Bulut'a, eşine ve çocuğuna alçakca saldırmışlardı.

Necdet Bulut tedavi edilmekte olduğu hastahane de bugün ölmüş ve bir çok faşist cinayet de olduğu gibi, bu cinayetin kimliği herkesce bilinen sorumluları ise yokalanmıştır.

Faşizm Ülkenin dört bir yanında yüreği emekçi halktan yana çarpan herkese saldırır, kitle katliamları düzenlerken, siyasi iktidar bu olaya karşı gözünü kapatmaktadır. Siyasi iktidar faşist katliamları görmemekte, "terör" var diyerek, faşist yuvaların dağıtılması, faşist katillerin bulunması yerine, emekçi helke yöncelik baskı tedbirlerini gündeme getirmektedir.

Faşist saldırılar ve katliamlar karşısında susmak ses çıkarmamak, faşizme teslim olmaktır.

Bu yüzden tüm demokratik güçlerin faşizme karşı tutarlı mücadeleler sürdürmeleri gerekmektedir. TMMOB bu mücadelede üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

Necdet Bulut'un enisi önünde saygı ile eğiliyoruz.

Ankara, 13.12.1978
Sayı :227

SEYDİŞEHİR'DE DÜZENLENEN 1. ULUSAL
ALÜMİNYUM SANAYİ KONGRESİ 14 ARALIK
1978'DE BAŞLIYOR.

TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen 1. Ulusal Alüminyum Sanayi Kongresi, 14 Aralık 1978'de Seydişehir'de başlayacak. Üç gün sürecek Kongre, Seydişehir Etibank Alüminyum Tesisleri Konferans Salonunda yapılacak.

Kongreye Seydişehir'de çalışan teknik elemanlar ve yöneticilerin yanı sıra, bazı bilim adamları da katılacak. Kongrenin gerçekleştirilmesinde TMMOB İşyeri Temsilciliği ve Metalurji Mühendisleri Odası Seydişehir Temsilciliğinin yanı sıra, Alüminyum Tesisleri Grup Başkanlığının katkıları oldu.

Bu Kongre TMMOB'nin Madensel Hammaddeler ve Yarımadenler alanındaki çalışmalarından biri Kongrede aşağıdaki konular ele alınacak.

- Hammadde ve Alüminyum Teknolojisi
- Alüminyum Üretiminde Enerji Sorunu
- Alüminyum Döküm ve Haddeler Teknolojisi
- Türkiye'de Alüminyum Üretimi ve Sorunları
- Türkiye'nin Gelecekteki Üretim Planlaması ve Üretim Politikasının İrdelenmesi
- Alüminyum Sektöründe Eğitim, İstihdam, Kalite, Standartizasyon ve Çevre Kirlenmesi Sorunları

Kongrede ortaya çıkacak bilgilerin yayınlanması ve TMMOB tarafından Seydişehir Dosyası konulu rapor düzenlenmesi planlanıyor.

17 ARALIK 1978

Sayı: 228

TMMOB'ne bağlı Maden Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Petrol Mühendisleri Odası ile D.S.İ. ve T.P.A.O. tarafından düzenlenen ve 18-20 Aralık günleri DSİ salonunda yapılacak "I. Bilimsel ve Teknik Sondaj Kongresi"ne ilişkin olarak TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK bir Basın toplantısı yapmıştır.

Basın toplantısı metni aynen şöyledir;

"Ülkemizdeki dışa bağımlı ekonomik yapının doğal sonucu olarak, her alanda olduğu gibi değişik amaçlarla yapılan sondaj çalışmalarında bir dizi yapısal sorunla karşı karşıya bulunmaktadır.

Sondaj çalışmaları, ön araştırmadan ve bilgi birikiminden sonra yapılması gerekirken, Ülkemizde yüzeysel çalışmaların sonucunda sondajlar yapılmaktadır. Bu durum maliyeti yüksek olan sondaj çalışmalarının sonuçsuz kalmasına neden olmaktadır. Araştırmaların sonuçsuz kalması Ülkemizdeki sondaj çalışmalarının ve sondaj makinelerinin yetersiz olduğunun öne sürülmesine ve çok ulusal tekellerin bu alandaki sömürüsünü artırmasına ortam hazırlanmaktadır. Böylece kendi kaynaklarımıza dayalı bir sondaj sanayiinin geliştirilmesi ve bu alanda teknoloji birikiminin sağlanması engellenmektedir. Yerli üretimin engellenmesiyle de yedek parça sıkıntısı çeken sondaj makineleri kullanılamaz durumda kalmaktadır.

Kamu kuruluşları tarafından yürütülen sondaj çalışmalarında kuruluşlar arasında koordinasyon bulunmaması kaynak ve zaman kaybına neden olmaktadır.

Ayrıca bugüne kadar sürdürülen sondaj çalışmalarında doğal kaynaklarımız yeterince değerlendirilmekte Ülkemiz ve Emekçi Halkımızın çıkarları yönünde bir politika sürdürülmemektedir.

1948 yılından günümüze kadar Hasaçelesi Demir Cevheri yataklarının değerlendirilmesi saptanamazken, kaynak ve hammadde sorunlarının çözümü için kamu kuruluşları eli ile yapılan sondajlarla özel kesime hizmet götürülmektedir.

Mühendislik hizmetlerinde sondajın yeri ülkemizde yeterince anlaşılmamıştır. Bugün büyük binaların yapımında sondaj etüdleri yeterince yapılmamaktadır. Büyük proje ve yatırımlarda ise yapılan sondaj çalışmaları yüzeysel ve yetersiz bir düzeyde alındığı için, çözülmesi milyarlarca liralık fonlar gerektiren sorunlar ortaya çıkmaktadır. Keban buman en belirgin örnekleridir. Ayrıca deprem bölgelerinde yapılacak olan sondaj çalışmalarının gözardı edilmeside ileride büyük felaketlere neden olabilecektir.

Sondaj kar, yağmur, gece gündüz tasımada her türlü zor koşullar altında sürdürülen bir çalışmadır. Bu nitelikteki bir çalışmaya sürdüren sondaj personeli (kol emekçisi, yardımcı teknik eleman ve teknik eleman) hiç bir zaman katlandığı sıkıntı ve güçlüklerin karşılığını alamamaktadır.

Ayrıca personele verilen eğitim yetersiz, çağdaş düzeyin altında ve üretinden kopuk olmaktadır. Yetki ve sorumluluk anarjisinden kaynaklanan neslek güvenizminin köruklenmesi ise çalışanlar arasına suni ayrılıklar sokmaktadır. Tüm bu nedenler ise sondaj çalışmalarının verimini azaltmaktadır.

Sondaj çalışmalarına alanında Birliğimize bağlı Maden, Jeoloji ve Petrol Mühendisleri Odalarının da düzenleme çalışmalarına katıldığı ve Türkiyede ilk defa düzenlenen bu kongresin, bu alandaki sorunların çözümü için ileri adımlar atmasını, tüm yerbilimci emekçilerin kongre çalışmalarına sorunların çözümü yolunda katkı koymalarını dileriz..

Sayı : 229
Ankara : 19.12.1978

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ'NE BAĞLI ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN ADANA BÖLGE ŞUBE BAŞKANI, Y. ZİRAAT MÜHENDİSİ AKIN ÖZDEMİR, DÜN FAŞİST ÇETECİLER TARAFINDAN KATLEDİLDİ.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN, ADANA'YA HAREKETİNDEN ÖNCE YAPTIĞI AÇIKLAMADA:

"AKIN ÖZDEMİR, TMMOB MÜCADELESİNİN EN ÖN SAFINDA YER TUTTUĞU EMMEKÇİ HALKININ ÇIKARLARINI SAVUNDUĞU İÇİN; EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI BİLİNÇLİ VE KARARLI BİR MÜCADELE SÜRDÜRDÜĞÜ İÇİN FAŞİST ÇETELER TARAFINDAN KATLEDİLDİ.

AKIN ÖZDEMİR FAŞİST SALDIRI VE BASKILARA KARŞI GÖĞÜS GEREN BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMARDAN BİRİYDİ. ÖRGÜTÜMÜZE VE ONUN DEĞERLİ BİR YÖNETİCİSİ OLAN AKIN ÖZDEMİR'E YONELTİLEN BU SALDIRI MÜCADELEMİZİ ENGELLEMİYECEK AKSİNE GÜÇLENDİRECEKTİR. DİĞERLERİ GİBİ BU KATLİAMIN HESABI DA MUTİAKA SORULACAKTIR" DEDİ.

Açıklama metni aynı şekilde şöyledir :

"Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Ziraat Mühendisleri Odasının Adana Bölge Şube Başkanı ve ADAKOBİRLİK Genel Müdürü Y. Ziraat Mühendisi Akın Özdemir, dün işinden çıktığı sırada faşist çeteciler tarafından katledildi.

Faşist çeteler emekli halka karşı saldırılarına günden güne artırmaktadırlar. Sokakta yürüyen kurgunlamakta yolda gidene katletmekte, işyerlerini ve evleri bombalamaktadırlar. Tüm emekçilerle birlikte faşizme ve emperyalizme karşı mücadele eden ilerici, demokrat, yurtsever, devrimci mühendis ve mimarlar da bu saldırılara hedef olmaktadır. İşyerlerinde faşistlerce dövülmekte, işkence edilmekte, emirlerine uzerlerine çeşitli baskılar uygulanmakta, işten atılmakta, sürdürmektedirler.

Bu faşist baskı ve saldırılara göğüs geren binlerce mühendis ve mimardan biri olan Akın Özdemir, TMMOB'nin mücadelesinin en ön safında yer tuttuğu, emekli halkın çıkarlarına savunduğu, emperyalizme ve faşizme karşı bilinçli ve kararlı bir mücadele sürdürdüğü için tıpkı daha önce katledilen Hatice Alankuş, İlker Akman, Hasan Basri Temizalp, Horun Karadeniz, Zeki Erginbay, Erhan Bitlisli, Fevzi Asırcı, Kenan Öztürk, İbrahim Özsoy, Ferit Akum, Bedri Karafakioğlu ve Necdet Bulut gibi faşist çeteler tarafından katledildi.

Emekli halk güçlerine karşı bütün bu saldırılar sürerken halen sağ-sol çatışmasından, enerjiden, bahsedilmekte, emekli halkın mücadele ve örgütlenme güçlüğüne engelleyici, onların bu saldırılar karşısında savunmasız, elleri kolları bağlı durumda bir kısım çeşitli çabalar sürdürülmektedir. Tüm bu saldırıların kaynaklandığı faşist odaklar kamucuyu önünde deşifre olduğu halde bu saldırıların kaynaklarını en kör gözler bile görebildikleri halde bunun üzerine gidilmekte, faşist odaklara dağıtılması için çaba harcanmaktadır.

Emekli halkımız bu faşist saldırılar karşısında direnecek ve faşist odaklarının dağıtılması, faşist katillerden hesap sorulması için mücadele edecektir. Örgütümüze ve onun değerli bir yöneticisi olan Akın Özdemir'e yöneltilen bu saldırı mücadelemizi engellenmeyecek, aksine güçlendirecektir. Fabrikalarda, işyerlerinde, mühendis ve mimarların tüm çalışanlarla omuz omuz mücadelesini sürülecektir. Diğerleri gibi bu katliamın da hesabı mutlaka sorulacaktır."

Sayı : 230
Ankara : 20.12.1978

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA FAŞİST KATİLLER TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN AKIN ÖZDEMİR VE DİĞER TMMOB ÜYELERİNİN ANISINA İŞYERLERİNDE, FABRİKALARDA VE TÜM ÜRETİM BİRİMLERİNDE PERŞEMBE GÜNÜ SAAT 10.30'DAN - 11.30'A KADAR TMMOB ÜYELERİNİN ANMA TOPLANTILARI DÜZENLEDİĞİNİ AÇIKLADI.

Açıklama metni aynen şöyledir :

"Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Başkanı Akın Özdemir'in faşist katiller tarafından öldürülmesi üzerine, arkadaşımızın yaşamı boyunca emperyalizme ve faşizme karşı sürdürdüğü mücadelesinin ve mücadelede hayatlarını kaybeden tüm Üyelerimiz ve emekçilerin anılarına işyerlerinde, fabrikalarda ve tüm Üretim birimlerinde 21.12.1978 Perşembe günü saat 10.30'dan 11.30'a kadar faşist baskı ve cinayetlere karşı tepkimizi dile getirmek amacıyla TMMOB Üyeleri toplantılar düzenliyeceklerdir."

Sayı #231

Tarih: 2.1.1979

TMMOB YÖNETİM KURULU SON GELİŞMELERİ DEĞERLENDİREREK-BAŞKAN TEOMAN ÖZTÜRK'ÜN BİR AÇIKLAMA YAPMASINA KARAR VERDİ.

ÖZTÜRK KAPTIĞI AÇIKLAMADA: "VAADETTİKLERİ TAM TERSİNE UYGULAMALARDA BULUNAN CHP'NİN EMEKÇİ HALKIMIZ VE OKUN BİR PARÇASI OLAN MÜHENDİS VE MİMARLAR TARAFINDAN HER KOŞUL İZLENİLECEĞİ VE EMEKÇİ HALK ÇIKARLARINA AYKUR HER GİRİŞİMİ KARŞI TUTARLI MÜCADELELERİN GELİŞTİRİLECEĞİ AÇIKTIR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

"Ülkemiz yıllardır bir yandan egemen sınıfların tüm emekçi kitlelere karşı kavuran sömürüleri ve buna karşı direnenleri susturmak, sindirmek için düzenledikleri faşist saldırı ve cinayetleri;öte yandan sömürü,baskı ve zulme karşı gelen ve bunları kırmak isteyen emekçi kitlelerin giderek/mücadeleleri yaşanmaktadır.

Emekçi kitlelerin tutarlı mücadelelerinden de yararlanarak işbaşına gelen CHP ağırlıklı hükümet emekçi halkın değil, egemen sınıfların çıkarına geliştirdiği ve uyguladığı politikaları bugüne gelinceye kadar önemli bir etken olmuştur.

İMF, Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşların istemlerine uyularak emekçi halkın üzerindeki sömürü arttırılıp, geniş halk kitleleri daha düşük ücretlerle daha kötü yaşam koşullarına itilirken: faşist saldırılar, cinayetler atbaşı ve artan bir hızla süregelmiştir.

CHP ağırlıklı Hükümetin Kurulmasından bu yana; ele geçirmiş /bir çok mevzii emekçi halkın mücadelesi sonucunda yitirmeye başlayan,Devlet içinde yarattıkları olanakları kendi gelişmeleri doğrultusunda kullansaları sınırlanan faşist güçler, cenice sabotajlar düzenleyerek ve bombalayarak sistemleri bir saldırıya girmişlerdir.Önce Malatya'da kulları, evleri, demokrasi /kuruluşları, kahvehaneleri kurgunlayarak ve bombalayarak sistemleri bir saldırıya girmişlerdir.Önce Malatya'da daha sonra Sivas ve Elazığ 'da mezhep ayrılıklarını körükleyerek tertipli kitle katliamlarına girişmişlerdir.Son olarak Kahramanmaraş'ta da benzer planlı saldırılar sonucu vahşet dolu bir kitle katliamı sahneye konulmuş;insanlarımız kurşuna dizilmiş, linç edilmiş,yokları ana karnındaki bebeler katledilmiştir.Bu olaylar Hitler ve Franko faşizmi dönemlerinde uygulanan katliamların,Endonezya'da gerçekleştirilen büyük katliamın bir benzeridir.Bu olaylar faşistlerin kendilerinden olmayan herkesi;işçileri,köylüleri,aydınları ve çocukları nasıl yok ettiğini gösteren kanlı görüntülerdir.

CHP ağırlıklı Hükümet bir yıllık dönem içinde;sömürüye karşı hiçbir önlem almamış,aksine sömürüyü arttıran girişimlerde bulunulmuş; buna karşı dikilen halka yöneltilen faşist saldırılara karşı durmamış,faşist odakların üstüne gitmemiş ve onlardan hesap sormamış; gerçekleri gözardı ederek faşist güçlerin saldırı ve cinayetlerini yoğunlaşmasına neden olmuştur.

Öde yandan kendi varlık nedeni olan emekçi halk üzerine yeni baskı getirecek çabalarında giren bu Hükümet,Meclislerin gündemine anti-demokratik yasa tasarılarını getirerek;adafına bir kez daha belgelendi.

Hükümet olmadan önce faşistlerden hesap soracağını söyleyerek ve sonradan bunu unutup, emekçi halkın en düşmanı faşistlerle ilerici demokrat, devrimcileri bir tutup denge politikası izleyerek; faşist güçlerin istemlerini uygulama zorunda kalarak bu güne gelen CHP bğir-
fakir Hükümet:

. Yoğunlaşan faşist saldırıya ve sömürüye karşı mücadelelerin geliştiği,

. Yeni toplu sözleşmelerin geldiği, emekçilerin ekonomik ve demokrat haklarını daha güçlü bir biçimde savunacakları bir dönemde,

13 İlde Sıkıyönetim uygulama kararı olmuştur.

Sıkıyönetim uygulamalarının "sağa'da ,sola'da karşıyız" montajı ile gerçeklerin gözardı edilerek sürdürüleceği ise Meclis konuşmalarından anlaşılmaktadır.

Şimdiye dek bir yandan saldırarak, öte yandan Sıkıyönetim isteyerek planlarını uygulayan faşist güçler, şimdi 13 ilde değil; sömürü, baskı ve zulme karşı toplumsal muhalefetin geliştiği tüm illerde Sıkıyönetim isteklerini yinelenmekte, bu amaçla tertiplerini sürdürerek Sıkıyönetim ilan edilmeyen yörelerde cinayet ve kitle katliamlarını yaygınlaştırmaya çalışmaktadırlar .

Tüm emekçiler üzerindeki sömürü ve baskıların giderek arttırılmaya çalışıldığı ülkemizde, geçmişteki Sıkıyönetim Uygulamalarına bakıldığında:

- . İlerici Demokrat, Devrimci kişi ve kuruluşların baskı altına alındığı, susturulmaya, sindirilmeye çalışıldığına,
- . Gerici baskı yasalarının getirilmesi ile geniş kitlelerin demokratik haklarının yok edildiğine ,
- . Egemen azınlığın emekçi kitleler üzerindeki sömürü ve baskısının daha da arttırıldığına

Görmekteyiz.

Geçmişteki uygulamalara bakıldığında ve bugün faşist güçlerin istemleri değerlendirildiğinde, görülmektedirki; yapılabilecek en küçük tutarsızlıklar hem emekçi halk hemde CHP'de giderilmesi zor büyük yaralar açacaktır.

Bugün Tüm emekçi halkın yaşadığı durum onun bir parçası olan biz mühendis ve mimarları da yoğun bir biçimde ilgilendirmektedir. Aldığı ücretin yarısından çoğunu ev kirasına veren , her geçen gün daha çok geçim sıkıntısına düşen üyelerimiz grevli toplu sözleşmeli sendikali haklardan yoksun bulunmaktadır. TMMOB ve üyeleri yoğun baskı ve saldırılara hedef olmaktadır.

Sömürü ve baskılara hedef olan mühendis ve mimarlar ve onların örgütü TMMOB tüm sorunların üstesinden sömürü, baskı ve zulme karşı örgütlü ve tutarlı mücadelelerle gelinebileceğine, Sıkıyönetim uygulamaları ile sorunların çözülmeceğine inanmaktadır.

Vaad ettiklerinin tam tersine uygulamalarda bulunan CHP'nin emekçi halkımız ve onun bir parçası olan mühendis ve mimarlar tarafından her koşulda izleneceği ve emekçi halk çıkarlarına aykırı her girişim karşı tutarlı mücadelelerin geliştirileceği açıktır.

İlerici Demokrat, Devrimci Mühendis ve Mimarlar ve onların örgütü TMMOB, tüm emekçi halkla birlikte ve onun bir parçası olarak , kendi olanında, bu dönemde de :

- . Elde edilen hakların korunması ve yeni haklar kazanılması,
 - . Örgütlerimize yönelik baskı ve saldırılara karşı direnilmesi,
 - . Bağımsızlık-demokrasi mücadelesinin geliştirilerek sürdürülmesi,
- Yolundaki görevlerini güçlendirerek yerine getireceklerdir.

TMMOB ve üyeleri , egemen güçlere ve onların her türlü uygulamalarını karşı yıllardır sürdürülen mücadelelere katabildiklerini, bu dönemde de, güçlendirerek katacaklardır.

Daha kötü gelişimlere çağırı yapılan bugünlerde ve daha zor da olan önümüzdeki günlerde; işyerlerimizde , çevremizde, Üretim birimlerinde yani hayatın her alanında bugüne kadar sürdürdüğümüz mücadeleyi eksiltmeden sürdürmek en temel görevimizdir.

Bugünlerde bağliayacak olan Genel Kurullarımızda bu yolda önemli platformlar oluşturacaktır.

Tüm ilerici, demokrat, devrimci güçlerin ve onların ayrılmaz bir parçası olan bizlerin sömürü, baskı ve zulme karşı yılmadan, bunalmadan, her zaman daha duyarlı ve tutarlı mücadeleler vereceklerine ve bu mücadelelerin aydınlık geleceği yakınlaştıracığına inanıyoruz.

Komşuyunu duyuruyoruz.

Sayı : 232
Ankara : 3.1.1979

TMMOB BAŞLANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "DİSK'İN 11 OCAK 1979 CUMA GÜNÜ SAAT 11.00'DE FAŞİST SALDIRI VE KATLIAMLARA KARŞI YAPACAĞI 5 DAKIKALIK SAYGI DURUŞUNA TÜM MÜHENDİS VE MİMARLARIN KATILACAKLARINI AÇIKLADI."

Açıklamanın metni şöyledir :

"Emekçi halkımızın demokratik mücadelesini kan ve terör ile bastırmayı amaçlayan egemen azınlık ve onun meşası faşist çeteler; aylardır Ülkemizin her yerinde ilericileri demokratları öldürmekte, kitle katliamlarına girişmektedirler.

Son olarak Kahramanmaraş'ta uygulamaya konulan bu senaryo yüzlerce emekçinin ölmesine ve yaralanmasına neden olmuştur.

Bilindiği gibi DİSK tarafından faşist saldırı ve katliamlarda ve özellikle Kahramanmaraş katliamında hayatlarını kaybeden yurtseverleri anmak için 5 Ocak 1979 Cuma günü saat 11.00'de 5 dakikalık saygı duruşunda bulunulerek faşist saldırıların lanetlenmesi istenmiştir.

TMMOB olarak faşist saldırı ve katliamları sembolik bir anlamda lanetleyen 5 dakikalık saygı duruşunu desteklediğimizi; ancak önümüzdeki günlerin Demokratik güçlere ve emekçi halkımıza daha önemli görevler yükleyeceğini belirtiriz.

Tüm mühendis ve mimarların yapılan çağrıya uyarak 5 Ocak 1979 günü saat 11.00'de beş dakikalık saygı duruşunda bulunacaklarını ve faşisti lanetleyeceklerini kamuoyuna duyururuz."

Sayı : 233
Tarih : 6.1.1979

TMMOB'İN 1979 BÜTÇESİNİN MEMUR ÜCRETLE-
RİYLE İLGİLİ HÜKÜMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLE-
RİNİ BASINA AÇIKLAYAN TMMOB BAŞKANI
TEOMAN ÖZTÜRK "EN AZ MEMUR ÜCRETİNİN
10.000.-'A OLMASI GEREKLİDİR" DEDI.
KONUyla İLGİLİ OLARAK HAZIRLANAN TMMOB
RAPORU BASINA, HÜKÜMET ÜYELERİNE, PARLA-
MENTERLERNE DAĞITILDI.

Memurlara sendika hakkı tanınmadığı ülkemizde, 1 milyondan fazla kamu çalışanının ücretleri her yıl Parlamentoda Bütçe Yansıması belirlenmektedir. Bugüne değin memurların ücretleri ve katsayı, her defasında olması gerekenin çok altında ve yetersiz düzeyde belirlenmiş, mühendisler, mimarlar, öğretmenler, sağlıkçılar vb. kamu çalışanları yoksulluğa mahkum edilmiştir. DPT'ye göre 1976'da katsayının 17 olarak belirlenmesi gerekliydi. Oysa, fiyatlar 1976'dan bu yana % 100 artış göstermiş olup, 1978'de 14 olan katsayının 1978'de de sabit tutulacağı hükümet üyeleriince söylenmektedir.

TMMOB mühendis ve mimarlarında bir parçası olduğu kamu çalışanlarının ücret sorununa katsayı düzeni içinde çözüm getirmesinin mümkün olmadığını, tüm çalışanların "TOPLU-SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR" kavuşmasının zorunlu olduğunu bugüne dek vurgulamış ve sendikal haklar için mücadeleyi sürdürmüştür. TMMOB, sendikal haklar için mücadele sürecinde, mevzuat yasal çerçeveden (657 sayılı Yasa ve diğer ilgili mevzuat) kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşlerini açıklamayı da, bir görev bilmektedir. Bu açıdan, 1979 Bütçesinin TMMOB'de görüldüğü gününlerde, Bütçenin ücretlerle ve sosyal haklarla ilgili maddelerine ilişkin görüşlerini kamuoyuna açıklamaktadır.

ÖNERİLER

1. Doğum Yardımı 500 ₺. olmalıdır.
2. Yakacak Yardımı 1. - 3. dereceler için 1500 ₺/ay
4. - 15. dereceler için 2000 ₺/ay olmalıdır.
3. Aile Yardımı :
 - Çalışmayan eş için 1500 ₺/ay
 - Okul öncesi çocuklar için 250 ₺/ay
 - İlköğretimdeki çocuklar için 500 ₺/ay
 - Ortaöğretimdeki çocuklar için 1000 ₺/ay
 - Yükseköğretimdeki çocuklar için 2000 ₺/ay olmalıdır.
4. Yiyecek Yardımı, tüm memurlar için 1500 ₺/ay olmalıdır.
5. Lüks konut yapımında vazgeçilmeli, devletce yaptırılacak konutlar çalışanlara düşük kiralarla kiralanmalı, bu amaçla Bütçeye gerekli bütçe konulmalıdır.

6. Mahruriyet Yeri Ödeneğinin uygulama alanı genişletilmeli, 8denek 3000 ₺./ay olarak 8denmeli, belediye sınırları dışında çantiye, işletme, maden vb. tesislerde çalışanlara, tesisin yerinin mahruriyet yeri olup olmadığına bakılmaksızın, 8denek verilmelidir.
7. Fazla mesai ücretleri sigortalılarda olduğu gibi saatlik ücrette hafta içi günlerde % 100, resmi tatil günlerinde % 200 oranında eklenecek olmalıdır.
8. Giyecek yardımı standartlaştırılmalı, 8denmeler nakten yapılmalıdır.
9. Harcırahlar 300 ₺./gün olarak belirlenmelidir.
10. Yeni Ödene uygulamadaki aksaklıklar, TMMOB Ünerileri doğrultusunda giderilmeli, yeni 8denec tutarları % 100 arttırılmalı, yeni 8denec katsayısı ile maaş katsayısı arasında bir bağlantı kurulmalıdır.
11. MİYAK kesintileri son bulmalı, yapılan kesintiler faiziyle birlikte iade edilmelidir.
12. Keside çalışan mühendis-mimarların TMMOB 8dentileri, avukatlarda olduğu gibi Bütçe'den karşılanmalıdır.

SONUÇ :

HAZIR PARALİLİĞİNİN YILDA % 50'Yİ AŞAN, % 100'E YAKLAŞAN ORANLARDA ARTTIĞI ÜZLEMİZDE, MEMURLARIN ÜCRETLENNİN SON DERECE YETERSİZ OLDUĞU AÇIKTIR. TMMOB OLARAK, SORUNA MEVCUT KATSAYI DÜZEİNİ İÇİNDE ÇÖZÜM BULUNAMAYACAĞINA VE ÇÖZÜM YOLUNUN TÜM SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARININ "TOPLU SOZLEŞMELİ ÇEVRE SENDİKAL HAKLARIN" KAVUŞMASINDAN GEÇTİĞİNİ VURGULUYORUZ.

HİZLER, MÜHENDİSLER, MİMARLAR VE ONLARIN ÖRGÜTÜ OLARAK BU HAKKI ELDE ETME MUCADELEMİZİ SÜRDÜRÜKÇEN, BU AŞAMADA, MEVCUT KOŞULLARI DEĞERLENDİRİYOR VE ÇALIŞANLARIN ASGARİ GELİRİNİN AYDA NET 10.000.- ₺. OLMA GEREĞİNİN ALTINI ÇİZEMEKTE YARAR GÖRÜYÖRÜZ. BU AÇIDAN DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE; YASALARDA YER ALDIĞI HALDE UYGULANMAYAN VEYA YETERSİZ DÜZEYDE UYGULANAN SOSYAL HAKLARIN ÖZENDİĞİLİZ BİÇİMDE UYGULANMASININ, MEMURLARA YETERLİ SAYIDA KADRONUN BÜTÇEDE YER ALMASININ, ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNİN ASGARİ ÜCRET DÜZEYİNE ÇIKARILMASININ VE KATSAYININ TÜM BU UYGULANMALARLA, BİRLİKTE ELE ALINARAK EN AZ MEMUR MAAŞININ NET 10.000 DÜZEYİNE GETİRECEK DÜZEYDE SAPTANMASININ ZORUNLU OLDUĞUNU BELİRTİRİZ.

Sayı : 234

Tarih : 9.1.1979

T.M.M.O.B. Genel Başkanı Teoman ÖZTÜRK
Basına Yaptığı Açıklamada "I. Ulusal Demiryolu
Kongresi Hazırlık Kurulu Çalışmalarında ki
Anti-Demokratik Tutum ve Birliğimize Karşı
T.M.M.O.B.'nin Kongre'den Çekildiğini Belirtti.

Açıklama metni aynen şöyledir

"Yıllardır Ülke ve emekçi halkımızın çıkarlarını savunma ve kendi alanlarında yüklenikleri görevleri yerine getiren T.M.M.O.B. ve 18 Odası ; Ulaştırma sektörü alanında kitle taşınabilirliğini geliştirmeye yönelik, emperyalist tekelere olan bağımlılığı azaltıcı her türlü çalışmaya destek olmuş ve katılmıştır.

Bu desteğin bir parçası olarak "I. Ulusal Demiryolu Kongresi" Hazırlık Kurulu çalışmalarına T.M.M.O.B. adına İnşaat Mühendisleri Odası'nca katılmıştır.

Ancak, Hazırlık Kurulu çalışmalarında illenen anti-demokratik tutum ve uygulamalara karşı T.M.M.O.B. Hazırlık Kurulu çalışmalarından çekilmiş ve T.M.M.O.B. adına verilen bildirileri kongreye sunmamaya karar vermiştir.

Hazırlık Kurulunda illenen anti-demokratik tutum ve tavırlar ile T.M.M.O.B.'nin kongreden çekilme gerekçeleri ise ilişikteki yazı ile kamu oyuna açıklanmıştır."

Sayı : 235
Tarih : 8 Şubat 1979

TMMOB İLGİLİLERE VE PARLAMENTERLERE
BİR AÇIK MEKTUP GÖNDEREREK MECLİSTE
GÖRÜŞÜLMÜŞ OLAN VERGİ YASA DEĞİŞİK-
LİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİ
AÇIKLADI.

Açık mektup metni aynen şöyledir.

Vergi yasalarında değişiklikler öngören yasa değişiklikleri TBMM gün-
deminde. Ülkemizdeki vergilendirme politikasının en büyük yükünü
Ücretlilerden başka hiç bir geliri olmayan işçi, memur, öğretmen, teknik
eleman vb. emekçiler çekerken, tarım, ticaret ve sanayi burjuvazisi
her yıl milyarlarla ölçülen tutarlarla vergi kaçırmaktadır. Getiri-
len vergi değişiklikleri ücretliler lehine önemli değişiklikler
getirmediği gibi, son olarak TBMM Plan Komisyonunda olumsuz değişik-
liklere uğramıştır.

Türkiye'de 70.000'i aşkın mühendis ve mimarın Anayasal ve yetkili
örgütü TMMOB ekonomik-demokratik mücadelede güçlü bir araç olan
"TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR" için mücadelesini güç-
lendirerek sürdürürken, gündemde olan değişikliklere ilişkin görüş
ve önerilerini de TBMM Üyelerine ve kamuoyuna duyurmaya görev bil-
mektedir.

VERGİ YASA DEĞİŞİKLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER:

1. Öngörülen bir değişiklik ile Asgari Geçim İndirimi Ücretliler için
özel indirim olarak 2850 TL.'ye yükseltilmekte, buna 150 TL. genel
indirim eklenerek indirim tutarı 3000 TL.'ye ulaşmaktadır. Ancak,
bu indirim ailenin yalnızca reisine uygulanmakta, çalışan eş ve
çocuklar için indirim tutarı 1500 TL. olarak belirlenmektedir.

İndirim tutarlarına maktu olarak belirlenmek sakıncalıdır. Enflas-
yonun %50 oranında seyrettiği ülkemizde, yükseltilen vergi indiri-
minden doğacak ücret artışları kısa bir süre de etkisizleşecektir.

isc
Vergi yasalarında değişiklik yapmanın güçlüğü/ açıktır. Bu nedenle,
indirim tutarlarına maktu olarak belirlenmek yerine tabii olarak
asgari ücrete eşitlenmeli, asgari ücretin her yükselişinde indirim
tutarları da otomatikman yükseltilecek, asgari ücretin vergi dışı
kılması sağlanmalıdır.

Asgari Geçim İndirimi yalnızca Ücretlilere uygulanmalıdır.

Ailenin ve toplumun çalışan bireyleri arasında ayrıcalık yaratan
eş reisine yüksek, çalışan ve çocuklara düşük indirim biçimindeki
aksak düzenleme değiştirilmeli, indirim tutarları asgari ücret dü-
zünde tüm ücretliler için aynı olmalıdır.

Yürürlükteki, verginin vergiden düşülmesi uygulaması terk edilmeli,
indirim tutarı maktu olarak düşülerek kalan tutar vergilendirilmelidir.

2. Ücret dışı ödemelerin vergilendirilmesinde, mevcut uygulamada yan ödeme vb. ücretle eklenerek vergilendirilmekle böylece yükselen matrahlar vergi oranlarını ve tutarlarını da yükseltmektedir. Oysa, tüm gelirler ücret dışında vergilendirilmeli, izlenecek esas maktu değerler koymaksızın, asgari ücretle bağlantılı biçimde geliştirilmelidir. Önerimiz, yürürlükteki asgari ücretin 8 katına kadar olan ücret dışı ödemelerin ayrı vergilendirilmesi, bu sınırı aşan tutarlardan fark miktarını ücretle eklenerek vergilendirilmesidir.
3. Kıdem tazminatının vergilendirilmesinde kıdem tazminatına esas olan ücretin 24 kata hiç bir sınırlama olmaksızın, kesinkes vergi dışı bırakılmalıdır. Bu konuda getirilen değişiklikler, ücretliler aleyhine yorumlanabilecek belirsiz ifadeler içermemeli, belirgin olmalıdır.
4. Tarım, ticaret ve sanayi burjuvazisine serbest meslek mensuplarına tanınan ayrıcalıklar ücretlilere de tanımalıdır. Bu kesimler üzerinde vergi denetimi yoğunlaştırılmalıdır.
5. Vergi hadleri ücretliler lehine değiştirilmelidir.
6. Yeraltında çalışanların tüm ücret ve ücret dışı ödemeleri vergi dışı bırakılmalıdır. Kuşkusuz, gündemde olan değişiklikler ücretliler üzerindeki vergi yükünü ortadan kaldırmayacaktır. Ancak, getirilen değişikliklerin etkileri yararına olabileceği, yukarıda belirtilen önerilerimizin gerçekleştirilmesiyle olansızdır.

Sayı : 236

Tarih: 15 Şubat 1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK ANTI-DEMOKRATİK BASKI ve UYGULAMALARLA KARŞI KARŞIYA KALAN VE TPAO'DAN AYRILMAK ZORUNDA BIRAKILAN TEKNİK ELEMANLARLA İLGİLİ OLARAK BASINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama Metni aynen Şöyledir.

"Uygulanan çarpık kapitalist sistemin bir sonucu olarak ülkemiz yıllardır süre gelen bir enerji yetersizliği ile karşı karşıya bulunmaktadır. Enerjinin temel olarak Ülke kaynaklarına bağlı olarak sağlanması gerekirken, bugüne kadar uluslararası tekelin istemine uygun bir biçimde petrol ithaline dayanan uygulamalar temel alınmıştır.

Bu uygulamaların sonucu olarak emekçi halkımızın temel gereksinimleri karşılanamazken son yıllarda milyarlarca dolar tutarındaki döviz sadece petrol ithalatı için ayrılmakta yönetimler ise sürekli olarak petrol açığını kapatmak için dış ülkelerde koşuşturmak zorunda kalmaktadır. Genel olarak ülkemizin bu alandaki durumu böyle iken Ulusal Petrol Politikasını yürütmekle yükümlü olan T.P.A.O.'da neler yaşanmaktadır.

Bilindiği gibi 1976 yılında, MC döneminde, mevcut Petrol ve Sondaj kulelerinin yaklaşık 2 misli artırılmasına karar verilmiş ve kule ithaline başlanmıştır.

Arama Sondaj çalışmalarına ayrılan fonlarda artış olmaması ve bu çalışmaları yürütecek olan petrol mühendislerinin, jeofizikçilerin ve jeologların mevcut çalışan kuleler için bile yetersiz sayıda olmalarından dolayı ithal edilen kuleler parklarda çürümeye terk edilmiştir.

Öte yandan mevcut çalışan kulelerin bir kısmı ise malzeme, döviz ve personel yetersizliğinden dolayı çalışmaz duruma getirilmiştir. Kule ithalatı bir yandan bazı kişilerin büyük miktarlarda çıkar sağlanmasını getirirken, öte yandan çalıştırılmakta olan kulelerin döviz gereksinimlerini kısıtladığından dolayı birer birer durmasına da neden olmuş, 1978 sondaj programı ancak %30 dolaylarında gerçekleştirilmiştir.

Ülke ve emekçi halkımızın çıkarlarına ters düşen bu uygulamalara paralel olarak T.P.A.O.'da devrimci, ilerici, demokrat Teknik Personel Üzerinde MC dönemlerindeki benzer çeşitli baskı yöntemleri sürdürülmektedir. Özellikle Batman Bölge Müdürlüğüne MC döneminde yerleştirilen faşist militanlar etkinliklerini sürdürürken, faşizm ve gericiliğe karşı mücadele vermekte olan üyelerimiz, bölgenin yeni yöneticileri tarafından çeşitli yollarla Batman'dan uzaklaştırılmak istenmektedir.

En az 8-10 senelik deneyimleri ve bilgi birikimleri olan bir çok Petrol Mühendisi jeofizikçi ve jeolog bu uygulamalar sonucunda T.P.A.O'dan ayrılmak zorunda kalmışlardır ve halen de ayrılmaktadırlar.

Petrol arama ve Sondaj çalışmalarının deneyimsiz personel ile yürütüleceğinin bilinmesine karşın ilgililer bu ayrılmalara seyirci kalmakta, ayrılmak isteyen personelin sorunlarını çözücü hiç bir girişimde bulunmamaktadırlar.Önümüzdeki yıllarda giderek artan petrol gereksinimimizi karşılayabilmek için Ülke kaynaklarına ve emekçi halkın çıkarlarına yönelik bir çalışma yürütülmesi gerekirken Jeofizikçi, Jeolog ve Petrol Mühendislerinin anti-demokratik baskılarla T.P.A.O dan ayrılmak zorunda bırakılması bu çalışmaların büyük ölçüde aksamasına ve Petrol Üretiminin düşmesine neden olacaktır.

Lübya ve Cezayir'de çalıştırılmak üzere Ülkemizden Petrol Müh.Jeofizikçi, ve Jeolog talep edildiği bilinmektedir.Bugünlerde Cezayir'den bir heyetin gelerek siraya girmiş bulunan çok sayıda teknik eleman ile görüşme yapması beklenmektedir.

İlgililerin anti-demokratik ve ekonomik baskıları ortadan kalkmadığı takdirde,TPAO da çalışan teknik elemanlar Ülke ve emekçi halkımızın çıkarları yönünde kullanmak istedikleri bilgi,beceri ve emeklerini yurttaşında hayata geçirmek zorunda kalacaklardır.

Ülkemizin ve Hıyellerimizin çıkarlarının emekçi halkımızın çıkarlarından ayrılmayacağı gerçeğinden hareket eden TMMOB Petrol alanında diğer bağımlılığın azaltılması ve giderilmesi ve Hıyellerimizin bilgi ve becerilerinin Sagürec gelişmesinin sağlanması için teknik elemanların üzerindeki bütün anti-demokratik ve ekonomik baskıların kaldırılmasını ve ekonomik-demokratik haklarımızın eksiksiz verilmesini istemektedir.

Sayı :237

Tarih:23 Şubat 1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK TÖB-DER'İN ARANMASI VE BAZI YÖNETİCİLERİN GÖZALTINA ALINMASIYLA İLGİLİ OLARAK BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'E BİR MEKTUP GÖNDERDİ. MEKTUBUN METNİ ŞÖyledİR.

" 21.2.1979 Çarşamba günü Türkiye Eğitim Emekçilerinin mesleki, demokratik örgütü olan TÖB-DER'İN bir kaçın güvenlik kuvvetlerince kuşatılarak arandığı ve TÖB-DER yöneticilerinin aynı gece saat 23.00'e kadar gözaltına alındığı öğrenilmiştir.

Demokrat, ilerici kişi ve kuruluşlara yöneltilen faşist cinayet ve saldırılar sürerken, bu saldırıların sorumlularını plânlarını uygularken TÖB-DER gibi demokrasi ve özgürlükten yana bir kuruluşa karşı izlenen bu tutum örgütümüz tarafından son derece üzücü bir olay olarak değerlendirilmiştir.

Kanamasca özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, toplumun demokratikleştirilmesi, demokratik kuruluşları, ilerici ve demokrat kişileri başka altına almaktan değil; faşizme karşı tutarlı bir şekilde mücadele etmekten geçmektedir.

Konuyla ilgilenmesini ve bu yanlış uygulamaların önlenmesini dilerim.

Sayı : 238
Ankara: 24.2.1979

TMMOB BAŞKANI TROMAN ÖZTÜRK MERSİN SODA SANAYİİ A.Ş.'DE 30 İŞÇİNİN İSTENİLMESİ İLE İLGİLİ OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "BASKI VE KİYİMLER SODA ÇALIŞANLARININ MÜCADELESİNİ DURDURULMIYACAKTIR" DEDI.

Mersin Soda Sanayii'nde çalışan, 800'ü aşkın işçi, memur ve teknik eleman DİSK'e bağlı PETKİM-İŞ Sendikasında örgütlü olarak Temmuz 1978'de greve başlamışlardır. Yöneltilen tüm baskılara karşı başarıyla sürdürülen grev, işçi ve teknik eleman dayanışması ve birlikteliğinin somut bir örneği olmuştur.

İşveren çevrelerinin uzlaşmaz tavırları nedeniyle grev bir çözüme ulaşmazken, Ülkenin gereksinimi olan soda kaçak ihtiyatla karşılanmış, yasa dışı yöntemlerle milyonlarca lira soda kaçakçısı patronların kassasına akmıştır.

Türkiye İş Bankası bağlı kuruluşları aracılığıyla Soda Sanayii A.Ş. üzerinde etkindir. İş Bankası hisselerine sahip olan CHP bir yönüyle işveren olarak, diğer yönüyle hükümet olarak grevin çalışanların çıkarları doğrultusunda çözümü için hiç bir olumlu çaba harcamamıştır. Tersine, önce grev sırasında soda ithaline izin vererek, sonra da, doğrudan grevi yasaklayarak grev kırılcılığı rolü üstlenmiştir.

Grevin Bakanlar Kurulunca yasaklanmasından sonra tekrar üretimin başlayabilmesi için tesisin revizyondan geçmesi gerekirken, Soda Sanayii yöneticileri bu zorunluluğu yerine getirmemiş, gerekli iş güvenliği ve sağlıklı bir çalışma ortamının gereklerini sağlamamıştır. Tüm bunlardan sonra aynı işveren üretimi aksatıyor diye mühendis ve işçiler hakkında bir kampanya açmıştır.

Konuyla ilgili son gelişme, sendikol mücadelede 8n safta yer alan 24 soda çalışanının işlerine son verilmesidir. Bu yasa dışı uygulama ile Soda çalışanlarının mücadelesi bölünmek istenmektedir. İşverenin baskıları e denli ileri boyutlara varmıştır ki, grev boyunca greve katılmayan ancak son gelişmeler karşısında çalışanlardan yana bir tavir içine giren 8 mühendisin işine de son verilmiştir. İşveren düne kadar birlikte olduğu bu kişileri de, işçileri ve sendikaları desteklemeleri üzerine, işten atmıştır.

Bugüne değin yöneltilen tüm baskılara karşı yılmayan Soda çalışanları bu kıyım da karşı mücadelelerini sürdürecektirler. TMMOB, bir yanda üye kitlesinin sendikol hakları elde etmesi için mücadele verirken, öte yanda bu hakka sahip üyelerinin Soda'da olduğu gibi, mücadelelerini desteklemeye devam edecektir.

Şayı : 239
Tarih : 2 Mart 1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 2.3.1979
GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA ÇALIŞ-
MA BAKANLIĞI İŞ GÜVENLİĞİ MÜFETTİŞLİĞİ
SINAVININ ERTELENMESİ KARARINI ELEŞTİRDİ.

İş Güvenliği önlemlerinin ve denetleyici mekanizmalarının son derece yetersiz olduğu ülkemizde, her yıl binlerce işçi iş cinayetlerine kurban gitmekte, onbinlercesi sakat kalmaktadır. İşyerlerinin sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarına sahip olup olmadığının denetlenmesinde İş Güvenliği Müfettişleri görev almaktadır. Oysa, Türkiye'de çoğu MC. kalıntısı olan 200 kadar İş Güvenliği Müfettişi vardır.

Çalışma Bakanlığına bağlı İş Güvenliği Müfettiş Yardımcılarının İş Güvenliği Müfettişi olmalarına olanak verecek olan ve 26.2.1979 tarihinde yapılması gereken Yeterlik Sınavı, Bakanlıkça hiç bir gerekçe gösterilmesiz 6 ay ertelenmiştir.

Bu karar bir dizi olumsuz sonuç vermektedir.

Şöyle ki,

1. Bu karar, müfettiş yardımcılarının müfettiş olmalarının ertelenmektedir. Denetleyicilerin sayısının arttırılmaması, zaten yetersiz olan işçi sağlığı ve iş güvenliği denetimlerinin, MC dönemlerinde güretilen müfettişlerin çalışma anlayışı da gözönünde tutulduğunda, daha da yozlaşması sonucunu verecektir. Kaldı ki, bu anti-demokratik uygulamalar, etkin bir denetimi isteyen işveren çevrelerinin istemleri doğrultusundadır.

2. Bu erteleme kararını veren anlayış ile İş Güvenliği Denetimini süsleyen, bir anlamda ortadan kaldıran bir sistem öngören İş Teftiş Tüzüğü'nü hazırlayan anlayış, aynı çarpık anlayıştır.

3. Bu karar, Müfettiş Yardımcılarının özlük haklarının gelişmesini önleyerek, müfettiş yardımcılarını mağdur etmektedir.

Üyeleri İş Güvenliği Müfettişi olarak görev yapan ve tüm çalışanların güvenli ve sağlıklı ortamlarda çalışması için mücadele veren TMMOB, Çalışma Bakanlığının bu olumsuz erteleme kararını kaldırarak, gecikmesiz sinavların yapılmasının gerçeğini vurgular.

Sayı : 240
Tarih: 13.3.1979

TMMOB BAŞKANI TEO AN ÖZTÜRK 13.3.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, DEMİR-ÇELİK ÜRETİM DAĞITIM VE PAZARLAMASINDA KAMU ETKİNLİĞİNİ AZALTICI UYGULAMALARI İLEŞTİRDİ. TMMOB'NİN KONUyla İLGİLİ HAZIRLADIĞI "1979 BAŞINDA DEMİR-ÇELİK SEKTÖRÜNDE BAZI GELİŞMELERE İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME" BASINA DAĞITILDI.

Ürünleri bir çok sınıf alanında kullanılan demir-çelik sektöründe izlenen politikalar bir dizi ekonomik ilişkiyi yönlendirici niteliktedir. Ülkemizde demir-çelik sanayi üretimi, tüketim ve ara malı üreten sanayilere yönelik olup, ağır sanayiye temel olabilece niteliğinden uzaktır. Son aylarda gündeme getirilen bazı tercihler ise, demir-çelik üretim, dağıtım ve pazarlama alanında zaten yetersiz olan kamu etkinliği ve denetimini daha da kısıtlamaya, özel kesimin sömürü ve vurgununu daha da yoğunlaştırmaya yöneliktir. Şöyleki,

Demir-çelik ürünlerinin dışalımının kamu eliyle gerçekleştirilmesini öngören uygulamadan geri dönülerek, açık piyasaya son derece açık olan bu alan kamu denetim ve yönlendiriciliğinden çıkarılmış, özel kesimin tercihlerine bırakılmıştır.

- Entegre demir-çelik tesislerinin kuruluş ve tevsi gelişmeleri geciktirilmektedir. Sivas'ta kurulması öngörülen 4. Demir Çelik Tesislerinin kuruluş çalışmalarında hiç bir somut adım atılmazken, İSDEMİR tevsi yatırımları sarsılmaktadır.

- Ülke çıkarlarına aykırılığı açık olan, makine donanım ve hammadde yönünden dışa bağımlı nitelikteki ark ocakları, özel kesim aracılığıyla yaygınlaştırılmak istenmektedir.

Ekteki raporda daha detaylı biçimde anlatılan bu ve benzeri uygulamalarla sermaye çevrelerinin amacı demir-çelik üretim ve dağıtımının kamu eliyle gerçekleştirilmesi politikalarını önlemek, özel kesimin üretim aşamasında etkinlik yaratarak, dağıtım ve pazarlama aşamasındaki etkinliğini korumasına sömürsünü sürdürmesine olanak vermektedir.

Emekçi halktan yana bir demir-çelik politikasının izlenmesi, tüm alanlarda emekçi halkın çıkarlarını gözeten, emperyalizme her türlü bağımlılık ilişkilerinden arınmış, esasal bir politik değişiklikle mümkündür. Bu doğrultuda verilen mücadele içinde, mevcut koşullar çerçevesinde ise önerilerimiz şunlardır.

- Entegre yatırımlar geciktirilmeksizin sonuçlandırılmalıdır.
- Demir-çelik sanayi yatırımları kamu eliyle yerli ve yabancı sermaye kuruluşlarına ödün verilmeksizin gerçekleştirilmelidir.
- Yeni arkocağı ve haddişane kurulmasına izin verilmemeli, kamu elindeki büyük kapasiteli haddişanelere etkinlik kazandırılmalıdır.
- Demir çelik sanayiinin hammaddeinden, ürünlerin pazarlanması aşamasına değin kamu elinde bütünlüğü sağlanmalıdır.
- Tüm demir-çelik işletmelerinde demokratik bir çalışma ortamı sağlanmalı, İSDEMİR de can güvenliğini ortadan kaldıran faaliyetlerin içine son verilmelidir.

TMMOB

**1979 BAŞINDA DEMİR ÇELİK
SEKTÖRÜNDE BAZI GELİŞMELERE
İLİŞKİN BİR DEĞERLENDİRME**

mart 1979

S U N U S

Demir-çelik sanayiindeki gelişmeler tüm kamuoyunu yakından ilgilendirmektedir. Ürünleri bir çok sınıai alanda kullanılan bu sektörde izlenen politikalar bir dizi ekonomik ilişkiyi yönlendirici niteliktedir. Demir-çelik ürünlerinin pazarlanması ve dağıtım aşamasında yoğunlaşan sömürünün bir ölçüde sınırlandırılmasına yönelik, geçtiğimiz yıl içinde yapılan bazı düzenlemeler zaman içinde etkisiz duruma getirilmiştir. Pazarlama ve dağıtım konusundaki yeni düzenlemelerden çıkarları sarsılan özel kesim çevreleri bu konuda yoğun bir kampanyayı başlatarak olumlu sonuçlar doğurabilecek uygulamaları adım adım geriletmişlerdir. Bu süre içinde kamu yatırımları sistemli bir şekilde enoellenirken, özel kesim, geçtiğimiz günlerde tüm demir-çelik sanayiinde denetimi eline geçirebilmek için yeni bazı girişimleri başlatmıştır. Demir-çelik sanayiindeki mevcut çarpık yapıyı, daha da geriletici bu girişimlere karşı nöruşlerimizi kamuoyuna iletmeyi gerekli görüyoruz.

G I R I S

Bir ülkenin gelişmişliğinin göstergesi olarak çok kez demir-çelik üretim ve tüketim düzeyiyle ilgili veriler kullanılır. Demir-çelik ürünleri birçok sanayi dalının temel girdisi durumunda olduğundan, bir anlamda tüm sanayinin alt-yapısını oluşturur. Bu nedenle bir ülkede üretilen demir-çelik ürün türleri, o ülkedeki sanayileşmenin yönünü gösterir. Ülkemizde demir-çelik sanayi daha çok tüketim malı ve ara malı üretimine yöneliktir; başka bir deyişle ağır sanayiye temel olabilmek niteliği yoktur. Bu özelliğinin yanısıra, demir-çelik sanayinin, üretim için gerekli hammaddelerden başlayarak demir-çelik ürünlerinin üretim ve pazarlanmasına dek uzanan sürecin örgütleniş biçimi de, o ülkede sanayinin, seçilen sanayileşme politikasının bir göstergesi olarak alınabilir. Hammadde kaynaklarının kimlerin denetiminde olduğu, üretimin hangi koşullarda gerçekleştirildiği ve özellikle dış-ticaret, dış-alım ve pazarlamanın hangi toplumsal güçlerin elinde olduğu, bu politikanın belirleyici özellikleridir.

Ülkemizde demir-çelik sanayiinde izlenen politikanın sonucu olarak geçtiğimiz dönemlerde, önemli bir sömürü alanı yaratılmıştır. Bir yandan demir cevheri yataklarının önemli bir bölümünün özel ellerde toplanması, öte yandan dış-alım, pazarlama ve dağıtımın bir grup vurguncunun, spekülâtörün elinde toplanması bu sömürünün araçları olarak kullanılmıştır. Şöyleki :

- Kamu kesimindeki kapasitelerin tümüyle kullanılmasıyla demir-çelik dış-alım daha düşük bir düzeyde tutulabilecekken, kamu işletmelerinin çalışması çeşitli nedenlerle engellenerek dış-alım körüklenmiştir.
- Dış-alım konusunda kamu kesimine zorunlu gereksinimlerini karşılaması için büyük engeller çıkarılırken, özel kesime kısıtsız dış-alım belgeleri ve gümrüksüz dış-alım olanakları verilmiştir. Bu kişi ve kuruluşlar içinde Özgüven Matbaası, Ar-top Toprak Gıda Sanayi, Pakış, Nutaş Mühendislik ve Otomobil Galerileri gibi demir-çelik ile hiç bir ilişkisi bulunmayan kuruluşlara da raslanmaktadır.
- Gümrüksüz ve düşük fiyatla yapılan dış-alım karşılığı yüksek fiyatlar gösterilerek milyonlarca liralık döviz yurt dışına kaçırılmış, aynı zamanda devlet vergi kaybına uğramıştır.
- Özel kesime kredi ile yaptırılan dış-alım nedeniyle de dış finansman kuruluşlarına gereksiz yere döviz aktarılmış, böylece kıt döviz kaynakları harcanmış ve devlet hazinesi kayba uğramıştır.
- Örneğin 1975 yılında uygulanan bu dış-alım politikası ile eldeki stokların yurt içi isteminin üzerine çıkması sonucu araçlara % 30 vergi iadesi ile dış-satım olanağı tanınmıştır. Böylece hiç vergi ödemeden alınan bir ürüne karşılık bir de % 30 vergi iadesi alınarak 2. kez haksız kazanç elde edilmiştir.

DEMİR-ÇELİK SANAYİNDE İPLER KİMİN ELİNDE?

Bu vurguncululuğun bir anlamda sınırlandırılması yolunda CHP ağırlıklı hükümetin 1978 yılı içinde yayınladığı bir kararnama ile parlamentodan geçirdiği bir yasa ve bunlar doğrultusunda atılan ileri ve geri adımlar, demir-çelik sektöründe izlenen politika - nin ne denli ve ne doğrultuda değiştiğinin göstergeleri durumundadır. Bazı madenlerin devletleştirilmesi konusundaki yasa ve buna ilişkin uygulamalar başlangıç dönemindedir ve henüz sonuçları somut olarak ortaya çıkmamıştır. Ancak, tüm demir-çelik ürünlerinin dış-alımının devlet eliyle yapılmasına ilişkin Mart 1978'de çıkartılan kararnama ve bunu izleyen gelişmeler ilginçtir.

Kararnamenin hemen ardından bazı çevrelerin beklenen tepkileri gelmeye başladı. Büyük baskılar sonucu, alınan bu önemli karardan ödünler verilmeye başlandı ve bazı demir - çelik ürünlerinin dış-alımı özel kesime bırakıldı. En son 30 Ocak 1979 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu kararı ile bazı demir-çelik ürünleri, yarı ürünleri ve hurdanın dış-alımı gene özel sektöre bırakılıyordu. Büyük sermayenin baskıları sonucu, spekülasyonlara son derece açık olan bu alan devletin denetim ve yönlendiriciliğinden çıkarılması oldu.

Demir-çelik dış-alımına koşut olarak dağıtımın da devlet eliyle yapılmasına ilişkin alınan olumlu kararlar da beklenen yansılarını sağlayamamıştır. Bunun en önemli nedeni özel sektörün dağıtım konusundaki sınırlı alanını elinden çıkarmak istememesidir. Dağıtım için yeterli örgütlenmenin yapılmaması, dış-alım için gerekli finansmanın sağlanmaması, yurt içi üretimin düşük oluşu gibi sorunlar özel kesimin baskıları için gerekçe olarak kullanılmaktadır. Ancak asıl neden açıkça görüldüğü gibi egemen sınıfların çıkarlarının ön plana çıkmasıdır.

DEMİR-ÇELİK SANAYİNDEKİ KAMU YATIRIMLARI ENGELLENİYOR

Özel kesimin demir-çelik konusundaki girişimleri yalnız dış-alımla bitmemektedir. Demir-çelik sanayini eline geçirebilmek için yatırımlara da el atmaktadır. Türkiye'nin demir-çelik ürünlerine olan gereksinimi hızla artmaktadır. Bu gereksinimin karşılanması ancak kamu eliyle, belirli bir plan içinde gerçekleştirilecek olan büyük ölçekli ve ileri teknolojileri içeren entegre demir-çelik tesisleri ile sağlanabilir. Özel - likle Türkiye gibi geri kalmış bir ülkede demir-çelik üretimini hızla arttırabilmesi ve bu üretim artışını eldeki kit kaynakları en etkin biçimde kullanarak sağlayabilmesi için önümüzde başka seçenek yoktur. Ancak bugün planlaması çok önceden yapılmış entegre demir-çelik tesislerinin kuruluş çalışmaları sistemli bir biçimde geciktirilmekte, bu yolla engellenmektedir. Ancak gelişmeler dikkatle incelendiğinde, bu engellenmenin ardında özel kesimin demir-çelik üretiminde de etkinlik kazanma istemlerinin yattığı görülmektedir. Demir-çelik sanayinde kamu yatırımlarının son durumları ve özel kesim yatırımlarının ise gelişme yönü, bunun en somut kanıtlarıdır. Ülkemizin en büyük demir-çelik işletmesi olan İsdemir'in yatırımları sürekli ve bilinçli olarak engellenmek istenmektedir. İskenderun Demir Çelik İşletmelerinin 6 milyon ton/yıl üretim kapasitesine çıkarılmasına ilişkin olarak Sovyetler Birliği ile daha önceden protokol yapılmış olmasına karşın, Sanayi Bakanlığı yetkilileri "protokollerin değişebileceğini" söyleyerek yatırım kararlarının değişebileceği ve kapasitenin daha küçük tutulabileceği izlenimini yaratmaktadır.

Sivas'ta kurulması planlanan IV. Demir-Çelik Tesisleri konusunda ise DPT dışında hiçbir kuruluş görüşlerini açıklamamaktadır. 1974 yılında temel atılan bu tesisin, yapılabirlik (fizibilite) raporu hazırlanması aşamasından itibaren engellemeler de başlamıştır. Ürnegin tesisin yapılabirlik raporunu hazırlamakla görevlendirilen Amerikan Kaiser Engineers firması, Kasım 1978'de vermesi gereken raporu yetiştiremediğini öne sürerek, süre uzatımı istemiştir. TDCİ Genel Müdürlüğü ise sözleşmelerden doğan ceza hakkını kullanması ve istenen süreyi tanıyarak, firmayı bir anlamda ödüllendirmiştir. Üstelik TDCİ Genel Müdürlüğü'nün elinde tübüyle yerli uzmanlar tarafından hazırlanmış bir yapılabirlik raporu da bulunmaktadır. Bu büyüklükte bir tesisin yapılabirlik raporu ülkemizde ilk kez yapılmış olmasına karşın tüm yerli ve yabancı kuruluşlarca övgüyle söz edilmekte ve çeşitli çalışmalarda esas olarak kullanılmaktadır.

Yerli teknik güç tarafında oluşturulan bu çalışma gözardı edilirken, ABD firmasınınca

hazırlanacak fizibilite raporu bahane edilerek bir beklama dönemi yaşanmaktadır. Egemen güçlerin, asıl beklentisi emperyalist-kapitalist sistemin odaklarınınca onanmış bir projedir. Bu beklentiyi, emperyalizmin çıkarları doğrultusunda ve yönlendiriciliğinde geliştirilecek bir 4. Demir Çelik beklentisidir.

DEVLET İÇİNDE DEVLET : EREĞLİ DEMİR- ÇELİK İŞLETMELERİ

Türkiye'de Demir - Çelik sanayinin yapısı irdelenirken Ereğli Demir-Çelik İşletmelerinin konumuna değinmeden geçmek olanaksızdır. Kuruluş sermayesi içinde Amerikan firmalarının sahip olduğu payların tümünün ve özel kesim elindeki payların bir bölümünün kamu kuruluşlarınca satın alınması sonucu bugün Ereğli Demir-Çelik İşletmelerinin sermayesi içinde kamu payı % 70'e ulaşmıştır. Ancak, kuruluşundan buyana tesislerin yönetiminde egemen olan Amerika'luların yerleştirdikleri statü halen sürmektedir. Ereğli Demir-Çelik İşletmeleri, bugün her türlü kamu denetiminin dışında bir çiftlik gibi yönetilmektedir.

Bilindiği gibi Ereğli Demir-Çelik İşletmelerinde üretilen ürünler tümüyle dayanıklı tüketim malları üreten sanayiye ve montajcılığa dönüktür. Bu üretim alanlarına egemen olan yerli tekelleri sermaye ve uluslararası finansman kuruluşları açısından Ereğli Demir Çelik İşletmelerinin bugünkü statüsünün korunması büyük önem taşımaktadır.

Ereğli'de egemen olan yönetim istediği gibi tepeden inme atamalar yapmakta, gerekçe göstermeden teknik kadroları görevden alabilmekte ve işlerine son verebilmektedir. Bu işleyişe karşı en ufak bir kısırdanış, ekonomik-demokratik haklar yönündeki çeşitli istemler baskı ile karşılanmaktadır. Üretim faaliyetleri, her türlü teknik denetimden yoksun biçimde sürmektedir.

Bu sorumsuz işleyişin kökünden değişmesi gerekirken, " 4. BYKP 1979 Yılı Uygulama Programı" nda yeni bir ödün verilerek Erdemir'in "sindilik bugünkü statüsünü korumak kaydıyla Demir-Çelik Sektör Kurumu bünyesine alınması" görüşü getirilmiştir. Ereğli Demir-Çelik İşletmeleri yönetiminin sahip olduğu " dokunulmazlığın" önümüzdeki dönemde de varlığını sürdüreceği anlaşılmaktadır.

Bu "dokunulmazlığın" yerli tekelleri sermayenin çıkarlarına "dokunulmazlık" olduğu açıktır.

ENGELLENENİN SEÇENEĞİ : ÖZEL KESİM ELİYLE KURULACAK ARK OCAKLARI BİR ÇÖZÜM MÜ ?

Bugün ülkemizde Demir -çelik üretiminin önümüzdeki yıllarda, özel kesim eliyle kurulacak küçük kapasiteli ark ocaklarıyla karşılanması gündeme getirilmektedir. Üte yandan kamu eliyle gerçekleştirilecek büyük kapasiteli entegre demir-çelik tesislerinin geciktirilmesinin seçeneği de yaratılmaktadır. Ark ocağı ile çelik üretiminin plan ilkeleri ile hiçbir biçimde bağdaşmaması bir yana, bu tesisler dışa bağımlılığı artırıcı yatırımlar olacaktır. Bilindiği gibi üretim bu ocaklarda hurda kullanılarak yapılacaktır . Hurdanın yaklaşık % 95'i ise yurt dışından sağlanacaktır. Keza bu tesislerin en küçük parçasına kadar tüm makina donatımı, yedek parçası, elektrodu bile yurt dışından getirilecektir. Ark ocağı tesisleri önemli ölçüde elektrik tüketmektedirler. Örneğin , 500 bin ton/yıl kapasiteli bir ark ocağının yıllık elektrik gereksinmesi Eskişehir ilimizin bir yıllık elektrik tüketimine esittir. Yıllardır çelik üretimini ark ocağı tesislerine bağlayan İSPANYA, İTALYA gibi sayılı bir kaç ülke bile, ortaya çıkan bu sarıncalar nedeniyle artık bu yoldan geri dönmektedirler.

Özel kesim ark ocakları ile birlikte ele alınması gereken bir konu da özel kesim haddanelerinin durumudur. Geçtiğimiz dönemlerde TDCİ bünyesindeki büyük kapasiteli modern hadde tesisleri gerektiği gibi çalıştırılmamıştır. Buna karşılık özel kesim eliyle optimal kapasitede olmayan ve verimli çalışmayan haddanelerin kurulmasına göz yumulmuştur. Bilinçli olarak yaratılan bu yapı, bugün bir veri olarak kullanılmakta ve demir-çelik sanayiinde özel kesimin gelişmesinin engellendiği ortaya atılmaktadır. Özel kesim haddecileri kapasite ve istihdam konusundaki rakamları abartmaktadırlar. Örneğin 2 milyon ton/yıl kapasiteli hadde tesisleri bulunduğu ve bu tesislerde 20.000 nitelikli eleman istihdam ettikleri savlanmaktadır. Yarı ürün alabilmek ve bu yolla vurgunlarını sürdürebilmek için abartılan kapasite değerinin gerçekte 1 milyon tonu geçmediği bilinmektedir. Ancak kapasiteden öte bu tesislerde ne kadar üretim yapıldığı daha önemlidir. 1978 yılında bu tesislerde ancak 500.000 ton üretim yapılmıştır.

1977 yılında ise üretimleri daha düşük düzeyde gerçekleşmiştir. Gerekli yarı ürünü çeşitli yollarla sağlamalarına karşın kendi verilerine göre % 25 kapasite çalışan bu tesislerin ekonomik olduğu neye dayanarak savunulmaktadır. Ekonomik olmamalarına karşın bu tesisler aracılığı ile büyük karlar elde edilmesi ise bugüne değin izlenen demir-çelik politikasının doğal bir sonucudur. Ayrıca düşük kapasiteli ve geri teknoloji bu tesislerde işçi sağlığı, iş güvenliği ve sosyal güvenlik gibi kavramlardan söz etmenin olanağı yoktur. Bunun yanısıra istihdam edildiği savlanan 20.000 nitelikli elemanın da büyük bir çoğunluğu çocuk işçidir. Konunun bu yönlerine değinmeden, gerçekleri saptırarak yeni istemlerde bulunmak ve baskı oluşturmak, ancak kapkaççı düzenin sürmesini istemektir.

S O N U C V E İ S T E M L E R

BUGÜN ENTEGRE DEMİR-ÇELİK TESİSLERİNİN KURULUS VE KAPASİTE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARININ SİSTEMLİ BİR ŞEKİLDE ENGELLENMESİNİN ALTINDAKİ AMAÇ, DEMİR-ÇELİK ÜRETİMİNDE AĞIRLIĞIN VE BU YOLLA PAZARLAMA VE DAĞITIM KONUSUNDAKİ DENETİMİN DE TOMOYLE ÜZEL KESİME BIRAKILMASIDIR. ÖLKENİN İÇİNDE BULUNDUĞU DÖVİZ BUNALIMI NEDENİYLE, ÜZEL KESİMİN DİŞ ALIM OLMAKLARI SINIRLI KALMAKTADIR. BU DURUM, DEMİR-ÇELİK TÖKETİMİNİN ÖNEMLİ BİR YÖZDESİNİ OLUŞTURAN 2 MİLYON TON/YIL DOLAYINDA BİR TUTARIN YURT-İÇİ ÜRETİMİLE KARŞILANMASI ZORUNLULUĞUNU DOĞURMAKTADIR. ÜZEL KESİM TAHSİSLERDE VE DAĞITIMDA ÖNCELİK ALMAK İÇİN ÖNE SÖRDÜĞÜ YÖKSEK KAPASİTE TUTARLARINA KARŞI FİİLİ KAPASİTE OLARAK 500.000 TON/YIL DOLAYINDA BİR KAPASİTEYE SAHİPTİR. BU DURUMDA DOĞAN AÇIĞIN YURT-İÇİ ÜRETİMİLE KARŞILANMAK İÇİN ÖLKE ÇIKARLARINA UYGUN OLMAYAN BİR YOLA BASYURULARAK YENİ ARK ÖCÄKLÄRİ KURULMA GİRİŞİMİNDE BULUNULMAYTA, YERLİ SERMAYE ÇEVRELERİNCE BU GİRİŞİMİ HAKLI GÖSTERİCİ YÖNDE KUVVÜYÜ OLUŞTURULMAYTA ÇALIŞILMAKTADIR.

TOM BU GİRİŞİMLERDE YERLİ SERMAYE ÇEVRELERİNİN AMAÇI, DEMİR-ÇELİK ÜRETİM VE DAĞITIMININ KAMU ELİYLE GERÇEKLEŞTİRİLMESİ POLİTİKASINI ÖNLEMEK, ÜZEL KESİMİN ÜRETİM AŞAMASINDA DA ETKİNLİK YARATARAK, DAĞITIM VE PAZARLAMA AŞAMASINDA ETKİNLİĞİ KORUNAK, SÖMÖRÖSÖNÜ SÖRDÖRMEKTİR. İSTE DEMİR-ÇELİK SANAYİİNDE BİRBİRİNDEN BÄGİMSİZ GİBİ GÖZÖKEN GELİŞİMLERİN BÖTÖNLEŞTİĞİ TEMEL HEDEF BUDUR.

KUŞKUSUZ BU SÖRÖNLERİN ÇÖZÖMÜ BÖYÖK ÖLÇÖDE TÖRKİYE'NİN POLİTİK TERCİHLERİNE YENİ BİR YÖN VEREREK, TOM EMPERYALİST BÄGİMLİLİK İLİŞKİLERİNDEN KURTULMAK İLE ÖLANAKLIDIR. ANÇAK BUGÜN İÇİN ALINMASI ZÖRÖNLÜ BÄZİ ÖNLEMLERİ SÖYLE SİRALAYABİLİRİZ.

1. İSKENDERÖN DEMİR-ÇELİK İŞLETMELERİNİN YATIRIMLARI VE SİVAS DEMİR-ÇELİK TESİSLERİNİN KURULUSU ÖLKE ÇIKARLARINI GÖZÖTEN PLANLAR DOĞRULTUSUNDA GERÇEKLEŞTİRİLMELİ ; BU KÖNÜ - LARDAKİ HER TÖRÖ ENGELLEMENİN ÖNÖME GECİLMELİDİR.

2. DEMİR-ÇELİK SANAYİİ YATIRIMLARI TAMMEN KAMU ELİYLE VE YABANCI FİNANSMAN KURULUŞLARINA HİÇBİR ÖDÖN VERİLMEMESİNİN YAPILMALIDIR.

3. KÖÇÖK ÖLÇÖKLİ, DİŞÄ BÄGİMLİLİĞİ ARTIRICI, EKÖNÖMİK ÖLMÖMÖ GİBİ ÖZELLİKLERİ NEDENİYLE YENİ ARK ÖCÄĞİ VE HADDEHANE KURULMASINA KESİMLİKLE ÖLANAK VERİLMEMELİDİR. BUNUN YERİNE KAMU ELİNDEKİ BÖYÖK KAPASİTELİ VE İLERİ TEKNÖLÖJİYE SAHİP HADDEHANELER İŞLETİLMELİDİR.

4. DEMİR-ÇELİK SANAYİİNİN HAMAÖDESİNDEN, ÖRÖNLERİN PAZARLANMASI VE DAĞITIMINA DEĞİN KAMU ELİNDE BÖTÖNLEŞMESİ SAĞLANMALIDIR. BİRBİRİNİ BÖTÖNLEYEN HAMAÖDE, ÜRETİM, DİŞ-ALIM, PAZARLAMA, DAĞITIM, FİNANSMAN, VB, MEKANİZMALARIN KAMU ELİNDE BULUNMASI ÖLKE YARARLARI AÇISINDAN KAÇINILMAZ BİR ZÖRÖNLÜLÜKTÜR.

5. YABANCI FİNANSMAN KURULUŞLARINA ÖDÖN VERİLMEMESİNİN, ERDEMİR'İN BUGÖNKÖ STATÖSÖNÖN DEĞİŞTİRİLEREK "DEMİR-ÇELİK SEKTÖR KURUMU " BÖNYESİNE ALINMASI SAĞLANMALIDIR.

6. KURULU İŞLETMELERDEKİ GİDEREK YÖGÖNULAN VE ÜRETİMİ BALTALAYAN FAŞİST BASKI VE TÖRÖRÖN ÖNÖME GECİLEREK, İŞLETMELERDE TAM BİR DEMÖKRATİKLEŞME SAĞLANMALIDIR. ÖZELLİKLE İSKENDERÖN DEMİR-ÇELİK İŞLETMELERİNDE SANAYİ VE TEKNÖLÖJİ BAKANININ DA AÇIKLADIĞI GİBİ MC DÖNEMLERİNDE USULSÖZ ÖLÖRÖK İŞE ALINAN 10.000 KADRÖNÖN, ÜRETİMİ BALTALAYICI ÇALIŞANLARIN ÇAN GÖVENLİĞİNE KASTEDEN İŞLETLERİNE SÖM VERİLMELİDİR.

Sayı : 241
Tarih : 22.3.1979

TMMOB BAŞANI TROMAN ÖZTÜRK 22.3.1979
GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, MERZİN
SODA SANAYİNDE SON GELİŞMELERE DEĞİ-
NEREK, "SODA ÇALIŞANLARININ MÜCADELESİ
HER TÜRLÜ BASKIYA KARŞIN SÜRECEKTİR."
DEDİ.

TMMOB Üyesi

MerzİN Soda Sanayinde bir kaç gün önce işçilerinde/mühendislerin de yer-
aldığı DİSK PERKİM-İŞ Üyesi 869 Soda Çalışanıyosul olmayan gerekçelerle
işten atılmıştır. Fabrikaya Türkiye Şişe Cem Holdingin diğer fabrikalarin-
den getirilen 80 dolayında Pağıst işçi yerleştirilmiştir. Yine fabrika
Nevşehir'den getirilen bir jandarma komando taburu tarafından, adeta sa-
vaşa hazırlık biçiminde, siperler kasılarak, mekineli tüfekler yerleştiri-
lererek kuşetme altına alınmıştır.

MerzİN'de 869 Soda çalışanına ve tüm Türkiye emekçilerine gözdağı ver-
mek için gerçakleştirilen bu operasyonun anlamını kavrayabilmek,
Türkiye Soda Sanayinde oynanan oyunları ve bu oyunların ardındaki ser-
maye çevrelerini ortaya koymakla mümkündür.

Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği olarak MerzİN Soda Sanayinde ve
Soda Sektörünün iki gelişmeleri Ekim 1978 tarihli raporunda ele almıştık.
Bu raporda dile getirilen bir çok doğruya kılaklarını tikleyen iktidar
çevreleri bugün gülmeye getiren operasyonlara sessiz kalmakta, hatta
hazırlayıcılara karşında yordınlmaktadırlar. TMMOB'nin Soda çalışanlarının
çıkartılması acırtusunda gerçe ve Şevçilerini dikkate almayanlar, İş Ban-
kasının, Şişe Cem Holdingin ve Türkiye tekelleş sermaye çevrelerinin öneri-
lerini geçikmesinin uygulanışlardır.

Bugün Soda'da yaşanan olaylar nasıl gelişmiştir? Olaylar, Soda işverenin
gazetelere verdiği ilanda anlatıldığı gibi midir? Yoksa, bu ilanlar ger-
çekleri çarpıtmak bir sis perdesi altına itmek için mi yayınlanmıştır?
TMMOB, bu aşkılamada ana hatlara itibarıyla, Soda işvereni ve arkasındaki
güçlerin yalanlarını ortaya koymak ve konu ile gelişmeleridetaylı bi-
çimde açıklanan bir rapore Üstünlükteki günlere konucuyorum bilgisine sunar-
caktır.

SODA SANAYİNİN ÜRETİMİ, SODAYIN KARGONAS ÜRETİM TEK KURULUŞTUR ve GÜÇLÜ BİR SERMAYE ÇEVRESİNE BÜYÜMÜŞÜR.

Ülkemizde neç yıldır heri tek başına Soda Üreten MerzİN Soda olan A.Ş.
Şişe Cem Sanayi A.Ş.'ye ve bununda en büyük hissedarı olan T.İş Banka-
sına bağlı bir kuruluştur. Anadolı Cem, Cem Elmalı, Pağabahçe, Teknik Cem ve
Topkapı Cem Sanayii şeklinde toplanmış olacak holding MerzİN Soda Sanayii-
nin yıllık 150.000 ton olan Üretiminin yaklaşık 120.000 tonunu tüketmek-
te ve geri kalan 30.000 ton ise serbest piyasaya satılmaktadır. Fabrikada
toplam 869 işçi çalışmaktadır. Güçlü ve te übeli bir teknik eleman kad-
rosu olan fabrika, bugüne kadar oldukça başarılı olmuştur;

- Çok ender rastlanılan bir renkmen ile yıllık kapasite 150.000 ton iken
146.000 ton gerçakleştirmiştir.

- Türkiye'de ilk ke ve tek uzrunla, yer altında %35'lik tuz çözeltisi
ile ederek brack bir tuz üretimini sürdürmüştür.

./.

-İhracata yönelik olarak bir Soda Üretimi yapılmış ve geçen yıla kadar yılda 2,5 milyon dolarlık ihracata gerçekleştirilebilmiştir.

MERSİN SODA SANAYİNİNDE GREVİ VE OLANLARI İŞVEREN ZORLAMIŞTIR.

Yapılan tüm açıklamaların aksine, greve gidilinceye kadar işçilerin büyük kısmı asgari ücretle çalıştırılmış ve teknisyenlere, sendikaya girmemeleri koşulu ile ayrıcalıklı ücretler verilmiştir. Bizzat işverenin yaptığı açıklamada görülebileceği gibi taban ücret 3600.-TL'dir. İstencan Ücret artışları ise, enflasyon yılda %100'e varan oranlarda gerçekleştiği ülkemizde, makul düzeydedir.

Grev başladıktan sonra bir uzlaşma sağlanmasa da doğrultusunda siyasi iktidar olunca bir katkı sağlanmıştır. Aksine, grevin 5,5 ayında, grevle ilgili olmayan gerekçelerle, grev ertelenmiş ve edate grevin başarısızlığı uğraması istenmiştir.

Grevin ertelendiği dönemde işverence uygulanan politikalar, işverenin amacının üretimin yapılması değil, her ne pahasına olursa olsun, Soda çalışanlarının mücadelelerini kırmak olduğunu açık biçimde göstermektedir. "Ya grev ezilmelidir, çünkü işçiler, teknik elemanlar, mühendisler, müdürler, tüm Soda emekçileri dayanışma içindedir. Bu grev ezilmelidir ki, başarısızlığı tüm Çukurova emekçilerine gözdeği olsun," işveren çevrelerinin bakış açısı budur.

Soda işverenin üretimi sağlamak diye bir amacı olmadığına ilişkin bir kaç kanıt aşağıdadır:

-Soda Sanayii işvereni, grevin ertelenmesinden sonra uzunca bir süre çalışmaya ölmüşse nedeniyle bakımı alınması gereken tesisleri bakıma almama, tersine, bakım ve üretim süreçlerinde deneyli 12 uzman mühendis, şef ve yöneticiyi işten almıştır.

-Yıllardan beri Soda Sanayii ile çalışan deneyli 45 işçi işten atılmıştır.

-İşverenin üretiminin holdinge bağlı tesislerde tüketilmesine karşın, üretim yapılmadığı halde, bu tesisler bazı ilginç yollarla ihtiyaçlarını karşılayabilmişler ve bu durumdan şikayetçi olmamışlardır.

Bugün Türkiye'de Soda Üretildiği halde, isteyen her kişi ve kuruluş gazete ilanlarını izleyerek istediği miktarda Sodayı piyasadan temin edebilmektedir. Oysa, resmi ithalat tutarı piyasada kulmanın çok altındadır. Bu işverenin suya kaçak ithalatla dönmektedir. Yurt-İçi Üretimi yapılan Soda'nın satış fiyatı 6000-7000 TL/ton resmi ithal Soda'nın fiyatı 1500-2000 TL/ton iken piyasadan karaborsacılarda edilen Soda'nın tonu 70.000-120.000 TL/ton dolayındadır. Yurt-İçi Üretimine kıyasla 19-20 kat daha pahalı olan fiyatlarla karaborsadan Soda alanların, bu durum karşın, Soda'da grevle uzlaşmalarını sorunu politik bir olay olarak görüldüklerini göstermektedir. Soda işvereni gazetelere büyük puntolarla verdiği ilanlarda da sorunun kar/zarar sorunu olmadığını açıklarken, kendilerinin görevinin bu grevi bastırarak olduğunu ifade etmektedir. Bu amaçla, Soda Sanayii işvereni, yasaların devlete verdiği görevleri de üstleneceğini bildirmektedir.

YASA DIŞI İŞTEN ATMA İŞLEMİ ÖNLENMELİ, TPLU SÖZLEŞME İMZALANARAK SODA ÇALIŞANLARINA HAKLARI VERİLMELİ, İTHALAT İZİN VERİLMEMELİ, KARABORSA ÖNLENMELİDİR.

Mersin Soda S ayınınin ücret artış talepleri, işçilerin iddialarının aksine yüksek değil makul düzeydedir. Bu ücret artışları karşılansal grevde geçen sürelerin ücretleri ödemesi, teknik elemanların kapsam içinde olması sağlanmalıdır. Tüm bunların gerçekleştirilmesi sürecinde, Soda'daki işgal sona ermelidir.

Öte yanda grev kırıcılığı ve döviz kaybinden /öte bir işlevi olmayan Soda ithalatı durdurulmuşla, vurgundan öte bir sonuç vermeyen soda kaçakçılığı önlenmelidir.

S O N U Ç

SODA İŞVERENİN VE ONA DESTEK OLAN GÜÇLERİN SODA ÇALIŞANLARININ MÜCADELESİNİ BASTIRMAYA YONELİK GİRİŞİMLERİ KARŞISINDA, SODA ÇALIŞANLARI VE TÜM DEMOKRATİK GÜÇLERİN MÜCADELESİ SURECEKTİR. SENDİKAL HAKLARI ELDE ETMEK İÇİN MÜCADELE VEREN TMMOB OLARAK, İŞLERİNDE ÜYELERİMİZİN DE YER-ALDIĞI SODA ÇALIŞANLARININ MÜCADELESİNİ SONUNA KADAR DESTEKLEYECEĞİMİZİ KAMUOYUNA DUYURURUZ.

Sayı: 242

Tarih: 28.3.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, DANIŞTAY GENEL KURULU'NDA GÖRÜŞÜLECEK OLAN İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜNE İLİŞKİN OLARAK " BİR DİZİ ANTI-DEMOKRATİK HUKÜMLER İÇEREN İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜNÜN KESİNLEŞMESİ İŞYERLERİNİN İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DENETİMİNİ OLANAKSIZ KILACAKTIR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde çalışma yaşamının etkin bir denetimi yeterli bir yapısal ve yönetsel mekanizma olmadığından, mümkün olmamaktadır. Mevcut uygulama Çalışma Bakanlığına bağlı iki Genel Müdürlük aracılığı ile sürdürülmektedir. Çalışma Genel Müdürlüğüne bağlı ve genellikle Hukuk, Siyasal bilimler ve İktisat alanında eğitim görenlerden oluşan İŞ MÜFETTİŞLERİ iş hayatını; hizmet akideleri ve yetkili sendikaların septanması gibi işin yönetsel yönü ile ilgilenmektedirler. İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğüne bağlı çeşitli mühendislik dalları ve tıp doktorlarından oluşan İŞ GÜVENLİĞİ MÜFETTİŞLERİ ise işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin denetimlerde bulunsaktadırlar.

Ülkemizde çalışan nüfusun ancak onda birini kapsayabilecek SSK istatistiklerine göre, çağdaş, denetimsiz, sağlığa ve güvenlik koşullarına aykırı iş ortamları nedeniyle, son beş yılda, 6 bin işçi ölmüş, 15 bin işçi sürekli iş göremez duruma gelmiştir. İş Güvenliği Müfettişlerinin görevi de işçiler için sağlıklı ve güvenilir bir iş ortamı oluşturmak için gerekli çalışmalarını ve denetimlerini yapmaktır.

Günümüzde, işyerlerinin ancak %8 'i işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından denetlenmektedir. Yapılan denetimler ise teknolojik gelişmelerden uzaktır. Verilen cezalar ise son derece yetersizdir.

Bugün iş kazaları ve meslek hastalıklarının asgari düzeye indirilmesi ve işçi sağlığı iş güvenliği hizmetinin geliştirilmesi için yetersiz olan yasalara etkinlik kazandırmak ancak denetim alanında daha da etkili olacak yasalar çıkartmak ve iş güvenliği müfettişlerinin sayısı artırılması ile mümkündür.

Oysa, Çalışma Bakanlığınca hazırlanan İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ tasarısı, iş güvenliği kurumunu ortadan kaldırmaya yönelik, yetersiz olan denetimleri de tümüyle işlemez duruma getirecek uygulamalar içermektedir.

İş Teftiş Tüzüğü Tasarısı, iş müfettişliği ile iş güvenliği müfettişliğinin birleştirilmesini ve iş hayatının her yönden aynı anda denetlenmesini öngörmektedir. Örneğin; tasarıya göre hizmet akidine ilişkin bir uyumsuzluk ile işçi sağlığına ilişkin denetimler aynı anda yapılacaktır. Bir mühendisin çeşitli hukuki boyutları olan bir iş uyumsuzluğuna müdahil olması garip bir olaysa, hukuk, siyasal vb. alanda eğitim görmüş bir kişinin, uzmanlık teknik bilgi ve becerisi gerektiren bir konuda karar vermesi, denetim yapması da, o denli garip bir olay olacaktır. Oysa, getirilmek istenen uygulama bu yöndedir.

Çalışma Bakanlığının hazırladığı olduğu İş Teftiş Tüzüğü Tasarısı Anayasaya ve çeşitli yasalara da aykırı hükümler içermektedir.

1- İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ TASARISI ANAYASA'YA AYKIRIDIR. İş Teftiş Tüzüğünde, bu tüzüğün dayandığı 1475 sayılı İş Yasasının 89. maddesinin öngördüğü hususlar

belirtilmemiştir. Yalnızca idarenin iç düzenlemesine ilişkin hükümler içeren tüzük bu haliyle Anayasa'nın 107. maddesine aykırıdır. İş Teftiş Tüzüğü Tesisine göre Türkiye 4 ana bölgeye ayrılmış ve müfettişlere her bölgede 3 yıl kalma zorunluluğu getirilmiştir. Müfettiş olarak görev yapan kişilerin ailelerinin durumu gözönüne alındığında bu madde Anayasa'nın 35. maddesine de aykırıdır.

2- İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ TASARISI, 81 SAYILI ULUSLARARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİNE AYKIRIDIR. Ülkemizde de onaylanan 81 sayılı sözleşmenin 6. maddesine göre, denetim örgütünün gerek idareden, gerekse dışarıdan gelebilecek baskılara önlenmesi amacıyla idari yargıdan ayrı olması öngörülmektedir. Oysa, tasarıda getirilmek istenen İş Teftiş Kurulunun idareye bağlı olarak oluşturulmasıdır. Tasarı bu yönüyle 81. sayılı Sözleşmeye aykırıdır.

3- İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ TASARISI 1475 SAYILI İŞ YASASINA AYKIRIDIR. İş yasasının 89. ve 93. maddelerinde İş Teftiş Tüzüğü'nün hangi hususları içereceği açık olarak belirtilmektedir. Ancak, tasarıda bu hususların yerine, tamamen idarenin iç düzenlemesine ilişkin hükümler yer almaktadır. Tasarı bu şekilde 1475 sayılı İş Yasasına aykırıdır.

4- İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ TASARISI 4841 SAYILI ÇALIŞMA BAKANLIĞI KURULUŞ YASASINA AYKIRIDIR. Çalışma Bakanlığının Kuruluş ve görevlerine ilişkin yasa da çalışma mevzuatının için yürütülmesi ile ilgili hükümlerinin yerine getirilmesi Çalışma Genel Müdürlüğü'nün, işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili hükümlerin yerine getirebilmesi için İşçi Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında yer almaktadır. Tasarıda, iş görevleri her iki genel müdürlüğün elinden alınarak doğrudan Bakana bağlı İş Teftiş Kuruluna verilmesi öngörülmektedir. Bu düzenleme Çalışma Bakanlığının Kuruluş yasasına aykırıdır.

5- İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ TASARISI 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI YASASINA AYKIRIDIR. İş Teftiş Tüzüğü'nde müfettiş yardımcılığı sınavı için aranan koşullar 657 sayılı Devlet Memurları Yasasının 48. maddesi ile gelmektedir. Ayrıca, tasarıda hastalık hallerine ilişkin hükümler de aynı yasanın 107. maddesine aykırıdır.

6- İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ TASARISI İDARE HUKUKU İLKELERİNE AYKIRIDIR. İş Teftiş Tüzüğü kapsamı açısından, İdare Hukuku ilkeleri dışında düzenlemeler öngörmektedir. Bu şekilde tasarı Genel İdare Hukuku ilkeleri ile de çelişmektedir.

Bütün bu olumsuz öğeler içeren İş Teftiş Tüzüğü'nün bu biçimi ile kesinleşmesi işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından etkin bir denetimi olanaksız hale getirecektir. Bu nedenle, İş Teftiş Tüzüğü'nün belirtilen aksaklıklardan arındırılması gerektiğini, ilke ve emekçi halk yararına çalışmalar yapmayı temel ilke kabul eden TMMOB olarak komşuymuzca duyuruyoruz.

Saya : 243
Tarih : 29.3.1979

TMMOB BAŞKANI TEBAN ÖZTÜRK 29.3.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, 1979 YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI. ÖZTÜRK, TMMOB GÖRÜŞLERİNİN TMMOB VE TMMOB' YE BAĞLI 18 ODANIN YONETİCİLERİN İMZASIYLA BAŞKAN BÜLENT ECİVİT'E GÖNDERİLDİĞİNİ, TMMOB ÜYELEKİNİN DE, BU GÖRÜŞLERİ BAŞBAKANA İLİTMEKLERİNİ SOYLEDİ.

YAN ÖDEME UYGULANMASINA İLİŞKİN TMMOB ÜYESİ MÜHENDİSLERİN-MİMARLARIN, İSTEKLERİ, ÖNERİLERİ

Yan Ödeme Uygulaması bugüne değin, çalışanlar arasında ayrılık yaratan, keyfi uygulamalara olanak veren bir biçimde sürdürülmüştür. Yayınlanan kararnemelerde, yeralan belirsiz ifadeler, uygulamada iderenin siyassal tercihlerine olanak tanımakta, nesnel uygulama kriterlerinin olmayışı nedeniyle subjektif uygulamalar gündeme gelmektedir. Yan Ödemeler adeta "ulufu dağıtır" biçimde belirlenmektedir.

Her yıl çıkarılan kararnemelere göre kurullarca hazırlanan listelerin kesinleşmesi gecikmekte, yeni kararnemeye göre ödemelerin yapılması aylar sonra, hatta bir sonraki yılın kararnemesinin yürürlük döneminde mümkün olabilmektedir. Arada geçen zaman sürecinde, ödemeler avans olarak gerçek tutarların altındaki tutarlarla yapılmakta, aradaki farklar ise ancak yeni kararnemeye göre hazırlanan listeler kesinleştikten sonra verilmektedir. Bu uygulamanın sonucu, devletin çalışanlarına vereceği ücretin önemli bir bölümünü, ayrıca bir süre faizsiz kredi olarak kullanması ve enflasyonunun % 100'e ulaşan oranlarla seyrettiği ülkelerde, çalışanlara ücretlerini değeri düşürülmüş olarak vermektedir. Bu uygulamaya somut bir örnek, 1978 yılı Yan Ödeme Kararnemesinin yayımlandığı günlerde, bir çok kamu kuruluşunda asla ödemelerin 1978 yılı kararnemesine göre, değil, avans olarak ödenmesidir.

Konuyla ilgili diğer bir gelişme 657 sayılı Yasa kapsamında yeralan bazı kamu çalışanlarının yasal olarak emeklilik şartları geliştirmeye yönelik yasal değişikliklerdir. Tam-3/4 Yasa ile bir bölüm sağlık personeline, göstergelerle bazı yüksek düzeydeki idarecilere ve yargı mensuplarına, gösterge tablosu değişikliği ile de, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına yeni haklar tanınmış, 657'ye tabii çalışan kamu çalışanların büyük çoğunluğu gibi mühendis ve mimarlar bu haklardan yararlanmamıştır.

Ülkemiz dünyada kamu çalışanlarına sendikal hakların tanınmadığı sayılı ülkelerden biridir. Onbinlerce mühendis mimar ve teknik eleman, diğer yüzbinlerce öğretmen, memur, sağlık personeli vb. kamu çalışanı gibi, ekonomik-demokratik mücadelede etkin bir araç olan "TOPLU SOZLEŞMELİ-GRKVLİ SENDİKAL HAKLAR"ı, elde etmek için mücadele etmektedir. Mühendisler mimarlar ve onların örgütü TMMOB, sendikal haklar için mücadele sürecinde, mevcut yasal çerçeveden kaynaklanan sorunların ve bu kapsamda YAN ÖDEME uygulamasından kaynaklanan sorunların çözümü doğrultusunda çalışmayı da görev bilmektedir.

1979 Bütçesi TBMM'de görüşülürken TMMOB 657 sayılı Yasanın Bütçeyle belirlenen hükümlerine (Doğum, çocuk, emlak, yakacak, yiyecek, konut yardımları, mahrumiyet yarı ödeneği, fazla mesai ücretleri, harcırahlar vb.) ilişkin görüşlerini hükümet, TBMM Bütçe-Plan Komisyonuna ve diğer ilgili mercilere iletmiştir. 1979 Bütçesi ise geçen yıllarda olduğu gibi memurların ücret sorununa hiç bir olumlu katkı getirmemiş, memurların giriş göstergelerini yükselten Yasa ise yetersiz bir biçimde yasalaştırılmıştır.

sahibi ve sorumlu yönetmen : tmmob adına teoman öztürk / konur sokak, 4/1, ankara / tel : 18 12 75

Besin, giyim, ulaşım giderlerinin hızla arttığı, kiralara ulaşıl-
mayan düzeyde olduğu ülkemizde, onbinlerce mühendis-mimarı ayda 5000-6000
T. Ücretlerle çalışmaya zorlamak, onları yoksulluğa mahkum etmekten başka
bir şey değildir. Mühendis ve mimarların olduğu gibi tüm kamu çalışanle-
rinin ücret sorununun çözümlüne etkin bir katkı ancak TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ
SENDİKAL HAKLARIN alınmasıyla mümkündür. Bununla birlikte, içinde bulunan
koşullarda, 1979 Yen Ödeme Kararnamesinde yapılacak bazı düzenlemelerle
Ücretlerin bir ölçüde artması mümkün olabilir.

Bu sçıdan 1979 Yen Ödeme Kararnamesinin aşağıdaki önerilerimizi
kapsayacak biçimde kesinleşmesi zorunludur.

ÖNERİLER :

1. Yen Ödeme tutarları % 100 arttırılmalı, başka bir deyişle kat-
sayı 8 olmalıdır. Yen ödeme katsayısı ile maaş katsayısı ara-
sında bir ilişki kurulmalıdır.
2. Büyük Proje zamanı, projede çalışanların % 10'una değil tümüne
Ödenmelidir.
3. Kararnamede, "Ödenebilir, verilebilir vb." belirsiz ifadeler
yerelmemeli, yöneticilere özel takdir hakkı tanınmamalıdır.
4. Yen Ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde,
askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde, hangi görev ünvanında
olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu
konuda, geriye dönük, mevcut olmalı uygulamaları ortadan kaldı-
ran uygulamalar durdurulmalıdır.
5. Uygulamada "GÖREV ÜNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi
benimsenmelidir.
6. Hastalık izinlerinin tümünde ve yurtdışı eğitimlerde de, yen
Ödeme verilmelidir.
7. Yen Ödemeler maaştan ayrı olarak düşük oranda vergilendirilmeli-
dir.
8. 1978 yılı Yen Ödeme Kararnamesinin 5. maddesinde d. fıkrasındaki
"1 yılda" ifadesi, TSK Yen Ödeme Kararnamesindeki gibi, "mali yılda"
olarak düzenlenmelidir.
9. Vardiyeli çalışanlara verilmekte olan puan, 125'den 1000'e
yükseltilmelidir.
10. Kararname uyarınca, işyerlerinde hazırlanacak Yen Ödeme liste-
leri, çalışanlara hazırlanmalıdır.
11. Kararnamelerin yürürlük tarihleri ile uygulama tarihleri arasın-
da her ne nedenle olursa olsun görevden ayrılanlara, çalışık-
ları süresinin yen ödemesi ödenmelidir.
12. Mali Sorumluluk Tezminatı yüksek değerli cihazlar kullanan ve
bu cihazların kullanım sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlara
da ödenmelidir.
13. Yen Ödeme Kararnemesi yukarıdaki önerileri içerecek biçimde
acilen çıkarılmalı, uygulama kararname yayın tarihinden itibaren
bir ay içinde başlanmalıdır.

Yen Ödenek Kararnemesi aceleliğiyle sağlanacak bu düzenlemelerin yenisıra acilen aşgıda yerelen düzenlemelerin gerçeklenceşi için çalışılmasıdır.

1. Erekli Sendiği Yasasında değişiklik yapılarak, Fıllı hizmet zamanı uygulaması, günden koğullarına uyumlu biçimde genişletilmeli, mevcut hakların eksiksiz kullanımına sağlanmalıdır.
2. Yeraltı vergi bağışıklığı hakkı mutlaka tanınmalıdır.
3. Arazi ve tehlikeli işlerde çalışanlara hayat sigortası yapılması sağlanmalıdır.
4. 657 sayılı Yasada yereldiği halde uygulanmayan yiyecek yardımı net 1500 L./ay olarak tüm sendikasıız kamu çalışanlarına ödenebilir.
5. MEYAK kesintileri son bulmalı, bugüne değin yapılan kesintiler feiziyle birlikte iade edilmelidir.
6. Doğum, yakacak, aile, konut yardımları, mahrumiyet yeri ödeneği, fazla mesai ücretten harcairehler konularında TMMOB'nin "1979 Bütçesi Görüşülrken Sendikasıız Kamu Görevlilerinin Ücretleri Sorunu Üzerine Görüşler" başlıklı raporunda yerelen öneriler uygulanmalıdır.

Sayı : 245
Ankara : 2.5.1979

" TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
1 MAYIS'LA İLGİLİ GELİŞMELER HAKKINDA
GÖRÜŞLERİNİ BASINA AÇIKLADI."

Açıklama metni şöyledir.

Emekçi halka yöneltilen ve giderek yoğunlaşan baskı ve saldırılar 1 Mayıs 1979'da doruğa ulaştı.

1 Mayıs kutlama törenlerinin engellendiği bir çok kentte 1 Mayıs öncesinde ve 1 Mayıs günü yaşanan baskılar, bunun en açık göstergesi oldu.

Tüm bu baskıların sorumlusu;vaadettikleri ile yaptıkları birbirini tutmayan iktidardır.

1 Mayıs'ların yasaklama ile engellenebileceğini ve mücadelenin geriletilebileceğini uman iktidarlara yanılmaktadır. Demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılması engellenmemelidir.

Bizler, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde işçi sınıfı ile omuz, omuze olma kararlı mühendis ve mimarlar olarak, yılların mücadelesi ile elde edilen demokratik hak ve özgürlüklerin emekçi kitlelerce savunulacağına ve geliştirileceğine inanıyoruz.

1 Mayıs'lar her yıl bir öncekinden daha güçlü bir biçimde mutlaka kutlanacaktır.

Sayı : 246
Ankara : 7.5.1979

TMMOB 7.5.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA TÜM 1 MAYIS TUTUKLULARINI
SERBEST BIRAKILMASINI VE 1 MAYIS'IN
İŞÇİ BAYRAMI OLARAK YASALAŞMASINI İS-
TEDİ.

İşçi ve emekçilerin uluslararası dayanışma ve birliktelik günü olan 1 Mayıs, 1979'da tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de kutlandı. 1 Mayıs'ı önlemeye yönelik tüm baskılara karşı, Türkiye'nin dört bir yanında en geniş emekçi yığınlarının katılımı ile kutlama törenleri düzenlenmiştir. Bu toplantılar halkımızın emperyalizme, faşizme, sövenizme karşı kararlı direnişinin birer simgesi olmuştur.

1 Mayıs 1979 öncesi ve sonrasında işlerinde DİSK ve siyasi parti yöneticilerinin de bulunduğu yüzlerce kişi tutuklanmıştır. Tutuklanmalar arasında TMMOB Üyeleri ve Birliğimize bağlı Makine Mühendisleri Odasının yöneticileri de bulunmaktadır. 1 Mayıs sonrasında da baskılar sürmüştür. Birliğimize bağlı İnşaat Mühendisleri Odasının Ankara Şubesi, yöneticilerinin bulunmadığı bir anda kapısı kırılarak aranmıştır. Gündeme getirilen baskı uygulamaları, önümüzdeki günlerde, bu tür baskıların yoğunlaşacağı izlenimini vermektedir.

TMMOB, tüm 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını, 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak yasalaşmasını istemektedir. Türkiye Mühendis ve Mimarları ve onların örgütü TMMOB, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi için üzerine düşen görevleri yerine getirmeye devam edecektir.

Sayı : 247

Ankara : 16.5.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 16.3.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "1979 YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN OLARAK TMMOB'NİN AÇTIĞI KAMPANYA SONUCU BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMARIN GÖRÜŞLERİNİ BAŞBAKANA İLİTTİĞİNİ" SÖYLEDİ.

"Toplusözleşmeli-Grevli Sendikal Hakların" kazanılması doğrultusunda yıllardır kararlı bir mücadele veren TMMOB, bu mücadele sürecinde mevcut uygulamalardan kaynaklanan sorunlara ilişkin çalışma yapmayı da bir görev olarak kabul etmektedir.

Mühendis ve mimarların ve diğer sendikasıız kamu çalışanlarının ücretleri yıllardır artmamış, tersine hıslle artan enflasyon karşısında gerilemiştir. Besin, giyim, ulaşım giderlerinin hızla arttığı, kirelerin yükselmeyen düzeyde olduğu ülkemizde, onbinlerce mühendis-mimar ayda 5000-6000 İ. Ücretlerle çalışmaya zorlamak, onları yoksulluğa mahkum etmekten başka bir şey değildir. Mühendis ve mimarların olduğu gibi tüm kamu çalışanlarının ücret sorununuın çözümüne etkin bir katkı ancak TOPLU SOZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN alınmasıyla mümkündür. Bununla birlikte, içinde bulunan koşullarda, 1979 Yan Ödeme Kararnamesinde yapılacak bazı düzenlemelerle ücretlerin bir ölçüde artması mümkün olabilir.

TMMOB, 1979 Yan Ödeme Kararnamesinin, aşağıda yeralan önerilerini içerecek biçimde çıkarılması doğrultusunda üye tabanının imzasına sunmuştur. Türkiye'nin dört bir yanında, Diyarbakır'dan Edirne'ye kadar, binlerce mühendis ve mimar, TMMOB'nin önerilerini benimsediklerini belirterek, 1979 Yan Ödeme Kararnamesinin bu öneriler doğrultusunda çıkarılması için Başbakan Bülent Ecevit'e başvurmuştur. Şu ana kadar, Başbakanlığa ulaştırılan dilekçe sayısı 5000'i aşmaktadır.

TMMOB, binlerce mühendis mimarın önerilerini kamuoyuna ve ilgili yöneticilere bir kez daha duyurmakta yarar görmektedir.

Sayı : 248

Ankara : 16.5.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 16.5.1979 GÜNÜ ODTÜ AKADEMİK KONSEY ÜYELERİNE AÇIK BİR MEKTUP GÖNDEREREK, "ODTÜ'DE ANTI-DEMOKRATİK BİÇİMDE REKTÖR ATANMASINA KARŞI ÇIKILMASINI" İSTEDİ.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi yeni bir rektör seçimi sorunu ile karşı karşıyadır. ODTÜ öğrencilerinin büyük bir kısmının örgütümüzde aday üye durumunda olması ve yine öğretim üyelerinin de büyük bir kısmının üyesi olması gerçeğinden hareketle bu sorun üzerindeki düşüncelerimizi kamuoyuna ve ODTÜ mensuplarına duyurmak istiyoruz.

TMMOB ODTÜ'de mütevelli heyet sisteminin anti demokratik olduğunu yıllardan beri savunmuştur. Anayasa Mahkemesi tarafından da atama yetkisi iptal edilen bu kurumun rektör atanması da anti demokratiktir.

ODTÜ rektörü seçimle işbaşına gelmelidir. Seçim ODTÜ'yü oluşturan bütün mesurların temsil edileceği platformlarda yapılmalıdır. Bu hem demokrasinin bir gereğidir hem de ODTÜ'de yıllardır verilmekte olan "özerk ve demokratik üniversite" mücadelesine bir katkı meydana getirecektir.

Rektör adayı olarak saptanan Mehmet KICIMAN'ın geçmişte öğretim üyesi ve öğrencilerle olan ilişkileri ve onlara karşı tutumları biliniyor olmalıdır. Mehmet Kiciman ODTÜ kitlelerinin devrimci, anti-faşist niteliğine ters düşen bir seçimdir.

Yine bugünlerde OTK üzerindeki baskılar da yoğunlaşmaktadır. Bu uygulamalar ODTÜ'de genel bir anti demokratik saldırıyan parçaları olarak görülmelidir.

Bugün toplanacak olan Akademik Konsey bu nedenlerden dolayı bu atamayı onaylamamalı, karşı çıkmalı ve ODTÜ'de rektörün seçimle işbaşına gelmesi için gerekli girişimlerde bulunmalıdır.

TMMOB vermektedir oldukları demokratik ve özerk üniversite kavgesinde ODTÜ kitleleri ile dayanışma içinde olduğunu kamuoyuna duyurur.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 249

Ankara: 17.5.1979

TMMOB 24. OLAĞAN GENEL KURULU, 19-20 MAYIS 1979'DA ANKARA'DA TOPLANIYOR. GENEL KURUL ÖNCESİNDE BASINA BİR AÇIKLAMA YAPAN, TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, "GENEL KURULUMUZ MÜHENDİS VE MİMARLARIN MÜCADELELERİNİ GÜÇLENDİRECEKLERİ KARARLAR ALACAKLARI BİR PLATFORM OLACAKTIR" DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

TMMOB 24. Olağan Genel Kurulu, 19-20 Mayıs 1979'da Ankara'da DSİ Toplantı Salonunda 1100'ü aşkın delegayle toplanacaktır. Genel Kurulumuz, bir yandan bağımlı bulunulan emperyalist-kapitalist sistemden kaynaklanan ve faturesı sürekli bir biçimde emekçi kitlelere ödettilen ekonomik bunalımın yoğunlaştığı, öte yandan baskılar ve faşist saldırıların gün be gün arttığı bir dönemde toplanmaktadır.

Emekçi halkın bir parçası olan mühendis ve mimarlar, Genel Kurullarında, tüm emekçilere yönelen ve giderek yoğunlaşan faşist baskı ve uygulamalara karşı güçlü bir mücadelenin örgütlenilmesinin yollarını tartışacaklardır. Genel Kurulumuzda "DAHA GÜÇLÜ BİR MÜCADELE İÇİN DAHA GÜÇLÜ BİR TMMOB'NİN YARATILMASI" nın gereği yolunda kararlar alınacaktır.

Genel Kurulumuzda, mühendis ve mimarlar, özlük sorunları, hata çıkartılmıyan 1979 Yılı Yan Ödeme Kararnameı, Teknik Personel Tazminat Yasası tasarıları ve uğruna yıllardır mücadele verdikleri "TOPLU SOZLEŞMELİ-ÖREVLİ SENDİKAL HAKLAR" ın elde edilmesi konularını tartışacaklar ve yeni seçilecek Yönetim Kuruluna bu konuda yön çizceklerdir.

Genel Kurulumuzda gündeme gelecek diğler bir konu da, son günlerde kamuda tartışılan bir konu olan, sermaye örgütlerinin tehdit dolu çıkışlarıdır. Bugüne değin siyssel iktidarlara denetleyerek Türkiye'nin ekonomik-politik düşücedeki her politikasında belirleyici role sahip olan sermaye çevreleri, yaptıkları son çıkışta Türkiye halkını açık biçimde tehdit etmektedirler. Yaşanan sıkıntıların temel sorumlusu olan egemen sınıflar, emekçi sınıfların sendikalar ve diğler demokratik örgütleri aracılığıyla mücadele ettiği ekonomik-demokratik mücadeleyi bastırarak, sömürü ve zulmü daha da arttırmak istediklerini çok açık biçimde, ifade etmektedirler. Kuşkuyla sermaye çevrelerine ve onların örgütlerine bu cesareti veren, bugüne değin özledığı politikalarla kendine temel görev olarak egemen güçlerin çıkarlarını koruma ve geliştirme görevini alan, emekçi kesimlerin örgütlenmesinin önündeki engelleri kaldırmak bir yana daha da arttırmaya çalışan, siyssel iktidardır.

Ancak Türkiye emekçileri, ve onun bir parçası olan mühendis ve mimarlar, egemen sınıfların tüm bu tehditleri ve kendilerine yöneltilen baskılara karşı mücadelelerini güçlendirerek sürdüreceklidir.

Bu açıdan da değerlendirildiğinde, TMMOB 24. Genel Kurulu, devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarların mücadelelerinde önemli kararlar alacakları bir Genel Kurul olacaktır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

19 Mayıs 1979
Sayı : 250

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÜZTÜRK'ÜN
XXIV. GENEL KURUL'DA YAPTIĞI AÇIŞ
KONUŞMASI.

Sayın Komuklar, Delege Arkadaşlarım;

Birliğimizin XXIV. Genel Kurulu; ayrılmaz bir parçası olduğumuz emekçi halkın sorunlarının giderek büyüdüğü bir ortamda toplanmaktadır.

Çok yönlü zor koşullar altında geçen bir çalışma döneminin ardından toplanan ve üç gün sürecek olan bu Genel Kurul'un, bugüne dek olduğu gibi, koşulları ve mücadeleyi gözden geçirerek, daha güçlü bir mücadeleye ışık tutacağına inanıyorum.

Bizler; yıllardır ülkenin ve emekçi halkın çıkarlarını kendi alanlarında savunan; her geçen gün nicel ve nitel anlamda daha da artan bir biçimde emekçi halkın mücadele safında yer alan, bilimi ve tekniği emperyalizmin değil emekçi halkın hizmetine sunmada kararlı olan mühendis ve mimarlarız.

Bugün, ülkede, doksan bin aşkın mühendis ve mimar bulunmaktadır.

Büyük bir çoğunluğu kamu kesiminde çalışan üyelerimizin; ev kiralarının 4-5 bin liradan başladığı, asgari gıda gereksinimi için 4-5 bin liranın gerektiği bugünün Türkiye'sinde, 5-6 bin lira aylık ücretlerle yaşamak zorundadırlar.

Yan ödemeler, tazminat tasarıları gibi; hem diğer kesimlerle, hem kendi içinde ayrıcalıklar ve tutarsızlıklar yaratan, yaşamak için gerekli asgari düzeyi dahi tutturamayan uygulamalarla sorunun çözülmemeyeceği yıllardır ve bugün açıkça görülmektedir. Mühendis ve mimarlar da pek çok kamu görevlisi gibi, sorunun çözümü için gerekli olan grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip bulunmamaktadırlar.

Dünya'nın gelişmiş ülkeleri ile yapılan oranlamada bile görülebileceği gibi, teknik gücümüz nicel ve nitel yönden her işimizi görececek düzeydedirler. Hâl böyle iken, bir yandan sömürücü kredi şartı olarak ülkeye yüzbinlerce liralık aylıklarla yabancı sözde uzmanlar doldurulmakta; öte yandan, aynı zamanda, yaşamak için 5-6 bin lira aylık takdir edilen mühendis ve mimarlarımıza Libya'ların, Arabistan'ların yolları gösterilmektedir.

Bu düzene karşı çıkan; anti-emperyalist, anti-faşist, anti-çövenist ilkeleri savunan; bilimi ve tekniği emekçi halkın yararına kullanma mücadelesi veren üyelerimiz saldırılara uğramakta, öldürülmekte; örgütlerimiz en küçük birimlerimize varıncaya dek bası ve saldırılara hedef olmaktadır. Bu dönemde; Ziraat Mühendisleri Odamızın Adana Bölge Şube Başkanı Akın ÜZDEMİR, üyelerimiz Kenan ÜZTÜRK, İbrahim ÜZSOY, Fevzi AZIRCI ,

Erhan BİTLİSLİ, Ferit UZUN ve Prof. Dr. Bedri KARAFAKİOĞLU faşist çetelerin planlı saldırıları ile katledilmişlerdir. Mücadeleleri mücadelemiz olan bu üyelerimizi, huzurlarımızda, bir kez daha saygı ile anmayı ve mücadele bayraklarını yükseklerde tutmaya bütün gücümüzle çaba harcayacağımızı belirtmeyi bir görev sayıyorum.

Sömürü, baskı ve zulmün bu derece yoğun bir biçimde yaşandığı ülkemizde; ulaşımdan-altyapıya, konuttan-kanılaşmaya, enerjiden-sanayiye, turizmden-çevreye, doğal kaynaklardan-çığırta dek her alanda, sömürüyü ve dışa bağımlılığı; mühendis ve mimarlar tarafından görür ve bilirler. Yapılan çalışmalarla, geliştirilen görüş ve önerileri, uygulamaları, yıllardır, emekçi halkın ve ülkenin yararlarının yollarını gösterirler. Ancak dinlenmez.

Bizler, mühendis ve mimarlar, yaşadığımız sorunların emekçi halkımızın yaşadığı sorunların benzeri ve bir parçası olduğumuzu bilmekteyiz.

Sorunlarımız; hayati gereksinimleri için günlerece kuyruklarda bekleyen, doğal kaynakları yağma edilen, bir yandan işsizliğe öte yandan Almanya kapılarına mahkûm edilen, tüketim sanayii uğruna her şeyi sömürülen, Kahraman Maraş'ta olduğu gibi yüzlerce camı yitiren, fabrikadan-tarlaya, okuldan-eve, kadar her alanda sömürü, baskı ve faşist saldırılara uğratılan emekçi halkın sorunlarıdır.

Ve bizler, dün olduğu gibi bugün de, sorunlardan kurtuluşun yolunun emekçi halkın sorunlarından kurtuluşundan geçtiğini çok iyi biliyoruz. Buna göre çalışıyor, buna göre mücadele veriyoruz.

Bugün ülkemizde zor ve önemli günler yaşanmaktadır. Kahraman Maraş faşist katliamından sonra ilan edilen sıkıyönetim, cezaları, daha da yaygınlaştırılmıştır.

Dünya'da, hemen her yerde kutlanan 1 Mayıs bayramını kutlamak istedikleri için DİSK Yöneticileri ve üyeleri, TİP Yöneticileri ve üyeleri ve yüzlerce devrimcinin tutuklandığı bir ülkede yaşıyoruz.

TÜSİAD'ın çıkışlarını, siyasi iktidarın ve muhalefetin öne sürdükleri görüşleri izliyoruz. Ve bu tartışmaların; Amerikan Üstleri'nin, sömürücü İMF kredilerinin gündemde olduğu, faşist baskı ve saldırıların yoğunlaştırıldığı bir ortamda sürmesini hem çok anlamlı, hem de geleceğe ve mücadeleye ışık tutmamı açısından önemli buluyoruz.

Devrimci-demokrat-yurtseverlerin ve örgütlerinin haberlerine hatta ölüm ilanlarına dahi ambargo uygulayan sol görünümülü basının, yazarın; bir kısmı gerici siyasetin cenaze ilanı diye nitelendiği tam sayfa sermaye ilanlarını basmasını ve şaşkın yorumlarını görüyoruz.

Bugüne gelmede, uzun süre "sağa da, sola da karşıyız..." mantığı ile hareket eden, sorunların kaynağı olan faşist odakların üstüne gitmeyen; bir yandan emekçi halk güçleri ile gerici-faşist güçleri aynı kefeye koyan, ama öte yandan aynı zamanda emekçi halktan özveri isteyen ve böylece iktidar olmaya çabalayan siyasi iktidarın sorumlulukları büyüktür.

Tüm bu sorunların, böylesine büyük sorunların üstesinden; bir avuç açamen azınlığa yaranma çabaları ile, emekçi halka kan ve gözyaşı getirse bile, sermayenin çıkarlarını gözeten kararlarına, uygulamalarına, çabalarına gelinemez.

Sorunların üstesinden; bir yandan alabildiğine sermayeden yana davranarak, öte yandan "kendimi yedirmeyeceğim..." diye çıkışlar yaparak gelinemez. Yorulur...Aslında kişilerin yenmesi ya da yenmemesi de önemli değildir. Asıl önemli olan geniş emekçi yığınların yenmemesi, yerilememesidir. Bunun için de bir tek yol vardır. Geniş emekçi yığınların mücadele safında yer almak, onların sorunlarının çözümüne yönelmek, onlarla birlikte emperyalizmin ve faşizmin üstüne yürümek.

Arkadaşlarım,

Emekçi halkın sorunlarının ve dolayısıyla sorunlarımızın kaynağı emperyalizm ve faşizmdir. Bu saptama doğrudur.

Ancak kendi sorumsuzluklarımıza da gözlerimizi kapamamak gerekir. Dar hesaplarla, kısır çekişmelerle, heder edilen güç ve kaynaklarla ağır aksak sürdürülen mücadelede ki yetersizliği, her kişi ve kurum doğru düşünmek ve değerlendirmek ve ne karşı güçleri ne de kendini eksik ve yanlış değerlendirmemek zorundadır.

DİSK'te, TÖB-DER'de, TMMOB'de, emperyalizme-faşizme-şovyanizme karşı mücadelede dar çıkar hesapları ile mücadeleyi zaafa uğratanlar yenilmek zorundadır.

Geniş emekçi yığınların fütü birlikteliği sağlanmak zorundadır.

Hayatın her alanında ve doğal olarak da kendi alanımızda, örgütlü, tutarlı, küçük burjuva hastalıklarından arınmış bir mücadele sürdürülmek zorundadır.

Bizler, bu anlayıştan yola çıkarak, zor koşullar altında geçen bugün ve daha zor geçecek gelecekte günlerde; sömürü, baskı ve zulüm uygulamalarına; IMF'li, NATO'lu, AET'li, 141-142'li, yoğun faşist saldırılı, insanın insanca yaşayamadığı bu düzene karşı çıkacağız.

Doğal kaynaklarımızın sömürüsüne, dışa bağımlılığa, geçim sıkıntısına, ayrıcalıklı uygulamalara karşı çıkacağız.

1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması ve 1 Mayıs'ın yasallaşması için çaba harcayacağız.

Bilimi ve tekniği emekçi halkımızın hizmetine sunma, grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarımızı alma yolunda güçlü bir mücadeleyi sürdüreceğiz.

Sömürü, baskı, zulüm ve faşist saldırılara, en ufak üretim birimlerinden başlayarak her alanımızda yılmadan, bunalmadan karşı çıkacağız.

Gün; zaafardan, eksikliklerden, yanlışlardan arınma günüdür. Gün; en az kanımızı,

ilişimizi. ömürler kadar güçlü olma gücüdür. Güne ulaşmak gücüdür.

Mühendis ve mimarlar ve örgütleri TMMOB'nin, diğer demokratik güçlerle omuz omuza, bu yolda üzerlerine düşenleri yerine getireceğine her zaman inandım. Önümüzdeki çetin günlerde de görevlerimizi eksiksiz olarak yerine getirmek için elden gelen çabayı göstereceğimize inanıyorum.

Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokrasi güçlerin /in, hayatın her alanında verecekleri tutarlı ve aktif mücadelelerle, gelecek emekçi halkımızın olacaktır. Gelecek aydınlık olacaktır.

Saygılarımla.

Sayı : 251

Tarih : 23.5.1979

ÇALIŞMALARINI TAMAMLAYAN TÜRK MÜHENDİS ve MİMAR ODALARI BİRLİĞİ 24.GENEL KURULUNDA SEÇİLEN YÖNETİM KURULU TOPLANARAK GÖREV BÖLÜMÜ YAPTI,

BAŞKANLIĞA TEOMAN ÖZTÜRK SEÇİLDİ.ÖZTÜRK TOPLANTIDAN SONRA YAPTIĞI AÇIKLAMADA;

"YILLARDIR EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA MÜCADELE VEREN ÖRGÜTÜMÜZ 24.GENEL KURULUNDAN GÜÇLENEREK ÇIKMIŞTIR.ÖNÜMÜZDEKİ ZOR GÜNLERDE DE,TÜM DEMOKRASİ GÜÇLERİ İLE OMUZ OMUZA,TUTARLI BİR MÜCADELEYİ SÜRDÜRECEĞİMİZE ve GÖREVLERİMİZİ BAŞARACAĞIMIZA İNANIYORUM." DEDİ.

24.GENEL KURUL'DA OYBİRLİĞİ İLE BENİMSEYEN GENEL KURUL GÖRÜŞÜ DE AÇIKLANDI.

Çalışmalarını tamamlayan TMMOB 24.Genel Kurulu tarafından seçilen Birlik Yönetim Kurulu,toplanarak görev bölümü yapmıştır.

İlk toplantıya Yönetim Kurulu Üyeleri olarak;Metin Tütün,Nazmi Çakmak, Ali İncirci,Cevdet Karataş,M.Ali Algancı,Hulusi Gönenli,Hikmet Akor, Ertuğrul Tonguç,Murat Gültekingil,Yalçın Çilingir,Gündüz Gözen,Melih Törelİ,Ahmet Bulut,Teoman Öztürk,İyigün Pulat,Fethi Çimen,Bülent Tenik ve Metin Güvener katılmışlardır.

Başkanlığa yeniden Teoman Öztürk'ün seçildiği Yönetim Kurulu'nda; 2.Başkanlığa Yalçın Çilingir,Sayman Üyeliğe ise Mehmet Ali Algancı getirilmişlerdir.

24.Genel Kurul'da Yüksek Omur Kurulu'na Arif Delikanlı,Selçuk Bayraktar, Ömer Kuleli,Gürol Gürkan ve Esat Turak;Denetim Kurulu'na ise Cevdet Aykanat,Yücel Özel ve Hüseyin Tazuoğver seçilmişlerdir.

Görev bölümünden sonra bir açıklama yapan Birlik Başkanı Teoman Öztürk şunları söylemiştir.

"Yıllardır emekçi halkın çıkarları doğrultusunda mücadele veren örgütümüz,24.Genel Kurulu'nda güçlenerek çıkmıştır.Önümüzdeki zor günlerde de,tüm demokrasi güçleri ile omuz omuza,tutarlı bir mücadeleyi sürdüreceğimize ve görevlerimizi başarıyla başarmaya inaniyorum."

Ayrıca 24.Genel Kurulun oybirliği ile benimsediği görüş metni de açıklanmıştır.

Yönetim Kurulu Başkanı Teoman Öztürk / konur sokak. 4/1. ankara / tel : 18 12 75

Şimdi yaşadığımız günlerde, Ülkemiz politik ve ekonomik olarak derinleşen bir bunalım içindedir. Emperyalizme bağımlı çarpık kapitalist gelişimin olumsuz sonuçları bütün çıplaklığı ile ortadadır. Döviz, Hammaddce, aramalı, yedek parça darboğazları, %60'a varan enflasyon ve ardarda gelen devalüasyonlar emperyalizme bağımlı gelişen ekonomimizin birer iflas belgesidirler. Emperyalist Ülke ve kurumlar yardım ve kredi karşılığında ileri sürdükleri koşullarla Ülkemizi ekonomik ve politik olarak tam anlamıyla teslim etme hazırlıkları içindedirler.

Çalışan sınıf ve tabakaların ekonomik-demokratik özlüklerini dile getirecek iktidar olan CHP ağırlıklı hükümet vaatlerini unutanmış görünmektedir. Tüm çalışanlar için grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı konusundaki taleplerimiz gözardı edilirken demokratik mücadelenin araçları olan dernekler kapatılmaktadır. Maraş katliamı nedeniyle sakiyönetim ilân edilmiştir. Giderek devrimci ve demokratik mücadele susturulmaya çalışılmaktadır. İşkencecilerden, faşist katillerden hesap sorulacağı yerde, "sağa da, sola da karşıyam" mantığıyla halkın can düşmanı olan faşistlerle, halkın bertulduğu için çaba harcayan devrimciler aynı kefeye konmakta böylece faşist saldırı ve katliamlar yoğunlaşmaktadır. Çalışanların yaşam koşullarının düzeltilceğini vaat ederek oy toplayan hükümet; toplumsal emperyalizmin taban fiyet politikası gibi uluslararası tekelci sermaye ve yerli sermaye sahiplerinin önerileri doğrultusundaki uygulamaları dar ve sabit gelirli halkın daha zor ekonomik koşullara itmektir.

Egemen sınıflar, 1 Mayıs'ın işçi sınıfının birlik mücadelesine ve dayanışma günü olarak kutlanmasına karşı çıkmışlar, Ülkenin birçok yerinde 1 Mayıs gösterileri engellenmiştir. DİSK yöneticileri, TİP yöneticileri, ve birçok işçileri devrimci, demokrat ve yurtseverler tutuklanmışlar ve bazı görevlilerce kötü muameleye tabi tutulmuşlardır.

Hükümet kurulduğundan bu yana esas olarak egemen sınıf ve tabakaların çıkarlarına uygun bir politika izlendiği ve onların sorunlarını çözmeye çalışmıştır. Egemen sınıflara bu da yetmemiştir. "Gerçekçi çıkış yolu" adını verdikleri önerilerle faşist yönetim çağrılarını yapmaktadırlar.

TMMOB üyeleri tüm bu yaşanan gerçeklerin bilincindedir. Egemen sınıfların sömürü, baskı ve zulüm düzeninin ancak ve ancak halkın gerçek iktidarının kurulmasıyla son bulacağına inanmaktadır. Bu inançla, demokratik, ekonomik ve siyasi talepler doğrultusundaki mücadelesini kesintisiz sürdürecektir.

TMMOB bu yolda, egemen sınıfların işine yarıyan ayrılıkçı dayatmalarıyla karşı faşizme karşı olan tüm demokratik kuruluşların cılem birliği platformunun yaratılması için mücadeleye adanmıştır.

TMMOB,

- 1 Mayıs'ın yasa dışı olması ve tüm 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması,
- Başta 141 ve 142 olmak üzere tüm baskı yasalarının kaldırılması,
- Grevli toplu sözleşmeli sendikeli hakların kazanılması,
- Sivil Sıkıyönetim tasarısının geri alınması,
- Faşist terör ve katliamların, her türlü ayrımcı ve göçmen baskılarının son bulması için sorunun kalıcı şekilde çözülmesi.

Sayı : 252

Ankara : 30.5.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK SEYDİŞEHİR'DE FAŞİST ÇETELER TARAFINDAN TMMOB ÜYELERİNE-İŞÇİLERNE VE SEYDİŞEHİR'İN EMEKÇİ HALKINA KARŞI YAPILAN SALDIRIYLA İLGİLİ OLARAK ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Seydişehir dün, Konya'da, Kahramanmaraş'ta yaşanan faşist saldırıların bir benzerini yaşadı.

Planlı bir biçimde günlerdir Seydişehir'e Konya ve Beyşehir'den getirilen faşist çetelerin Alüminyum tesislerinde çalışan ilerici-devrimci işçilere saldırmasıyla bağlantılı faşist terör daha sonra kentin içinde sürdürülmüştür. Alüminyum tesislerinde çalışan TMMOB Üyelerine, işçilere, Seydişehir halkına yapılan ve 20'yi aşkın emekçinin çeşitli yerlerinden yaralandığı bu saldırıda, CHP, TOB-DER, HALKEVİ ve MADEN-İŞ'in lokalleri ile ilerici bilinen kişilerin işyerleri tahrip edilerek yağmalanmıştır.

Alüminyum Tesisleri TMMOB İşyeri Temsilciliğinin saldırıya uğradığı ve İşyeri Temsilcimizin yaralandığı MC döneminde'de bu tip tertip ve saldırıların düzenlendiği bilinen bir gerçektir. Bunlara karşın Seydişehir'de Demokratik Güçlerin sürdürdükleri mücadele güçlenerek sürmüş işçi sınıfı ve emekçi halkın içine kök salmıştır.

TÜSİAD bildirilerinin gazeteleri kapladığı, Hükümetin görevden ayrılacağı tartışmalarının yoğunlaştığı, faşist hareketi koltuğu altında besleyenlerin "daha fazla kan dökülebilir" dediği, her gün emekçilerin toplu olarak buldukları yerlerin tarandığı, işçi sınıfının sendikeli örgütlerine karşı türlü tertip ve baskıların sürdürüldüğü bu günlerde Seydişehir'de yaşananlar tüm bu uygulamalardan soyutlanamaz. Bu saldırı Seydişehir'de gelişen güçlenen demokrasi mücadelesini ortadan kaldırmaya yönelik planın bir parçasıdır.

Ancak, bunlara karşın Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi; sermayenin uşaklığını yapan faşist soldarınlar, Seydişehir'de de demokrasi mücadelesini kararlılıkla sürdüren işçi sınıfının ilerici ve devrimci unsurlarından ve Seydişehir'in emekçi halkından gereken yanıt gelecektir.

TEMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 1.6.1979 GÜNÜ BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT' E GÖNDERDİĞİ AÇIK MEKTUPTA: "1979 YILI YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN OLARAK TEMOB' NİN AÇTIĞI KAMPANYAYA BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMARIN KATILDIĞINI VE GÖRÜŞLERİNİ BAŞBAKANA İLETTİKLERİ HALDE, HÜKÜMLÜTİN BU KONUDA HAREKETSİZ KALDIĞINI" BİLDİRDİ.

Kamu çalışanlarının tümünü ilgilendiren 1979 yılı Yan Ödeme Kararnamesi bugüne kadar yayınlanmamış, yayınlanan ara kararname ile de "gimlilik" kaydı ile 1978 yılı uygulamasının devamı öngörülmüştür.

Bu uygulama, hayat pahalılığının dayanılmaz boyutlara ulaştığı günümüzde çalışanların geçim sıkıntısının daha da artması demektir. Tüm kamu çalışanlarının olduğu gibi mühendis ve mimarların da ücretleri, hızla artmakta olan enflasyon karşısında gerilemiştir. Zorunlu tüketim mallelerinin fiyatlarının hızla arttığı, kiraaların ulaşılmayan düzeyde olduğu ülkemizde, onbinlerce mühendis ve mimarı 5000 - 6000 İ. gibi ücretlerle çalışmaya zorlamak, onları yoksulluğa mahkum etmektedir.

Her yıl yeni kararnamelere göre ödemelerin yapılması, aylar süren, hatta bir sonraki mali yılda mümkün olabilmektedir. Bu arada ücretler olarak ödemeler yapılmakta, aradaki farklar ise, yeni kararnameye göre düzenlemeler yapıldıktan sonra verilmektedir. Bunun anlamı ise ücretlerin çalışanlarına verileceği ücretin önemli bir bölümünü uzun bir süre faizsiz kredi olarak kullanması ve enflasyon nedeniyle değeri düşen bir şekilde olarak vermesidir. Bu uygulamalar, bu yıl da yaşanmaktadır. 1979 yılı Yan Ödeme Kararnamesi halen kesinlik kazanmamıştır ve ödemeler 1978 yılı kararnamesine göre avans olarak yapılmaktadır.

Ülkemiz, dünyada kamu çalışanlarına sendikal hakların tanınması bakımından en az gelişmiş ülkelerden biridir. Onbinlerce mühendis, mimar ve teknik eleman, diğer memur, öğretmen, sağlık personeli vb. kamu çalışanları gibi ekonomik-demokratik mücadelede etkin bir araç olan "TOPLU SOZLEŞME-İŞÇİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARI", elde etmek için çaba harcamaktadırlar. Mühendisler, mimarlar ve onların örgütü TEMOB bu mücadele sürecinde mevcut yasa uygulamalarından kaynaklanan sorunların ve buna bağlı YAN ÖDEME Uygulamasından kaynaklanan sorunların çözümü doğrultusunda çalışmaya da görev bilmektedir. Bu nedenle içinde bulunduğumuz koşullarda 1979 Yan Ödeme Kararnamesinde yapılacak düzenlemelerle ücretlerin bir ölçüde artması mümkün olabilecektir.

Türkiye'nin dört bir yanından binlerce mühendis ve mimar, 1978 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin TEMOB'nin önerilerini kapsayacak biçimde çıkarılması yolundaki isteklerini Başbakanlığa ilettikleri halde, bugüne değin bu konuda somut bir adım atılmamıştır.

Bu açıdan 1979 Yan Ödeme Kararnamesinin aşağıda yerelan önerilerini kapsayacak biçimde en kısa zamanda kesinleşmeği gereğine olan inancımızı bir kez daha belirtiriz.

ÖNERİLER

1. Yan Ödeme tutarları % 100 arttırılmalı, başka bir deyişle katsayı 8 olmalıdır. Yan Ödeme katsayısı ile maaş katsayısı arasında bir ilişki kurulmalıdır.
2. Büyük Proje zamanı, projede çalışanların % 10'una değil tümüne ödenebilir.
3. Kararnamede, "Ödenebilir, verilebilir vb." belirsiz ifadeler yerelmemeli, yöneticilere özel takdir hakkı tanınmalıdır.
4. Yan Ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde, hangi görev Unvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu konuda, geriye dönük, mevcut almalı uygulamaları ortadan kaldıran uygulamalar durdurulmalıdır.
5. Uygulamada "GÖREV UNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi benimsenmelidir.
6. Hastalık izinlerinin tümünde ve yurtdışı eğitimlerinde de, yan ödeme verilmelidir.
7. Yan Ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.
8. 1978 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin 5. maddesinde (d) fıkrasındaki "1 yılda" ifadesi, TSK Yan Ödeme Kararnamesindeki gibi, "1 mali yılda" olarak düzenlenmelidir.
9. Veriyalı çalışanlara verilmekte olan puan, 125'den 1000'e yükseltilmelidir.
10. Kararname uyarınca, işyerlerinde hazırlanacak Yan Ödeme listeleri, çalışanlara hazırlanmalıdır.
11. Kararnamelerin yürürlük tarihleri ile uygulama tarihleri arasında her ne nedenle olursa olsun görevden ayrılanlara, çalıştıkları sürenin yan ödemesi ödenebilir.
12. Mali Sorumluluk tazminatı yüksek değerli cihazlar kullanan ve bu cihazların kullanım sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlara da ödenebilir.
13. Yan Ödeme Kararnamesi yukarıdaki önerileri içerecek biçimde seilen çıkarılmalı, uygulama kararname yayın tarihinden itibaren bir ay içinde başlanmalıdır.

Sayı : 254

Ankara : 7.6.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASINDA: "STAJ, MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK ÖĞRETİMİNİN ZORUNLU BİR GEREĞİ İKEN, BUGÜN VARILAN NOKTADA BİNLERCE ÖĞRENCİ BİR YANDAN STAJ YERİ BULAMAMAKTA, DİĞER YANDAN İSE STAJ YERİ SAĞLANAN BİNLERCE ÖĞRENCİ DE STAJLARINI SON DERECE GÜÇ KOŞULLARDA YAPABİLEMEKTEDİLER" DEDI.

Başın açıklaması metni aynen şöyledir :

"Mühendislik ve mimarlık öğretiminin yaygınlaştığı günümüz Türkiye'sinde staj sorunu, önemli boyutlara varmıştır. Pratik öğretim demek olan staj, mühendis ve mimarlık öğretiminin zorunlu bir gereği iken, bu gün varılan noktada binlerce öğrenci bir yanda staj yeri bulamamakta, diğer yandan ise staj yeri sağlanan binlerce öğrenci de stajlarını son derece güç koşullarda yapabilmektedirler. Öğretim sisteminin yapısal çarpıklığından kaynaklanan staj sorunu, şeyin yerindeyse bugün tam bir darboğaza girmiş bulunmaktadır.

Öğrenim döneminde yeterli staj yapamayan ve bu nedenle de pratik öğrenimden kopuk kalarak mezun olan öğrenciler, bu eksikliklerini meslek yaşamlarında son derece etkin bir biçimde duyurmaktadırlar. Bilgisini yaşama geçiremeyen, onu beceri haline dönüştüremeyen teknik elemanın için için yaşadığı mesleki doyumsuzluğun bir yanıyla staj sorunundan kaynaklandığı aşiktir.

Bugün tam bir darboğazan yaşadığı staj sorununun esas olarak öğretim sisteminin yapısal çarpıklığından kaynaklandığı ne denli aşikar, sorunun ikincil nedenlerinden birinin de bugün artık eskimiş ve bu nedenle de yetersiz "Staj Çalışmalarını Düzenleme Yönetmeliği"nden kaynaklandığı o denli aşiktir.

Öğrenci stajlarını düzenleyen ve tam adı "Eckenliklere Bağlı ve Bakanlıklarla İlgili Kurumlarda Öğrencilerin Yapacakları Staj Çalışmalarını Düzenleme Yönetmeliği" olan bu yönetmelik, 1.6.1967 tarihinde yürürlüğe girmiş ve günümüze dek de değişmeden yürürlükte kalmıştır.

Türkiye'deki 12 yıllık tarihsel evrim ve öğretim alanındaki nicel ve nitel değişim, dönüşüm ve gelişmeler dikkate alındığında, bu yönetmeliğin ne denli eskimiş ve bu nedenle de yetersiz kaldığı ortaya çıkar. Bu yönetmeliğin iptal edilerek, yerine, günün koşullarına yanıt veren bir yönetmeliğin yürürlüğe konması artık kaçınılmazdır.

Staj çalışmalarını düzenleyen yeni bir yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, aşağıda belirtilen düzenlemelerin önümüzdeki staj dönemi için gerçekleştirilmesi zorunludur :

1. Tüm öğrencilere staj yeri sağlanmalıdır.
2. Staj yerlerinin öğrencilerin staj dallarına uygunluğuna dzen gösterilmelidir.
3. Güvenlik scruturması gibi staj için her türlü ön keşullu anti-demokratik uygulamalara son verilmelidir.
4. Staj yerlerinin eğitim kurumlarının yakınlığına ve uzaklığına bakılmaksızın tüm öğrencilere asgari ücret ödenmeli ve bu ücret vergiden bağışık tutulmalıdır.
5. Staj yerleri eğitim kurumlarının bulunduğu yerlerde olmayan öğrencilere staj yerlerine gidip-gelişlerde yoluluk ödenmelidir.
6. Staj yapan öğrencilere bedelsiz uç öğün yemek verilmelidir. Yemek verilmediği takdirde, parasal karşılığı ödenmeli ve bu karşılık asgari ücretin 1/3'ünden az olmalıdır.
7. Staj yapan öğrencilere bedelsiz yatacak yer sağlanmalıdır.
8. Öğrencilerin işyerlerindeki servis araçlarından bedelsiz olarak yararlanmaları sağlanmalıdır.
9. İşyerlerinde işçilere sağlanan diğer sosyal hizmetlerden öğrenciler de yararlanmalıdır.
10. Staj dalının gerektirdiği iş giysileri ve diğer koruyucu malzemeler bedelsiz olarak sağlanmalıdır.
11. Öğrenciler staj süresi boyunca SGK'na bağmalı kılınmalıdırlar.
12. Gece bölümünde okuyan öğrencilerin - eğer gündüzleri bir işte çalışıyorlarsa - stajlarını yapma olanağının sağlanması için işyerlerinden ücretsiz izin alma hakkı tanınmalıdır.
13. Tatillerde yapılan uygulamalı derslerde staj süresinden sayılmalı ve bu süreler için de öğrencilerin yukarıda belirtilen ekonomik hakları tanınmalı ve öğrencilere sosyal güvenlik sağlanmalıdır.

Bir kez daha vurgularız ki, staj sorununun gelecek yıllar için uzun vadedeki çözümü, ancak ve ancak aşağıdaki ilkelerin de içinde yer alacağı yeni bir yönetmeliğin yürürlüğe konması ile mümkün olabilecektir :

1. TMMOB'ne merkezi staj düzenleme organlarında yer verilmeli, TMMOB staj düzenleme çalışmalarında söz ve karar sahibi olmalıdır.
2. Üniversite, Yüksek Okul ve Akademilerde staj işlerini düzenlemek amacıyla kurulan staj komitelerine öğrenci temsilcileri de katılmalı, bu temsilciler staj uygulamaları çalışmalarında söz ve karar sahibi olmalıdırlar.
3. Staj programlarının oluşturulmasında "Üretime katılma" ana ilke alınmalıdır. İkinci olarak staj programlarında ülke çapındaki eşyuma dzen gösterilmelidir. Üçüncü olarak da, aynı staj dalında bile işyerlerinin çeşitliliğine dzen gösterilmeli, öğrenciler ilk stajlarından son stajlarına kadar bütün eğitim yolları boyunca eşşmalı bir staj uygulamasına tabi tutulmalıdırlar."

Sayı : 255
Ankara: 6.6.1979

TMMOB, 6.6.1979 GÜNÜ YAPTIĞI AÇIKLAMADA,
ŞEKER ŞİRKETİNDE ÇALIŞAN ÜYELERİNİ
ÇALIŞMAYI HAKKINDA BİLGİLENDİRDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

5235 (7303) sayılı Yasayla kurulu Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Anayasal bir meslek kuruluşudur. TMMOB Yasasının 2.b maddesi "kamuun ve Ülkenin çıkarları, mesleğin gelişmesi, meslek mensuplarının hak ve yetkileri bakımından gerekli gördüğü tüz girişim ve faaliyetlerde bulunma" görevini TMMOB'ye vermektedir. TMMOB'nin Çalışma Program ve Genel Kurul Kararlarının temel bir ilkesi de, Üyelerinin ekonomik-demokratik haklarının korunup geliştirilmesi doğrultusunda çalışma yapmaktır. Nitekim TMMOB bir yandan ekonomik-demokratik mücadelede etkin bir araç olan "TOPLU SOZ-LİŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR" an elde edilmesi için mücadele verirler, öte yanda Üyelerin güncel sorunlarına yönelik çalışmalar da yapmaktadır. 1978 - 1979 Çalışma Döneminde bu alanda yapılan çalışmalara bir kaç örnek;

- 1978 Aralık ayında TMMOB ve Hükümete Sunulan "1979 Bütçesi Görüşülürken Sendikasıız Kamu Görevlilerin Ücretleri Sorunu Üzerine Görüşler" başlıklı, doğum, yakacak, sile, yiyecek, konut giyecek yardımlarının, mahrumiyet yeri ödencüğünün, harcırahların yükseltilerek yeterli düzeye getirilmesi, fazla mesailerin maktu olarak değil sigortalılardaki gibi zamlı olarak asptenmesi vb. öneriler içeren TMMOB raporu
- 1979 Yen Ödeme Kararnamesinde yerilmesi istenen hususları içeren ve binlerce mühendis ve mimar tarafından imzalanarak Başbakanlığa gönderilen 1979 Yen Ödeme Kararnamesine ilişkin öneriler,
- MEYAK kesintilerinin son bularak faizleriyle birlikte memurlara indisi önerisini içeren ve TMMOB - Bütçe Plan Komisyonuna Sunulan TMMOB Görüşü
- "Sendikal Hak Ve Özgürlükler İçin İleri" başlıklı ve TMMOB, DİSK, TOB-DEM-DEK, TÜPES, TUS-DEM tarafından hazırlanan ve yayınlanan deklarasyondur.

TMMOB, uzmanlık alanlarında sömürüyü teşhir eden, emekçi halk yararına talep ve öneriler geliştiren çalışmalar da yapmaktadır. Bu kapsamda, geçici Sonuç Sola Sanayii, Nükleer Enerji Santralleri, Ankara Tercihli Yol Projesi vb. konularda raporlar yayınlamış, paneller düzenlemiş, 4. BYKP ile ilgili TMMOB görüşleri bir rapor halinde Devlet Planlama Teşkilatına sunulmuştur.

TMMOB, örnekleri çoğaltılabilecek bu çalışmalara bağlı 18 Odasında ve Üyelerinden aldığı güç ve destekle sürdürmektedir. TMMOB'nin Üyeleriyle dayanışma ilişkisi kurmasının etkin bir aracı işyerlerinde TMMOB'nin denetiminde Üyelerin yaptığı seçime işbaşına gelen TMMOB İşyeri Temsilcilikleridir.

TMMOB İşyeri Temsilcilikleri, TMMOB Yasası ve Tüzüğü uyarınca, mühendis ve mimarların işyerlerindeki örgütlülüğünün geliştirilmesi, meslek ve ülke sorunlarının ayrılmaz bir bütünlüğü içinde ülke çıkarlarının ve mühendis ve mimarların özlük haklarının savunulması, sendikal hakların elde edile ve diğer çalışanlarla dayanışmanın sağlanması ve TMMOB'nin işyerleri ile ilişkisini sağlamak amacıyla oluşturulan yasal kurumlardır.

TMMOB İşyeri Temsilciliklerinin görevleri ise şöyledir.

a.) SOSYAL GÖREVLER :

Ülkemizin içinde bulunduğu emperyalist-kapitalist sistemden kaynaklanan ve işyerindeki üretimi doğrudan etkileyen meslek sorunlarımızı incelemek, bu sorunları değerlendirmek, çözüm önerileri geliştirmek ve Birliğe aktarmak.

b.) EkONOMİK HAKLARA İLİŞKİLİ GÖREVLER :

Teknik elemanların ekonomik-demokratik mücadelesinin önde gelen hedeflerinden olan sendikeli hakların elde edilmesi doğrultusunda verilen mücadelelerin yaygınlaştırılması ve benimsenmesinde TMMOB genel ilkelerine bağlı olarak birliğin tüm araçlarının etkin bir şekilde kullanılmak,

- Sorunlarımızın, tüm çalışanların sorunlarının bir parçası olduğunun bilincinde olarak, genelde tüm çalışanlar ile dayanışmaya sağlamak,
- İşyerindeki mühendis ve mimarların ekonomik-demokratik istem ve talepleri doğrultusunda; çalışmalar yapmak,

c.) ÖZLÜK HAKLARININ ÇÖZÜMÜ İÇİN GÖREVLER :

- İşyerlerindeki anti-demokratik uygulamalara ve genelde tüm çalışanların öccide mühendis ve mimarlar narsiziteye kılınan personel kanun ve mevzuatlarıyla çıkan sorunlara karşı,
- Mühendis ve mimarların işyerlerinde uygulanan baskı kayna ve sürgünlere karşı, Byrokrasinin özlük haklarına korumak amacıyla sorunları Birliğe iletme ve sorunların çözülmesi için TMMOB ile ortak çalışmalar yapmak,

d.) DiĞER GÖREVLER :

- TMMOB'nin görüş ve kararlarını işyerindeki mühendis ve mimarlara iletme
- Gerekirse işyeri yetkilileri ile, orada çalışan mühendis ve mimarlar adına ilişki kurmak,
- TMMOB'nin, kendisine vereceği diğer görevleri yerine getirmek.

Şeker Şirketine çalışan 60'a yakın mühendis ve mimarın, Şeker Şirketi Genel Müdürlüğü ve Genel Müdürlüğe bağlı Ankara'daki işyerlerinde bu tür işlevleri yerine getirmek üzere TMMOB İşyeri Temsilciliği kurulmasına ilişkin talepleri TMMOB Yönetim Kurulunun 7.12.1978 tarih ve 83/e sayılı kararıyla olumlu bulunmuş ancak salon bulunmaması, TMMOB ve Oda Kongreleri ile denizli çalışanların yoğunluğu gibi teknik nedenlerle bugüne değin Temsilcilik Seccime yapılamamıştır.

Özellikle günlerde, Şeker Şirketi TMMOB İşyeri Temsilciliğinin, oluşturulması, Şeker Şirketine çalışanların bir parçası olan mühendis ve mimarların sorunlarının çözümü doğrultusunda çalışmalar yapmasını sağlamak için tüm ilerici, devrimci, demokrat, yurtsever Şeker Şirketi mühendis ve mimarlarına görev düşmektedir. TMMOB, bu görevin yerine getirilmesinde kararlı düşünceleri yapmaya kararlıdır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 256

Ankara : 13.6.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 13.6.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "SON DEVALUASYON VE ZAMLAR EMEKÇİ HALKI VE ONUN AYRILMAZ BİR PARÇASI OLAN MÜHENDİS VE MİMARLARI DAHA DA YOKSULLAŞTIRACAKTIR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Son ekonomik uygulamalarla, IMF önerileri doğrultusunda % 75 oranında devaluasyon yapılmıştır. Devaluasyonla birlikte bir dizi ürüne % 50 - % 230 arasında zam yapılması beklenmektedir. Bu uygulamalar ile hayat pahalılığının yılda % 100'e varan bir artış göstermesi sözkonusudur.

Emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı Türkiye ekonomisinin sorunlarını çözeceği iddiasıyla gündeme getirilen uygulamalar, sorunları çözmek bir yana ağırlaştırmaktan ve emekçi halkı yoksulluğa mahkum etmekten başka bir sonuç vermeyecektir. Emperyalist ülkelerde verilecek olan krediler, dışa bağımlı ekonominin parasal ihtiyacını ancak belirli bir süre karşılayabilecek, bir süre sonra döviz darboğazının yarattığı sorunlar yeniden yoğunlaşacaktır. Ağırlıklı tarımsal ürünlere dayalı Türkiye dışsatım yapılan devaluasyonla önemli bir artış göstermeyeceği gibi, içi dövizlerinde beklenen artışlar da, Türkiye'nin döviz ihtiyacını karşılamaktan uzak kalacaktır.

Ulaştırma, Sümerbank ürünleri, tekel ürünleri, süt, et gibi temel gıda maddelerine yapılacak zamların yaratacağı hayat pahalılığına ek olarak, petrol ve demir-çelik ürünlerine yapılacak zamlar, tüm sanayi ürünlerine yapılacak zincirleme zamların gerçekleştiği olacaktır. Hükümet sözcülerinin "zamların yapılmayacağı, sanayicilerin bu konuda özveride bulunacağı gibi" beklentileri boş bir hayalden öte bir şey değildir.

KIT ürünlerine yapılan her zamandan sonra yaratılan fonlarla yeni zamların önlenmesi görüşünün anlamsızlığını yapılan her zam ortaya koymaktadır. Çarpık kapitalist yapı içinde, enflasyon-devaluasyon kısır döngüsü kaçınılmazdır.

Emekçi kitlelere vaatlerde bulunarak iktidare gelenlerin, faşist uygulamalara seyirci kalmalarının, yeni baskı önlemlerini uygulamaya koymalarının yanı sıra iktidarda buldukları sürede % 144 oranında devaluasyon yapmalarının hayat pahalılığının artışını % 100'e ulaştırmalarını emekçi halkımız görmezden gelmeyecektir. Emekçi halkımız meydanlarda emperyalizme karşı nutuklar atanların IMF'nin her önerisini sözcük sektirmek-sizin uygulamalarına, ülke üzerinde yeni Düyun-u Umumiyeleer kursmalarını, emperyalizme Türkiye'de yeni askeri baskılar vermelerini de görmezden gelmeyecektir.

Türkiye mühendis ve mimarları ve onların örgütü TMMOB, faşist baskı ve saldırılara hedef olan, yoksulluk içinde kıvranan Türkiye halkının ve onun ayrılmaz bir parçası olan mühendis ve mimarların bu uygulamalara karşı çıkacağına ve emperyalist sömürü mekanizmasını parçalamaya yolunda görevlerini yerine getireceğine inanmaktadır.

16 Haziran 1979
Sayı :257

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) VE BİRLİĞE BAĞLI 18 ODA'NIN YÖNETİCİLERİ DÜĞÜN ANKARA'DA DÜZENLEDİKLERİ BİR BASIN TOPLANTISINDA MÜHENDİS VE MİMARLARIN SORUNLARI VE SORUNLARIN ÇÖZÜMÜ YOLUNDA SÜRDÜRECEKLERİ MÜCADELE KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADILAR.

BASIN TOPLANTISINDA TMMOB VE 18 ODASININ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLAYAN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK "YILLARDIR EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA BİR MÜCADELEYİ YILMADAN SÜRDÜREN MÜHENDİS VE MİMARLAR İÇİN, SON EKONOMİK TEDBİRLERLE (7) , YAŞAMA OLANAĞI TÜM EMEKÇİ KESİMLER İÇİN OLDUĞU GİBİ, ORTADAN KALDIRILMIŞTIR. GÜNCEL EKONOMİK-DEMOKRATİK HAKLARIMIZIN ELDE EDİLMESİ YOLUNDA BUNDAN SONRAKİ İLK ADIMIMIZ; İNSANCA YAŞAYABİLMEK VE BU YOLDA MÜCADELEMİZİ SÜRDÜREBİLMEK İÇİN, EN KÜÇÜK ÜRETİM DİRİMLERİNDEN BAŞLAYARAK, HAKLARIMIZI ELDE EDİNCEYE DEK, ÖRGÜTLÜ KİTLESEL DİRENME GÜCÜMÜZÜ EN ETKİN BİR İÇİMDE KULLANMAK OLACAKTIR. DÜĞÜNKİ GÖRÜŞ VE İSTEKLERİMİZ KAMU OYUNA DUYURU, İLGİLİLERE BİR UYARI, EMEKÇİ KİTLELERE VE ÖRGÜTLERİNE VE ÜYELERİMİZE BİR ÇAĞRI NİTELİĞİNDEDİR." DEDİ.

Basın toplantısında açıklanan görüş metni aynen şöyledir:

"Yıllardır, Ülkenin ve emekçi halkın çıkarları doğrultusunda bir mücadeleyi yılmadan ve giderek güçlenen; bir biçimde sürdüren Türkiye Mühendis ve Mimarlarının tek yasal ve yetkili kuruluşu olan TMMOB'nin ve Birliğimize bağlı 18 Oda'muzun yöneticileri olan bizler; üyelerimiz için artık dayanılmaz boyutlara ulaşan ve çözüm yolunda hiç bir olumlu adım atılmadığı sorunlarımızı ve görüşlerimizi açıklamak üzere bu basın toplantısını düzenledik.

Bir yandan birbirini izleyen devalüasyonların, enflasyonun, işsizliğin ve pahalılığın; Öte yandan, aynı zamanda, faşist saldırıların ve kitle katliamlarının, baskıların, örgütlenme ve düşünce özgürlüğü üzerindeki anti-demokratik uygulamaların kol gezdiği bugünün Türkiye'sinde; verecek hiç bir şeyi kalmayan emekçi halktan ve dolayısı ile mühendis ve mimarlardan halbî "Üzveri" istenmesini kabul etmediğimizi hemen başlarda vurgulamayı yararlı bulmaktayız.

"Ne sağ ne de sol" ya da "nereden gelirse gelsin" mantığı emekçi halka ve dolayısı ile doğal olarak bizlere; geçim sıkıntısı, kan ve gözyaşı getirmekten Öte bir şeye yaramamaktadır.

Üretimin, gelişmenin, kalkınmanın vazgeçilmez unsurlarından olan; ülkenin ve emekçi halkın çıkarları doğrultusundaki görüş ve önerileri yıllardır kulak ardı edilen mühendis ve mimarlar; elektrikten-suya, yarıdan-yola, tarımdan-ormancılığa, sanayiden-enerjiye, madencilikten-petrola, kentleşmeden-çevreye varıncaya dek, hayati gereksinimlerin her alanında, çok zor yaşam koşulları altında, görev yapmaktadırlar.

Bugün, ülkede, 90 bini aşkın mühendis ve mimar bulunmakta ve bunların büyük bir çoğunluğu kamu kesiminde çalışmakta ve yine bunların büyük bir çoğunluğu 5-6 bin liralık aylıklar ile yaşamaya çabalamaktadır.

Ön 4-5 bin liradan başlayan ev kiralarını ve 4-5 bin liradan başlayan asgari gıda gereksinimi bedelini karşılamaktan uzak bugünkü ücretlerle, bugünkü bu son devalüasyon ya da katli kur uygulamalarından sonra nasıl yaşanacağı, IMF Niyet Mektuplarından önce, "özveri" isteyenler tarafından, açıklanmalıdır.

Dünyanın gelişmiş ülkeleri ile yapılan oranlamada bile görülebileceği gibi teknik gücümüz nicel ve nitel yönden her işimizi görebilecek düzeydedir.

Hal böyle iken; bir yandan emperyalistlerin sömürücü kredi şartı olarak ülkeye yüzbinlerce lira aylıklı yabancı-sözde-uzmanların doldurulduğu, öte yandan aynı zamanda, 5-6 bin liralık aylıkla yaşamaya öngörülen mühendis ve mimarlarımıza Libya'nın, Arabistan'ın yollarının gösterildiği görülmekte, yaşamaktadır. Bunun nedeni açıklanmalıdır.

Bizler, tüm sorunlarımızın, bugün içinde yer aldığımız emperyalist-kapitalist sistemden kaynaklandığını, faşist saldırı ve baskıların bu yüzden olduğunu, temel çözümün bu sistemle olan ilişkilerin değiştirilmesinden geçtiğini biliyor ve buna göre bir mücadeleyi, her geçen gün daha örgütlü ve güçlü bir biçimde, sürdürüyoruz.

Sorunlarımızın 657 Sayılı Personel Yasası ile, yan ödemelerle, tazminat tasarıları ile değil, grevli-toplu sözleşmeli sendikalarla haklara kavuşmakla geçici de olsa çözülebileceğini biliyor ve buna göre bir mücadeleyi sürdürüyoruz.

Ancak, bu mücadelemizi sürdürürken, aynı zamanda da güncel ekonomik-demokratik haklarımızı yeterli bir biçimde ve kısa sürede elde etme mücadelemizi de sürdürüyoruz, sürdürmekte kararlıyız.

Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara, bürolardan şantiyelere dek her yerde, en güç koşullar altında yaşamaya ve görev yapmaya çalışan ve büyük bir kısmı grevli-toplu sözleşmeli sendikalarla haklardan yoksun bulunan mühendis ve mimarlar 5-6 bin lira aylıkla çalışmaktadır. Bu ücret sınırlaması içinde yan ödeme mi, ücret mi, tazminat mı gibi uygulama ve çözüm önerileri bir yarar sağlamamaktadır.

Grevli-toplu sözleşmeli sendikalarla haklardan yoksun tutulduğu için pazarlık gücünü elinde bulunduramayan, ücretleri varolan koşullar gözeticilerden tek yanlı olarak belirlenen mühendis ve mimarlar; bir hiç uğruna, çalışanları bülüp birbirine karşı getiren, sanki haklarını çalıştıranlardan değil de birbirlerinden alacakları gibi fiili durumlar yaratan yetersiz ve ayrıcalıklı uygulamalara karşıdır.

Bu temel görüşlerden hareketle;

1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamaların ve baskıların giderilmesini, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmesini,
2. Kamu kesiminde çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engellerin kaldırılmasını,
3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamaların kaldırılmasını,
4. Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN vb. teknik elemanlar arasında ayrıcılık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenlemenin sağlanmasını,
5. Ev kirası, gıda, elektrik, su ve diğer gereksinim giderleri için resmi rakamlar 10 bin liranın üstünde belirlenirken ve gerçek durum bu resmi rakamların çok üstünde iken; mühendis ve mimarların 5-6 bin lira aylık ücretlerle çalıştırılması kabul edilemez. Bu durumun süratle giderilmesini ve ücretlerin fiili asgari gereksinim harcamalarının gözönünde bulundurulması ile saptanmasını,
6. Bu ücretleri, yukarıdaki görüş ve anlayışlar çerçevesinde sağlamak kaydı ile 1979 Yan Üdeme Kararnamesi ve Tazminat (Yasası değil) Kararnamesinin-geçici olduğu ve bizlerden çok ilgililerin sorunları olduğu bilinerek-düzenlenmesini ve çıkarılmasını,

istiyoruz.

Bu görüş ve istekler bütünüdür, bugün için; kamu-oyuna duyuru, ilgililere bir uyarı, emekçi kitlelere ve örgütlerine destek ve dayanışma ve üyelerimize önümüzdeki günler içinde vereceğimiz mücadele yolunda çağrı niteliğinde olduğunu vurgulamak isteriz.

Önümüzdeki ilk adım, en küçük üretim birimlerinden başlayarak en büyüğüne varıncaya dek; tüm istemlerimizi gerçekleştirme yolunda çok yorulmuş ve etkin bir mücadeleyi başlatma ve haklarımızı elde edinceye dek her alanda örgütlü bir biçimde sürdürmek olacaktır.

TMMOB ve Oda'ları, kitleleri ile birlikte ve bugünden sonra güncel sorunlarının çözümünü yolunda en etkin mücadele araçlarını ve gücünü kullanacağını açıklarken; aynı zamanda diğer çalışan kitleler ve örgütleri ile birlikte anti-emporyalist, anti-faşist, anti-sovyanist mücadelede, grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması mücadelesinde omuz omuza olacağını ve kendi alanlarındaki görevlerini en etkin bir biçimde sürdüreceğini, bu yolda girişimlerde bulunacağını açıklamayı da bir görev saymaktadır.

Emekçi halkımıza, ilgililere ve üyelerimize duyuruyoruz.

Sayı : 258

Ankara : 18.6.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 18.6.1979
GÜNÜ BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'İN BİR
TELGRAF ÇEKEREK TÖB-DER GENEL SEKRE-
TERİNİN SERBEST BIRAKILMASI VE KAPALI
BULUNAN DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN AÇILMA-
SINI İSTEDİ.

Telgraf matni aynen şöyledir :

Seyin BULENT ECEVİT
BAŞBAKAN
ANKARA

Türkiye Öğretmenlerinin mesleki demokratik kitle örgütü
TOB-DER'in Genel Sekreteri Kemal Uzun, henüz çıkmamış olan TÖB-DER
gazetesinde suç olduğu gerekçesiyle gözaltına alınmıştır. Suç olup
olmadığının henüz belirlenmediği, suç fiilinin oluşmadığı bir olay-
dan dolayı yüzbinlerce Öğretmenin üyesi olduğu TOB-DER'in Genel
Sekreterinin gözaltına alınmış olması hukuksal olarak açıklanabi-
lecek bir olay değildir.

Demokratik örgütler üzerindeki baskılar hızla yoğunlaşmak-
tadır. Geçtiğimiz günlerde TİB, Dev-Genç, SGB ve İKD kapatılmıştır.
Demokratik kuruluşlar sık sık aranmaktadır.

TMMOB, bu tür baskı uygulamalarının son bulmasını ve
TOB-DER Genel Sekreterinin serbest bırakılması gerektiğini vurgular.
TMMOB, mühendis ve mimarların, Öğretmenler ve onların örgütü
TOB-DER'le dayanışma içinde olduğunu bildirir.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 259
29.6.1979

T.M.M.O.B.'DEN MÜHENDİS VE MİMARLARA...

Üretimin, gelişmenin, kalkınmanın vazgeçilmez unsurlarından olmamıza karşın, ülkenin ve emekçi halkın çıkarları doğrultusundaki görüş ve önerilerimiz, yıllardır kulak ardı edilen biz mühendis ve mimarlar; elektrikten - suya, yapıdan - yola, tarımdan - ormancılığa, sanayiden - enerjiye, madencilikten - petrole, kentleşmeden - çevreye varıncaya dek, hayatın her alanında, çok zor yaşam koşulları altında, görev yapmaktayız.

Dün 4 - 5 bin liradan başlayan ev kiralarnı ve 4 - 5 bin liradan başlayan asgari gıda gereksinimi bedelini karşılamaktan uzak bugünkü ücretlerle, bugünkü bu son devalüasyon ya da katlı kur uygulamalarından sonra nasıl yaşanacağı, IMF Niyet Mektuplarından önce, -özveri- isteyenler tarafından, açıklanmalıdır.

Dünyanın gelişmiş ülkeleri ile yapılan oranlamada bile görülebileceği gibi teknik gücümüz nicel ve nitel yönden her işimizi görebilecek düzeydedir.

Hâl böyle iken, bir yandan emperyalistlerin sömürücü kredi şartı olarak ülkeye yüzbinlerce lira aylıklı yabancı -sözde- uzman doldurulurken, öte yandan, 5 - 6 bin liralık aylıkla yaşamımız öngörülmekte ve bizlere Libyaların, Arabistanların yolları gösterilmektedir. Bunun nedeni açıklanmalıdır.

Bizler, tüm sorunlarımızın, bugün içinde yer aldığımız emperyalist - kapitalist sistemden kaynaklandığını, faşist saldırı ve baskıların bu yüzden olduğunu, temel çözümün bu sistemle olan ilişkilerin değiştirilmesinden geçtiğini biliyor ve buna göre bir mücadeleyi her geçen gün daha örgütlü ve güçlü bir biçimde, sürdürüyoruz.

Sorunlarımızın 657 Sayılı Personel Yasası ile, yan ödemelerle, tazminat tasarıları ile değil, grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşmakla, geçici de olsa çözülebileceğini biliyor ve buna göre bir mücadeleyi sürdürüyoruz.

Ancak, bu mücadelemizi sürdürürken, aynı zamanda da, güncel ekonomik - demokratik haklarımızı yeterli bir biçimde ve kısa sürede elde etme mücadelemizi de sürdürüyoruz, sürdürmekte kararlıyız.

Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara, bürolardan şantiyelere dek her yerde, en güç koşullar altında yaşamaya ve görev yapmaya çalışan ve büyük bir kısmımızın grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun bulunduğu biz mühendis ve mimarlar, 5 - 6 bin lira aylıkla çalışmaktayız. Bu ücret sınırlaması içinde -yan ödeme mi, ücret mi, tazminat mı- gibi tartışmalar, uygulamalar ve çözüm önerileri, bizlere bir yarar sağlamamaktadır.

Grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun tutulduğu için, pazarlık gücünü elinde bulunduramayan, ücretleri varolan koşullar gözetilmeden tek yanlı olarak belirlenen biz mühendis ve mimarlar, bir hiç uğruna, bizleri bölüp birbirimize karşı getiren, sanki haklarımızı çalıştırandan değil de birbirimizden alacakmışız gibi fiili durumlar yaratan yetersiz ve ayrıcalıklı uygulamalara karşıyız.

Bir yandan birbirini izleyen devalüasyonların, enflasyonun, işsizliğin ve pahalılığın; öte yandan, aynı zamanda, faşist saldırıların ve kitle katliamlarının, baskınların, örgütlenme ve düşünce özgürlüğü üzerindeki anti - demokratik uygulamaların kol gezdiği bugünün Türkiye'sinde; verecek hiç bir şeyi kalmayan emekçi halktan ve dolayısı ile biz mühendis ve mimarlardan, halâ -özveri- istenmesini kabul etmediğimizi de vurgulamak isteriz.

YILLARDIR EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA BİR MÜCADELEYİ YILMADAN SÜRDÜREN BİZ MÜHENDİS VE MİMARLARIN, SON EKONOMİK TEDBİRLERLE (1), YAŞAMA OLANAKLARIMIZ, TÜM EMEKÇİ KESİMLER GİBİ, ORTADAN KALDIRILMIŞTIR. GÜNCEL EKONOMİK - DEMOKRATİK HAKLARIMIZIN ELDE EDİLMESİ YOLUNDA İNSANCA YAŞAYABİLMEK VE BU YOLDA MÜCADELEMİZİ SÜRDÜREBİLMEK İÇİN, HAKLARIMIZI ELDE EDİNCEYEDEK, ÖRGÜTLÜ KİTLESEL GÜCÜMÜZÜ EN ETKİN BİR BİÇİMDE KULLANMAK KARARLILIĞINDAYIZ.

Bu temel görüşlerden hareketle;

1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için, tüm anti - demokratik uygulamaların ve baskıların giderilmesini, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmesini,

2. Kamu kesiminde çalışanların grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engellerin kaldırılmasını,

3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamaların kaldırılmasını,

4. Kısa sürede, mühendis - mimar - tekniker - teknisyen vb. gibi, teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenlemenin sağlanmasını,

5. Ev kirası, gıda, elektrik, su ve diğer gereksinim giderleri için resmi rakamlar 10 bin liranın üstünde belirlenirken ve gerçek durum, bu resmi rakamların çok üstünde iken; biz mühendis ve mimarların 5 - 6 bin lira aylık ücretlerle çalıştırılması kabul edilemeyeceğinden; bu durumun süratle giderilmesini ve ücretlerin, fiili asgari gereksinim harcamaları gözönünde bulundurularak saptanmasını,

6. Bu ücretleri, yukarıdaki görüş ve anlayışlar çerçevesinde sağlamak kaydı ile 1979 Yan Ödeme Kararnamesi ve Tazminat (Yasası değil) Kararnamesinin —geçici olduğu ve bizlerden çok ilgililerin sorunları olduğu bilinerek— düzenlenmesini ve çıkarılmasını, istiyoruz.

Biz mühendis ve mimarlar, örgütlü kitlesel gücümüzle güncel sorunlarımızın çözümü yolunda mücadele edeceğimizi açıklarken, aynı zamanda, diğer çalışan kitleler ve örgütleri ile birlikte anti - emperyalist, anti - faşist ve anti - şövenist mücadelede, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal haklarımızı da söke söke almak için, bugüne dek sürdürdüğümüz mücadelede kararlı olduğumuzu bir kez daha vurgulamak isteriz. Bu inanç ve kararlılıkla, sorunlarımızı işyerlerinde tartışacak ve gelecek günler için daha etkin mücadele biçimlerini oluşturarak, yaşama geçireceğimizi belirtiriz.

Sayı : 250
Tarih: 27. 6. 1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN
ANKARA'DA VERDİĞİ DEMEÇTE MÜHENDİS
VE MİMARLARIN SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ YO-
LUNDA SÜRDÜRÜLEN ÇALIŞMALARINI AÇIKLADI.

Demeç metni aynen şöyledir :

"Yıllardır ülkenin ve emekçi halkın çıkarları doğrultusunda bir mücadeleyi yılmadan ve giderik güçlenen bir biçimde sürdüren Türkiye Mühendis ve Mimarlarının tek yasal ve yetkili kuruluşu olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ; bundan on gün önce düzenlediği bir basın toplantısı ile 90 bini aşkın mühendis - mimarın ve ülkenin sorunlarına ilişkin görüşlerini belirlemiş , bu sorunların çözümlü yolunda kitlesi ile birlikte bir mücadeleyle , sonuca ulaşmaya dek , sürdüreceğini açıklamıştı.

TMMOB ve Birliğe bağlı 18 Odanın yöneticileri , başkanlarından, işletmelerden, maden ocaklarından, gantiyelerden ve bürolardan gelen TMMOB İlgili Temsilcileri ve II Koordinasyon Kurulu sekreterlerinin katıldığı TMMOB Danışma Kurulu, 24. 6. 1979 Tarihinde Ankara'da toplanarak sorunları ve son gelişmeleri değerlendirmiş ve aşağıda belirtilen temeller üzerine daha etkin bir mücadeleyi sürdürme kararı almıştır :

1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımıza çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamalar ve baskılar giderilmeli, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmelidir.
2. Kamu kesiminde çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendikalar tarafından işletmelerinin bulunduğu engeller kaldırılmalıdır.
3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamalar kaldırılmalıdır.
4. Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN vb. teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenleme sağlanmalıdır.
5. Ev kirası, gıda, elektrik, su ve diğer gereksinim giderleri için resmi rakamlar 10 bin liranın üstünde belirlenirken ve gerçek durum bu resmi rakamların çok üstünde iken; mühendis ve mimarların 5-6 bin lira aylık ücretlerle çalıştırılması kabul edilemez. Bu durumla deratle giderilmeli ve ücretler fiili asgari gereksinim harcamalarının gözönünde bulundurulması ile saptanmalıdır.
6. Bu ücretleri, yukarıdaki görüş ve anlayışlar çerçevesinde sağlamak kaydı ile 1979 Yılı Ödeme Kararnameci ve Tazminat (Yasası değil) Kararnameci -geçici ölçekte ve bizlerden çok ilgililerin sorunları olduğu bilimsel - dikkatli, melli ve çıkarılmalıdır.

BU İSTEMLERDEN HAREKETLE :

- Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara, köylerden şantiyelere dek her alanda güç koşullar altında çalışan,
- Her an baskı ve faşist saldırılara hedef olan,
- Nicel ve nitel yönden ülkesinin her işini görebilecek düzeyde iken hizmetini gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkına sunamayan işkeye 100 binlerce lira aylıkları yabancı sözde uzmanlar doldurulurken kendisine Libya ve Arabistanların yollarını gösterilen,
- Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklardan yoksun tutulduğu için, ücretleri yaşanan koşullar gözlemlenmeden tek yanlı belirlenen,
- Ev kiralalarının 4-5 bin aylık asgari gıda gereksiniminin 4-5 bin lira tuttuğu ülkede büyük çoğunluğu 5-6 bin lira aylık ücretlerle yaşamaya mahkum edilen

MÜHENDİS VE MİMARLAR, İSTEMLERİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN ÖRGÜTLÜ VE TUTARLI BİR MÜCADELE İÇİNDE, KARARLI VE ETKİLİ OLARAK YER ALACAKLARDIR.

BU YOLDA :

1. 29 Haziran 1979 Cuma günü sabahı ; Zonguldak, Kütahya, Bursa, Antalya, Mersin, İzmir, Hatay, Konya, Samsun ve Kastamonu illerindeki bazı işyerlerinde bir araya gelen üyelerimiz, sorunlarımızı ve çözüm yollarını görüşecek, istemleri gerçekleştirme doğrultusunda uygulamaya dönük kararlar alacak ve bu kararlar çerçevesinde sürekli çaba harcayacaklardır.

Başlangıçta sınırlı tutulan ve ilgililere bir uyarı sayılabilecek bu çalışma; daha sonra yaygınlaştırılacaktır.

2. Temmuz 1979 içinde Türkiye düzeyinde işyeri temsilcilerinde işyeri toplantıları ; Ağustos 1979'da Bursa, Kocaeli, Edirne, Uşak, Denizli, Mersin, Antalya, Gaziantep, Van, Trabzon, Konya, Sivas ve Kayseri'de tüm üyelerimizin katılımı ile il toplantıları, Eylül 1979 içinde Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Diyarbakır, Zonguldak, Samsun ve Kars'ta bölgesel forumlar düzenlenecektir.

Bu çalışmalarda alınan kararlar, giderek daha yaygın ve etkili bir biçimde uygulanacaktır.

Bu iç çalışmanın yanı sıra, aynı zamanda, yıl sonunda "sendikal hakları" konu alan ve gerek mevcut sendikal hakların korunup geliştirilmesi gerekse sendikal haklara sahip olmayan kamu çalışanlarının grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşması için etkin eylem kararlarının alınacağı bir "Çalışanlar Kurul'ayı" oluşturma yolunda diğer demokratik örgütlerle işbirliği kurulacak ve girişimde bulunulacaktır.

Sayı : 261
Ankara : 29.6.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29.6.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "BUGÜN TÜRKİYE'NİN DÖRT BİR YANINDA MÜHENDİSLER-MİMARLAR SORUNLARINI TARTIŞMAK ÜZERE TOPLANTILAR DÜZEKLİYORLAR" DEDI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

24.6.1979 günü Ankara'da TMMOB'ye bağlı Oda yöneticileri, İyeleri Temsilcileri ve İl Koordinasyon Kurulu Sekreterlerinin katılımıyla toplanan TMMOB Denişme Kurulunda belirlenen eğilimler doğrultusunda :

- Maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan tarlalara, bürolardan şantiyelere dek her slanda güç koşullar altında çalışan,
- Her an baskı ve faşist saldırılara hedef olan,
- Nicel ve nitel yönden Ülkesinin her işini görebilecek düzeyde iken hizmetini gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkına sunamayan; Ülkeye 100 binlerce lira aylıklarla yabancu sözcü uzmanlar doldurulurken kendisine Libya ve Arabistanların yollarına gösterilen,
- Grevli-toplu sözleşmeli sendikâk haklardan yoksun tutulduğu için, ücretleri yaşanan koşullara göre belirlenmeden tek yanlı belirlenen,
- Ev kiralarının 4-5 bin aylık asgari gıda gereksiniminin 4-5 bin lirası tuttuğu ülkede büyük çoğunluğu 5-6 bin lirası aylık ücretlerle yaşamağa mahkum edilen

mühendis ve mimarlar, istemlerin gerçekleşmesi için örgütlü ve tutarlı bir mücadele yolunda bugün; Zonguldak, Kütahya, Bursa, Antalya, Isparta, İzmir, Hatay, Konya, Samsun ve Kastamonu ve daha bir çok ilde bazı işyerlerinde bir araya gelerek, sorunlarına ve çözüm yollarını görüşmekte, istemlerini gerçekleştirmeye doğrultusunda uygulamaya dönük kararlar almaktadırlar.

Başlangıçta sınırlı tutulan ve ilgililere bir uyarı sayılabilecek bu gelişme, daha sonra yaygınlaştırılacaktır.

Sayı : 262
30.6.1979

MÜHENDİS VE MİMARLARIN EKONOMİK-DEMOKRATİK HAKLARININ ALINMASI YOLUNDA TMMOB'NİN BAŞLATTIĞI ÇALIŞMANIN İLK DÖLÜMÜ 29.6.1979 CUMA GÜNÜ GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

BU KONUDA YAZILI BİR DEMEÇ VEREN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK : "BAŞLANGIÇTA SINIRLI TUTULAN VE İLGİLİLERE BİR UYARI SAYILABİLECEK OLAN BU ÇALIŞMA 18 İLDE, 134 İŞYERİNDE VE 7500'E YAKIN MÜHENDİS VE MİMARIN KATILIMI İLE GERÇEKLEŞTİ. BİR ÇOK İŞYERİNDE 29.6.1979 CUMA GÜNÜ SABAHİ BAŞLAYAN VE 2 İLA 4 SAAT KADAR SÜREN TARTIŞMALARDA; DAHA ETKİLİ VE YAYGIN BİR MÜCADELE SÜRDÜRÜLMESİ İSTENDİ." DEDİ.

Demeç metni aynen şöyledir :

90 BİNİ AŞKIN MÜHENDİS VE MİMARIN TEK YASAL VE YETKİLİ ÖRGÜTÜ OLAN TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) :

- Maden ocaklarından enerji santrellerine, fabrikalardan tarlalara, bürolardan şantiyelere dek her alanda güç koşullar altında çalışan,
- Her an baskı ve faşist saldırılara hedef olan,
- Nicel ve nitel yönden ülkesinin her işini görebilecek düzeyde iken hizmetini gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkına sunamayan; Ülkeye 100 binlerce lira aylıklarla yabancı sözde uzmanlar doldurulurken kendisine Libya ve Arabistanların yolları gösterilen,
- Grevli-toplu sözleşmeli sendiksel haklardan yoksun tutulduğu için, ücretleri yaşanan koşullar gözötilmeden tek yanlı belirlenen,
- Ev kiralarının 4-5 bin aylık esgari gıda gereksiniminin 4-5 bin lira tuttuğu ülkede büyük çoğunluğu 5-6 bin lira aylık ücretlerle yaşamağa mahkum edilen,

MÜHENDİS-MİMARLARIN BİR BÖLÜMÜNÜN; 29 HAZİRAN 1979 CUMA GÜNÜ BAZI İŞYERLERİNDE SORUNLARI, ÇÖZÜM YOLLARINI VE TMMOB'NİN KISA DÖNEMLİ UYGULAMA PROGRAMINI TARTIŞACAKLARINI AÇIKLAMIŞTI.

BAŞLANGIÇTA SINIRLI TUTULAN, İLGİLİLERE BİR UYARI SAYILABİLECEK OLAN VE ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE YAYGINLAŞTIRILACAK OLAN BU ÇALIŞMA 29 HAZİRAN 1979 GÜNÜ BAŞARI İLE GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Zonguldek, Aydın, Bursa, Hatay, İsparta, İzmir, Kütahya, Diyarbakır, Adana, Antalya, İstanbul, Ankara, Konya, Kastamonu, Merzsin, Sivas, Manisa ve Samsun olmak üzere 18 Kentte yapılan bu çalışmaya 16 Bakanlığa bağlı 134 işyerinden 7500'e yakın mühendis ve mimar katıldı.

Bir çok işyerinde sabah başlayan ve 2 ile 4 saat kadar süren tartışmalar sonucunda, önümüzdeki günlerde yapılacak çalışmaların ana hatları belirlendi.

TMMOB'nin ekonomik-demokratik hakların alınması yolunda düzenlediği programın benimsendiği bu çalışmada; aşağıdaki istemlerin gerçekleştirilmesi için daha etkin ve yaygın bir çalışmanın sürdürülmesi kararlaştırıldı :

1. Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamalar ve baskılar giderilmeli, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmelidir.
2. Kamu kesiminde çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.
3. Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamalar kaldırılmalıdır.
4. Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN vb. teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenleme sağlanmalıdır.
5. Ev kirası, gıda, elektrik, su ve diğer gereksinim giderleri için resmi rakamlar 10 bin liranın üstünde belirlenirken ve gerçek durum bu resmi rakamların çok üstünde iken; mühendis ve mimarların 5-6 bin lira aylık ücretlerle çalıştırılması kabul edilemez. Bu durum süratle giderilmeli ve ücretler fiili asgari gereksinim harcamalarının gözönünde bulundurulması ile saptanmalıdır.
6. Bu ücretleri, yukarıdaki görüş ve anlayışlar çerçevesinde sağlamak kaydı ile 1979 Yan Ödeme Kararnamesi ve Tazminat (Yasası değil) Kararnamesi-geçici olduğu ve bizlerden çok ilgililerin sorunları olduğu bilinerek düzenlenmeli ve çıkarılmalıdır.

Üyelerimizin bu görüşlerinin birçok iş yerinde, işçiler, diğer teknik elemanlar, memurlar ve örgütleri tarafından desteklendiği; grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması için tüm kesimleri içeren ortak çalışmaların yapılmasının istendiği saptandı.

TMMOB, önümüzdeki günlerde, üyelerinin istemleri doğrultusundaki bir çalışmayı daha etkin bir biçimde sürdürecektir. Bu sınırlı çalışmayı yaygınlaştıracaktır.

Bu gerçeğe :

1. Temmuz 1979 içinde Türkiye düzeyinde işyeri temsilciliklerinde işyeri toplantıları; Ağustos 1979'da Bursa, Kocaeli, Edirne, Uşak, Denizli, Mersin, Antalya, Gaziantep, Van, Trabzon, Konya, Sivas ve Kayseri'de tüm üyelerimizin katılımı ile il toplantıları; Eylül 1979 içinde Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Diyarbakır, Zonguldak, Samsun ve Kars'ta bölgesel forumlar düzenlenecektir.
2. Bu iç çalışmanın yanı sıra, aynı zamanda, yıl sonunda "sendikal hakları" konu alan ve gerek mevcut sendikal hakların korunup geliştirilmesi gerekse sendikal haklara sahip olmayan kamu çalışanlarının alınacağı bir "Çalışanlar Kurultayı" oluşturma yolunda diğer demokratik örgütlerle ilişki kurulacak ve girişimde bulunulacaktır.

Üretim içinde etkin olarak yer alan ve haklarını almaya dek örgütlü-kitlesele bir mücadeleyi sürdürmede kararlı olan mühendis-mimarlar adına ilgililere ve kamu-oyuna duyurulur.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

CO.P.I.S.E.E.

7. Dönem Yönetim Komitesi Toplantısı - Ankara, 2-5 Temmuz 1979

Sayı : 263
Ankara : 3.7.1979

TMMOB TARAFINDAN DÜZENLENEN
CO.P.I.S.E.E. YONETİM KURULU
TOPLANTISI BAŞLADI.

CO.P.I.S.E.E. - Güney Doğu Avrupa Mühendisler Sürekli Konferansı 7. Dönem Yönetim Komitesi Toplantısı bugün Ankara'da Türk Standartlar Enstitüsünde başladı. Türkiye'yi temsilen Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin (TMMOB) katılacağı bu toplantıya, CO.P.I.S.E.E. Üyesi Ülkelerden Yugoslavya, Bulgaristan, Yunanistan; Kıbrıs ve Romanya'daki mühendis-mimar-tekniç eleman örgütlerinin temsilcileri katılıyorlar.

Toplantıda CO.P.I.S.E.E. Üyesi Ülkelerin mühendis-mimar-tekniç eleman örgütlerinin ortaklaşa düzenledikleri çeşitli bilimsel-tekniç çalışmalar değerlendirilecek, yeni çalışma döneminde yapılacak çalışmalar kesinleştirilecek. Toplantıda ek alınacak diğer bir konu CO.P.I.S.E.E. Üyesi Ülkeler arasındaki ikili bilimsel-tekniç işbirliğinin geliştirilip güçlendirilmesi olacak. Bu konuda somut kararlar alınması öngörülmekte. Yine toplantı bitiminde, karşılıklı işbirliği ve dayanışma konularını ele alan bir ortak bildiri yayınlanması beklenmektedir.

Sayı : 264
Ankara: 5.7.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
4.6.1979 GÜNÜ BAŞBAKAN ECEVİT'E
AÇIK MEKTUP GONDERERE TUS-DER
YÖNETİCİLERİNİN SERBEST BIRAKIL-
MASINI İSTEDİ.

Türkiye sağlık emekçilerinin mesleki demokratik kitle örgütü olan TUS-DER'in yöneticileri göseltene alınmışlardır. Binlerce sağlık görevlisinin üyesi olduğu TUS-DER'in; dernek binasında takvim bulundurmak gibi sudan bir nedenle, yöneticilerinin göseltene alınması düşündürücüdür.

Demokratik örgütler ve yöneticileri üzerindeki baskıların yoğunlaşması, ülkemizde demokrasi mücadelesinin önündeki engelleri arttırmaktan başka bir işe yaramamaktadır. Geçtiğimiz günlerde birçok demokratik örgüt kapatılmıştır.

TMMOB, butür baskı uygulamalarının son bulmasını ve TUS-DER yöneticilerinin serbest bırakılması gerektiğini vurgular. TMMOB, mühendis ve mimarların tüm demokratik meslek örgütleri ile olduğu gibi sağlık emekçileri ve onların örgütü TUS-DER'le dayanışma içinde olduğunu bildirir.

Sayı : 265
Ankara : 6.7.1979

3-5 TEMMUZ 1979 TARİHLERİNDE ANKARA'DA TMMOB TARAFINDAN DÜZENLENEN CO.P.I.S.E.E. -GÜNEY DOĞU AVRUPA MÜHENDİSLER SÜREKLİ KONFERANSI- YÖNETİM KURULU TOPLANTISI SONUNDA, BİR AÇIKLAMA YAPAN CO.P.I.S.E.E. YÖNETİM KURULU, BU TOPLANTININ ÜYE ÜLKELERİN TEKNİK ELEMANLARININ İŞBİRLİĞİ VE DAYANIŞMASINI ARTTIRICI BİR ADIM OLDUĞUNU BELİRTTİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

7. Dönem Olağan Toplantısını yapan Yönetim Kurulumuz çalışmalarını başarıyla sonuçlandırmıştır. Yönetim Kurulu Toplantısı TMMOB'nin düzenleyiciliğinde ve CO.P.I.S.E.E. 1978-1980 Dönem Başkanı olan Yunanistan Teknik Odası Başkanlığında yürütülen toplantıya, Türkiye ve Yunanistan'ın yanı sıra CO.P.I.S.E.E. Üyesi Bulgaristan ve Yugoslavya ve gözlemci olarak Kıbrıs Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği temsilcileri katılmışlardır. Yönetim Kurulu gündemindeki konuları görüşerek, geçen çalışma döneminde yapılan çalışmaları değerlendirmiş CO.P.I.S.E.E.'nin önümüzdeki çalışma döneminde düzenlenmesi planlanan, seminer-panel konferans vb. çalışmalarını kesinleştirmiştir. Önümüzdeki çalışma döneminde, CO.P.I.S.E.E., Kentlerin Planlanması, Çevre Korunması, Depremlerin Önceden Saptanması, Bilgisayar Sistemleri, Binalarda Enerji Tasarrufu, Mühendislerin Sürekli Eğitimi, Polimerler, vb. alanlarda çeşitli uluslararası konferanslar, düzenleyecektir. Yine CO.P.I.S.E.E., Üye Ülkelerde düzenlenen Fiziksel Metalurji ve Isıl İşlemler, Gürültüye Karşı Mücadele konulu toplantıları destekleyici çalışmalar yapacaktır.

CO.P.I.S.E.E. Yönetim Kurulu, evsahibi Türkiye mühendis ve mimarlarının temsilcisi, TMMOB'nin önerilerini benimsyerek, 1980 Ocak ayında TMMOB tarafından düzenlenecek olan Kimya Sanayi Kongresine CO.P.I.S.E.E. desteğinin sağlanması ve yine TMMOB tarafından 1980 tarihinde "Güney-Doğu Avrupa Ülkelerinde Medencilik Gelişimi ve Bugünkü Yapısı" konulu uluslararası sempozyumun bir CO.P.I.S.E.E. çalışması olarak gerçekleştirilmesini kararlaştırmıştır.

Bu Yönetim Kurulu Toplantısı, CO.P.I.S.E.E. Tüzüğü'nün amaç maddesinde yer alan Üye Ülkeler mühendislerinin ve örgütlerinin karşılıklı işbirliği ve ortak sorunların çözümü için ortak çabaların harcanması amacı doğrultusunda önemli bir adım olmuştur.

Bu toplantı ve bundan böyle geliştirilecek ilişkiler, ortak sorunları olan Üye Ülkelerin teknik elemanlarının yanısıra halklarının işbirliği ve dayanışmasının gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Sayı : 266

11 Temmuz 1979

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB) BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 11 TEMMUZ 1979 GÜNÜ YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASINDA 1979 YILI YAN ÖDEME KARARNAMESİ VE TEKNİK PERSONEL TAZMİNAT YASA TASARISINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ AÇIKLADI. ÖZTÜRK "YAN ÖDEME KARARNAMESİ VE TEKNİK PERSONEL TAZMİNAT KARARNAMESİ, MÜHENDİSLERİN, MİMARLARIN VE DİĞER TEKNİK ELEMANLARA EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET ÖDEYECEK VE İNSANCA YAŞAMALARINA OLANAK VERECEK BİR ÜCRET DÜZEYİNİ SAĞLAYACAK BİÇİMDE ACİLEN ÇIKARILMALIDIR" DEDİ.

Açıklama metni aynı şekilde şöyledir.

1979 Yılı Yan Ödeme Kararnamesi, Mart ayında çıkarılması gerektiği halde, bugüne değin çıkarılmamış, yüzbinlerce, mühendis, mimar, teknik eleman ve memur, yapılan önce zamlar karşısında geçen yılın ücret düzeyiyle geçinme mücadelesine itilmiştir.

Yan Ödeme Uygulaması, başladığı günden bugüne, teknik elemanların sorunlarına çözüm getirmek bir yana, ayırıcı uygulamaların ve yönetimlerin çalışanlar üzerinde ekonomik baskı kurmalarının bir aracı olmuştur.

TMMOB 1979 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin önceki uygulamaların taşıdığı olumsuzluklardan arındırılarak TMMOB önerileri doğrultusunda çıkarılması için bir kampanya açmış ve binlerce mühendis-mimar TMMOB önerilerini benimsediklerini ve 1979 kararnamesinin bu doğrultuda çıkarılmasını istediklerini Başbakan Sayın Bülent Ecevit'e iletilmişlerdir.

1979 Yan Ödeme Kararnamesinin hazırlandığına ve Bakanlar Kuruluna imzaya sunulma aşamasında olduğuna ilişkin basında haberler yer almaktadır.

Önerilerini örgütsel olarak bir çok defalar kamuoyuna açıklayan, ilgili yöneticilere ileten, binlerce üyesinin imzasıyla Başbakanlığa ulaştıran örgütümüz, 1979 Yılı Yan Ödeme Kararnemesine ilişkin önerilerini ilgililere ve kamuoyuna bir kez daha duyurmaktadır.

Ote yanda gündemde olan Teknik Personel Tazminat Yasasının mevcut biçimiyle mühendis-mimar-teknik elemanlar arasında ayrımcı uygulamalara olanak veren, bir bölüm teknik elemanları ise kapsama almayan yapıyla benimsenmesi mümkün değildir. Birliğimiz, Yasa Tasarısının, 29 Eylül 1979'a değin geçerli olan ve Hükümete Kanun Hükümünde Kararname Çıkarma Yetkisi veren Yetki Kanunu kapsamında ve içinde taşıdığı olumsuzluklardan arındırılarak Kanun Hükümünde Kararname biçiminde gecikmeksizin çıkarılması gereğine inanmaktadır.

Yan Ödeme Kararnamesi ve Tazminat Kararnamesinin teknik elemanlara insanca yaşamlarına olanak veren bir Ücret düzeyine kavuşturacak biçimde düzenlenmelidir. Birliğimiz, bu istemler doğrultusunda çalışmalarını güçlendirerek sürdürmeye kararlıdır.

ÖNERİLER

1. Yan Ödeme tutarları % 200 arttırılmaları, başka bir deyişle katsayı 8 olmalıdır. Aynı şekilde, yan ödeme puanları da iki katına yükseltilmelidir.
2. Büyük Proje zammı, projede çalışanların % 10'una, % 25'ine değil tümüne ödenmelidir.
3. Kararnamede, "ödenebilir, verilebilir vb." belirsiz ifadeler yeralmemalı, "ödeme bakanın onayına bağlıdır," vb. ifadelerle, yöneticilere özel takdir hakkı tanınmalıdır.
4. Yan Ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde, hangi görev Unvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu konuda, geriye dönük, mevcut olumlu uygulamaları ortadan kaldıran uygulamalar durdurulmalıdır.
5. Uygulamada "GÖREV ÜNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi benimsenmelidir.
6. Hastalık izinlerinin tümünde ve yurtdışı eğitimlerinde de, yan ödeme verilmelidir.
7. Yan Ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.
8. 1978 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin 5. maddesinde (d) fıkrasındaki "1 yılda" ifadesi, TSK Yan Ödeme Kararnemesindeki gibi, "1 mali yılda" olarak düzenlenmelidir.
9. Vardiyalı çalışanlara verilmekte olan puan, 125'den 1000'e yükseltilmelidir.
10. Kararname uyarınca, işyerlerinde hazırlanacak Yan Ödeme listeleri, çalışanlarca hazırlanmalıdır.
11. Kararnamelerin yürürlük tarihleri ile uygulama tarihleri arasında her ne nedenle olursa olsun görevden ayrılanlara, çalıştıkları sürenin yan ödemesi ödenmelidir.
12. Mali Sorumluluk tazminatı yüksek değerli cihazlar kullanan ve bu cihazların kullanım sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlara da ödenmelidir.
13. Yan Ödeme Kararnamesi yukarıdaki önerileri içerecek biçimde edilen çıkarılmalı, uygulama kararname yayın tarihinden itibaren bir ay içinde başlamalıdır.

Sayı : 267
Ankara : 17.7.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
17.7.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA, "TMMOB ÜYELERİ ÜZE-
RİNDE YOĞUN BASKILAR SÜRÜYOR."
DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Geçtiğimiz MC dönemlerinde yoğun baskı, kıyım ve sürgün uygulamalarına hedef olan Üyelerimiz üzerinde baskı uygulamaları sürmektedir. Baskılar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İmar ve İskan Bakanlığı bünyesindeki kuruluşlarda yoğunlaşmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde, Türkiye Demir-Çelik İşletmeleri Divriği ve Iskenderun Müesseselerinde beş mühendis, uç memur, Ankara Şeker Şirketine bir mimar, sürgüne uğramış, İmar ve İskan Bakanlığında bir mühendis ve beş memur işten atılmıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Türkiye Demir-Çelik İşletmeleri Divriği Madenleri Müessesesinde ilerici, devrimci nitelikte Grup Başkanı İnşaat Mühendisi, Mehmet Ali Ezik, Müessese Müdür Yardımcıları Elektrik Mühendisi İbrahim Tunc ve İktisatçı Muharrem Yağbasan görevlerinden alınarak İSDEMİR'e sürülmüşlerdir. MC döneminde görevden alınan, bu hükümet döneminde ise Deniztaş kararıyla görevlerine geri dönen müessese yöneticileri şimdi yine görevlerinden alınmaktadır. Görevden alınanların yerlerine atanılanların bugüne değin tek başarısı oldukları husus faşistleri örgütlemek ve işyerini faşistleştirmektir. Öte yanda ilerici, devrimci yönetici ve mühendisler, Divriğ'den alınarak İSDEMİR'e sürülürken, aynı şekilde İSDEMİR'den de ilerici, devrimci unsurlar görevden alınarak DIVRİĞİ'ye sürülmektedir. Geçtiğimiz günlerde İSDEMİR'den Metalurji Mühendisi Eşref Kaçar, Maden Mühendisi Rasih Şerifoğulları, Makine Mühendisi Turabi Demircioğlu DIVRİĞİ'ye, uç memur da satış merkezlerine sürülmüşlerdir.

Yine Sanayi Bakanlığında bağlı Şeker Şirketine de mühendisler ve memurlar üzerinde baskı sürmektedir. Bu işyerinde TMMOB İşyeri Temsilciliği kurulması için çalışan Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Mimar Ali Cinoğlu çalıştığı Ankara Şeker Fabrikasından Amasya Şeker Fabrikasına sürülmüştür. Bu üyenin kontrol mühendisi olarak görev yaptığı işyerinde kamu çıkarlarını korumakta özen göstererek "Şeker Şirketinin müteahhitlerle olan cenek politikasını serrettiği" için daha önce hakkında müteahhitlerce gıyasetler yapılan bir kişidir. Şeker Şirketine faşistlerin örgütlenmesine ve saldırılarına karşın hiç bir önlem almayan yönetim, TMMOB örgütlülüğünün artması için çalışan ve kamu çıkarlarını koruyan Üyelere baskı uygulamakta ve bu örnekte olduğu gibi onları sürmektedir.

İlericiler, devrimçiler Üzerinde baskıların yoğunlaştığı, bir işyeri de İmar ve İskan Bakanlığdır. Bu Bakanlık ve bağlı kuruluşlarda işçilerin hakları verilmemekte, işçiler memurlaştırılmakta, sendikaların grevleri yasaklanmakta, sarı-sendikalar kurulmaktadır. Son olarak TMMOB Üyesi Harite ve Kadastro Mühendisi Turebi Gümüş, "sıkıyönetim tarafından tutuklandığı, anarşik eylemlere karıştığı gibi" gerçekte olmayan, hayal mahsulü gerekçelerle adaylığı kaldırılmayarak işten atılmış, ayrıca beş memurunun da işine son verilmiştir.

Örnekleri çoğaltılabilecek bu baskı ve kırım uygulamalarına karşı, TMMOB ve Üyeleri mücadelelerini güçlendirerek sürdürmeye kararlıdır. MC dönemlerinde binlerce Üyesi ve çok sayıda yöneticisi sürülen, kıyılan, binlerce bombalı saldırılara hedef olan TMMOB, bu dönemde de baskılara hedef olmaktadır. "Sağa da, Solca da karşıyız, nereden gelirse gelsin" türünden yaklaşımlarla, ilericiler, devrimci güçlerle, faşistleri aynı kefeye koyan, faşist girişimlere sessiz kalanların sorumluluğu büyüktür. Emekçi halkın bir parçası olan TMMOB ve Üyeleri, bu tür baskılara karşı mücadelesini yılmadan sürdürecektir.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 268
Tarih : 2.8.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BUGÜN ANKARA'DA DÜZENLEDİĞİ BİR BASIN TOPLANTISINDA MERSİN SODA'DA İMZALANAN TOPLU SÖZLEŞMEYE VE BUGÜN VARILAN DURUMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

Mersin Soda Fabrikasında, soda çalışanlarının örnek bir işçi, teknisyen, mühendis dayanışması ile 8.8.1978 tarihinden beri sürdürdükleri grev, geçtiğimiz günlerde imzalanan toplu sözleşme ile sona erdirildi.

Ön Protokolün ve Toplu sözleşme metninin uzun süre açıklanmaması sonucu sözleşmeyi imzalayan Petkim-İş sendikası yönetiminin ve anlaşmanın imzalanması için çaba harcamış bulunan bazı "ilerici parlamenterlerin" basın yaptıkları açıklamalar ile olay bir süre için kamu oyuna soda başarısı olarak yansıtıldı.

Ne varki soda olayı vardığı sonuçları ile, gerek tekelci sermayenin ülkemizdeki siyasi hedeflerinin, gerekse işçi sınıfının dostunun düşmanının teğhiri bakımından büyük önem taşımaktadır.

TMMOB, soda grevinin bağından beri, mücadele içinde doğrudan yer alan üyeleri işçilerle ve örgütleri ile örgütlü bir ilişkiyi sürdürmüş, basına konan tekelci sansüre karşın soda raporu ve soda olayı gibi broşürlerle olayın kamu oyunda, doğru bir çerçevede tartışılmasını sağlayan çalışmalar yapmış, soda çalışanları ile aktif bir dayanışmayı canlı tutmuştur.

Yaklaşık 1 yıl süren, bu arada işe-cam işvereni tarafından yasal ve yasa dışı her tür yöntemle parçalanmaya çalışılan işçi-teknisyen-mühendis dayanışması son olarak imzalanan toplu sözleşme ile dağıtılmak istenmiştir. İmzalanan toplu sözleşme ve protokol ile soda çalışanlarının daha önce işten atılmış oldukları, toplu sözleşme ile yeniden girişlerinin yapılacağı kabul edilmiş, (böylece yasa dışı lokavt sendika yönetimi tarafından meşrulaştırılmış olmaktadır.) greve katılmış olan sendika üyesi mühendis ve teknisyenler ise kapsam dışı bırakılmışlar, diğer bir deyişle işten atılmışlardır. Öte yandan geçen Mart ayında yasa dışı olduğu Mersin İş Mahkemesinde septenen lokavtla soda çalışanlarının işveren tarafından iş akitlerinin feshedilmesinin ardından, gene yasa dışı olarak fabrikaya alınan 285 faşist militan da halen fabrikada yatıp kalkmakta, fabrikada faşist terör estirilmiştir.

Toplu sözleşmeyi fabrikada faşistlerin varlığına karşı imzalayan Petkim-İş sendikası yönetimi Ustelik, işçilerin fabrikaya, işverenin oluşturma çabalarıyla bölümlerle bölüm bölüm alınmasında kabul etmiştir. Bunun sonucu olarak bugün, fabrikaya bölümler halinde giren soda çalışanları faşist baskı ve terör ile sindirilmek istenmekte, hemen hergün işçiler faşistler tarafından dövülmekte, hastaneye kaldırılmaktadır. Bu durum karşısında sendika yönetiminin yanında bulamayan soda çalışanlarının tümüne yakını istifalarına işverene vermiş bulunuyorlar. Gene geçtiğimiz günlerde Petkim-İş Mersin Şube Yönetimi de genel merkezin imzaladığı toplu sözleşme ile "güç durumda" kaldığı için genel merkeze istifasını sunmuş bulunmaktadır.

Soda olayının demokrasi güçleri açısından dikkatle gözlenmesi ve ders alınması gereken yaşamsal önemde sonuçları olmuştur;

-Mersin Soda olayı göstermektedirki, tekelleri sermaye gelişen işçi sınıfı hareketi karşısında faşist hareketi beslemektedir. Bugün Mersin Soda Fabrikası, içerdeki silahlı faşist militanlarla Güney Anadolu'da faşizmin bir üssü haline getirilmek istenmektedir.

Bu olayda işçi sınıfının yeni boyutlar kazanan mücadelesi karşısında, İş Bankası patronu, CHP ağırlıklı Hükümet ve sendika yönetimi nesnel olarak tekelleri sermaye ile işbirliği yapma durumuna düşmüştür.

-Türkiye'de gelişen sınıflar mücadelesi içinde işçi sınıfı mücadelesinin ağırlık kazanması, çalışan diğer kesimlerin işçi sınıfı ile bütünleşmesini de gerektirmektedir. Teknik elemanların işçi sendikaları içinde örgütlenmeleri yolunda verilen mücadele, bu mücadelenin işçi sınıfı mücadelesine tabi kılınması ve onunla bütünleşmesinin bir aracıdır. Mersin Soda Grevi, işçi-tekniyen-mühendis devrimci dayanışmasının somut bir örneği olmuştur. Bu nedenle de özellikle sendikalaşma hakkı olup da çeşitli baskılarla bunu kullanamayan teknik elemanların çok fazla olduğu Adana Mersin yöresinde soda çalışanlarının mücadelesi, tekelleri sermaye odakları tarafından kaygı ile bölgede sendikasız teknik elemanlar tarafından umutla izlenegelmiştir. Nevarki Mersin Soda'da gelişen ve hareketlenen bu devrimci potansiyel işçi sınıfı adına yola çıkan sendika yönetimindeki anlayış ve yandaşları tarafından baltalanmış, bu mücadeleye katılan teknik elemanlar, bu devrimci eylemlerinden ötürü, sendika yönetimi tarafından da cezalandırılmışlardır.

Mersin Soda Olayı'nın öğrettiği çok önemli bir nokta da, Sendika Yönetimindeki bu anlayışın gerçek yüzünün iyice tanınması olmuş, bu anlayışın işçi sınıfı mücadelesini ne denli baltaladığı, somut olarak, yaşanmış ve görülmüştür.

Bu anlayış, mücadelede geri adım atılmasına neden olmuş, bunu yaparken de "Zafer" 'den söz ederek tutarsızlıklarını örtbas etmeye özen göstermiştir.

Bir yandan faşizme karşı mücadele çağrılarını hergün, her vesile ile yinelenen Sendika Yönetimindeki bu anlayışın neler getirip neler götürdüğü Mersin Soda olayı'nda bir kez daha açıkça görülmüştür. Önümüzdeki çok yakın günlerde yine görülecektir.

Bugün Mersin Soda 'da, inatla sürdürülen bir dizi tutarsızlıklar yüzünden, bir faşist işgal-bir faşist Us adım adım gerçekleştirilmektedir. Bu konuda, Sendikal haklar konusunda da önemli vaatlerde bulunan ama hiç bir şey yapmayan CHP ağırlıklı Hükümet ve bu olayda aracı olan Bakanlar ve girişimleri ile bu "Zafer(?) 'de" payı olan ilerici(?) parlamenterler, durup, ciddi olarak bir düşünmek zorundadırlar.

Bu olay, bir yandan yeni deneyler kazandırması ve doğruları göstermesi; öte yandan-sınıf zamanda-işçi sınıfa ve yandaşlarının dostunun-düşmanının tanınması açısından önem taşımaktadır. Mücadelede yer alanlar ve yer almamakta kararlı olanlar bunu mutlaka değerlendireceklerdir.

Mersin Soda Olayı, getirdikleri ve götürdükleri ile, ülkede sürmekte olan mücadelelerin önemli ama bir küçük noktasıdır. Bugün Ülkemizde binlerce Mersin Soda olayı yaşanmaktadır.

Dizler bu mücadelenin, Mersin Soda'da olduğu gibi geçici yenilgilere uğrasa da, eksikliklerini-yanlışlıklarını ve tutarsızlıklarını gidererek mutlaka başarıya ulaşacağına; tarihin çarklarının geriye döndürüleceğinin öste düşmana bir kez daha gösterileceğine inanıyoruz.

TMMOB, Mersin Soda'da işveren, Hükümet ve Sendika Yönetimindekilerin suçları için cezalandırdıkları işçilerin ve üyelerinin, bugüne dek olduğu gibi, yanında olacak; önümüzdeki günlerde onları, maddi-manevi, tüm gücü ile destekleyecektir.

Bu mücadelenin bütün tutarsızlıklara rağmen süreceğinden, başarıya ulaşacağına dek süreceğinden; oylardır her türlü zorluklara göğüs geren ve aralarında örnek bir mücadele veren üyelerimizin de bulunduğu Mersin Soda İşçileri'nin mutlaka gerçek "Zafer"'i sağlayacağından ve bu yolla Ülkede verilmekte olan bağımsızlık-demokrasi mücadelesine güç katacağından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Emekçi halkımıza duyururuz.

Sayı : 269

Tarih : 10 Ağustos 1979

TMMOB BAŞKANI TBOMAN ÖZTÜRK, BUGÜN ANKARA'DA YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASINDA, ANTALYA-OYMAPINAR BARAJI İNŞAATINDA Kİ SÖMÜRÜ, BASKI ve ZULÜM UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI. TBOMAN ÖZTÜRK AÇIKLAMASINDA: "OYMAPINAR BARAJI KONUSUNDA YAPILAN ÖN ARAŞTIRMALARIN; SÖMÜRÜ VE BASKI YOLUNDAKİ ULUSLARARASI TEKELLERİN GİRİŞİMLERİNE İYİ BİR ÖRNEK OLDUĞUNU; BU GİDİŞE DUR DENİLMESİ ZAMANININ GEÇMEKTE OLDUĞUNU." BELİRTTİ.

ÖZTÜRK AÇIKLAMASINDA "İLGİLİLERİ BU KONUYA BĞİLMEME, SÖMÜRÜ-BASKI VE FAŞİST SALDIRILARA KARŞI ÜLKENİN VE EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARINI GÜZETEN GİRİŞİMLERDE DULUNMAĞA" , ÇAĞIRIYORUZ.." DEDİ.

ANTALYA-OYMAPINAR BARAJI...

1982 Sonbaharında bitirilmesi, 300 milyon metreküp su bulundurması ve 540 megavat gücünde elektrik üretmesi öngörülen Antalya-OYMAPINAR Barajı ve Hidroelektrik Santrali inşaatında; başlandığı günden bu yana süren sömürü, baskı ve faşist saldırılar bugünde yoğunlaştırılarak sürdürömektedir.

Geçmişte yabancılara yaptırılan bir dizi fizibilite çalışmaları sonunda yerli kaynak ve teknolojinin kullanılmasına olanak vermeyen "Kemer" tipi barajın yaptırılmasına karar verilmiş; önce projelendirme, daha sonra inşaat için uluslararası firmaların katıldığı ihaleler açılmış ve inşaat 1977 yılında başlamıştır. İnşaat ihalesini Alman BILFINGER-BERGER firması ile Avusturya RELLA firmasının ağırlığı elde tuttuğu ve iki göstermelik Türk firmasının da katılımı ile oluşan bir ortaklık almıştır.

YAPILAN ÖN ARAŞTIRMALAR, SEÇİLEN TEKNOLOJİNİN ÜLKEMİZİN YARARINA OLMADIĞINI GÖSTERMEKTEDİR.

Ayrıntılı araştırmalarımız sürmekle beraber, ön araştırmalarda bile

görülmektedirki: fizibilite çalışmalarından, inşaat ihalesine; kaynak kullanıma ve yer seçiminin, teknoloji seçimine kadar yapılanlar ve alınan kararlar ülkenizin yararına olmamıştır. Yapılan ayrıntılı çalışmaların sonuçlarını önümüzdeki günlerde açıklayacağız.

Ancak Türkiyeli uzmanlar ön araştırmalar sonucunda:

- a) Baraj tipi ve seçiminin uluslararası firmaların insiyetifi ile ve onların çıkarlarına uygun bir biçimde yapıldığı,
- b) Yerli kaynakların ve teknolojinin en az kullanıldığı, dışa bağımlı seçeneklerin fizibil gösterildiği,
- c) Bent Yerinin çok geçirimsiz kireç taşları üzerine oturtulduğu ve bu yüzden belirlenen baraj maliyetinin bugün için en az bir buçuk katı tutan bir beton şarjması harcamasını getirdiği, buna karşın su kaçaklarının önlenmesinin garantisinin olmadığına,
- d) Seçilen teknoloji yüzünden inşaatın yabancılara ihale edilmesinin, her kalem ödemeye TL.+Döviz olarak yapıldığından, önemli döviz kaybına neden olduğu,
- e) Yer seçiminin manbaya doğru 100 m. kaydırılarak geçirimsiz çift tabaka üzerine oturtulmasına ve yerli kaynak-teknoloji ile sağlanabilecek kaya dolgu baraj inşasına karar verilseydi; barajın çok daha ucuza malolacağı ve öngörülenden üç yıl önce bitirilebileceği,
- f) Alman Bilfinger-Berger firmasının bu işi bugüne kadar zamanında bitiremeyeceği ve maliyet artışlarının bu yapı ile umulmadık boyutlara vardıracağına, söylmektedirler.

ALMAN BILFINGER-BERGER FİRMASI VE YÖNETİCİSİ BAY PAUBLOS

Ortak olduğu Avusturya HELLER firmasının hisselerini de satın alarak inşaat kesim söz ve yönetim sahibi olan Alman BILFINGER-BERGER Firması, uluslararası tekelci firmalardan biridir.

Bugüne dek; Sudi Arabistan, Niger, Nijerya, Venezuela, Libya, Yukarı Volta ve Türkiye gibi geri ülkelerde bina, yol, stadyum, Liman inşaatları yapmıştır.

İlk baraj denemesini(?) bugün Antalya Oymapınar'da sürdürmektedir.

Yabancı Sömürücü kredi şartı olarak, yabancı sözcü uzmanlarına(?), Türkiyeli bir teknik elemanın yaklaşık on katı ücret ödemektedir. Ön hesaplarının bugünden iki katına çıkan uygulamaları idareye kabul ettirmiştir ve yapmadığı işlerle yapmış görünerek sömürüyü katmerletmektedir.

Bu firmanın kesin söz sahibi olan yöneticisi Bay PAUBLOS'tur Bay PAUBLOS ALMAN NAZİ GENERALI BAY PAUBLOS'UN OĞLU OLUP; İŞLERİ BABASININ YÖNTEMLERİ İLE YÜRÜTMÜŞE ÖZEN GÖSTERMEKTEDİR.

Yüklenici firmanın bugüne dek bütün yaptıkları; bir yandan kaynaklarımızı alabildiğine sömürmeğe çalışmak; öte yandan aynı zamanda; devrimci demokrat-yurtsever işçileri ve teknik elemanları ve örgütlerini faşist yöntemlerle etkisizleştirmeğe çabalamaktadır.

Firmanın son yıllardaki ieraatlarından en öncelisi yöredeki faşistlerle işbirliği yaparak kendi yöntemlerini ülkemizde uygulamaya kalkışması; Aksu ve Seydişehir'den faşist saldırıları sepiyerek atılan birçok kişiyi, yasalara aykırı olarak işe almış olmuştur.

İeraat bununla kalmamış ve faşist saldırganlar işyerlerindeki işçileri saldırtmış ve 400'e yakın işçi 25.11.1978 günü iş çıkışına almak sırasında bırakılmıştır.

Düğün firma yöneticilerinin yöredeki faşistleri örgütlenmesi ve insanlarımızın üzerine çeşitli yol ve yöntemlerle saldırtması, bu durumlar ilgililere iletildiği, halde halen hiç bir şeyin yapılmamış olması düşündürükdür.

FİRMANIN FİRMA SÖMÜRÜYÜ ARTTIRARAK SÜRDÜRMEK İÇİN ÇALIŞANLARA VE ÖRGÜTLERİNE BASKI UYGULAMAKTADIR.

İşyerinde devrimci-demokrat-yurtsever çalışanların ve örgütlerinin ülke ve emekçi halk çıkarlarına gözetken mücadeleleri firmayı tedirgin etmektedir.

Katmerli sömürü ve faşist ideoloji uğruna işyerinde işçilere, teknik elemanlara silahlı faşist muhafızları ve diğer destekleri ile saldırıktan ve baskı uygulamaktan çekinmemektedirler.

Bu baskı ve saldırılar, işyerindeki yetkili tüm BARAJ-İŞ Sendikasının devrimci-demokrat-yurtsever işçilerin yönetimine geçmesi ve son Genel Kurul'da DİSK'e katılma kararının alınmasından sonra iyice arttırılmıştır.

FİRMA İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞGÜVENLİĞİNİ HIÇE SAYMAKTADIR.

İşyerinde yapılan işin "tehlikeli iş" olmasına karşın hiç bir tedbir alınmamaktadır. Düğüne dek sekiz işçi canına yitirmiştir. Firma yöneticileri bunun bir şey olmadığına baraj bitene dek 80 işçinin ölebileceğini söyleyebilmektedirler.

İLGİLİLERİ BU KONUYA BĞİMEĞE, GİRİŞİMDE BULUNMAĞA ÇAĞIRIYORUZ.

İlgilileri; sömürü-baskı ve faşist saldırılara giderek sistenleştirilen ve yoğunlaştırılan bu firma, firma yöneticileri ve yordakçılarına karşı girişimde bulunmaya çağırmaı bir görev sayıyoruz.

Dağta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olmak üzere DSİ Genel Müdürünü, Antalya Valisini, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Genel Müdürünü konuya çağırıyoruz,

Bu yapılmadığı takdirde yeni bir Seydişehir, Yeni bir İskenderun Demir-Çelik ve yeni bir Kahraman Maraş çayının tezgâhlanması esastır. Bunun sorumluluğu ağırdır.

Dizler devrimci-demokrat-yurtsever mühendis-mimarlar ve onların örgütü TMMOB olarak OYMAPINAR'daki tutarlı mücadeleye kendi alanımızda tüm gücümüzle katılacağız.

Emekçi halkımıza ve ilgililere duyururuz.

Sayı : 270
Ağustos 1979

T.M.M.O.B.'DEN MÜHENDİS VE MİMARLARA.....

TMMOB - Odalar - İl Koordinasyon Kurulu Yöneticileri ile 70'e yakın İşyeri Temsilcimizin katılımı ile oluşan "TMMOB Danışma Kurulu", 24 Haziran 1979 günü Ankara'da toplanarak, ekonomik - demokratik haklarımızın alınması için hazırlanan bir kısa vadeli programı oybirliği ile benimsedi ve süratle uygulanmasını kararlaştırdı.

Bu programın ilk aşaması olan işyeri uyarı tartışma toplantıları, ileride geliştirilmek ve yaygınlaştırılmak üzere sınırlı bir kapsamla uygulamaya kondu. Bu aşamada, 29 Haziran günü 10 Kentte, 134 işyerinde bir araya gelen 7500'e yakın üyemiz 2 ila 4 saat sürelerle sorunlarımızı ve çözüm yollarını görüştüler.

Maden ocaklarında, enerji santrallerinde, şantiyelerde, fabrikalarda, tarım ve ormancılık alanlarında, bürolarda bir araya gelen 7500'e yakın mühendis ve mimar, o gün, şöyle dediler :

— BİZLER, HER ALANDA ÇOK ZOR KOŞULLAR ALTINDA GÖREV YAPAN, HER AN BASKI VE FAŞİST SALDIRILARA HEDEF OLAN, NİCEL VE NİTEL YÖNDEN HER İŞİMİZİ GÖRECEK DÜZEYDE İKEN İŞLERİN YÜZBİNLERCE LİRA AYLIKLARLA YABANCI SÖZDE UZMANLARA GÖRDÜRÜLMEKTE OLDUĞUNU BİLEN, BU YOLLA ÜLKESİNDE AÇLIĞA VE İŞSİZLİĞE MAHKUM EDİLEREK YURTDIŞINA GÖNDERİLMEK İSTENEN DEVRİMCİ - DEMOKRAT - YURTSEVER MÜHENDİS VE MİMARLARIZ.

— BİZLER BİR YANDAN BASKI - KIYIM VE FAŞİST SALDIRILARA HEDEF OLURKEN, AYNI ZAMANDA; BÜYÜK BİR ÇOĞUNLUĞU KAMU KESİMİNDE ÇALIŞAN, AMA GREVLİ - TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARA SAHİP OLMADIĞIMIZ İÇİN, ÜCRETLERİ TEK TARAF LI BELİRLENEN, BÖYLECE AÇLIĞA MAHKUMEDİLEN KİTLELERİZ.

— BİZLERİ, EV KİRASİ VE BOĞAZ TOKLUĞU İÇİN 15 - 20 BİN LİRA GEREKEN BUGÜNÜN TÜRKİYESİNDE, HİÇ KİMSE VEYA KESİM 5 - 6 BİN LİRALIK AYLIKLARLA YAŞAMAĞA MAHKUM EDEMEZ.

— BİZLER, BUGÜN ÖRGÜTÜMÜZ TMMOB TARAFINDAN İLK AŞAMADA SINIRLI TUTULAN BU İLK UYARI - TARTIŞMA ÇALIŞMASINI GERÇEKLEŞTİREN BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMAR, ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE HAKLARIMIZI ELDE ETMEK İÇİN BUNUN 5 - 10 KATI MÜHENDİS VE MİMARIN MÜCADELEDE YER ALACAĞINI BİLEREK, BUGÜN İÇİN, ŞUNLARI İSTİYORUZ :

- 1— Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti - demokratik uygulamalar ve baskılar giderilmeli, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmelidir.
- 2— Kamu kesiminde çalışanların grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde etmelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.
- 3— Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamalar kaldırılmalıdır.
- 4— Kısa sürede, mühendis - mimar - tekniker - teknisyen vb. teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenleme sağlanmalıdır.
- 5— Ev kirası, gıda, elektrik, su ve diğer gereksinim giderleri için resmi rakamlar 10 - 15 bin liranın üstünde belirlenirken ve gerçek durum bu resmi rakamların çok üstünde iken; mühendis ve mimarların 5 - 6 bin lira aylık ücretlerle çalıştırılması kabul edilemez. Bu durum süratle giderilmeli ve ücretler fiili asagari gereksinim harcamalarının gözönünde bulundurulması ile saptanmalıdır.
- 6— Bu ücretleri, yukarıdaki görüş ve anlayışlar çerçevesinde sağlamak kaydı ile 1979 Yan Ödeme Kararnamesi ve Tazminat (Yasası değil) Kararnamesi geçici olduğu ve bizlerden çok ilgililerin sorunları olduğu bilinerek düzenlenmeli ve çıkarılmalıdır.

7500'e yakın mühendis ve mimar aynı gün şu noktalarda da büyük bir çoğunlukla birleşiyordu:

- 1— Güncel ekonomik - demokratik haklarımızı elde edinceye dek daha güçlü ve etkin eylemleri yaşama geçirmeliyiz,

2 — Grevli - Toplu Sözleşmeli Sendikal Haklarımızı elde etmek için diğer çalışanlar ve örgütleri ile birlikte mücadelemizi acil olarak sağlamalıyız.

3 — Faşizme, emperyalizme ve şövenizme karşı mücadelemizi yükseltmeliyiz.

MÜCADELEMİZ SÜRÜYOR.....

Yaşadığımız ve başarıya ulaşan bu eylemlerimizin ardından programımızı yeniden gözden geçirdik ve yeniden düzenledik. Bu yeni programımıza ve diğer demokratik örgütlerle yaptığımız görüşmelere göre bundan sonraki adımlarımız şöyle olacaktır :

1 — 15 Ağustos, 1979 Çarşamba günü başlamak ve 2 Eylül 1979 Pazar Akşamı Sona ermek üzere; ANTALYA, MERSİN, KÜTAHYA, DENİZLİ, TRABZON, KOCAELİ, ADAPAZARI, BURSA, ESKİŞEHİR, VAN, URFA, KAYSERİ, KONYA, SİVAS - DIVRIGİ İLLERİNDE VE İSDEMİR - KARABÜK D.Çİ - SEYDİŞEHİR ALÜMİNYUM - GARP LİNYİTLERİ İŞLETMESİ - ZONGULDAK TKİ İŞ YERLERİNDE daha çok ve daha güçlü bir biçimde biraraya gelinecektir.

TMMOB ve Oda Yöneticilerinin girişimleri ile hazırlıkları tamamlanan bu toplantılarda :

a — TMMOB Çalışmaları

b — İşyeri temsilciliklerinin süratle yaygınlaştırılması ve daha iyi bir işlerliğe kavuşturulması,

c — Faşist saldırı ve baskılar,

d — Yan ödeme ve tazminatlar,

e — Grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklar,

f — Bölgesel forumlar,

g — Çalışanlar Kurultayı.

Konuları görüşülecek ve uygulamaya dönük kararlar alınacak, bu kararlar toplantıların bitiminden sonraki günlerde Türkiye düzeyinde uygulanacaktır. Bu toplantılarımıza il ya da işyerlerimizdeki diğer demokratik örgütlerle, en yakın çevre kentteki TMMOB ve odalarına bağlı yönetici ve temsilcilerde katılacaktır.

2 — İlk programımızda yine bir iç çalışma olarak düşündüğünüz BÖLGESEL FORUMLAR, 20 Haziran uygulamaları ve TÖB - DER, TÜM - DER - TÜTED vb. diğer demokratik örgütlerle yapılan görüşmeler gözönüne alınarak «ortak çalışma» haline getirilmiştir. Eylül sonu - Ekim sonu arasında KARS veya ERZİNCAN, İSTANBUL, İZMİR, ZONGULDAK, SAMSUN, ADANA VE DİYARBAKIR'da düzenlenmesi öngörülen bu forumlar bir ortak çalışma olarak gerçekleştirilecek ve bu forumlarda ağırlıklı olarak faşist saldırı ve baskılar, grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklar ve çalışanlar kurultayı konuları ele alınacaktır.

3 — Yıl sonunda gerçekleştirilmesi düşünülen ve faşist saldırı - baskılara karşı mücadele ve Grevli - toplu Sözleşmeli Sendikal Hakların elde edilmesi mücadelesinde somut eylem kararlarının alınacağı «ÇALIŞANLAR KURULTAYI»nın ANKARA'da gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Başta DİSK olmak üzere grevli - toplu sözleşmeli sendikal haklar mücadelesinde çaba harcayan diğer demokratik örgütlerle yapılan ön görüşmeler bu önerimizin benimsendiğini göstermiştir.

Bu konudaki program taslağı çalışmaları TMMOB tarafından yürütülmektedir. Kuşkusuz, öngörülen programın uygulanmasında, üyelerin önerileriyle, edinilen deneylerle programda ileriye dönük değişiklikler olabilir, daha ileri mücadele biçimleri gündeme gelebilir.

ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZÜ GÜÇLENDİRELİM...

Önümüzde her yönden bir hayli zor günler durmaktadır. Yaşadığımız deneyler bizlere bir yandan örgütlü ve her eylemi gerçekleştirecek işyerlerine sahip olduğumuzu; ama öte yandan, aynı zamanda, iki mühendis ve mimarın biraraya gelmesinin yasaklandığı işyerlerimizinde olduğunu göstermektedir. Siyasal iktidarca IMF'ye sunulan Niyet Mektubunda kamu çalışanlarının ücretlerindeki artışın yüzde 20'yi geçmeyeceği hususunda IMF'ye garanti verilmektedir. Bu garanti, yaşam pahalılığının yüzde 100'e ulaştığı ülkemizde çalışanların yoksulluğunun kat kat artırılmak istendiğini ortaya koymaktadır.

Bu durumda başarının yolunun, örgütlülüğümüzü geliştirip güçlendirmenin esas olduğunu bir an bile unutmadan işyeri ve il koordinasyon örgütlenmemizi güçlendirmekten ve yaygınlaştırmaktan geçtiğini bir an bile unutmamalıyız.

Aldığımız eylem kararlarını Türkiye düzeyinde uygulayacaksınız, uygulayacağız.

Bizlerin örgütlü ve güçlü olmamız; hem bizlerin sorunlarının çözümünde, hem diğer çalışanlar ve örgütleri ile birlikte verdiğimiz mücadelelerin başarıya ulaşmasında tek güvencemiz olacaktır.

Haklarımızı alıncaya dek yılmadan, bunalmadan mücadele yolunda ileri...

YAŞASIN MÜHENDİS VE MİMARLARIN VE TÜM TEKNİK ELEMANLARIN GÜNCEL EKONOMİK DEMOKRATİK HAKLARINI ELDE ETME MÜCADELESİ...

YAŞASIN GREVLİ - TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARI ALMA YOLUNDAKİ TÜM ÇALIŞANLARIN VE ÖRGÜTLERİNİN ORTAK MÜCADELESİ...

YAŞASIN EMEKÇİ HALKIMIZIN BİR PARÇASI OLARAK BİZİM DE KATILDIĞIMIZ BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ MÜCADELESİ...

YAŞASIN SÖMÜRÜ - BASKI VE ZULME KARŞI HER ALANDA DİRENEKLER VE MUTLAKA BAŞARIYA ULAŞACAK OLANLAR...

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

17.8.1979
BASINA AÇIKLAMA

Sayı = 271

TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK Basına yaptığı açıklamada, Emekli Sandığı Müdürlük Kurulu seçiminde tüm ilerici-leri TÜM-DER adaya Recep DEMİRCİ'yi desteklemeye çağardı.

29 Ağustos ta yapılacak olan Emekli Sandığı Müdürlük Kurulu Üyeliği seçimi memurlar açısından oldukça önemlidir. Bunun için,

Ekonomik-demokratik haklarımızın kısıtlanmaya çalışıldığı, faşist katliamların giderek arttığı, çalışanların üzerinde baskı ve kayıpların his kasandığı bu dönemde, tüm çalışanların ortak bir dayanışma içinde ve örgütlü olarak verecekleri mücadelenin gerekliliğine inanıyoruz.

Var olan demokratik hak ve mevzilerin korunması ve yeni demokratik hak ve mevzilerin elde edilmesi mücadelesinin bir parçası olan EMEKLİ SANDIĞI MÜDÜRLER KURULU ÜYELİĞİ Seçiminde,

1. Tüm çalışanların Sosyal güvenliğini sağlamak amacıyla kurulduğu söylenen Emekli Sandığının bu günkü çarpık işleyişinden kurtulabilmesi ve çalışanların yarının doğrultusunda bir işleyişe kavuşabilmesi,
2. Ekonomik-demokratik haklarımızın korunabilmesi ve yönetimde çalışanların söz ve karar sahibi olabilmesi,
3. Ortak ve örgütlü mücadelemizin daha ileri boyutlara ulaşabilmesi için,

TÜM-DER adaya RECEP DEMİRCİ'yi destekliyor, ve üyelerimizin aktif bir şekilde bu güç birliğine katılmaya çağırıyoruz.

SAYI : 272
TARİH : 21.8.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 21.8.1979 GÜNÜ YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN BİR AÇIKLAMA YAPTI.

AÇIKLAMADA: "BÜGÜNLERDE ÇIKACAĞI SÖYLENEN YAN ÖDEME KARARNAMESİ, ÖNERİLERİMİZ DİKKATE ALINARAK ÇIKARILMALIDIR. KATSAYI 8'E, TÜM YAN ÖDEME PUANLARI İKİ KATINA YÜKSELTİLMELİ, TEKNİK ELEMANLAR ARASINDA AYRICALIK YARATILMAMALIDIR.

ÖNERİLERİMİZİ GERÇEKLEŞTİRMİYEN BİR KARARNAMEYİ KABUL ETMİYORUZ. BU SAĞLANMAZ İSE, SAĞLANINCAYA DEK EN ETKİN ÇALIŞMALARI GERÇEKLEŞTİRMekte, HAKLARIMIZI ALMAKTA KARARLIYIZ." DEDİ.

15-19 AĞUSTOS-GÜNLERİ ARASINDA 15 İLDE TMMOB TARAFINDAN EKONOMİK-DEMOKRATİK HAKLAR KONUSUNDA GERÇEKLEŞTİRİLEN İL TOPLANTILARINDA BİNLERCE MÜHENDİS-VE MİMARIN OYBİRLİĞİ İLE ALDIKLARI KARAR DA AÇIKLANDI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Mart ayında çıkarılması gereken 1979 Yan Ödeme-Kararnamesi bugüne değin hala çıkarılmamıştır. Yaşam Pahalılığının yılda %100 oranında arttığı ülkemizde, onbinlerce mühendis, mimarı, teknik elemanı ayda 5000-6000 TL. Ücretlerle yaşamğa zorlamak, onları yoksulluğa mahkum etmekten öte bir anlam taşımamaktadır.

Tüm çalışanlara ve onların bir parçası olan mühendis ve mimarlara, ekonomik-demokratik sorunlarının çözümünde etkin bir araç olan "TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARINI" ilde adilce için mücadeleleri, güçlendirerek sürdüren TMMOB, 1979 Yan Ödeme Kararnemesine ilişkin görüş ve önerilerini de ilgililere ve kamuoyuna iletmeyi görev saymaktadır.

1979 Yan Ödeme Kararnemesine esas olmak üzere TMMOB görüş ve önerileri onbin dolayında mühendis ve mimar tarafından imzalanarak Başbakan Bülent Ecevit'e ve ilgililere iletildiği halde, bu konuda herhangi bir somut yanıt alınmamıştır.

Öte yanda, 7 Bakanlıkça "teknik personele verilen ücretin minimum yaşam düzeyinin altında kaldığı" gibi septamelerle 1979 Yan Ödeme Kararnemesine esas olmak üzere Başbakanlığa bir öneri sunulmuştur. Söz konusu öneri, bir dizi eksiğin yanı sıra, bazı olumlu özelliklerde göstermektedir. Bakanlığın önerisi öz olarak Yan Ödeme puan katsayısının 4'den 8'e arttırılmasını ve teminindeki güclük puanlarının yükseltilmesini

Maliye Bakanlığınca alınan 1979 Yan Ödeme Kararnamesine esas olmak üzere hazırlanan diğer bir öneri ise yalnızca, puan katsayısının 4'den 6'ya yükseltilmesini öngörmektedir.

Kararname halen Bakanlar Kurulunda görüşülmektedir. Konuyla ilgili olarak basında yan ödemeleri 3000-4000 TL. artacağı gibi haberler yerelirken öte yanda bazı bakanlık çevreleri, öngörülen artışların, kendilerinin de dirençlerine karşın 3000-4000 TL.'ye ulaşmak bir yana, çok cüzi düzeylerde kaldığını ifade etmektedirler.

TMMOB, bu aşamada 1979 Yan Ödeme Kararnamesine ilişkin önerilerini bir kez daha yinelenmektedir.

- 1- Yan Ödeme katsayısı 8'e, yan ödeme puanları da iki katına yükseltilmelidir. Artışlar iş gücü, iş riski, tecrübesindeki güçlük ve mali sorumluluk zamlarının tümü için geçerli olmalıdır ve salt teknik elemanları değil, tüm kamu çalışanlarını kapsamalıdır.
- 2- Büyük Proje zammı, projede çalışanların, %25'ine değil tümüne ödenmelidir.
- 3- Kararnamede, ödenebilir, verilebilir ve belirsiz ifadeler yer almamalı, "Ödeme bakanın onayına bağlıdır." vb. ifadelerle yöneticilere öznal takdir hakkı tanınmamalıdır.
- 4- Yan ödemelerde esas alınan hizmet sürelerinin belirlenmesinde, askerlikte veya askerlik dışı hizmetlerde, hangi görev ünvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri de hesaba katılmalıdır. Bu konuda, geriye dönük, mevcut olumlu uygulamaları ortadan kaldıran uygulamalar durdurulmalıdır.
- 5- Uygulamada "GÖREV ÜNVANI" yerine "EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET" ilkesi benimsenmelidir.
- 6- Hastalık izinlerinin tümünde ve yurtdışı eğitimlerinde de, yan ödeme verilmelidir.
- 7- Yan ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.
- 8- 1978 Yılı Yan Ödeme Kararnamesinin 6. maddesinde (d) fıkrasındaki "1 yılda" ifadesi, TSK Yan Ödeme Kararnemesindeki gibi, "1 mali yılda" olarak düzenlenmelidir.
- 9- Vardiyalı çalışanlara verilmekte olan puan, 125 'den 1000'e yükseltilmelidir.
- 10- Kararname uyarınca işyerlerinde hazırlanacak Yan Ödeme listeleri, çalışanlarca hazırlanmalıdır.
- 11- Kararnamelerin yürürlük tarihleri ile uygulama tarihleri arasında herhangi bir gecikme olursa olsun görevden ayrılanlara, çalıştıkları sürenin yan ödemesi ödenmelidir.

12-Mali Sorumluluk tazminatı yükecek değerleri cihazlar kullanan ve bu cihazların kullanım sorumluluğunu taşıyan teknik elemanlarda ödenebilir.

13-Yan Ödeme Kararnamesi yukarıdaki önerileri içerecek biçimde acilen çıkarılmalı,uygulama 1.3.1979 tarihinden itibaren geçerli sayılmalıdır.

Gelişmelerin gösterdiği,odur ki,1979 Yan Ödeme Kararnamesi TMMOB Üncilerini içermeyecek biçimde ve son derece yetersiz bir biçimde olacaktır.

29 Haziran'da 19 İldc,134 işyerinde 15-19 Ağustos 1979 tarihlerinde Antalya,Denizli,Mersin,Kütahya,İsparta,Trabzon,Kocaeli,Adapazarı,Bursa,Eskişehir,Konya,Kocyseri,Van ve Urfa'da TMMOB tarafından düzenlenen toplantılarda biraraya gelen binlerce mühendis ve mimarın cybirliğiyle aldıkları kararı kamuoyuna açıklıyor ve ilgililerin dikketine sunuyoruz.

3-

A-EKONOMİK-DEMOKRATİK HAKLAR KONUSUNDA KARAR TASARILARI

EKONOMİK-DEMOKRATİK SORUNLARIMIZIN ÇÖZÜMÜNDE ETKİN BİR ARAÇ OLAN "TOPLU SÖZLEŞMELİ GREVLİ SENDİKAL HAKLAR"INI ELDE EDİNCİYE DEĞİN-ETKİN BİR MÜCADELE SÜRDÜRMEYE KARARLIYIZ.SENDİKAL HAKLAR İÇİN VERDİĞİMİZ MÜCADELE SÜRECİNDE,KISA VADEDE,MÜHENDİS-MİMAR-TEKNİSYEN vb.TEKNIK ELEMANLAR ARASINDA AYRICALIK YARATMAYAN,ÖN KOŞUL OLARAK YALNIZCA YAŞAMAK İÇİN GEREK ÜCRETİN SAĞLANMASINI VERİ ALAN EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET UYGULAMASINI GETİRME BİR DÜZENLEME SAĞLANMASI,BU KAPSAMDA 1979 YAN ÖDEME KARARNAMESİ VE TEKNİK PERSONEL TAZMİNAT KARARNAMESİNİN TMMOB ÖNERİLERİ DOĞRULTUSUNDA ÇIKARILMASININ GEREKLİ OLDUĞUNU VURGULARIZ.

BU AMAÇLAR DOĞRULTUSUNDA,ÖRGÜTÜMÜZ TMMOB'İN ÖNDERLİĞİNDE İLERİ EYLEMLERİ UYGULAMAYA KARARLIYIZ.

SAYI : 273

TARİH : 27.8.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK İLE TMMOB HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI CELAL BEŞİKTEPE, HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİNİN BOMBALANMASI ÜZERİNE BASINA YAPTIKLARI ORTAK AÇIKLAMADA "ÖRGÜTLERİNİZE YÖNELEN BOMBALI FAŞİST SALDIRILAR BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE EMEKÇİ HALKINIZ YANINDA YER ALAN MÜHENDİS VE MİMARLARI YILDIRMAYACAKTIR" DİYEREK OLAYIN SORUMLULARININ YAKALANMASINI İSTEDİLER. AÇIKLAMA HSTMİ AŞAĞIDADIR.

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul şubemiz gece geç vakit faşist çetelerce bombalanması sonucu büyük hasar görmüş, tesadüfen ölen ve yaralanan olmamıştır.

Ülkemizde emekçi halkımızın emperyalizme ve faşizme karşı verdiği bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi içinde kendi alanında kararlı bir şekilde yer alan TMMOB ve Birliğe bağlı Odalarımızın merkez ve şube yöneticileri ile örgüt merkezlerimizin bulunduğu binalarımıza faşist çetelerin saldırılarına hedef olmuş ancak bu saldırılar bizi yıldırmamıştır.

Faşist hareketin kaynaklarına inilmeden, faşist saldırı ve katliamların sorumluları yakalanmadan, faşist terör örgütleri kapatılmadan faşist terörün önünün alınmayacağı her geçen gün bütün açıklığı ile ortaya çıkmaktadır.

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın İstanbul şubesinin bombalanmasının sorumluları olan faşist tertipçiler derhal yakalanmalıdır.

Emekçi halkımızın verdiği bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi içinde bütün güç ve olanaklarımızla yer almaya devam edeceğimizi, faşist saldırıların bizi yıldırmayacağını, emperyalizme ve faşizme karşı tüm devrimci, demokrat, yurtsever güçlerin birlikte verecekleri mücadelelerle bu tür baskı ve saldırıların yenileceğine olan inancımızı bir kez daha açıklarız.

Sayı : 274

Tarih : 29.8.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 29.8.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA TMMOB'YE VE ÜYELERİNE YÖNELTİLEN BASKILARA İLİŞKİN OLARAK, "CİNAYETLER, SALDIRILAR, BASKILAR, EMEKÇİ HALKIN BİR PARÇASI OLAN MÜHENDİSLERİ-MİMARLARI VE ONLARIN ÖRGÜTÜ TMMOB'Yİ YILDIRAMIYACAKTIR. DEDİ

Açıklama metnin aynen şöyledir.

Ülkemizde egemen sınıfların emekçi halk güçleri üzerindeki baskı uygulamaları gün be gün artmaktadır.

-26 Ağustos günü Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın İstanbul Şubesi faşist sürülerce bombalanmış,

-27 Ağustos'ta Samsun'da Karayollarında görevli Üyemiz İnşaat Mühendisi Özkan Şent faşistlerin kendisine ve arkadaşlarına açtıkları yaygın ateş sonucu, arkadaşlarıyla birlikte öldürülmüş,

27-Ağustos günü içlerinde Makine Mühendisleri Odamızın Başkan Yardımcısı ve İzmir Şube Başkanının da yer aldığı bir grup ileriçi, Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'le görüştükten sonra gözaltına alınmış,

27-Ağustos günü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi basılarak yüzlerce öğrenci gözaltına alınmıştır.

Bu uygulamalar, emekçi halkımıza ve onun örgütlerine yöneltilen ve Türkiye'nin dört bir yanında ürdürülen baskıların bir parçasıdır. Daha dün, faşistlerce katledilen üyelerimiz Akan Özdemir, Kenan Öztürk, Bedri Karafakioğlu'nun katilleri bulunmamışken, bugün Üyemiz Özkan Şent öldürülmekte, örgüt birimlerimiz bombalanmakta, okullarına bittiridiklerinde çoğu Üyemiz olacak ODTÜ öğrencileri baskıların boy hedefi olmaktadır.

Bu uygulamalar karşısında suskun kalanların sorumluluğu büyüktür.

Cinayetler, saldırılar, baskılar-emekçi halkın bir parçası olan Mühendisleri, mimarları ve onların örgütü TMMOB'yi yıldıramıyacaktır.

Sayı : 275
4. Eylül. 1979

1979 YAN ÖDEME KARARNAMESİNİN BAKANLAR KURULUNDA KESİNLEŞTİRİLDİĞİ VE KATSAYININ 4'TEN 6'YA ÇIKARILDIĞI ÖĞRENİLDİ.

BU KONUDA BUGÜN, ANKARA'DA BİR BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK: "ÇIKTI ÇIKIYOR SÖYLENTİLERİ ARASINDA NİHAYET ÇIKAN BU KARARNAME VE GETİRDİKLERİ; BASKILARLA, FAŞİST SALDIRILARLA KUYRUKLARLA, PAHALILIKLA, İŞSİZLİKLE VE IMF'LERLE ÖMÜR TÜKETEN EMEKÇİ HALKIMIZIN AYRILMAZ BİR PARÇASI OLAN; EV KİRASINI NASIL ÖDEYECEĞİNİ AYIN BAŞINDA TÜKENEN MAAŞI İLE NASIL YAŞIYACAĞINI KARA-KARA DÜŞÜNEN SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARININ VETİMLERİ GEREKEN MÜCADELEYE İŞIK TUTMASI BAKIMINDAN, YALNIZCA BU BAKIMDAN, ÖNEMLİDİR." DEDİ.

ÖZTÜRK: SİYASİ İKTİDARIN; 1.1.5 YIL İÇİNDE 2000.- TL'DAN 6-7.000.-TL'NA ÇIKAN EV KİRALARININ VE RESMİ RAKAMLARA GÖRE % 483 ORANINDA SON BİR YIL İÇİNDE ARTAN TEMEL GIDA MADDELERİNİN KARŞILIĞI OLARAK 10.15 BİN LİRANIN GEREKTİĞİ BUGÜNÜN ORTAMINDA 5313.- TL. ALIRKEN BUNALAN BİR MÜHENDİS VEYA MİMARIN, SON YAN ÖDEME ARTIŞLARI İLE 6113.-TL. ALARAK NASIL YAŞAYACAĞINI AÇIKLAMASI GEREKTİĞİNİ VURGULADI.

TEOMAN ÖZTÜRK: "HÜKÜMETE ŞU İKİ ÖNERİDE BULUNUYORUZ" DEDİ. 1. YA, % 50'SİNİ KESEREK ÖDEDİĞİNİZ BUGÜNKÜ ÜCRETLERİ BİZE ÖDEMEYİNİZ. EV SAHİBİ, BANKAL, MANAV, KASAP GİBİ YERLERLE SİZİN ARANIZDA BİZLERİ ARACI ALMAKTAN ÇIKARINIZ; BİZE ÖDEMEDE BULUNMADAN BU GİDERLERİ SİZ ÖDEYİNİZ. 2. VEYA ÜCRETLERİMİZİ- ASGARİ FİİLİ GİDERLERİ GÖZETEREK BULUNDUĞUMUZ ÖNERİLERİMİZ DÜZEYİNE ÇIKARINIZ.

ÖZTÜRK: "BİR ARA ÇÖZÜM OLARAK GÖRDÜĞÜLÜZ VE MUTLAKA ALACAĞIMIZ GREVLİ -TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARIMIZI ELDE EDİNCESYE DEK BU İKİ ÖNERİMİZDEN BİRİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ KABULMÜZDÜR. 15 GÜN İÇİNDE 17 İL VE BÜYÜK İŞYERİNDE YAPTIĞIMIZ TOPLANTILARDA BİNLERCE MÜHENDİS VE MİMAR BU YOLDA KATILDI."

AIMIŞTIR. BU SAĞLANMADIĞI TAKDİRDE ÜRETİMİN HER ALANINDA, HAKLARIMIZI ELDE EDİNCEYE DEK, EN ETKİLİ GÜCÜMÜZÜ ORTAYA KOYACAĞIZ VE MÜCADELE EDECEĞİZ DİYEN VE DİĞER ÇALIŞANLAR VE ÖRGÜTLERİNİN DE DESTEĞİNİ ALAN MÜHENDİS VE MİMARLAR HAKLARINI ELDE ETME MÜCADELESİNİ MUTLAKA BAŞARIYA ULAŞTIRACAKLARDIR. BUNUN SAĞLANMASI İÇİN VERECEĞİMİZ MÜCADELE AŞAMASINDA ORTAYA ÇIKACAK AKSAKLIKLARIN SORUMLUSU BİZ OLMAYACAĞIZ. SORUNLARI GÖREMEZLİKTEN GLEN İKTİDARLAR OLACAKTIR." DEDİ.

Basın toplantısında açıklanan görüş metni aynen şöyledir.

"Kamu kesiminde çalışan, grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip bulunmadığı için ücretleri yıllardır tek yanlı olarak belirlenen bir milyonu aşkın emekçinin aylardır tartıştığı ve beklediği "Yan Ödemeler Kararnamesi" nin çıkması gereken gündün altı ay sonra, dün, Bakanlar Kurulunda kesinleştirildiği öğrenilmiştir. Buna göre yan ödeme kat sayısı 4'ten 6'ya çıkarılmıştır.

Ve son bir yıldır yapılan devalüasyonlar, hızla artan hayat pahalılığı karşısında hiç bir anlam taşımayan yan ödemelerdeki bu 2 kat sayılı artış, bir kaç gün içinde "memur maaşlarına zam yapıldı" diye resmî açıklanması beklenen bu artış (1). IMF'nin buyruklarından da düşük bir düzeyde nihayet gerçekleştirilmiştir.

Bu gerçekleştirme, baskılarla, faşist seldirilerle, kıyruklarla, pahalılıkla, işsizlikle, IMF ile ömür tüketen emekçi halkımızın bir parçası olan ve bizlerinde büyük bir çoğunluğunun içinde yer aldığı memurları iyice çöskine çevirmiştir. Çaktı-çıkıyor, Bakanlar Kurulu'nda-Maliye'de Komisyonunda ele alındı, alınıyor söylentileri arasında ev kirasını nasıl ödeyeceğini, ayın başında, tükenen maaşı ile ne yapacağını kara, kara düşünen memurları aylardır oyalayan bu kararname ve getirdikleri (1) yalnızca, bizlerinde içinde yer aldığı kamu çalışanlarının bundan sonra vermeleri gereken mücadeleye ışık tutması bakımından bir önem taşımaktadır.

Bugün, yani bu son artıştan (1) önce, 16 yıllık bir eğitimden geçerek göreve başlayan bir mühendis veya mimarın eline 4363.-TL. Ücret ve 950.-TL. yan ödeme olmak üzere toplam net 5313.-TL. geçmektedir. Bu rakam 10 yıllık bir mühendis-mimar için 7278.-20 yıllık bir mühendis-mimar için net 8701.-TL. dir.

1978 başından beri yapılan ayarlamalarla TL. sinin değeri dolar karşısında %59 oranında düşürülmüştür. 1978-1979 Temmuz ayları arasında

yalnızca temel gıda maddelerinin fiyatlarındaki artış oranı %48.3 tür. Resmî rakamların böyle söylemesine karşın gerçek artışlar çok daha fazladır. 1978 başlarında ortalama 2000.-TL. olan ev kiraları bugün 6-7000.-TL. dolaylarında seyretmektedir.

Giyim, ulaştırma vb. giderlerinin bir yana bırakılmasında dahi; yalnızca barınma ve korın tokluğunu sağlamanın bedeli bugün asgari 10-15000.-TL. dolaylarındadır.

Bu kararnamenin çıkışından sonra bir mühendis veya mimarın eline yaklaşık net 800.-TL. dolaylarında bir artışla (bu 800.-TL.'nin 200.-TL. si teknik elemanların 200.-TL. fazlalıkla kayırılmasının ifadesidir.) 6113.-TL. dolayında bir para geçecektir.

Şimdi bizler siyasal iktidardan, ücretleri alabildiğine sıkıp, fiyatları alabildiğine serbest bırakan siyasal iktidardan; bu ücret artışlarındaki

İMP direktiflerinin hassasiyetle yerine getirilmesindeki başarılarının açıklanmasını değil; yaşamak için asgari 10-15 bin liranın gerektiği bugünün ortamında, her şeyin giderek daha da pahalılandığı bugünün ortamında 6313.-TL.'si ile nasıl geçinileceğinin açıklanmasını bekliyoruz. Maden ocaklarından-enerji santrallerine, fabrikalardan-refinerilere, bürolardan-şantiyelere dek üretimin her alanında, yıllardır bu zor koşullar altında görev yapan mühendis ve mimarların örgütü TMMOB bu sorunun yanıtını aylardır vermekte, sorunun çözümü yolunda görüş ve önerilerini yenilemekte ve bu yolda çalışmalar yapmaktadır.

Bu görüşün özü şudur:

-Bizlerin yalnızca tek taraflı olarak sizlerin saptadığı ve uygun görüldüğü ücretlerimiz ortadadır. Çok hızlı değişmesine karşın hiç olmazsa bugün için yalnızca asgari kira ve gıda gereksinimi için gereken tutar da ortadadır.

-Bizler bir ara çözümün grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakları almakla sağlanabileceğini biliyor ve bu yolda mücadelemizi sürdürüyoruz.

-Bu yüzden, bugün için geçici olarak, sendikal haklarımızın alınmaya dek asgari bir gelirimizin olmasını istiyoruz. Bizlere giderlerimizin yarısına bile karşılamayan 6313.-TL.'si verdiğini de sabittir. Bu ücret sınırı içinde bunu parçalara bölüp ücret, yan ödeme gibi kavramlarla oynamanız bir şey getirmemekte, bizleri ilgilendirmemektedir. Adını ne koyarsanız koyun; isterseniz yalnız ücret deyin, isterseniz ücret artışı yan ödeme deyin, isterseniz ücret artışı yan ödeme artışı tasminat deyin ve böylece uygulayın birçoğunuz farketmez. Bugün bizleri ilgilendiren, toplu olarak ve net olarak kamu çalışanlarının eline geçen ücretin fiili geçiş giderlerini karşılayıp, karşılayamadığıdır.

% 100'ü bu toplumda yaşayan ve yalnızca emeği ile geçinen kamu çalışanlarının, pek bir şey fark etmese de, % 10'una başka, % 20'sine vb. başka gibi ücret politikaları uygulamayın. Biz mühendis-mimar-tekniKER-TEKNİSYEN vb. gibi teknik elemanlar arasında da böyle ayrımlar yapmayın. % 10'umuza 1.2 bin lira fazla vererek sorunları çözdüğümüzü söylemeyin. Biz Teknik elemanların % 100'ü de bugünün Türkiye'sinin koşullarında aynı ve benzer giderleri karşılamak zorundayız.

Şimdi; grevli-toplu sözleşmeli sendikalar haklar alma mücadelesini, diğer çalışanlar ve örgütleri ile birlikte giderek güçlenen bir biçimde sürdüren ve bu hakkı mutlaka alacak olan mühendis ve mimarlar ve onların tek yetkili yasal kuruluşu olan TMMOB olarak, siyasal iktidara, bu hakları elde etme sürecinde, iki öneride bulunuyoruz. Bu öneriler şunlardır:

1. Vergilerin % 85'ini ücretlilerin ödediği Türkiye'de ücretlilerin % 50'lik kesimindeki bir kısımını keserek geri kalan yaklaşık % 50'sini çeşitli maddeler altında "net ele geçen" olarak bizlere ödüyorsunuz. Bu tutarı ve yaptığınız ve yapacağınız artışları (şu son kararname ile olduğu gibi) bizlere ödemeyin. Bu da sizde kalsın. Ancak ev sahibi, bakkal, manav ve kasap vb. gibilerle sizin aranızdaki bizleri aracı olmaktan çıkaran, bunları siz ödeyin,

2. Eğer bunu yapmak sizler için yeni zorluklara yol açacaksa, ücretlilerin bugünü konusundaki önerilerimizi sağlayın, gerçekleştirin. Türkiye mühendis ve mimarları ve örgütleri TMMOB'nin öncülüğünde, diğer çalışanların ve örgütlerinin de desteğini alarak; 29. Haziran, 1979 günü 18 kente, 134 ilçesinde, 7500'e yakın mühendis ve mimarın katıldığı 2-4 saatlik toplantılarda ekonomik-demokratik haklar konusunu görüşmüş ve ilgilileri uyarışlardır. Başlangıçta sınırlı tutulan bu çalışmanın, haklarına elde edinceye dek yaygınlaştırılarak sürdürüleceğini söylemişlerdir.

Arkasından, 15 Ağustos-3 Eylül arasında Antalya, Denizli, Mersin, Kütahya, Trabzon, Isparta, Kocaeli, Adana, Bursa, Konya, Kayseri, Eskişehir, Van, Urfa, Sivas, Zonguldak illerinde ve Seydişehir, GLİ, Divriği DÇİ ve İS-Deniz ilçelerinde yapılan toplantılarda sorunlarımız görüşülmüş ve binlerce mühendis ve mimarın görüş ve önerileri ilgililere iletilmiştir.

Bugün bunların dikkate alınmadığını gören bizler, son bir kez, yukarıdaki iki öneriyi sunduk. Grevli-Toplu sözleşmeli sendikalarımıza alınmaya dek bu iki öneriden birinin gerçekleştirilmesi kabulümüzdür.

BİZLER:

Her alanda çok zor kuşullar altında görev yapan, her an baskı ve faşist saldırılara hedef olan, nicel ve nitel yönden her işimizi göreceğ düzeyde iken, işlerin yüzbinlerce lira aylıklarla yabancı sözde uzmanlara gördürülme makte olduğunu bilen, bu yolla ülkesinde açlığa ve işsizliğe mahkum edilmek için yurt dışına gönderilmek istenen devrimci-demokrat-yurtsever mühendis ve mimarlar; evkirası ve boğaz tokluğu için 10-15 bin liranın gerektiği bugünün ortamında 6313.-TL. maaşla çalışmayı kabul etmiyoruz. Bislere hiçbir kimse ve ya keşim böyle yaşamaya mahkum edemez.

Uygulamada, geçici bir süre için, bu iki önerimizden birinin sağlanmasını ve bu sağlanıncaya dek üretimin her alanında en etkili gücümüzle mücadele edeceğimizi ve ortaya çıkacak aksaklıkların sorumlusunun bi olmayacağımızı bugün den açıklamaya bir görev sayıyoruz.

İlgililere ve kamu oyuna duyururuz.

Sayı: 276

Ankara:9.9.1979

TMMOB GENEL BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK VE BİRLİĞE BAĞLI 18 ODA BAŞKANININ YAPTIKLARI ORTAK BASIN TOPLANTISINDA:"SAYIN BAŞBAKANIN 7.9.1979 İSTANBUL'DA YAPTIĞI, HEMEN HER GAZETEDE GENİŞ OLARAK YER ALAN VE YAN ÜDEMELER KARARNAMESİNİ KONU ALAN KONUŞMASINDA, DİRENİŞ ÇAĞRILARI YAPAN "RAZI ÇEVRELER,, DİYE KASTETTİĞİ ÇEVRELER ÖYLE ANLAŞILIYOR Kİ, BİZLERİZ. SAYIN BAŞBAKAN'A SÖYLEYECEKLERİMİZ, DÜN SÖYLEDİKLERİMİZDEN FARKLI OLMAYACAKTIR; BİR KEZ DAHA VURGULARIZ Kİ, ÇALIŞANLARIN EN DOĞAL HAKKI OLAN YAŞAMA HAKKINI ELDE ETME YOLUNDA VERDİKLERİ VE VERBOKLEMLERİ HAKLI MÜCADELELERİN ÖNÜNE GEÇME, ONU ÇEŞİTLİ TAKTİKLERLE BÖLME VE ZAYIF DÜŞÜRME YÖNTEMLERİNDEN VAZGEÇİLMELİDİR. BU YANLIŞ BİR YAKLAŞIMDIR. BUNUN YERİNE ÇALIŞANLARIN HAKLARINI TANIMAK DAHA TUTARLI BİR YOLDUR. BU DENENMELİDİR. BİZLER, BU YOLLARIN, BU TÜR AÇIKLAMALARIN YANLIŞLIĞININ, ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE YAŞANARAK ANLAŞILACAĞINA İNANIYORUZ,, DENDİ.

Başbakan Bülent Ecevit'in dün İstanbul'da yaptığı, hemen her gazetede geniş olarak yer alan ve bisleri de yakından ilgilendiren konuşmasını gazetelerden öğrenmiş bulunuyoruz.

Bu konuda yıllardır ülkenin ve ayrılmaz bir parçası olduğu emekçi halkın çıkarları doğrultusundaki bir mücadeleyi her türlü sömürü, faşist baskı, saldırı ve zulüm uygulamalarına karşın, yılmadan ve bunalmadan sürdüren mühendis mimarların tek yetkili yasal kuruluşu olan TMMOB ve bağlı 18 oda'nın başkanları olarak bu basın toplantısını düzenleme'i ve bu konuşmayı ilişkin görüşlerimizi kamu oyuna açıklamayı görev sayıyoruz.

Ve öncelikle de; emekçi halkımızın ve ayrılmaz bir parçası olan bizlerin sorunları ve çözüm yolları konusundaki görüş ve önerilerimize anlaşılabilir bir sansür uygulayan basın ve yayın organlarının komuyu bu ölçekte vermelerini, dün İstanbul'da yaptığı konuşma ile sağlayan sayın ECEVİT'e teşekkür ederek başlamayı bir görev sayıyoruz. Çok uzun bir süreden beri, genelde tüm çalışanların ve özelde tüm çalışanların bir parçası olan mühendis-mimarların sorunlarını ve çözüm önerilerini dile getiren TMMOB, bu yılın başından bu yana da kitlesi ile birlikte her fırsatta bir çok kez bu konulara değinmiş ve çeşitli yollarla başta sayın Ecevit olmak üzere tüm ilgilileri uyarmıştır.

Son olarak, 1979 yıl ödeme kararnamesinin Bakanlar Kurulu'nda kesinleştirildiğinin öğrenilmesi üzerine, 4 Eylül 1979 günü bir basın toplantısı düzenlemiş görüş ve önerilerimiz kamu oyuna ve ilgililere iletilmiştir.

Bu toplantıda özetle şunları söyledik:

"Kamu kesiminde çalışan, grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklara sahip olmadığı için ücretleri tek yanlı olarak belirlenen, ev kirasını nasıl vereceğini, ayın başında tüklenen maaşı ile ay sonuna nasıl getireceğini kara kara düşünen memura net bir kaç yüz TL. arasında zam getiren yıl ödemeler tüm kamu çalışanlarını şaşkına çevirmiştir.

Hayat pahalılığının son bir yıl da gerçekte çok daha fazla olmasına karşın resmi rakamlara göre %48.3 oranında arttığı, 1978 başlarında 2000 TL olan ev kiralarının bugün 6-7000 TL dan başladığı kamu çalışanlarının ücretlerinin alabildiğince tutulduğu ama fiatların alabildiğine serbest bırakıldığı bu ortamda son yıl ödeme zammı ile 6000 ilâ 7000 TL alan bir mühendis-mimarın nasıl yaşayacağı açıklanmalıdır. Bizler \$100'ü de bugünün koşullarında bu ülkede yaşayan "fiili asgari geçim giderleri aynı olan, çalışanlar arasında ayırım yapılmadan bu giderleri karşılayacak ücreti istiyoruz.

Bizler buna bir ölçüde yaklaştıracak grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakları elde etme mücadelemizi sürdürürken bugün için ve geçici olarak şu iki öneriyi ilgililere sunuyoruz:

1- Ya bize hiç bir ücret ödemeyin; ev sahibi bakkal, kasap, manav vb. gibi yerlerle sizin aranızda aracı olmaktan bizleri çıkarın bunlara ödemeyi siz yapın,

2- Ya da, bunları karşılayabilecek asgari ve gerçek ücret önerilerimizi benimseyin ve uygulayın.

Geçici olarak bu iki önerimizden birinin gerçekleştirilmesi kabulümüzdür.

Aylardır bir çok kentte ve işyerinde yaptığımız toplantılarda binlerce mühendis-mimar tüm haklarını elde edinceye dek etkin çalışmalar yapmayı kararlaştırmışlardır. Ve yine bu toplantılarda binlerce mühendis-mi-

nar uygulamada bu iki önarinizden biri sağlanıncaya dek, üretimin her alanında, en etkin gücümüzle mücadele edeceğimiz kararı almışlardır. Oyle anlaşılacaktır ki, sayın Başbakan bu açıklamayı değerlendirerek görüşlerini açıklamıştır. Anladığımız kadarı ile sayın Başbakan'ın "Bazı çevreler," dediği bisleris. Şimdi, sayın Başbakanın açıklamasındaki önemli noktaları alarak, görüşlerimizi açıklamak isteris:

Sayın Başbakan özetle şöyle demektedir:

Cumhuriyetten

"Ankarda yaptığım son açıklamada, hükümetin kamu personelinin ve teknik personelin yan ödemeleriyle ilgili yeni bir kararname hazırladığını belirtmiştir. Bir kaç güne kadar bu çalışma sona erecek. Öylelikle tüm memurların yan ödemelerinde nispi bir artış ve düşölme sağlanacaktır. Fakat, teknik personelin kalkınma atılımlarında ve üretimin artırılması yolunda önemli katkıları bulunmaktadır ve genellikle kamu sektöründe işçi ücretleriyle teknik personel aylıkları arasında, teknik personel aleyhine farkların büyümekte olduğunu gözönünde tutarak teknik personelin yan ödemelerinde yüksek bir artış sağlanması kesinleşmiştir. Özellikle yeraltında çalışan teknik personelin yan ödemelerinde daha da yüksek özel bir artış olacaktır. Tabii bunlar Türkiye'deki personel rejiminin genel aksaklıkları ve uygulamalar sırasında yanalar gibi düzenlemelerle büsbütün ağırlaşan dengesizlikler karşısında geçici çözümlerdir. Bu çözümler nisbi bir rahatlık sağlayacaktır. Hükümetimiz, seçimlerden sonra bu konudaki çalışmalarını iyice hızlandıracaktır. Bu kararlarımızın açıklandığı bir sırada açıklanmasından sonra bazı çevrelere, bazı teknik personele, bu arada bazı işçilere direniş çağrıları veya o anlamda yorumlanabilecek çağrılar gelmesini üzüntüyle karşılıyorum. Hiç bir değerli işçi veya teknik personelin bu çağrılara kapılsayacağına inanıyorum. Türk ekonomisi ancak bir ulusal üretin seferberliğiyle esenliğe çıkabilir ve Türk ekonomisinin esenliğe çıkabilmesi Türkiye'nin bağımsızlığı açısından yaşamsal önem taşımaktadır. Bunun bilincinde olan hiç bir yurttaşımızın Türkiye'de üretimi aksatacak bir davranışta bulunmayı düşünmeyeceğine, tam tersine üretimi nasıl biraz daha artırırız diye düşünmeye ve o yönde çaba göstermeye yöneleceğine inanıyorum."

Bisler ise şunları söylüyor:

Çıkacak yan ödemelerle sağlanacağı söylenen nisbi artış net bir kaç yüz TL arasındadır. Bu artış nisbi rahatlık sağlanması bir yana, tam bir rahatsızlık sağlamıştır. Nisbi artışlar ve zamlardan bahsederken bunun hangi ücretlere yapıldığını, ele geçecek net ücretin düşüşünün ne olacağını ve bu ücretle

yaşama olanağının bulunup bulunmadığını açıklamak gerekir. Biz şimdi sayın Başbakan'dan bir kez daha soruyoruz 16 yıllık eğitimden sonra göreve başlayan bir mühendis-mimar bu son nisbi artıştan sonra eline geçecek olan 6000 ilâ 7000 TL ile nasıl yaşayacaktır.

Teknik personelin Üretime katkısının büyük olduğu, işçi-tekniç eleman ücretlerinin teknik elemanların aleyhine arttığı gibi görüşler öne sürerek teknik elemanlara daha çok san yapıldığını açıklamak bir şey getirmemektedir. Özellikle de yer altında çalışan teknik elemanlara daha çok san yapıldığının açıklanmasında bizim sorularımızın yanıtı değildir. Bizler işçi, köylü, memur, teknik eleman, mühendis-mimarların en önemli ortak özellikleri geçimlerini emekleri karşılığında sağlamalarıdır. Bunların hiç birinin birbirlerinden alacak bir şeyleri yoktur. Haklarını çalıştırandan alacaklardır. %100'de bugünün koşullarında yaşayan çalışanlar farklı uygulamalarla karşı karşıya getirilemez. Bizler, herkesin bugün yaşayabileceği ücretin sağlanmasını istiyoruz. Bunun için çalışanların %10'una başka, %70'ine başka, %8'ine başka vb. Ücret politikaları uygulamayın. Biz teknik elemanlar arasında da böylesine ayrıcalıklar yaratmayın. Yer altında da üstünde de çalışan teknik elemanların hepsi yaşamak zorundadır. Bir kısmınıza (ki çok küçük bir orandır) 1-2 bin lira fazla vererek %90'unuzu yaşattığınızı söyleyemezsiniz. Herkese yaşamak için asgari ücreti verdikten sonra eşit işe eşit ücret toplumu gerçekleştirdikten sonra bu tür ayrımlar yaparsınız değerlendirebilirsiniz. Bizlere sorunlarınızı seçimlerden sonra çözeceğinizi söylemeyiniz. Bizler bu sıkıntı içinde dün yaşadık, bugün yaşıyoruz. 1978 başından önce muhalefette iken, iktidara geldiklerinde kamu çalışanlarına sendikal haklarını vereceklerini söyleyenlerin, iktidara geldikten sonra yaptıklarını işleyenler bu tür vaatleri artık dinlemek ciddiye almamak durumundadırlar. Öte yandan sayın Başbakan'ın bağımsızlık ile üretim ilişkilerine değinerek, bağımsızlığın üretimi arttırmakla mümkün olabileceğine ilişkin görüşü de bir çarpıtmadan öteye anlam taşımamaktadır. Bir yandan IMF gibi her türden emperyalist kuruluşlara ülkenin geleceği açıkça ipotek altına alınırken, nasıl olurda üretimin arttırılması ile bağımsızlığa kavuşulacağı ileri sürülebilir. Sayın Başbakan "Bazı çevrelerden bazı teknik personele direniş çağrıları ya da o anlamda yorumlanacak çağrılar gelmesini üzüntü ile karşıladığını ve hiç bir değerli teknik personelin bu çağrılara kapılmayacağına inandığını..." söylemektedir. Türkiye'nin "değerli," mühendis ve mimarları yine sayın Başbakan'ın bir çok vesile ile bir çok kez belirttiği "Değerli örgütleri THMOB ve onun değerli yöneticileri..." ile birlikte sorunlarını ve çözüm yollarını görürsek, ekonomik-demokratik haklarını elde edinceye dek çaba harcamayı kararlaştırmış görüş ve önerilerini ilgililere ve kamu oyuna iletmişlerdir. Bu tür yaklaşımlardan, çalışanların en doğal hakkı olan yaşama hakkını elde etme yolunda verdikleri ve vereceklerine haklı mücadelelerin önüne geçme, onu geçitli taktiklerle bölme ve zayıf düşürme yöntemlerinden vazgeçilmelidir. Bu yanlış bir yaklaşımdır. Bunun yerine çalışanların haklarını tanımak daha tutarlı bir yoldur. Bu denemelidir. Bizler bu yolların bu tür açıklamaların yanlışlığının, önümüzdeki günlerde yaşanarak anlaşılacağına inanıyoruz. Emekçi halkımıza duyuruyoruz.

Sayı : 277

17 Eylül 1979

TMMOB VE BİRLİĞE BAĞLI ELEKTRİK, FİZİK,
HARİTA VE KADASTRO, İNŞAAT, JEOLOJİ, KİMYA,
MADEN, MAKİNA, METALURJİ, METEOROLOJİ,
MİMARLAR, ORMAN, ZİRAAT, ŞEHİR PLANLAMA,

ODALARI YÖNETİCİLERİ BUGÜN ANKARA'DA BİR
BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEREK TÜM MÜHENDİS
VE MİMARLARIN, 19 EYLÜL 1979 ÇARŞAMBA GÜNÜ
BİR GÜNLÜK İŞ BIRAKMAYA ÇAĞRILDIĞINI
AÇIKLADILAR.

Basın toplantısında sunulan görüş metni şöyledir :

Maden ocaklarından-enerji santrellerine, fabrikalardan-terlalara, çentiyelerden-bürolara dek hayatın her alanında çok zor koşullar altında görev yapan mühendis ve mimarlar, tüm emeği ile geçinenler gibi, giderek daha da büyüyen sıkıntılar içinde yaşamaya çalışmaktadırlar.

Bugün, nicel ve nitel yönden her işimizi görecekt teknik elemana sahip bulunulan Türkiye'de bütün önemli işler yüsbinlerce lira aylıklar ödenecek yabancı sözde uzmanlara görürülmekte, gelişmemizin-kalkınmamamızın yönetim ve denetimi yabancılara terk edilmiş bulunmaktadır.

Bu yapı içinde bilim ve tekniği emekçi halkının çıkarları doğrultusunda yalnızca onun hizmetine sunması engellenen yurtsever mühendis ve mimarlar, tüm çalışanlar gibi; bir yandan açlığa, işsizliğe, yurt dışına göçe zorlanmakta öte yandan aynı zamanda baskılara, kıyımlara, faşist saldırılara hedef olmaktadır.

Büyük bir kısım kamu kesiminde çalışan, grevli-toplu sözleşmeli sendikeli haklara sahip bulunmadığı için ücretleri tek taraflı olarak belirlenen mühendis ve mimarların ücretlerinin hayati giderleri karşılayacak biçimde değil de, İMP buyruklarına göre düzenlenmesini kabul etme olanağı yoktur.

Sorunlarımız, baskılarla-faşist saldırılarla-kuyruklerle-yokluklarla-İMP'lerle ömür tüketen emekçi halkımızın sorunları ile birdir.

Ev kiralarının 6-7 bin liradan başladığı, boğaz tokluğu için 6-7 bin liranın gerektiği bugün; hiç bir kimse ya da kesim bizleri 5-6 bin liralık maaşlarla, ayın başında tükenen maaşlarla geçinmeye mahkum edemez.

Bütün bunları değerlendiren ZEMOB kitlesi ile birlikte yıllardır ve özellikle son aylarda şu istemlerini dile getirmiş ve gerçekleştirmesi için her yolu denemişlerdir :

- 1- Teknik hizmetin gerekli ve yeterli bir biçimde emekçi halkımızın çıkarları doğrultusunda ve yalnızca onun hizmetine sunulabilmesi için tüm anti-demokratik uygulamalar ve baskılar kaldırılmalı, faşist odakların üstüne kararlı bir biçimde gidilmelidir.
- 2- Kamu kesiminde çalışanların grevli-toplu sözleşmeli sendikeli haklarını elde etmelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.
- 3- Her alanda çalışanların arasındaki farklı uygulamalar kaldırılmalıdır.
- 4- Kısa sürede, mühendis-mimar-tekniKER-TEKniyEN vb. teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratmayan, ön koşul olarak yalnızca yaşamak için gerekli ücretin sağlanmasını veri alan, eşit işe eşit ücretin uygulanmasını getiren bir düzenleme sağlanmalıdır.

AncaK bu istemler gerçekleştirilmemiş; aksine biraz daha işsizlik, yoksulluk ve yoksulluk, biraz daha baskı ve faşist saldırılar geliştirilmiştir.

Mühendis ve mimarlar örgütleri TEMOB ile birlikte son olarak, bir kaç yüzlirlik artış getiren solun "Yan Odama Kararnamesi" nin kesinleştirmesinin açıklanmasından sonra, Türkiye'nin dört bir yanında şunları söylediler :

"Bizler, tüm kamu çalışanları gibi; yaşam sorunumuzun, bir ölçüde, Dünya'nın yalnızca 6 ülkesinde bulunmayan grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların elde edilmesi ile çözülebileceğini biliyor ve mutlaka olacağız bu hak için mücadelemizi sürdürüyoruz. Bu süreçte, bugün için ve geçici olarak şu iki öneriyi ilgililere sunuyoruz :

- 1- Ya bize hiç bir ücret ödemeyin; ev sahibi bakkal, kesap, manav vb. gibi yerlerle sizin aramızda aracı olmaktan bizleri çıkarın bunlara ödemeyi siz yapın.
- 2- Ya da, bunlara karşılayabilecek enari ve gerçek ücret önerilerimizi benimsedin ve uygulayın.

Geçici olarak bu iki önerimizden birinin gerçekleştirilmesi kabulüzdür. Bunu da sağlanmadığınız takdirde, sağlanmaya dek üretimin her alanında en etkin gücümüzle mücadele edeceğiz."

Ancak görülmektedir ki bu görüş ve önerilerimiz de benimsenmemiştir.

Yaşamak, bilim ve tekniği emekçi halkın hizmetine sunmak isteyen Türkiye mühendis ve mimarları haklı isteklerini gerçekleştirmek için, bugüne dek, gerekli her şeyi yapmışlardır. Bugün haklı isteklerini gerçekleştirecek konum ve etkinliktedirler. Haklı mücadelelerinde yalnız olmadıklarını; işçi, memur, öğretmen, sağlık personeli gibi tüm emeği ile geçinenlerin ve örgütlerinin bizlere omur veren desteklerini aldıklarını bilmekte ve mücadelelerinin başarıya ulaşacağına inanmaktadır.

Türkiye mühendis ve mimarları gerek tek başlarına gerekse diğer çalışanlarla birlikte etkin bir mücadele yürütmeye kararlıdır ve bu yolda bugün her zamankinden daha da güçlüdürler.

Gerek diğer çalışanların da desteğini alarak sürdürdüğümüz iç çalışmalarımızın; gerekse diğer çalışanlarla birlikte başlattığımız ve gelecek günlerde daha da yükselcek ortak çalışmalarımızın mutlaka başarıya ulaşacağına inanıyoruz.

Haklarımızı elde etme yolunda verdiğimiz ve güçlendirerek vereceğimiz mücadelelerimizin gelene ve gelecek olan baskı ve saldırıların bizleri yıldıramayacağı konusunda hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Bu görüşlerden ve değerlendirmelerden hareket eden TEMOB Yönetim Kurulu bugün için yalnızca bir uyarı olarak:

TÜB. MÜHENDİS VE MİMARLARI, 19 EYLÜL 1979 ÇARŞALBA GÜNÜ BİR GÜNLÜK İŞ BIRAKMAYA ÇAĞIRMAYI

kararlaştırmıştır.

EMEKÇİ HALKIMIZA VE ÜYELERİMİZE DUYURURUZ.

Sayı : 275
19 EKİM 1979

TÜRK BAĞIMSIZ İŞÇİLER İSTİSKAN FİYATLARI VE
BİR FASİL AÇIKLAMASI YASASINI : MİMOB ÇABISI
KARINDA BU YASA BAŞLIYAN " 1 GÜNÜK İŞ
SİZAMA " EYLEMİ BAŞARI İLE SÜRÜLMÜŞ, YET-
KİLİZLERİN BÜYÜK BÜYÜK YET ALAN İNŞAATÇI
YILLARIN BİRİ BÜKÜL İSTİSKANINI SAĞIĞLA VE
FİYAT FİYATLARI İNŞAATÇI BİRİ MİMOB MÜHENDİS
VE MİMARLARI İNŞAATÇIYIYACAKTIR" DEDİ .

Açıklama Metni İçeren Sayıdadır.

Mühendis ve Mimarların Örgütlenmesi TMMOB'nin peşininde uyarak insanlık
yaşama ve Özgürlük-Tezde ösleştireli sendikası haklarını alpa yakında bağlattıkları
" 1 GÜNÜK İŞ SİZAMA " uygulaması : Bütün Türkiye, pek çok işyerinde bugün eylem-
ten itibaren başlamıştır, yürütmekte dir.

Saygıları yazıyor veran Türkiye Mühendis ve Mimarlarının tek fasal
yetkili kuruluğu olan TMMOB, üyelerinin sorunlarına ve sorun yolu konusunda, uzun
süredir ilgilileri uyurmakta fakat bu görüş önerileri sürekli olarak dikhate
alınmamaktadır.

Memurlara ve özellikle tekalk personelle yan Siemelerin büyük eja-
naklar (I) sağlandığı günkü gazetelerde, ilgililerin büyük boy tepeleri ile
ayıklarda yine bugünkü gazetelerde yolda yolda varan zamların, teknik personeli için
buşun da yeterli olduğunu ancak devletin elazklarınının bu kadar olduğundan öet
varıldu. Yine ilgililer " bu kadar zampara rağmen Mühendis ve Mimarların siyasi
anaçlı eylemleri istenir etmeyeceklerini vadeddiklerini ... " açıkladılar.

Ayrıca bu büyük zamların hangi kriterler üzerine ve kaç kişiye
verildiğini açıklaraktan sürekli olarak kaşınanlar (sende görüşe başlayan ve
gözetilme oluşturan Mühendis ve Mimarların bu son zamların etkilerine geçecek olan
5-7 Bin lıra ile emel yapabileceklerine açıklanmaktadır.

Yeni dönemde gelişen 70 Bino yakın Mühendis ve Mimarın \$ 1.5 İne
bir kaç bin lıra fazla vererek, 70 Binliğine yüksek bir son yapıldığına söylenek
gelmektedir.

Ayrıca bu günde Yeni Şafak Kararnameci gelişmelerin hiç bir kesimine
hiç bir şey getirenekte ve Teknik Memurları ,tüm gelişmeleri belneyi ve ortak
müdahalelerini say. Çatıyıda bedaflemektedir. Devletin elazklarını yektur diyenler,
yığılı ve yubancı tekallere Milyarlar österen, yubancı eüslü uzmanlara Milyarlerce
lira aylık varet, gelişmeler ve kalkınmanın denetir ve pönetimini yakancılara
teslim edenler, kitililerin haklı müdahalelerini engellenecek ve kitilileri yuzalı-
tacaktır.

/s/

İnsan kaynaklarının rakamları daha doğru vermeyi ve belirli bir ölçüde tarafa
öğretmeye çalışarak beyanlar ve sıyaset yapılarak deneyeçileri, yıllardan beri
belirli isteklerini arzıta ve belirli yolları deneyerek ille getiren Mühendis ve
Mimarları eğiteceğiz.

Bu gün 500 üyeler ve Mimarlar, Öğreticileri TMMOB'nin öncülüğünde ve tüm
diğer çalışanlar ve Öğreticileri destekleri olarak anayasal haklarını kullanmak-
tadırlar, TMMOB bu karar ve uygulamaları ile Kurulay Yürürlükte kendisine yüklenmiş
olan görevleri yerine getirdiği inancındadır. Üyelerinin bu kararı uygulamada
gösterdikleri itina ve kararlılık güven vericidir, haklarını elde edileceği önünde-
lisinin mutlaka başarıya ulaşacağını en açık karardır.

Bu günkü mücadelede bizlere omuz veren ve gücümüzü güç katın tüm kuruluş
ve üyelerine Mühendis ve Mimarlar adına teşekkür ediyoruz. Diğer çalışanlar ve
Öğreticileriyle birlikte mücadelemizdeki güçlerde daha güçlü ve yavaş bir mücadeleyi
başarıya ulaştırılmaya çalışılmadıkça inancımızı güçlendirmeyi bir görev
sayıyoruz.

Bu günkü mücadelede, tüm haklarına karşı başarıya ulaşacak ve mücadelemiz
güçlenerek sürmektedir.

Emekçi halkımızla dayanışma.

Sayı : 279

Ankara: 20.9.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK VE TMMOB'YE BAĞLI 18 ODA'NIN YÖNETİCİLERİ BİR BASIN TAPLANTISI YAPARAK, TMMOB'NİN ÇAĞRISIYLA YAPILAN 1 GÜNLÜK İŞ BIRAKMA EYLEMİNİN BAŞARIYLA GERÇEKLEŞTİĞİNİ AÇIKLADILAR.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından yapılan çağrı uyarınca dün Türkiye düzeyinde gerçekleştirilen "Bir günlük iş bırakma eylemi" başarı ile sonuçlandı.

Çalışanların bir parçası olan; grevli-toplu sözleşmeli sendikalar haklarına sahip olmaktan ötesinde ücretleri tek taraflı ve çok yetersiz düzeyde belirlenen; işsizliğe, geçim sıkıntısına mahkûm edilen; emekçi halkımızın çıkarlarını savunduğu için baskılara, kısımlara, faşist saldırılara uğrayan mühendis ve mimarlar örgütlerinin çağrısına büyük bir inanç ve tam bir kararlılık içinde işyerlerinde uyguladılar.

Gerek eylem öncesinde, gerekse eylem anında çok yönlü destekleri ile bizlere güç katan Tüm demokrasi güçlerine, hemen başlarda teşekkür etmeyi önemli bir görev sayıyoruz.

19 Eylül eylemi her aşaması ile çalışanların ve örgütlerinin fiili birlikteliğini gerçekleştirmesi açısından son derece önemlidir; önümüzdeki günlerde çalışanların verecekleri ortak mücadeleler açısından olumludur, güven vericidir.

19 Eylül 1979 günü gerçekleştirilen iş bırakma eylemine mühendis ve mimarların % 100'e yakın bir bölümü katılmıştır.

İlk gelen bilgilere göre 49 ilde 443 işyerinde mühendis ve mimarların yanısıra; işçi, teknik eleman, memur, sıhhiyet görevlisi vb. çalışanlarında katılmı ile 100'ü aşkın kişi çalışmaya eyleme aktif olarak katılmaktadır. Teknik eğitim gibi bazı öğrenimlerde eylemleri desteklenmiştir.

Uyarı telâfîndeki bu eylem sırasında genellikle işyerlerinde yapılan ön toplantılar sonrasında işyerleri topluca terk edilmiştir. Bunun yanı sıra bazı işyerlerinde üretim durdurulmuş, formlar ve yürüyüşler düzenlenmiş, değişik eylem biçimleri sergilenmiştir.

Haklı isteklerimizi elde etmek için gerek içimizde gerekse diğer çalışanlar ve örgütleri ile birlikte sürdürdüğümüz mücadele bitmemiştir. Programımız uyarınca diğer kuruluşlarla ortak çalışmalarımızı daha güçlü bir biçimde sürdüreceğiz bölgesel eylemler ve çalışanlar kurultayını mutlaka gerçekleştireceğiz. Çalışanların ortak mücadeleleri sonunda tüm haklarını mutlaka alacaklarından kimsenin kuşkusu olmasalıdır.

Kendi siyasi tercihleri ile İMP'ye boyun eğenler bunun sonuçlarından zarar görenlerin haklı çıkarlarına eylem öncesinde "siyasi amaçla eylem" demagogileri ile zayıflatmaya çalışmışlardır. Önce bu demagogilerin yapanların, temel tüketim malları, ev kirası vb. fiyatları ile ilgilenmezken, çalışanların maaş ve ücretlerini kısıtlamaları son ardında "siyasi-sınıfsal tavır çok açık olarak görülmekte

Eylem sürecindeki açıklamalarımızda belirttiğimiz gibi hiçbir başka bizlere haklı mücadelemizden alıkoymayacaktır. Etkililerin son eylemde görülen kararlılık karşısında, bu konuda gereken dersi çıkaracaklarını umuyoruz.

Mühendis ve mimarlar, diğer çalışanlarla birlikte, bugün sahip oldukları demokratik direnme haklarına er geç alacaklar, giderek kendi yaşam koşullarını belirlenmesinde söz ve karar sahibi olacaklardır.

Emekçi halkımıza duyururus.

Sayı : 280
Ankara : 28.9.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 28.9.1979
GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA "TÜM
FAŞİST ODALAR DAĞITILMALI, FAŞİST
KATİLLERDEN HESAP SORUMLALIDIR DEDİ."

Açıklama metni aynen şöyledir :

Emperyalizm ve yerli egemen sınıfların içine düştükleri bunalım, ülkemizde faşist gelişiminin kaynağını oluşturmaktadır. İMP, Dünya Bankası vb. emperyalist kuvvetler ve yerli tekelleşen burjuvazi bunalımın yükünü sürekli olarak emekçi halkın sırtına yüklenmeye çalışmaktadır. Bir yandan kitleler daha düşük ücretlerle daha kötü yaşam koşullarına, işsizliğe, yoksulluğa zorlanırken öte yandan kitlelerin ekonomik-demokratik talepleri yönünde bağışlama ve demokratik bir Türkiye yönünde sürdürdükleri mücadele baskı ve terör ile önlenmeye, yok edilmeye çalışılmaktadır. Faşist cinayetlerin, kitle katliamlarının hedefi kitleleri sindirmek, yoğunlaştırılan terörün yarattığı toplumsal paniği ortamı içinde kitleleri faşizm karşısında duyarsız, edilgen bir konuma itmek ve açık bir baskı rejimine geçiş şartlarını yaratmaktır.

Öte yandan : "Aşırı sağa da, aşırı sola da karşıyız" lefleri altında yeni baskı yasa tasarıları (polis vazife ve selahiyet yessası, dernekler yessası vb. yasalarda geriye dönük değişiklikler, özel güvenlik örgütü kurmaya yönelik tasarılar vb.) gündeme getirilmekte ve kitlelerin zaten sınırlı olan demokratik özgürlüklerini yok edilmesi amaçlanmaktadır. Demokresi yanlısı olduğunu söyleyen bazı kesimler ise, emekçi halk aleyhine bir takım gelişmelerin bizzat hazırlayıcısı olmuşlardır.

Ülkenin her tarafında uygulanan sömürü ve baskı politikası Doğu da daha da yoğunlaştırılmaktadır.

Emekçi halk güçlerini gelişen mücadelesi karşısında faşist güçler artık gerçek yüzlerini gizleyemez duruma gelmişlerdir. Türkiye'de "anarşi" diye hangi olayın üzerine gidilmişse o olaydan faşist baskılar çıkmaktadır. Devrimci, demokrat, yurtsever, aydın, işçi, köylü ezilen tüm sınıflarda kim öldürülürse mutlaka katilleri tekeller sermayenin eli konla uşakları faşistlerdir.

23 Ocak 1971'de Teknik Güç (azı işleri) Müdürü Zeki İ. İnboylu faşistlerce kaçırılarak 12 gün önce edildi onuru kalbinde saklı bir şekilde öldürüldü. Katilleri hala aramızda doluyor.

Mevzi Azırcı, Kenan Öztürk, Mete Vural, Necdet Bulut, Akın Özdemir, ... Üyelerimiz faşistler tarafından öldürüldü.

Doçent Bedrettin Cömert'in, Sevil Doğan Öz'ün, Gazeteci, Abdi İpekçi'nin katilleri faşistlerdir. Prof. Bedri Karafakioğlu'nun katili, Doç. Yalçın Senalan'a yaralayan Doç. Servet Tanilliği felç eden, Doç. Orhan Yavuz'u, Profesör Pikret Ünsal'a, katledenlerin de faşistler olduğundan kuşku yoktur.

İstanbul Üniversitesi, Balgat, Bahçelievler, Piyango Tepe, kitle katliamlarının sanıkları faşistlerdir.

Erzincan, Malatya, Sivas, Seydişehir, Maraş, ... olaylarının düzenleyicileri faşistlerdir.

Bu olgular, faşist katillerin faşist partiyle bağlantıları bugün mahkeme kararlarında da belirtilmektedir.

Faşizm insanlık suçudur. İnsanlık onuru sahibi olanlar, faşizm karşı direnmek ve mücadele vermek zorundadırlar. Faşizmi bir kaç kişinin yarattığı "Anarşi" olarak görmek doğru bir yaklaşım değildir. Vakit geç olmadan toplumsal açık faşist örgütleri üzerine karşı saldırılara gidilmeli, açık maskeli olmuş olan bu örgütler kapatılmalı, tüm faşistlerce öldükleri insanların hesabı sorulmalıdır.

Bugün tüm demokratik güçlerin faşizme, bürokrasyalizme, bürokrasiye güvenilmezlik karşı gücün birliğin sağlanması için önemli bir öneme sahiptir. Faşizmi yokedecek tek güç emekçi halkın gücüdür. Devrimci demokrat, yurtsever mühendis ve mimarlar faşizme karşı mücadelede başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halk güçleriyle birlikte üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdırlar.

Sayı / 281
Tarih: 29.9.1979

TMMOB BAŞKANI TOGMAN ÖZTÜRK 29.EYLÜL 1979 GÜNÜ YAPTIĞI AÇIKLAMADA "HAKLARIMIZI ELDE ETME YOLUNDA VERDİĞİMİZ ve GÜÇLENDİREREK VERECEĞİMİZ MÜCADELELER SIRASINDA GELEN VE GELECEK OLAN BASKI VE SALDIRILARIN BİZLERİ YILDIRIMAYACAĞI KONUSUNDA KİMSENİN KUŞKUSU OLMAMALIDIR".DEDİ.

Çalışanların bir parçası olan; grevli-toplu sözleşmeli-senkral haklara sahip olmadığımızdan ücretler tek taraflı ve çok yetersiz düzeyde belirlenen, işsizliğe, geçim sıkıntısına mahkum edilmiş emekçi halkımızın çıkarlarını savunduğu için baskılara, kıyımlara, faşist saldırılara uğrayan mühendis ve mimarlar örgütleri TMMOB'nin çağrısına üzerine 19 Eylül 1979 Çarşamba günü bir günlük iş bırakma eyleminin büyük bir inanç ve tam bir kararlılık içinde son belirlenmelere göre 54 ilde 700'e yakın işyerinde yüzbinlerce katılımla hayata geçirmişlerdir.

Gerek eylem günü gerek eylem sonrası üyelerimize ve diğer çalışanlara karşı baskılar yöneltilmiştir. 19 Eylül Çarşamba günü TCDD, DSİ, SSK ve EGO Genel Müdürlüklerinde, Gıda Tarım ve Hayvancılık, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarında ve bir çok işyerinde karekollar kurulmuş, çalışanlara baskı, hakeret ve saldırılar yapılmıştır. TMMOB yayın organı "Birlik Haberler" bir kısım güvenlik görevliler tarafından yırtılmış, insanların üzerlerine atılmış, zorla odalara sokulmuşlardır. Bunların yanında üyelerimiz ve onları destekleyen diğer çalışanlar gözaltına alınmıştır.

İnşaat Mühendisleri Odasının Başkanı Sedat Üskel İşletmeler Bakanlığı'nda ki Genel Müdürlük görevinden alınmış, Fizik Mühendisleri Odası yönetimin kararda üyesi Şenar Altınkaya EGO Genel Müdürlüğündeki görevine son verilmiştir.

Bunların yanında TMMOB çağrısına uyan çok sayıda memur ve yönetici hakkında soruşturma açılmış, sürgün ve görevden alınma gibi baskılarla karşı karşıya bırakılmışlardır.

Gerçekte bu nedenle, ancak başka bazı nedenler gösterilerek mühendis, mimar ve memurlar baskı, kıyım ve soruşturmayla uğranmışlardır.

Bazı illerde işsizlik emirleri çalışanlar üzerinde bu eylemimizden neden göstererek karşı baskılar uygulanmaktadır.

Haklarımızı elde etme yolunda verdığımız ve güçlendirerek vereceğimiz mücadeleler sırasında gelen ve gelecek olan baskı ve saldırıların bizleri yıldıramayacağı konusunda kimsenin kuşkusuz olmamalıdır.

Haklı isteklerimiz elde etmek için gerek çinimizde gerekse diğer çalışanlar ve örgütlerle birlikte sürdürdüğümüz mücadele bitmemiştir. Programımız uyarınca diğer kuruluşlarla ortak çalışmalarımızı daha güçlü bir biçimde sürdüreceğiz. Çalışanların ortak mücadelesinde tüm haklarını mutlaka alacaklarından kimsenin kuşkusuz olmamalıdır.

Sayı : 282
Ankara : 29.9.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
29.9.1979 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA "FAŞİSTLERİN ADANA'DA
BİR SÜREDİR YÜKSELTİKLERİ
CİNAYET DALGASININ SON HALKASI,
ADANA EMNİYET MÜDÜRÜNÜN KATLE-
DİLMESİDİR." DEDI.

Faşist güçler, yurt çapında sürdürdükleri saldırıları bir süredir Adana'da yoğunlaştırmaq bulunmaktadır. Geçtiğimiz günlerde faşistler Adana'da Av. Ceyhan CAN'ı, Prof. Fikret ÜNSAL'ı ve birçok devrimci, demokrat, yurtsever katletmişlerdir.

Faşist cinayet çebekalarının yoğun olarak üslandıkları Adana bölgesinde, bazı faşistlerin yekalanması, Adana Emniyet Müdürü Cevap YURDAKUL'un faşist güçlerin boy hedefi haline getirmiştir. Faşistler tarafından çeşitli defalar tehdit edilen Cevap YURDAKUL 28.9.1979 günü katledilmiştir. Faşist odakların südde tepkileri, bu olayın sorumluluğunu üstlerinden istenirine olanak vermeyecektir.

Faşizme karşı kararlı bir tavır alan emekçi, faşist uygulamalara sessiz kalan siyasal iktidarın bu tür olaylar karşısında sorumluluğu büyüktür.

Emekçi halkımızın mücadelesi faşizmin yok edilmesine değerli sürecektir. TMMOB bu mücadelede üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

Sayı : 283

Tarih : 2.10.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 2.10.1979 GÜNÜ
BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "TÖB-DER'in
BİR GÜNLÜK YAS TUTMA ÇAĞRISINI DESTEKLİYORUZ."
DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde Emperyalizm ve yerli egemen sınıflar, emekçi halk güçle-
rini baskı, sömürü ve zulme karşı mücadelesini faşist terörle
önllemek istemektedirler. Gizli-açık faşist odakların saldırılarıyla,
sever, bilim adamı, Avukat, mühendis, memur, öğretmen, öğrenci, işçi, köylü,
yüzlerce insanımız katledilmiştir. Ancak, tüm baskı ve saldırılar,
emekçi halkımızın gelişen mücadelesini durduramamaktadır.

Emekçi halkımızın demokratik örgütleri de şiddetli baskılarla işlenmiş
duruma getirilmeye çalışılmakta, örgütler kapatılmakta ve gelişmeler
önlenebilmektedir.

Türkiye Öğretmenlerinin kitle örgütü TÖB-DER'e yönelik baskılarda
her geçen gün yoğunlaşmaktadır. Son olarak TÖB-DER'in Bursa'da düzen-
lediği miting yasa dışı bir biçimde önlenebilmeye çalışılmış ve binler-
ce öğretmen saldırıya uğramıştır.

Türkiye devrimci, demokrat, yurtsever, mühendis ve mimarları ve onların
yasal ve yetkili örgütü TMMOB, devrimci demokrat öğretmen hareketiy-
le ve Türkiye Öğretmenlerinin kitle örgütü TÖB-DER'le dayanışma
içindedir.

29 EYLÜL'DE BURSA'DA DÜZENLENEN MİTINGTE ÖĞRETMENLERİN SALDIRIYA
UĞRAMASINI, BİR ÖĞRETMENİN ÖLDÜRÜLMESİNİ VE YÜZLERCESİNİN AĞIR YA-
RALANMASINI PROTTESTO EDİYOR; TÖB-DER'İN ÖLDÜRÜLEN TÜM ÖĞRETMENLERİN
VE 29 EYLÜL'DE BURSA'DA ÖLDÜRÜLEN FEHMİ YILDIRIM'IN ANILARI İÇİN
3 EKİM GÜNÜ 1 GÜNLÜK YAS TUTMA ÇAĞRISINI TMMOB OLARAK DESTEKLİYORUZ.
ÜYELERİMİZE VE KAMUOYUNA DUYURUYUZ.

Tarih : 11.10.1979
Sayı : 234

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
TARAFINDAN 14 EKİM SEÇİMLERİYLE İLGİLİ OL-
RAN BASINA YAPILAN AÇIKLAMADA " MÜHENDİS
VE MİMARLARIN BU ORTAMDA YAPILACAK SEÇ-
LERİ YILLARDIR ÖRGÜTLÜ OLARAK SÜRDÜRE-
GELDİKLERİ MÜCADELENİN İLKELERİ, HEDEFLERİ
VE DENEYLERİ İŞİĞİNDA DEĞERLENDİRECEK-
LERİNE "MANİYORUZ." DENİLDİ

Türkiye mühendis ve mimarlarının tek yasal ve yetkili örgütü TMMOB , 14 Ekim seçim-
leri öncesinde, ülkenin ve üyelerinin içinde bulunduğu koşulları değerlendirmeyi ve müca-
dele hedeflerini kamuoyuna duyurmayı bir görev bilmektedir.

Bir yandan birbirini izleyen devalüasyonların, enflasyonun, işsizliğin ve pahalılığın ;
öte yandan, aynı zamanda, faşist saldırıların ve kitlek katliamlarının, baskıların, örgüt-
lenme ve düşünce özgürlüğü üzerindeki anti-demokratik uygulamaların kol gezdiği bugün-
ün Türkiye'sinde; verecek bir şeyi kalmayan emekçi halktan ve dokayısı ile mühendis ve
mimarlardan halâ "özveri" istenmesini kabul etmediğimizi vurgulamayı yararlı bulmakta-
yız.

Yaşamak, bilim ve tekniği emekçi halkın hizmetine sunmak isteyen Türkiye mühendis
ve mimarları haklı isteklerini gerçekleştirmek için, bugüne dek, gerekli her şeyi yapmış-
lardır. Bugün haklı isteklerini gerçekleştirecek konum ve etkinliktedirler.

Türkiye mühendis ve mimarları gerek tek başlarına gerekse diğer çahşanlarla birlikte
etkin bir mücadeleyi sürdürmeğe kararlıdır ve bu yolda bugün her zamankinden daha
da güçlidürler.

Haklarımızı elde etme yolunda verdiğimiz ve güçlendirerek vereceğimiz mücadeleler sıra-
sında gelen ve gelecek olan baskı ve saldırılara bizleri yıldıramayacağı konusunda hiç
kimsemin kuşkusuz olmamalıdır.

Türkiye mühendis ve mimarları ve örgütleri TMMOB,

-Ülkemizdeki sömürü, baskı ve zulüm uygulamalarının baş sorumlusu olan emperyalizmin
ülkemiz üzerindeki boyunduruğu kırılana dek,

-Emekçi halkın can düşmanı olan gizli-açık faşist odakların kökünün kurutulmasına dek,

-Doğu halkı üzerindeki baskı ve çöven uygulamalar jandarma ve komando baskısı son bu-
lana dek,

**BAĞIMSIZ VE DEMOKRATİK BİR TÜRKİYE için mücadeleyi güçlendirerek sürdürmeye ka-
rarlıdır.**

Emekçi halkın %100 oranında bir pahalılık karşısında yaşam savaşı verdiği, faşist baskı ve
saldırıların en üst boyutlara ulaştığı, demokratik örgütlere baskılar uygulandığı, çeşitli
devrimci yayınların yasaklandığı, kültür ve sanat yaşamına çeşitli sansürlerin uygulandığı,

zaten sınırlı olan düşünme ve örgütlenme özgürlüğüne yeni kısıtlamalar getirilmek istendiği ve çeşitli sermaye çevrelerinin "AÇIK BİR BASKI REJİMİ" çağrıları yaptığı koşullarda, günümüzde 14 Ekim seçimleri vardır. Bu seçimlerin anlamı ve önemi yadsınmaz.

TMMOB, mühendis ve mimarların, bu ortamda yapılacak seçimleri yıllardır örgütlü olarak sürdürdükleri mücadelenin ilkeleri, hedefleri ve deneyleri ışığında değerlendireceklerine inanmaktadır.

TMMOB ve kitlesi, bu önemde, uğruna mücadele verdikleri ve verecekleri mücadele hedeflerini bir kez daha vurgulamakta yarar görmektedir.

MÜCADELE HEDEFLERİMİZ

1. Ülkemizi emperyalist-kapitalist sisteme, siyasi, ekonomik, askeri ve kültürel anlamda bağımlı kılan tüm anlaşmalar iptal edilmeli, bu amaçlara hizmet eden (NATO, AET, IMF vb. gibi) örgütlerle olan tüm bağlar koparılmalıdır.
2. Gizli-açık tüm faşist odaklar dağıtılmalı, devlet cihazı faşistlerden arındırılmalı, 12 Mart dönemindeki ve günümüzdeki tüm işkence, siyasi cinayet ve katliamların sorumlularından hesap sorulmalıdır.
3. Doğu halkı üzerindeki baskı ve güven uygulamalar önlenmeli, jandarma ve komando baskısı son bulmalıdır.
4. Herkese ana dilde eğitim sağlanmalıdır.
5. Tüm dünya halkları ile tutarlı ve dostça ilişkiler kurulmalı gel iştirilmeli, ulusal kurtuluş savaşı veren halklarla dayanışma içinde olunmalı, dünyanın çeşitli yerlerinde verilen anti-emperyalist, anti-faşist mücadelelere destek olunmalıdır.
6. Kıbrıs'ın bağımsız, yabancı üslerden arınmış bir ülke haline gelmesi sağlanmalıdır.
7. Helsinki Konferansı kararlarına uyulmalıdır.
8. 1961 Anayasası'nda yapılan değişiklikler ve Anayasa'daki anti-demokratik hükümler iptal edilmeli, insan hak ve özgürlüklerine ilişkin Anayasa hükümleri ve uluslararası anlaşmalar eksiksiz uygulanmalıdır.
9. Demokratik hak ve özgürlükleri ve özellikle işçi sınıfı ve diğer emekçi sınıf ve tabakaların örgütlenmesini önleyen ve kısıtlayan 141, 142 ve benzeri yasalar iptal edilmelidir.
10. Dernekler, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, siyasi partiler, seçim vb. yasalar demokratikleşmeli, tüm memurlara siyasal partilere üye olma hakkı dahil tüm siyasi faaliyet hakkı tanınmalı, seçmen yaşı 18'e indirilmelidir.
11. İşçi-memur ayrımı yapılmaksızın tüm çalışanlara grevli-toplu sözleşmeli sendikalar sağlanmalıdır.
12. Genel grev, siyasi grev ve dayanışma grevi kayıtsız şartsız sağlanmalı, gizli oy-açık sayım ilkesine dayalı sendika seçme özgürlüğü (referandum) yasallaşmalı; 8 saatlik işgücü, 40 saatlik iş haftası bütün çalışanlara uygulanmalı, lokavt yasaklanmalı, iş kanunu anti-demokratik hükümlerden arındırılmalıdır.
13. 1 Mayıs, işçi bayramı olarak yasallaşmalıdır.
14. Toprak ağalarının ellerindeki topraklar kamulaştırılmalı, tüm topraksız köylülere toprak dağıtılmalı, yoksul köylülerin hert türlü borçları geçersiz sayılmalıdır.
15. Üretimün her kademesinde yöneticiler çalışanlar tarafından belirlenmeli, üreticiler yönetmelidir.
16. Bilim ve kültür yaşamına yönelik baskılara son verilmeli; basın ve görsel sanatlar üzerindeki baskı ve sansür kaldırılmalı, kitap-dergi toplatma gibi uygulamalara son verilmelidir.
17. İdam cezaları kaldırılmalı, halk düşmanı faşist katiller hariç tüm mahkumlar için af çıkarılmalı ve cezaevi koşulları iyileştirilmelidir.

Emekçi halkımıza duyururuz.

Sayı : 285
Ankara : 23.10.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 23.10.1979 GÜNÜ
BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA SIKIYÖNETİM UZA-
TILMASINA KARŞI ÇIKARAK, "SIKIYÖNETİM GECİK-
MEKSİZİN SONA ERMELİDİR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Sıkıyönetimin, Milli Güvenlik Kurulunun tavsiyesi ve Bakanlar Kurulunun kararıyla, iki ay süre daha uzatılması 24.10.1979 günü TEMM'de görüşülecektir.

İktidar gelmeden önce faşistlerden hesap soracağını söyleyen ve sonra bunu unutan, emekçi halkın can düşmanı faşistlerle ilerici, demokrat, devrimcileri bir tutup denge politikası izleyen, emekçi halkın taleplerine kulaklarını tıkarken faşist güçlerin istemlerini uygulama durumunda kalan, faşizme teslim olan bir iktidar döneminde Sıkıyönetim ilan edilmiştir.

"Yaygın şiddet eylemlerini önleme" gerekçesiyle ilan edilen sıkıyönetim, bu gerekçenin çok dışındaki konulara yönelmiştir. Aralarında TUS-DER., DEV-GENÇ, İKD, SGB, TİM gibi örgütlerinde bulunduğu demokratik örgütlerin kapatılması, bir dizi ilerici - devrimci yayın organının yasaklanması, işçi sınıfının çeşitli grev ve direnişlerine müdahaleler, toplantı, forum, gösteri yürüyüşlerinin yasaklanması Sıkıyönetimin yoğunlaştığı uygulamalar olmuştur.

Sıkıyönetim uygulamasının emekçi halka her hangi bir yarar getirmediği açıktır. İki ayda bir uzatılarak bugün 10 aylık bir süreye ulaşmış bulunan Sıkıyönetimin düzenin doğal bir uygulaması olduğunu yaymaya ve gerici baskı yasalarıyla (Olağanüstü Hal Yasası, Memur Otelari Yasası, Özel Güvenlik Örgütü Yasası vb.) Sıkıyönetimi sürekli kılmaya çalışan egemen güçlerin emekçi halk aleyhine politikalarına karşı mücadelelerimiz sürmektedir.

Türkiye mühendisleri, mimarları, ve örgütleri TMMOB olarak Sıkıyönetimin gecikmeksizin kaldırılmasının gereğini vurgularız.

Sayı : 286
Ankara : 26.10.1979

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK VE
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI
BÜLENT DAMAR 25.10.1979 GÜNÜ BASINA
YAPTIKLARI AÇIKLAMADA, "ÜYELERİ ATTILA
AKDENİZ'E 1 HAFTA İŞKENCE YAPILDIĞINI
BELİRTEREK, BU UYGULAMA SON BULMALIDIR"
DEDİLER.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Bugün Ülkemizde tüm emekçi halk güçleri, emperyalizm ve yerli ortakla-
rından kaynaklanan baskı uygulamalarına hedef olmaktadır. Faşist terör
gün be gün artar, faşist saldırganlar yakalanmazken, faşizme karşı di-
renen devrimciler, demokratlar, yurtseverler öldürülmekte, yaralanmakta,
tutuklanmaktadır. Demokratik örgütler kapatılmakta, devrimci yayın-
lar yasaklanmaktadır.

Tutukluları sudan gerekçelerle tutuklanan çok sayıda devrimci, demokrat,
yurtseverler de vardır. İnsan sağlığına aykırı koşullarda bulunan tutuklu-
ların, kitap, gazete vb. yayın okumaları, yakınıyla görüşmeleri ön-
lenmekte, savunma hakları kısıtlanmaktadır. Tutuklular çok kez insanlık
dışı uygulamalara ve işkencelere hedef olmaktadır.

11 Aralık 1979 günü gözaltına alınan Üyemiz elektrik mühendisi Attila
Akdeniz 1 hafta süreyle ağır işkencelere maruz kalmıştır. Bu Üyemize
elektrik verilmesi sonucu sel kurtulmaz olmuş, sakat olma tehlike-
siyle karşı karşıya kalmıştır.

İşkence bir insanlık suçudur. Suçu ne olursa olsun, herhangi bir sanığa
işkence yapılması, insanlığa, Anayasa ve yasalara aykırı bir tutumdur.

Tüm devrimci, demokrat tutuklulara ve Üyemiz Attila Akdeniz'e yönelen
işkence uygulamaları son bulmalı, tutuklular üzerindeki her türlü
baskı sona ermelidir.

Sayı : 287
Ankara : 29.10.1979

TMMOB TARAFINDAN 29.10.1979
GÜNÜ BASINA YAPILAN AÇIKLA-
MADA, "27 EKİM GÜNÜ ADANA'DA,
GOZALTINA ALINAN İNŞAAT MÜHEN-
DİSİ SALMAN SERTTEPE'NİN NEREDE
BULUNDUĞUNUN BİLİNMEDİĞİ BELİR-
TİLENEK, SERTTEPEİNİN BİR AN ÖNCE
SERBEST BIRAKILMASI İSTENDİ."

Açıklama metni aynı şekilde.

Üyemiz İnşaat Mühendisi Salman Serttepe, görevli bulunduğu
Adana'da, 27.10.1979 günü sabahı, kaldığı evden TOB-DEK
Üyesi Öğretmen İbrahim Ölmez ve diğer iki kişi ile birlikte
gözaltına alınmıştır. Evinden gözleri bağlı olarak bilimsel
bir yere götürülen Salman Serttepe ve beraberindekilerinin
nerede olduğu bilinmemektedir. 12 Mart dönemine benzer bir
biçimde gözaltına alınan Serttepe'nin yakınlarının beyan-
larına karşın, kendilerine Salman Serttepe'nin durumuyla
ilgili herhangi bir bilgi verilmemektedir.

Kuşku verici bir nitelikte olan bu olay, bir an önce
açığa çıkarılmalı, Salman Serttepe ve beraberindekiler
serbest bırakılmalıdır.

Sayı 288
Tarih: 13.11.1979

DİSK, TMMOB, TÜM-DER, TÜBED ve HALK EKİLERİ
GENEL BAŞIARI 13.11.1979 GÜNÜ BASIN YAP-
TIKLARI AÇIKLAMADA "TÖB-DER'E YÖNELİK BAS-
KILARI PROTESTO EDEREK, TUTUKLU TÖB-DER YÖ-
NETİCİLERİNİN SERBEST BIRAKILMASINI İSTEDİLER."

Açıklama metni aynen şöyledir.

Ülkemizde devrimci-demokrat güçler üzerinde baskılar günbe gün yoğun-
laşmaktadır.

Son olarak çok sayıda TÖB-DER Yöneticisi hakkında tutuklama kararı
çıkarılmış, başta TÖB-Der Genel Başkanı GULTEKİN GAZİOĞLU olmak üzere
bir bölüm TÖB-Der yöneticisi tutuklanarak cezaevine gönderilmiştir.

Kapalı bir MC'nin oluşturulduğu bu günlerde ^{bu} oluşumun sorumluları si-
yasal iktidarları döneminde devrimci-demokrat güçlere yoğun bir sal-
dırağa geçeceklerini, CHP ağırlıklı yönetim eliyle sürdürülen baskıları
daha da yoğunlaştırarak sürdüreceklerini açıklamaktadırlar.

Önümüzdeki günler sıkı yönetimin yaygınlaştırılmak, yeni antidemokratik
yasaların çıkarılmak isteneceği günler olacaktır. Önümüzdeki günler,
Olağanüstü Hal Yasaları ile, DGM'lerle, Dernekler Yasasında antidemok-
ratik değişikliklerle, baskıların daha bir sürekli kalınmak isteneceği
günler olacaktır.

Ancak, Örgütlerimiz ve kitlelerimiz, bu baskı uygulamalarına izin ver-
meyecektir.

Daha dün Türkiye Sağlıkçılarının Örgütü TÜS-DER ve sıkı yönetim dönemi-
ninde, daha bir çok Örgüt kapatılmıştır.

Ve bugün, yüzbinlerce Öğretmenin yasal ve yetkili Örgütü TÖB-DER'i gizli
bir Örgüt olarak göstermek, bu Örgüt yöneticilerini gizli Örgüt kur-
makla suçlamak türünden 12 Mart yöntemleri asılsız iddialer olmakten
öteye geçmeyecektir.

TÖB-DER'i kapatmak isteyenler, çok sayıda demokratik Örgütü kapatanlar,
ilerici devrimci yayın organlarını yasaklayanlar mitingleri, gösterileri
önleyenler, tüm bu baskı uygulamalarıyla, emekçi halkın mücadelesini
durduramazacaklardır.

Türkiye işçi sınıfının, memurlarının, mühendislerinin, mimarlarının, tek-
nicilerinin temsilcileri olan bizler;

- TÜRKİYE ÖĞRETMENLERİ ve YETKİLİ ÖRGÜTLERİ TÖB-DER'LE DAYANIŞMA İÇİN-
DEYİZ,
 - TÖB-DER YÖNETİCİLERİ SERBEST BIRAKILMALIDIR,
 - KAPATILAN DEMOKRATİK ÖRGÜTLER AÇILMALIDIR,
 - DEMOKRATİK ÖRGÜTLER ÜZERİNDEKİ BASKILAR SON BULMALIDIR,
DİYORUZ VE BU DOĞRULTUDA MÜCADELEYE KARARLIYIZ.
- KAMUOYUNA DUYURURUZ.

Sayı :289

Tarih : 14.11.1979

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk İnşaat Mühendisi Güven Yılmaz'ın İstanbul'da bir Jandarma eri tarafından öldürülmesi ilgili olarak,basına yaptığı açıklamada "Bu olay kaza değil cinayettir"dedi

Açıklama metni aynen şöyledir.

İstanbul Kadıköy İqbankası önünde görevli jandarma eri Uğur İz İnşaat Mühendisi Güven Yılmaz'a "arabesini Banka önüne park ettiği" gerekçesiyle vurarak öldürmüştür.

Görevleri halkın güvenliğini sağlamak olan güvenlik güçlerinin Bankaların güvenliğini sağlama gerekçesiyle sorgusuz,yargısız adam öldürmeleri açık bir baskı uygulamasıdır.

"Yanlış yere park etme" bir trafik suçu olup cezası belirlidir. Yanlış yere park ettiği için insanların öldürüldüğü dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir.

Devrimci İnşaat Mühendisi Güven Yılmaz'ın katili,onu vuran jandarma erinden öte,Güvenlik güçlerine savunmasız insanlara ateş edebileceklerini söyleyen zihniyettir.

TMMOB Halka yönelik bu tür saldırıların son bulması için mücadeleye kararlıdır.

Tarih : 22.11.1979

Sayı : 290

TMMOB VE BİRLİĞE BAĞLI ODALAR
III.N.C. HÜKÜMETİ'NİN PROGRAMINI
ELEŞTİREREK BU PROGRAMIN TÜRKİYE
İŞVEREN SENDİKALARI KONFEDERASYONU,
TUSİAD'IN, İŞBİRLİKÇİ TEKELLERİN İS-
TEMLERİNE YANIT VEREN BİR PROGRAM
OLDUĞUNU VURGULADI.

1- III. NC HÜKÜMETİ PROGRAMININ ANA YAPISI

III. NC Hükümetinin Programı, işbirlikçi tekelci burju-
vazinin çıkarlarının geliştirilmesi, bunların korunması, her
tarafından işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin toplumsal muhalefe-
tinin bastırılması için alınacak önlemleri kapsayan siyasi bir
belgedir.

Programın yapısı, yaklaşımı, ilkesi, Türkiye İşveren
Sendikaları Konfederasyonu'nun faşist özlenler taşıyan görüşleri
ile paralellik ve uyum içerisindedir.

Programa göre Devlet, işbirlikçi tekelci burjuvazinin
kârlı bulmadığı alanlarda daha da etkinlikle yer alacak biçimde
örgütlenilmek, sermaye iktidarının alt-yapısını oluşturan bir
aygıt durumuna getirilmek istenmektedir.

Program işbirlikçi tekelci burjuvazinin işçi sınıfı ve
emekçi kitlelere karşı olan ekonomik-politik-ideolojik savaşının
daha da şiddetlenmesi istendiğinin somut belgesidir.

2- PROGRAMIN ANTI-DEMOKRATİK İÇERİĞİ

III. NC Hükümeti, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin, ha-
yat pahalılığı, işsizlik, faşist-gerici baskılar, emperyalist sö-
mürü ve ırkçı-şoven politikalar karşısında kebarer toplumsal mu-
halefetini bastırmak, susturmak, etkisiz kılmak için bir yeri ye-
ni anti-demokratik yaklaşım ve "Önlemler" içeriyor. Ve bu "Ön-
lemler" gerekeç olarak da şöyle bir yaklaşımda bulunuyor.
"Anarşi, terör, bölücülük, yıkıcılık, enflasyon milli meselelerdir.

Bu meselelerin hallinde HERKESİN DEVLETE VE HÜKÜMETE YARDIMCI OLMASI LÂZİMDİR."

Demek ki işçi sınıfı ve emekçi kitleler karşısında III. MC yeniden ve daha etkin bir biçimde oluşmuş bir tehdittir.

Program'da "önlem"ler alınırken I. MC'nin "tehlike"nin gözönünde tutulması gerektiği şöyle dile getiriliyor: "Tehlike alınırken kanunlarımızın yasakladığı her tür faşist ideolojinin her türlü totaliter rejim arzusunun ve özellikle komünizminin önüne geçmek için büyük bir tehlike teşkil ettiğinin hiçbir zaman gözden kaçırılması gerektiğine inanıyoruz."

Bu yaklaşım içerisinde işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin ekonomik-demokratik örgütleri, sendikalar, meslek odaları, dernekler üzerindeki, faşist baskılar daha da yoğunlaştırılacaktır. III. MC Hükümeti bu konuda çok açıktır. Şöyle deniliyor Program'da: "Buzur ve sükun yeniden hissedilir bir şekilde tesis edilinceye kadar, Sakıyönetime devam edilecektir."

Aynı şekilde: "Anayasa'nın 123. maddesi ile getirilen olağanüstü haller ile ilgili tedbirlere ek olarak bir 'Tevassulde Haller Kanunu' çıkarılacaktır."

Ve yine: "Anayasa'nın 136. maddesi ile kurulması öngörülen Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kanunu çıkarılacaktır."

"SENDİKA VE DERNEKLER KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİKLER ÇIKARILACAKTIR."

"Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu yeniden düzenlenecek, toplantı ve gösteri hürriyetinin kamu düzenini ihlal etmesi veya günlük hayatı felce uğretmesi önlenmektedir."

"Emeğin sermayeye, sermayenin emeğe tahakkümüyle, haklanıyet ölçüleri içerisinde DENGELENMESİ sağlanacaktır."

TISK'in istemlerine paralel olarak III. MC Hükümeti'nin Programında yer alan bu gibi hükümler açık faşizme geçişin başlandığının en somut belgeleri olarak gözde carıyor. Gerçekte "Devlete demokratik otoritenin kazandırılması", sermaye için özgürlük, emek için baskı ve zulüm anlamına gelmektedir. Devlet, işçi sınıfı ve emekçi kitleler için "caydırıcı", sermaye için "özendirici" olacaktır.

Öte yandan "emek ve sermayenin uzlaştırılacağı"ndan anlaşılması gereken, işbirlikçi teknelci burjuvaziden yana sarı sendikacılığın, her zaman olduğu gibi, prim alacağı, işçi sınıfının çıkarlarını savunan devrimci sendikaların ise baskı altında tutul-

mağa çalışılacaktır.

Bu arada "devletin sürekliliği" kavramı ile işbirlikçi tekelci burjuvazinin yeni bütünleşme arayışları içinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Böylece özellikle CHP'ye, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin giderek büyüyen, kabaran toplumsal muhalefeti- ni birlikte bastırarak için el uzatılmakta, İC'nin yanına bu defa CHP çekilmeye çalışılmaktadır. Gerçekten de "devletin sürekliliği", yani işbirlikçi tekelci burjuvazinin ekonomik-politik-ideo- lojik egemenliğinin sürekliliği konusunda, düzen partileri ara- sında en geniş bir görüş ve anlayış birliği vardır.

Aynı şekilde, Programda yer alan "düşünce ve inanç özgürlüğü" ya da "İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si'ne bağlı kalmak" gibi sözcüklerle anlatılmak istenen, işbirlikçi tekelci burjuvazinin ekonomik faaliyetlerinde ve politik hareketle- rinde alabildiğine özgürlüktür. Burada işçi sınıfı ve emekçi kitlelere, onların örgütleri, dernekler, sendikalar ve diğer kuruluşlarına başka vaadedilmektedir.

3- PROGRAMIN EKONOMİK İÇERİĞİ

III. Hükümeti'nin Programı temel ekonomik politika- larını açısından ülke ve kamu kaynaklarının, işgücümüzün, to- ğa zenginliklerimizin, emperyalizme ve yerli işbirlikçiliğe ne- pekçe çekilmesi program ve politikasının sonuçlanmasında baş- ka birşey değildir. Programın konut, ulaşım, enerji, karlı ikti- sadî teşebbüsleri, toplu taşın, kırsal alanların sorunları, vb. konulardaki yaklaşımı bu tutumun en belirgin örnek ve kanıtları- nı oluşturuyor. Öyle ki:

3.1- III. MC HÜKÜMETİNİN GENEL YATIRIM POLİTİKASI VE "KİT"LER

III. MC Hükümetinin programında bu konu ile ilgili olarak şu yaklaşım yapılıyor: "Vatandaşın teşebbüs hakkına son- veren ve çalışma alanını daraltan işlerden devlet çekilecektir."

Burada "vatandaş"tan anlaşılmanın "halk", yani emekçi kitleler değil, uluslararası tekellerle bütünleşmiş işbirlikçi tekelci sermaye erbabı olduğu aşçıktır. III. MC Hükümeti "ör- tülü" bir dille, işbirlikçi tekelci sermayenin tatlı kârlar sağlayacağı alanlardan, Devlet'in, yani kamu iktisadî teşebbüs- lerinin çekileceğini belirterek işbirlikçi tekelci sermayenin çalışma, yani ekonomik ve politik egemenlik alanını genişletme- yi amaçlıyor. Nitekim yatırım politikası daha açık bir biçimde ifade edildiğinde emperyalizme ve işbirlikçilerinin egemenliği- ne verilen önem daha da belirgin bir şekilde getirilerek olu-

yonu. Böyle ki: "Sanayi, tarım, enerji, alt-yapı, ucuz ve sağlıklı konut ile ilgili pek çok proje teker teker ele alınacak, durmuş bulunan yatırımlar hareketlendirilecek, yarım kalmış yatırımlar bir an önce tamamlanacaktır"

"Üretim ve yatırım geniş çapta teşvik edilecektir. Üretimin ve yatırımın aradığı güven ortamını yeniden meydana getirmeye kararlıyız."

Demek ki, tarım, enerji, alt-yapı, ucuz ve sağlıklı konut yatırımlarını yerine getirmesi için işbirlikçi tekelleri burjuvaziye Devlet eliyle, gereken "güvenceler" verilecek, bu alanlar en yaygın ve yoğun bir kapitalist sömürüye açık tutulacaktır.

İşbirlikçi tekellere verilen önem, öte yandan yabancı sermayeye, yani emperyalizme verilen önemle de bitmektedir. III. MC Hükümeti bu konuda şu yaklaşımda bulunmaktadır: "Ülkenin kalkınması için yabancı sermayeden yararlanmayı gerekli görüyoruz. Yabancı sermaye akışını yavaşlatma veya durdurma bürokratik engelleri kaldırmak kararındayız."

Böylece öte yandan işbirlikçi tekellere, diğer yandan da emperyalizme devinilerek ülke kaynakları, güçsüz "pöç" bir şekilde sömürülecektir. Nitekim, III. MC Hükümeti "plan" ile ilgili olarak şu değerlendirmeyi yapıyor: "Devlet'in Beş Yıllık Kalkınma Planı değiştirilerek ülkenin ihtiyaçlarına uygun bir plan yapılacaktır."

Burada da "ülkenin ihtiyaçları" ile emperyalizm ve işbirlikçilerinin egemenliğinin, ihtiyaçlarının, kâr hirsının, sömürü olanaklarının keşfedildiği spaçtır.

Böylece kamu iktisadi teşebbüsleri ürünlerini maliyetlerinin altında işbirlikçi tekellere devretmek suretiyle artı-değer sömürüsüne aracılık etmiş olacaklardır: "İktisadi Devlet Teşekküllerinin milli tasarrufları tüketici halden çıkarılması için gerekli tedbirler alınacaktır"

İktisadi Devlet Teşekkülleri ürünlerinin fiyatları ile maliyetleri arasında, enflasyonu körükleyici dengesizliklerin meydana gelmesi önlenecektir." Baha açık bir ifade ile, bu buruğlar hammadde ve ara malı niteliğindeki ürünlerini, emperyalizm ve işbirlikçi tekeller ortaklığına maliyetinin altında satışa zorlanacaklardır.

ii- KONUT POLİTİKASI

III. TC Hükümetinin Konut Politikasının ana ilkelere de, devlet eliyle iktisadi tekelleri burjuvazinin kârlarının arttırılmasından başka birşey değildir. Şöyle deniliyor bu konuda: "Ülke çapında bir milli konut politikası uygulanacaktır"

OZEL SEKTÖR toplu konut yapımına yönlendirilecek ve bu tip kuruluşlar çeşitli tedbirlerle teşvik edilecektir."

Diğer bir deyişle, uluslararası tekelin uzantısı olarak ülkemizde faaliyet göstermekte olan lüke inşaat malikanesi üreticisi kuruluşlar eliyle oluşturulan "KONUT HOLDİNG"leri devlet eliyle teşvik edilecek, alt yapısı devlet eliyle oluşturulmuş kent alanları iktisadi tekelleri sermayenin hizmetine sunulacak, lüke konut yapımı teşvik edilecektir.

Bu arada yanlış bir anlamaya meydan verilmemesi için "özel mülkiyete ait arsalar üzerindeki geçici hükümlerin uygulanacağı" tolaylı bir yoldan da olunca şöyle dile getirilecektir: "Yapılacak olan arsalar inşa edilmiş geçicilerde mevcut yapılar için hukukileştirilmesi sağlanacaktır."

Diğer bir deyişle "özel" kesime ait arsalarda işlenmiş geçicilerin "icebine" sokulacaktır.

Bu arada öğretmenlere, ordu mensuplarına, memurlara konut gereksinimlerinin karşılanacağı söylenerek, toplumun bir kesimi için görünüşte çözümler önerileri getirildiği izlenimi verilmeye çalışılmaktadır. Buna karşılık devlet memurları dışında kalan emeği kesimler benzeri katılmamaktadır. Bu doğrultuda oluşan, ya da oluşturulacak izlenimi verilen konut politikasının nesnel anlamı, sendikal sınıflardan yoksun bırakılmış ve giderek yoksullaşan emekçi kesiminde oluşmakta bulunan toplumsal muhalefetin söndürülmesi, etkisi bulunmama çabalarından başka birşey değildir.

Öte yandan konut kiralarındaki yükselişlerin arsada ve yapıda oluşan spekülâtif değer artışlarının bir ürünü olduğu görmezden gelinerek, bunların kiracı-kiralayan düzeyinde yasal tedbirlerle denetim altına alınabileceği savunulmaktadır. Bu arada hem sonuçta hem de gerçekleri ve hedefleri saptırıcıdır.

iii- ULAŞIM POLİTİKASI

Yine uluslararası otomotiv tekelleyicilerle uluslararası petrol tekelleyicilerinden uygunlaşmaya konulan arayollarla iktisadi ana hatları izlenirken, demiryolu taşıma ve evlat emi görülebilir. Programda demiryolu taşıma ile ilgili olarak sadece şu cümleler yer alıyor: "Demiryolu şebekesi ıslah edilecektir."

Ankara-İstanbul sürat demiryolu bir an evvel tamamlanacaktır."

Diğer bir deyişle, yeni demiryolu programına gidilecek, kararlaştırılan bir ifadeyle mevcut hatların "islahatı" çalışılacaktır. Bu islahat işlemlerinde neyin anlaşılacağı, bu işlemlerin ne gibi bir programla ve hangi makinelerle uygulamaya konacağı kasıtlı olarak açıklanmıştır.

Ama bu arada, uluslararası sermaye istemlerinde uygun olarak Avrupa-Asya sürat yolları bir an önce tamamlanacaktır. "Avrupa-Asya arasındaki hareketin engeli olmamak için ve bu hareketten geniş çapta faydalanmak için sürat yolları projesinin uygulanmasına özel itina gösterilecektir."

Bu yaklaşımın anlamı batılı tekel için altyapının kurulmasının taahhüt edilmesidir.

Bu arada gerek şehir içi, gerekse şehirlerarası ulaşımda toplu ulaşım ilkerlerinin benimseneceğine dair en ufak bir belirti yoktur. Aksine, mevcut yoz ve çarpık sistem aynen benimsenmekte ve hamamın narasını kurtarmak kabilinden şu gibi ifadelerle yetinilmektedir: "Büyük şehirlerimizde yoğunlaşan trafik sorunları ile şehirlerarası kara trafiğinde meydana gelen büyük can ve mal kayıplarına önleyici her türlü tedbir süratle alınacaktır."

Bu tedbirler nelerdir? Ne şekilde uygulanacaktır? Bu tedbirlerin kuruluşu eliyle uygulamaya konulacaktır? Bu konularda programda tek bir kelime mevcut değildir.

iv- PETROL POLİTİKASI

Ülkemiz petrol kaynağına dayalı enerji politikası, bir ulaşım politikası uygulanması yerine uluslararası tekelin kârlarını arttırmak amacıyla özellikle 1950 sonrasında uygulanmış bulunan petrole dayalı tüketim politikası günümüzde "değişen" bir politika olarak, yerli-yabancı sermaye ortaklığına daha rahat kâr olanakları sağlamak üzere belirli bir değişime uğratılacaktır: "Ülkenin bugün karşılaştığı ve ödemeler dengesini saarsan petrol meselesi önümüzdeki yıllarda daha büyük boyutlara ulaşacaktır."

Türkiye her çareye başvurarak denizde, karada, petrol aramay koyulmak, her kaynaktan faydalanmak ve mutlaka petrol bulmak mecburiyetindedir.

Bu hedefe ulaşmak için cari mevzuatın ve uygulamanın cesaretle değiştirilmesi cihetine gidilecektir."

Daha açık bir ifade ile, geçmişte uluslararası tekellerin gönderdiği "uzmanlar" tarafından hazırlanmış bulunan Petrol Yasası değiştirilecek, günün koşullarına göre, uluslararası petrol tekellerine ülkemizin doğal kaynakları üzerinde yeni egemenlik hakları tanınacaktır.

Böyle bir yaklaşım yabancı sermayeye yeni davetiyeler çıkaracaktır.

Öte yandan programda "Tütün rafineriler tam kapasite ile çalıştırılacaktır" denilmektedir. Dolayısıyla ATAS da tam kapasite ile çalıştırılacaktır. İTÜ, MC Hükümetinin ATAS'ı işlettiği için ATAS'ın "tam kapasitede" çalıştırılması için, ATAS ortağı uluslararası petrol tekellerinin istedikleri fiyatları kabulünden dolayı bir şey değildir.

v- KIRSAL ALANLAR

Hükümet Programı'nda kirsal alana ilk hizmetler 50'lerden başlayacağından bahsetmekte ve özellikle Güneydoğu Anadolu'da büyük programın yeniden hareketlendirileceği ileri sürülmektedir. Bu arada programda toprak reformu hiçbir yerde sözkonusu edilmediği gibi Oysa ülkemizde tarımla uğraşan ailelerin dörtte birine yakın bir bölümü topraksızdır. 1963'te % 17.52 olan topraksızlar oranının 1973'de % 22.37'ye yükselmesi tarım kesiminde hızlı bir mülksüzleşmenin oluştuğunu göstermektedir. Bu topraksız aileler özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde büyük toprak sahiplerinin topraklarında çalışan yarı-bağımlı köylü aileleridir.

Büyük toprak ağalarının iktisadi ve dolayısıyla siyasi etkinliğine son vermek amacıyla bir toprak reformunu uygulamaya koymadan, Hükümet Programı'nın ifade edildiği şekliyle "Etkin Milli Tarım Planı, başka bir deyişle Yeşil Plan çerçevesi içerisinde" devreye sokulacak büyük sulama projelerinin ve bağlanacak traktör, ilaç gibi tarım girdilerinin büyük toprak ağaları tarafından da geliştirilmeye hedeflediği görülmektedir. Hükümetin tarım programı köylü emekçilerine bir şey getirmeyecek bir programdır. Daha açık ifadeyle, büyük toprak sahiplerinin çıkarlarını koruyan AP'nin iktisadi ve siyasi etkinliğine uygun bir programdır.

Hükümet Programı'nda, 1973'te kadastro ve tapulama çalışmalarına hız verileceği belirtilmektedir. Ülkemizde iktisadi tapulama çalışmalarını, devlet topraklarının büyük toprak ağalarının mülkiyetine geçirilmesi işlevini görmektedir. Kökleri iktisadi devletin kuruluşuna kadar uzanan geçici zilyedlik hakları

yüzerce yıl sonra mülkiyet hakkı için esas kabul edilmektedir. Günümüzde hiçbir değeri kalmayan bu tür belgelerin toprakların mülk olarak tapulanmasına kanıt olması, bu toprakları tasarru-
funda bulunduran köylünün hakkının gaspından başka bir şey değil-
dir. Küçük köylülerin mülkiyetine geçmiş olması ya da topraksız
ve az topraklı köylülere dağıtılması gerekir bu topraklar. Ta-
pulama Yasaları büyük toprak ağalarına gaspatae hakkı tanıtır.
Kislaendirilcek olan köy kadastro ve tapulama çalışmalarında bu
gaspın daha da kislendirilacağı anlaşılmaktadır.

vi- ORMANLAR

Programda yer verilmiş:
"... ormanın yanısıra hızlı ağaçlandırma seferi işi
ile orman köylülerine yeni iş olanaklarını açması"
"Köylülerin orman idaresi arasında ihtilâfları önleme
için her türlü tedbir alınacak, kadastro çalışmaları hızlandırılacaktır"

"..... orman köylülerinin kalkındırılması için özel
programlar hazırlanacak" türünden yaklaşımlar, sözde sözcük-
cümle, 6 Nisan 1975 tarihinde Demirel tarafından okunan I. NO
Hükümeti'nin Programı'ndaki yaklaşımlardır. Gerçekte NO Hükümeti-
lemeden bir farkı olmayan, özde aynı sınıfsal temele dayanan
III. NO Hükümeti'nin Programı'ndaki bu gibi yaklaşımlar gerekli
örgütsel ve kaynak olanaklarına ilişkin hazırlıklar yerine götü-
rülmediği için hiç bir anlam taşımayan boş sözlerdir. Her şeyden
önce, "hızlı ağaçlandırma", "köylülerin gelirlerinin geliştiril-
melerine uygun seviyeye getirilmesi", "kredi olanaklarının artırıl-
ması" türünden önemli kaynak gerektirecek tasarımlar, kalkınma-
nın hangi yolla ve nereden sağlanacağına açıklıkla tartışıl-
mamış olması sözleriyle kağıt üzerinde kalamaya mahkumdur.

vii- DOĞAL AFETLER

Konuyla ilgili bir cümlede şöyle geçmiştir: "Tabii afetler
lele maruz kalan afet köşelerinde ve zarar gören vatandaşların
sağ devlet bütün olanaklarıyla desteklenmelidir."

Geçmişte olduğu gibi II. NO Hükümeti döneminde
doğal afetler halinde yardım gösterenlerle alakete uğrayan
emeçli kitleler değil, devlet tarafından semirtilen kepkeççi
ahşaklar, demir ve alüminyum karaborsacıları, devletçi büyük
retarlar olacaktır.

VİDEO ÇEVRE KİRİLMESİ

Durada da tek bir çözümle yetinilmektedir; "çevre kirlenmesini önlemek için, çevre kirlenmesi tabiatın bir sonucu olarak kabul edilmeli ve bu nedenle tabiatla ilgili çalışmalar ciddilikle sürdürülecektir."

III. NO Hükümeti dönemi ne kadar geçen dönemlerde söz konusu çalışmalar ne kadar "ciddiyetle" sürdürüldüğü anlaşılanca olursa, aynı "ciddiyetin" Demirel Hükümeti tarafından da sürdürüleceği anlaşılabilir olur.

Gerçekte çevre kirlenmesi, çevre sağlığı, Türkiye'nin emperyalizme bağımlı çarpık kapitalist ekonomisinin doğrudan bir sorunudur. Çevre kirlenmesini önlemek ve tabiatı korumak iddialarında bulunan III. NO Hükümeti'ni hangi egemen dış ve iç güçlerin desteklediği, daha doğrusu oluşturduğu göz önünde tutulacak olursa bu Hükümetin ÖZEL SEKTÖRÜ ve özellikle EMPERYALİST TEKELCİLERİN TÜRKİYE'DEKİ UZAKTANLARI OLAN, Moç ve Sabancı gibi işbirlikçilerin ellerindeki holding ve firmaları etkin bir şekilde denetlemesi düşünülebilir mi?

Biliyoruz ki, çevre kirlenmesine karşı savaş, doğanın korunması gibi sorunlar üretimin ancak halt altına alınmasıyla denetlenebilir ve bir çözüme kavuşturulabilir. Bu savaşta pazar için, kâr amacıyla yapılan üretim hiçbir zaman tam kontrol altına alınamaz. Dolayısıyla Hükümet Programı'nda yer alan "yüksek kaliteli sözleri" etkiliye alabilen olanaklıdır.

ix- DOĞAL KAYNAKLARIN İŞLETİLMESİ

CHP ağabaklı Hükümet'in, yüzüne gülüne bulaştırdığı madencilik politikasından yakından III. NO Hükümeti bu konudaki yaklaşımını 6 kelime ile dile getiriyor: "Madenlerin en ileri ölçüde işletilmesi sağlanacaktır."

Kimin eliyle? Nasıl? Bu konuda hiç açıklama yok.

Bununla beraber Demirel Hükümeti'nin madenlerin devletleştirilmesi ile ilgili hükümleri geçersiz kaldığını anımsayacak olursak, madenlerin kimler eliyle ve nasıl işletileceğini, en ileri ölçünün ne olduğunu bir kere daha kavramış oluruz. Bu 6 kelimenin anlamı açıktır: İşbirlikçi tekelleci sermaye ile uluslararası tekelleci çok merkezli işbirliği içerisinde doğal kaynaklarımızı "en ileri ölçüde" sömürmek suretiyle işletecek, daha doğrusu talan ve çapul edeceklerdir.

x- TEKNOLOJİ SORUNU VE RENKLİ TELEFONYON

Ülkenin enerji kaynakları araştırılması, projelendirilmesi ve yapımı Türkiye'nin emperyalist-kapitalist sisteme imkânı olmadığından soyutlanmayacak biçimde yürütülmektedir. Yani tüm bu safhalarda gerek teknoloji gerek sermaye ve gerekse eleman açısından bağımlılık süregelmekte ve bundan sonra da Programın tümü gözönüne alındığında daha da artarak sürdürülecektir. Ancak enerji yatırımlarının tamamlanması veya yenilerinin araştırılması IMF, Dünya Bankası ve diğer emperyalist kuruluşların halkımızın sırtına yükleyeceği sömürünün artması ile orantılı olabilecektir. Bunun yanı sıra çarpık kapitalist sistemin getirdiği plansızlık ve programsızlığın geçmişteki devamlılığı özelde Nükleer Santraller gibi yeni dışa bağımlı kaynaklara gündeme getirecek ve bu kaynaklar geri plana itilecektir. Geçmişte benenen plan ve programlara alınan bu gibi yatırımlar bugünkü durumu ortadadır ve gelecekte yapılabileceklerde, devlet programının dışına ilişkin olarak bağımlı olarak giderek artıracı yönde olacaktır.

Özellikle öz kaynaklarımız olan kömür ve akarsu kaynaklarımızın günümüze değin "Büyük İstikrar Kralı" olarak başbakanlık tarafından değerlendirilmişken, yeni enerji kaynakları olarak değerlendirilen kömürün açıklama ve nasıl bir stratejik yaklaşım ile yapılabilir?

III. MC Hükümeti'nin programı'nda enerji alanı renk ve seviyeyon ve ikinci kanallı yayınına geçileceği adımları, ülkenin gerçeklerine, halkımızın temel gereksinimlerine uymayan, halkımızın istemlerini yansıtmayan, doğrudan doğruya emperyalist tekelin ve yerli işbirlikçilerinin doyum noktasına yaklaşmakta olan siyah beyaz TV alıcısı pazar sorunlarına çözüm getirmek için programa sokulmuş bulunan çıkarıcı yaklaşımlardır. Bugün ülkemizde 1978 sayılarına göre 4 milyondan fazla siyah beyaz TV alıcısı bulunmaktadır. İkinci kanallı gündeme getirilmesi ile sadece bu alıcılara yapılması gereken ilavelerin bedeli 1976 fiyatlarına göre alıcı başına 2000 TL'dir. 1976 yılında TV alıcı fiyatlarının 5000.- TL. civarında olduğu, bugün ise bu fiyatların 30.000.-TL. na ulaştığı gözönünde tutulacak olursa, 1980 yılında yapılacak ilavelerin alıcı başına bedelinin 10.000.-TL. civarında olacağı anlaşılır. Bu ilavelerle ilgili döviz harcamaları bin- sa 40 milyar TL. na ulaşacağı ortadadır.

Gerçekte işçi sınıfının, emekçi kitlelerin istemleri renkli televizyon değil, mevcut programların daha nitelikli, halkımızın sorunlarına daha gerçekçi yaklaşımları içeren olmasıdır. Renkli televizyon ülkemize girdiğinde bu alıcılar 1979 fiyatlarına göre en az 100.000.-TL. olacaktır. Bu fiyatın da anlamlı olacağı üzere, renkli televizyon, ülkemizde ancak "mutlu azınlık"ın istemlerine yanıt verebilecektir. Ülkemizdeki gelir dağılımı özünde tutulduğunda nüfusun en az % 10'u alıcıları alamazdır. Bununla beraber donatım, fiy, tamir servisleri, program, teknik personel yöresinden milyarıyla ölçülen ve tamamen döviz ödemelerine dayanan giderler emekçi kitlelerin cebine yük olacaktır.

Emekçi kitlelerin istediği ikinci kategori veya renkli TV değil, sorunlarına çare getirebileceği nitelikli programlar ve bu programları izleyebilmek için gerekli olan sürekli ve düzenli elektrik enerjisinin sağlanmasıdır.

SONUÇ

TMMOB açısından III. MC Hükümetinin programı, işbirlikçi, tekeli burjuvazinin gereksindiği ekonomik, ideolojik ve politik düzeylerin işçi sınıfı ve emekçi kitleler aleyhine tasarlanmış politikaların bütünüdür. İşçi sınıfımızın ve emekçi kitlelerin tüm ekonomik ve demokratik örgütleri ile birlikte TMMOB de hem III. MC Hükümetine hem de bu Hükümetin TMMOB'in, işbirlikçi tekellerin paralelindeki programına HAYIR diyor ve tüm ilerici-yurtsever-demokrat-devrimci güç ve kuruluşların emperyalizm, faşizm, şovenizm karşı güç ve sığınma birliğinin sağlanacağına inanarak bu konuda üzerlerine düşen görevleri yerine getirecekleri konuyu oyuna bir kez daha açıklıyor.

1979 - YILKURU
KURUMUNUN
ODUNKİ KURUMU
1979 YILKURU

Sayı: 291

Tarih: 2. Aralık 1979

TÖB-DEK, TMMOB, TİM-DEK, TÜTED, TUS-DEK
HALKEVLERİ ve DİSK BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
BAŞKAN ve YÖNETİCİLERİ 2. ARALIK 1979 GÜNÜ
BASINA BİR AÇIKLAMA YAPARAK 30 KASIM GÜNÜ
MAMAK'TA FAŞİSTLERİN DEVRİMCİ AVUKATLARA
YAPTIKLARI SALDIRIYI PROTESTO ETTİLER.

Açıklama metni öyner şöyledir.

Mamak Askeri Cezaevinde 30 Kasım 1979 günü meydana gelen olaylar bab-
kaların ulaştığı noktaya göstermektedir.

30 Kasım 1979 günü, Mamak Askeri Cezaevinde müvekkilleriyle görüşen
devrimci Avukatlar Halit Çelenk, Gülşen Akır Çankocak, Hürriyet Alpat,
Orhan Küracı faşistlerin saldırılarına uğramış ve yaralanmışlardır.

Bu olayın cezaevi görevlilerinin hiç bir önlem almamaları ve olaya ade-
ta seyirci kalmaları oldukça düşündürücüdür. Koşullarda olması gere-
ken faşist saldırganların gayet serbest bir biçimde görüşme odasına
kadar gelmeleri, saldırı esnasında cezaevi görevlilerinin olay yerini
terk etmeleri bu saldırgan planları bir tertip olduğu izlenimini ver-
mektedir.

Bu saldırı, Avukatların şebekeden önce, Mamak'ta toplu ilerici ve dev-
rimcilerle yöneliktir.

Bizler, Türkiye işçilerinin, öğretmenlerinin, mühendislerinin, mimarlarının
memurlarının, sağlıkçılarının ve topluluklarının adına;

Mamak askeri cezaevindeki devrimci tutukluların:

- Devrimci Tutukluların faşistlerden ayrı blokla tutulması,
- Sıkıyönetim Mahkemelerinin garnizon dışına alınması,
- Avukatlarla sanıkların görüşmelerinin süre ile sınırlandırılması ve
avukatlara müvekkilleriyle istedikleri zaman görüşme olanağının sağ-
lanması,
- Vekaletname çıkartılmasındaki güçlükler ve benzeri kısıtlamaların
kaldırılması,
yolundaki isteklerini destekliyor;
ve gerek bu olaydan gerekse Mamak askeri cezaevinde gündeme gelen
baskılardan siyasal iktidarı ve sıkıyönetimi sorumlu tutacağımızı
kamuculara duyuruyoruz.

Sayı:292
Tarih:6.12.1979

TMMOB BAŞKANI TEOCAN ÖZTÜRK KARAYOLLARI
BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİNDE MÜHENDİSLERİ KARŞI
SÜRÜTÜLEN FAŞİST SALDIRILARA İZLENİMİN OLMA-
RAK SİNA ŞU AÇILMAYI YAPILMIŞTIR.

Açıklama metni aynı ştiyledir.

5 Aralık 1979 Çarşamba günü Antep'te Karayolları Bölge Müdürü Makina Mühendisi Zeki Bekir işyeri girişinde bir kişinin silahla saldırısına uğrayarak öldürülmüştür. Aynı olayda Zeki Bekir'in yanında bulunan Karayolları eski Genel Müdür Vekili Makina Mühendisi Şevke Belikcan da yaralanmıştır.

Ayrıca yine Karayolları'nın Elazığ Bölge Müdürlüğünde 3 Aralık, 1979 Pazartesi günü İnşaat Mühendisi Bekir Kulok faşist katiller tarafından katledilmiştir.

Güven oylamasından sonra işyerlerinde ilericilere, demokrelere karşı faşist baskı ve saldırıların arttığı, kıyım ve sürgünlerin hızlandığı bu günlerde Üyelerimize yapılan bu saldırılar, genelde emekçilere, gençlere karşı yürütülen uygulamaların bir parçasıdır.

Bu türden baskı ve saldırılar bizleri yıldıramayacak; emperyalizme, faşizme ve gövnenizme karşı mücadelemiz güçlenerek sürecektir.

Sayı : 293

Tarih : 18.12.1979

TMMOB BAŞKANI TEoman ÖZTÜRK 18.12.1979
GÜNÜ BASINA BİR AÇIKLAMA YAPARAK "GEÇTİ
MİZ YIL BUGÜN FAŞİSTLERCE KATLEDİLEN
ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ADANA ŞUBE
BAŞKANI AKIN ÖZDEMİR'İN MÜCADELESİNİ GÜÇ-
LENEREK SÜRDÜRÜYÖRÜZ" DEDİ.

Birliğimize bağlı Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Başkanı ve
Adako Birlik Genel Müdürü Akın Özdemir geçen yıl bugün faşistlerce
Adana'da katledildi.

Akın Özdemir, yşşası boyunca emperyalizme, faşizme, şövenizme karşı müca-
delesinin en ön saflarında yeralmış bir devrimciydi. Akın Özdemir'e sal-
dıran faşist çeteler, onu öldürerek devrimci, demokrat, yurtsever mühen-
dislerin, mimarların, mücadelesini durdurebileceklerini sandılar. Devrimci
demokrat, yurtsever mühendis ve mimarların mücadelesi o günden bugüne,
verdiği her şehitle Akın Özdemirle, Ferit Uzun'la, Mete Vural'la, Özkan
Şent'le, Hüseyin Tuluk'la, Bekir Kulaksız'la, Zeki Bakır'la, Şevket Çelik-
kanat'la, daha bir güçlenerek sürüyor.

Akın Özdemir'in katilleri bugüne değin bulunamada. Faşistlerce katledi
yüzlerce devrimci, demokrat, katilinin bulunamadığı gibi. Faşist katil
cinayetlerine her gün bir yenisini eklerken, devrimciler, demokratlar,
yurtseverler üzerinde saldırılar, baskılar, kıyımlar artarak sürüyor.

Ancak tüm baskılar, devrimcileri, demokratları, yurtseverleri yıldırma-
cak ve emekçi halkımız Akın Özdemir'in ve yüzlerce devrimcinin katil-
lerinden bir gün mutlaka hesap soracaktır.

Saya : 294
Ankara : 5.1.1980

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK MTA
ENSTİTÜSÜ GENEL DİREKTÖRLÜĞÜ'NDE
ÜYELEKİMİZE YÖNELTİLEN BASKILARA
İLİŞKİN OLARAK BASINA ŞU AÇIKLA-
MAYI YAPTI.

Son günlerde Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direk-
törlüğü'nde tüm çalışanlara yoğun baskılar uygulanmaya konulmak
istenmektedir. Üst kademe yapılan değişikliklerden sonra
devrimcilere, demokratlara yönelen baskı ve kıyım işlemlerine
geçilmiştir. Bunun ilk uygulamaları Sosyal İşler Dairesi Baş-
kanlığı'nda görülmüş, yönetici görevlere baskı, kıyım ve saldırı-
rıları uygulayanlar getirilmiştir.

Bu gelişmelere, MTA'da Üyelerimizin de içinde bulunduğu
çalışanların büyük bir bölümü tepki göstermişlerdir. Çalışan-
ların bu haklı tepkisi neden gösterilerek içerisinde birçok
Üyemizin bulunduğu ikiyüze yakın MTA emekçisi gözaltına alınmıştır.

Birçok işyerinde olduğu gibi devrimcilere, demokratlara karşı
girişilen baskı, kıyım ve saldırılar son bulmalı, gözaltına alınan
MTA'lılar serbest bırakılmalıdır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 295
Ankara : 8.1.1980

TMMOB, MAKİNA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ
KURUMUNDA ÇALIŞAN ÜYELERİNE YAPTIĞI
ÇALIŞMALARLA İLGİLİ BİR AÇIKLAMA
YAPMIŞTIR.

Açıklama metni aynen şöyledir.

6235 (7303) sayılı yasayla kurulu Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Anayasal bir meslek kuruluşudur. TMMOB yasaının 2. b. maddesi ile, "kamuun ve Ülkenin çıkarları, mesleğin gelişmesi, meslek mensuplarının hak ve yetkileri bakımından gerekli gördüğü tüm girişim ve faaliyetlerde bulunma" görevi TMMOB'ne verilmiştir. Üyelerinin ekonomik - demokratik haklarının korunup geliştirilmesi doğrultusunda çalışmalar yapmak TMMOB'nin temel ilkelerinden biridir. "TOPLU SÖZLEŞMELİ - GREVLİ SENDİKAL HAKLAR"ın elde edilmesini ekonomik - demokratik mücadelenin etkin bir aracı kabul etmekte ve bu amaca ulaşmak için uğraş vermektedir.

TMMOB, ekonomik - demokratik haklar için verilen uğraşın yanı sıra, Üyelerinin ve Ülkemizin güncel sorunlarına ilişkin çalışmalar yapmaktadır.

1979 Yan Ödeme Kararnamesi ile ilgili olarak binlerce mühendis ve mimarın imzasıyla Başbakanlığa gönderilen öneriler; sendiknal hak ve özgürlükler için diğer demokratik kuruluşlarla yapılan ortak çalışmalar, MEYAK kesintilerinin son bularak faizle-riyle birlikte memurlara iadesini içeren ve TBMM - Bütçe Plan Komisyonu'na sunulan TMMOB görüşleri; Soda Sanayii, Nükleer Enerji Santralleri, Ankara Tercihli Yol Projesi konularında yayınlanan raporlar ve düzenlenen paneller; 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı ile ilgili TMMOB görüşlerinin bir rapor halinde DPT'ne sunulması, son Çalışma Dönemi içinde yapılan çalışmalardan bazılarıdır.

Bu çalışmalar TMMOB'ne bağlı 18 Odanın ve Üyelerinin desteğiyle sürdürülmektedir. TMMOB'nin Üyeleriyle doğrudan ilişki kurmasının etkin bir aracı, işyerlerinde kurulan TMMOB İşyeri Temsilcilikleridir.

TMMOB İşyeri Temsilcilikleri, TMMOB Yasası ve Tüzüğü uyarınca, mühendis ve mimarların işyerlerindeki örgütlülüğünün geliştirilmesi, meslek ve Ülke sorunlarının ayrılmaz bir bütünlüğü içinde Ülke çıkarlarının, mühendis ve mimarların özlük haklarının savunulması, sendiknal hakların elde edilmesi ve diğer çalışanlarla dayanışmanın sağlanması ve TMMOB'nin işyerleri ile ilişkisini sağlamak amacıyla oluşturulan yasal kurumlardır.

Ülkemizdeki Kamu İktisadi Teşekküllerinin en Ünde gelenleri arasında yer alan ve önemli sayıda TMMOB Üyesinin çalıştığı MKE Kurumu'nun Ankara'nın Tandoğan bölgesindeki Genel Müdürlük ve Makina Sanayii Müessesesi birimleri için bugüne değin kurulamayan TMMOB İşyeri Temsilciliği, bu birimlerde çalışan Üyelerinin katılmalarıyla, 15 Aralık 1979 tarihinde TMMOB'de yapılan seçimle oluşturulmuştur.

TMMOB tüzüğüne göre yapılan seçim sonucu oluşturulan İşyeri Temsilciliği, işyeri konularını göz önünde tutularak, yalnızca MKE Kurumu Genel Müdürlüğü ve Makine Sanayii Müessesesi'ni kapsamına almaktadır. İşbaşına gelen TMMOB İşyeri Temsilciliğinde şu Üyeler görev almışlardır :

İşyeri Temsilcisi	: Selahattin Çulha (Çankırı Aşır Sınai Teçhizat Fb.)
İşyeri Temsilci Yrd.	: Ahmet Beşoğlu (Tesisler Dairesi Bşk.)
Üyeler	: Enel Dora (Malzeme Kodlandırma Komisyonu Bşk.) Kısa Tuğcu (Aşır Sanayi Dairesi Bşk.) Burhan Şakı (Makine Sanayii Müess.)
Yedek Üyeler	: Önder GÜLÜMSER (Kimya Sanayii Dairesi Bşk.) Mehmet Burhan (Makine Sanayii Müess.)

TMMOB İşyeri Temsilciliğinin sosyal, ekonomik ve idari görevleri şunlardır :

a) SOSYAL GÖREVLER :

Ülkemizin içinde bulunduğu emperyalist - kapitalist sistemden kaynaklanan ve işyerindeki üretimi doğrudan etkileyen meslek sorunlarımızı incelemek, bu sorunları değerlendirmek, çözüm önerileri geliştirmek ve Birliğe aktarmak.

b) EKONOMİK HAKLARA İLİŞKİN GÖREVLER :

- Teknik elemanların ekonomik-demokratik mücadelesinin önde gelen hedeflerinden olan sendikeli hakların elde edilmesi doğrultusunda verilen mücadelenin yaygınlaştırılması ve benimsenmesinde TMMOB genel ilkelerine bağlı olarak Birliğin tüm araçlarını etkin bir şekilde kullanmak,

- Sorunlarımızın, tüm çalışanların sorunlarının bir parçası olduğunun bilincinde olarak, genelde tüm çalışanlar ile dayanışmayı sağlamak,

- İşyerindeki mühendis ve mimarların ekonomik-demokratik istem ve talepleri doğrultusunda çalışmalar yapmak.

c) ÖZLÜK HAKLARININ ÇÖZÜMÜ İÇİN GÖREVLER :

- İşyerlerindeki anti-demokratik uygulamalara ve genelde tüm çalışanları, özellikle mühendis ve mimarları hareketsiz kılan personel kanun ve kararnamelemleri nedeniyle çıkan sorunlara karşı,

- Mühendis ve mimarlar üzerinde sürdürülen baskı, kıyım ve sürgünlere karşı,

- Üyelerimizin özlük haklarını korumak amacıyla sorunları Birliğe iletme ve sorunların çözümlenmesi için TMMOB ile ortak çalışmalar yapmak.

d) DİĞER GÖREVLER :

- TMMOB'nin görüş ve kararlarına işyerindeki mühendis ve mimarlara iletme,

- Gerekirse işyeri yetkilileri ile, orada çalışan mühendis ve mimarlar adına ilişki kurmak,

- TMMOB'nin, kendisine varacağı diğer görevleri yerine getirmek.

MKE Kurumu TMMOB İşyeri Temsilciliğinin, MKE Kurumunda çalışan mühendis ve mimarların sorunlarının çözümünü doğrultusunda çalışmalar yapmasını sağlamak için tüm ilericiler, devrimci, demokrat, yurtsever MKEK mühendis ve mimarlarına görev düşmektedir. TMMOB, bu işbirliğinde Üzerine düşenleri yapmaya kararlıdır.

Sayı : 296
Ankara : 8.1.1980

TMMOB BAŞKANI TOGMAN ÖZTÜRK, 8.1.1980 GÜNÜ
BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA:

TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜNÜN YÖNETİMİNE
EL KONULARAK 9.1.1980 GÜNÜ OLAĞANÜSTÜ GENEL
KURULA ÇAĞIRILMASININ YASAL OLMADIGINI,
DANIŞTAY'CA VERİLEN YÜRÜTMİYİ DURDURMA
KARARINA RAGMEN GENEL KURULUN YAPILMASININ
USULSÜZ OLDUGUNU AÇIKLADI.

"TMMOB'KİE ŞİMDİYE KADAR OLDUĞU GİBİ, YA-
PILAN TÜM USULSUZLUKLARA VE ANTI-DEMOKRATİK
UYGULANMALARA KARŞI ÇIKACAĞINI VE TSE OLAĞAN-
ÜSTÜ GENEL KURULU İÇİN YASAL GİRİŞİMLERDE
BULUNACAĞINI AÇIKLADI."

"HALEN TSE'DEKİ YASA DIŞI İŞGALİN KALDIRIL-
MASINI VE GREVDEKİ TEKNİK ELEMANLARA DA
SENDİKAL HAKLARIN VERİLMESİ GEREKTİĞİNİ
VURGULADI."

Açıklama metni synen şöyledir:

Türk Standartları Enstitüsü, 1975 - 1978 yılları arasında **halen soruş-
turca sağmasında** olan bir dizi yolsuzluklara konu olan bir kamu kuru-
luşu olmuştur.

Bu dönem içerisinde TMMOB tarafından açılan iki daniştay davası ile
TSE'nin usulsüz olarak seçilmiş yönetimi değişmiş ve yöneticileri hak-
kında maliye müfettişlerince yasal kovuşturmaslar açılmıştır.

Bugün varılan noktada, TSE yönetimi belirli bir işlerliğe kavuşmuşken
Başbakan tarafından yönetime el konulmuş, yönetim kurulu görevinden
alınmış ve yönetim, tüm yetkilerle hakkında yasal kovuşturma devam eden
eski genel sekretere devredilmiştir. Aynı zamanda TSE Olağanüstü Genel
Kurula çağırılmıştır. 9.1.1980 tarihinde yapılacak olan Olağanüstü Genel
Kurulun DANIŞTAY 12. Dairesince verilen 12.12.1979 tarih ve 79/4336
sayılı yürütmeyi durdurma kararı ile yasalılığı ortadan kalkmıştır.
Genel Kurul'un yapılmaması gerekmektedir.

Besine yansıyan çeşitli haberlerde geçmiş yıllarda olduğu gibi bugünkü
hükümetin DANIŞTAY kararlarını uygulamamakta olduğu, bir Anayasa suçu
olmasına rağmen Valilere, Emniyet müdürlüklerine ve Milli Eğitim Müdürlüklerine
DANIŞTAY Kararlarının uygulanmamasının telkin ettiği anlaşılmaktadır.

Halen TSE işgal altındadır ve TSE çalışanları grevdedirler. Yillardır
yapay işçi-memur ayırımı ile oynanan TSE çalışanlarının sendikale haklar
mücadelesi : ve bu mücadelenin bugünkü aşaması olan grev tüm beskilere
karşın sürecektir.

TMMOB, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonrada kamu kuruluşlarının
ülke ve halk yararına çalıştırılması ve bu kurumların demokratikleşti-
rilmesi için çalışacak yasal olmayan her türlü girişime karşı çıkacaktır.

16.1.1980
Sayı : 297

TMMOB Başkanı Tecmen Öztürk
"Dünya Bankası Dördüncü Beş
Yıllık Planının Değiştirilme-
sini İsterken DPT'den İlerici,
devrimci kadrolar sürülüyor"
dedi.

Tecmen Öztürk'ün demeci yayın geylidir :

Yeni MC'nin kurulmasından sonra bir çok devlet dairelerinde meydana gelen kıyım ve sürgünlerin en son halkasında bu hafta başında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) nde meydana gelmiştir. DPT' de çalışan 24 sözleşmeli personel kurumlarına iade edilmiş, 4 proje görevlisinin mukaveleleri sona erdirilmiştir. Çözünürlüğü Üyemiz olan ve tsau ilercici, yurtsever, devrimci unsurlardan oluşan kıyım listesine yeni ekler yapılacağı söylenmektedir. Dünya Bankası, IMF, OECD gibi kuruluşların Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının değiştirilmesini resmen talep ettikleri, DPT'nin başına EESS Başkanının getirildiği, KİT'lerin özel sektöre devri için hazırlıkların yapıldığı, yabancı sermayeye yeni "kolaylıklar" getirecek kararnamelelerin tasarılandığı bir ortamda yapılan bu sürgünler elbetteki bir teassüf değildir. Emperyalist kuruluşların istemleri doğrultusunda yapılacak düzenlemelerden önce buna engel olarak gördükleri ilercici, yurtsever, devrimci kadrolar temizlenmek istenmiştir. Bu sürgünlere parçalar olarak da DPT'nin idari kadroları gerici kişilerle doldurulmaktadır.

Emperyalist kuruluşların ülkemizdeki rolü ve faaliyetlerinin açığa çıkartmak için bilinçli bir çaboyla yıllardır sürdüren TMMOB olarak, DPT'de sürdürülen bu oyunu kamuoyuna duyuruyor. DPT çalışanlarının mücadelesini sonucu kadar destekleyeceğimizi açıklıyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 296
Ankara : 18.1.1980

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK, 18.1.1980 GÜNÜ YAPTIĞI BASIN AÇIKLAMASINDA : "200 BİNE YAKIN DEVRİMCİ, DEMOKRAT, YURTSEVER ÖĞRETMENİN ÖRGÜTÜ OLAN TOB-DER AÇILMALI, GÖZALTINDA BULUNAN YÖNETİCİ VE ÜYELERİ SERBEST BIRAKILMALIDIR. BİZLERİN, EMEKÇİ HALKIN ÇIKARLARI DOĞRULTUSUNDA MÜCADELE VEREN ÖĞRETMENLERLE BUGÜNDEKİ OLDUĞU GİBİ ÖZÜMÜZDEKİ ZOR GÜNLERDE DE BİRLİKTE OLACAKIMIZ BİLİNMELİDİR." DEDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir :

"Emekçi halkımız üzerindeki sömürü, baskı ve zulüm uygulamalarının giderek yoğunlaştığı şu günlerde, zaten yetersiz ve sınırlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin yeni baskı yasalarıyla tamamen ortadan kaldırılmasının çabaları görülmekte, yaşanmaktadır. İmperyalizmin Orta-Doğu politikaları çerçevesinde bir yandan giderek yoksullaştırılan Türkiye halkı öte yandan tamamen susturulmak, sindirilmek istenmektedir.

Geniş emekçi yığınların yıllardır çektiği sıkıntıların yaratıcıları bugün tam bir pişkinlik içinde yeni yeni baskı tasarıları ile sıkıntı çekenlerden hesap sormaya kalkmaktadırlar. Faşist ketiller cezaevlerinden kaçarken, her gün bir çok üyemiz faşist çetelerin silahlı saldırılarına hedef olurken, alınan ücretlerle ev kiraları bile karşılanamazken; sağlık, yoksulluk, soğuk emekçilere dayatılırken bu sorunların üstüne gitmeyenler, faşist odakların üstüne gitmeyenleri; sürdürülen bu baskılarla, saldırılarla, kıyımlarla, sürgünlerle neyin çözülebileceğini sanmaktadırlar.

Bugün TOB-DER yöneticileri aylardır gözaltında bulundurulmakta, Kahramanmaraş olaylarını protesto eden öğretmenler açığa alınmakta, TOB-DER kapatılmaktadır.

Şurası açıkça bilinmektedir ki yaşanan sıkıntıların nedeni TOB-DER ve TOB-DER'li öğretmenler değildir.

Bir insanlık suçu olan faşizmi Anayasal haklarını kullanarak protesto eden öğretmenlere ve örgütlerine yönelen ve daha da ağırlaştırılarak sürdürülmek istenen bu baskılar neyi sağlayacaktır, emekçi halkın hangi sorununa çözüm getirecektir ?

Bugün, yıllardır uyguladıkları tutarsız politikalarla halkı canından bezdirenler bir iki dernek kapatıp, Anayasal hak ve özgürlükleri kısıtlayarak sorunların üstesinden gelinmeyeceğini bilmek ve skillerini başlarına toplamak zorundadırlar.

Bizler ne devrimci-demokrat-yurtsever öğretmenlerin ne de diğer emekçilerin mücadelelerinin bu yollarla durdurulamayacağına inanıyoruz.

Bu inanca;

1. Baskı tasarı ve uygulamalarına karşı açıklamasını,
2. TOB-DER'in açılması,
3. Gözaltında bulunan yönetici ve üyelerimiz serbest bırakılmasını,
4. Açığa alınan öğretmenlerin görevlerine iade edilmesini,
5. Kış ortasında binlerce kamu görevlisine uygulanan sürgünlerin, kıyımların durdurulmasını,

İsabetli ve sorumlu yönetmen : tmmob adına teoman öztürk / konur sokak, 4/1, ankara / tel : 18 12 75

Bunların gerçekleşmesi yolunda görevlerimizi güçlendirerek sürdürdüğümüzden kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Kamuyunu duyuruyoruz.

23.A.1980

Sayı : 299

TÜM TEKNİK ELEMANLAR DERNEĞİ (TÜTED)'NİN KAPATILMASI VE YÖNETİCİLERİNİN GÖZALTINA ALINMASINA İLİŞKİN OLARAK BİR DEMEÇ VEREN TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK:

"GİDEREK AĞIRLAŞAN YAŞAM KOŞULLARI İLE İŞSİZLİK, PAHALILIK, AÇLIK VE SOĞUK'LA, FAŞİST SALDIRILARLA, KIYIMLARLA, BASKILARLA, SÜRGÜNLERLE HER GÜN BİRAZ DAHA FAZLA SIKINTI ÇEKEN EMEKÇİ HALKIMIZIN SORUNLARINA VE NEDENLERİNE BÖLMEK YERİNE; KİTLESİNİN VE ÜLKESİNİN ÇIKARLARINI SAVUNAN DEMOKRATİK ÖRGÜTLERE BASKI UYGULAYARAK SORUNLARIN ÜSTESİNDEN GELİNECEĞİNİ SANANLAR YANILMAKTADIRLAR. DEMOKRATİK ÖRGÜTLERE, YÖNETİCİLERİNE VE ÜYELERİNE YÖNELTİLEN BASKILARDAN VAZGEÇİLMELİ, KAPATILAN ÖRGÜTLER AÇILMALI, YÖNETİCİLER SERBEST BIRAKILMALI; İPEKÇİ'NİN, KARAPAKIOĞLU'NUN, DOĞANAY'IN, TÜTENGİL'İN VE YÜZLERCE YURTSEVERİN KAATİLLERİ YAKALANMALI, FAŞİST ODAKLARIN ÜZERİNE GİDİLMELİ, YILLARDIR UYGULADIKLARI TUTARSIZ POLİTİKALARDA İŞSİZLİK, AÇLIK VE PAHALILIĞI YARATANLARDAN HESAP SORULMALIDIR" DEDİ.

Sayı : 300
Ankara : 25.1.1980

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA MTA'DAKİ SON YÖNETİM DEĞİŞİKLİĞİNDEN SONRA YAN ÖDEMELER KONUSUNDA GETİRİLMEK İSTENEN YENİ DÜZENLEMELERE İLİŞKİN OLARAK GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Dünya Emperyalist - Kapitalist Sistemine göbekten bağımlı hakim sınıflar, içine düştükleri ekonomik bunalımın yükünü çalışan emekçi halkımızın sırtına yüklemek için bir dizi ekonomik önlem adı altında yaşamı emekçiler için zehir edecek uygulamalara girmek istemektedirler. Fiatlar hızla artarken, yoksul, dar gelirli çalışanların ücretleri arttırılmak bir yana düşürülmektedir. Kısacası soframızdaki son lokmaya da göz dikmişlerdir.

Diğer yandan faşist saldırı, kıyım ve katliamlar ayyuka çıkmıştır. Ülkemizdeki bu kara bulutlar, işyerimizi de kaplamaktadır. Daha dün (4 Ocak'te) faşist atamalara, kıyımlara tepki gösteren, Üyelerimizde içinde bulunduğu 23 kişi gözaltına alındıktan sonra tutuklanmışlardır. MTA içerisinde bazı kişilerin kasıtlı ifadeleriyle tutuklanan çalışanların en kısa zamanda serbest bırakılmalarını isterken, kasıtlı ifade vererek taltif edilenler hakkında gerekli işlemin yapılması gerekmektedir. Şunu da eklemek isteriz ki beski, kıyım ve saldırılar, Üyelerimizin haklı talepleri doğrultusundaki mücadelelerini engelleyemeyecek, durduramayacaktır.

Hayat pahalılığı ve faşist katliamlar, emekçi halkımızın ilerici, devrimci - demokratik atılımlarını firenleyemeyecektir. Bu karanlık günlerin son bulması, aydınlık dolu günlere kavuşmamız için ülke ve halkımız yararına kararlı ve dinamik mücadelemizi yürütmeliyiz.

Halkımızın kopmaz bir parçası olan biz mühendis ve mimarlar, teknik elemanlar ekonomik - demokratik sorunlarımızın, toplu sözleşmeli - grevli sendiksel haklarımızı elde ettiğimizde, ancak gerçek anlamda üstesinden gelebileceğimizi biliyoruz, çalışmalarımızı bu doğrultuda yoğunlaştırırken, kısmi ekonomik - demokratik sorunlarımızı

bulduğumuz örgütsel konumda çözebileceğimize inanıyoruz. Bu anlamda MTA'da güncelliğini koruyan 1979 Yan Ödeme Kararnamesi'ndeki yeni değişikliklere, üyelerimizin geri alınmak istenen hakları için, bir kez daha bu konudaki görüşlerimizi aktarmayı gerekli bulduk. Yan Ödemeler konusunda yapılacak düzenlemeler için önerilerimizi yineliyoruz.

- 1- Uygulamada açıklık getirilmelidir.
- 2- Yan Ödemeler, iyice tanımlanmış ölçütlere göre belirlenmeli, yöneticilerin öznel takdir hakkı kaldırılmalıdır.
- 3- Yan Ödemeler fiilen yapılan göreve göre ödenmelidir.
- 4- Daireler - Meslek Ünyenleri ve kişiler arasında öznel farklılıklara son verilmelidir.
- 5- Yan Ödeme görevle birlikte başlamalı ve bitmelidir.
- 6- Yan ödeme zamanlamasındaki aşamalar, otomatik olarak beklemeksizin yapılmalıdır.
- 7- Yan Ödemeler yasaların tanıdığı en üst sınırlara uyularak belirlenmelidir.
- 8- MTA kanunlarla belirtilen görevleriyle arazi kuruluşudur. Ancak çalışanlarının % 98'i merkez kadroludur. Bu kadrolar sürekli olarak araziye çıkarlar. Halbuki % 30 ve % 60 temininde güçlük zammını alabilmek için araziye tayin koşulu getirilmiştir. Bu durumda % 30 - % 60 t.g.z. alabilme olanağı kalmamaktadır.
- 9- Açık maden ocaklarında çalışanlara (çalışma süresi belirtilmeden) 250 puana kadar iş riski zammı ödenebilir denmektedir. MTA'nın arazi çalışmaları açık maden çalışmaları olarak kabul edilerek tüm çalışanlara 250 puan iş riski zammının verilmesi gerekmektedir.
- 10- MTA'nın tüm çalışmaları DPT'ye göre büyük proje kapsamına girmektedir. Bu çalışmalar tüm MTA çalışanlarının çeşitli aşamalarda ortak katkıları ile yürütülmektedir. Bu nedenle büyük proje zammının tüm çalışanlara eşit olarak bölünmesi yani rotasyona tabi tutulması gerekmektedir.

Sayı : 301
Ankara : 31.1.1980

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 31.1.1980 GÜNÜ SON EKONOMİK UYGULAMALARLA İLGİLİ OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, " SON EKONOMİK ÖNLEMLER, EMPERYALİZM VE YERLİ EĞİTİM SİNİFLERİN EMEKÇİ HALKIMIZIN İNSANCA YAŞAMA HAKKINI DA ORTADAN KALDIRMAYA YÖNELİK BİR GİRİŞİMDİR " DEDİ.

Ülkemizdeki faşist baskıların gün be gün arttığı, işyerlerinde onbinlerce mühendis, memurun, işçinin sürüldüğü, kıyıldığı, demokratik örgütlerin kapatıldığı, binlerce öğretmenin gözaltına alındığı, işten el çektirildiği günler yaşamaktayız. Cinayet ve saldırıların kaynağının faşist odaklar olduğu herkesçe bilinirken, " Anarşiyi, terörü önleme vb. " gerekçelerle, zaten sınırlı olan demokratik hak ve özgürlükleri tümüyle ortadan kaldırmaya yönelik Baskı Yasaları birer birer Meclisten geçmektedir.

Toplumsal muhalefeti susturmak için gündeme getirilen Baskı Yasalarını, egemen sınıfların yaşadıkları bunalımın bedelini emekçi halkın ödettiren " Ekonomik Önlemler " izlemektedir.

Son ekonomik önlemler paketi ile halkımızın alışık olduğu bir senaryo yine sahnelenmektedir. Enflasyonun iyice arttığı bir dönemde, " enflasyonu durdurma, ihracatı arttırma, dış kredi bulma vb. " gerekçelerle önce devalüasyon ilan edilmekte, devalüasyonu başta petrol olmak üzere, KİT ürünlerine ve bir dizi mala yapılan zam izlenmektedir. Son yıllarda gelmiş-geçmiş tüm iktidarlar aynı senaryoyu sahnelemiştir. Ancak bu kez, pyuna emperyalizmin isterleri doğrultusunda yeni bir sahne eklenmektedir.

Yıllardır izlenen ithal ikameci politikadan, emperyalist metropollerin dayattığı işbölümü sonucu ihracata yönelik bir üretim yapısına yönelinmektedir. AET ile yeniden canlandırılan ilişkiler de böylesine bir gelişmeyi zorlamaktadır. Son ekonomik önlemlerde bu amaçla yöneliktir. Getirilen ekonomik politikalarla :

- Ücretlerin düşük tutulması
- Yüksek fiyat düzeyiyle iç tüketimin kısıtlanması
- Mevzuat değişiklikleriyle ülkenin yabancı sermaye yatırımları için daha çekici kılınması
- KİT'lerin süreç içinde özel sektöre devri amaçlanmaktadır.

Bu tür ekonomik politika değişiklikleriyle verilebilecek nokta, Güney Kore, Brezilya türü bir rejimdir.

Bu ekonomik uygulamaların, Başka Yasalarını izlemesi bir raslantı değil bilinçli bir seçimdir. Emperyalizm ve yerli tekelci sermaye, TEKEİ ve FARIŞ olaylarında "devletin demokratik otoritesi"nden ne anladığını ortaya koymuştur. Böylesine tercihlerle verilebilecek ekonomik düzeyin siyasi yapıyı ise açık faşist bir rejimden başka bir şey değildir.

Egemen sınıfların emekçilere politik ve ekonomik saldırısına tezgahlayanlar, yaşanan sorunlarla ilişkin olarak "çözüm önerisi olan veres bari gelsin" demektedirler. Yıllardır izledikleri çarpık politikalar sonucu, verilen noktaya gelinmesinden, emekçiler değil, emperyalizm ve yerli tekelci sermaye sorumludur. Yıllardır, devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarların, diğer emekçi kesimlerin gibi, petrol politikasından, KİT'lerce, sansyileşmeden ulaşıma değin çeşitli konularda savdukları halk yararına politikaları kulelerini takayanlar, bugün sorunlara başkaca çözüm önerisinin bulunmadığını iddia edebilmektedir. Oysa, sorunlar ve çözümler egemen sınıfların dayattığı kısır diyalog ve polemikler de değil emekçi halk iktidarına yönelik perspektifler içeren bir çerçevede ele alınmak zorundadır.

Son ekonomik önlemler, emperyalizm ve yerli egemen sınıfların emekçi halkımızın insanca yaşam hakkını da ortada kaldırmaya yönelik saldırısını güçlendirici bir girişimdir. Egemen sınıfların baskılarıyla, yekünlerle emekçileri teslim almak istemektedirler. Ancak, Türkiye ne Güney Kore'dir, ne de Brezilya'dır. Devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarlar olarak, bir çerçeveyi oluşturduğumuz Türkiye'nin demokratik güçlerinin, tekelci burjuvazinin ideolojik, politik ve ekonomik saldırısına karşı mücadeleyi kazanacağına inanıyoruz.

Sayı : 302

TMMOB BAŞKANI TOGMAN ÖZTÜRK 1.2.1980 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, "DEVİRİMCİ, DEMOKRAT, YURTSEVER MÜHENDİS VE MİMARLAR, SÜRGÜNLERE, KIYILARA, İŞYERLERİNİN FAŞİSTLEŞTİRİLMESİNE KARŞI MÜCADELEDE KARARLIDIRLAR" DEDİ.

Açıklama metni şöyledir.

Kamu kesiminde çalışan işçi, memur, mühendis-mimar, öğretmen ve teknik elemanların yoğun bir biçimde kıyım ve sürgüne uğradığı, faşist baskı ve saldırılarla karşı karşıya kaldığı günler yaşıyoruz.

Paranın değerinin % 50'ye yakın bir oranda düşürülüp hayat pahalılığı dayanılmaz boyutlara ulaşırken; Karayollarında, Afet İşlerinde, Orman Bakanlığında, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında, YSE'de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında, Maden Dairesinde, İstanbul Tekel'de, Seydişehir Alüminyum Tesislerinde çalışan işçilerinde TMMOB İşyeri Temsilcilerinde bulunduğu yüzlerce işçi, memur, mühendis, teknik eleman bu dondurucu soğuklarda kıyım uğramış ve sürülmüşlerdir.

İşyerlerinde, devrimci, demokrat yurtsever çalışanlar sürülür, kıyılırken yerlerine sicilli faşist militanlar doldurulmaktadır. Yetkili ilerici sendikaların Üyeleri işten atılmakta, sendikaların yetkilileri düşürülmeye ve yerlerine gerici - faşist sendikalar yerleştirilmeye çalışılmaktadır.

DSİ Sivas Bölge Müdürlüğü ile 191-ve 192. Şube Başmühendislikleri çalışanlarıdır; bu uygulamaların bir benzeri ile karşı karşıya gelmişlerdir. Sivas DSİ Yeni Müdürü henüz 2,5 aylık bir memuriyet hizmetine sahip bir kişiyi Bölge Müdür yardımcılığına atadıktan sonra, şube müdürlüğüne ve mühendislere işçi çıkartılması yönünde baskı uygulamaya başlamıştır. Toplu Sözleşme görüşmelerine oturacak yetkili sendikaların tespitinde çoğunluğa sahip DİSK'e bağlı TEKGES-İŞ Sendikasının etkinliğini kırma ve TES-İŞ'i görüşmeler için yetkili kılmaya amaçlayan yasa dışı bu baskıya karşı çıkılması üzerine TMMOB İşyeri Temsilcisi Harite Müh. Ersan Bekçi Erzurum'a, 191. Şube Başmühendisi İnşaat Mühendisi Fust Atalay ve eşi Fen heyeti Müdürü Hecan Atalay Kahramanmaraş'a sürülmüşlerdir. Bir kısım güvenlik görevlileri ise şube müdürlüklerinde ve bölge müdürlüğünde odaların kapılarını kırarak arama yapmışlardır.

Şu anda bir kısım güvenlik kuvvetlerinin bu uygulaması sonucu DSİ Bölge Müd. ve Şube Başmühendisliklerinde çalışma ortamı kaldırılmış olup ayrıca görevli personel zorunlu izin verilerek işyerlerinin faşist zorbalardan işgaline açık bir ortam oluşturulmasına çalışılmaktadır.

Sivas DSİ Bölge Müdürlüğünde gündeme gelen bu uygulamalar, yeni MC'nin işyerlerinin faşistleştirilmesi doğrultusundaki bir saldırısının bir parçasıdır.

"Yüz günde sıkıntılara son vereceğiz", diyenler sıkıntıları, yoklukları, baskıyı, sömürüyü arttırmaktan başka bir şey yapmamışlardır.

Devrimci, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarlar bu tür baskı uygulamalarına, işyerlerinin faşistleştirilmesine karşı mücadelede kararlıdır.

Sayı : 303
Ankara : 4.2.1980

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
4.2.1980 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA "ZATEN ÇOK YETERSİZ
ÜCRETLERLE GEÇİNE MÜCADELESİ
VEREN MÜHENDİS VE MİMARLARIN DA
BİR PARÇASINI OLUŞTURDUĞUMUZ
SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARI SON
DEVALUASYON VE ZAMLARLA DAHA
ÇOK YOKSULLUĞA MAHKUM EDİLDİLER"
DEDİ.

ÖZTÜRK, PARLAMENTERLERE BİR
AÇIK MEKTUPLA- 1980 BÜTÇESİ
VE KAMU ÇALIŞANLARININ ÜCRET-
LERİYLE İLGİLİ TMMOB ÖNERİLERİNİ
İLETTİ.

ÖZTÜRK MEKTUBUNDA :

"HAYAT PARALİLİĞİNİN YILDA % 100 DOLAYINDA OLDUĞU, ZAMLARI
DEVALUASYONLARIN İZLEDİĞİ ÜLKEMİZDE MEMURLARIN ÜCRETLERİNİN
SON DERECE YETERSİZ OLDUĞU AÇIKTIR. TMMOB OLARAK, SORUNA MEVCUT
KATSAYI DÜZENİ İÇİNDE ÇÖZÜM BULUNAMAYACAĞINA VE ÇÖZÜM YOLUNUN
TUM SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARINA "TOPLU ŞÖZLEŞMELİ-GREVLİ
SENDİKAL HAKLARIN" TANINMASINDAN GEÇTİĞİNİ VURGULUYORUZ.

BİZLER MÜHENDİSLER, MİMARLAR VE ONLARIN ÖRGÜTÜ OLARAK BU
HAKKI ELDE ETME MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRÜRKEN, BU AŞAMADA, MEVCUT
KOŞULLARI DEĞERLENDİRİYOR VE ÇALIŞANLARIN ASGARİ GELİRİNİN
AYDA NET 25.000.- T. OLMASI GEREĞİNİN ALTINI ÇİZMEKTE YARAR
GÖRÜYÖRÜZ. BU AÇIDAN DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE; YASALARDA YER ALDIĞI
HALDE UYGULANMAYAN VEYA YETERSİZ DÜZEYDE UYGULANAN SOSYAL
HAKLARIN ÖNERDİĞİNİZ BİÇİMDE UYGULANMASININ, MEMURLARA YETERLİ
SAYIDA KADRONUN BÜTÇEDE YER ALMASININ, ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNİN
ASGARİ ÜCRET DÜZEYİNE ÇIKARILMASININ VE KATSAYININ TÜM BU
UYGULANMALARLA BİRLİKTE ELE ALINARAK EN AZ MEMUR MAAŞININ NET
25.000.- T. DÜZEYİNE GETİRECEK DÜZEYDE SAPTANMASININ ZORUNLU
OLDUĞUNU BELİRTİRİZ." DEDİ.

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK'UN PARLAMENTERLERE GÖNDERDİĞİ
TMMOB ÖNERİLERİ İKTEDİR.

1980 BÜTÇESİ VE SENDİKASIZ KAMU GÖREVLİLERİNİN ÜCRETLERİ HAKKINDA
TMMOB'NİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

Mühendis ve mimarlar olarak bir parçasını oluşturduğumuz, sendikasız kamu çalışanlarının sayısı 1,5 milyona yakındır. Kamu çalışanlarına sendikeler hakların tanınmadığı dünyada 6 ülkeden biri olan Türkiye'de yüzbinlerce kamu çalışanı TOPLU SÖZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLAR için mücadele etmektedirler. Yüzbin dolayında mühendis, mimar, tekniker, teknisyen, memur ve işçinin katıldığı 19 Eylül eyleminde, kamu çalışanları mücadelede kararlı olduklarını kesin bir biçimde ortaya koymuşlardır.

Bir yandan birbirini izleyen devalüasyonların, enflasyonun, işsizliğin ve pahalılığın; öte yandan, aynı zamanda faşist saldırıların ve kitle katliamlarının, zaten sınırlı olan Özgürlükleri Beski Yasalarıyla tümden ortadan kaldırma uygulamalarının kol gezdiği, binlerce mühendis, mimar ve memurunun karakış ortamında sürgün edildiği bugünün Türkiye'inde, verecek hiçbir şey kalmayan emekçi halktan ve onun bir parçası olan mühendis ve mimarlardan "özveri" istenmesini kabul etmiyoruz.

Geçtiğimiz yıl enflasyon % 100'e varmışken, son yapılan % 50'lik devalüasyon ve çimentodan demire, çekerden tekel ürünlerine, akaryakitten gübreye değin bir çok mala % 500'e varan oranlarda yapılan zamlar, hayat pahalılığını başdöndürücü boyutlara ulaştıracaktır. Çalışanların demokratik mücadelesini önlemek amacıyla çıkarılan Beski Yasalarına, çalışanların yaşama hakkını ortadan kaldıran devalüasyon ve zamların inlemesi, kuşkusuz bir reslantı değildir.

Bir süre önce katsayının 16'dan 22'ye yükseltileceği açıklanmıştı. Bu açıklamaya izleyen fiyat artışları, katsayının 22'ye yükseltilmesinin getireceği artışları, bir anda geçersiz kılmıştır. Şimdi yapılan son zamlara karşın, siyaset iktidarın sözcüleri, katsayının 22'den daha yükseğe arttırılmasını, devlet bütçesinin olanak vermeyeceği gerekçeyle önle almıştır. Oysa, son ekonomik uygulamalarla, gümrük vergileri % 25'ten % 1'e indirilirken, bu girişimin devlet bütçesinde doğuracağı vergi kayıpları karşısında, devlet bütçesinin zarara uğrayacağı dikkate bile alınmamıştır.

Bizler, bütün sorunlarımızın, Ülkemizin emperyalist-kapitalist sisteme bağımlı çarpık kapitalist yapısından kaynaklandığını, faşist saldırı ve baskıların bu yüzden olduğunu, temel çözümün bu sisteme olan ilişkilerin değiştirilmesinden geçtiğini biliyoruz ve buna göre bir mücadeleyi, her geçen gün daha örgütlü bir biçimde sürdürüyoruz.

Ekonomik sorunlarımızda 657 sayılı Personel Yasası ile, yan ödemelerle değil, grevli toplu sözleşmeli sendikalar haklara kavuşmakla bir ara çözüme ulaşacağını biliyor ve buna göre bir çalışmayı sürdürüyoruz.

Ancak, bu çalışmalarımızı sürdürürken, aynı zamanda da, güncel ekonomik-demokratik haklarımızı yeterli bir biçimde elde etmek için mücadelede de kararlıyız. Bugün ne denli arttırılırsa, arttırılsın, katsayı sistemiyle kamu çalışanlarının ücret sorununa çözüm getirilemeyeceği açıktır. Bununla birlikte, ücretleri ortasak bir yana sürrekli gerileyen; son devalüasyon ve zamlarla daha çok yoksulluğa mahkum edilen kamu çalışanlarının asgari bir yaşam düzeyine kavuşabilmeleri için, 1980 Bütçesi TBMM'de görüşülürken aşağıdaki düzenlemelerin yapılması zorunludur.

- 1- Doğum Yardımı 5000.- ₺.'ye yükseltilmelidir.
- 2- Yüksek Yardımı, 1.-3. dereceler için 3000.- ₺./ay'a, 4.-15. dereceler için 4000.-₺./ay'a yükseltilmelidir.
- 3- Aile Yardımı çalışmayan eş için 5000.- ₺.'ye, okul öncesi çocuklar için 2500.-₺.'ye, ilk öğrenimdeki çocuklar için 4000.-₺.'ye, orta öğrenimdeki çocuklar için 6000.-₺.'ye, yüksek öğrenimdeki çocuklar için 8000.- ₺.'ye yükseltilmelidir.
- 4- Yiyecek konusunda yetersiz olan uygulama yaygınlaştırılarak tüm memurları kapsamalı, yardım her memur için net 5000.-₺. olmalıdır.
- 5- Lüks konut yapımından vazgeçilerek tüm çalışanlara devletçe konut yaptırılmalı, düşük kiralarla çalışanlara kiralanacak olan bu konutların yapımı için bütçeye gerekli ödenek konulmalıdır. Bu uygulama gerçekleştirinceye değin, memurlara 7500.-₺./ay kira yardımı ödenmelidir.
- 6- Mahkumiyet Yeri Uygulamasının kapsamı genişletilmeli, ödenekler net ve vergisiz 10.000.-₺./ay olarak ödenmeli, belediye sınırları dışında şantiye, işletme maden vb. tesislerde çalışan memurlara, tesisin yerinin mahrumiyet yeri olup olmadığına bakılmaksızın, mahrumiyet yeri ödeneği ödenmelidir.
- 7- Fazla mesailerin Anayasaya aykırı olan (Bks. Anayasa Mahkemesinin 1977/52 sayılı ve 9.12.1976 tarihli kararı) maktu olarak saptanması yönetimi terk edilmeli, fazla mesai ücretleri, sigortalılarda olduğu gibi, memurun maaşının aylık çalışma saatine bölünmesiyle bulunan rakama, haftaiçi günlerde % 100, resmi tatil günlerinde % 200 zamklarıyla bulunmalıdır. Bütçede ilgili madde bu doğrultuda düzenlenmeli ve konuya ilişkin yönetmelikte gerekli değişiklikler yapılmalıdır.
- 8- Yiyecek Yardımı ile ilgili yönetmelikte, uygulamada olan aksaklıkları giderici doğrultuda değişiklik yapılmalı, uygulama kapsamı genişletilmeli, gerekli ödenek bütçede yerelmalı, ödenekler nakit olmalıdır.
- 9- Bütçedeki harcırahlar ile ilgili hüküm Harcırah Yasasına uygun olmalı, önümüzdeki dönemde 1954 yılında çıkarılmış bulunan Harcırah Yasasını günün koşullarına uygun hale getirecek yasal düzenleme yapılmalı, harcırahlar tüm sendikasızsız kamu çalışanlarına eşit olarak ödenmelidir. Günün koşullarında barınma ve işe geçişininin karşılabilmesi için harcırahlar 750 ₺./gün olarak saptanmalıdır.
- 10- Bütçede gerekli aktarmalar yapılarak kamu kuruluşlarının çalışanlarının kamu **ulaşım** araçlarından ücretsiz yararlanmalarını sağlayacak düzenleme gerçekleştirilmelidir.

SONUÇ :

HAYAT PAHALILIĞININ YILDA % 100 DOLAYINDA OLDUĞU, ZAMLARI DEVALÜASYONLARIN YZLEDİĞİ ÜLKEMİZDE MEMURLARIN ÜCRETLEİNİN SON DERECE YETERSİZ OLDUĞU AÇIKTIR. TMMOB OLARAK, SORUNA MEVCUT KATSAYI DÜZENİ İÇİNDE ÇÖZÜM BULUNMAYACAĞINA VE ÇÖZÜM YOLUNUN TÜM SENDİKASIZ KAMU ÇALIŞANLARINA "TOPLU SOZLEŞMELİ-GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN" TAKINMASINDAN GEÇTİĞİNİ VURGULUYORUZ.

BİZLER MÜHENDİSLER, MİMARLAR VE ONLARIN ÖRGÜTÜ OLARAK BU HAKKI ELDE ETME MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRÜRKEN, BU AŞAMADA, MEVCUT KOŞULLARI DEĞERLENDİRİYOR VE ÇALIŞANLARIN ASGARİ GELİRİNİN AYDA NET 25.000.- ₺. OLMASI GEREĞİNİN ALININI ÇİZMEKTE YARAR GÖRÜYÖRÜZ. BU AÇIDAN DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE; YASALARDA YERALDIĞI HALDE UYGULANMAYAN VEYA YETERSİZ DÜZYDE UYGULANAN SOSYAL HAKLARIN ÖNERDİĞİMİZ BİÇİMDE UYGULANMASININ, MEMURLARA YETERLİ SAYIDA KADRONUN BÜTÇEDE YERALMASININ, ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNİN ASGARİ ÜCRET DÜZEYİNE ÇIKARILMASININ VE KATSAYININ TÜM BU UYGULAMALARLA BİRLİKTE ELE ALINARAK EN AZ MEMUR MAŞININ NET 25.000.- ₺. DÜZEYİNE GETİRECEK DÜZYDE SAPTANMASININ ZORUNLU OLDUĞUNU BELİRTİRİZ.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 304
Ankara : 8.2.1980

TMMOB TARAFINDAN 8.2.1980 GÜNÜ
BASINA YAPILAN AÇIKLAMADA, "TMMOB,
KARAYOLLARI ÇALIŞANLARININ VE ÖRGÜTLERİNİN
HAKLI MÜCADELESİNİ DESTEKLEMEKTEDİR." DENİLDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir.

Yeni MC'nin kamu kesiminde çalışan işçi, memur, mühendis-mimar, öğretmen ve teknik elemanlara yönelik baskı, kıyım ve sürgün uygulamaları gün be gün yoğunlaşmaktadır.

Çok sayıda işyerinde yüzlerce devrimci, demokrat, yurtsever işçi, memur, mühendis, teknik eleman bu dondurucu soğuklarda işten atılır, sürülürken, işyerlerine siyasal iktidarın yandaşları doldurulmakta, ilerici sendikaların yetkileri düşürülmeye çalışılmakta ve işyerleri faşistleştirilmek istenmektedir.

Bu tür baskı uygulamalarının ileri boyutlara vardığı bir işyeri de Karayolları Genel Müdürlüğü ve bağlı kuruluşlardır. Bu işyerlerinde :

- Kıyımlara ilk önce üst düzeydeki yöneticilerin görevden alınmasıyla bağlanmış, bu arada Karayolları Genel Müdür Yardımcısı ve İnşaat Mühendisleri Odası Eski Başkanı Arif Merdol görevden alınarak ilk önce müşavir yapılmış, daha sonra bir kez daha görevden alınarak Mercin'e uzman olarak atanmıştır.
- Genel Müdürlük görevine atanmış Orhan Gökberber, / yeteri kadar baskı ve kıyım yapmayacağı düşünülerek . Üç gün içinde görevden alınmış, yerine Ali Haydar Akın atanmıştır.
- Genel Müdürlükte çalışanları zor altında tutan "parmak izi" alma uygulamasına geçilmiş, ancak çalışanların haklı tepkisi üzerine bu uygulama şimdilik durdurulmuştur.
- Genel Müdürlük ve 4. Bölge Müdürlüğünde 30'un üzerinde işçi, memur ve teknik eleman özellikle faşistlerin yoğun olduğu bölgelere kadro ve derecelerine bakılmaksızın sürülmüştür. Bu uygulamalar, yoğun bir biçimde tüm bölgelerde de sürdürülmektedir.
- Baskı uygulamalarını ve yemek ücretlerine yapılan haksız zamları protesto etmek için Karayolları çalışanlarının sürdürdüğü yemek boykotu, baskılarla kırılmaya çalışılmaktadır.
- Son olarak, 5.2.1980 günü yeni işe alınan bir grup faşist, Karayolları Genel Müdürlüğü sitesinde bulunan DLH Genel Müdürlüğü çalışanlarına saldırmış, tüm Karayolları ve DLH çalışanlarının faşistlere karşı direnmesi sonucu faşistler kaçmak zorunda kalmış, olay yerine gelen bir kısım güvenlik kuvvetleri ise saldırıya uğrayanları gözaltına almıştır.

Tüm bu uygulamalar, emperyalizm ve egemen güçlerin, emekli halka Tarife'te, Antbirlik'te, Milli Eğitim Bakanlığında, Gümrük ve Tekel'de yönelttiği saldırının bir parçasıdır. Ancak, bu saldırılar, devrimci, demokrat ve yurtseverlerin mücadelesini durduramayacaktır.

Türkiye Mühendis, Mimarları ve Örgütleri TMMOB, Karayolları çalışanlarının ve örgütlerinin mücadelesini desteklemektedir.

Yayın ve sorumlu yönetmen : tmmob, cadde No: 471, Ankara / tel : 18 12 75

Sayı : 305
Ankara : 13.2.1980

TMMOB, DSI'DE SÖZLEŞMELİ OLARAK
MÜHENDİS - MİMAR VE TEKNİK
ELEMANLARA İLİŞKİN BASINA ŞU
AÇIKLAMAYI YAPTI.

TL'sinin değerinin sürekli olarak düşürüldüğü, hayat pahalılığının korkunç boyutlara ulaştığı yaşayabilmek için emekçilerin zorunlu gereksinimlerinden kıskıntı yaptığı günler yaşanmaktadır. Buna karşılık kamu kesiminde çalışan işçi, memur ve teknik elemanlar ücretlerinde gerçek bir artış sağlanmadığı gibi, ücretleri hayat pahalılığı karşısında erimekte, yaşam koşulları gün geçtikçe kötüleşmektedir.

DSİ'de çalışan 600'ü aşkın sözleşmeli teknik elemende aynı süreci yaşamakta aynı sorunları çözmek ve insanca yaşamak amacıyla çaba harcamaktadırlar.

Bilindiği gibi DSI'de sözleşmeli olarak çalışan 600'ü aşkın mühendis, mimar ve teknik elemanın mart ayı başında sözleşmesi sona ermektedir. Üç yılı aşkın bir süredir DSI Genel Müdürlüğü ve birimlerinde 657 sayılı Devlet Personel Yasası'nın 4. maddesinin (b) bendi uyarınca sözleşmeli olarak teknik eleman çalıştırılmaktadır. Bu maddeden ötürü işçi yada memur sayılmayan sözleşmeli personel bu nedenle sosyal güvenceden yoksun olup, sözleşmesi biten 600'ü aşkın mühendis ve mimarın DSI bünyesindeki durumları henüz aydınlığa kavuşmamıştır. DSI yetkililerinin bu konuda yaptıkları girişimlerin sonuçları hakkında, son mesajlarına olan sözleşmeli personel bilgi sahibi olmayıp gelececeklerini endişe ile baktıklarıdır.

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız bugünün ekonomik koşullarında, yaşamalarını sağlayarak sürdüren emekçi mühendis ve mimarlar bu sınırlı olanakların daha iyiye gidebilmesi için tüm çalışanlara grevli-toplu sözleşmeli sendikalar haklarının tanınmasının gerçekçi çözüm yolu olduğunun bilincindedirler. Bugün için sözleşmeli personelin çalışma koşullarının düzeltilmesi amacıyla önerilerimizi yineliyoruz.

1. Sözleşmeli personel, sosyal güvenceye sahip olmalıdır.
2. Kıdem tazminatı verilmelidir.
3. Diğer çalışan memur ve işçilere verildiği gibi sözleşmeli personelde sosyal yardımlar verilmelidir.
4. Sözleşme yapmak için konulan yıl sınırlaması kaldırılmalı, sözleşme yapmak hakkı bütün teknik personelle tanınmalıdır.
5. Sözleşme metnindeki çalışanlar aleyhine yer alan maddeler kaldırılmalıdır.
6. Sözleşme metninin tesbitinde, çalışanların da görüş ve önerileri alınmalıdır.

TMMOB, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonrada yukarıdaki istenilerin doğrultusunda Üyelerinin haklarını savunarak sorunlarının çözümü yolunda çaba harcayacak ve onların yanında yer alacaktır.

sahibi ve sorumlu yönetmen : tmmob adına teoman öztürk/konur sokak, 4/1, ankara/tel : 18 12 75

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Saya : 306
Tarih : 14.2.1980

TMMOB TARAFINDAN 14.2.1980 GÜNÜ BASILAN
YAPILAN AÇIKLAMADA, "KONYA'DA FAŞİSTLER
ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞÜ ve CAN GÜVENLİĞİNİ YOK-
ETMEYE YONELMİŞLERDİR" DENİLDİ.

14 Ekim Seçimlerinden sonra faşist saldırı ve terör Ülke çapında hızla artmıştır. "Anarşi, terör, bölücülük ve yıkıcılık sons erecektir" teraneteriyle emekçi halkımız üzerinde faşist baskı, terör ve işkencelere hız verilmiştir. Buna karşın daha önce yakalanan faşist piyonlar ise; aynı ideolojinin sahibi bir takım kamu görevlileri aracılığı ile hapislerden birer birer kaçırılmaktadır. Faşist güçler bir yandan etkinliklerini arttırmaya çalışırken bir yandan da yeni K. mareşlar yaratma çabasına içindedirler. Son günlerde faşistlerin bu tür girişimleri Kayseri ve Konya'da yoğunlaşmaktadır.

Konya'da CHP eğirlikli iktidar döneminde de etkin olan faşistler saldırılarla ve terör ortamı yaratarak kenti kendi denetimleri altına alarak Konya'yı Yozgat'a çevirmeyi amaçlamaktadırlar.

Konya Devlet Müh.ve Mimarlık Akademisi ile Selçuk Üniversitesi ise baskı ve saldırılarla karşı karşıya gelen kurumların başında gelmekte-
dirler. Bu kurumlarda bir kısım güvenlik görevlileri ve faşistlerin işbirliği ile ilerici-devrimci öğrencilerin, Öğretim Üyelerinin can güvenliği ortadan kaldırılmıştır. Derelerine devam etmek isteyen öğrenciler sürekli olarak faşistlerin saldırılarına uğramakta, saldırılarına dokunulmaksızın saldırıya uğruyanlar gözaltına alınmakta işkence edilmektedir. Can güvenliği ortadan kaldırılan öğrenciler öğrenimlere devam edememe durumuyla karşı karşıyadırlar. Bunun yanısıra Öğretim Üyelerinin evleri kuşunlanmakta, otobilleri bombalanmaktadır. En son olarak Konya D.MMA Mimarlık Bölümü Başkan Yardımcısı ve TMMOB Üyesi Faruk Atalay 15 ocak günü saldırıya uğrayarak ağır bir biçimde yaralanmıştır. Akademi yönetiminin eğitimin sürdürülmesi can güvenliğinin sağlanması yönünde yetkililere yaptığı başvurular ise bugüne kadar dikkate alınmamıştır.

"Okullar herkesin rahatlıkla okuyabileceği yerler durumuna getirilecektir" diyen iktidar sözcüleri K.D.M.M.^A ve Selçuk Üniversitesinde öğrenim özgürlüğünü ve can güvenliğini sağlamak sorundadır. TMMOB ileride Üyesi olacak öğrencilerin yanında olduğunu bu konuda kendisine düşen görevi yerine getireceğini kamuoyuna duyurur.

Sayı : 307
Ankara : 26.2.1980

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK
26.2.1980 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA, TMMOB BİNASININ
GEREKSESİZ ARANMASINI KINADI.

Açıklama metni aynen şöyledir.

26.2.1980 sabahı TMMOB Binasının bulunduğu Kenur Sokakta, TMMOB'nin karşısındaki kahveye bir grup taşlı- sopalı-silahlı saldırıda bulunmuşlardır.

Güvenlik kuvvetleri ise saldırganları yakalamak yerine TMMOB Binasına arama yoluna seçmiş ve binada bulunan bir bekçi olmak üzere iki görevliyi gözaltına almıştır.

Bu olay TMMOB ve Odalarına yönelik baskıların ne ilkidir, ne de sonudur. Daha öncede bir kaç kez hiç bir gerekçe gösterilmeden, 100.000'e yakın Türkiye mühendis ve mimarının örgütü TMMOB aranmış ancak hiç bir zaman suç unsuruna rastlanmamıştır. Buna rağmen, bu tür baskıların sürdürülmesi dikkat çekicidir.

Bekçi halka ve onun demokratik örgütlerine yönelen baskılarla bir yere varılamıyacağı aşiktir. Türkiye mühendis ve mimarları bu tür baskılarla yıldıramaz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 309
Ankara : 27 .2.1980

TMMOB TARAFINDAN 26.2.1980 GÜNÜ
BASINA YAPILAN AÇIKLAMADA, "YSE
5. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDE UYGULANAN
BASKILAR, ÇALIŞANLARIN MÜCADELESİNİ
DURDURMAYACAKTIR" DENİLDİ.

Açıklama metni şöyledir.

Yeni MC'nin işyerlerini faşistleştirme politikasının yoğunlaş-
tığı bir kurum da YSE Genel Müdürlüğüdür. YSE'de görevli çok sayıda
TMMOB Üyesi yönetici görevden alınmıştır. Köyleri ve Kooperatifler
Bakanı, YSE'de yetkili sendika YSE-İŞ'ken, yetkisiz KÖY-YSE-İŞ ile
toplu sözleşme imzalamış, YSE-İŞ Üyesi bir çok ilerici, devrimci işçi
işten atılmış, yerlerine faşist militanlar doldurulmuştur.

YSE bünyesinde baskıların yoğunlaştığı bir işyeri de Ankara
YSE 5. Bölge Müdürlüğüdür. 5. Bölge Müdürlüğünde 100 mevsimlik işçi,
5. Bölge Müdürlüğüne bağlı Ankara YSE İl Müdürlüğünde 800'den fazla
mevsimlik, daha sonra 99 kadrolu işçi işten çıkarılmıştır. Çok sayıda
devrimci, demokrat, yurtsever kadrolu işçi de faşistlerin yoğun faaliyet
bulunduğu illere sürülmüştür.

Son olarak YSE 5. Bölge Müdürlüğündeki TMMOB İşyeri Temsilciler-
inin tümü Yozgat vb. illere sürülmüştür. Sürgün ve kıyımların yanı sıra,
faşistler YSE çalışanlarına fiili saldırılar düzenlemektedir. Çorum
YSE eski İl Müdürü 22.1.1980 günü yöneticilerin kışkırtması sonucu
faşistlerin saldırısına uğramıştır.

YSE'de çalışanların ekonomik haklarına yönelik saldırılar da
sürmektedir. Çalışanların giyim yardımı bdenekleri, birikmiş harcı-
rahları bdenemekte, göreve yeni başlayan mühendislerin yeni bdeneleri
verilmemektedir.

YSE çalışanları, ekonomik ve demokratik haklarına yönelik sal-
dırılar karşısında, mücadelelerini güçlendirerek sürdüreceklidir. i

TMMOB, YSE'de çalışan üyelerinin haklı mücadelesini destekle-
mekte kararlıdır.

Sayı : 309
Ankara : 29.2.1980

TMMOB'DEKİ 1980 YILI BÜTÇE GÖRÜŞMELERİNDE BAKANLIK BÜTÇESİ GÖRÜŞMESİ SİRASINDA ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ESAT KIRATLIOĞLU'NUN "MADENLERİ ÖZEL SEKTÖRE BIRAKACAGIZ" DİYE AÇIKLAMADA BULUNMASI ÜZERİNE, TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK BASINA AŞAĞIDAKİ AÇIKLAMAYI YAPMIŞTIR.

Açıklama metni şöyledir :

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kiretlioğlu Mecliste Bakanlığının 1980 Bütçesi Üzerinde konuşurken "Madenlerin Devlet Eliyle İletilmesine İlişkin Yasanın Değiştirilmesi için seçenekler arıyoruz. Bu imkanı bulduğumuz zaman madenleri özel sektöre bırakacağızımızdan hiçkimsenin şüphesi olmasın" demiştir.

Böyle bir uygulamanın kimin yararına olacağını belirtmeden önce Anayasa'nın 130. maddesini hatırlatmakta yarar görüyoruz. Anayasa'nın 130. maddesi şöyle diyor : "Tabii servetler ve kaynakları Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Arama ve işletmenin Devletin özel teşebbüsü ile birleşmesi suretiyle veya doğrudan doğruya özel teşebbüs eliyle yapılması kanunun özel iznine tabidir." Bu açık hükme karşılık, 1954 yılında emperyalist tekellerin uzmanlarına hazırlattırılan yasalarla doğal kaynaklarımızı talan edilmektedir. 1954 yılında çıkarılan 6309 sayılı Maden Yasası; madenlerin özel mülkiyet konusu yapılmasına hatta spekülatif amaçlar için kullanılmasına izin verdiği gibi, madenlerimizi özel sektör aracılığı ile yerli ve yabancı tekellere peşkeş çekmektedir. Özel sektörün amacı düzenli üretimden çok aşırı kar sağlamaktır. Özel sektör aynı zamanda ülkemizin yeraltı zenginlik kaynaklarını halkımız yararına değerlendirme yapı ve gücüne sahip değildir.

1954 yılından sonra ilk kez Madenlerimize ilişkin olarak çıkarılan 2172 sayılı "Devletçe İletilecek Madenler Hakkındaki Kanun" dar anlamda da olsa kısmi ve gözeleli yararlar sağlamaktaydı. Ancak bu yasa da mevcut sistem içerisinde emperyalist tekellere yararlar sağlamaktaydı. Tüm bu olumsuzluklarına karşın emekçi halkımıza kısmi ve gözeleli yararlar sağlayan doğal kaynaklarımız üzerindeki talan ve vurgunu kısmi ve gözeleli olarak engelleyen 2172 sayılı yasanın; yerli ve yabancı tekeller lehine değiştirilmesine ve emekçi halkımızın yarattığı maddi olanaklarla devredilen, aslında emekçi halkımızın malı olan madenlerimizin yeniden maden patronlarına devredilmesine HAYIR diyoruz. Bugüne değin halkımız çıkarlarını savunan emekçi mühendis ve mimarlar ve onların örgütü olan TMMOB olarak bir kez daha "EMEKÇİ HALKIMIZA AIT OLAN DOĞAL KAYNAKLARIMIZ, BİR AVUÇ BİĞEMEN AZINLIĞA DEVREDİLEMEZ" diyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 310

Terih : 4.3.1980

DSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDE SÖZLEŞMELİ OLARAK
ÇALIŞAN MÜHENDİS ve MİMARLARIN SÖZLEŞME-
LERİNİN FESHEDİLMESİ ÜZERİNE TMMOB BAŞKANI
TROMAN ÖZTÜRK BASINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPMIŞ-
TIR.

Açıklama metni şynen şöyledir.

Hayat pahalılığının korkunç boyutlara ulaştığı,yaşayabilmek için emek-
çilerin zorunlu gereksinimlerinden kıyıntı yaptığı günler yaşanmakta-
dır.

Dün Tarıf'te,Antbirlik'te,Tekel'de binlerce işçi kıyım üretilip sac-
leri kınılamak istenirken;bugünde baskı ve kıyım politikası kamu kesbi-
mini de artarak etkilenmekte,çalışanlar karda kışta sürdürmekte cileleri
parçalanmakta faşist baskı ve saldırılar ile istifa etmeye zorlanmak-
tedir.

Bugün bütün bunların bir kısmı da DSİ de çalışan sözleşmeli teknik per-
sonelle uygulanmaktadır.İçlerinde TMMOB Yöneticisi ve işyeri temsilcile-
rinin de bulunduğu 200'ü aşkın ilerici demokrat,yurtsever mühendis ve
mimarın bir kısmının işine son verilmiş bir çoğu da faşist terörün yoğun
olduğu illere sürdürülmektedir.

Bir yandan enerji sıkıntısının had safhaya ulaşması,sevcut su kaynak-
larının 1/10'undan yararlanılabılır olması aylık 2,5 milyon TL'ye yakın
ücret ödenerek yabancı mühendislerin çalıştırılması,diger yanda büyük
projelerde çalışan uzman mühendislerin işlerine son verilmesi,yöneti-
cilerin ülke sorunlarına nasıl yaklaştıklarının açık bir göstergesidir.

DSİ yöneticileri bir yanda bu kıyımlarını sürdürürken diğer yanda faşist
baskıları arttırarak hemen her kote polis yerleştirerek çalışanlar Üze-
rindeki baskılarını, ^{sürdürmektedir.} diğer çalışanların polisle birlikte çalışmaya zor-
lanması ve yeni sürgün yerleri yaratmak için Tunceli Şubasının kapatı-
lip yerine Yozgat'ta şube açılmaya çalışılması ve gerekse bilgi birli-
kimi olan yüzlerce elemanın çalışamaz duruma getirilmesi,çalışan orta-
manı yaratacağına söyleyen uygulamaların gerekçete ne olduğunun bir
göstergesidir.

Hükümetin kurulmasıyla hızla yaratılan bu tabloyu emekçi halkımız ilgilii-
le izlemektedir.Yillardır halkımızın çıkarlarını savunan,bilgi ve be-
cerilerini emekçi halkın yararına sunmaya çalışan emekçi mühendis ve
mimarlar ve onların örgütü olan TMMOB olarak;bugüne kadar olduğu gibi
bundan sonra da Üyelerimizin haklarını savunarak,sorunların çözümü
yolunda çaba harcıyışımızdan ve onların yanında yer alacağımızdan kin-
senin kuşkusu olmamıştır.

sahibi ve sorumlu yönetmen : tmmob adına toman öztürk/konur sokak, 4/1, ankara/tel : 18 12 75

11 Mart 1988 311

TMMOB 12 MART'IN YILDÖNÜMÜNDE BA-
SINA ŞU AÇIKLAMAYI YAPTI.

Açıklama metni şynen şöyledir:

Egemen sınıflar bundan 9 yıl önce 12 Mart Muhtırası diye bilinen bir darbe düzenliyerek; emekçi halkın yükselen muhalefetini bastırmeda, emperyalizm ve yerli ortağı tekelci sermayenin sömürü ve zulüm düzenini sürdürmede çaresizliğe düşen mevcut yönetimi uzaklaştırmışlar, "belyozcu" yönetimler aracılığı ile emekçi halkımızı koyu bir baskı ve zulüm altında inletmişlerdir.

12 Mart ilericiilerin devrimcilerin hapisanelere doldurulduğu, özgür-
lüklerin kaldırıldığı, grevlerin yasaklandığı, cinayet ve katliamların yoğun-
laştığı bir dönem olmuştur. Ancak emekçi halkımız, o dönemin koşulları çer-
cevesinde 12 Mart faşizmine karşı gereken direnişgi göstermiştir.

İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız bugünde ağır baskı ve saldırılarla
karşı kareliyedir.

Baskı yasalarının çıkartılması, Demokratik Kitle Örgütlerinin kapa-
tılması ve yöneticilerinin gözaltına alınması, devalüasyon ve zamlarla sömür-
rünün korkunç boyutlara ulaşması, kitle iletişim araçları ile beyinlerin yı-
kanması, 12 Mart döneminde yaşanan sıkıntılarının daha da ağır bir biçimde ya-
şanmasını getirmektedir.

Bugün ağır bir biçimde yaşanan bu saldırı, baskı, sürgün, kıyım iş-
sizlik ve pahalılıktan mühendis ve mimarlar da paylarını almekte, giderek daha
büyük sıkıntılarını yaşamaktadırlar.

Ancak tüm baskı ve saldırılara karşı işçi sınıfı ve emekçi halkımızı
mücadelesinin hayatın her alanında gelişip, güçlenmekte ve yükselmekte oldu-
ğu da gözlenmektedir.

Çalışmaların hayat pahalılığına, zamlara, faşist baskı, sürgün ve kı-
yımlara karşı birlikteliğininin 12 Mart ve benzeri uygulamaları boga çıkarttır-
ğına inanıyoruz.

Mühendis ve Mimarlar ve onların Örgütü TMMOB bu anlayışla kendisine
düşen görev sorumluluk bilinciyle yerine getirmeye çaba harcayacaktır; kamu
oyuna duyururuz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 112
Ankara : 13.3.1980

TMMOB VE MİMARLAR ODASI 13.3.1980
GÜNÜ BASINA YAPTIKLARI AÇIKLAMADA
"12.3.1980 GECESİ BİR KISIM GÜVEN-
LİK KUVVETLERİNİN TMMOB'YE YAPTIĞI
BASKINI" ELEŞTİRDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir :

Türkiye'de tüm demokratik örgütlere ve bir süredir TMMOB ve Odela-
rının üyelerine, yöneticilerine ağır baskılar yöneltilmekte,
bineleri sık sık aranmaktadır. 12 Mart gecesi saat 21.00'de TMMOB
binasına gelen bir kısım güvenlik kuvvetleri, 5. katta bulunan
Mimarlar Odası, kütüphane ve yayın bölümünde yoğun bir aramaya
girmişlerdir. Arama gerekçesiyle kütüphane alt-Ust edilmiş,
kapalı bulunan dolaplar kırılmıştır.

Binada bulunan TMMOB üyeleri saatlerce mahsur tutulmuştur. O sırada
kütüphanede bulunan ve Mimarlık Haberler Gazetesi'nin 107. sayısını
postalama işlemlerinde çalışan öğrencilerin tümü gözaltına alınmış-
lardır.

Arama suri göstermeyen, Oda ve TMMOB yöneticilerine arama tutanağı
vermeyen güvenlik kuvvetleri, yazılı bir emir göstermeksizin TMMOB'nin
ve çok sayıda Oda'nın bulunduğu binayı kapatmaya yönelmişlerdir.

Kamunun ve Ülkenin çıkarları için gerekli çalışmalar yapma, mühendis-
likle ilgili bilimsel çalışmalarını sürdürme v.b. görevlerle 6235 sayılı
yasa ile görevlendirilmiş, kamu kurumu niteliğindeki anayasal bir
meslek kuruluşu olan TMMOB'ye yönelen baskılar, TMMOB'nin yasal
görevlerini yerine getirmesini önleyici niteliktedir. Nitekim,
Mimarlık alanında çalışan binlerce uzman ve öğrencinin temel
başvuru kaynağı olan ve Türkiye'de bu nitelikteki tek kütüphanenin
kapatılması, bu anlayışın ürünüdür.

Türkiye Mühendis ve Mimarlarının anayasal kamu kurumu niteliğindeki
meslek kuruluşu TMMOB ve Mimarlar Odası'na yönelik bu baskıyı Ülke
ve kamu yararına uygun bulmadığımızı kamuoyuna duyururuz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 313
Ankara : 20.3.1980

8 MART 1980 TARİHİNDE ANKARA'DA TOPLANAN TMMOB DANIŞMA KURULUNDA BELİRLenen GÖRÜŞLER BASILMA AÇIKLANDI. AÇIKLAMA METNİNDE, "VERİLEN VE VERİLECEK MÜCADELELERLE, BELİRECEK MUTLAKA AYDINLIK OLACAKTIR" DEKİLDİ.

Açıklama metni aynen şöyledir :

"TMMOB ve bağlı 18 uzmanlık Odası'nın Yönetim Kurulları, İl Koordinasyon Kurulları ve Ülkenin dört bir yanındaki Üretim birimlerinden gelen TMMOB Yerli Temsilcilerinin katılımı ile oluşan "TMMOB Danışma Kurulu" 8 Mart 1980 günü Ankara'da toplanmıştır. Bu toplantıda yaşanan gelişmeler; Ülke-
miz, emekçi halkımız ve onun ayrılması bir parçası olan mühendis-mimarlar
sınıfından değerlendirilmiş, aşağıda belirlenen görüşlerin temuciyuna açık-
lanmasına karar verilmiştir.

14 İkkin seçimlerinin ertesi, emperyalizm ve yerli ortaklarının istemleri doğrultusunda bir hükümet programı oluşturuldu.

Bu program çerçevesince;

- Önce Devlet Planlama Teşkilatının beşinci yıllarca Tekelci sermayenin örgütlerinde yöneticilik yapmış olan (MİSS başkanlığı gibi) Çarçut Özel getirildi.
- TBMM tarafından kabul edilen 4.B.Y.K.P.'de egemen sınıfların istemleri doğrultusunda değişiklikler yapılmasına yönelindi.
- Yabancı sermayenin yatırımlarını kolaylaştırıcı kararlar alınırken, ağır sanayi yatırımlarının bir bölümü programdan çıkarıldı, diğer bölümü ise özel sektöre bırakıldı.
- Madenlerin devletleştirilmesine ilişkin yasanın yürürlükten kaldırılması için yetkililer yöntem aradıklarını söylerken, KİT'lerin özel sektöre devrini öngören bir plan yürürlüğe konuldu.
- Emperyalist kuruluşların (İKP, vb.) devletlerine boyun eğilerek TL.'nin değeri düşürülürken, fiyatlar serbest bırakıldı.
- Bütün bu uygulamalarla, emperyalist-kapitalist sisteme olan bağlılık pekiştirilirken emperyalizm ve yerli ortaklarının sürdürüldü daha da yoğunlaştırıldı.

Ekonomik alanda izlenen bu politikanın yanısıra, artan hayât pahalılığı ve sürdürülebilirliği yoğunlaştırılması sonucu giderek daha da yükselen emekçi halkımızın sesini kısıtlayarak, tüm bu uygulamalara karşı çıkan işçileri, köylüleri, memurları kısacası emeğiyle geçimin herkesi susturabilmek için;

- Zoraki yasa tasarıları gündeme getirilerek çıkartıldı,
- Demokratik kitle örgütleri kapatıldı, yasa dışı yöntemlerle arandı, yöneticileri gözaltına alındı, tutuklandı,
- Grevler ertelendi, lokavtlar ilan edildi, Sendikalar basıldı, işçiler gözaltına alındı, Tarıf'te, Antbirlik'te ve Çukobirlik'te binlerce işçi kıyıldı insanlık dışı uygulamalarla karşı karşıya bırakıldı,
- Kamu kesimi çalışanlarının binlerce kişi kırıldı, sürüldü,
- Kıyılan işçilerin, memurların yerlerine faşist militanlar yerleştirildi.

Bütün bunların yanı sıra kitle iletimin araçları ile yoğun bir ideolojik saldırıya girişilerek gerçekler gizlenmeye septirilmeye çalışıldı. Alınan ekonomik kararların "ekonominin bir gereği" olduğu başka çözüm yolunun bulunmadığı söylenir. Emekçi halka karşı yapılan anti-demokratik baskı ve saldırılar yasal gösterilmeye çalışılırken, diğer yandan TRT ekranları ve boyalı basın sayfaları aracılığıyla kitlelerin beyinleri yıkılmaya çalışılmaktadır.

Tekelci sermayenin sözcülerinin açıklamaları TRT ekranlarını seetlerce iğgal ederken çalışanların ve onların örgütlerine yoğun bir biçimde sansür uygulanmaktadır. Kamu kesimi çalışanlarına ise nerede ve neden hazırlandığı belli olmayan ancak amacı bizzat belli olan "Psikolojik Savunma ve Kamu Kuruluşları" adlı bir bildiri okutulmaktadır.

Her gün yapılan basın toplantılarında bir yandan halktan fedakarlıkta bulunması istenirken, diğer yandan emekçi halkın sorunlarına sahip çıkmalara "kan kusturulacağı" söylenmektedir.

Bütün bu yağanları septyayan ve değerlendirmeleri yapan Danışma Kurulu'muz kendi alanımızda septyadığı şu olguları da açıklamayı görev saymaktadır :

- 1- Yıllardır Ülkesinin ve emekçi halkının çıkarları uğruna bir mücadeleci her şeyin üstünde tutan devrimci-demokrat-yurtsever mühendis ve mimarlar faşist saldırılara ve baskılara uğramakta; sözleşmeleri yenilenmeyecek işlerine son verilmekte; evli olanlardan biri herhangi bir kente diğeri bir kente atanmakta; bir çok TMMOB yöneticisi ve üyesi nedense (!) Yozgat, Elazığ ve Erzurum'a sürülmekte; sürgünlerin ücretleri düylene bırakılarak iki-üç ay maaş alamamaları sağlanmakta, yeni yeni KC'nin emekçi halktan yana olan çalışanları "tasfiye planı" uygulanmaya çalışılmaktadır.
- 2- TMMOB Örgütlülüğünün önemli bir parçasını oluşturan işyeri temsilciliği komitesi üyeleri ve TMMOB yöneticileri işlerinden atılmakta ve sürülmekte yerlerine atanan faşist militanlara boyun eğdirilmek istenmektedirler.
- 3- 6-7 bin lira maaşla çalışmak zorunda bırakılan mühendis ve mimarlar son devalüasyon ve enflasyon ile insanlar için en temel hak ve özgürlük olan "yaşam hakkından" mahrum edilmektedirler.

Bu durumu açık örnekleri ile gören, septyayan ve değerlendiren Danışma Kurulumuz; emekçi halkın bir parçası olan, sorunları, çözüm yolları ve kurtuluşu onunla bir olan 100 bini aşkın mühendis ve mimar adına şu kısa görüşü kamuoyuna ve emekçi halkına duyurmayı, görev saymaktadır :

- Türkiye emekçi halkının ayrılmaz bir parçası olan mühendis ve mimarlar ve onların tek yasal ve yetkili örgütü TMMOB kitlesi ve yöneticileri ile bir arada Ülkeyi karanlığa götüren bu gidice karşı direcektir. Faşist saldırı ve baskılara karşı yılmadan ve bunalsmadan direnecek ve bunu uygulayanlardan kendi alanında hesap soracaktır.
- Bu yolda diğeri çalışanlar ve örgütleri ile fiili birlikteliği sağlama yolunda çaba harcayacak, bu gidice dur deme yolunda görevlerini ciddi- yetle yerine getirecektir.
- Yasal hakları koruma, ekonomik-demokratik hakları koruma ve geliştirme ve yeni haklar elde etme yolunda her türlü çabaya gösterecektir.
- Ortak Hukuk bürosu, Yayın, Sosyal Güvenlik Fonları ile; gerek ekonomik-demokratik hakları, gerek özlük hakları ve gerekse bilimsel-teknik alanlardaki toplantı, kongre, konferans, yayın, miting ve yürüyüşleri ile öncelikle kendi kitlesinin, genel olarak tüm çalışanların haklarının korunması ve geliştirilmesi yönünde çalışacaktır.
- Türkiye emekçilerinin bir parçası olan mühendis-mimarların temsilcisi Danışma Kurulumuz verilen ve verilecek mücadelelerle geleceğin mutlak aydınlık olacağına ve bu yoldaki görevlerimizin eksiksiz olarak yerine getirileceğine ve bundan hiç kimsenin kuşkusu olmaması gerektiğine inanmaktadır.

Emekçi halkımıza ve devrimci-demokrat-yurtsever mühendis ve mimarlara duyururuz."

TMMOB XXIV. DÖNEM II. DANIŞMA KURULU

Sayı : 314
Ankers : 2.4.1980

SEYDİŞEHİR ALÜMİNYUM TESİSLERİNE
İLİŞKİN OLARAK TMMOB TARAFINDAN
HAZIRLANAN "SEYDİŞEHİR DOSYASI"
BASINA DAĞITILDI.

YAPILAN BİR AÇIKLAMA İLE SEYDİŞEHİR'
DEKİ SON GELİŞMELER KONUSUNDAKİ
TMMOB GÖRÜMLERİ DE AÇIKLANDI.

Hayat pahallılığının korkunç boyutlara ulaştığı, yaşayabilmek için emekçilerin sorunlu gereksinimlerinden kasıtlı yaptıkları gıdalar yaşamaktadır.

Dün Tarife'te, Antbirlik'te, Tekel'de binlerce işçi kıyım uğratılıp sesleri kısılmak istenirken, bugünde baskı ve kıyımalar artarak sürmekte, çalışanlar süzülmemekte, silicileri perçellenmekte, faşist baskı ve saldırılar ile istifa etmeye zorlanmaktadır.

Bugün bütün bunların bir parçası da Seydişehir'de İtibank Alüminyum Tesisleri'nde uygulanmaktadır. Çeşitlikleri birimlerde uzmanlaşmış on keder devrimci, demokret, yurtsever mühendis, İtibank'a bağlı başka kuruluşlara atanmıştır. Daha yirmiye yakın mühendisin tayininin çıkacağı, bu tayinleri iktidar partisinin ve MHP'nin ilçe örgütlerinin düzenlendiği söylenmektedir. Tesislerdeki bu uygulamalara ilçedeki diğer gelişmelerde oklanınca yaratılmak istenen tablo ortaya çıkmaktadır.

Seydişehir olayı, Türkiye'deki sosyo-ekonomik yapının bir yansımasıdır. Bir yanda ucuz ve kesintisiz elektrik enerjisi sağlanamayan çalis altyapısı ile Türkiye kapitalizminin bunaldıktan çıkacağı görünüşü. Bir yanda maliyetinin altında fiyatlarla satılan alüminyum nedeni ile milyonlarca lira zarar eden bir KİT, bir yanda boş bekleyen haddhaneler. Ve bu ekonominin yığılı üzerinde yükselen Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nde sürüp giden faşist saldırılar.

Bugün ilçede; orta dereceli okullara yapılan faşist saldırılar ve genel olarak estirilerek istenen faşist terör, eski MC döneminde düzenlenen tertip ve saldırıların yansımasıdır. Seydişehir İtibank Alüminyum Tesisleri'ne geçmiş MC'ler döneminde yerleştirilen faşist kadrolar her fırsatta ilerici, devrimci güçlere saldırmaktan geri kalmamışlardır. 28 Mayıs 1979'da tüm ilerici güçlere yönelik katliam yaratılmak istenmiştir. Faşistlerin bu saldırısında yüzlerce kişi yaralanmış, birçok ev ve işyeri tahrip edilmiştir. O günlerde olaylar basın organlarında çarpıtılarak "kerahet iki gurubun çatışması" olarak verilmiştir. Olayları ilayın günlerinde, toplu katliam olayını düzenleyen ve uygulayan birçok saldırganın yakalanıp tutuklanması, saldırının ardındaki güçlerin tüm

./..

çiplaklığı ile ortaya çıkması üzerine, bu kezde faşist demagoji ile kamuoyu yanıltılmaya, ilerici güçler yani soldarlar için hedef gösterilmeye çalışılmıştır. Çünkü 10 Aralık 1979'da Seydişehir yinc kane boyunna, işçilerden oluşan bir topluluğun üzerine otomatik silahla atça açılmış, dördü ağır, birçok ilerici devrimci yaralanmıştır. Bu soldarların düzenleyicilerinin bugünde aynı tertiplerin içinde olduklarını yansıyan olaylar kanıtlamaktadır.

28 Mayıs 1979 tarihindeki saldırı ile ilgili olarak aralarında MHP ilçe yönetim kurulu Üyesi Ramazan Kırdan ile Türk-Metal Sendikası Şube Başkanı Fevzi Atalay ve Şube Sekreteri Halil Manisalıgil'in bulunduğu 294 sanık Türk Ceza Yasaının 149. maddesinden yargılanmaktadır.

Bugün ilgili ve yetkili kişiler "Üretimin arttırılacağını, çalışma barışının sağlanacağını" söylerken; devrimci demokrat yurtsever işçilere ve teknik elemanlara yönelik baskı, kıyım ve saldırılar sonucunda işçiler Seydişehir i terketsenkte Tesislerde yetişmiş teknik elemanlar da Etibank'a bağlı başka kuruluşlara atanmaktadır. Bu uygulamalardan sonra Tesislerde değil Üretimi arttırmak, bugünkü düzeyinde tutmak olansızdır. Hala bugünlerde Tesislerin genişletilmesi için yapılan anlaşmadan sonra kendi alanlarında uzmanlaşan teknik elemanlara daha fazla gerçeğin duyulacağı aşiktir. Bu zihniyetle Üretimin nasıl arttırılacağını, çalışma barışının nasıl sağlanacağını ilgili ve yetkililere sormak gerekir.

Seydişehir'deki, Üretim durumu ve çalışanlara yönelik baskı, kıyım ve saldırıları içeren "Seydişehir Dosyası" adlı rapor kamuoyuna açıklanmak üzere illekte sunulmaktadır. Ancak baskı, kıyım ve saldırılar, Seydişehir emekçilerinin haklı mücadelesini durduramayacaktır.

Yıllardır halkımızın çıkarlarını savunan, bilgi ve becerilerini emekçi halkın ve Ülkenin yararına sunmaya çalışan emekçi mühendis ve mimarlar ve onların örgütü olan TMMOB olarak; bugüne kadar olduğu gibi bundan sonrada Üyelerimizin haklarını savunarak, sorunlarının çözümünde çaba harcayacağımızdan ve onların yanında yer alacağımızdan kimsenin kuşkusu olmasalıdır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

Adres : Konur Sokak 4 — Yenışehir - Ankara
Tel : 18 12 75

Sayı : 315

ANKARA, 25.4.1980....

Konu :

**TİMOB, 25.4.1980 GÜNÜ BASINA YAPTIĞI
AÇIKLAMADA- 24.4.1980 GECEİ BİR
KISIM GÜVENLİK KUVVETLERİNİN TİMOB'ZE
VE ODALARA YAPTIKLARI BASKINI İLÂN
ETMİŞTİR.**

Açıklama metni aynen şöyledir.

TİMOB'ye yönelik baskılar her geçen gün ağırlaşmaktadır. Örgüt binalarımız sık sık aranmakta, Oda yöneticilerimiz gereğince gözaltına alınmaktadır. 26 Şubat 1980, 12 Mart 1980 günü yapılan aramalardan sonra, son olarak 24.4.1980 günü Birliğimize bağlı Odalar yine aranmıştır. Herbi piyosoda serbestçe satılan yayınlar suç unsuru addedilerek Kırgın Mühendisleri Odası Genel Sekreteri gözaltına alınmıştır.

Yine birer meslek kuruluşu olan geçitli sermaye örgütlerimiz her türlü gelişmelerine serbestçe yürütmekte, güvenlik kuvvetlerinin herhangi bir müdahalesine maruz kalmamaktadır. Öte yanda, her tarafa TİMOB'nin aranması, yöneticilerin gözaltına alınması, binalarda bulunanların saatler boyu mahsur tutulması, bir alışkanlık haline getirilmiştir.

Anayasal kamu kurumu niteliğindeki bir meslek kuruluşu olan, Ülke ve üye çıkarlarına koruma ve geliştirmeyi temel görev sayan Birliğimiz ve bağlı Odalara yönelik, bu baskılar Ülke ve kamu yararına aykırıdır.

Onbinlerce mühendis ve mimarın yetkili örgütü olarak, bu tür baskıların son bulması gereğini bir kez daha vurguluyoruz.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 317
Tarih: 9.5.1980

DEV-MADEN SEN VE TMMOB MTA TEKNOLOJİ DAİRESİNDEKİ SON GELİŞİMLERE İLİŞKİN OLARAK 9.5. 1980 TARİHİNDE AŞAĞIDAKİ BASIN AÇIKLAMASINI YAPMIŞLARDIR.

MTA Enstitüsü çalışanları tüm emekçilerin sorunlarını paylaşmanın yanısıra işyeri yönetiminin çalışanlara karşı tutumu nedeniyle hergün yeni sorunlarla karşı karşıya geliyorlar. Teknoloji Dairesi de tüm bunların ötesinde kendini elemanlarına kabul ettirememiş daire yönetiminin hırçın tavrıyla daha bir çalkalanmaktadır.

Şimdiye dek daire çalışanlarının yönetimin oluşması konusundaki her girişimin önüne engel olarak dikilen bugünkü yönetici kadro, daire çalışanlarının istemlerinin dışında ve hatta karşı istemlerine rağmen iş başına getirilmiştir. Bu yönetici kadronun Teknoloji Dairesi'ni çalıştırmaktan aciz olduğu, daire çalışanlarının sorunlarından haberdar olmadığı, daire içinde ahengin sağlanması ve düzenli bir çalışma ortamının oluşturulması gibi bir tasası bulunmadığı, bu nedenle de elemanlar tarafından destek görmeyeceği tekrar tekrar yinelenmişti. Witekim çalışanların özlük, ekonomik-demokratik haklarının savunuculuğunu yapmayan daire yönetimi, bu hırçınlıkla kendilerine karşı güçlenen güvensizlik ve hoşnutsuzluğu baskı ile kontrol altına alma yolunu tutmuşlardır. Teknoloji Dairesi yönetimi son olarak da çalışanları daha bir baskı altında tutabilmek, megruluğunu kabul ettiremediği ve kontrolü altına almayı başaramadığı elemanları "disipline ederek" etkisizleştirmek amacıyla, imza uygulamasını başlatmak istedi. MTA Enstitüsü'nün hiçbir biriminde uygulanmayan ve şehir ile işyeri arasındaki servis sorunu çözülmemişken, mesaiye gidip geliş kontrol altına almak ancak bundan belli sonuçlar çıkarma arzusunun ürünü olabilir. Halen geçerli toplu iş sözleşmesinin açık hükmüne karşın işçilerin ulaşımı sağlanmazken, şehirden MTA'ya ulaşmak saatleri alırken, çalışanların iradeleri dışında olabilecek gecikmeleri bahane ederek yeni baskılar geliştirmek daire çalışanlarının kabul edebilecekleri bir yöntem değildir.

İmza atmazarak, daire yönetiminin son girişimini benimsemeyen daire çalışanlarını asaletin omnylanması, yövmiye, yan ödeme, fazla mesainin kesilmesi gibi tehditlerle imza atmaya zorlamak mutlak boğaz çıkacak, yöneticiler kendi anlayış ve davranışlarıyla baş başa kalacaktır.

Teknoloji Dairesi çalışanlarının örgütleri olarak tüm gelişmeleri yakından izlerken, Üyelerimizin imza uygulamasının kabul etmemelerini haklı buluyor ve sonuna kadar destekleyeceğimizi MTA çalışanlarına duyuruyoruz. Ayrıca meslek odalarının birer Üyesi durumundaki daire yöneticilerinin de meslek onur ve haysiyetini zedeleyici bu tavırlarını terketsmeye çağırıyor yöneticilerin, Üyelerimiz Üzerine uygulanmak istenen baskılara son verilmesinin doğuracağı sonuçlara katlanmaktan kurtulamayacaklarını kendilerine bir kuzdaha hatırlatıyoruz. Şurası unutulmasalıdır ki MTA çalışanları butür baskı ve anti-demokratik uygulamaları göğüsleyecek güçte ve örgütlülüktedir.

Sayı : 318
Ankare : 15.5.1980

TMMOB BAŞKANI TEOMAN ÖZTÜRK 15.5.1980 GÜNÜ YAN ÖDEME KARARNAMESİNE İLİŞKİN OLARAK BASINA YAPTIĞI AÇIKLAMADA; "1980 YAN ÖDEME KARARNAMESİ BİR AN ÖNCE AÇIKLANMALI, KARARNAMEYLE KAMU ÇALIŞANLARININ ÜCRETLERİNDE NET 20.000 İ. ARTIŞ SAĞLANMALIDIR." DEDİ.

Açıklama metni şöyledir :

Mart ayında çıkarılması gereken 1980 Yan Ödeme Kararnamesi aradan ikibuçuk ay süre geçmesine rağmen çıkarılmamıştır. Geçtiğimiz yıl da, Kararname, altıbuçuk ay geçişle yayınlanmıştır. 1979 Kararnamesi yüzbinlerce mimuma ayda 140.- İ., onbinlerce mühendis ve mimar ayda 750.- İ.'lik ücret artışları getirmiştir.

Ocak ayında gerçekleştirilen ekonomik operasyon, ücretlilerin maaşlarının üstündeki bir dilim ekmeğin yarısına götürmüştü, oğünden bugüne yeganan fiyat artışları bu bir dilim ekmeği daha da küçültmüştür. 1980 Bütçesinin getirdiği son derece yetersiz artışlar ise mimum ücretlerine yansımada enflasyon tarafından yok edilmiştir.

Bugüne değin Yan Ödeme Kararnameleri çalışanların görüşleri dikkate alınmayarak, emperyalizm ve egemen güçlerin istemleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Geçtiğimiz yıl IMF talimatları doğrultusunda, artışlar % 20 sınırının altında kalırken, bu yılda yine IMF talimatları uyarınca Kararname geciktirilmektedir.

Mühendis ve Mimarların olduğu gibi, tüm kamu çalışanlarının ücret sorununun çözümüne etkin bir katkı "TOPLU SÖZLEŞMELİ GREVLİ SENDİKAL HAKLARIN" alınması ile mümkündür. Bizler bu hakkı elde etmek için mücadelecilerken, "BORDRO MAHKUMLARI" olarak nitelenen sendikatsız kamu çalışanlarının, ücretlerinin 1980 Yan Ödeme Kararnamesiyle yükseltilmesi gereğini de vurguluyoruz.

1980 Yan Ödeme Kararnamesinde :

- Puan ve göstergelerde yapılacak düzenlemelerle kamu çalışanlarının ücretleri net 20.000 İ. arttırılmalı,
- Büyük Proje zammı projede çalışanların % 10'una değil tümüne ödenmeli,
- "Ödenebilir, verilebilir, bakanın onayına bağlıdır" vb. belirsiz, yöneticileri özenel takdir hakkı tanıyan ifadeler yerelmemeli,
- Hizmet sürelerinin belirlenmesinde askerlik ve askerlik dışı hizmetlerinde hangi görev ünvanında olursa olsun geçmiş hizmet süreleri dikkate alınmalı,
- Hastalık izinlerinin tümünde ve yurt dışı eğitimlerinde Yan Ödeme verilmeli,
- Yüksek değerli kullanan teknik elemanlara mali sorumluluk tazminatı ödenmeli,
- İşyerlerinde Yan Ödeme listeleri çalışanlarca hazırlanmalı,
- Yan Ödemeler vergi dışı bırakılmalıdır.

tmmob bülteni

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı : 319

BASIN TOPLANTISI METNİDİR

Ankara: 16.5.1980

16.5.1980 TARİHİNDE ANTI-DEMOKRATİK UYGULAMALAR VE DEVLET PERSONEL HEYETİ MEMUR TEMSİLCİSİ MÜCETTİN MEYDAN'IN GÖREVDEN ALINMASI ÜZERİNE BİR BASIN TOPLANTISI DÜZENLEYEN

Mehmet Ali Algancı / TMMOB Genel Sekreteri
Tuğrul Çakın / Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Sekreteri
Mehmet Düz / Türkiye Ziraatçılar Derneği 2. Başkanı
Ali Belçemir / TUMAS Genel Sekreteri
Ferda Yaltan / Mer-Bank-Der Yönetim Kurulu Üyesi
Ahmet Kurt / PTT Teknisyenleri Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
Selahattin Yazar / DET-ÇA Yönetim Kurulu Üyesi
Cengiz Kılıçaslan / TAK-DER Başkanı
Burhan Bali / GÜM-Day Başkanı
Hüsnü Altuğ / Enerji-Der Genel Sekreteri
Nemik Boydar / TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ Başkanı
"MÜCETTİN MEYDAN'IN GÖREVDEN ALINMASINI YASA DIŞI OLARAK NİTELEYEBEK MEYDAN'IN DERHAL GÖREVİNE İADESİNİ İSTEDİLER.

Basın toplantısı metni öynen şöyledir :

Bugün Ülkemizde emekçi halka karşı her yönden yapılan saldırı azabildiğince artmaktadır. Yurdun dört bir yanında bu saldırılar artık günlük yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Gizli ve açık faşist güçler, iyiden güzelden, doğrudan yana herkese saldırıyor. Kendilerinden olmayan kimseye tahammül etmiyor. Gazetesinde doğruyu yazan yazarlara, mahkemelerde halktan yana tevir alan hukukçulara, işkenceleri belgeleyen doktorlara, okulunda ve işyerinde doğrudan yana olan Şirketler Üyeleri, öğrencilere, memurlara artık açıkça işkence ediliyor, sokak ortasında, evinde, katlediliyor. Ekonomik-demokratik haklar yok edilmeye çalışılıyor. Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurullarıyla, Eşel-Mobil Tasarılarıyla toplu sözleşme hakkı gasp edilmeye çalışılıyor. Olağanüstü Hal Yasası, Özel Güvenlik Örgütü Yasası vb. anti-demokratik içerikli yasalar gündeme getiriliyor. Gerici güçler daha baskıcı bir düzen için Anayasamızın değiştirilmesini istiyor. Demokratik kitle örgütleri kapatılıyor, yöneticileri tutuklanıyor. İlerici yayın organları yasaklanıyor. IMF ve Dünya Bankası gibi emperyalist Örgütlerin komutları birbiri ardına eksiksiz uygulanıyor.

Eşylesine koşullarda, bizler, emeğiyle geçinçenler, elimizde olanı korumak, yeni haklar elde etmek için diğce-diğ bir mücadeleci güçlendirerek sürdürüyoruz. Bizlere yaşam hakkı bile tanımak isteyenlere karşı anayasal haklarımızı kullanarak mücadelede kararlıyız.

Egemen güçler, sömürü ve baskıyı sürdürürebilmek için bir yandan açıktan açığa daha baskıcı bir rejimin çağrılarını yaparken, öte yandan kendi koydukları kurullara bile uymamaktadırlar. Yasalar aykırılar altına alınmakta, yasa-dışı uygulamalar, olağan hale getirilmeye çalışılmaktadır.

Siyasi iktidarın yasa tanımaz uygulamalarının en son örneği Devlet Personel Heyetindeki memur temsilcisi Mücettin Meydan'ın Bakanlar Kuruluna görevden alınmasıdır. 27 Ağustos 1979'da memurların kendilerini temsil etmek için seçtikleri ve 7/18074 sayılı kararnamıyla atanan Mücettin Meydan, memurların haklarına savunduğu için görevden alınmıştır. Çünkü 657 sayılı Devlet Memurları Yasası 28 Mayıs'ta Bakanlık yetkilileri ve Başbakanın katılacağı toplantıda geriye doğru değiştirilmek üzere tartışılacaktı. Ve bu toplantıda çalışanların görüş ve istemleri kendi temsilcileri olan Mücettin Meydan tarafından dile getirilecekti. Memur temsilcisinin böylece bir zamanda görevinden alınmasını anlamı açıktır. Bu uygulama tümüyle yasa dışıdır. Çünkü Mücettin Meydan Heyet Üyeliğine bir hükümet tasarrufuyla değil, memurların seçimi sonucu gelmiştir. Ve idarenin seçilmiş gelen bir kişiyi görevden almaya yetkisi yoktur. Yapılan bu işlem Mücettin Meydan'ın kişiliğinde tüm memurlara ve kamu çalışanlarına karşı yeni bir saldırıdır. Bu karar işinden atılan, kıyılan, sürülen ve 4-5 bin liralık maaşlarla yaşaması istenen memurlara yeni bir saldırıdır.

Bizler çalışanların örgütleri olarak bu haksız ve yasa dışı uygulamayı kınıyor, memur temsilcisinin görevine geri idesini istiyoruz. Tüm kamuoyuna bu ve benzeri saldırıların bizleri haklı mücadelelerimizden dön-düremeyeceğini bir kere daha duyuruyoruz.

15 Ocak 1975
Sayı : 300

TMMOB BAŞKANI TAYYAR AKTUN
MÜDÜRÜ MURAT AKIN KURBANLI

Sayın Konuklar, Değerli Arkadaşlarımız :

TMMOB 1974 faaliyet devresi, önemli başarılarla ve sonuç açıktır. Bu başarıları elde etmemizin için ettiğiniz ve sizin takdirinizle desteklenen çalışmalarınızla ve her ortamda olanaklarınızla...

Teşekkürlerinizle emekleriniz ve bir arada çalışma ruhuyla çalışmalarınıza, başarılarınızla ve her ortamda olanaklarınızla desteklenmiş çalışmalarınızla ve her ortamda olanaklarınızla...

Ve başarılarınızla birlikte, sizlere sunduğumuz hizmetlere her zaman gerekli ve yeterli desteklerle ve her ortamda olanaklarınızla desteklenmiş çalışmalarınızla ve her ortamda olanaklarınızla...

M. Kemal Atatürk'ün 1924 yılında emperyalizm ve yerli üreticilerin yararlarına ve kültürüne bir hizmet programı oluşturulmuştu. Ülkemiz için bu programa geçerken, emperyalizmle birlikte yerli üreticilerin yararlarına yönelik programlar geliştirilmeli ve başarılarla sonuçlandırılmalıdır.

Bu program çerçevesinde :

• Faahatlenlik Müsteşarlığı ve Devlet Kurumları Teşkilatında çalışan çalışanların yararlarına yönelik çalışmalarında TMMOB ve diğer kuruluşların yararlarına yönelik çalışmaların geliştirilmesi, birimler yöneticilerinin yararlarına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi,

• TMMOB tarafından 1974 yılında 1.5.1974'de alınan kararlarla gerçekleştirilen değişiklikler (1974/1/1),

• Bir yandan yabancı sermaye yatırımlarına kolaylaştırma koşulları oluşturularak, diğer yandan diğer yabancı yatırımların bir bölümü de ülkemizde gerçekleştirilmesi, diğer bölümler için teşvikler yapılması,

• Bakanlar'ın devletin yararlarına ilişkin çalışmalarını yürüten kurumların yararlarına yönelik çalışmaların geliştirilmesi, diğer bölümler için teşvikler yapılması, diğer bölümler için teşvikler yapılması,

• Ülkü ve benzeri emperyalist kurumların faaliyetlerinde, Ülkü için bu programa geçerken, emperyalizmle birlikte yerli üreticilerin yararlarına yönelik programlar geliştirilmeli ve başarılarla sonuçlandırılmalıdır.

